

УЛОЖЕНІЕ
О
НАКАЗАНІЯХЪ.

KODEX KAR.

УЛОЖЕНІЕ

О

НАКАЗАНИЯХЪ

УГОЛОВНЫХЪ И ИСПРАВИТЕЛЬНЫХЪ.

KODEX

KAR GŁÓWNYCH I POPRAWCZYCH.

Отпечатано

WARSZAWA,

W DRUKARNI KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

1847.

K-26/88

Же

102302

УЛОЖЕНИЕ

0

НАКАЗАНИЯХЪ

УГОЛОВНЫХЪ И ИСПРАВИТЕЛЬНЫХЪ.

K O D E X

KAR GLÓWNYCH I POPRAWCZYCH.

НАМѢСТНИКУ НАШЕМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

Приступивъ къ тщательному пересмотру и исправленію дѣйствующихъ въ Имперіи Нашей Законовъ Уголовныхъ, Мы признали необходимымъ для блага подданныхъ нашихъ Царства Польскаго, вмѣстѣ съ симъ также пересмотрѣть и исправить обнародованный въ 1818 году Уголовный Кодексъ Царства. Желая при томъ, чтобъ новые законы Нашего Царства Польскаго были въ главныхъ основаніяхъ своихъ по возможности сближены съ предначертанными по сей части законодательства въ Имперіи постановленіями, и чтобъ жителямъ онаго были обезпечены въ полной мѣрѣ, какъ безопасность и спокойствіе, такъ и всѣ права ихъ наравнѣ съ прочими нашими вѣрными подданными, при сохраненіи однакожъ и свойственныхъ краю ихъ мѣстныхъ учреждений и правилъ, Мы поручили находящейся здѣсь особой Комиссіи для ревизіи и составленія законовъ Царства Польскаго, принявъ участіе въ пересмотрѣ Уголовныхъ Законовъ Имперіи, составить на одобренныхъ нами основаніяхъ новый по возможности полный для Царства Польскаго проектъ Уложения о Наказаніяхъ Уголовныхъ и Исправительныхъ. Сей проектъ, вмѣстѣ съ проектомъ такогужъ Уложения для Имперіи рассмотрѣвъ нашимъ Государственнымъ Совѣтомъ въ особой изъ Членовъ Департамента Дѣлъ Царства Польскаго и другихъ Департаментовъ Комиссіи, и нынѣ, съ нѣкоторыми въ ономъ измѣненіями, представленъ на утвержденіе Наше.

DO
NASZEGO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Przystąpiwszy do ścisłego przejrzenia i poprawienia obowiązujących w Cesarstwie Naszém praw karnych, Uznaliśmy za niezbędne, dla dobra poddanych Naszych Królestwa Polskiego, przejrzeć zarazem i poprawić ogłoszony w roku 1818 Kodex Karny tegoż Królestwa. Pragnąc przytém, ażeby nowe ustawy Naszego Królestwa Polskiego były w głównych swych zasadach o ile możności zbliżonemi do przepisów względem tej części prawodawstwa dla Cesarstwa wydanych, jak niemniej ażeby, podobnie jak innym wiernym poddanym Naszym, mieszkańcom tegoż Królestwa zapewnione były, również w zupełności, tak bezpieczeństwo i spokojność, jakoteż wszelkie służące im prawa, przy zachowaniu zresztą właściwych ich krajowi miejscowych ustaw i przepisów,—Poruczyliśmy istniejącej tu oddzielnéj Komissyi do przejrzenia i ułożenia praw Królestwa Polskiego, aby, należąc do przejrzenia praw karnych Cesarstwa, ułożyła dla tegoż Królestwa, na wskazanych przez Nas zasadach, nowy, o ile być może zupełny, Kodex Kar Głównych i Poprawczych. Projekt ten, łącznie z projektem podobnego Kodexu dla Cesarstwa, rozpoznany przez Naszą Radę Państwa, w oddzielnéj, z Członków Departamentu Spraw Królestwa Polskiego i innych Departamentów złożonéj, Komissyi, został obecnie, z niektórymi w nim zmianami, pod za twierdzenie Nasze przedstawiony.

Сообразивъ предначертанныя въ семь проектѣ постановленія, какъ съ общими началами правосудія, такъ и съ особенными потребностями времени и обстоятельствами края и признавая, что оныя, вполнѣ соотвѣтствуютъ указанной Нами цѣли и что ими не только достаточно замѣняются всѣ положенія дѣйствующаго нынѣ въ Царствѣ Кодекса, но исправляются и замѣченные въ немъ недостатки, Мы утверждаемъ сіе новое Уложение и повелеваемъ обнародовать его немедленно въ Нашемъ Царствѣ Польскомъ. Вы не оставите сдѣлать всѣ надлежащія распоряженія для приведенія сего Уложения въ полную обязательную силу и дѣйствіе съ

20 Декабря
1 Января 1847 года.

С. Петербургъ,
13/1 Марта 1847 года.

(подписано) НИКОЛАЙ.

Oceniwszy skreślone w tym projekcie przepisy, tak pod względem ogólnych zasad sprawiedliwości, jakoteż pod względem szczególnych potrzeb czasu i miejsca, oraz uznając, iż przepisy te odpowiadają w zupełności wskazanemu przez Nas celowi, jako nietylko w Królestwie Polskiem Kodexu, lecz nadto sprostowanie dostrzeżonych w nim niedostateczności zawierające, Zatwierdzamy ten nowy Kodex, i ogłosić go niezwłocznie w Naszém Królestwie Polskiem Nakazujemy. Wy nie omieszkacie wydać wszelkie potrzebne rozporządzenia celem wprowadzenia Kodexu tego w wykonanie od dnia ^{20 Grudnia}_{1 Stycznia} 1847 roku.

St. Petersburg,
dnia 13/1 Marca 1847 roku.

(podpisano) MIKOŁAJ.

Za zgodność:

Minister Sekretarz Stanu

(podpisano) Ig. Turkull.

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) T. Le Brun.

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości

Tajny Radca, Senator

O. Wyczechowski.

Dyrektor Kancellaryi

W. Konopka.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА
рукою написано:

»Быть по сему.«

С. Петербургъ,
13/4 Марта 1847.

УЛОЖЕНІЕ

О НАКАЗАНИЯХЪ УГОЛОВНЫХЪ И ИСПРАВИТЕЛЬНЫХЪ.

РАЗДѢЛЪ ПЕРВЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНИЯХЪ, ПРОСТУПКАХЪ И НАКАЗАНИЯХЪ
ВООБЩЕ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О СУЩЕСТВѢ ПРЕСТУПЛЕНІЙ И ПРОСТУПКОВЪ И О СТЕПЕНЯХЪ ВИНЫ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О существѣ преступлений и проступковъ.

1. Всякое нарушеніе закона, чрезъ которое посягается
на неприкосновенность правъ Власти Верховной и устано-
вленныхъ Ею властей, или же на права или безопасность
общества или частныхъ лицъ, есть *преступленіе*.

Na oryginalne Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

»Tak ma być.«

St. Petersburg,
dnia 13/4 Marca 1847.

KODEX

KAR GŁÓWNYCH I POPRAWCZYCH.

DZIAŁ PIÉRWSZY.

O PRZESTĘPSTWACH, WYKROCZENIACH I KARACH
W OGÓLNOŚCI.

ROZDZIAŁ PIÉRWSZY.

O ISTOCIE PRZESTĘPSTWA I WYKROCZENIA, I O STOPNIACH WINY.

ODDZIAŁ PIÉRWSZY.

O istocie przestępstwa i wykroczenia.

1. Każde naruszenie ustaw, przez targnięcie się na niety-
kalność praw Władzy Najwyższej i władz przez Nią ustano-
wionych, albo też na prawa lub bezpieczeństwo społeczeń-
stwa i osób szczególnych, jest *przestępstwem*.

2. Нарушение правилъ, предписанныхъ для охраненія определенныхъ законами правъ и общественной или же личной безопасности или пользы, именуется *проступкомъ*.

3. За преступленія и проступки, по роду и мѣрѣ важности оныхъ, виновные подвергаются наказаніямъ *уголовнымъ* или *исправительнымъ*.

4. Преступленіемъ или проступкомъ признается какъ самое противозаконное дѣяніе, такъ и неисполненіе того, что подъ страхомъ наказанія уголовного или исправительнаго закономъ предписано.

5. Преступленія и проступки суть *умышленные* или *неумышленные*.

6. Въ преступленіяхъ и проступкахъ умышленныхъ различаются двѣ степени: 1-я, когда противозаконное дѣяніе учинено въ слѣдствіе не внезапнаго, а заранее обдуманнаго намѣренія или умысла; 2-я, когда оное учинено хотя и съ намѣреніемъ, но по внезапному побужденію безъ предумышленія.

7. Зло, сдѣланное случайно, не только безъ намѣренія, но и безъ всякой со стороны учинившаго оное неосторожности, не считается виною.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О умыслѣ, о приготовленіи къ преступленію, о покушеніи на оное и о совершеніи преступленія.

8. При сужденіи о преступленіяхъ умышленныхъ, принимаются въ уваженіе и различаются: одинъ лишь чрезъ что-либо обнаруженный на преступленіе умыселъ, приготовленіе къ приведенію онаго въ дѣйство, покушеніе на совершеніе и самое совершеніе преступленія.

9. Изъявленіе на словахъ, или письменно, или же инымъ какимъ-либо дѣйствіемъ намѣренія учинить преступленіе почитается *признакомъ умысла*. Къ числу такихъ призна-

2. Naruszenie przepisów wydanych dla zachowania ustawami zawarowanych praw, oraz powszechnego i osobistego bezpieczeństwa lub dobra, zowie się *wykroczeniem*.

3. Przestępstwa i wykroczenia, podług rodzaju swego i ważności, ulegają karom *głównym* lub *poprawczym*.

4. Uważa się za przestępstwo lub wykroczenie, nie tylko samo bezprawne działanie, ale i opuszczenie tego, co pod zagrożeniem kary głównej lub poprawczej, ustawy dopełnić nakazują.

5. Przestępstwa i wykroczenia są *umyślne* lub *nieumyślne*.

6. W przestępstwach i wykroczeniach umyślnych odróżniać należy, czyli zostały popełnione: 1°, *rozmyślnie*, w skutek zamiaru nie nagle, lecz poprzednio powziętego; lub też, 2^e, *nie-rozmyślnie*, w skutek nagłego popędu, bez namysłu, jednak z zamiarem.

7. Złe wyrządzone przypadkowo, bez zamiaru, i bez wszelkiej ze strony wyrządzającego je nieostrożności, nie poczytuje się sprawcy.

ODDZIAŁ DRUGI.

O zamierzeniu, przygotowaniu, usiłowaniu i dokonaniu przestępstw w ogólności.

8. Przy ocenianiu przestępstw umyślnych, należy odróżniać: samo zamierzenie popełnienia przestępstwa jakimkolwiek sposobem objawione, przygotowanie do wykonania, usiłowanie, i wreszcie, dokonanie przestępstwa.

9. Objawienie zamiaru popełnienia przestępstwa przez mowę, pismo lub jakie bądź działanie, uważane jest za *znak przestępnego zamierzenia*. Do rzędu takowych oznak nale-

ковъ принадлежать угрозы, похвалбы и предложенія сдѣлать какое-либо зло.

10. Приисканіе или приобрѣтеніе средствъ для совершенія преступленія признается лишь *приготовленіемъ* къ оному.

11. *Покушеніемъ* на преступленіе признается всякое дѣйствіе, коимъ начинается или продолжается приведеніе злаго намѣренія въ исполненіе.

12. Преступленіе почитается *совершившимся*, когда въ самомъ дѣлѣ послѣдовало преднамѣренное виновнымъ, или же иное отъ его дѣйствій зло.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О участи въ преступленіи.

13. Въ преступленіи, содѣянномъ нѣсколькими лицами, принимается въ уваженіе: учинено ли сіе преступленіе по предварительному всѣхъ или нѣкоторыхъ виновныхъ на то согласію, или безъ онаго.

14. Въ преступленіи, учиненномъ нѣсколькими лицами *безъ предварительнаго ихъ на то согласія*, признаются изъ участвовавшихъ въ ономъ:

Главными виновными:

Во первыхъ, распоряжавшіе или управлявшіе дѣйствіями другихъ;

Во вторыхъ, приступившіе къ дѣйствіямъ прежде другихъ при самомъ оныхъ началѣ, или же непосредственно совершившіе преступленіе;

Участниками:

Во первыхъ, тѣ, которые непосредственно помогали главнымъ виновнымъ въ содѣянніи преступленія;

Во вторыхъ, тѣ, которые доставляли средства для содѣяннія преступленія, или же старались устранить препятствія, къ тому представлявшіяся.

за: угроженія, пречихвалки, и намовы до попелненія преступства.

10. Przysposobienie lub nabycie środków do wykonania przestępstwa uważa się tylko za *przygotowanie* do niego.

11. *Usiłowanіem* przestępstwa jest wszelkie działanie za pomocą którego rozpoczyna się lub dalej prowadzi wykonanie złego zamiaru.

12. Przestępstwo jest *dokonaném*, kiedy rzeczywiście ziścił się zamierzony przez winnego skutek, lub inne jakie złe z czynu jego wynikło.

ODDZIAŁ TRZECI.

O udziale w przestępstwach w ogólności.

13. W przestępstwie popełnioném przez kilka osób, należy mieć na uwadze: czy popełnioném zostało w skutek poprzedniej wszystkich, lub kilku z pomiędzy winowajców umowy, czy też bez takowej umowy.

14. Z pomiędzy osób które miały udział w przestępstwie popełnioném *bez poprzedniej ich umowy*, są:

Głównymi sprawcami:

Najprzód ci, którzy zarządzali lub kierowali działaniami другихъ;

Powtóre ci, którzy przed innymi, z samego początku, do działań przystąpili, albo też bezpośrednio przestępstwa dokonali;

Współsprawcami:

Najprzód ci, którzy bezpośrednio pomagali głównym sprawcom do wykonania przestępstwa;

Powtóre ci, którzy dostarczali środków do wykonania przestępstwa, lub też starali się usunąć tamujące je przeszkody.

15. Въ преступленіяхъ, учиненныхъ нѣсколькими лицами *по предварительному ихъ на то согласію*, признаются:

Зачинщиками:

Тѣ, которые умысливъ содѣянное преступленіе, согласили на то другихъ, и тѣ, которые управляли дѣйствіями при совершеніи преступленія или покушеніи на оное, или же первые къ тому приступили;

Сообщниками:

Тѣ, которые согласились съ зачинщиками или съ другими виновными совершить, совокупными силами или дѣйствіями, предумышленное преступленіе;

Подговорщиками или Подстрекателями:

Тѣ, которые не участвуя сами въ совершеніи преступленія, употребляли просьбы, убѣжденія или подкупъ и обѣщаніе выгодъ, или обольщенія и обманы, или же принужденіе и угрозы, дабы склонить къ оному другихъ;

Пособниками:

Тѣ, которые также, хотя не принимали прямого участія въ самомъ совершеніи преступленія, но, изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, помогали или обязались помогать умыслившимъ оное, совѣтами или указаніями и сообщеніемъ свѣдѣній, или же доставленіемъ другихъ какихъ-либо средствъ для совершенія преступленія, или устраненіемъ представлявшихся къ содѣянію оного препятствій, или завѣдомо, предъ совершеніемъ преступленія, давали у себя убѣжище умыслившимъ оное, или же обѣщали способствовать сокрытію преступниковъ или преступленія послѣ содѣянія оного.

16. Сверхъ сего, изъ прикосновенныхъ къ дѣлу и преступленію признаются:

Попустителями:

Тѣ, которые имѣвъ власть или возможность предупредить преступленіе, съ намѣреніемъ или по крайней мѣрѣ завѣдомо допустили содѣяніе оного;

15. W przestępstwach popełnionych przez kilka osób *w skutek poprzedniej między niemi umowy*, są:

Hersztami:

Ci, którzy pierwsi powziąwszy zamiar popełnienia przestępstwa, skłonili do niego innych, ci którzy kierowali działaniami przy dokonaniu lub usiłowaniu przestępstwa, oraz ci, którzy pierwsi do wykonania go przystąpili;

Wspólnikami:

Ci, którzy z hersztami lub innymi winowajcami zmówili się na dokonanie, wspólnymi siłami lub czynami, zamierzonego poprzednio przestępstwa;

Podżegaczami:

Ci, którzy, nie należąc sami do wykonania przestępstwa, używali prośb, namów, przekupstwa, obietnic zysku, uludeń i podstępów, albo też przymusu i zagrożeń dla skłonienia innych do popełnienia przestępstwa;

Uczestnikami:

Ci, którzy nie mając bezpośredniego udziału w samym wykonaniu przestępstwa, dla zysku lub innych osobistych widoków, zamierzającym spełnić je, dali lub zobowiązali się dać pomoc, radą, udzieleniem skazówek i wiadomości, dostarczeniem jakiegobądź środków do popełnienia przestępstwa, lub usunięciem tamujących je przeszkód, albo przed wykonaniem przestępstwa, zamierzającym je, świadomie dali u siebie schronienie lub zobowiązali się dopomóc do ukrycia przestępców lub przestępstwa, po jego spełnieniu.

16. Nadto, z pomiędzy wpływających do sprawy i przestępstwa uważani są jako:

Nieprzeszkadzający:

Ci, którzy mając władzę lub możność zapobieżenia przestępstwu, z zamiarem, lub przynajmniej świadomie, dokonania go dopuścili;

Укрывателями:

Тѣ, которые не имѣвъ никакого участія въ самомъ содѣяніи преступленія, только по совершеніи уже онаго завѣдомо участвовали въ сокрытіи или истребленіи слѣдовъ его, или же въ сокрытіи самихъ преступниковъ, или также завѣдомо взяли къ себѣ или приняли на сбереженіе, или же передали или продали другимъ похищенные или отнятыя у кого-либо или же инымъ противозаконнымъ образомъ добытыя вещи.

17. Прикосновенными къ преступленію почитаются и тѣ, которые, зная о умышляемомъ или уже содѣянномъ преступленіи и имѣвъ возможность довести о томъ до свѣдѣнія правительства, не исполнили сей обязанности.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О НАКАЗАНІЯХЪ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О родахъ, степеняхъ и послѣдствіяхъ наказаній.

18. На основаніи статьи 3-й сего Уложенія, всѣ наказанія, опредѣляемыя закономъ за преступленія и проступки, принадлежатъ къ двумъ главнымъ разрядамъ: наказаній уголовныхъ и наказаній исправительныхъ. Каждый изъ сихъ главныхъ разрядовъ наказаній раздѣляется на нѣсколько родовъ и степеней, какъ сіе подробно означено въ статьяхъ: 19, 21, 22, 23, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 и 44 сего Отдѣленія.

19. Опредѣляемыя закономъ наказанія уголовныя суть слѣдующія:

I. Лишеніе всѣхъ правъ и смертная казнь.

II. Лишеніе всѣхъ правъ и ссылка въ каторжныя работы; въ случаяхъ, закономъ опредѣленныхъ, она сопровождается

Укрывающы:

Ci, którzy nie mając udziału w samém popełnieniu przestępstwa, po wykonaniu go dopiero, świadomie przyłożyli się do ukrycia lub zatarenia śladów przestępstwa albo też do ukrycia samych winowajców, niemniej i ci, którzy skradzione, zarobowane, lub innym bezprawnym sposobem otrzymane przedmioty, świadomie do siebie wzięli lub na skład przyjęli albo komu innemu wydali lub sprzedali.

17. Za wpływających do przestępstwa uważani są również ci, którzy wiedząc o zamierzonym lub popełnionym przestępstwie, i mając możność doniesienia o tém władzy, uczynić tego zaniechali.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O KARACH.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O rodzajach, stopniach i skutkach kar.

18. Podług artykułu 3^{go} niniejszego Kodexu, wszystkie kary za przestępstwa i wykroczenia postanowione, dzielą się na dwa główne rzędy: na *kary główne* i *kary poprawcze*. Każdy z tych głównych rzędów kar, podzielonym jest na kilka *rodzajów* i *stopni*, jak to poniżej, w Oddziale niniejszym, w artykułach 19, 21, 22, 23, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 i 44, jest szczegółowo oznaczoném.

19. Kary główne są następujące:

I. Pozbawienie wszelkich praw i kara śmierci.

II. Pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót, połączone, w przypadkach oznaczonych prawem, dla osób od

наложеніемъ клеймъ и наказаніемъ розгами отъ восьми-десяти до двухсотъ ударовъ, если виновные не изъиты отъ наказаній тѣлесныхъ.

III. Лишеніе всѣхъ правъ и ссылки на поселеніе въ Сибирь; въ случаяхъ, закономъ опредѣленныхъ, она сопровождается наказаніемъ розгами отъ сорока до восьмидесяти ударовъ, если виновные не изъиты отъ наказаній тѣлесныхъ.

IV. Лишеніе всѣхъ правъ и ссылки на поселеніе за Кавказъ.

20. Виды смертной казни опредѣляются судомъ въ приговорѣ его.

21. Родъ и продолженіе каторжныхъ работъ, а въ случаяхъ, закономъ означенныхъ, и число ударовъ розгами, для лицъ неизъитыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, опредѣляются, по роду преступленія и мѣрѣ вины, въ слѣдующей постепенности:

Степень 1-я. Работы въ рудникахъ безъ срока; наказаніе розгами двѣсти ударовъ.

Степень 2-я. Работы въ рудникахъ на время отъ пятнадцати до двадцати лѣтъ; наказаніе розгами отъ ста восьмидесяти до двухсотъ ударовъ.

Степень 3-я. Работы въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ; наказаніе розгами отъ ста шестидесяти до ста восьмидесяти ударовъ.

Степень 4-я. Работы въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ; наказаніе розгами отъ ста сорока до ста шестидесяти ударовъ.

Степень 5-я. Работы въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ; наказаніе розгами отъ ста двадцати до ста сорока ударовъ.

Степень 6-я. Работы на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ; наказаніе розгами отъ ста до ста двадцати ударовъ.

Степень 7-я. Работы на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ; наказаніе розгами отъ восьмидесяти до ста ударовъ.

kar cielesnych nie wyłączonych, z piętnowaniem i karą chłosty różgami od ośmdziesięciu do dwustu razy.

III. Pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w Syberyi, połączone, w przypadkach oznaczonych prawem, dla osób od kar cielesnych nie wyłączonych, z karą chłosty różgami od czterdziestu do ośmdziesięciu razy.

IV. Pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie za Kaukazem.

20. Rodzaj kary śmierci oznaczonym będzie przez wyrok Sądu, który ją wyrzeczy.

21. Rodzaj i zakres trwania ciężkich robót, a w przypadkach przez prawo przewidzianych, i ilość razy chłosty, dla osób od kar cielesnych nie wyłączonych, oznaczone są, stosownie do rodzaju przestępstwa i w miarę winy, z zachowaniem następnego stopniowania:

Stopień 1. Roboty w kopalniach na czas nieograniczony; kara chłosty dwieście razy.

Stopień 2. Roboty w kopalniach od piętnastu do dwudziestu lat; kara chłosty od stu ośmdziesięciu do dwustu razy.

Stopień 3. Roboty w kopalniach od dwunastu do piętnastu lat; kara chłosty od stu sześćdziesięciu do stu ośmdziesięciu razy.

Stopień 4. Roboty w twierdzach od dziesięciu do dwunastu lat; kara chłosty od stu czterdziestu do stu sześćdziesięciu razy.

Stopień 5. Roboty w twierdzach od ośmiu do dziesięciu lat; kara chłosty od stu dwudziestu do stu czterdziestu razy.

Stopień 6. Roboty w zakładach fabrycznych od sześciu do ośmiu lat; kara chłosty od stu do stu dwudziestu razy.

Stopień 7. Roboty w zakładach fabrycznych od czterech do sześciu lat; kara chłosty od ośmdziesięciu do stu razy.

тымъ прежде его осужденія, предоставляется именоваться прежнимъ титуломъ и по прежнему чину или званію мужа или отца.

27. Приговоръ, осуждающій къ наказанію розгами, приводится въ исполненіе, по назначенію суда, или публично на мѣстѣ гдѣ учинено преступленіе, или же внутри тюрьмы, въ коей виновные должны быть содержимы до отсылки въ Сибирь, по сорока ударовъ чрезъ каждыя двѣ недѣли.

28. Наложеніе клеймъ на осужденныхъ къ тому преступниковъ производится публично чрезъ палача. Оно состоитъ въ поставленіи, опредѣленнымъ для того способомъ, на лѣвомъ плечѣ осужденнаго буквъ К. А. Т. (т. е. каторжный). Достигшіе семидесяти лѣтъ и женщины не приносятся къ наложенію клеймъ.

29. Послѣдствія осужденія въ каторжныя работы суть: потеря прежнихъ правъ семейственныхъ и правъ собственности, а по прекращеніи сихъ работъ, за истеченіемъ срока или же по другимъ причинамъ, поселеніе въ Сибирь на всегда.

30. Послѣдствіе осужденія въ ссылку на поселеніе есть также потеря прежнихъ правъ семейственныхъ и правъ собственности.

31. Потеря правъ семейственныхъ состоитъ:

1). Въ прекращеніи правъ супружескихъ, за исключеніемъ лишь случаевъ, когда жена осужденнаго или мужъ осужденной добровольно послѣдовали за своими супругами въ мѣсто ихъ ссылки. Супруги, не послѣдовавшіе за осужденными въ мѣсто ихъ ссылки, могутъ о совершенномъ расторженіи ихъ брака просить свое духовное начальство, которое въ разрѣшеніи сей просьбы ихъ руководствуется правилами своего исповѣданія. На семъ основаніи могутъ просить о расторженіи брака ихъ и тѣ изъ послѣдовавшихъ за осужденными въ мѣсто ссылки, и вступившіе съ ними въ ономъ мѣстѣ въ бракъ, которыхъ супруги, за новое преступленіе, подвергнутся вновь влекущему за собою раз-

чѣтымъ передъ осадженіемъ, używać tytułu i rangi lub godności, które posiadał małżonek lub ojciec.

27. Wyrok skazujący na chłostę wykonywa się podług wyrzeczenia sądu albo publicznie, na miejscu popełnionego przestępstwa, albo w więzieniu, w którym winni zostaną zatrzymani do czasu wysłania ich na Syberję, w przerwach dwutygodniowych, po czterdzieści różg na raz jeden.

28. Piętnowanie skazanych na nie przestępców dopełnionem będzie publicznie, przez kata. Zależy ono na wycięściu, w sposób przepisany, na lewej łopatek skazanego, trzech liter K. A. T. (początkowych wyrazu *каторжный*). Osoby mające lat siedmdziesiąt skończonych i kobiety nie mogą być skazane na piętnowanie.

29. Skutkiem skazania na ciężkie roboty jest: utrata posiadanych poprzednio praw familijnych i majątkowych, a po ustaniu robót przez wycierpienie kary lub z innych powodów, osiedlenie na zawsze w Syberyi.

30. Skutkiem zesłania na osiedlenie jest także utrata posiadanych poprzednio praw familijnych i majątkowych.

31. Utrata praw familijnych zależy:

1) Na ustaniu praw małżeńskich, wyjąwszy te przypadki, w których współmałżonek skazanego uda się dobrowolnie za nim, na miejsce zesłania. Małżonek, który nie uda się za skazanym współmałżonkiem na miejsce zesłania, może zanieść prośbę o rozwiązanie małżeństwa do swęj zwierzchności duchownej, która, przy rozstrzyganiu prośby téj, postąpi podług przepisów swojego wyznania. Na téjże zasadzie mogą żądać rozwiązania małżeństwa, tak małżonek który udał się na miejsce zesłania za osadzonym, jako też ten, który ze skazanym, w miejscu zesłania, małżeństwo zawarł, skoro małżonkowie ich za nowe przestępstwo powtórnie skazani zostaną na karę pociągającą za sobą utratę praw familijnych. W ra-

рушеніе правъ семейственныхъ приговору. Если однакожъ въ послѣдствіи, по Монаршему милосердію или по новому приговору суда, осужденные будутъ прощены или признаны невинными и возвращены на прежнее мѣсто жительства, а супруги ихъ между тѣмъ не просили о расторгненіи брака ихъ, то сіи браки признаются оставшимися въ своей силѣ.

2). Въ прекращеніи власти родительской надъ дѣтьми, прижитыми прежде осужденія, если дѣти осужденнаго не послѣдовали за нимъ въ мѣсто его ссылки, или въ послѣдствіи оное оставили.

3). Въ прекращеніи всѣхъ прочихъ правъ, основанныхъ на связяхъ родства или свойства.

32. Въ слѣдствіе потери правъ собственности, все прежнее имущество осужденнаго въ каторжную работу или ссылки на поселеніе, со дня постановленія и объявленія ему окончательнаго о томъ приговора, поступаетъ къ его законнымъ наследникамъ, точно также, какъ поступило бы въ слѣдствіе естественной его смерти. Къ нимъ также по праву представленія поступаетъ и всякое имущество, которое могло бы достаться виновному по наследству послѣ его осужденія.

33. Состояніе осужденныхъ въ каторжныя работы и ссылки на поселеніе опредѣляется особыми о томъ постановленіями Имперіи.

34. Опредѣляемые законами наказанія исправительныя суть слѣдующія:

I. Ссылка на житіе въ отдаленнѣйшія или менѣе отдаленныя мѣста Сибири, съ временнымъ въ опредѣленномъ для жительства осужденнаго мѣстѣ заключеніемъ, или безъ онаго; для людей же не изъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдача на время въ исправительныя арестантскія роты, а въ случаяхъ, закономъ опредѣленныхъ, и наказаніе розгами отъ пятидесяти до ста ударовъ.

зіе, jeżeli zesłany, udarowanym będąc łaską MONARSZĄ lub późniejszym wyrokiem sądu za niewinnego uznanym, na miejsce dawnego pobytu powróconym zostanie, współmałżonek zaś jego nie zaniósł jeszcze prośby o rozwiązanie małżeństwa, małżeństwo to moc swą zachowa.

2). Na ustaniu władzy rodzicielskiej nad dziećmi, zrodzonymi i poczętymi przed osądzeniem, jeżeli dzieci skazanego nie udały się za nim na miejsce zesłania, lub następnie miejsce to opuściły.

3). Na ustaniu wszelkich innych praw, opartych na związkach pokrewieństwa lub powinowactwa.

32. W skutek utraty praw majątkowych, cały majątek skazanego na roboty ciężkie lub na osiedlenie, z dniem wydania i ogłoszenia mu ostatecznego wyroku, przechodzi na prawnych jego następców, tak samo, jak w przypadku naturalnej śmierci. Następcy skazanego odziedziczają również, prawem zastępstwa, wszelki majątek jakoby się mu dostać mógł przez spadek, już po osądzeniu.

33. Położenie skazanych na ciężkie roboty lub na osiedlenie, oznaczone jest przez oddzielne o tym przepisy w Cesarstwie.

34. Kary poprawcze są następujące:

I. Zesłanie na mieszkanie do bardziej lub mniej odległych miejsc Syberyi, z czasowem zamknięciem lub bez zamknięcia na miejscu wskazanem do pobytu osądzonemu; dla osób zaś od kar cielesnych nie wyłączonych, roboty w poprawczych aresztanckich rotach do czasu pewnego, połączone, w przypadkach prawem oznaczonych, z karą chłosty różgami od pięćdziesięciu do stu razy.

II. Ссылка на житье въ другія, кромѣ Сибирскихъ, болѣе или менѣе отдаленныя губерніи, съ временнымъ въ опредѣленномъ для жительства осужденнаго мѣстѣ заключеніемъ, или безъ онаго; для людей же неизъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ заключеніе въ рабочемъ домѣ.

III. Временное заключеніе въ крѣпости, съ лишеніемъ лишь нѣкоторыхъ особенныхъ правъ и преимуществъ осужденному присвоенныхъ, или же безъ лишенія оныхъ, смотря по роду преступленія и мѣрѣ вины.

IV. Временное заключеніе въ смирительномъ домѣ, съ лишеніемъ лишь нѣкоторыхъ особенныхъ правъ и преимуществъ осужденному присвоенныхъ, или же безъ лишенія оныхъ, смотря по роду преступленія и мѣрѣ вины.

V. Временное заключеніе въ тюрьмѣ.

VI. Кратковременный арестъ.

VII. Выговоры въ присутствіи суда; замѣчанія и внушенія отъ мѣстъ судебныхъ или правительственныхъ.

VIII. Денежныя взысканія.

Примѣчаніе. О губерніяхъ, въ которыя, на основаніи постановленій II пункта сей статьи, осужденные могутъ быть отправляемы на житье, Министерство Внутреннихъ Дѣлъ Имперіи ежегодно сообщаетъ Министру Статсъ-Секретарю Царства Польскаго.

35. Мѣста, болѣе или менѣе отдаленныя для ссылаемыхъ на житье въ Сибирь, и продолженіе какъ заключенія ихъ въ сихъ мѣстахъ, такъ и безвыѣзднаго въ отдаленнѣйшихъ пребыванія, для людей же неизъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, время работы въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ, а въ случаяхъ, законами означенныхъ, и число ударовъ розгами, опредѣляются, по мѣрѣ вины, въ слѣдующей постепенности:

Степень 1. Ссылка на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до четырехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣленнаго времени отъ

II. Зесланіе на mieszkanie do innych, mniej lub więcej odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z czasowém zamknięciem lub bez zamknięcia, na miejscu wskazaném do pobytu osądzonemu; a dla osób od kar cielesnych nie wyłączonych, zamknięcie w domu roboczym.

III. Czasowe osadzenie w twierdzy, z utratą lub bez utraty niektórych szczególnych praw i przywilejów skazanemu służących, stosownie do rodzaju przestępstwa i w miarę winy.

IV. Czasowe zamknięcie w domu poprawy, z utratą lub bez utraty niektórych szczególnych praw i przywilejów skazanemu służących, stosownie do rodzaju przestępstwa i w miarę winy.

V. Czasowe osadzenie w więzi (*areszt publiczny*).

VI. Areszt na czas krótki.

VII. Nagany w obec sądu, wypomnienia i przestrogi udzielane przez władze sądowe lub administracyjne.

VIII. Kary pieniężne.

Uwaga. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Cesarstwa corocznie udzielać będzie Ministrowi Sekretarzowi Stanu Królestwa Polskiego wiadomość o guberniach do których, na mocy II° punktu niniejszego artykułu, skazani będą mogli być posyłani na mieszkanie.

35. Większa lub mniejsza odległość miejsca pobytu dla skazanych na mieszkanie w Syberji przeznaczonego, tudzież przeciąg czasu zamknięcia ich na miejscu pobytu, niemniej przeciąg pozostawienia w odleglejszych guberniach bez możności wydalenia się, dla osób zaś od kar cielesnych nie wyłączonych, przeciąg trwania robót w poprawczych aresztanckich rotach, i w przypadkach prawem przepisanych, ilość razy chłosty, oznaczone są w miarę winy, z zachowaniem następnego stopniowania:

Stopień 1. Zesłanie na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od trzech do czterech lat, i wzbronieniem wydalenia się do innych gubernij Syberyjskich, przez czas od dziesięciu do dwunastu lat; albo roboty w po-

десяти до двѣнадцати лѣтъ; или работы въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ; наказаніе розгами отъ девяноста до ста ударовъ.

Степень 2. Ссылка на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣленнаго времени отъ восьми до десяти лѣтъ; или работы въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, наказаніе розгами отъ восьмидесяти до девяноста ударовъ.

Степень 3. Ссылка на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ; или работы въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, наказаніе розгами отъ семидесяти до восьмидесяти ударовъ.

Степень 4. Ссылка на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ; или работы въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ; наказаніе розгами отъ шестидесяти до семидесяти ударовъ.

Степень 5. Ссылка на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую; или работы въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, наказаніе розгами отъ пятидесяти до шестидесяти ударовъ.

Ссылаемые на основаніи сей статьи въ губерніи Иркутскую и Енисейскую могутъ, по истеченіи опредѣленныхъ въ приговорѣ сроковъ, просить дозволенія переселиться на житье въ губерніи Тобольскую или Томскую.

36. Продолженіе временнаго заключенія ссылаемыхъ на житье въ другія, кромѣ Сибирскихъ, отдаленныя губерніи а для людей неизъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, время заключенія въ рабочемъ домѣ, опредѣляются, по мѣрѣ вины, въ слѣдующей постепенности:

Степень 1. Ссылка на житье въ отдаленныя губерніи, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ одного

правочныхъ арестантскихъ ротахъ отъ восьми до десяти лѣтъ, кара члосты отъ девяти до десяти лѣтъ, кара члосты отъ девяти до десяти лѣтъ.

Stopień 2. Zesłanie na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, i wzbronieniem wydalania się do innych gubernij Syberyjskich, przez czas od ośmiu do dziesięciu lat; albo roboty w poprawczychъ арестантскихъ ротахъ od sześciu do ośmiu lat, kara chłosty od ośmdziesięciu do dziewięćdziesięciu razy.

Stopień 3. Zesłanie na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat; albo roboty w poprawczychъ арестантскихъ ротахъ od czterech do sześciu lat, kara chłosty od siedmdziesięciu do ośmdziesięciu razy.

Stopień 4. Zesłanie na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat; albo roboty w poprawczychъ арестантскихъ ротахъ od dwóch do czterech lat, kara chłosty od sześćdziesięciu do siedmdziesięciu razy.

Stopień 5. Zesłanie na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej; albo roboty w poprawczychъ арестантскихъ ротахъ od roku jednego do dwóch lat, kara chłosty od pięćdziesięciu do sześćdziesięciu razy.

Zesłani, na mocy niniejszego artykułu, do Irkuckiej lub Jenisejskiej gubernii, mogą, po upływie czasu wyrokiem zakreślonego, prosić o pozwolenie przesiedlenia się do gubernii Tobolskiej lub Tomskiej.

36. Przeciąg czasu zamknięcia zesłanych na mieszkanie do odległych gubernij oprócz Syberyjskich, a dla osób od kar cielesnych nie wyłączonych, przeciąg czasu zamknięcia w domu roboczym, oznaczony jest, w miarę winy, z zachowaniem następnego stopniowania:

Stopień 1. Zesłanie na mieszkanie do odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od roku jednego do dwóch

года до двухъ лѣтъ, а для людей неизъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, заключеніе въ рабочемъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ.

Степень 2. Ссылка на житіе въ отдаленныя губерніи, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, а для людей неизъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, заключеніе въ рабочемъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Степень 3. Ссылка на житіе въ отдаленныя губерніи, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, а для людей неизъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, заключеніе въ рабочемъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Степень 4. Ссылка на житіе въ отдаленныя губерніи, кромѣ Сибирскихъ, а для людей неизъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, заключеніе въ рабочемъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

37. Продолженіе временнаго заключенія въ крѣпости, съ потерей лишь нѣкоторыхъ особенныхъ правъ и преимуществъ осужденному присвоенныхъ, опредѣляется, по мѣрѣ вины, въ слѣдующей постепенности:

Степень 1. Заключеніе въ крѣпости на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Степень 2. Заключеніе въ крѣпости на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

38. Продолженіе временнаго заключенія въ крѣпости, безъ всякаго ограниченія правъ и преимуществъ, опредѣляется, по мѣрѣ вины, въ слѣдующей постепенности:

Степень 1. Заключеніе въ крѣпости на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Степень 2. Заключеніе въ крѣпости на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Степень 3. Заключеніе въ крѣпости на время отъ шести недѣль до шести мѣсяцевъ.

lat, a dla osób od kar cielesnych nie wyłączonych, zamknięcie w domu roboczym od dwóch do trzech lat.

Stopień 2. Zesłanie na mieszkanie do odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od sześciu miesięcy do roku jednego, a dla osób od kar cielesnych nie wyłączonych, zamknięcie w domu roboczym od roku jednego do dwóch lat.

Stopień 3. Zesłanie na mieszkanie do odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od trzech do sześciu miesięcy, a dla osób od kar cielesnych nie wyłączonych, zamknięcie w domu roboczym od sześciu miesięcy do roku jednego.

Stopień 4. Zesłanie na mieszkanie do odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, a dla osób od kar cielesnych nie wyłączonych, zamknięcie w domu roboczym od trzech do sześciu miesięcy.

37. Przeciąg czasu osadzenia w twierdzy, z utratą niektórych szczególnych praw i przywilejów skazanemu służących, oznaczonym jest, w miarę winy, z zachowaniem następnego stopniowania:

Stopień 1. Osadzenie w twierdzy od czterech do sześciu lat.

Stopień 2. Osadzenie w twierdzy od dwóch do czterech lat.

38. Przeciąg czasu osadzenia w twierdzy, bez ograniczenia skazanego w służących mu prawach i przywilejach, oznaczonym jest, w miarę winy, z zachowaniem następnego stopniowania:

Stopień 1. Osadzenie w twierdzy od roku jednego do dwóch lat.

Stopień 2. Osadzenie w twierdzy od sześciu miesięcy do roku jednego.

Stopień 3. Osadzenie w twierdzy od sześciu tygodni do sześciu miesięcy.

39. Продолжение временного заключения въ смирительномъ домѣ, съ потерей лишь нѣкоторыхъ особенныхъ правъ и преимуществъ осужденному присвоенныхъ, опредѣляется, по мѣрѣ вины, въ слѣдующей постепенности:

Степень 1. Заключение въ смирительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ.

Степень 2. Заключение въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

40. Продолжение временного заключения въ смирительномъ домѣ, безъ всякаго ограниченія правъ и преимуществъ, опредѣляется, по мѣрѣ вины, въ слѣдующей постепенности:

Степень 1. Заключение въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Степень 2. Заключение въ смирительномъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

41. Продолжение заключения въ тюрьмѣ опредѣляется, также по мѣрѣ вины, слѣдующимъ образомъ:

Степень 1. На время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Степень 2. На время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Степень 3. На время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

42. Продолжение кратковременнаго ареста опредѣляется, по мѣрѣ вины, слѣдующимъ образомъ:

Степень 1. Арестъ на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Степень 2. Арестъ на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

Степень 3. Арестъ на время отъ трехъ до семи дней.

Степень 4. Арестъ на время отъ одного дня до трехъ дней.

43. Выговоры въ присутствіи суда, смотря по мѣрѣ вины присужденнаго къ онымъ, могутъ быть болѣе или меньше строгіе; строжайшіе дѣлаются при открытыхъ дверяхъ.

44. Денежныя взысканія опредѣляются, также по мѣрѣ вины, въ большемъ или меньшемъ количествѣ, на осно-

39. Przeciąg czasu zamknięcia w domu poprawy, z utratą niektórych szczególnych praw i przywilejów skazanemu służących, oznaczonym jest, w miarę winy, z zachowaniem następnego stopniowania:

Stopień 1. Zamknięcie w domu poprawy od dwóch do trzech lat.

Stopień 2. Zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat.

40. Przeciąg czasu zamknięcia w domu poprawy, bez ograniczenia skazanego w służących mu prawach i przywilejach, oznaczonym jest, w miarę winy, z zachowaniem następnego stopniowania:

Stopień 1. Zamknięcie w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

Stopień 2. Zamknięcie w domu poprawy od trzech do sześciu miesięcy.

41. Przeciąg czasu osadzenia w więzi oznaczonym jest, również w miarę winy, w sposób następujący:

Stopień 1. Od roku jednego do dwóch lat.

Stopień 2. Od sześciu miesięcy do roku jednego.

Stopień 3. Od trzech do sześciu miesięcy.

42. Przeciąg trwania aresztu na czas krótki oznaczonym jest, stosownie do winy, w sposób następujący:

Stopień 1. Areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Stopień 2. Areszt od siedmiu dni do trzech tygodni.

Stopień 3. Areszt od trzech do siedmiu dni.

Stopień 4. Areszt od jednego dnia do trzech dni.

43. Nagany w obec sądu, mogą być, w miarę winy skazanego na nie, mniej lub więcej surowemi; najsurowsze zaś czynione będą przy otwartych drzwiach.

44. Kary pieniężne wymierzone będą, również w miarę winy, w większej lub mniejszej ilości, podług szczególnych

ваніи особенныхъ постановленій о каждомъ подвергающемъ взысканію сего рода преступленіи или проступкѣ. Въ случаѣ несостоятельности виновнаго, постановленіемъ о денежномъ съ него взысканіи не нарушаются права другихъ лицъ по какимъ-либо искамъ и по обязательствамъ, прежде учиненія того преступленія или проступка заключеннымъ.

45. Въ суммы, по определяемымъ постановленіями сего Уложенія денежнымъ взысканіямъ поступающимъ, во всѣхъ тѣхъ случаяхъ когда сими постановленіями или особыми о томъ узаконеніями не означено именно, въ какое вѣдомство или мѣсто оныя должны быть передаваемы, обращаются въ пользу казны.

46. Присужденный къ ссылкѣ на житье въ Сибирь или въ другія, кромѣ Сибирскихъ, отдаленныя губерніи, съ временнымъ въ опредѣленномъ для его жительства мѣстѣ заключеніемъ или безъ онаго, или же къ отдачѣ на время въ исправительныя арестантскія роты, или въ рабочій домъ, лишается, даже и по освобожденіи изъ временнаго заключенія или отъ работъ:

1) Особенныхъ правъ и преимуществъ, состоянію его присвоенныхъ.

2) Званій, почетныхъ титуловъ, чиновъ, должностей, орденовъ и прочихъ знаковъ отличія.

3) Права вступать въ государственную и общественную службу.

4) Права производить торговлю.

5) Права быть свидѣтелемъ при какихъ-либо договорахъ и другихъ актахъ, и давать по дѣламъ гражданскимъ свидѣтельскія показанія подъ присягою или безъ присяги, кромѣ лишь случаевъ, въ коихъ судомъ будетъ признано необходимымъ потребовать его показаній.

6) Права быть избираемымъ въ третейскіе судьи.

7) Права быть опекуномъ или попечителемъ.

8) Права быть повѣреннымъ по чьимъ-либо дѣламъ.

przepisów co do każdego, karom tego rodzaju ulegającego, przestępstwa lub wykroczenia. Jeżeli obwiniony jest niewypłacalnym, skazanie go na karę pieniężną nie ubliża prawom osób trzecich, którymby przypadła od niego jaka należność, pochodząca bądź ze spraw jakiegokolwiek, bądź z zobowiązań, przed popełnieniem przestępstwa lub wykroczenia zaciągniętych.

45. Summy z oznaczonych przepisami niniejszego Kodeksu kar pieniężnych pochodzące, we wszystkich przypadkach, w których temiż przepisami lub oddzielnymi urządzeniami nie zostało wskazaniem szczególne ich przeznaczenie, wpływać będą na rzecz skarbu.

46. Skazany na zesłanie do Syberyi, lub do innych odległych gubernij oprócz Syberyjskich na mieszkanie z zamknięciem czasowem, lub bez zamknięcia na miejscu pobytu, jak również skazany na oddanie czasowe do poprawczych aresztanckich rot, albo też do roboczego domu, pozbawionym zostaje, nawet po uwolnieniu z więzienia lub od robót:

1) Szczególnych praw i przywilejów stanowi jego właściwych.

2) Godności, tytułów honorowych, rang, urzędów, orderów i innych znaków zaszczytnych.

3) Prawa wejścia do rządowej i innej publicznej służby.

4) Prawa prowadzenia handlu.

5) Prawa być świadkiem przy sporządzaniu jakiegobądź umów i innych aktów, oraz składania w sprawach cywilnych świadectwa pod przysięgą lub bez przysięgi, wyjąwszy przypadki, w których sąd uzna koniecznem zażądać od niego zeznania.

6) Prawa zostania obranym na sędziego polubownego.

7) Prawa sprawowania opieki lub kurateli.

8) Prawa sprawowania pełnomocnictwa w jakiegokolwiek czynności.

Лишение правъ и преимуществъ, осужденному присвоенныхъ, не распространяется ни на жену, ни на дѣтей осужденнаго, прижитыхъ, то есть рожденныхъ уже или зачатыхъ прежде сего осужденія, ни на потомство сихъ дѣтей.

47. Осужденные на ссылку въ Сибирь или другія отдаленныя губерніи на житье, по освобожденіи изъ временнаго заключенія, состоятъ подъ надзоромъ мѣстной полиціи.

48. Присужденные къ отдачѣ на время въ исправительныя арестантскія роты употребляются къ внутреннимъ и внѣшнимъ работамъ въ крѣпостяхъ. Если они, сверхъ работъ, приговорены къ наказанію розгами, то оно исполняется надъ ними внутри крѣпостей, въ присутствіи прочихъ арестантовъ, по сорока ударовъ чрезъ каждыя двѣ недели.

49. Присужденные къ ссылкѣ на житье въ Сибирь или въ другія отдаленныя губерніи или же къ отдачѣ на время въ исправительныя арестантскія роты или въ рабочій домъ, сохраняютъ свои права семейственныя и права на прежнюю собственность.

50. Сосланные на житье въ Сибирь или въ другія отдаленныя губерніи обязаны, по освобожденіи ихъ изъ временнаго заключенія, избрать себѣ родъ жизни на мѣстѣ водворенія своего, на основаніи существующихъ въ семь отношеніи законовъ Имперіи.

51. По освобожденіи отъ работъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ, осужденные отдаются на четыре года подъ особый надзоръ мѣстной полиціи. Въ продолженіе сего времени, они не въ правѣ перемѣнять мѣста жительства и удаляться отъ онаго, безъ особеннаго на каждый разъ дозволенія полиціи. Иногороднымъ пребываніе въ губернскихъ городахъ совершенно воспрещается въ продолженіе тогожъ времени.

52. Осужденные къ заключенію въ рабочемъ домѣ, по освобожденіи изъ онаго, отдаются подъ особый надзоръ мѣстной полиціи на два года, и въ продолженіе сего времени не могутъ перемѣнять мѣста жительства и уда-

Utrata praw i przywilejów służących skazanemu nie rozciąga się ani do żony, ani do dzieci jego zrodzonych lub poczętych przed skazaniem, ani też do potomstwa tych dzieci.

47. Skazani na zesłanie do Syberyi lub do innych odległych gubernij na mieszkanie, po uwolnieniu z czasowego zamknięcia, pozostają pod dozorem miejscowej policji.

48. Skazani na oddanie do poprawczych aresztanckich rot będą użyeci do wewnętrznych i zewnętrznych robot w twierdzach. Jeżeli są skazani, oprócz robot, na chłostę, odbiorą ją w obec innych więźni, wewnątrz twierdzy, w przerwach dwutygodniowych, po czterdzieści różg na raz jeden.

49. Skazani na zesłanie do Syberyi lub do innych odległych gubernij na mieszkanie, albo też na oddanie do poprawczych aresztanckich rot, lub na zamknięcie w domu roboczym, zachowują swoje prawa familijne i majątkowe.

50. Zesłani do Syberyi lub do innych odległych gubernij na mieszkanie, obowiązani są, po uwolnieniu ich z czasowego zamknięcia, obrać sobie, na miejscu do pobytu im przeznaczonem, sposób życia, stosownie do istniejących w tym względzie ustaw Cesarstwa.

51. Skazani na oddanie do robót w poprawczych aresztanckich rotach, po uwolnieniu z nich, oddani będą na cztery lata pod szczególny dozór miejscowej policji. W przeciągu tego czasu, nie mogą oni zmieniać miejsca pobytu i oddalać się z niego, bez osobnego w każdym razie pozwolenia policji. Oprócz tego zaś, wzbronioném im jest bezwzględnie, w tymże przeciągu czasu, mieszkać w miastach gubernialnych, wyjąwszy to miasto gubernialne z którego pochodzą.

52. Skazani na zamknięcie w domu roboczym, po uwolnieniu z niego, oddani będą pod szczególny dozór miejscowej policji na dwa lata, i w tym przeciągu czasu nie będą mogli

латься отъ онаго, безъ особеннаго на каждый разъ дозволенія полиціи.

53. Тотъ изъ осужденныхъ къ работамъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ, или къ отдачѣ въ рабочій домъ, который во время осужденія его былъ признанъ бродягою, или же по окончаніи срока наказанія окажется безъ всякихъ средствъ пропитанія, отдается, по освобожденіи, въ домъ работный до того времени, пока не будетъ въ состояніи пропитать себя, или же въ самомъ домъ работномъ не заработаетъ не менѣе пятнадцати рублей, или же гмина, къ коей онъ принадлежалъ, или кто-либо изъ осыдлыхъ и извѣстныхъ по хорошему поведенію людей не пожелаетъ взять его къ себѣ, съ его согласія.

54. Съ осужденіемъ къ заключенію въ крѣпости на время отъ двухъ до шести лѣтъ, и къ заключенію въ смирительномъ домъ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, соединяется потеря должностей и потеря права вступать въ государственную или общественную службу, участвовать въ выборахъ и быть избираемымъ въ какія-либо должности, даже въ опекуны по назначенію семейныхъ совѣтовъ.

55. По освобожденіи изъ крѣпости или смирительнаго дома, когда заключеніе въ оныхъ было соединено съ потерю нѣкоторыхъ особенныхъ правъ и преимуществъ, осужденные отдаются подъ надзоръ мѣстной полиціи на одинъ годъ. Въ продолженіе сего времени, они не въ правѣ перемѣнить мѣста жительства и удаляться отъ онаго, безъ особаго на каждый разъ дозволенія полиціи.

56. Осужденные на заключеніе въ крѣпости содержатся въ устроенныхъ внутри крѣпостей для сего зданіяхъ. Они могутъ заниматься возможными въ заключеніи работами лишь по собственному желанію.

57. Осужденные на заключеніе въ домахъ рабочихъ и смирительныхъ употребляются только на опредѣленные уставами сихъ домовъ внутри оныхъ работы.

zmieniać miejsca pobytu i oddalać się z niego, bez osobnego w każdym razie pozwolenia policyi.

53. Jeżeli skazany do robót w poprawczych aresztanckich rotach lub oddany do domu roboczego, przy wydaniu wyroku, był uznany za włóczęgę, lub po wycierpieniu kary, okazał się nie mającym żadnych środków utrzymania się, oddanym będzie po swém ztamtąd uwolnieniu do domu przytulku i pracy i ma w nim zostać dopóki nie wykaże środków utrzymania siebie, lub w samym zakładzie nie zarobi najmniej piętnastu rubli, lub też dopóki gmina do której należał, albo kto z osiadłych i znanych z dobrego sprawowania się osób, za jego zgodą, nie zażąda wziąć go do siebie.

54. Ze skazaniem na osadzenie w twierdzy od dwóch do sześciu lat, i na zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do trzech lat, połączona jest utrata urzędów i utrata prawa wstępowania do rządowej lub innej publicznej służby, należenia do wyborów i obieralności na jakiekolwiek urzędy, a nawet sprawowania opieki w skutek nadania przez Radę familijną.

55. Skazani na osadzenie w twierdzy lub na zamknięcie w domu poprawy, z utratą niektórych szczególnych praw i przywilejów, po uwolnieniu z tamtąd, oddani będą pod dozór miejscowej policyi na rok jeden. W tym przeciągu czasu, nie mogą oni zmieniać miejsca pobytu i oddalać się z niego, bez szczególnego w każdym razie pozwolenia policyi.

56. Skazani na osadzenie w twierdzy trzymani będą w urządzonych na ten cel wewnątrz twierdz budowlach, i mogą, stosownie do własnego życzenia, zajmować się możliwemi w miejscu ich osadzenia robotami.

57. Skazani na zamknięcie w domach roboczych i w domach poprawy używani będą jedynie do robót wewnętrznych, wskazanych w urządzeniach tych domów.

58. Въ случаѣ осужденія чиновниковъ къ заключенію въ крѣпости, смиригельномъ домѣ или тюрьмѣ, на срокъ болѣе шести мѣсяцевъ, все сіе время заключенія вычитается изъ времени ихъ службы.

59. Осужденные на заключеніе въ тюрьмѣ могутъ, по собственному желанію, заниматься всякими дозволенными внутри тюрьмы работами, но тѣ изъ нихъ, которые не въ состояніи содержать себя на собственный счетъ, обязаны избрать одну изъ работъ, введенныхъ въ томъ мѣстѣ заключенія для занятія содержащихся въ ономъ. За работы сего рода назначается задѣльная плата, по особымъ для сего правиламъ, но, во всякомъ случаѣ, вырабатываемыя заключенными деньги отдаются имъ не прежде, какъ по освобожденіи ихъ изъ тюрьмы.

60. Осужденные на кратковременный арестъ содержатся или въ тюрьмѣ, или въ особыхъ для сего устроенныхъ помѣщеніяхъ.

61. Дворяне и чиновники, присуждаемые къ наказанію кратковременнымъ арестомъ, могутъ, по усмотрѣнію суда или начальства, быть подвергаемы сему аресту или въ тюрьмѣ, или на военной гауптвахтѣ, или въ собственномъ мѣстѣ жительства, или же въ одномъ изъ домовъ вѣдомства, къ коему они принадлежатъ, буде состоятъ на службѣ.

62. Къ наказаніямъ какъ уголовнымъ, такъ и исправительнымъ присоединяется, въ нѣкоторыхъ опредѣляемыхъ законами случаяхъ, церковное покаяніе, по распоряженію духовнаго начальства осужденныхъ. Опредѣляется также въ случаяхъ, именно закономъ означенныхъ, и конфискація всѣхъ или части принадлежащихъ осужденному вещей или другихъ имуществъ. Равномѣрно присоединяются къ нѣкоторымъ изъ наказаній исправительныхъ: опубликованіе осужденнаго чрезъ Официальную Газету и Губернскія Вѣдомости, высылка за границу, если виновный иностранецъ, воспрещеніе жительства въ какомъ-либо означенномъ мѣстѣ, также отдача подъ особый надзоръ полиціи, запреще-

58. Jeżeli urzędnik skazany będzie na osadzenie w twierdzy, na zamknięcie w domu poprawy, lub na osadzenie w więź, na czas dłuższy od sześciu miesięcy, wówczas przeciąg ten czasu wytrąca się z jego służby.

59. Skazani na osadzenie w więź mogą, stosownie do własnego życzenia, zajmować się dozwolonemi w miejscu ich osadzenia robotami; ci wszakże, którzy nie są w stanie utrzymywać się własnym kosztem, obowiązani są wybrać do zajęcia się jedną z robót w tém miejscu zaprowadzonych. Za roboty tego rodzaju wyznacza się, podług osobnych urzędzeń, stosowna płaca, lecz w każdym przypadku, należne osadzonemu, za robotę, pieniężne wynagrodzenie, nie pierwój wydane im zostanie, jak przy wypuszczeniu ich na wolność.

60. Skazani na areszt na czas krótki zatrzymani będą albo w więź, albo w szczególnych na ten cel urządzonych izbach.

61. Osoby stanu szlacheckiego i urzędnicy, skazani na karę aresztu na czas krótki, mogą, podług uznania sądu lub zwierzchności, wysiadywać tę karę w więź, na odwachu, we własnym mieszkaniu, albo też w jednym z gmachów wydziału służby, do którego należą.

62. Do kar tak głównych, jako i poprawczych dołączana bywa, w niektórych prawem oznaczonych przypadkach, pokuta kościelna, podług zarządzenia zwierzchności duchownej skazanego. Postanowioną niemniej zostaje, w przypadkach wyraźnie prawem oznaczonych, konfiskata wszystkich, lub części rzeczy i majątku, własność skazanego stanowiących. Również połączonem jest z pewnemi karami poprawczemi: ogłoszenie o skazaniu winnego przez Gazetę Rządową i Dzienniki gubernialne, wydalenie cudzoziemców za granicę, wzbronienie pobytu w oznaczonem miejscu, tudzież oddanie pod szczególny dozór policyi, wzbronienie trudnienia się poprzedniem lub innem jakim rzemiosłem lub przemysłem, nakoniec obowiązek przeproszenia

не производства прежнего или какого-либо иного ремесла или промысла, наконец и постановление о испрошении имъ у обиженного или обиженныхъ прощенья, въ присутствіи суда или свидѣтелей, по формѣ и въ тѣхъ самыхъ выраженіяхъ, которыя для сего подписываются судомъ.

Примѣчаніе. Отдача подъ надзоръ полиціи, высылка за границу, запрещеніе жительства въ означенныхъ мѣстахъ, выговоры, замѣчанія и внушенія, могутъ, въ нѣкоторыхъ особенныхъ случаяхъ, быть опредѣляемы порядкомъ, для сего установленнымъ, безъ формальнаго производства суда. Виды церковнаго покаянія и сроки продолженія оного опредѣляются духовнымъ начальствомъ. Ссылаемые въ Сибирь на поселеніе или на житье, если они съ тѣмъ вмѣстѣ приговорены и къ церковному покаянію, предаются оному въ мѣстѣ ссылки, на срокъ, назначаемый тамошнимъ духовнымъ начальствомъ того исповѣданія, къ коему сосланный принадлежитъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О вознагражденіи за убытки и вредъ.

63. Виновные въ преступленіи, причинившемъ кому-либо убытки или вредъ, сверхъ наказанія, къ коему присуждаются, обязаны вознаградить за сей вредъ или убытокъ изъ собственнаго имущества, по точному о семъ постановленію суда.

64. Когда преступленіе учинено нѣсколькими лицами, и главные виновные не въ состояніи вознаградить за причиненный вредъ или убытокъ, то слѣдующая на вознагражденіе денежная сумма присуждается съ другихъ участвовавшихъ въ преступленіи, или же, въ случаѣ ихъ несостоятельности, и съ тѣхъ, которые, зная съ достовѣрностію объ умыслѣ на оное, не довели сего до свѣдѣнія правительства, или того лица, противъ коего преступленіе было умыслимо.

65. Взысканіе вознагражденія за причиненный вредъ или убытокъ, въ случаѣ смерти главныхъ виновныхъ и участниковъ ихъ, распространяется и на ихъ наследниковъ,

ображенного lub обрѣженныхъ w obec sądu lub świadców, podług formy i w tych mianowicie wyrazach, jakie w tym celu przez sąd zostaną przepisane.

Uwaga. Oddanie pod dozór policyi, wydalenie za granicę, wzbrońnienie pobytu w pewnym oznaczonym miejscu, nagany, napomnienia i przestrogi, mogą być wymierzone, w niektórych szczególnych przypadkach, porządkiem przepisany, bez formalnego sądowego postępowania. Rodzaj kościelnej pokuty, i przeciąg jej trwania, oznaczane będą przez zwierzchność duchowną. Zesłani na osiedlenie lub na mieszkanie w Syberyi, którzyby oprócz tego skazani zostali na pokutę kościelną, odbyją ją na miejscu zesłania, w przeciągu czasu oznaczonego przez miejscową zwierzchność duchowną tego wyznania, do którego zesłany należy.

ODDZIAŁ DRUGI.

O wynagrodzeniu strat i szkód.

63. Skazani, oprócz poniesienia kary na nich wyrzeczonych, obowiązani są wynagrodzić z własnego majątku rządzone szkody i straty, stosownie do postanowienia sądu.

64. Jeżeli przestępstwo popełnionem zostało przez kilka osób, a główni winowajcy nie są w stanie wynagrodzić rządzonej szkody lub straty, wówczas przypadające pieniężne wynagrodzenie winno być przysądzonem od innych osób, które miały udział w przestępstwie, a jeżeli i one są niewypłacalnemi, od tych osób które, wiedząc z pewnością o zamiarze popełnienia przestępstwa, nie doniosły o niem władzy, lub tej osobie, przeciw której było zamierzonym.

65. Obowiązek wynagrodzenia szkód lub strat, w przypadku śmierci głównych winowajców, i innych osób, które miały udział w przestępstwie, przechodzi na ich spadkobier-

по требуется только изъ того имѣнія, которое имъ досталось отъ виновныхъ.

66. Виновные, не имѣющіе никакихъ средствъ къ вознагражденію за причиненные ими вредъ или убытокъ, могутъ, если они не подвергаются наказанію уголовному, быть, по требованію обиженной стороны, заключены въ тюрьму, на основаніи правилъ постановленныхъ ниже въ статьѣ 91. Но когда виновный въ преступленіи, причинившемъ вредъ или убытокъ, и не имѣющій средствъ къ вознагражденію за оные, будетъ приговоренъ за сіе преступленіе къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты, или въ рабочій домъ, то половина задѣльной ихъ платы обращается на сіе вознагражденіе. Такимъ же образомъ поступается и съ присужденными къ заключенію въ тюрьмъ, которые не въ состояніи вознаградить за причиненный вредъ или убытокъ, принудивъ ихъ заниматься, во время сего заключенія, такими работами, за которыя, на основаніи постановленій о внутреннемъ устройствѣ тюремъ, опредѣлена задѣльная плата.

67. Если приговоренный къ вознагражденію за причиненный преступленіемъ убытокъ или вредъ, и къ денежному за то же преступленіе взысканію, окажется не состоятельнымъ къ полной того и другаго уплатѣ, то изъ имѣнія его сначала дѣлается вознагражденіе за убытки или вредъ, а равно и по другимъ частнымъ искамъ, и судебное денежное взысканіе налагается лишь на оставшееся за сѣмъ имущество.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

Особенныя наказанія за преступленія и проступки по службѣ.

68. Кромѣ общихъ мѣръ наказаній и взысканій, выше сего означенныхъ, за преступленія и проступки по службѣ полагаются слѣдующія:

1) Исключеніе изъ службы;

сѣвъ, wszakże ciąży tylko na majątku, który dostał się im po winowajcy.

66. Winowajcy, którzy nie są w stanie wynagrodzić zrządzonęj szkody lub straty, a niepodpadają karze głównej, mogą być, na żądanie poszkodowanego, osadzeni w więzi, z zachowaniem prawideł poniżej w artykule 91 objętych. Jeżeli wszakże skazani za jakie przestępstwo na oddanie do poprawczych areztanckich rot, lub na zamknięcie w domu roboczym, nie mogą wynagrodzić zrządzonych tem przestępstwem szkód lub strat, wówczas, połowa płacy za robotę im wyznaczonęj na wynagrodzenie poszkodowanego użytą zostanie. Podobnie postępować należy względem skazanych na karę osadzenia w więzi, którzy nieposiadają środków do wynagrodzenia zrządzonęj szkody lub straty, i skutkiem tego zniewalać ich do zajmowania się, w czasie osadzenia, takimi robotami, za które, podług wewnętrznego urządzenia więzień, oznaczoną jest płaca.

67. Jeżeli skazany na wynagrodzenie zrządzonęj szkody lub straty, oprócz tego, ulega za toż przestępstwo karze pieniężnej, i nie jest w stanie uiścić w zupełności obojga, wówczas powinien być przedewszystkiem z jego majątku ściągniętemi zasądzone wynagrodzenie i inne prywatne należności, z reszty zaś dopiero poszukiwaną kara pieniężna.

ODDZIAŁ TRZECI.

Kary szczególne za przestępstwa i wykroczenia służbowe.

68. Oprócz ogólnych, powyżej oznaczonych kar, postanowione jeszcze zostają za przestępstwa i wykroczenia służbowe następujące kary:

1) Wykluczenie ze służby;

- 2) Отрѣшеніе отъ должности;
- 3) Вычетъ изъ времени службы;
- 4) Удаленіе отъ должности;
- 5) Перемѣщеніе съ высшей должности на низшую;
- 6) Выговоръ, болѣе или менѣе строгій, съ внесеніемъ онаго въ послужной списокъ;
- 7) Вычетъ изъ жалованья;
- 8) Выговоръ, болѣе или менѣе строгій, безъ внесенія онаго въ послужной списокъ;
- 9) Замѣчаніе, болѣе или менѣе строгое.

69. Исклученный изъ службы лишается права вступать снова въ какую-либо государственную службу, участвовать въ выборахъ и быть избираемымъ въ должности.

70. Отрѣшенный отъ должности лишается права, въ теченіе трехъ лѣтъ со дня отрѣшенія, поступать снова на службу государственную и общественную.

71. Вычетъ изъ времени службы, дающей право на полученіе наградъ, пенсій и знака отличія безпорочной службы, долженъ ограничиваться однимъ годомъ.

72. Вычетъ изъ жалованья производится задержаніемъ въ казнѣ слѣдующаго виновному жалованья, во всякомъ случаѣ, однакожь, не болѣе одной трети его годоваго оклада.

Примѣчаніе. Изъ наказаній и взысканій за преступленія и проступки по службѣ, вычеты изъ жалованья на основаніи статей 421, 422 и 423, и денежныя взысканія на основаніи статьи 348 сего Уложенія, временный арестъ, не болѣе однакожь какъ на семь дней, замѣчанія и выговоры, безъ внесенія въ послужной списокъ, могутъ быть опредѣляемы не только по суду, но и по распоряженію непосредственнаго надъ подвергающимися симъ наказаніямъ или взысканіямъ начальства; удаленіе отъ должности безъ формальнаго слѣдствія и суда, и перемѣщеніе съ высшей должности на низшую, предоставляется лишь тому лицу или мѣсту, коимъ виновный былъ въ оную назначенъ.

- 2) Złożenie z urzędu;
- 3) Wytrącenie z czasu służby;
- 4) Oddalenie od urzędu;
- 5) Przeniesienie z wyższego urzędu na niższy;
- 6) Nagana mniej lub więcej surowa, z zapisaniem jęj do stanu służby;
- 7) Wytrącenie z płacy;
- 8) Nagana mniej lub więcej surowa, bez zapisania jęj do stanu służby;
- 9) Napomnienie mniej lub więcej surowe.

69. Wykluczony ze służby utracą prawo wejścia na nowo do jakiegokolwiek służby rządowej, należenia do wyborów i zostania wybranym na urzędy.

70. Skazany na złożenie z urzędu utracą prawo wejścia na nowo do rządowej lub innej publicznej służby, w ciągu lat trzech od dnia złożenia z urzędu.

71. Wytrącenie z czasu służby, dającej prawo do otrzymania nagród, wysłużonej pensyi i znaku honorowego nieskazitelnej służby, nie może przechodzić roku jednego.

72. Wytrącenie z płacy dopełnia się przez zatrzymanie w skarbie płacy skazanemu przypadającej, i w żadnym przypadku nie może przewyższać jednej trzeciej części rocznej jego płacy.

Uwaga. Z pomiędzy kar za przestępstwa i wykroczenia służbowe, wytrącenie z płacy, w przypadkach oznaczonych w artykułach 421, 422 i 423, i kary pieniężne postanowione w artykule 348 niniejszego Kodexu, areszt do siedmiu dni, napomnienia i nagany, bez zapisania ich do stanu służby, mogą być wymierzane nie tylko w skutek formalnego sądowego postępowania, ale i z mocy rozporządzenia bezpośredniej nad wykraczającym zwierzchności; prawo oddalenia od urzędu bez formalnego sądowego postępowania, oraz przeniesienia z wyższego urzędu na niższy, służy tylko tej osobie lub władzy, która mianowała na urząd.

ОТДѢЛЕНИЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

О замѣнѣ однихъ наказаній другими.

73. Пѣкоторые изъ наказаній, въ сей Главѣ означенныхъ, замѣняются въ случаяхъ, закономъ опредѣленныхъ, другими, на слѣдующемъ основаніи.

74. Смертная казнь, по особому Высочайшему соизволенію, въ пѣкоторыхъ случаяхъ замѣняется возведеніемъ осужденнаго преступника на эшафотъ, положеніемъ его на плаху, или поставленіемъ подъ висѣлицу на публичной площади; при чемъ, если онъ принадлежалъ къ дворянскому состоянію, надъ нимъ переламывается шпага. Сія казнь знаменуетъ *политическую смерть*, и за оною слѣдуетъ всегда ссылка въ каторжныя работы безъ срока, или на опредѣленное время.

75. Каторжныя работы въ рудникахъ безъ срока или на опредѣленное время, могутъ, по распоряженію Совѣта Управленія Царства, быть замѣняемы каторжными работами въ крѣпостяхъ, также безъ срока, или на то же опредѣленное время.

76. Каторжныя работы на заводахъ могутъ, также по распоряженію Совѣта Управленія Царства, быть замѣняемы работами въ крѣпостяхъ, но съ уменьшеніемъ опредѣленнаго на то срока времени, въ слѣдующей постепенности:

1) Работы на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, работами въ крѣпостяхъ на время отъ пяти до семи лѣтъ;

2) Работы на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, работами въ крѣпостяхъ на время отъ трехъ до пяти лѣтъ.

77. За преступленія, подвергающія по законамъ осужденію къ каторжной работѣ въ рудникахъ или въ крѣпостяхъ, женщины, вмѣсто того, приговариваются къ работамъ на заводахъ, но съ увеличеніемъ слѣдующаго, по роду преступленія и сопровождавшимъ оное обстоятельствомъ, числа лѣтъ,

ODDZIAŁ CZWARTY.

O zamianie kar jednych na drugie.

73. Niektóre z kar; postanowionych w niniejszym Rozdziale, mogą być, w przypadkach prawem oznaczonych, zamienione na inne kary, podług następujących prawideł.

74. Kara śmierci zastąpioną zostaje niekiedy, w skutku Najwyższego zezwolenia, wprowadzeniem skazanego na rusztowanie, z położeniem głowy na pniu, lub postawieniem go pod szubienicą na placu publicznym; przyczem, jeżeli skazany jest stanu szlacheckiego, złamaną zostanie nad nim szpada. Kara ta oznacza *śmierć polityczną*, która w każdym razie pociąga za sobą roboty ciężkie, na czas nieograniczony lub ograniczony.

75. Roboty ciężkie w kopalniach, na czas nieograniczony lub ograniczony, mogą być, w skutek postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa, zamienione na roboty ciężkie w twierdzach, również na czas nieograniczony, lub na czas w wyroku sądu oznaczony.

76. Roboty ciężkie w zakładach fabrycznych mogą być, również w skutek postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa, zamienione na roboty w twierdzach, lecz ze zmniejszeniem czasu ich trwania, w sposób następujący:

1) Roboty w zakładach fabrycznych od sześciu do ośmiu lat, na roboty w twierdzach od pięciu do siedmiu lat;

2) Roboty w zakładach fabrycznych od czterech do sześciu lat, na roboty w twierdzach od trzech do pięciu lat.

77. Za przestępstwa pociągające za sobą karę ciężkich robót w kopalniach lub twierdzach, kobiety, zamiast kary takowej, skazane zostaną na roboty w zakładach fabrycznych, lecz z przedłużeniem czasu trwania robót, jaki, stosownie do rodzaju przestępstwa i towarzyszących mu okoliczności, wymierzyć wypadało,

такимъ образомъ, чтобы за одинъ годъ работы въ рудникахъ или въ крѣпостяхъ полагать полтора года на заводахъ.

78. Для престарѣлыхъ, достигшихъ семидесяти лѣтъ, каторжная работа замѣняется ссылкой на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

79. Въмѣсто наказанія розгами, виновные, подлежащіе оному, присуждаются къ наказанію шпицрутенами, когда, по закону или по особому распоряженію правительства, они были судимы военнымъ судомъ.

80. Лица, изъятые отъ наказаній тѣлесныхъ, вмѣсто ссылки въ Сибирь на поселеніе, если они по лѣтамъ и тѣлосложенію къ строевой службѣ способны, присуждаются къ отдачѣ въ военную службу рядовыми безъ выслуги.

81. Въмѣсто поселенія за Кавказомъ, виновные, подлежащіе сему наказанію, присуждаются къ отдачѣ рядовыми безъ выслуги въ войска Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, если токмо они къ военной строевой или нестроевой службѣ способны.

82. Въмѣсто ссылки на житіе въ отдаленныя, кромѣ Сибирскихъ, губерніи, тѣ изъ иностранцевъ, которые изъятые отъ наказаній тѣлесныхъ, высылаются за границу, съ воспрещеніемъ возвращаться въ предѣлы Государства. Неизъятые отъ наказаній тѣлесныхъ иностранцы, послѣ окончанія опредѣленнаго срока работъ въ рабочемъ домѣ, вмѣсто отдачи подѣ надзоръ мѣстной полиціи, также высылаются за границу, съ воспрещеніемъ возвращаться въ предѣлы Государства.

83. Осужденные къ работамъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ могутъ быть, вмѣсто того, отсылаемы въ рабочіе дома, но на продолжительнѣйшіе сроки, считая за каждый годъ работы въ арестантскихъ ротахъ, полтора года въ рабочемъ домѣ.

84. По истеченіи половины постановленнаго приговоромъ срока работъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ, или же заключенія въ рабочемъ домѣ, употребленнаго

a то личае за кажды рок робѣт в копалниахъ луб твирдзачъ, по пѣлтора року робѣт в заклладахъ фабрычныхъ.

78. Względemъ osób mających lat siedmdziesiąt skończonych, ciężkie roboty zamienione zostaną na osiedlenie w bardziej odległychъ мѣсцахъ Syberyi.

79. Sądzeni z mocy przepisówъ prawa, lub w skutekъ szczególnego rozporządzenia Rządu, przez sądy wojenne, zamiastъ kary chłosty, któręjby uleđz powinni, skazani będą na przeędzenie przez różgi (szpiceruty).

80. Osoby od karъ cięlesnychъ wyłączone, do szeregowęj służby wojskowęj ze względu na wiekъ swój i stan ciała zdadne, w мѣсца zesłania na osiedlenie w Syberyi, skazane zostaną na oddanie do wojska na prostychъ żołnierzy, bezъ wysługi.

81. W мѣсца kary osiedlenia za Kaukazem, winni, którzy na tę karę zasłużyli, a przytemъ zdadni są do wojskowęj, szeregowęj lub zaszeregowęj, służby, skazani zostaną na oddanie na prostychъ żołnierzy, bezъ wysługi, do wojskъ Oddzielnego Kaukazkiego Korpusu.

82. Cudzoziemcy od karъ cięlesnychъ wyłączeni, zamiastъ zesłania na mieszkanie do odległychъ gubernij, oprócz Syberyjskichъ, wydalenі zostaną za granicę, z zabronieniemъ powrotu w obręбъ Państwa. Cudzoziemcy od karъ cięlesnychъ nie wyłączeni, po upływie oznaczonego przeciągu czasu робѣт в domu roboczymъ, zamiastъ oddania pod dozórъ мѣсцовой policji, również wydalenі zostaną za granicę, z zabronieniemъ powrotu w obręбъ Państwa.

83. Skazani na oddanie do робѣт в poprawczychъ areztanckichъ rotachъ mogą być, natomiast, zamknięci w domu roboczymъ, lecz na dłuższy przeciągъ czasu, a mianowicie, liчае за кажды рок робѣт в areztanckichъ rotachъ po pѣlтора року zamknięcia w domu roboczymъ.

84. Oddani z mocy wyroku do робѣт в poprawczychъ areztanckichъ rotachъ, lub natomiastъ podługъ wyżej oznaczonychъ prawideł, w domu roboczymъ zamknięci, po upływie połowy ozna-

для замѣна сихъ работъ, на основаніи вышеизложеннаго правила, осужденные могутъ, по распоряженію Совѣта Управленія Царства, быть отдаваемы въ военную службу рядовыми, если они окажутся къ ней способными.

85. Тѣ, которые по старости, дряхлости или инымъ причинамъ къ работамъ въ арестантскихъ ротахъ не способны, а равно и женщины всегда присуждаются, вмѣсто того, къ отдачѣ въ рабочіе дома, считая за каждый годъ работъ въ арестантскихъ ротахъ полтора года въ рабочемъ домѣ.

86. Осужденные къ заключенію въ рабочемъ домѣ на время не менѣе одного года, по истеченіи половины опредѣленнаго приговоромъ срока, могутъ, по распоряженію Совѣта Управленія Царства, быть, въ замѣнъ остальнаго времени заключенія, отдаваемы въ военную службу рядовыми, если они окажутся къ ней способными.

Низшія, по времени продолжительности оныхъ, степени заключенія въ рабочемъ домѣ, именно: на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года и отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, могутъ, по усмотрѣнію суда, для неизъятыхъ по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, быть замѣняемы наказаніемъ розгами, первая, отъ пятидесяти до шестидесяти ударовъ, а вторая, отъ сорока до пятидесяти ударовъ.

87. Заключение въ крѣпости можетъ быть, по распоряженію Совѣта Управленія Царства, замѣнено заключеніемъ въ тюрьмѣ.

88. Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ нѣтъ еще смиренныхъ домовъ, или нѣтъ на то время достаточнаго въ нихъ помѣщенія, присужденные къ заключенію въ оныхъ, вмѣсто того заключаются въ тюрьмѣ на сроки, равные срокамъ заключенія въ смиренномъ домѣ.

89. Въ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ заключеніе въ тюрьмѣ могло бы подвергнуть осужденнаго раззоренію и лишенію средствъ къ пропитанію его семейства, оно можетъ быть за-

ченного въ вырокъ пречиагу трванія робѣт таковыхъ, луб теѣ по-
ловы азау замкнѣца, кѣрем те робѣты застѣпѣне зѣстѣлы, мѣга
бѣ, въ skutek postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa,
oddani do służby wojskowej na prostych żołnierzy, jeżeli okaza-
się do niej zdawnymi.

85. Niezdawni do robót w poprawczych aresztanckich ro-
tach, z powodu podeszłego wieku, zgrzybiałości, lub innych
przyczyn, tudzież kobiety w każdym razie, skazanemi zostaną,
zamiast kary powyższej, na zamknięcie w domu roboczym, li-
cząc za każdy rok robót w aresztanckich rotach, po półtora roku
zamknięcia w domu roboczym.

86. Skazani na zamknięcie w domu roboczym na czas nie
krótszy od roku jednego, po upływie połowy oznaczonego wyro-
kiem czasu zamknięcia, mogą być, wskutek postanowienia Rady
Administracyjnej Królestwa, w zamian za pozostający jeszcze
przeciąg czasu tegoż zamknięcia, oddani do służby wojskowej
na prostych żołnierzy, jeżeli okażą się do niej zdawnymi.

Niższe, ze względu na przeciąg trwania, stopnie kary zam-
knięcia w domu roboczym: od sześciu miesięcy do roku jednego,
i od trzech do sześciu miesięcy, mogą być, względem osób od kar
cielesnych prawem nie wyłączonych, zamienione, podług uznania
sądu, na karę chłosty różgami, a mianowicie piérwszy z tych
stopni, na karę takową od pięćdziesięciu do sześćdziesięciu, drugi,
na też karę od czterdziestu do pięćdziesięciu razów.

87. Kara osadzenia w twierdzy może być, w skutek posta-
nowienia Rady Administracyjnej Królestwa, zamienioną na karę
osadzenia w więzy.

88. W miejscach, gdzie nie zostały, jeszcze urządzonemi
domy poprawy, lub gdzieby urządzone były już więźniami za-
pełnione, skazani na zamknięcie w domach tych będą natomiast
zamknięci w więzy, na ten sam przeciąg czasu, na jaki byli ska-
zani do domów poprawy.

89. W przypadkach, w których kara osadzenia w więzy mo-
głaby przyprowadzić skazanego o zniszczenie na majątku i utra-
tę środków wyżywienia rodziny, kara ta może być zamienioną,

мѣняемо, для людей неизбѣжныхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, наказаніемъ розгами, въ слѣдующей соразмѣрности:

1) Заключение въ тюрьму на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, наказаніемъ розгами отъ пятидесяти до шестидесяти ударовъ;

2) Заключение на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, наказаніемъ розгами отъ сорока до пятидесяти ударовъ;

3) Заключение на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, наказаніемъ розгами отъ тридцати до сорока ударовъ.

90. Наказаніе кратковременнымъ арестомъ можетъ, по усмотрѣнію суда, быть замѣняемо, для лицъ неизбѣжныхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, наказаніемъ розгами, въ слѣдующей соразмѣрности:

1) Арестъ на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, наказаніемъ розгами отъ двадцати до тридцати ударовъ;

2) Арестъ на время отъ семи дней до трехъ недѣль, наказаніемъ розгами отъ пятнадцати до двадцати ударовъ;

3) Арестъ на время отъ трехъ до семи дней, наказаніемъ розгами отъ десяти до пятнадцати ударовъ;

4) Арестъ на время отъ одного до трехъ дней, наказаніемъ розгами отъ трехъ до десяти ударовъ.

91. Когда осужденные, не подлежащіе наказанію уголовному, не въ состояніи заплатить всего или части наложеннаго на нихъ денежнаго взысканія, они вмѣсто того приговариваются къ временному, соразмѣрному съ суммою взысканія, заключенію въ тюрьму, на слѣдующихъ основаніяхъ:

За первые, подлежащіе къ взысканію съ виновнаго двадцать рублей, зачитается по пятидесяти копѣекъ за каждый день заключенія;

За слѣдующіе, свыше двадцати до пятидесяти рублей, по семидесяти пяти копѣекъ, а послѣ сего за всю остающуюся сумму по одному рублю, также за каждый день заключенія.

Впрочемъ, заключаемые на основаніи сихъ правилъ въ тюрьму, во всякомъ случаѣ остаются въ оной, по одному и тому же взысканію, не долѣе пяти лѣтъ.

въzględem osób od kar cielesnych nie wyłączonych, na karę chłosty różgami, w następnym stosunku:

1) Osadzenie w więzi od roku jednego do dwóch lat, na chłostę od pięćdziesięciu do sześćdziesięciu razów;

2) Osadzenie w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego, na chłostę od czterdziestu do pięćdziesięciu razów;

3) Osadzenie w więzi od trzech do sześciu miesięcy, na chłostę od trzydziestu do czterdziestu razów.

90. Areszt na czas krótki może być przez sąd zamienionym, względem osób od kar cielesnych nie wyłączonych, na karę chłosty różgami, w następnym stosunku:

1) Areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy, na chłostę od dwudziestu do trzydziestu razów;

2) Areszt od siedmiu dni do trzech tygodni, na chłostę od piętnastu do dwudziestu razów;

3) Areszt od trzech do siedmiu dni, na chłostę od dziesięciu do piętnastu razów;

4) Areszt od jednego dnia do trzech dni, na chłostę od trzech do dziesięciu razów.

91. Jeżeli skazani, nie podpadający karze głównej, nie są w stanie zapłacić w całości lub części wyrzeczonej na nich kary pieniężnej, wówczas kara ta, w stosunku do swjej wysokości, ma być zamienioną na karę osadzenia w więzi, podług następnych prawideł:

Za pierwsze, należące się od skazanego dwadzieścia rubli, zalicza się po pięćdziesiąt kopiejek za każdy dzień osadzenia;

Za wyższą kwotę od dwudziestu do pięćdziesięciu rubli, po siedmdziesiąt pięć kopiejek, — a następnie, za całą pozostającą ilość, po rublu, za każdy dzień osadzenia.

Wszakże ulegający, na mocy tych prawideł, karze więzi, w żadnym przypadku, za jedną i też samą wyrzeczoną na nich karę pieniężną, nie mogą kary więzi ponosić dłużej nad lat pięć.

92. Священнослужители и монашествующіе, осужденные на временное заключеніе, въ тѣхъ случаяхъ, когда съ симъ не соединено лишеніе нѣкоторыхъ особенныхъ правъ и преимуществъ, отсылаются не въ мѣста заключенія, а къ ихъ епархіальному начальству, для исправленія ихъ по распоряженію онаго. Выговоры и замѣчанія дѣлаются имъ также по распоряженію и отъ имени сего начальства.

93. Состоящіе въ судахъ и мѣстахъ управленія служители и сторожа, не изъятые отъ наказаній тѣлесныхъ, могутъ быть присуждаемы:

- 1) Въмѣсто исключенія изъ службы, къ отдачѣ въ солдаты;
- 2) Въмѣсто отрѣшенія или удаленія отъ должности, къ наказанію розгами отъ тридцати до сорока ударовъ;
- 3) Въмѣсто вычета изъ времени службы или жалованья, къ наказанію розгами отъ десяти до тридцати ударовъ.

94. Преступники, одержимые такими неизлечимыми болезнями, въ коихъ они не могутъ, безъ явной опасности для ихъ жизни, быть подвергаемы наказаніямъ тѣлеснымъ, освобождаются отъ наказанія розгами, и тѣ изъ нихъ, которые, по роду и степени вины, подлежали бы, вмѣстѣ съ симъ наказаніемъ, еще другому, приговариваются лишь къ сему послѣднему; а тѣ, коихъ слѣдовало бы подвергнуть только одному тѣлесному наказанію, присуждаются вмѣсто того къ наказанію, определенному за сіе преступленіе или сей проступокъ для лицъ, изъятыхъ по закону отъ наказаній тѣлесныхъ.

95. Лица, изъятые отъ наказаній тѣлесныхъ, если они не дворяне, не духовные, и не почетные граждане, и не принадлежать къ числу тѣхъ, которые, на основаніи законовъ Имперіи, по правамъ состоянія своего изъятые отъ сихъ наказаній, хотя и не могутъ быть наказываемы розгами, но въ случаяхъ, закономъ определенныхъ, приговариваются къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты и въ рабочіе дома, на томъ же основаніи, какъ и не изъятые отъ наказаній тѣлесныхъ.

92. Duchowni świeccy i zakonni skazani na czasowe uwięzienie, w przypadkach w których nie jest z niem połączoną utrata niektórych szczególnych praw i przywilejów, odesłani zostaną nie w miejsce tegoż uwięzienia, lecz do swojej dycecezalnej zwierzchności, dla skarcenia podług jej rozporządzenia. Nagany i napomnienia czynione im będą również w skutek rozporządzenia i w imieniu téjże zwierzchności.

93. Posługacze i stróże przy sądach i władzach rządowych zostający, od kar cielesnych nie wyłączeni, mogą być skazani:

- 1) Zamiast wykluczenia ze służby, na oddanie do wojska na prostych żołnierzy;
- 2) Zamiast usunięcia od obowiązków, na karę chłosty różgami od trzydziestu do czterdziestu razy;
- 3) Zamiast wytrącenia z czasu służby lub z płacy, na karę chłosty różgami od dziesięciu do trzydziestu razy.

94. Winowajcy dotknięci chorobą nieuleczoną takiego rodzaju, że bez wyraźnego niebezpieczeństwa życia nie mogliby ponieść kary cielesnej, mają być uwolnieni od kary chłosty, a ci z pomiędzy nich, którzyby ze względu na rodzaj i wielkość przestępstwa powinni, oprócz chłosty, ponieść inną jeszcze karę, skazani być mają jedynie na tę ostatnią karę; ci zaś, którzyby zasłużyli na samą tylko karę cielesną, mają być skazani na karę oznaczoną za tego rodzaju przestępstwo lub wykroczenie dla osób od kar cielesnych prawem wyłączonych.

95. Osoby od kar cielesnych wyłączone, nie należące wszakże do stanu szlacheckiego lub duchownego, ani też nie będące obywatelami poczesnymi, i nie należące do rzędu takich osób, które, na zasadzie ustaw Cesarstwa, z powodu stanu swego są od kar cielesnych wyłączonemi, jakkolwiek nie mogą być karane chłostą, jednakże w przypadkach przez prawo oznaczonych ulegają oddaniu do poprawczych aresztanckich rot i zamknięciu w domach roboczych, tak samo, jak gdyby należały do rzędu osób od kar cielesnych nie wyłączonych.

96. Лица, которыя по законамъ Имперіи изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ лишь за маловажныя преступленія и проступки, подвергаются за сіи проступки и преступленія, вмѣсто наказанія розгами, смотря по роду и степени вины ихъ, или заключенію въ смирительномъ домѣ или тюрьмѣ, или временному аресту, или отрѣшенію отъ должности, или денежному взысканію, на томъ же основаніи, какъ и лица совершенно по состоянію своему изъятыя отъ наказаній тѣлесныхъ.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О ОПРЕДѢЛЕНІИ НАКАЗАНІЙ ПО ПРЕСТУПЛЕНІЯМЪ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О опредѣленіи наказаній вообще и обстоятельствеяхъ, при коихъ судѣнное не вѣняется въ вину.

I. О опредѣленіи наказаній вообще.

97. Наказанія за преступленія и проступки опредѣляются не иначе, какъ на точномъ основаніи постановленій закона.

98. Наказаніе за преступленіе или проступокъ, а въ тѣхъ случаяхъ, когда оное въ законахъ постановлено и за покушеніе на преступленіе, или приготовленіе къ нему или же и за самый на оное умыселъ, можетъ быть опредѣлено судомъ тогда только, во первыхъ, когда судѣніе преступленія или проступка, или же покушеніе на оныя, или приготовленіе къ нимъ, или существованіе преступнаго умысла несомнѣнно доказаны; во вторыхъ, когда при томъ судѣнное или умышленное должно быть вѣнено подсудимому или подсудимымъ въ вину.

96. Osoby, które ustawami Cesarstwa wyłączone są od kar cielesnych jedynie za przestępstwa i wykroczenia mniejszej wagi, za takowe przestępstwa i wykroczenia, w miejsce kary chłosty, skazane zostaną, stosownie do rodzaju i wielkości przestępstwa, na zamknięcie w domu poprawy, osadzenie w więzy, areszt na czas krótki, złożenie z urzędu, lub nakoniec na karę pieniężną, tak samo, jak osoby ze względu na stan swój zupełnie od kar cielesnych wyłączone.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O WYRZECZENIU KAR ZA PRZESTĘPSTWA W OGÓLNOŚCI.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O wyrzeczeniu kar w ogólności i o powodach wyłączających poczytanie przestępstwa.

I. O wyrzeczeniu kar w ogólności.

97. Kary za przestępstwa i wykroczenia mogą być wyrzeczone tylko na mocy wyraźnej osnowy przepisów prawa.

98. Kara za przestępstwo lub wykroczenie, a w razach w których jest postanowioną i za usiłowanie lub przygotowanie, albo też i za samo zamierzenie przestępstwa, wtedy tylko może być przez sąd wyrzeczona: najprzód, gdy popełnienie przestępstwa lub wykroczenia albo też usiłowanie, przygotowanie lub istnienie przestępnego zamierzenia, zostało niewątpliwie udowodnioném; powtóre, gdy przytém, popełniony albo zamierzony czyn może być obwinionemu lub obwinionym poczytanym.

II. О причинахъ, по коимъ содѣянное не должно быть вѣняемо въ вину.

99. Причины, по коимъ содѣянное не должно быть вѣняемо въ вину, суть:

1) Совершенная невинность того дѣянія, коего случайнымъ и непредвидимымъ послѣдствиемъ было содѣянное зло;

2) Малолѣтство въ такомъ возрастѣ, когда подсудимый не могъ еще имѣть понятія о свойствахъ дѣянія;

3) Безуміе, сумасшествіе и припадки болѣзни, приводящіе въ умоизступленіе или совершенное безпамятство;

4) Ошибка случайная или въ слѣдствіе обмана;

5) Принужденіе отъ превосходящей, непреодолимой силы;

6) Необходимость обороны.

100. Зло, послѣдовавшее случайно и непредвидимо, не вѣняется содѣявшему въ вину. Если однакожъ дѣяніе, отъ коего послѣдовало сіе зло, было само по себѣ противозаконное, то онъ подвергается наказанію, но лишь за то, что былъ намѣренъ учинить. Сверхъ сего, въ нѣкоторыхъ законахъ определенныхъ случаяхъ, для успокоенія совѣсти, онъ предается церковному покаянію.

101. Дѣти, не достигшія семи лѣтъ отъ роду, и потому еще не имѣющія достаточнаго о своихъ дѣяніяхъ понятія, не подлежатъ наказаніямъ за преступленія и проступки: они отдаются родителямъ, опекунамъ или родственникамъ, для вразумленія и наставленія ихъ въ послѣдствіи.

102. Преступленіе или проступокъ, учиненные безумнымъ отъ рожденія или сумасшедшимъ, не вѣняются имъ въ вину, когда нѣтъ сомнѣнія, что безумный или сумасшедшій, по состоянію своему въ то время, не могъ имѣть понятія о противозаконности и о самомъ свойствѣ своего дѣянія. Однакожъ учинившіе смертоубійство или же посягнувшіе на жизнь другаго или свою собственную, или на зажительство безумные или сумасшедшіе заключаются въ до-

II. О powodach wyłączających poczytanie przestępstwa.

99. Powodami wyłączającymi poczytanie przestępstwa są:

1) Zupełna niewinność działania, z którego, w sposób przypadkowy i nieprzewidywany, zrządzone złe wynikło;

2) Niedojrzały wiek, w którym obwiniony nie mógł jeszcze mieć pojęcia o naturze przedsięwziętego działania;

3) Obląkanie lub wrodzona niemoc umysłu, oraz choroba przyprawiająca o szaleństwo lub o zupełną utratę przytomności umysłu;

4) Błąd przypadkowy lub będący skutkiem podstępny;

5) Przymus, wywarty siłą przemagającą i nieprzewyciężoną;

6) Obrona konieczna.

100. Złe, będące skutkiem przypadku i nieprzewidywanych okoliczności, nie może być poczytanem sprawcy. Jeżeli jednak czyn, z którego to złe wynikło, sam przez się był bezprawnym, wówczas sprawca ulega karze, lecz za to tylko, co uczynić zamierzył. Nadto, w niektórych przez prawo oznaczonych przypadkach, powinien, dla uspokojenia sumienia, być oddanym na pokutę kościelną.

101. Dzieci nie mające siedmiu lat wieku, jako nie mogące jeszcze mieć dokładnego pojęcia o tém co czynią, nie ulegają karze za popełnione przestępstwa lub wykroczenia, lecz oddane będą rodzicom, opiekunom lub krewnym, dla upomnienia i udzielenia im na przyszłość stosownych przestróg i nauki.

102. Przestępstwo lub wykroczenie popełnione przez osobę dotkniętą obląkaniami lub wrodzoną niemocą umysłu, nie może być sprawcy poczytanem, jeżeli nie zachodzi wątpliwość, że niemocą lub obląkaniami umysłu dotknięty, w chwili gdy to przestępstwo popełnił, nie mógł mieć pojęcia ani o bezprawności, ani o naturze swego działania. Wszakże w przypadku popełnienia zabójstwa, albo targnięcia się na życie cudze lub własne, lub na podpalenie, dotknięty niemocą lub obląkaniami

мъ умалишенныхъ, даже и въ случаѣ, когда бы ихъ родители или родственники пожелали взять на себя обязанность смотрѣть за ними и лечить ихъ у себя. Порядокъ заключенія ихъ въ домъ умалишенныхъ, и сроки для ихъ содержанія и освобожденія, опредѣлены особыми о семъ постановленіями.

103. На томъ же основаніи не вѣняются въ вину и преступленія и проступки, учиненные больнымъ въ точно-доказанномъ припадкѣ умоизступленія, или совершеннаго безпамятства. Совершившій въ такомъ припадкѣ болѣзни смертоубійство, или же посягнувшій на жизнь другаго или свою собственную, или на зажигательство, отдается, вмѣсто дома умалишенныхъ, на попеченіе родителямъ, родственникамъ, опекунамъ или, съ согласія ихъ, и постороннимъ, съ обязательствомъ имѣть за нимъ тщательное непрестанное смотрѣніе во время его болѣзни и леченія, предотвращая всякія дурныя или опасныя для другихъ или же для него самого послѣдствія его припадковъ умоизступленія. Когдажъ родители больного, или его родственники, опекуны или посторонніе, желающіе взять его на свое попеченіе, оказываются недостаточно благонадежными, и отъ нихъ нельзя ожидать точнаго исполненія возлагаемой на нихъ обязанности; то страдающій припадками умоизступленія отдается, для леченія его и присмотра за нимъ, въ больницу, гдѣ и остается до совершеннаго выздоровленія.

104. Постановленія предшешей 103 статьи о невмѣненіи въ вину преступленій и проступковъ, учиненныхъ въ припадкѣ болѣзни, сопровождаемой умоизступленіемъ или совершеннымъ безпамятствомъ, распространяются и на потерявшихъ умственные способности и разумъ отъ старости или дряхлости, и на лунатиковъ (сонноходцевъ), которые, въ припадкахъ своего нервнаго расстройства, дѣйствуютъ безъ надлежащаго разумія. Они также отдаются на попеченіе ближайшимъ родственникамъ, или, съ согласія ихъ, и постороннимъ, или же помѣщаются въ богоугодное заведеніе, для бдительнаго за ними присмотра.

умыслу oddanym zostanie do domu obłąkanych, chociażby nawet rodzice jego lub krewni podejmowali się pilnować go i leczyć w domu. Sposób w jaki osoby te osadzone być mają w domu obłąkanych, niemniej czas, przez jaki zostaną tamże zatrzymanemi i w jakim uwolnienie ich nastąpi, oznaczone będą w oddzielném urzędzeniu.

103. Nie mogą być również sprawcy poczytanemi przestępstwa i wykroczenia popełnione przez osobę chorą, w należycie udowodnionym napadzie szaleństwa lub stanie zupełnej nieprzytomności umysłu. Chory, który w takim napadzie popełnił zabójstwo, albo targnął się na życie cudze lub własne, lub na podpalenie, zamiast oddania go do domu obłąkanych, poręczonym będzie staraniu rodziców, krewnych, opiekunów, lub, za ich zgodą, obcym osobom, z obowiązkiem mienia nad nim ścisłego i ciągłego dozoru w czasie choroby, leczenia go, oraz zapobiegania wszelkim, dla niego samego lub drugich, szkodliwym i niebezpiecznym skutkom napadów jego choroby. Jeżeliby rodzice, krewni, opiekunowie lub osoby obce podejmujące się doglądania chorego, nie zasługiwały na zaufanie i nie można się było spodziewać po nich, że poruczone im obowiązki pilnie wypełniać będą, wówczas podlegający napadom szaleństwa odesłanym zostanie, dla dozoru i leczenia, do szpitala, i pozostanie tam aż do czasu zupełnego wyzdrowienia.

104. Przepisy poprzedzającego 103 artykułu, względem niepoczytania przestępstwa i wykroczenia popełnionego przez chorego w napadzie szaleństwa, lub w stanie zupełnej nieprzytomności umysłu, stosują się także do osób, które, skutkiem późnego wieku lub zgrzybłości, utraciły władze umysłowe i rozsadek, niemniej do lunatyków, którzy, w chwilach sennego napadu, działają bez przytomności. Oni również poruczeni zostaną staraniu najbliższych krewnych, lub, za zgodą tychże, staraniu osób obcych, albo umieszczeni będą w zakładach dobroczynnych, dla ciągłej o nich pieczy.

105. Глухонемые отъ рождения, а равно и лишившіеся слуха и языка въ детскомъ возрастѣ, когда нѣтъ сомнѣнія, что они не получили, ни чрезъ воспитаніе, ни чрезъ сообщество съ другими, никакого понятія о обязанностяхъ и законѣ, также не подвергаются наказаніямъ за преступленія и проступки; но въ случаѣ учиненнаго такимъ глухонемымъ смертоубійства, или же покушенія его на жизнь другаго или свою собственную, или на зажигательство, дѣлается распоряженіе о содержаніи его въ заключеніи отдѣльно отъ другихъ, находящихся подъ стражею, и о строгомъ неослабномъ за нимъ надзорѣ.

106. Кто учинить что-либо противное закону, единственно по совершенному, отъ случайной ошибки или въ слѣдствіе обмана происшедшему, невѣдѣнію тѣхъ обстоятельствъ, отъ коихъ именно дѣяніе его обратилось въ противозаконное, тому содѣянное имъ не вменяется въ вину. Онъ можетъ, однакожъ, въ нѣкоторыхъ случаяхъ, закономъ опредѣляемыхъ, быть присуждаемъ къ церковному покаянію.

107. Учинившему противозаконное дѣяніе въ слѣдствіе непреодолимаго къ тому отъ превосходящей силы принужденія, и токмо для избѣжанія непосредственно грозившей его жизни въ то самое время неотвратимой другими средствами опасности, содѣянное имъ также не вменяется въ вину.

108. При необходимой личной оборонѣ, употребленіе силы и какихъ бы то ни было мѣръ для отраженія нападенія, равно и нанесеніе при томъ нападающему ранъ, увѣчья и самой смерти, не вменяется въ вину, когда отъ нападенія, при невозможности прибѣгнуть къ защитѣ мѣстнаго или ближайшаго начальства, дѣйствительно подвергались опасности жизнь, здоровье, или свобода оборонявшагося, или же нападеніе сдѣлано воровъ или разбойникомъ, или нападающій вторгнулся съ насиліемъ въ жительство оборонявшагося. Необходимость обороны признается также и въ случаѣ, когда застигнутый, при похищеніи или поврежденіи какого-либо имущества, преступникъ, силою противился своему за-

105. Глухонемыми od urodzenia, jako też ci, co stracili słuch i mowę w wieku dziecinny, jeżeli jest niewątpliwem, że ani przez wychowanie, ani przez towarzystwo z innymi nie nabyli żadnego pojęcia o moralnych obowiązkach i o prawie, nie ulegają karom za popełnione przestępstwa i wykroczenia; wszakże, w przypadku popełnienia przez nich, albo usiłowania zabójstwa, samobójstwa, lub podpalenia, wydanem będzie rozporządzenie względem zatrzymania ich i osadzenia oddzielnie od innych pod strażą zostających osób, niemniej względem rozciągnięcia nad nimi ścisłego i ciągłego dozoru.

106. Jeżeli kto czyn prawu przeciwny popełni jedynie przez zupełną, z przypadkowego błędu pochodzącą, lub skutkiem podstępny będącą niewiadomością okoliczności, z powodu których właśnie czyn jego stał się bezprawnym, wówczas zrządzone złe nie będzie mu poczytanem, wszakże w przypadkach prawem oznaczonych, może on być skazanym na pokutę kościelną.

107. Nie może być także poczytanym czyn bezprawny, popełniony w skutek nieprzewidywanego przymusu, siłą przemagającą wywartego, i jedynie w celu uniknienia niebezpieczeństwa bezpośrednio w tej chwili życia sprawcy grożącego, które żadnym innym sposobem odwrócone być nie mogło.

108. Nie ma być również sprawcy poczytanem, w razie osobistej koniecznej obrony, wszelkie użycie siły lub innych jakiegobądź środków w celu odparcia napadnięcia, niemniej zadanie napastnikowi ran, kalectwa, a nawet śmierci, jeżeli niepodobnem było udać się o pomoc do władzy miejscowej lub najbliższej, a napadnięcie zagrażało rzeczywiście niebezpieczeństwem życiu, zdrowiu lub wolności osobistej broniącego się, albo popełnionem zostało przez złodzieja lub rozbójnika, albo wreszcie połączonem było z gwałtownem wdarciem się do pomieszczenia stawiającego opór. Obrona uważa się również za konieczną, jeżeli użytą była przeciw przestępcy, który zdybanym będąc na gorącym uczynku, przy zaborze lub uszkodzeniu jakiejkolwiek własności, prze-

держанию или прекращению начатаго имъ похищения или повреждения. При семъ, однакожъ, постановляется общимъ правиломъ: 1) что въ каждомъ изъ вышеозначенныхъ случаевъ, оборонявшійся обязанъ о всѣхъ обстоятельствахъ и послѣдствіяхъ своей необходимой обороны немедленно объявить сосѣднимъ жителямъ, а при первой возможности и ближайшему начальству; 2) что всякій напрасный, сдѣланный нападающему, послѣ уже отвращения грозившей отъ него опасности, вредъ, признается злоупотребленіемъ обороны, и виновный въ томъ долженъ быть подвергаемъ наказанію, которое опредѣляется по мѣрѣ причиненнаго имъ вреда, по роду побужденія, коему онъ слѣдовалъ, и другимъ обстоятельствамъ дѣла.

109. Оборона также признается необходимою и со стороны женщины противъ посягающаго насильственно на ея цѣломудріе и честь.

110. Во всѣхъ случаяхъ, означенныхъ выше сего въ статьяхъ 108 и 109, употребленіе мѣръ необходимой обороны дозволяется не только для собственной своей защиты, но и для защиты другихъ, находящихся въ такомъ же положеніи.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О мѣрѣ наказаній.

111. Мѣра установленнаго закономъ за преступленіе или проступокъ наказанія опредѣляется:

- 1) По мѣрѣ большей или меньшей умышленности въ содѣяніи преступленія;
- 2) По мѣрѣ большей или меньшей близости къ совершенію оного, если преступленіе не вполне совершено;
- 3) По мѣрѣ принятаго подсудимымъ участія въ содѣяніи преступленія или въ покушеніи на оное;

Наконецъ 4) по особеннымъ сопровождавшимъ содѣяніе преступленія или покушенія на оное обстоятельствамъ, болѣе

моща опиралъ się przytrzymaniu albo środkom użytym dla zapobieżenia rozpoczętemu uszkodzeniu lub zaborowi własności. Obok tego stanowi się za ogólne правило: 1) że używający obrony koniecznej, w każdym z powyższych przypadków, o wszelkich okolicznościach i skutkach obrony zawiadomić powinien, bezwzględnie, sąsiednich mieszkańców, — a przy pierwszej sposobności, i najbliższą władzę; 2) że wszelka, po odwróceniu już grożącego niebezpieczeństwa, bez potrzeby wyrządzona napaśnikowi szkoda uważa się za przestąpienie granic obrony koniecznej i że winny tego przestąpienia ukaranym być powinien, w miarę zrządzonej przez siebie szkody, stosownie do rodzaju pobudek, które nim kierowały, i innych okoliczności czynu.

109. Obrona, użyta przez niewiastę przeciwko usiłującemu pozbawić ją gwałtem czei i wstydu, uważa się również za konieczną.

110. We wszystkich przypadkach, wyżej w artykułach 108 i 109 oznaczonych, obrona konieczna użytą być może nie tylko w sprawie własnej, lecz i w sprawie innych osób znajdujących się w podobnym położeniu.

ODDZIAŁ DRUGI.

O wysokości kar.

111. Wysokość kary za przestępstwo lub wykroczenie postanowionej wymierza się:

- 1) Stosownie do stopnia zamiaru, z jakim przestępstwo popełnionem zostało;
- 2) W miarę więcej lub mniej zbliżonego wykonania czynu przestępnego, jeżeli przestępstwo nie zostało całkowicie dokonaniem;
- 3) W miarę udziału, jaki miał obwiniony w dokonaniu lub usiłowaniu przestępstwa; wreszcie
- 4) W miarę szczególnych okoliczności towarzyszących doko-

или менѣе увеличивающимъ или же уменьшающимъ вину преступника.

I. О наказаніи по мѣрѣ большей или меньшей умышленности преступленія.

112. За преступленіе, учиненное въ слѣдствіе намѣренія заранѣе преступникомъ обдуманнаго, опредѣляется всегда высшая мѣра наказаній, за то преступленіе положенныхъ, если въ законахъ не постановлены именно или различныя наказанія, или же разныя степени наказаній на случай, когда сіе преступленіе было предумышленное, и на тѣ, когда оно учинено по внезапному побужденію, безъ предварительнаго на то умысла.

113. За преступленіе, учиненное въ пьянствѣ, когда доказано, что виновный привелъ себя въ сіе состояніе именно съ намѣреніемъ совершить сіе преступленіе, опредѣляется также высшая мѣра наказанія, за то преступленіе въ законахъ положеннаго. Когдажъ, напротивъ, доказано, что подсудимый не имѣлъ сего намѣренія, то мѣра его наказанія назначается по другимъ, сопровождавшимъ преступленіе обстоятельствамъ.

114. Учинившій какое-либо преступленіе, хотя и безъ обдуманнаго заранѣе намѣренія или умысла, но въ третій уже разъ, наказывается столь же строго, какъ учинившій оное въ первый разъ съ обдуманнымъ за ранѣе намѣреніемъ или умысломъ.

115. Если по обстоятельствамъ, сопровождавшимъ его дѣяніе, подсудимый могъ и долженъ былъ предвидѣть, что послѣдствіемъ онаго должны быть не одно, а нѣсколько преступленій разной важности, то, хотя бы онъ и не имѣлъ положительнаго намѣренія совершить именно важнѣйшее изъ сихъ преступленій, мѣра его наказанія опредѣляется всегда по сему важнѣйшему изъ преступленій, долженствовавшихъ быть послѣдствіемъ его дѣянія.

naniu lub usiłowaniu przestępstwa, winę przestępcy zwiększających lub zmniejszających.

I. O ukaraniu stosownie do stopnia zamiaru, z jakim przestępstwo popełnionem zostało.

112. Za przestępstwo rozmyślnie popełnione, wymierzona będzie zawsze wyższa w zakresie swym kara, za to przestępstwo postanowiona, chyba że samo prawo wyraźnie stanowi albo różne kary, albo różne stopnie kar, podług tego czyli przestępstwo popełnionem zostało rozmyślnie, czyli też w skutek nagłego popędu, bez namysłu.

113. Za popełnione w stanie opilstwa przestępstwo, winowajca, któremu udowodnionem zostanie że się właśnie, w zamiarze popełnienia go, o ten stan przyprawił, ulegnie wyższej w zakresie swym karze, prawem za to przestępstwo postanowionej. Jeżeli zaś przeciwnie, dowiedzionem będzie, że obwiniony nie miał takiego zamiaru, wówczas wysokość kary oznacza się podług innych okoliczności przestępstwu towarzyszących.

114. Kto chociaż nierozmyślnie, lecz po raz trzeci, to samo przestępstwo popełni, ukaranym zostanie tak, jak gdyby je rozmyślnie po raz pierwszy popełnił.

115. Jeżeli obwiniony, z towarzyszącymi działaniu jego okolicznościami, mógł i powinien był przewidywać, iż z czynu jego wyniknie nie jedno, lecz kilka różnej wielkości przestępstw, wówczas, chociażby i nie miał był stanowczego zamiaru popełnienia największego z pomiędzy przestępstw takowych, ukaranym zawsze zostanie w stosunku największego z przestępstw, które z czynu jego musiały wynikać.

116. Если подсудимый, при содеянии какого-либо преступления, тѣмъ самымъ, хотя и безъ прямого на сѣ умысла, учинилъ еще другое, болѣе тяжкое, то мѣра его наказанія опредѣляется по правиламъ о совокупности преступлений (статья 157 сего Уложения), кромѣ лишь случаевъ, въ коихъ законами полагается за сѣ именно другое наказаніе, болѣе строгое.

117. Строгость опредѣленного въ законѣ наказанія за преступленіе, учиненное безъ намѣренія, увеличивается, когда учинившій оное, по званію своему или обстоятельствамъ, былъ обязанъ дѣйствовать съ особенною осмотрительностію; сѣ строгость уменьшается, когда дѣяніе подсудимаго по существу своему было не противозаконное, а вредныя онаго послѣдствія не могли быть имъ легко предвидѣны, или же когда онъ въ семъ случаѣ увлекался излишнею въ исполненіи возложенныхъ на него обязанностей ревностію. Когдажъ неосторожность дѣянія, бывшаго причиною сдѣланнаго зла, оправдывается обстоятельствами, по коимъ никакъ нельзя было ожидать и предполагать вредныхъ онаго послѣдствій; то виновному въ сѣй неосторожности дѣлается только приличное на счетъ оной внушеніе.

II. О наказаніи по мѣрѣ покушенія на преступленіе.

118. Изъявившій на словахъ или письменно, или же обнаружившій какимъ-либо дѣйствіемъ намѣреніе совершить преступленіе, наказывается за сѣ, какъ за преступный умыселъ. Случаи, въ коихъ за умыселъ, смотря по роду и важности преднамѣреннаго преступленія, назначается наказаніе, именно означены въ законахъ.

119. За приготовленіе къ совершенію преступленія, виновный подвергается наказанію смотря по тому, во первыхъ, употребленныя имъ для сего средства были-ль противозаконныя, во вторыхъ, самое приобрѣтеніе сихъ средствъ

116. Jeżeli obwiniony przy spełnieniu jakiegobądź przestępstwa popełnił tѣm samѣm jeszcze inne większe, jakkolwiek wyraźnie przez siebie nie zamierzone przestępstwo; wówczas wyrzec się mająca na niego kara wymierzona będzie podług przepisów o zbiegu przestępstw (artykuł 157 niniejszego Kodeksu), chyba że samo prawo wyraźnie stanowi surowszą na ten przypadek karę.

117. Kara, postanowiona w prawie za przestępstwa popełnione bez zamiaru, powiększa się, gdy winny, wskutek powołania swego lub okoliczności, obowiązany był do działania ze szczególną przezornością; zmniejsza się zaś, gdy działanie obwinionego samo przez się nie było bezprawnѣm, a wynikiło z niego złe skutki nie mogły być przez tegoż obwinionego łatwo przewidzianemi, lub jeżeli w tym przypadku uniósł się on zbyteczną gorliwością w wykonaniu swych obowiązków. Jeżeli jednak nieostrożność w działaniu, skutkiem której złe zostało popełnione, usprawiedliwioną jest zajściem takich okoliczności, które niedozwalały przypuszczać ani przewidzieć złych skutków z niѣj wynikłych, wówczas winnemu udziela się tylko, stosowna do stopnia jego nieostrożności, przestroga.

II. O ukaranіu w miarę odleglejszego lub bliższego usiłowania.

118. Objawiający zamiar popełnienia przestępstwa przez pisma, mowy, lub przez jakiegobądź działanie, ukaranym za to zostanie, jako za przestępne zamierzenie. Przypadki, w których to zamierzenie, stosownie do rodzaju i ważności zamierzanego przestępstwa, ulega karze, są wyraźnie prawem oznaczone.

119. Za przygotowanie do spełnienia przestępstwa, winny ulega karze stosownie do tego: najprzód, czy użyte przez niego w tym celu środki były bezprawnemi; powtѣre, czyli samo przysposobienie środków podobnych zagrażało już niebezpieczeństwem

не было-ль соединено съ опасностію для какого-либо частнаго лица, или многих, или и всего общества. Наказаніе за одно, безъ сихъ увеличивающихъ вину обстоятельствъ, приготовленіе къ преступленію опредѣляется лишь въ особыхъ, именно означенныхъ законами случаяхъ.

120. Когда учинившій приготовленіе къ преступленію, или уже и покусившійся на оное, остановился при томъ. и по собственной волѣ не совершилъ преднамѣреннаго; то онъ подвергается наказанію лишь въ томъ случаѣ, если содѣянное имъ при семъ приготовленіи и покушеніи есть само по себѣ преступленіе, и только за сіе преступленіе, а не за то, которое онъ былъ прежде намѣренъ совершить.

121. Мѣра наказанія за покушеніе на преступленіе, когда оно остановлено не по собственной волѣ подсудимаго, а по другимъ независявшимъ отъ него обстоятельствамъ, опредѣляется по большей или меньшей близости сего покушенія къ совершенію преступленія, *одною* или *двумя степенями ниже* противъ наказанія, постановленнаго за самое совершеніе преступленія.

122. Когда при покушеніи на преступленіе, подсудимымъ сдѣлано все, что онъ могъ считать нужнымъ для приведенія своего намѣренія въ дѣйство, и только по особеннымъ непредвидѣннымъ обстоятельствамъ преднамѣренное имъ зло не совершилось, то онъ наказывается столь же строго, какъ и за совершенное исполненіе преступленія.

123. Кто при покушеніи на какое-либо преступленіе учинить другое, тотъ наказывается по правиламъ о совокупности преступленій (статья 157 сего Уложенія), кромѣ лишь тѣхъ особенныхъ случаевъ, въ коихъ законами за сіе опредѣляется строжайшее наказаніе.

III. О наказаніи по мѣрѣ участія въ преступленіи.

124. За преступленіе, учиненное нѣсколькими лицами, безъ предварительнаго между ими на то соглашенія, *глав-*

одной или *нѣсколькихъ* особамъ, или тебѣ *цѣлому* обществу. Кара за само приготовленіе до преступства, безъ таковыхъ *увеличивающихъ* вину *обстоятельствъ*, *выреченая* будетъ только въ *случаяхъ* *правомъ* *выраженно* *опредѣленныхъ*.

120. Jeżeliby ten co przygotowania do przestępstwa poczynił, lub nawet przestępstwo wykonywać zaczął, wstrzymał się, i z własnej woli od spełnienia powziętego zamiaru odstąpił, ukarany zostanie w tym tylko przypadku, gdy sam czyn przygotowania lub usiłowania stanowi przestępstwo, i tylko za to ostatnie przestępstwo, nie zaś za to, które miał wprzódzić zamiar dokonać.

121. Za usiłowanie wstrzymane, nie z własnej woli działającego, lecz w skutek okoliczności od niego nie zawisłych, kara wymierzona zostanie w miarę większego lub mniejszego zbliżenia się usiłowania do dokonania przestępstwa, o *jeden* lub o *dwa stopnie niżej*, w stosunku do kary za samo dokonanie przestępstwa postanowionej.

122. Jeżeli winny usiłowania wszystko to dopełnił, co uważał być potrzebnem dla dokonania przestępstwa, a zły skutek przez niego zamierzony nie nastąpił jedynie z powodu szczególnych nieprzewidzianych okoliczności, ukarany być ma tak, jak gdyby w zupełności dokonał przestępstwa.

123. Kto przy usiłowaniu jakiegobądź przestępstwa inne przestępstwo popełni, ukarany zostanie podług przepisów o zbiegu przestępstw (artykuł 157 niniejszego Kodexu), wyjąwszy te przypadki, w których prawo stanowi surowszą karę.

III. O ukaraniu w miarę udziału w przestępstwie.

124. Za przestępstwo popełnione przez kilka osób, bez poprzedniej między nimi umowy, *główni sprawcy* skazani

ные виновные приговариваются къ высшей мѣрѣ наказанія, за то преступленіе въ законахъ положеннаго, а мѣра наказанія *участниковъ* опредѣляется по мѣрѣ оказаннаго каждымъ изъ нихъ содѣйствія въ учиненіи преступленія, *одною* или *двумя степенями ниже* того, коему подвергаются главные виновные.

125. За преступленіе, содѣянное нѣсколькими лицами по предварительному между ими на то соглашенію, *зачинщики*, если на сіи случаи въ законахъ не опредѣлены именно особый родъ или особая степень наказанія, приговариваются къ самой высшей мѣрѣ той степени наказанія, которое вообще закономъ за сіе преступленіе положено, хотя бы они сами при совершеніи преступнаго дѣянія и не находились. Строгость наказанія *зачинщиковъ* уменьшается *одною степенью* противъ вышшаго наказанія, за то преступленіе опредѣленнаго, когда они отступили отъ исполненія своего намѣренія, но однакожъ не взяли мѣрѣ для предупрежденія исполненія онаго и не донесли объ умышляемомъ надлежащему или иному ближайшему начальству.

126. Въ *сообщники* въ преступленіи, содѣянномъ по предварительному на то соглашенію, подлежатъ наказанію, за сіе преступленіе закономъ положенному; но мѣра онаго опредѣляется по мѣрѣ содѣйствія ихъ *зачинщикамъ*, какъ въ приготовленіи къ преступленію и въ привлеченіи къ оному другихъ, такъ и въ самомъ исполненіи. Тѣ изъ нихъ, которые хотя и случайно и по независѣвшимъ отъ ихъ воли обстоятельствамъ не находились на мѣстѣ преступленія, приговариваются къ наказанію *одною степенью ниже* противъ тѣхъ, кои были при содѣяніи онаго и сами въ томъ участвовали; а тѣ, которые добровольно уклонились отъ принятія участія въ преступленіи, но объ умыслѣ на оное не донесли своевременно надлежащему или иному ближайшему начальству, приговариваются къ наказанію *двумя* или, буде какинъ-либо особенныя обстоятельства затрудняли

быть повинни на вышшую въ свѣмъ zakresie karę, prawem za to przestępstwo postanowioną, *współsprawcy* zaś, w miarę współdziałania przez każdego z nich przy popełnieniu przestępstwa okazanego, na karę *o jeden lub o dwa stopnie niższą*, w stosunku do téj, któręj ulegają główni sprawcy.

125. Za przestępstwo popełnione przez kilka osób, w skutek poprzedniej między niemi zмовы, *herszei*, w przypadku, jeżeli prawo nie stanowi wyraźnie na nich kary innego rodzaju lub stopnia, skazani być повинни na najwyższy w zakresie swym stopień kary, prawem za popełnione przestępstwo w ogóle oznaczonęj, chociażby sami przy wykonaniu przestępstwa obecny mi nie byli. *Herszei* skazani zostaną na karę *o jeden stopień niższą*, w stosunku do kary najwyższęj za to przestępstwo postanowionęj, gdy od wykonania powziętego zamiaru odstąpili, jednak nie przedsięwzięli środków dla zapobieżenia jego wykonaniu i o zamierzonym przestępstwie właściwęj lub innęj najbliższęj władzy nie donieśli.

126. Wszyscy *wspólnicy*, za przestępstwo w skutek poprzedniej pomiędzy niemi zмовы popełnione, ulegają karze, za to przestępstwo prawem postanowionęj. Kara ta podwyższa się tylko lub zniża w oznaczonym jęj zakresie, w miarę okazanego przez nich współdziałania, tak przy przygotowaniu do przestępstwa i przywiedzeniu do niego innych osób, jako też przy samém jego spełnieniu. *Wspólnicy*, którzy przypadkowicie, dla przyczyn od ich woli nie zawisłych, nie znajdowali się na miejscu wykonania przestępstwa, skazani zostaną na karę *o jeden stopień niższą* od téj, któręj ulegają ci z pomiędzy nich, którzy przy wykonaniu przestępstwa obecnymi byli i sami udział w niém mieli; ci zaś, którzy dobrowolnie uchyłili się od wzięcia udziału w przestępstwie, o zamierzeniu popełnienia go jednak, w swoim czasie, właściwęj, lub innęj najbliższęj władzy nie donieśli, skazani zostaną na karę *o dwa stopnie niższą*, albo, jeżeli szczególne jakie okoliczności utru-

донесеніе, и тремя степенями ниже противъ участвовавшихъ въ совершеніи преступленія.

127. *Подговорщики* или *подстрекатели*, даже когда они не были въ числѣ зачинщиковъ, приговариваются къ высшей мѣрѣ наказанія, опредѣленнаго за преступленіе, къ коему они подговаривали или подстрекали. Если они въ послѣдствіи старались остановить приведеніе преступнаго умысла въ дѣйство, но не донесли о томъ своевременно начальству, то подвергаются наказанію *одною степенью ниже*.

128. Изъ *пособниковъ* въ преступленіи, тѣ, коихъ содѣйствіе было необходимо для совершенія преступленія, приговариваются къ наказанію, за то преступленіе въ законѣ опредѣленному, на равнѣ съ учинившими оное; а всѣ прочіе къ наказанію *одною степенью ниже* бывшихъ при содѣянніи преступленія участниковъ онаго. Общавшіе способствовать содѣяннію преступленія, но потомъ отъ сего отказавшіеся и однакожъ недонесшіе своевременно о томъ начальству, подвергаются опредѣленному въ законахъ наказанію за недонесеніе объ извѣстномъ зломъ умыслѣ.

129. Если всѣ согласившіеся учинить какое-либо преступленіе, въ послѣдствіи, прежде всякаго на оное покушенія, сами по собственной волѣ отступили отъ своего намѣренія, и сіе преступленіе не принадлежитъ къ числу тѣхъ, въ коихъ закономъ полагается наказаніе и за одинъ на нихъ умыселъ, то они освобождаются отъ всякаго наказанія; но, смотря по обстоятельствамъ, могутъ быть отданы на опредѣленное, болѣе или менѣе продолжительное, время подъ надзоръ полиціи.

130. Когда кто-либо изъ участвовавшихъ въ преступленіи, при содѣянніи онаго учинилъ еще другое, на которое не было между имъ и прочими сообщниками предварительнаго согласія, то онъ подвергается наказанію по правиламъ о совокупности преступленій (статья 157 сего Уло-

днiаły doniesienie, na karę o *trzy* nawet *stopnie niższą*, w stosunku do tych, którzy mieli udział w wykonaniu przestępstwa.

127. *Podżegacze*, do rzędu hersztów nie należący, skazani zostaną na wyższą w swym zakresie karę, za przestępstwo, do popełnienia którego namawiali lub podżegali, postanowioną; jeżeli zaś następnie starali się wstrzymać wykonanie przestępstwa, jednak o niem w swoim czasie zwierzchności nie donieśli, ulegną karze o *jeden stopień niższej*.

128. Z pomiędzy *uczestników*, ci, których współdziałanie było do dokonania przestępstwa niezbędnie potrzebnym, skazani być mają na taką samą karę, jaka, za to przestępstwo na sprawców jest prawem postanowioną; wszyscy zaś inni, na karę o *jeden stopień niższą* od kary wyrzeczonej na mających udział w przestępstwie, którzy przy wykonaniu go obecnymi byli. Uczestnicy, którzy, przyrzekłszy dać pomoc przy spełnieniu przestępstwa, następnie od udzielenia jej odstąpili, wszakże o zamierzonym przestępstwie, w swoim czasie, zwierzchności nie donieśli, ulegną karze postanowionej za niedoniesienie o wiadomym zamierzeniu przestępstwa.

129. Jeżeli wszyscy ci, którzy się zmówili na popełnienie przestępstwa, przed rozpoczęciem jeszcze wszelkiego w tym celu usiłowania, z własnej woli od wykonania swego zamiaru odstąpili, a przestępstwo nie należy do rzędu tych, których samo już zamierzenie podług prawa ulega karze, wolnymi będą od wszelkiej kary; wszakże, stosownie do zachodzących okoliczności, mogą być oddani pod dozór policyi, na krótszy lub dłuższy przeciąg czasu.

130. Jeżeli która z osób mających udział w przestępstwie, przy wykonaniu go, popełni jeszcze drugie przestępstwo, na które między nią a innymi współnikami nie było poprzedniej umowy, ukarana zostanie podług przepisów o zbiegu przestępstw (artykuł 157 niniejszego Kodexu). Podług tychże samych przepi-

женія). На семь же основаніи опредѣляется мѣра наказанія и тѣхъ изъ сообщниковъ его, которые, сверхъ преднамѣреннаго преступленія, участвовали и въ содѣяннѣ сего другаго, или же завѣдомо не препятствовали совершенію онаго.

131. *Укрыватели* приговариваются къ наказанію, опредѣленному тѣмъ изъ *пособниковъ* въ преступленіи, коихъ содѣйствіе не было необходимо для совершенія онаго (статья 128), но лишь *одною степенію ниже*.

132. Равнымъ съ *укрывателями* наказаніемъ подвергаются и *послѣдователи* преступленія, и тѣ, которые зная о умыслѣмомъ преступленіи и имѣвъ возможность довести о томъ до свѣдѣній правительства или угрожаемаго онымъ лица, не исполнили сей обязанности. Изъ сего исключаются лишь случаи, въ коихъ за недонесеніе о извѣстномъ зломъ умыслѣ закономъ именно постановлено наказаніе болѣе строгое.

133. Виновные въ *недонесеніи* о содѣянномъ уже преступленіи приговариваются, смотря по важности и обстоятельствамъ дѣла, или къ заключенію болѣе или менѣе продолжительному въ крѣпости, съ ограниченіемъ нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ, или безъ сего ограниченія, или же къ заключенію въ тюрьму, или къ аресту также болѣе или менѣе продолжительному, или наконецъ токмо къ выговору, замѣчанію, внушенію, или къ денежному взысканію.

134. Тѣ, которые зная, что обвиненіе въ преступленіи упадетъ на невиннаго, не объявлять однакожъ о истинномъ виновномъ, приговариваются къ наказанію *одною степенію выше*, противъ другихъ, недонесшихъ о виновныхъ въ такомъ же преступленіи.

135. Наказаніямъ, въ законахъ опредѣленнымъ, за недонесеніе о содѣянномъ уже преступленіи, не подвергаются недонесшіе: дѣти на родителей и вообще на родственниковъ по прямой взоходящей линіи, а равно и родители на

сѡвъ вымѣренная быть powinna, we właściwym zakresie, kara na tych z pomiędzy współników osoby powyższej, którzy mieli udział nie tylko w zamierzonym przestępstwie, lecz nadto w popełnieniu wyżej rzeczonych drugiego przestępstwa, lub którzy świadomie wykonaniu go nie przeszkodzili.

131. *Ukrywający* ulegną karze o jeden stopień niższej od kary oznaczonej na tych z pomiędzy uczestników, których współdziałanie nie było niezbędnie potrzebnym do dokonania przestępstwa (artykuł 128).

132. Tęże samęj karze co i *ukrywający* ulegają *nieprzeszkadzający* wykonaniu przestępstwa, jak również ci, którzy wiedząc o zamierzonym przestępstwie, i mając możność doniesienia o niem zwierzchności lub osobie zagrożonej, tego nie uczynili. Zpod niniejszego przepisu wyłączone są jednak przypadki, w których, za niedoniesienie o wiadomym zamierzeniu przestępstwa, prawo wyraźnie stanowi surowszą karę.

133. *Niedonoszący* o przestępstwie już popełnionym skazani zostaną, w miarę ważności przestępstwa i towarzyszących mu okoliczności, albo na osadzenie w twierdzy na czas dłuższy lub krótszy, z utratą lub bez utraty niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, albo na osadzenie w więzi, albo na areszt na czas krótszy lub dłuższy, albo też wreszcie, na naganą, napomnienie, przestrogę lub na karę pieniężną.

134. Kto wiedząc, że обвинение pada na osobę niewinną, nie wskaże wiadomego mu przestępcy, skazanym zostanie na karę o jeden stopień wyższą od tej, którejby ulegli inni niedonoszący o winnym takowego przestępstwa.

135. Karom, oznaczonym w prawie, za niedoniesienie o popełnionym przestępstwie, nie ulegają: dzieci niedonoszące o przestępstwie popełnionym przez rodziców, i w ogólności przez krewnych w linii wstępnęj, także rodzice niedonoszący o prze-

дтей и прочих нисходящих по прямой линіи, супруги на супругов и родные братья и сестры на сестеръ и братьевъ. Сии наказанія уменьшаются по усмотрѣнію суда, а въ случаяхъ, когда и самъ виновный не подвергается смертной казни, или ссылкѣ въ каторжную работу, и вовсе отмѣняются, если недонесшій былъ съ учинившимъ преступленіе въ близкихъ связяхъ свойства до второй степени включительно, или же получилъ отъ него воспитаніе, или инымъ образомъ былъ имъ облагодѣтельствованъ. На семь же основаніи смигчается, но только въ меньшей мѣрѣ, наказаніе и за недонесеніе о извѣстномъ зломъ умыслѣ.

Наказанія, опредѣляемыя за укрывательство также и въ той же мѣрѣ уменьшаются или и вовсе отмѣняются, если виновный въ томъ, не бывъ сообщникомъ въ преступленіи, токмо по совершеніи уже онаго способствовалъ сокрытію преступника, состоящаго съ нимъ въ брачномъ союзѣ или близкихъ связяхъ родства или свойства, или бывшаго благодѣтелемъ его.

Постановленія сей статьи не распространяются на виновныхъ въ недонесеніи или укрывательствѣ по преступленіямъ государственнымъ, означеннымъ въ статьяхъ 253, 256, 261 и 265 сего Уложенія.

IV. О обстоятельствахъ, увеличивающихъ вину и наказаніе.

136. Вина учинившаго какое-либо преступленіе, а съ тѣмъ вмѣстѣ и мѣра слѣдующаго за сіе наказанія, увеличиваются по мѣрѣ того:

- 1) Чѣмъ болѣе было умысла и обдуманности въ дѣйствіяхъ преступника;
- 2) Чѣмъ выше были его состояніе, званіе и степень образованности;
- 3) Чѣмъ болѣе противозаконны и безправственны были побужденія его къ сему преступленію;

стѣпствіе посполнѣнѣмъ прѣзъ дѣтѣи и инныхъ зстѣпныхъ, а малѣон кѣмъ влѣгдѣмъ вѣспѣлмалѣонкѣмъ, родѣни орѣзъ прѣзъродни бра ціа и сѣостры влѣгдѣмъ сѣостръ свыхъ и браці. Кары такѣмъ, подлѣгъ узнанія сѣдѣ, змнѣишзѣне, а в разѣхъ, в кѣтѣрыхъ справѣа прѣзстѣпства не улѣга карѣ смѣирици лѣбъ зѣсланія до робѣтъ циѣжъкихъ, зулѣпнѣе уchlѣне zostanѣ, жѣзѣли недѣonoszѣcy jest powinowatymъ прѣзстѣпѣcy до drugѣго stopnia wлѣczнѣе, алѣбъ жѣзѣли одѣбрѣл од нѣго wychѣwanіe, lѣbъ иннѣго rodzaju добродѣиѣjstwo. Podlѣгъ тѣгожъ samѣго prawѣdла zмнѣишzѣ siѣ rѣwnѣiжъ, chlѣczѣжъ w не такъ znaczнымъ stosunkѣ, кара за недѣonіesіenіe о wіadѣmѣmъ zamіerzenіu прѣзстѣпства.

W takіжъ samъ sposѣbъ zмнѣишzѣjѣ siѣ, алѣбъ зулѣпнѣе uchlѣjajѣ, кары на ukrywajѣcychъ, жѣзѣли не byли wѣspѣlnіkami прѣзстѣпства, і dopiero po wykѣonanіu go, dopomogłi do ukryciѣ прѣзстѣпѣcy poлѣczѣnѣго z нѣми zwіѣzъzkami malѣżeństwa, lѣbъ zostajѣcyго z нѣми w blіzъkіchъ stosunkachъ pokrewіenstwa lѣbъ powinowactwa, алѣбъ tѣжъ bѣdѣjѣcyго іchъ dobroczyнѣcѣ.

Przepisy ninіejszego artykuлѣu nie stosujѣ siѣ do osѣbъ прѣzkonanychъ о недѣonіesіenіe lѣbъ ukrywаніe, w прѣzѣmіocіe прѣzstѣпствъ stanu, w artykuлѣachъ 253, 256, 261 і 265 ninіejszego Kodexu opіsanychъ.

IV. О обстоятельствѣхъ звѣкшзѣjѣcychъ wіnѣ і карѣ.

136. Wіna прѣзстѣпѣcy, а tѣмъ samѣмъ і кара за popѣlnіѣne прѣзстѣпство, tѣмъ jest wіѣkшzѣ:

- 1) Im wіѣczѣj byłѣ w dѣjѣlanіachъ jѣго zлѣго zamіaru і rozmysлѣ;
- 2) Im do wыжшzѣго nѣlѣжалъ stanu, im wыжшzѣj piastѣwał godнѣość і im wыжшzѣj possіadѣł ukшzъtalcѣnіe;
- 3) Im bardzіѣj bezprawne і nѣgodzіwѣ byly pobudki, kѣtѣre skłѣnіly go do popѣlnіenіa прѣзстѣпства;

4) Чѣмъ болѣе лицъ онъ привлекъ къ участию въ семъ преступленіи;

5) Чѣмъ болѣе онъ употребилъ усилій для устраненія представлявшихся ему въ томъ препятствій;

6) Чѣмъ болѣе имъ нарушено особыхъ личныхъ обязанностей въ отношеніи къ мѣсту, въ коемъ преступленіе учинено, и въ отношеніи къ лицамъ, противъ коихъ оное предпринято;

7) Чѣмъ болѣе было жестокости, гнусности или безправственности въ дѣйствіяхъ, коими сіе преступленіе было предуготовляемо, приводимо въ исполненіе, или сопровождаемо;

8) Чѣмъ важнѣе была опасность, которою сіе преступленіе угрожало какому-либо частному лицу, или многимъ, или и всему обществу и Государству;

9) Чѣмъ важнѣе зло, или вредъ симъ преступленіемъ причиненные;

10) Чѣмъ болѣе виновный при слѣдствіи и судѣ оказывалъ неискренности и упорства въ заpiresательствѣ, особливо если при томъ онъ старался возбудить подозрѣніе на невинныхъ, или даже прямо клеветалъ на нихъ.

137. Случаи, въ коихъ по одному или нѣсколькимъ изъ обстоятельствъ, въ предшедшей 136 статьѣ исчисленныхъ, судъ можетъ, не ограничиваясь увеличеніемъ мѣры наказанія, возвысить оное *одною* или *нѣсколькими степенями*, или даже приговорить виновнаго къ *другому наказанію*, болѣе строгому, означаются именно въ особыхъ о каждомъ преступленіи постановленіяхъ.

138. Къ числу обстоятельствъ, увеличивающихъ вину и наказаніе, принадлежать, и повтореніе тогожъ преступленія или учиненіе другаго послѣ суда и наказанія за первое, и впаденіе въ новое преступленіе, когда прежнее, не менѣе важное, было прощено виновному въ слѣдствіе общаго милостиваго манифеста, или по особому Монаршему снисхожденію.

4) Im więcej osób wciągnął do udziału w przestępstwie;

5) Im więcej użył starań dla pokonania przeszkód do popełnienia przestępstwa;

6) Im więcej pogwałcił szczególnych obowiązków osobistych, tak pod względem miejsca, w którym popełnił przestępstwo, jako też i pod względem osób, przeciw którym je przedsięwziął;

7) Im więcej okazał okrucieństwa, zepsucia i niegodziwości w działaniach towarzyszących przestępstwu lub mających na celu jego przygotowanie lub dokonanie;

8) Im większem niebezpieczeństwem przestępstwo zagrażało jednemu lub więcej osobom, albo całemu społeczeństwu i Państwu;

9) Im większe przestępstwem zrażdzone zostało złe lub szkoda;

10) Im więcej przestępca w zaprzeczaniu winy, podczas śledztwa i przed sądem, przewrotności i uporczywości okazał, a szczególniej, jeżeli usiłował rzucić podejrzenie na osoby niewinne, lub wyraźnie je oskarżał.

137. Przypadki, w których, z powodu jednej lub kilku okoliczności, w poprzedzającym 136 artykule wymienionych, sąd, nieograniczając się na podwyższeniu kary w prawnym jej zakresie, może powiększyć ją o *jeden* lub o *kilka stopni*, a nawet wyrzec na winnego *inną karę* surowszą, są wyraźnie oznaczone w szczególnych przepisach o każdym przestępstwie.

138. Do rzędu okoliczności zwiększających winę i karę należy także powtórzenie tegoż samego przestępstwa lub popełnienie innego, po nastąpieniu ukaraniu za przestępstwo poprzednio popełnione, jako też dopuszczenie się nowego, w przypadku, jeżeli winny, w zarzucie popełnionego poprzednio, niemniej ważnego przestępstwa, ulaskawionym został w skutek ogólnego lub szczególnego Najwyższego postanowienia.

139. Въ случаяхъ, когда законъ не назначаетъ именно наказанія за повтореніе тогожъ преступленія, или же за учиненіе онаго въ третій или четвертый разъ и т. д. судъ назначаетъ всегда *самую высшую мѣру* наказанія за то преступленіе, или за повтореніе онаго, или же за учиненіе въ третій разъ опредѣленнаго.

140. За новое преступленіе, содѣянное во время или прежде суда, но по изобличеніи въ первомъ, виновный подвергается наказанію по правиламъ о совокупности преступленій (статья 157 сего Уложенія).

V. О обстоятельствахъ, уменьшающихъ вину и наказаніе.

141. Обстоятельствами, въ большей или меньшей мѣрѣ уменьшающими вину, а съ тѣмъ вмѣстѣ и строгость слѣдующаго за оное наказанія, признаются:

1) Когда виновный добровольно и прежде, нежели на него пало какое-либо подозрѣніе, явился въ судъ или же къ мѣстному или другому начальству и вполнѣ чистосердечно съ раскаяніемъ сознался въ учиненномъ преступленіи;

2) Если онъ, хотя и послѣ уже возбужденія на счетъ его подозрѣнія, но вскорѣ, безъ упорства, по одному изъ первыхъ на допросъ убѣжденій или увѣщаній, учинилъ съ раскаяніемъ полное во всемъ признаніе;

3) Если онъ безъ замедленія, благовременно и также съ полною откровенностію, указалъ всѣхъ участниковъ его въ преступленіи;

4) Если преступленіе учинено имъ по легкомыслію или же слабоумію, глупости и крайнему невѣжеству, которымъ воспользовались другіе для вовлеченія его въ сіе преступленіе;

5) Если преступленіе учинено имъ въ слѣдствіе сильнаго раздраженія, произведеннаго обидами, оскорбленіями или иными поступками лица, коему онъ сдѣлалъ или покусился сдѣлать зло;

139. Jeżeli prawo nie oznacza wyraźnie kary za popełnienie tegoż samego przestępstwa po raz drugi, lub po raz trzeci, albo czwarty i t. d., sąd, w każdym z tych przypadków, wymierzy *najwyższą w swym zakresie* karę, za popełnienie tego przestępstwa po raz pierwszy, lub po raz drugi, albo trzeci, postanowioną.

140. Za nowe przestępstwo popełnione w czasie postępowania sądowego lub wcześniiej, lecz po przekonaniu o piérwsze, winny ukaranym zostanie podług prawideł o zbiegu przestępstw (artykuł 157 niniejszego Kodexu).

V. О okolicznościachъ zmniejszającychъ winę i karę.

141. Okolicznościami zmniejszającemi winę i karę przestępcy, są:

1) Dobrowolne stawienie się przed sądem, albo miejscową lub inną zwierzchnością, wprzód nim uległ podejrzeniu, i zupełne szczere ze skrupa przyznanie się do przestępstwa;

2) Zupełne, ze skrupa i bez uporu przyznanie się do przestępstwa, po piérwszych zaraz upomnieniachъ do wyznania prawdy, uczynionychъ przy badaniu, chociaż już zkad inąd padało na niego podejrzenie;

3) Wskazanie, bez ociągania się, w czasie właściwym, z zupełną otwartością, wszystkich tych, którzy wspólnie z nim mieli udział w przestępstwie;

4) Popełnienie przestępstwa przez lekkomyślność, niedołężność umysłu, nierozgarnienie i grubą ciemnotę, z której korzystali inni dla uwiedzenia go do przestępstwa;

5) Gwałtowne uniesienie spowodowane przez obelgi, zniewagi, lub inne postęпки ze strony osoby, przeciw której przestępstwo dokonane lub usiłowane zostało;

6) Если онъ былъ вовлеченъ въ сіе преступленіе убѣжденіями, приказаніями, или дурнымъ примѣромъ людей, имѣвшихъ надъ нимъ по природѣ или по закону высшую сильную власть;

7) Если онъ учинилъ сіе преступленіе единственно по крайности и совершенному неимѣнію никакихъ средствъ къ пропитанію и работѣ;

8) Если при самомъ содѣяніи преступленія онъ почувствовалъ раскаяніе или сожалѣніе къ жертвамъ оного, и по сему побужденію не совершилъ всего преднамѣреннаго имъ зла, особливожь, когда онъ удержалъ отъ того и своихъ сообщниковъ;

9) Если онъ по содѣяніи преступленія старался по крайней мѣрѣ отвратить хотя нѣкоторыя изъ вредныхъ оного послѣдствій и вознаградить причиненный онымъ зло или убытокъ.

142. По одному или нѣсколькимъ изъ означенныхъ въ предшедшей 141 статьѣ, болѣе или менѣе уменьшающихъ вину, обстоятельствъ, судъ, по соображеніи ихъ съ другими, сопровождавшими то преступленіе, можетъ также болѣе или менѣе уменьшать, но однакожь въ определенной законами степени, мѣру слѣдующаго за оное наказанія.

143. Уменьшающимъ вину и строгость наказанія обстоятельствомъ признаются и малолѣтство и несовершеннолѣтіе подсудимаго.

144. Дѣти, коимъ болѣе семи, но менѣе десяти лѣтъ отъ роду, и которыя не имѣютъ еще надлежащаго о своихъ обязанностяхъ разумнія, не подвергаются определенному въ законахъ наказанію, но отдаются родителямъ или благонадежнымъ родственникамъ для строгаго за ними присмотра, исправленія и наставленія, между прочимъ и чрезъ духовника ихъ или другаго священнослужителя. Сіе правило распространяется и на имѣющихъ отъ десяти до четырнадцати лѣтъ отъ роду, когда съ достовѣрностію признано, что преступленіе учинено ими безъ разумія.

6) Uwiedzenie do popełnienia przestępstwa przez namowę, rozkaz, lub zły przykład osób, które miały nad przestępcą przyrodzoną lub prawem nadaną władzę;

7) Popelnienie przestępstwa jedynie z powodu dotkliwej nędzy i zupełnego braku sposobu utrzymania życia i godziwego zarobku;

8) Wstrzymanie się, przy wykonaniu przestępstwa, od wyrządzenia całego złego, jakie zamierzył sobie dokonać, pochodzące ze skruchy lub politowania nad ofiarami przestępstwa, a zwłaszcza wstrzymanie współników od wyrządzenia takowego złego;

9) Usilność odwrócenia, po wykonaniu przestępstwa, niektórych przynajmniej złych jego skutków, i wynagrodzenia zrządzonego przez nie złego lub straty.

142. Jeżeli zachodzi jedna lub kilka z pomiędzy okoliczności, w poprzedzającym 141 artykule wymienionych, winę mniej lub więcej zmniejszających, wówczas sąd, porównawszy je z innymi okolicznościami przestępstwu towarzyszącymi, mocen jest mniej lub więcej zniżyć wysokość postanowionej za nie kary, nie inaczej wszakże, jak w zakresie przez prawo oznaczonym.

143. Do rzędu okoliczności zmniejszających winę i karę należy także nieletność przestępcy.

144. Dzieci od siedmiu do dziesięciu lat skończonych, jako dokładnego pojęcia o swych obowiązkach jeszcze nie mające, nie ulegają karom w prawie postanowionym, lecz oddane będą pod ścisły dozór rodzicom lub godnym zaufania krewnym, dla skarcenia ich i udzielenia im, przy pomocy ich spowiednika lub innego duchownego, stosownej nauki. Przepis ten ma być zastosowany i do nieletnich mających od dziesięciu do czternastu lat skończonych, jeżeli udowodnionem będzie, że przestępstwo popełnili bez przeświadczenia o bezprawności czynu.

145. Наказаніе имѣющихъ отъ десяти до четырнадцати лѣтъ отъ роду, и учинившихъ преступленіе съ разумніемъ, смягчается на слѣдующемъ основаніи:

1) За преступленія, подвергающія лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу, они, по лишеніи всѣхъ правъ, ссылаются въ Сибирь на поселеніе, безъ тѣлеснаго наказанія, къ какому-бъ состоянію прежде суда ни принадлежали;

2) За преступленія, подвергающія лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе, они присуждаются къ заключенію въ монастырь, если въ томъ мѣстѣ или не въ весьма дальнемъ отъ онаго разстояніи есть монастыри ихъ исповѣданія, или же, въ противномъ случаѣ, въ смиренномъ домѣ, но отдѣльно отъ другихъ, въ томъ домѣ содержимыхъ, на время отъ пяти до восьми лѣтъ, также безъ тѣлеснаго наказанія, къ какому-бъ состоянію прежде суда ни принадлежали;

3) За преступленія, менѣе тяжкія, за которыя опредѣляются закономъ ссылка на житіе въ Сибирь или другія отдаленныя губерніи, или же отдача въ исправительныя арестантскія роты, или въ рабочіе дома, они присуждаются къ заключенію на время отъ двухъ мѣсяцевъ до одного года въ монастырь или въ смиренномъ домѣ, на основаніи правила, въ предшедшемъ 2 пунктѣ сей статьи означеннаго;

4) За преступленія, за которыя опредѣлено закономъ заключеніе въ смиренномъ домѣ, или другое еще менѣе строгое, они подвергаются исправительному домашнему, по распоряженію родителей или опекуновъ, наказанію.

146. Несовершеннолѣтніе, имѣющіе отъ роду болѣе четырнадцати лѣтъ, но менѣе двадцати одного года, за учиненіе преступленій, которыя влекутъ за собою лишеніе всѣхъ правъ, подвергаются тѣмъ же наказаніямъ, какъ и совершеннолѣтніе, съ тою лишь разницею, что время работъ, къ коимъ они приговариваются, сокращается одною третью; а въ случаѣ, когда ихъ слѣдовало приговорить къ каторж-

145. Kara za przestępstwa, przez nieletnich od dziesięciu do czternastu lat mających, z przeświadczeniem o bezprawności czynu popełnione, złagodzoną zostanie podług następnych prawideł:

1) Za przestępstwa pociągające za sobą pozbawienie wszelkich praw i roboty ciężkie, nieletni ci karani będą pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w Syberyi, z uwolnieniem od kary cielesnej, bez względu na stan, do którego przed osądzeniem należeli;

2) Za przestępstwa ulegające pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie, nieletni ci karani będą zamknięciem w klasztorze, jeżeli w miejscu, albo w niezbyt wielkiej od niego odległości, znajduje się klasztor ich wyznania, a w razie przeciwnym, zamknięciem w domu poprawy, jednakże oddzielnie od innych więźni, na czas od pięciu do ośmiu lat, z uwolnieniem również od kary cielesnej, bez względu na stan, do którego przed osądzeniem należeli;

3) Za przestępstwa mniej ważne, na które postanowionem jest zesłanie na mieszkanie do Syberyi lub do innych odległych gubernij, albo oddanie do poprawczych areztańskich rot, lub zamknięcie w domu roboczym, ciż nieletni ulegną zamknięciu w klasztorze, albo w domu poprawy, na czas od dwóch miesięcy do roku jednego, z zachowaniem przepisu w punkcie drugim niniejszego artykułu objętego;

4) Za przestępstwa, na które postanowionem jest zamknięcie w domu poprawy lub inna mniej surowa kara, wyżej rzeczeni nieletni ulegną domowemu skarceniu podług rozporządzenia rodziców lub opiekunów.

146. Nieletni, więcej niż lat czternaście, lecz mniej niż lat dwadzieścia i jeden skończonych mający, za przestępstwa pociągające za sobą pozbawienie wszelkich praw, ulegają tym samym karom, jakie są postanowione względnie pełnoletnich, z tą wszakże różnicą, że czas robót, na które powinni być skazani, skraca się o jedną trzecią część; w razie zaś gdyby

ной работѣ въ рудникахъ безъ срока, они приговариваются къ каторжнымъ работамъ въ рудникахъ на двадцать лѣтъ.

147. За преступленія, менѣе тяжкія, за кои опредѣляются закономъ ссылка на житіе въ Сибирь или другія отдаленныя губерніи, или же отдача въ арестантскія роты, или въ рабочіе дома, несовершеннолѣтніе отъ четырнадцати лѣтъ до двадцати одного года отдаются въ военную службу рядовыми съ выслугою, или, въ случаѣ неспособности къ строевой службѣ, въ писцы военного вѣдомства также съ выслугою, но во всякомъ случаѣ безъ лишенія означенныхъ выше сего въ статьѣ 46 правъ и преимуществъ.

За всѣ прочіе преступленія и проступки, несовершеннолѣтніе, имѣющіе болѣе четырнадцати лѣтъ, но менѣе двадцати одного года, приговариваются къ опредѣленнымъ въ законѣ наказаніямъ *одною*, или, по усмотрѣнію суда, и *двумя степенями ниже*.

148. Когда доказано, что несовершеннолѣтній вовлеченъ въ преступленіе другимъ совершеннолѣтнимъ, то мѣра сѣдующаго ему наказанія можетъ, по усмотрѣнію суда, быть уменьшена *одною* или *двумя степенями*, но однакожъ безъ измѣненія *рода* опредѣленнаго закономъ за то преступленіе наказанія.

149. За преступленія, учиненныя по неосторожности, несовершеннолѣтніе, имѣющіе отъ четырнадцати лѣтъ до двадцати одного года отъ роду, подвергаются лишь домашнему исправительному наказанію, по распоряженію родителей или опекуновъ.

150. Несовершеннолѣтніе, присуждаемые къ заключенію въ смирительномъ домѣ, крѣпости, или тюрьмѣ, содержатся въ оныхъ отдѣльно отъ прочихъ заключенныхъ.

151. Малолѣтніе, имѣющіе отъ десяти до четырнадцати лѣтъ отъ роду, и несовершеннолѣтніе, которые, послѣ суда и наказанія за преступленіе, будутъ изобличены вторично въ томъ самомъ, или въ равномъ, или же болѣе

zasłużyli na roboty w kopalniach na czas nieograniczony, skazani zostaną na też roboty na lat dwadzieścia.

147. Nieletni, więcej niż lat czternaście, lecz mniej niż lat dwadzieścia jeden skończonych mający, za przestępstwa mniej ważne, na które postanowionem jest zesłanie na mieszkanie do Syberyi albo do innych odległych gubernij, oddanie do poprawczych aresztanckich rot, lub zamknięcie w domu roboczym, oddani zostaną do służby wojskowej na prostych żołnierzy z wysługą, albo, jeżeli niezdolni są do szeregowej służby, zamieszczeni będą w rzędzie pisarzy wojskowych także z wysługą, w każdym przypadku bez utraty praw i przywilejów w artykule 46 oznaczonych.

За wszelkie inne przestępstwa i wykroczenia, nieletni więcej niż lat czternaście, lecz mniej niż lat dwadzieścia jeden mający, skazani być mają na kary w prawie oznaczone, lecz o *jeden*, lub, podług uznania sądu, i o *dwa stopnie* zniżone.

148. Jeżeli nieletni wciągnięty był do przestępstwa przez osobę pełnoletnią, wówczas kara, której za to przestępstwo uledez winien, może być, podług uznania sądu, zniżoną o *jeden* lub o *dwa stopnie*, bez zmiany wszakże jęj *rodzaju* za popełnione przestępstwo prawem oznaczonego.

149. Za przestępstwo popełnione w skutek nieostrożności, nieletni więcej niż lat czternaście, lecz mniej niż lat dwadzieścia jeden skończonych mający, ulegają jedynie skarceniu domowemu, podług rozporządzenia rodziców lub opiekunów.

150. Nieletni skazani na zamknięcie w domu poprawy, na osadzenie w twierdzy lub w wieży, trzymani będą w tych miejscach zamknięcia oddzielnie od innych więźni.

151. Nieletni od dziesięciu do czternastu lat, lub też więcej niż lat czternaście, lecz mniej niż lat dwadzieścia jeden skończonych mający, którzy, po nastąpieniu z mocy wyroku ukaraniu, dopuszczają się powtórnie tego samego, równego lub więk-

тяжкомъ преступленіи, подвергаются за сіе новое преступленіе одинаковому съ совершеннолѣтними опредѣленному закономъ наказанію, токмо съ освобожденіемъ отъ наказаній тѣлесныхъ, или съ уменьшеніемъ мѣры оныхъ, по правиламъ, выше сего въ статьяхъ 145 и 146 постановленнымъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О власти и обязанности суда въ опредѣленіи наказаній.

152. Судъ не можетъ опредѣлить иного наказанія, кромѣ того, которое въ законахъ за судимое имъ преступленіе именно предназначено. Но въ нѣкоторыхъ случаяхъ, самимъ закономъ ему предоставляется право, по соображеніи сопровождавшихъ преступленіе, болѣе или менѣе увеличивающихъ или уменьшающихъ вину подсудимаго, обстоятельствъ, увеличивать или уменьшать мѣру слѣдующаго ему наказанія, только не выходя изъ предѣловъ, также законами для сего постановленныхъ. При семъ наблюдаются слѣдующія правила.

153. Когда въ законахъ опредѣлены не только родъ и степень наказанія слѣдующаго за судимое преступленіе, но и высшая и низшая онаго въ той степени мѣры, то судъ обязанъ, по важности вины и по сопровождавшимъ содѣянное обстоятельствомъ, приговаривать подсудимаго, признаннаго виновнымъ, къ высшей или низшей опредѣляемой въ законѣ или же къ какой-либо средней между оными мѣрѣ наказанія, но отнюдь не измѣняя ни рода, ни степени онаго. Но если въ законѣ опредѣлены только родъ и степень наказанія, безъ означенія высшей и низшей онаго мѣры, то судъ опредѣляетъ сію мѣру по своему усмотрѣнію, т. е. по важности вины и по соображеніи увеличивающихъ или уменьшающихъ оную обстоятельствъ, также не измѣняя ни рода, ни степени наказанія, въ законахъ за то преступленіе постановленнаго. Изъ сего исключаются лишь

szego przestępstwa, skazani być mają, za to ostatnie przestępstwo, na taką samą karę, jaka postanowiona jest na pełnoletnich, z uwolnieniem jednak od kar cielesnych, albo ze stosowném zmniejszeniem ich, podług prawideł w powyższych 145 i 146 artykułach zawartych.

ODDZIAŁ TRZECI.

O władzy i obowiązku sądu przy wyrzeczeniu kar.

152. Sąd jest mocen wyrzec tę tylko karę, którą prawo wyraźnie stanowi na przestępstwo ulegające jego rozpoznaniu. W przypadkach, w których samo prawo pozostawia mu możność, w miarę zachodzących okoliczności, winę obwinionego zwiększających lub zmniejszających, podwyższyć lub zniżyć karę w jej zakresie, sąd nie może wyjść z granic, przez prawo na ten przypadek postanowionych, i obowiązany jest zachować następujące przepisy.

153. Jeżeli prawo za przestępstwo rozpoznaniu sądu ulegające oznacza nie tylko rodzaj i stopień kary, lecz nadto największą i najmniejszą jej w tym stopniu wysokość; wówczas sąd, stosownie do ważności winy i towarzyszących przestępstwu okoliczności, wymierzy na winnego karę, w zakresie prawem oznaczonym najwyższą lub najniższą, albo też między niemi pośrednią, nie zmieniając w żadnym przypadku, ani rodzaju jej, ani stopnia. Jeżeli zaś w prawie oznaczonym jest tylko rodzaj i stopień kary, bez wskazania największej i najmniejszej jej w tym stopniu wysokości, wówczas sąd wymierzy karę podług uznania swego, to jest: stosownie do ważności winy i zwiększających lub zmniejszających ją okoliczności, nie zmieniając również rodzaju i stopnia kary w prawie oznaczonego. Wyjątek od tego pravidła

случаи, о коихъ упоминается въ статьяхъ 158 и 159 сего Уложения.

154. Когда за какое-либо преступленіе законами опредѣленъ только родъ наказанія, или когда за оное постановляется нѣсколько, одно другое замѣняющихъ, наказаній, тогда выборъ одного изъ сихъ наказаній, или опредѣленіе степени и мѣры онаго, предоставляется усмотрѣнію суда, который при семъ принимаетъ въ соображеніе важность вины, состояніе подсудимаго и обстоятельства, сопровождавшія его преступленіе.

155. Когда на основаніи статей 125, 126, 127, 128 и 131 и другихъ постановленій сего Уложения, по роду участія въ содѣланномъ, или же вообще по роду и мѣрѣ вины подсудимаго и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе оное уменьшающимъ, надлежитъ положенное за то преступленіе или тотъ проступокъ наказаніе уменьшить одною или нѣсколькими степенями, то въ случаѣ, если въ наказаніи того рода, которое опредѣлено закономъ, нѣтъ низшей, соответствующей постановленному въ вышеозначенныхъ статьяхъ правилу, степени, судъ переходитъ къ слѣдующему непосредственно затѣмъ роду наказаній, именно: отъ каторжной работы къ ссылке на поселеніе; отъ ссылки на поселеніе къ ссылке на житіе въ Сибирь, или же, буде виновный по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ работамъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ; отъ ссылки на житіе въ Сибирь, къ ссылке также на житіе въ другія отдаленныя губерніи, или, буде виновный по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отъ работъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ; къ заключенію въ рабочемъ домѣ; отъ заключенія въ тюрьмѣ къ кратковременному аресту. Но отъ ссылки въ отдаленныя губерніи и отъ заключенія въ рабочемъ домѣ, судъ не можетъ переходить къ другому легчайшему роду наказаній; онъ равномерно не можетъ переходить и отъ заключенія въ крѣпости или смирительномъ домѣ къ заключенію въ тюрьмѣ. Во всѣхъ сихъ случаяхъ, буде есть въ виду суда обстоятельство, уменьшающія вину

становіа только przypadki wymienione w artykułach 158 i 159 niniejszego Kodexu.

154. Jeżeli prawo za przestępstwo oznacza tylko rodzaj kary, lub stanowi na nie kilka kar, mogących jedna drugą zastąpić, wówczas wybór jednej z pomiędzy tych kar i wymierzenie wysokości jej w stopniu lub zakresie, zależy od uznania sądu, który w tym przypadku winien mieć na względzie wielkość winy, stan do którego obwiniony należy i okoliczności towarzyszące przestępstwu.

155. Jeżeli, w myśl artykułów 125, 126, 127, 128 i 131, lub też na zasadzie innych przepisów niniejszego Kodexu, wypada postanowiona za przestępstwo lub wykroczenie karę zmniejszyć o jeden lub o kilka stopni, w miarę wziętego udziału w przestępstwie, lub w ogóle stosownie do rodzaju i ważności winy obwinionego i do okoliczności mniej lub więcej ją zmniejszających, a kara prawem oznaczona nie ma niższego stopnia odpowiedniego zasadam, w wyżej wymienionych artykułach podanym, wówczas sąd przechodzi do bezpośrednio następującego rodzaju kary, a mianowicie: od robót ciężkich do zesłania na osiedlenie; od zesłania na osiedlenie, do zesłania na mieszkanie w Syberyi, a jeżeli przestępca nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, do robót w poprawczych aresztanckich rotach; od zesłania na mieszkanie do Syberyi, do zesłania także na mieszkanie do innych odległych gubernij, a jeżeli przestępca nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, od robót w poprawczych aresztanckich rotach, do zamknięcia w domu roboczym; od kary osadzenia w więzy, do kary aresztu na czas krótki. Jednakże od zesłania do odległych gubernij i od zamknięcia w domu roboczym sąd nie może przechodzić do innego lżejszego rodzaju kary; również sąd nie może przechodzić od osadzenia w twierdzy, lub od zamknięcia w domu poprawy, do kary osadzenia w więzy. We wszystkich tych przypadkach, jeżeli za obwinionym przemawiają okoliczności zmniejszające winę jego, sąd wymierzy na

подсудимаго, онъ приговариваетъ его къ наименьшей мѣрѣ наказанія, закономъ за ту вину опредѣленнаго, въ самой низшей онаго степени.

Когдажъ, напротивъ, на точномъ основаніи постановленій закона, опредѣленное оными за нѣкоторыя вины наказаніе должно быть возвышено одною или нѣсколькими степенями, и въ наказаніи того рода, которое положено закономъ, нѣтъ уже высшей, соответствующей сему правилу, степени, судъ наблюдаетъ означенный выше сего, токмо въ обратномъ смыслѣ, порядокъ, переходя отъ кратковременнаго ареста къ заключенію въ тюрьмѣ; отъ ссылки на житье въ отдаленныя губерніи, кромѣ Сибирскихъ, къ ссылкѣ на житье въ Сибирь, или, буде виновный по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отъ заключенія въ рабочемъ домѣ къ работамъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ; и отъ ссылки въ Сибирь на поселеніе къ ссылкѣ въ каторжную работу. Но онъ не можетъ переходить отъ заключенія въ тюрьмѣ къ заключенію въ смирительномъ домѣ, или крѣпости, ни отъ заключенія въ смирительномъ домѣ или крѣпости къ ссылкѣ въ отдаленныя, кромѣ Сибирскихъ, губерніи, или же къ отдачѣ въ рабочій домъ, ни отъ высшихъ наказаній исправительныхъ къ наказаніямъ уголовнымъ, съ коими соединяется лишеніе всѣхъ правъ. Во всѣхъ сихъ случаяхъ судъ, вмѣсто перехода къ другому роду наказанія, увеличиваетъ лишь *мѣру* онаго, то есть продолжительность опредѣленныхъ закономъ для высшей того наказанія степени работъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ, или заключенія въ тюрьмѣ, рабочемъ или смирительномъ домѣ или крѣпости, или же въ мѣстѣ ссылки, прибавляя къ времени назначенному въ сей высшей степени одинъ годъ, или же два, или три года, смотря по тому, одною, двумя, или тремя степенями надлежало бы, сообразно съ постановленіями закона, возвысить то наказаніе противъ самой высшей онаго по сему Уложенію мѣры.

156. Если въ законѣ за подлежащее разсмотрѣнію суда преступное дѣяніе нѣтъ опредѣленнаго наказанія, то судъ

него najniższą w zakresie karę, na to przestępstwo prawem postanowioną, w najniższym jej stopniu.

Przeciwnie, jeżeli w skutek wyraźnych przepisów prawa, wypada oznaczoną za szczególne przestępstwo karę podwyższyc o jeden lub o kilka stopni, a kara prawem postanowiona nie ma już wyższego stopnia tym przepisom odpowiedniego, wówczas sąd, w odwrotnym jak wyżej stosunku, przechodzi: od kary aresztu na czas krótki, do kary osadzenia w więzy; od zesłania na mieszkanie do odległych gubernij, wyjawszy Syberyjskich, do zesłania na mieszkanie w Syberyi, a jeżeli obwiniony nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, od zamknięcia w domu robozym, do robót w poprawczych areztanckich rotach, i od zesłania na osiedlenie w Syberyi, do kary robót ciężkich. Jednakże sąd nie może przechodzić od osadzenia w więzy do zamknięcia w domu poprawy lub do osadzenia w twierdzy, ani od zamknięcia w domu poprawy lub od osadzenia w twierdzy, do zesłania do odległych gubernij oprócz Syberyjskich, lub też do zamknięcia w domu robozym; ani od wyższych kar poprawczych do kar głównych, z którymi połączonem jest pozbawienie wszelkich praw. We wszystkich tych przypadkach, sąd, zamiast przejścia do innego rodzaju kary, podwyższa tylko jej *zakres*, to jest przedłuża przeciąg czasu oznaczonego prawem dla najwyższego stopnia kar: robót w poprawczych areztanckich rotach, osadzenia w więzy, zamknięcia w domu robozym lub w domu poprawy, osadzenia w twierdzy, lub też zamknięcia na miejscu zesłania, dodając do czasu oznaczonego dla tegoż najwyższego stopnia rok, dwa, lub trzy lata, stosownie do tego czy na zasadzie właściwych przepisów prawa należy karę podwyższyć o jeden, dwa, lub o trzy stopnie, nad najwyższy jej zakres w niniejszym Kodexie oznaczony.

156. Jeżeli, na przestępstwo przychodzące pod rozpoznanie sądu, prawo nie postanowiło oznaczonej kary, wówczas

приговариваетъ виновнаго къ одному изъ наказаній, предназначенныхъ за преступленія, по важности и роду своему, наиболее съ онымъ сходныя; но не приводя сего приговора въ дѣйство, представляетъ о томъ безъ замедленія, по установленному порядку подчиненности, на разсмотрѣніе Правительствующаго Сената.

157. Въ случаѣ *совокупности* преступленій, т. е. когда подсудимый признаетъ виновнымъ въ учиненіи нѣсколькихъ въ одно или разное время дѣлъ еще не наказанныхъ и давностію или же общимъ или особеннымъ прощеньемъ не покрытыхъ противозаконныхъ дѣяній, судъ, упомянувъ въ своемъ опредѣленіи о всѣхъ наказаніяхъ, слѣдующихъ за каждое изъ тѣхъ преступленій, приговариваетъ его къ тягчайшему изъ сихъ наказаній и въ самой высшей онаго мѣрѣ.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О СМЯГЧЕНІИ И ОТМѢНѢ НАКАЗАНІЙ.

158. Наказаніе, опредѣленное въ законѣ за какое-либо преступленіе или проступокъ, можетъ не только быть уменьшаемо въ *мѣрѣ*, какъ о томъ постановлено выше сего въ статьѣ 142, но даже смягчаемо въ *степени* и въ самомъ *родѣ* онаго:

1) Когда преступникъ, явившійся самъ собою въ судъ съ повинною, или даже и взятый къ допросу по подозрѣнію, не только учинить полное, чистосердечное признаніе въ своемъ преступленіи и укажетъ всѣхъ своихъ сообщниковъ, но, сверхъ того, доставленіемъ вѣрныхъ въ свое время свѣдѣній, предупредить исполненіе другаго злаго умысла, грозившаго опасностію какому-либо частному лицу, или многимъ, или всему обществу и Государству; 1

2) Когда преступникъ, сверхъ добровольнаго и полного признанія въ своемъ преступленіи, заслуживаетъ еще особеннаго снисхожденія по прежней долговременной безпороч-

сѣ судъ skazuje winnego na jedną z kar postanowionych na przestępstwa, najwięcej do rzeczonego przestępstwa z rodzaju i ważności swój zbliżone; wstrzymuje się jednak z wykonaniem wydanego wyroku, i przedstawia go bezzwłocznie, w porządku właściwym władz, do rozpoznania Rządzącego Senatu.

157. W razie *zbiegu* przestępstw, to jest, gdy winny przekonanym jest o popełnienie jedno lub różno-czasowie kilku przestępstw, za które nie był jeszcze ukaranym, lub które nie zostały umorzone przedawnieniem, albo ogólném lub szczególném ulaskawieniem, sąd w wyroku swym wymieni wszystkie pojedyncze kary, na które obwiniony za popełnione przestępstwa zasłużył, i skaże go na najcięższą z pomiędzy tych pojedynczych kar, w zakresie swym najwyższą.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O ZLAGODZENIU I UMORZENIU KAR.

158. Kara, oznaczona w prawie za przestępstwo lub wykroczenie, może być nie tylko niżoną w *zakresie*, jak to stanowi powyższy 142 artykuł, ale nawet złagodzoną pod względem *stopnia* i *rodzaju*:

1) Jeżeli przestępcę, stawiawszy się sam z własnej woli przed sądem, albo też będąc wziętym do badania na skutek walczącego przeciw niemu podejrzenia, nie tylko uczynił zupełne, szczerze wyznanie swego przestępstwa, i wymienił wszystkich współwinnych, lecz nadto, przez dostarczenie zawczasu pewnych wiadomości, uprzedził wykonanie innego przestępstwa grożącego bezpieczeństwu jednej lub więcej osób, albo całego społeczeństwa i Państwa;

2) Jeżeli przestępcę, składający dobrowolne i zupełne wyznanie swojej winy, zasługuje jeszcze na szczególne względy, z przyczyny poprzedniej długoletniej i nieskazitelnej służby, albo

ной службѣ, или по какимъ-либо отличнымъ заслугамъ и достоинствамъ;

Наконецъ 3) когда виновный въ такомъ преступленіи или проступкѣ, за которые законъ не подвергаетъ лишенію всѣхъ правъ, весьма долго находился подъ судомъ и подъ стражею.

159. Во всѣхъ сихъ случаяхъ и въ другихъ необыкновенныхъ, по чрезвычайности своей заслуживающихъ особеннаго уваженія, обстоятельствахъ, суды первой и второй степени, не приводя своихъ заключеній о слѣдующемъ виновному наказанію въ исполненіе, представляютъ оныя, по установленному порядку подчиненности, на усмотрѣніе Правительствующаго Сената.

160. По разсмотрѣніи сего представленія, а равно и мнѣнія средней по оному инстанціи, если дѣло поступило изъ суда первой степени, Правительствующій Сенатъ, рассуждая о смягченіи наказанія подсудимыхъ, можетъ, когда признаетъ нужнымъ, по уваженію означенныхъ въ предшедшей 158 статьѣ, а равно и другихъ особеннаго вниманія заслуживающихъ обстоятельствъ, ходатайствовать предъ Императорскимъ Величествомъ о уменьшеніи или перемѣнѣ опредѣляемаго закономъ наказанія.

161. Наказаніе вовсе отмѣняется:

- 1) За смертію преступника;
- 2) Въ слѣдствіе примиренія съ обиженнымъ;
- 3) Въ слѣдствіе давности.

162. За смертію осужденнаго, приговоръ о наказаніи его самъ собою отмѣняется; но частные, въ слѣдствіе преступленія его, иски, и казенныя взысканія, за исключеніемъ однакожъ налагаемыхъ въ наказаніе по суду, обращаются на его имущество.

163. Когда преступленіе или проступокъ такого рода, что оныя на основаніи законовъ не иначе могутъ подлежать вѣдѣнію и разсмотрѣнію суда, какъ въ слѣдствіе жалобы, обиженнымъ или оскорбленнымъ чрезъ то противозакон-

тежъ зъ причины odznacających się zasług lub osobistych zalet; nakoniec,

3) Jeżeli obwiniony o przestępstwo lub wykroczenie, nie ulegające karze pozbawienia wszelkich praw, przez czas długi pod sądem i pod strażą zostawał.

159. We wszystkich tych przypadkach, i w innych nadzwyczajnych okolicznościach, zasługujących na szczególną uwagę, sądy pierwszej i drugiej instancji, przed wykonaniem postanowienia swego względem kary, na jaką obwiniony zasłużył, przedstawić je powinny, porządkiem właściwym władz, do rozpoznania Rządzącego Senatu.

160. Po rozpoznaniu rzeczzonego przedstawienia, a jeżeli ono pochodzi od sądu pierwszej instancji, po rozpoznaniu również zdania instancji pośredniej, Rządzący Senat, oceniwszy uczy-niony wniosek o złagodzenie kary, może, gdy to, z uwagi na okoliczności w poprzedzającym 158 artykule wymienione i inne na szczególny wzgląd zasługujące, za właściwe uzna, zanieść wstawienie się do Jego Cesarskiej Mości o zmniejszenie albo nawet o zamienienie kary prawem postanowionej.

161. Karą umarza się:

- 1) Przez śmierć przestępcy;
- 2) Przez pojednanie się z pokrzywdzonym;
- 3) Przez przedawnienie.

162. Wyrok skazujący na karę umarza się przez śmierć przestępcy; należności jednak osobom prywatnym lub skarbowi w skutek przestępstwa jego przypadające, wyjąwszy kary pieniężne przez sąd wyrzeczone, zaspokojone być winny z majątku po zmarłym pozostałego.

163. Kiedy przestępstwo lub wykroczenie jest tego rodzaju, że, podług prawa, tylko w skutek skargi zaniezionej przez pokrzywdzonego lub poszkodowanego dochodzonem i rozpoznawanem być może, wówczas kara wyrokiem postanowiona umarza

ное дѣяніе частнымъ лицомъ приносимой; то приговоръ о наказаніи виновнаго отмѣняется, если принесшій жалобу примирится съ виновнымъ прежде исполненія приговора. Изъ сего исключаются лишь особенные, въ статьяхъ 404, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1009, 1029, 1030, 1042, 1043 и 1044 сего Уложенія означенные случаи.

164. Наказаніе отмѣняется за давностію:

1) Когда со времени учиненія какого-либо, кромѣ лишь означенныхъ ниже сего въ статьяхъ 167 и 168, преступленія, за которое въ законахъ опредѣляются лишеніе всѣхъ правъ и ссылка въ каторжныя работы или на поселеніе, прошло *десять лѣтъ*, и когда во все сіе время то преступленіе не сдѣлалось гласнымъ, то есть, когда по оному не было никакого дѣлопроизводства или слѣдствія, ниже донесенія или жалобы, извѣта или инаго показанія, или же когда въ теченіе тогожъ времени, то есть полныхъ со дня судьянія преступленія десяти лѣтъ, виновный въ ономъ, не смотря на произведенное слѣдствіе, не былъ обнаруженъ;

2) Когда со времени учиненія преступленія, за которое въ законахъ опредѣляется ссылка на житіе въ Сибирь, или отдача въ исправительныя арестантскія роты, прошло *восемь лѣтъ*, и когда также во все сіе время, то преступленіе не сдѣлалось гласнымъ, или же когда виновный въ томъ преступленіи, не смотря на произведенное объ ономъ слѣдствіе, въ теченіе тогоже времени не былъ обнаруженъ;

3) Когда со времени учиненія преступленія, за которое опредѣляется закономъ ссылка на житіе въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, или заключеніе въ рабочемъ домѣ, или же заключеніе въ смиренномъ домѣ или крѣпости, съ нѣкоторымъ ограниченіемъ личныхъ правъ и преимуществъ, или же безъ ограниченія оныхъ, прошло *пять лѣтъ*, и когда оное также во все сіе время не сдѣлалось гласнымъ, или же когда виновный въ томъ преступленіи, не смотря на произведенное объ ономъ слѣдствіе, въ теченіе тогожъ времени не былъ обнаруженъ;

сіе, jeżeli osoba, która skargę podała, pojednała się ze skazanym przed wykonaniem wyroku, wyjąwszy przypadki oznaczone w artykułach: 404, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1009, 1029, 1030, 1042, 1043 i 1044 niniejszego Kodexu.

164. Kara umarza się przez przedawnienie:

1) Jeżeli, wyjąwszy przypadki niżej w artykułach 167 i 168 oznaczone, od czasu popełnienia przestępstwa, na które prawo stanowi pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich lub na osiedlenie, upłynęło *lat dziesięć*, i gdy przez cały ten przeciąg czasu przestępstwo nie stało się wiadomém, to jest, gdy z jego powodu nie zostały przedsięwzięte żadne działania sądowe, ani otwarte śledztwo, ani zanesiona skarga lub doniesienie, ani uczynione uwiadomienie lub inne podanie; albo jeżeli w ciągu dziesięciu lat skończonych od chwili popełnienia przestępstwa, sprawca, pomimo zarządzonego śledztwa, wykrytym nie został;

2) Jeżeli od czasu popełnienia przestępstwa, na które prawo stanowi zesłanie na mieszkanie do Syberyi, albo też karę robót w aresztanckich poprawczych rotach, upłynęło *lat ośm*, i gdy przez cały ten przeciąg czasu przestępstwo to nie stało się wiadomém, albo jeżeli w tymże przeciągu czasu, pomimo zarządzonego śledztwa, przestępca nie został wykrytym;

3) Jeżeli od czasu popełnienia przestępstwa, na które prawo stanowi karę zesłania na mieszkanie do odległych gubernij oprócz Syberyjskich, lub zamknięcia w domu roboczym i w domu poprawy, albo osadzenia w twierdzy, z ograniczeniem niektórych praw i przywilejów, lub też bez tego ograniczenia, upłynęło *pięć lat*, i gdy, przez cały ten przeciąg czasu, przestępstwo to nie stało się wiadomém, albo jeżeli w tymże przeciągu czasu, pomimo zarządzonego śledztwa, przestępca nie został wykrytym;

4) Когда со времени учинения преступления или проступка, за которые определяются законом лишь временное заключение въ тюрьмѣ, или кратковременный арестъ, или легкое тѣлесное наказаніе розгами, или денежные взысканія, или выговоры, или замѣчанія, или внушенія, прошло *три года*, и когда оныя также во все сіе время не сдѣланы гласными, или виновные въ оныхъ слѣдствіемъ, въ теченіе тогожъ времени, не были обнаружены.

165. Если преступленіе или проступокъ такого рода, что оныя на основаніи законовъ не иначе могутъ подлежать вѣдѣнію и разсмотрѣнію суда, какъ въ слѣдствіе жалобы обиженнымъ или оскорбленнымъ чрезъ сіе противозаконное дѣяніе частнымъ лицомъ принесенной, то наказаніе отмѣняется за давностію и во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда принесшій жалобу оставить потомъ дѣло безъ хожденія въ продолженіе всего, опредѣленнаго въ предшедшей 164 статьѣ, смотря по свойству преступленія или проступка, времени. Изъ сего исключаются особенные, въ статьяхъ 404, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1009, 1029, 1030 1042, 1043 и 1044 сего Уложенія означенные случаи.

166. Наказанія, опредѣляемыя законами сообщникамъ и пособникамъ въ преступленіяхъ, совершенныхъ по предварительному согласію нѣсколькихъ лицъ, и участникамъ въ преступленіяхъ, учиненныхъ нѣсколькими безъ предварительнаго на то соглашенія, отмѣняются за давностію не прежде, какъ по истеченіи срока давности для самихъ зачинщиковъ или главныхъ виновныхъ опредѣленнаго.

167. Наказанія за преступленія государственныя, означенныя въ статьяхъ 253, 256, 261 и 265 сего Уложенія, а равно и наказаніе, опредѣленное за умышенное убійство отца или матери, не отмѣняются за давностію; но если со времени содѣянія преступленія прошло *двадцать лѣтъ* и во все сіе время оно не сдѣлалось гласнымъ, то есть когда по оному не было ни дѣлопроизводства или слѣдствія, ниже донесенія, или жалобы и извѣта, или инаго показанія, или

4) Jeżeli od czasu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, na które prawo stanowi karę więzy, lub aresztu na czas krótki, lub też chłosty, albo karę pieniężną, lub nagany, napomnienia i przestrogi, upłynęło *trzy lata*, i gdy, również przez cały ten przeciąg czasu, przestępstwo nie stało się wiadomém, albo jeżeli w tymże przeciągu czasu, pomimo zarządzonego śledztwa, winny nie został wykryty.

165. Jeżeli przestępstwo lub wykroczenie jest tego rodzaju, że podług prawa nie inaczej może być dochodzoném i rozpoznawaném jak w skutek zanieśienia skargi przez pokrzywdzoną lub poszkodowaną niém osobę, wówczas kara, na to przestępstwo postanowiona, umarza się przedawnieniem, jeżeli ten, kto skargę podał, nie popierał jej w przeciągu czasu, stosownie do natury przestępstwa lub wykroczenia, w poprzedzającym 164 artykule zakreślonego, wyjąwszy przypadki oznaczone w artykułach: 404, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1009, 1029, 1030, 1042, 1043 i 1044 niniejszego Kodexu.

166. Kary postanowione prawem na współników i uczestników w przestępstwie, popełnioném przez kilka osób w skutek poprzedniej zмовы, i na współsprawców w przestępstwie, przez kilka też osób bez poprzedniej zмовы wykonaném, umarzają się przedawnieniem nie pierwéj, aż po upływie przedawnienia służącego z mocy prawa hersztom i głównym sprawcom.

167. Kary, postanowione na przestępstwa stanu w artykułach 253, 256, 261 i 265 niniejszego Kodexu, niemniej kara oznaczona za umyślne zabójstwo ojca lub matki, nie umarzają się przez przedawnienie; lecz jeżeli od czasu popełnienia rzeczonych przestępstw upłynęło *dwadzieścia lat* i w tym przeciągu czasu przestępstwa te nie stały się wiadomemi, to jest, gdy z ich powodu nie zostały przedsięwzięte żadne działania sądowe, ani otwarte śledztwo, ani zanieśiona skarga lub doniesienie

же въ теченіе тогожъ времени, то есть полныхъ, со дня, въ который учинено преступленіе, двадцати лѣтъ, виновные въ ономъ, не смотря на произведенное слѣдствіе, не были обнаружены, то вмѣсто смертной казни или каторжной работы, они присуждаются къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

168. Сила постановленій о давности не распространяется на вину перешедшихъ изъ церкви Православной въ другое, хотя и пользующееся свободою богослуженія въ Имперіи и Царствѣ, Христіанское вѣроисповѣданіе, и тѣмъ менѣе еще на преступленіе отпадшихъ вовсе отъ вѣры Христіанской, какъ непрерывно продолжающіяся, доколь они не обратились къ долгу. На семъ же основаніи давность не распространяется и на вступившихъ завѣдомо въ противозаконный бракъ, и на виновныхъ въ присвоеніи себѣ принадлежащихъ имъ состоянія, должности, чина, ордена, почетнаго титула, или имени.

169. Вина судей и другихъ чиновниковъ, изобличенныхъ въ неприведеніи въ надлежащее исполненіе вошедшихъ въ законную силу судебныхъ рѣшеній, или же въ неучиненіи нужныхъ по установленному порядку распоряженій о объявленіи сихъ рѣшеній, покрывается давностію въ такомъ лишь случаѣ, если прошло десять лѣтъ со времени, въ которое рѣшеніе, чрезъ неисполненіе онаго, потеряло свою силу.

170. Право на вознагражденіе за причиненные преступленіемъ вредъ и убытки, и права на имущество, приобрѣтенное посредствомъ преступленія, подчиняются правиламъ о давности, въ Законахъ Гражданскихъ опредѣленнымъ.

171. Помилованіе и прощеніе виновныхъ ни въ какомъ случаѣ не зависятъ отъ суда. Оно исходитъ отъ Верховной Самодержавной Власти и можетъ быть лишь дѣйствіемъ или непосредственнаго Монаршаго милосердія, или же Высочайше предоставленной въ семъ отношеніи Намѣстнику Царства власти. Сила и пространство дѣйствія помилованія, какъ изъятія изъ законовъ общихъ, опредѣляются въ томъ

ani też uczynione uwiadomienie lub inne podanie, albo jeżeli w ciągu dwudziestu lat skończonych, od czasu popełnienia przestępstwa, winny, pomimo rozpoczętego śledztwa, wykrytym nie został, wówczas, zamiast kary śmierci lub ciężkich robót, będzie on skazanym na zesłanie do odleglejszych miejsc Syberyi na osiedlenie.

168. Przedawnienie nie umarza kar postanowionych na przejście z kościoła Prawosławnego do innego Chrześcijańskiego wyznania, chociażby w Cesarstwie lub Królestwie dozwolonego, tem mniej zaś kar postanowionych na odstąpienie zupełnie od wiary Chrześcijańskiej: przestępstwa te bowiem trwają dopóty, dopóki winni nie powrócą do obowiązku. Z téjże samej zasady nie rozciąga się też przedawnienie do winnych zawarcia w złej wierze nieprawego małżeństwa, lub przywłaszczenia sobie nienależnego stanu, urzędu, rangi, orderu, tytułu honorowego lub nazwiska.

169. Sędziowie i inni urzędnicy, przekonani o niewprowadzenie w wykonanie prawomocnych wyroków sądowych, albo o nieprzedsięwzięcie stosownych kroków dla ogłoszenia ich podług ustanowionego porządku, wówczas tylko korzystać mogą z przedawnienia, gdy upłynęło lat dziesięć od chwili, w której wyrok, skutkiem zapiechanego wykonania, moc prawną utracił.

170. Prawo żądania wynagrodzenia za zrządzone przestępstwem szkody i straty, jako też prawo do majątku nabytego za pomocą przestępstwa, ulegają właściwym przepisom Prawa Cywilnego o przedawnieniu.

171. Ułaskawienie i darowanie kary w żadnym przypadku nie zależy od sądu. Jest ono wypływem Najwyższej Samodzierzącej Władzy i może być jedynie dziełem, albo bezpośrednio objawionego Monarszego miłosierdzia, albo władzy Namieśnikowi Królestwa, Najwyżej w tym względzie udzielonej. Moc prawna i rozciągłość ułaskawienia, jako stanowiącego wyjątek od ogólnych przepisów, oznaczane są w tym samym Najwyższym

самомъ Высочайшемъ указъ, или же постановленіи Намѣстника, коими смягчается участь виновныхъ, или даруется имъ совершенное прощенье.

172. На семь основаніи и даруемое, въ некоторыхъ случаяхъ, общими милостивыми манифестами прощенье распространяется лишь на тѣ преступленія и проступки, которые въ манифестѣ означены.

173. Послѣдствія наказаній, уже понесенныхъ виновными, отмѣняются лишь въ тѣхъ случаяхъ, если сіе въ дарующемъ прощенье указъ или общемъ милостивомъ манифестѣ также именно постановлено. Взысканія на вознагражденіе за вредъ или убытокъ, какому-либо частному лицу преступленіемъ причиненный, и въ случаѣ помилованія и прощенья его не прекращаются. Церковное покаяніе, къ коему прощенный виновный былъ присужденъ, прекращается или продолжается по усмотрѣнію духовнаго начальства его въ роисповѣданія.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О ПРОСТРАНСТВѢ ДѢЙСТВІЯ ПОСТАНОВЛЕНІЙ СЕГО УЛОЖЕНІЯ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О дѣйствіи постановленій сего Уложенія на пребывающихъ въ Царствѣ Польскомъ подданныхъ Имперіи и Царства.

174. Дѣйствію постановленій сего Уложенія подлежатъ въ равной мѣрѣ всѣ подданные Царства и всѣ прочіе Россійскіе подданные, въ предѣлахъ Царства находящіеся.

175. Дѣйствіе постановленій сего Уложенія не распространяется на дѣла, подлежащія суду по законамъ церковнымъ, или по особымъ военнымъ постановленіямъ.

указе или постановленіи Намѣстника, черезъ кѣмъ злагадза сіе los i положеііе улaskawіonego lub udzіela сіe mu zupełne przebaczenie.

172. Zgodnie z tą zasadą, wydane w niektórychъ przypadkachъ ogólne улaskawіające manifesta stosują сіе tylko do tychъ przestępstw i wykroczeń, które w nichъ są oznaczone.

173. Skutki kar już poniesionychъ umarzają сіе tylko w tychъ przypadkachъ, w których ukaz lub manifest, улaskawіеніе udzіelający, wyraźnie to stanowi. Prawo poszukiwania wynagrodzenia zrzędzonychъ osobie prywatnej szkód lub strat nie umarza сіе w żadnymъ przypadku przezъ udzielone улaskawіеніе. Pokuta kościelna, której ulega winny z mocy wyroku, ustaje lub trwa podługъ uznania zwierzchności duchownejъ wyznaniu jego właściwej.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O MOCY OBOWIĄZUJĄCEJ PRZEPISÓW NINIEJSZEGO KODEXU.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O mocy obowiązującej przepisówъ niniejszego Kodeksu, względemъ przebywającychъ w Królestwie Polskimъ poddanychъ Cesarstwa i Królestwa.

174. Przepisomъ niniejszego Kodeksu ulegają zarówno takъ poddani Królestwa, jako i inni poddani Rossyjscy, w obrębie Królestwa przebywający.

175. Moc obowiązująca przepisówъ niniejszego Kodeksu nie rozciąga сіе do czynówъ, ulegających rozpoznaniu podługъ prawъ kościelnychъ lub oddzielnychъ przepisówъ wojskowych.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О дѣйствиі постановленій сего Уложенія на иностранцевъ, въ предѣлахъ Царства Польскаго находящихся.

176. Иностранцы, въ Царствѣ Польскомъ жительствующие, или временно въ ономъ пребывающіе, подлежатъ дѣйствию законовъ о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ на томъ же основаніи, какъ и подданные Царства Польскаго, если о какомъ-либо изъ сего изъятіи не сдѣлано особеннаго постановленія въ договоръ съ тою иностранною державою, у коей они находятся въ подданствѣ.

177. Въ случаѣ преступленій, содѣянныхъ въ Царствѣ Польскомъ принадлежащими къ обыкновеннымъ или чрезвычайнымъ Посольствамъ и Миссіямъ державъ иностранныхъ, Совѣтъ Управленія Царства сообщаетъ о томъ Министру Статсъ-Секретарю Царства Польскаго, для надлежащаго съ Министерствомъ Иностранныхъ Дѣлъ Имперіи сношенія.

178. Когда иностранцы и вообще люди находящіеся въ услуженіи Пословъ, Посланниковъ, Министровъ и другихъ дипломатическихъ агентовъ, изобличены или подозрѣваемы въ преступленіи или проступкѣ, то они требуются къ слѣдствию и суду чрезъ посредство Совѣта Управленія Царства и Министерства Иностранныхъ Дѣлъ Имперіи.

179. Если иностранный подданный изобличенъ или подозрѣваемъ въ содѣяніи внѣ предѣловъ Государства такого преступленія, которымъ онъ посягалъ на права одного или нѣсколькихъ подданныхъ Его Императорскаго Величества, и будетъ потомъ открытъ и задержанъ въ предѣлахъ Царства, или же правительствомъ того края, гдѣ имъ учинено преступленіе, или тѣмъ, у кого онъ въ подданствѣ, переданъ для сужденія въ Царство, то и онъ вполнѣ подлежитъ дѣйствию постановленій сего Уложенія. Но если преступленіе его состоитъ въ посягательствѣ на права Державной Власти въ Имперіи, въ такомъ случаѣ онъ препровождается для сужденія въ Россію.

ODDZIAŁ DRUGI.

O mocy obowiązującej przepisów niniejszego Kodeksu względem cudzoziemców, w obrębie Królestwa przebywających.

176. Cudzoziemcy w Królestwie stale mieszkający, lub czasowo przebywający, ulegają przepisom niniejszego Kodeksu zarówno z poddanymi Królestwa, jeżeli w traktacie zawartym z państwem, którego są poddanymi, nie uczyniono jakiego wyjątku od tego pravidła.

177. W razie popełnienia w Królestwie przestępstw przez osoby należące do zagranicznych Poselstw lub Missyj zwyczajnych lub nadzwyczajnych, Rada Administracyjna Królestwa udzieli o nich wiadomość Ministrowi Sekretarzowi Stanu, dla stosownego zniesienia się z Ministrem Spraw Zagranicznych Cesarstwa.

178. Ci, z cudzoziemców i w ogóle osób, którzyby, zostając w służbie zagranicznych Posłów, Ministrów lub innych dyplomatycznych agentów, o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia byli przekonani lub podejrzani, nie inaczej mogą być pociągnięci do śledztwa i sądu, jak za pośrednictwem Rady Administracyjnej Królestwa i Ministerstwa Spraw Zagranicznych Cesarstwa.

179. Cudzoziemiec przekonany lub podejrzany o popełnienie, za granicą Państwa, przestępstwa nadwierżającego prawa jednego lub więcej poddanych Jego Cesarzowskiej Mości, a następnie wykryty i zatrzymany w obrębie Królestwa, lub wydany władzom Królestwa przez rząd tego kraju, w którym popełnił przestępstwo, lub którego jest poddanym, ulega w zupełności przepisom niniejszego Kodeksu. Lecz jeżeli przestępny czyn jego stanowił zamach na prawa Władzy Najwyższej Cesarstwa, wówczas odesłany zostanie po osądzenie do Rossyi.

О дѣйствиі постановлений сего Уложенія на подданныхъ Царства Польскаго, находящихся въ Государствѣ.

180. Подданные Царства Польскаго, находящіеся въ предѣлахъ Государства, и тамъ или прежде отбытія за границу учинившіе преступленіе противъ правъ Державной Власти своего отечества или цѣлости, безопасности или благосостоянія Имперіи или Царства, или же въ нарушеніе правъ одного или нѣсколькихъ изъ подданныхъ Его Императорскаго Величества, подлежатъ дѣйствию постановлений сего Уложенія, и по выдачѣ или возвращеніи въ Царство, на основаніи приговора, предписаннымъ порядкомъ надъ ними произнесеннаго, подвергаются наказаніямъ сими постановленіями положеннымъ.

181. Если подданный Царства, учинившій въ какомъ-либо иностранномъ государствѣ преступленіе противъ Верховной Власти того государства, или же противъ правъ одного или нѣсколькихъ изъ подданныхъ онаго, или другой иностранной державы, будетъ тамошнимъ правительствомъ препровожденъ для сужденія въ Царство, или же, по добровольномъ возвращеніи его въ отечество, на него поступятъ жалобы или обвиненія, то и онъ подлежитъ суду на основаніи постановлений сего Уложенія. Только въ случаѣ, когда бы по законамъ того края, гдѣ имъ учинено преступленіе, онъ долженствовалъ подвергнуться наказанію менѣе противъ опредѣляемаго въ семъ Уложеніи строгому, наказаніе его по соразмѣрности съ тѣмъ смягчается, однакожь не иначе, какъ съ утвержденія Правительствующаго Сената, коему представляются всѣ приговоры низшихъ и среднихъ судебныхъ мѣстъ по дѣламъ сего рода, до приведенія ихъ въ исполненіе.

O mocy obowiązującej przepisów niniejszego Kodeksu względem poddanych Królestwa, znajdujących się w obcych państwach.

180. Poddani Królestwa, znajdujący się za obrębem Państwa, którzyby popełnili tam, lub przed odjazdem swoim z kraju, przestępstwo przeciw prawom Władzy Najwyższej swojego kraju, lub przeciw całości, bezpieczeństwu i pomyślności Cesarstwa lub Królestwa, albo przeciw prawom jednego lub więcej poddanych Jego Cesarskiej Mości, ulegają przepisom niniejszego Kodeksu, i po wydaniu lub powrocie ich do Królestwa, podpadną karom właściwym, z mocy wyroku na zasadzie niniejszego Kodeksu wydanego.

181. Poddany Królestwa, któryby popełnił w obcym państwie przestępstwo przeciw Władzy Najwyższej tego państwa, lub przeciw prawom jednego lub kilku poddanych tegoż, lub innego obcego mocarstwa, i następnie przez rząd tameczny wydanym został dla osądzenia władzom Królestwa, albo też, po dobrowolnym swym powrocie do kraju, miał przeciw sobie zanesioną skargę lub zażalenie, ulegnie również sądowi, podług przepisów niniejszego Kodeksu. Jeżeliby jednak kara za przestępstwo, które za granicą popełnił, była podług praw kraju, w którym nastąpiło, łagodniejszą od kary w niniejszym Kodeksie postanowionej, wówczas ta ostatnia kara stosunkowo do tamtej złagodzoną zostanie, nie inaczej wszakże, jak po zatwierdzeniu przez Rządzący Senat, któremu, w sprawach podobnych, przedstawiane być mają, przed wykonaniem, wyroki niższych i pośrednich instancyj sądowych.

РАЗДѢЛЪ ВТОРЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ ПРОТИВЪ ВѢРЫ И О НАРУШЕНІИ
ОГРАЖДАЮЩИХЪ ОНУЮ ПОСТАНОВЛЕНІЙ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О БОГОХУЛЕНІИ И ПОРИЦАНІИ ВѢРЫ.

182. Кто дерзнетъ публично въ церкви съ умысломъ возложить хулу на славимаго въ Единосущной Троицѣ Бога, или на Пречистую Владычицу нашу Богородицу и приснодѣву Марію, или на честный Крестъ Господа Бога и Спаса нашего Іисуса Христа, или на безплотныя Силы Небесныя, или на Святыхъ Угодниковъ Божіихъ и ихъ изображенія, тотъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ.

Когда сіе преступленіе учинено не въ церкви, но въ публичномъ мѣстѣ, или при собраніи болѣе или менѣе многочисленномъ, то виновный приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

183. Учинившій означенное въ предшедшей 182 статьѣ преступленіе, хотя и не публично и не въ многочисленномъ собраніи, но однакожь при свидѣтеляхъ, съ намѣреніемъ поколебать ихъ вѣру или произвести соблазнъ, приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

DZIAŁ DRUGI.

O PRZESTĘPSTWACH PRZECIWI RELIGII I O NARUSZENIU
OCHRONIAJĄCYCH JĄ PRZEPISÓW.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O BLUŹNIERSTWIE I OBRAZIE RELIGII.

182. Kto z zamiarem poważy się, publicznie, w kościele, bluźnić przeciw Bogu w Trójcy Świętej Jedynemu, przeciw Niepokalanej Boga Rodzicy, Najświętszej Pannie Maryi, przeciw Świętemu Krzyżowi Boga i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa, przeciw Zastępom niebieskim albo Świętym Pańskim i Ich wizerunkom, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat.

Ktoby zaś to przestępstwo, nie w kościele, wszakże w miejscu publiczném, lub w obec mniej lub więcej liczного zgromadzenia osób, popełnił, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat.

183. Kto się dopuści przestępstwa, w poprzedzającym 182 artykule określonego, nie publicznie i nie w obec liczного zgromadzonych osób, jednakże przy świadkach, w zamiarze zachwiania w nich wiary lub sprawienia zgorszenia, ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi.

184. Кто въ публичномъ мѣстѣ, при собраніи болѣе или менѣе многочисленномъ, дерзнетъ съ умысломъ порицать Христіанскую вѣру или Христіанскую церковь, или ругаться надъ Священнымъ Писаніемъ или Святыми Таинствами, тотъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

Когда сіе преступленіе учинено не въ публичномъ собраніи, но однакожь при свидѣтеляхъ и съ намѣреніемъ поколебать ихъ вѣру или произвести соблазнъ, то виновный приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

185. Кто будучи свидѣтелемъ произносимаго въ публичномъ мѣстѣ съ умысломъ богохуленія, или поношенія Святыхъ Угодниковъ, или же дерзкаго, съ намѣреніемъ поколебать въ комъ-либо вѣру, порицанія Христіанскаго закона, или же ругательства надъ Священнымъ Писаніемъ и Святыми Таинствами, не дастъ о томъ знать надлежащему начальству для прекращенія соблазна, тотъ за сіе подвергается:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

186. Если будетъ доказано, что дозволившій себѣ въ публичномъ мѣстѣ произнести слова, имѣющія видъ богохуленія, или поношенія Святыхъ Господнихъ, или же порицанія вѣры и церкви Христіанской, учинилъ сіе безъ умысла оскорбить святыню, а единственно по неразумію, невѣжеству или пьянству, то онъ подвергается:

заключенію въ смиренномъ домѣ отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ потерю нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ;

184. Kto z zamiarem, w publiczném miejscu, w obec mniej lub więcej liczego zgromadzenia osób, poważy się ganić Chrześcijańską religię lub kościół, albo znieważać Pismo Święte lub Święte Sakramenta, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat.

Ktoby zaś to przestępstwo nie w publiczném zgromadzeniu, jednakże przy świadkach i w zamiarze zachwiania w nich wiary lub sprawienia zgorszenia, popełnił, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi.

185. Kto, będąc świadkiem popełnionego z zamiarem, w miejscu publiczném, bluźnierstwa, lżenia Świętych Pańskich, lub też zuchwałego, celem zachwiania w kim wiary, ganienia Chrześcijańskiej religii, albo znieważania Pisma Świętego lub Świętych Sakramentów, nie doniesie o tém właściwej zwierzchności dla powściągnięcia zgorszenia, skazanym zostanie:

na osadzenie w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego; albo na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

186. Jeżeli dowiedzioném będzie, że dopuszczający się w publiczném miejscu wyrazów mających pozór bluźnierstwa przeciw Bogu, lżenia Świętych Pańskich lub ganienia Chrześcijańskiej religii i kościoła, uczynił to bez zamiaru obrażenia świętości, lecz jedynie z nierozumu, ciemnoty lub w stanie opilstwa, skazanym on zostanie:

na zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów;

или заключенію также въ смирительномъ домѣ, безъ ограниченія въ правахъ и преимуществахъ, на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или наконецъ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

187. Кто въ печатныхъ или хотя и письменныхъ, но какимъ-либо образомъ распространяемыхъ имъ сочиненіяхъ, дозволить себѣ богохуленіе, поношеніе Святыхъ Господнихъ, или порицаніе вѣры или церкви Христіанской, или ругательства надъ Священнымъ Писаніемъ и Святыми Таинствами, тотъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

Сему же наказанію подвергаются и тѣ, которые будутъ завѣдомо продавать или инымъ образомъ распространять такіе сочиненія.

188. Изобличенные въ такъ называемомъ кощунствѣ, то есть язвительныхъ насмѣшкахъ, доказывающихъ явное неуваженіе къ правиламъ или обрядамъ церкви Христіанской, или вообще Христіанства, приговариваются:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Если однакожь будетъ признано, что виновный не имѣлъ намѣренія произвести соблазнъ и оказать неуваженіе къ вѣрѣ, а сдѣлалъ сіе по неразумію, невѣжеству или пьянству, то онъ наказывается:

арестомъ на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

189. Кто, съ умысломъ поколебать уваженіе къ святынямъ, будетъ выдѣлывать, или же продавать, или инымъ какимъ-либо образомъ распространять писанныя, гравиро-

либо на замкнѣніе в домъ поправки отъ шести мѣсяцевъ до року одного, безъ ограниченія въ правахъ и привилегіяхъ;

либо наконецъ на осадженіе в вѣзъ отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ,

стосownie до обстоятельствъ вину его увеличивающихъ или уменьшающихъ.

187. Кто в писмахъ свыхъ, drukowanych lub nawet w rękopisimie, jakimbądź sposobem przez siebie rozszerzanych, dopuści się bluźnierstwa przeciw Bogu, lżenia Świętych Pańskich, lub ganienia Chrześcijańskiej religii i kościoła, albo znieważania Pisma Świętego i Świętych Sakramentów, ten ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi.

Tejże saméj karze ulegnie i ten, ktoby świadomie sprzedawał, lub innym sposobem rozszerzał podobne pisma i druki.

188. Przekonany o szydercze, jawnego lekceważenia doprowadzące, wysmiewanie przepisów i obrzędów bądź kościoła Chrześcijańskiego, bądź Chrześcijaństwa w ogóle, skazanym zostanie:

na osadzenie w wēzъ od sześciu miesięcy do roku jednego.

Jeżeli by wszakże winny nie miał zamiaru sprawić zgorszenia i okazać lekceważenia wiary, lecz przestępstwa powyższego dopuścił się jedynie z nierozumu, ciemnoty lub w stanie opilstwa, ukaranym zostanie:

aresztem od trzech tygodni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

189. Kto, w zamiarze zachwiania w drugich poszanowania świętościom należnego, będzie sporządzał, sprzedawał, lub innym sposobem rozszerzał malowane, rytowane, rżnięte lub

ванные, рѣзные или отлитыя въ соблазнительномъ видѣ иконы и другія изображенія предметовъ, относящихся къ вѣрѣ и богослуженію, тотъ за сіе подвергается:

наказанію, выше сего въ статьѣ 183 за богохуленіе опредѣленному.

Если однакожъ сіе учинено имъ безъ всякаго злаго намѣренія и не по ненависти къ вѣрѣ или церкви Христіанской, а по неразумію или невѣжеству, то онъ приговаривается:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или къ аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Во всякомъ случаѣ иконы или иныя изображенія сего рода отбираются отъ виновныхъ для уничтоженія.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О ОТСУПЛЕНІИ ОТЪ ВѢРЫ И ПОСТАНОВЛЕНІИ ЦЕРКВИ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О отвлеченіи и отступленіи отъ вѣры.

190. За отвлеченіе, чрезъ подговоры, обольщенія или иными средствами, кого-либо отъ Христіанской вѣры Православнаго, Римско-Католическаго или другаго исповѣданія въ вѣру Магометанскую, Еврейскую или иную не Христіанскую, виновный приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

Когдажъ притомъ будетъ доказано, что имъ употреблено насиліе для принужденія къ отступленію отъ Христіанства, то онъ присуждается:

одлане въ гorszącей postaci obrazy Święte lub inne wizerunki przedmiotów do religii i służby Bożej odnoszących się, ulegnie: karze, w powyższym 183 artykule za bluźnierstwo postanowionej.

Jeżeliby jednak uczynił to bez żadnego złego zamiaru, nie powodowany nienawiścią ku religii lub kościołowi Chrześcijańskiemu, lecz z nierozumu i ciemnoty, ukarany zostanie:

osadzeniem w wieży od trzech do sześciu miesięcy;

albo aresztem od trzech dni do trzech tygodni,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

W każdym przypadku obrazy i wizerunki tego rodzaju odebrane i zniszczone zostaną.

ROZDZIAŁ DRUGI.

О ОДСТАПЛЕНІИ ОДЪ ВІАРИ І ПЕРЕПИСОВЪ КОСЦІОЛА.

ОДДЗІАЛ ПІЕРВШЫ.

О одвідженіи і одстапленіи од віары.

190. За одвідженіе przez namowy, ułudzenia, lub inne środki, osoby Prawosławnego, Rzymsko-Katolickiego, lub innego Chrześcijańskiego wyznania, od jej religii, do Mahometańskiej, Mojżeszowej lub innej niechrześcijańskiej wiary, winny ukarany zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

Jeżeliby zaś, dla zniewolenia do odstąpienia od wiary Chrześcijańskiej, gwałtu użył, skazanym zostanie:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ.

191. Отступившіе отъ Христіанской вѣры Православнаго, Римско-Католическаго или другаго исповѣданія въ вѣру не Христіанскую,

отправляются къ духовному начальству прежняго ихъ исповѣданія, для увѣщанія и вразумленія. До возвращенія въ Христіанство они не пользуются правами своего состоянія.

192. Если Магометане и Евреи, состоящіе въ бракѣ съ лицами Евангелическо-Лютеранскаго или Реформатскаго исповѣданія, будутъ, вопреки даннымъ ими подпискамъ, воспитывать дѣтей своихъ не въ Христіанской вѣрѣ, или же будутъ угрозами и обольщеніями приводить супруговъ или дѣтей къ своему закону, или препятствовать имъ свободно отправлять обряды ихъ религіи, то бракъ ихъ расторгается и они подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ, или менѣе отдаленныхъ мѣстахъ Сибири, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

193. За соvrращеніе изъ Православнаго въ иное Христіанское вѣроисповѣданіе, виновный приговаривается:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Когдажъ будетъ доказано, что для соvrращенія изъ Православнаго въ другое Христіанское вѣроисповѣданіе были употреблены принужденіе и насиліе, то виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ Сибирь.

на позбавленіе wszelkichъ правъ и zesłanie do robót ciężkichъ w kopalniachъ на czas od dwunastu do piętnastu lat.

191. Przechodzący z wiary Chrześcijańskiej Prawosławnego, Rzymsko-Katolickiego lub innego wyznania, na wiarę niechrześcijańską:

odesłanym zostanie do zwierzchności duchownej poprzedniego swego wyznania, dla upomnienia i nauki, a nadto, aż do powrotu na łono Chrześcijaństwa:

zawieszonym będzie w używaniu praw swojego stanu.

192. Osoba Mahometañskiej lub Mojżeszowej wiary, w związkach małżeńskich z osobą Ewangelicko-Augsburskiego lub Reformowanego wyznania zostająca, któraby, wbrew podpisanemu przez siebie zobowiązaniu, dzieci swoje w wierze niechrześcijańskiej wychowywała, albo współmałżonka lub dzieci do przyjęcia swęj wiary przez groźby i uwodzenia skłaniała, lub nareszcie, w dopełnianiu obrządków ich wyznania, przeszkody im czyniła, ukarana zostanie, stosownie do okoliczności winę jej zwiększających lub zmniejszających:

pozбавieniem wszelkichъ правъ i zesłaniem na osiedlenie w bardziej lub mniej odległychъ miejscachъ Syberyi; oprócz tego zaś, małżeństwo jej rozwiązaniem zostanie.

193. Kto osobę Prawosławnego wyznania skłoni do przejścia na inne chrześcijańskie wyznanie, ukarany zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawem wyłączony, oddaniem do poprawczychъ arestanckichъ rotъ на czas od roku jednego do dwóchъ latъ.

Jeżeliby zaś, celemъ skłonienia do przejścia z Prawosławnego na inne Chrześcijańskie wyznanie, użytymъ byłъ przymus lub gwałt, winny ukarany zostanie:

pozбавieniem wszelkichъ правъ i zesłaniem na osiedlenie w Syberyi.

194. Отступившіе отъ Православнаго въ иное Христіанское вѣроисповѣданіе:

отсылаются къ духовному начальству для увѣщанія, вразумленія ихъ и поступленія съ ними по правиламъ церковнымъ.

195. Кто въ проповѣди или сочиненіи будетъ усиливаться привлекать и совращать Православныхъ въ иное, хотя Христіанское, вѣроисповѣданіе, или же еретическую секту, или раскольнический толкъ, тотъ за сіе преступленіе подвергается:

въ первый разъ лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ; а во второй заключенію въ крѣпости на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, также съ потерю нѣкоторыхъ, по статьѣ 54, особенныхъ правъ и преимуществъ; въ третій же разъ онъ присуждается къ ссылке на житѣ въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

Тѣ, которые будутъ, завѣдомо и также съ намѣреніемъ совратить Православныхъ въ другое вѣроученіе, распространять такіа проповѣди и сочиненія, подвергаются:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, смотря по опредѣляемой судомъ мѣрѣ вины ихъ.

196. Родители, которые, бывъ по закону обязаны воспитывать дѣтей своихъ въ вѣрѣ Православной, будутъ крестить ихъ или приводить къ прочимъ Таинствамъ и воспитывать по обрядамъ другаго Христіанскаго исповѣданія, при- суждаются за сіе:

194. Przechodzący z Prawosławnego wyznania na inne Chrześcijańskie:

odesłanym zostanie do zwierzchności duchownej dla upomnienia, nauki i postąpienia z nim podług prawideł kościoła.

195. Ktoby, przez kazania lub pisma, usiłował przeciągnąć osobę Prawosławnego wyznania na inne, chociażby Chrześcijańskie, wyznanie, lub też wciągnąć ją do sekty kacerskiej lub odszczepieństwa, skazanym zostanie:

za pierwszym razem, na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i na zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat;

za drugim razem, na osadzenie w twierdzy od czterech do sześciu lat, również z utratą niektórych, w artykule 54 opisanych, szczególnych praw i przywilejów;

za trzecim razem, winny ulegnie zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych areztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat.

Ktoby zaś świadomie, i również w zamiarze skłonienia osób Prawosławnego wyznania do przejścia na inne wyznanie, rozszerzał takie kazania i pisma, ukaranym zostanie:

zamknięciem w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego,

stosownie do stopnia winy swój przez sąd uznanego.

196. Rodzice prawem obowiązani do wychowania swych dzieci w zasadach Prawosławnego wyznania, którzyby je przywodzili do chrztu lub do innych Sakramentów, i wychowywali w zasadach innego Chrześcijańskiego wyznania, skazani zostaną:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Дѣти ихъ отдаются на воспитаніе родственникамъ Православнаго исповѣданія, или, за неимѣніемъ оныхъ, назначаемымъ для сего отъ правительства опекунамъ, также Православной вѣры.

Тому же наказанію подвергаются и опекуны, которые будутъ воспитывать ввѣренныхъ имъ дѣтей Православнаго исповѣданія въ правилахъ другаго вѣроученія. При семъ они немедленно устраняются отъ опеки.

197. За препятствованіе кому-либо присоединиться добровольно къ церкви Православной, виновные подвергаются: заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Но если, для помѣшательства переходу въ Православіе, были ими употреблены угрозы, притѣсненія, или насилія, то они приговариваются:

къ лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и къ заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ.

198. Кто зная, что жена его или дѣти, или другія лица, за коими ему предоставлено закономъ наблюденіе и попеченіе, намѣрены отступить отъ Православнаго вѣроисповѣданія, не будетъ стараться отклонить ихъ отъ сего намѣренія и не возметъ никакихъ, зависящихъ отъ него по закону, мѣръ для воспрепятствованія исполненію онаго, тотъ за сіе приговаривается:

къ аресту на время отъ трехъ дней до трехъ мѣсяцевъ, смотря по мѣрѣ вины, и, сверхъ того, если онъ Православный,

предается церковному покаянію.

199. Священнослужители Христіанскаго, но не Православнаго вѣроисповѣданія, которые завѣдомо допустить Православныхъ къ исповѣди, причащенію или елеосвященію,

на осадzenie w wieży od roku jednego do dwóch lat.

Dzieci ich oddane zostaną na wychowanie krewnym Prawosławnego wyznania, lub, w braku ich, wyznaczonym od Rządu, tegoż wyznania opiekunom.

Tejże samej karze ulegną i opiekunowie, którzyby, powierzone sobie dzieci wyznania Prawosławnego, wychowywali w zasadach innego wyznania. Oprócz tego zaś, bezzwłocznie usunięci zostaną od sprawowania opieki.

197. Ktoby czyjemkolwiek dobrowolnemu przejściu na Prawosławne wyznanie przeszkadzał, ukaranym zostanie: osadzeniem w wieży od trzech do sześciu miesięcy.

Jeżeliby zaś, dla niedopuszczenia takowego przejścia, użył groźb, uciemiężenia lub gwałtu, wówczas ulegnie:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat.

198. Ktoby wiedząc, iż żona jego, dzieci, lub inne osoby, nad którymi prawo powierza mu dozór i pieczę, mają zamiar odstąpić od wyznania Prawosławnego, nie usiłował odwieść ich od tego zamiaru, i, dla przeszkodzenia im w dopięciu go, nie użył żadnych, od niego zależących, prawem dozwolonych środków, ukaranym zostanie:

aresztem od dni trzech do trzech miesięcy, stosownie do stopnia winy, i nadto, jeżeli jest wyznania Prawosławnego, oddanym zostanie: na pokutę kościelną.

199. Duchowny Chrześcijańskiego, lecz nie Prawosławnego wyznania, któryby osobę tego ostatniego wyznania świadomie przypuścił do spowiedzi, komunii, ostatniego namaszczenia,

нію, или же дѣтей ихъ къ крещенію или мвропомазанію по своимъ обрядамъ, подвергаются за сіе:

въ первый разъ удаленію отъ мѣстъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

а во второй лишенію духовнаго сана и отдачу подъ надзоръ полиціи.

За исправленіе какой-либо изъ сихъ духовныхъ требъ для Православныхъ по невѣдѣнію, они подвергаются:

строгому выговору,

какъ за несогласную съ важностію ихъ званія неосмотрительность.

200. Лица духовенства Христіанскаго, но не Православнаго исповѣданія, изобличенныя въ преподаваніи катихизиса малолѣтнимъ исповѣданія Православнаго, или же въ дѣланіи имъ противныхъ Православію внушеній, хотя и безъ доказаннаго намѣренія совратить ихъ, подвергаются за сіе:

въ первый разъ удаленію отъ своихъ мѣстъ и должно-стей на время отъ одного года до трехъ лѣтъ;

во второй лишенію духовнаго сана и заключенію въ тюрьму на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ отдачею послѣ того подъ надзоръ полиціи.

201. Кто въ общенародныхъ собраніяхъ будетъ начинать неприличныя споры, распри или брань о различіи въ роисповѣданій, тотъ за сіе подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или строгому выговору именемъ суда,

или же денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей, или, наконецъ, и аресту на время отъ трехъ до семи дней.

нія, а дѣтей до chrztu lub bierzmowania, według swojego ob-
rządku, ulegnie:

za pierwszym razem, usunięciu od sprawowania obowiąz-
ków na czas od sześciu miesięcy do roku jednego;

a za drugim, pozbawieniu duchownej godności i oddaniu
pod dozór policyi.

За dopełnienie zaś przez niewiadomość jakiegobądź z powyż-
szych obrzędów religijnych, względnie osoby Prawosławnego
wyznania, duchowny ten ulegnie:

surowej naganie,

jako za niebaczność niezgodną z ważnością jego powołania.

200. Duchowni Chrześcijańskiego, lecz nie Prawosławnego
wyznania, przekonani o wykładanie katechizmu nieletnim
wyznania Prawosławnego, lub o wpajanie w nich wyobrażeń
Prawosławnej religii przeciwnych, chociażby i bez udowodnio-
nego zamiaru odwiedzenia tych nieletnich od ich wyznania,
ukarani zostaną:

za pierwszym razem, usunięciem od sprawowania obowiąz-
ków przez rok jeden do trzech lat;

za drugim razem, pozbawieniem duchownej godności i osa-
dzeniem w więzy na czas od roku jednego do dwóch lat,
i po odeirpieniu tej kary oddani zostaną pod dozór policyi.

201. Ktoby, na publiczném zgromadzeniu osób, wszczynał
nieprzyzwoite spory, sprzeczki lub kłótnie o różnicy wyznań re-
ligijnych, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększa-
jących lub zmniejszających, ukaranym zostanie:

surową od sądu naganą;

albo karą pieniężną od pięciu do dziesięciu rubli;

albo, наконецъ, i aresztem od trzech do siedmiu dni.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О ересяхъ и расколахъ.

202. Виновные какъ въ распространѣніи существующихъ уже между отпадшими отъ церкви Православной ересей и расколовъ, такъ и въ заведеніи какихъ-либо новыхъ повреждающихъ вѣру сектъ, подвергаются за сіе преступленіе:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ Закавказскій край.

Тѣ, которые на основаніи статьи 81 сего Уложенія, будутъ, вмѣсто поселенія, отданы въ военную службу рядовыми, не могутъ получать ни отставки, ни временныхъ отпусковъ, если не обратятся въ Православіе.

Такимъ же наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются раскольники, которые, по заблужденію фанатизма, осмѣлятся явно оскорблять церковь Православную или духовенство оной.

Совратившіеся изъ вѣры Православной въ какую-либо ересь:

отсылаются къ духовному начальству для увѣщанія ихъ и вразумленія.

203. Послѣдователи сектъ, именуемыхъ духоборцами, иконоборцами, малаканами, іудействующими, скопцами, а равно и другіе принадлежащіе къ ересямъ, которые установленнымъ для сего порядкомъ признаны, или въ послѣдствіи будутъ признаны особенно вредными, за распространеніе своей ереси и совращеніе въ оную другихъ, по совершенномъ изобличеніи въ семь преступленій, подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Закавказскій край, для водворенія особо отъ другихъ поселенцевъ и старожиловъ.

Малаканы и прочіе изъ принадлежащихъ къ ересямъ, при-

ODDZIAŁ DRUGI.

O kacerstwie i odszczepieństwie.

202. Ktoby istniejące już kacerstwo i odszczepieństwo od Prawosławnego kościoła rozszerzał, lub nową sektę dla wiary szkodliwą zaprowadził, ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie za Kaukazem.

Skazany za powyższe przestępstwo, któryby, w myśl przepisów artykułu 81 niniejszego Kodexu, zamiast zesłania na osiedlenie, oddany był do służby wojskowej na prostego żołnierza, nie będzie mógł otrzymać ani uwolnienia od służby, ani czasowych urlopów, dopóki się nie nawróci na Prawosławne wyznanie.

Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegnie odszczepieniec, który, zaślepiony fanatyzmem, osmieli się jawnie znieważać kościół Prawosławny, lub jego duchowieństwo.

Przechodzący z Prawosławnego wyznania na jakiegokolwiek kacerstwo,

oddany zostanie duchownej zwierzchności, celem upomnienia go i nauki.

203. Zwolennicy sekt tak zwanych duchoborców, obra-zoborców, mалаkanów, ożydowionych, trzebieńców, oraz wszyscy należący do kacerstw, które w właściwym porządku zostały lub w przyszłości uznane zostaną za szczególnie szkodliwe, przekonani o rozkrzewianie swęj kacerskiej nauki i przeciągnięcie do nięj innych osób, ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu za Kaukaz, dla osiedlenia ich tamże oddzielnie od innych osadników i dawnych mieszkańców.

Малакани i inni należący do kacerstw, uznanych za szcze-

знаннымъ особенно вредными, дозволяющие себѣ проповѣдывать свое лжеученіе публично Православнымъ, за самое первое сего рода дѣйствіе, признаются распространителями раскола.

204. Когда распространеніе ереси и раскола было со-
провождено насиліемъ или другими, увеличивающими вину
обстоятельствами, то изобличенный въ семъ преступленіи
присуждается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную
работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пят-
надцати лѣтъ.

205. За оскосленіе другихъ, по заблужденію фанатизма,
хотя и безъ употребленія насилія, виновные въ томъ расколь-
ники приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную
работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести
лѣтъ.

За оскосленіе самаго себя, изобличенный въ томъ подвер-
гается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Закавказскій край.

206. Тѣ изъ раскольниковъ, хотя и неизобличенные въ
сверженіи Православныхъ, которые принадлежатъ къ ере-
самъ, соединеннымъ съ свирѣпымъ изувѣрствомъ и фанати-
ческимъ посягательствомъ на жизнь свою или другихъ, или
же съ противонравственными гнусными дѣйствіями, по со-
вершенномъ ихъ въ томъ изобличеніи, подвергаются:

наказанію, выше сего въ статьѣ 203 опредѣленному.

Въ случаѣ, когда по побужденіямъ сего фанатизма учинено
смертоубійство или покушеніе на убійство, они подверга-
ются:

наказаніямъ, опредѣленнымъ за убійство съ обдуман-
нымъ заранѣе намѣреніемъ въ статьѣ 926 сего Уложе-
нія, или за покушеніе на оное, на основаніи правилъ
постановленныхъ выше сего въ статьяхъ 121 и 122.

207. Если послѣдователь ереси или раскола, обратив-
шійся въ Православную вѣру и, въ слѣдствіе того, возвра-

гólniej szkodliwe, dopuszczający się opowiadania publicznie
swęj fałszywej nauki między Prawosławnymi, za pierwszymъ
już popełnieniem tego czynu, uważani będą za rozkrzewicieli
odszepeństwa.

204. Jeżeliby rozkrzewianiu kacerstwa i odszepeństwa
towarzyszył gwałt, lub inne zwiększające winę okoliczności,
winny skazanymъ zostanie:

na pozbawienie wszelkichъ prawъ i zesłanie do robót ciężkichъ
w kopalniachъ na czasъ od dwunastu do piętnastu latъ.

205. Odszepeńcy, zaślepiony fanatyzmemъ, do-
puścił się wytrzebień innej osoby, nawet bezъ użycia gwałtu,
ukaranymъ zostanie:

pozbawieniemъ wszelkichъ prawъ i zesłaniemъ do robót ciężkichъ
w zakładachъ fabrycznychъ na czasъ od czterechъ do sześciu latъ.

Przekonany o wytrzebień samego siebie ulegnie:

pozbawieniuъ wszelkichъ prawъ i zesłaniuъ za Kaukazъ.

206. Odszepeńcy, należący do kacerstwъ, skażonychъ dzi-
kiemъ zabobonami i zapamiętałymъ nastawieniemъ na swoje lub
drugichъ życie, albo ohydnyemi i niegodziwemi czynami, ulegną,
choćby nawet nie byli o odwiedzenie osóbъ prawosławnychъ od
ichъ wyznania przekonani:

karze, w powyższymъ 203 artykule oznaczonej.

Takowi odszepeńcy, którzyby, uwiedzeni fanatyzmemъ, po-
pełnili zabójstwo, lub usiłowali je dokonać, ulegną:

karze za zabójstwo rozmyślne, w artykule 926 niniejsze-
go Kodeksu postanowionej, lub też karze za usiłowanie ta-
kiego zabójstwa, podługъ zasadъ wyżej w artykułachъ 121 i
122 objętychъ.

207. Wyznawca kacerstwa lub odszepeństwa, któryby,
w skutekъ przyjęcia Prawosławnego wyznania, do Królestwa

щенный въ предѣлы Царства, снова совратится въ ересь или расколъ, то онъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе безвозвратно за Кавказъ.

208. Изобличенные въ изданіи въ Царствѣ старопечатныхъ книгъ, служащихъ для богослуженія раскольниковъ, а равно и въ продажѣ и распространеніи какимъ-либо образомъ книгъ сего рода, изданныхъ не въ Московской Синодальной или единовѣрческой типографіи, или же въ приобрѣтеніи книгъ раскольническихъ для употребленія ихъ въ Божественной службѣ, подвергаются за сіе:

въ первый разъ денежному взысканію отъ ста до двухъ сотъ рублей;

во второй—вдвое.

Изобличенные въ томъ болѣе двухъ разъ приговариваются:

сверхъ денежнаго положеннаго за второй разъ взысканія, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Найденныя у нихъ книги отбираются и отсылаются къ епархіальному начальству Восточно-Католической церкви.

209. За заведеніе раскольническихъ скитовъ или иныхъ сего рода обиталищъ и за построеніе какихъ-либо для службы и моленія по раскольническимъ обрядамъ зданій, подъ наименованіемъ церквей, часовень или молитвенныхъ домовъ, наконецъ и за обращеніе избъ въ публичныя раскольническія молельни, виновные приговариваются:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ,
смотря по мѣрѣ вины.

Все ими устроенное подвергается сломкѣ и матеріалы продаются въ пользу богоугодныхъ заведеній.

z miejsca zesłania powrócił, a potem znowu wpadł w kacerstwo lub odszczepieństwo, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie bezpowrotne za Kaukazem.

208. Przekonani o wydawanie w Królestwie ksiąg dawniej edycji (stareopечатныхъ), służących do nabożeństwa odszczepieństwem, jak niemniej o przedawanie i rozszerzanie w jakibądź sposób podobnych ksiąg, wydanych nie w Moskiewskiej Synodalczej lub w innej do tego upoważnionej drukarni, albo też o nabywanie ksiąg odszczepieńczych, celem użycia ich do nabożeństwa, ulegną:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od stu do dwustu rubli;
za drugim razem, téjże karze we dwójnasób powiększonej.

Przekonani o popełnienie tego przestępstwa więcej niż dwa razy ulegną:

oprócz kary pieniężnej za popełnienie go po raz drugi postanowionej, karze osadzenia w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

Znalezione u nich księgi zostaną odebrane i odesłane do dycechalnej zwierzchności Wschodnio-Katolickiego kościoła.

209. Za założenie odszczepieńskich zborów lub osad, i za wystawienie budowli, do nabożeństwa według odszczepieńskiego obrządku przeznaczonych, pod nazwiskiem kościołów, kaplic lub domów modlitwy, jako też za zamienienie domów włościańskich w publiczne odszczepieńskie domy modlitwy, winni ulegną:

karze osadzenia w więzy od roku jednego do dwóch lat, stosownie do stopnia winy.

Wszystko, co w tym celu wybudowanem lub przyrządzonem było, rozebrane, a materyały, na korzyść zakładów dobroczynnych, sprzedane zostaną.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О уклоненіи отъ исполненія постановленій церкви.

210. Новообращенные въ Православную вѣру, которые не исполняя уставовъ церкви, будутъ придерживаться какихъ-либо иновѣрческихъ обычаевъ,

отсылаются къ Православному духовному начальству, для вразумленія ихъ и поступленія съ ними по правиламъ церковнымъ.

211. Кто будетъ, безъ особаго надлежащаго дозволенія, ходить публично для сбора приношеній на церковныя строенія, монастыри или другія богоугодныя заведенія, тотъ подвергается, если онъ духовный,

наказанію по усмотрѣнію его начальства, а если мірянинъ,

денежному взысканію отъ пятидесяти до ста рублей.

Собранныя имъ деньги, если онъ были предназначены на известную церковь или монастырь, отсылаются къ епархіальному начальству; собранныя на иное богоугодное заведеніе обращаются въ пользу сего заведенія.

212. Изобличенные въ погребеніи Христіанина Православнаго, или же Римско-Католическаго, Армяно-Грегоріанскаго, Армяно-Католическаго или одного изъ Протестантскихъ исповѣданій, безъ совершенія при семъ надлежащихъ Христіанскихъ того исповѣданія обрядовъ, подвергаются:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

Изъ сего исключаются случаи явной невозможности или непомѣрной трудности пригласить Священника къ погребенію умершаго, по обстоятельствамъ войны, моровой язвы и другимъ необыкновеннымъ.

ODDZIAŁ TRZECI.

O niezachowaniu przepisów kościoła.

210. Nowonawrócony na Prawosławne wyznanie, któryby, wbrew przepisom kościoła, zachowywał jakiegobądź obrządku innego wyznania,

odesłanym będzie do Prawosławnej duchownej zwierzchności, dla nauki i postąpienia z nim według przepisów kościoła.

211. Ktoby, bez należytego upoważnienia, zbierał publicznie składki na kościelne budowy, klasztory, lub inne dobroczynne zakłady, ukaranym zostanie, jeżeli jest osobą duchowną,

podług uznania władzy nad nim przełożonej, a jeżeli świecką,

karą pieniężną od pięćdziesięciu do stu rubli.

Zebrane pieniądze, przeznaczone na pewien kościół lub klasztor, odesłane zostaną zwierzchności dycecezyalnej właściwej; a zebrane na inny dobroczynny zakład użyte zostaną na korzyść tegoż zakładu.

212. Przekonani o pochowanie zmarłego Chrześcianina Prawosławnego, lub też Rzymsko-Katolickiego, Ormiano-Gregoryańskiego, Ormiano-Katolickiego, lub jednego z Protestanckich wyznań, bez dopełnienia należytych Chrześcijańskich tegoż wyznania obrzędów, ukarani zostaną:

aresztem od trzech tygodni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

Wyłączonemi są od tego przepisu przypadki oczewistej niemożności, lub wielkiej trudności wezwania duchownego dla pochowania zmarłego, z powodu wojny, zarazy i innych nadzwyczajnych wypadków.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О ОСКОРБЛЕНІИ СВЯТЫНИ И НАРУШЕНІИ ЦЕРКОВНАГО БЛАГОЧИНІЯ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О оскорбленіи святыни и духовныхъ лицъ во время священнослуженія.

213. Если кто-либо, забывъ страхъ Божій и должное благоговѣніе къ Таинствамъ и обрядамъ вѣры, придетъ или же насильно ворвется въ церковь и будетъ ругаться надъ священными или освященными чрезъ употребленіе въ богослуженіи предметами, тотъ за сіе преступленіе подвергается: лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжныя работы въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ.

Если безбожіе его дойдетъ до такой степени, что онъ будетъ ругаться и самымъ дѣйствіемъ надъ Святыми Таинствами, или другими священными предметами, то за сіе онъ приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжныя работы въ рудникахъ безъ срока.

214. Кто съ обдуманномъ намѣреніемъ или умысломъ прерветъ совершаемое въ церкви или внѣ оной богослуженіе, побоями или другими насильственными противъ священнослужителей дѣйствіями, тотъ за сіе приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ отдаленнѣйшія мѣста Сибири на поселеніе.

Если сіе преступленіе учинено имъ въ пьянствѣ и онъ не съ намѣреніемъ привелъ себя въ сіе состояніе, и вообще если доказано, что онъ дѣйствовалъ не по обдуманному заранѣе умыслу, то мѣра наказанія его смягчается одною степенью, то есть онъ,

по лишеніи всѣхъ правъ, ссылается на поселеніе въ мѣста Сибири не столь отдаленныя.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O ZNIEWAŻENIU ŚWIĄTYNI PAŃSKIEJ I UCHYLENIU PRZECIW PORZĄDKOWI I PRYZYWOITOŚCI KOŚCIELNEJ.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O znieważeniu świątyni Pańskiej i osób duchownych w czasie nabożeństwa.

213. Kto, niepomny na Boga i cześć Świętym Sakramentom i obrzędom religijnym należną, wszedłszy lub gwałtem wdarłszy się do kościoła, znieważy przedmioty święte, lub przez użycie ich do służby Bożej poświęcone, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat.

Jeżeli przestępca bezbożność swą posunie do tego stopnia, że poważy się czynem znieważyć święte Sakramenta lub inne święte przedmioty, wówczas ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich w kopalniach na czas nieograniczony.

214. Kto z rozmysłem przerwie, odbywaną w kościele lub zewnątrz kościoła, służbę Bożą, przez pobicie duchownych, lub inne gwałtowne przeciw nim czyny, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi.

Jeżeli przestępstwo to w stanie opilstwa zostało popełnionem, i winny nie w celu dokonania go przywiódł siebie do tego stanu, tudzież w ogóle, jeżeli działał bez rozmysłu, wówczas kara, na którą zasłużył, niżoną zostanie o jeden stopień, i on ulegnie: pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie do mniej odległych miejsc Syberyi.

Во всякомъ случаѣ, онъ сверхъ сего, если исповѣдуетъ Христіанскую вѣру,

предается церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

215. Если священнослужитель, во время совершенія имъ службы Божіей, или исправленія духовныхъ требъ, будетъ кѣмъ-либо убитъ умыленно, или хотя и не съ прямомъ на то умыслѣ, но однакожъ и не случайно, а съ намѣреніемъ нанести ему по злобѣ или запальчивости увѣчье, раны или побои, то сей убійца его приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу, когда убійство было умыленное, то въ рудникахъ безъ срока, а когда оно учинено съ намѣреніемъ только нанести ему увѣчье, раны или побои, то въ рудникахъ же на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ.

За нанесеніе съ умыслѣмъ священнослужителю, также во время совершенія службы Божіей или исправленія духовныхъ требъ, увѣчья или ранъ, виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

Когдажъ онъ нанесъ увѣчье или рану безъ прямого на то намѣренія, то приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

216. Кто, съ намѣреніемъ произвести соблазнъ, будетъ непристойными словами или дѣйствіями оказывать неуваженіе къ святынь Господней во время богослуженія въ церкви, тотъ за сіе приговаривается:

къ лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ, и къ заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ;

W każdym przypadku winny, jeżeli jest Chrześcianinem, ulegnie też pokucie kościelnej, podług zarządzenia swęj duchownęj zwierzchności.

215. Kto duchownego, w czasie odbywania przez niego służby Bożęj, lub dopełniania obrzędów religijnych, zabije, czyli to umyślnie, czyli też bez wyraźnego zamiaru odjęcia mu życia, wszakże nie skutkiem przypadku, lecz ze złośliwie, lub w popędliwości powziętym zamiarem zadania mu kalectwa, ran lub pobicia, ukarany zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich, a mianowicie, gdy zabójstwo było umyślnie popełnione, w kopalniach na czas nieograniczony, a gdy popełnionem zostało tylko z zamiarem zadania kalectwa, zranienia lub pobicia, również w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat.

Za zadanie umyślnie, duchownemu, w czasie odbywania przez niego służby Bożęj, lub dopełniania obrzędów religijnych, kalectwa lub ran, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

Gdyby zaś kalectwo lub rany zadaniem zostały bez wyraźnego zamiaru ich zadania, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat.

216. Kto, w zamiarze sprawienia zgorszenia, poważy się, w czasie nabożeństwa, w kościele, nieprzyzwoitemi słowy lub czynem, okazać lekceważenie świątyni Pańskiej, skazanym zostanie:

na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i na zamknięcie w domu poprawy od dwóch do trzech lat;

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

217. Кто съ умысломъ оскорбитъ дерзкими и грубыми словами священнослужителя во время отправленія имъ службы Божіей, и тѣмъ прерветъ или остановитъ продолженіе оной, тотъ за сіе приговаривается:

къ заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,

или въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,

смотря по свойству оскорбленія.

218. Если одно изъ преступленій, означенныхъ въ предшедшихъ 216 и 217 статьяхъ, учинено безъ умысла, а по неразумію или въ пьянствѣ, то виновный за сіе приговаривается:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

219. Осмѣлившіеся оскорбить словомъ или дѣйствіемъ священнослужителя Православной, Римско-Католической или другой Христіанской вѣры, хотя и не во время священнослуженія, но съ намѣреніемъ оказать неуваженіе къ церкви, подвергаются за сіе:

въ первый разъ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

а во второй, также заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

220. Кто, съ намѣреніемъ оказать неуваженіе къ вѣрѣ Христіанской, будетъ истреблять или повреждать поставленные на публичныхъ мѣстахъ кресты, или изображенія Спасителя, Богородицы и Святыхъ Угодниковъ, или Ангеловъ, тотъ подвергается за сіе:

albo na osadzenie w wieży od sześciu miesięcy do roku jednego, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

217. Kto z zamiarem, zuchwałemi i ubliżającemi wyrazami, zobelży duchownego w czasie odbywania przez niego służby Bożej, i przez to przerwie ją lub wstrzyma, ukaranym zostanie:

zamknięciem w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego,

albo osadzeniem w wieży od trzech do sześciu miesięcy, stosownie do rodzaju wyrządzonej obelgi.

218. Jeżeli które z przestępstw, w poprzedzających 216 i 217 artykułach oznaczonych, popełnionem będzie bez złego zamiaru, z nierozumu lub w stanie opilstwa, winny skazanym zostanie:

na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

219. Kto się poważy duchownemu Prawosławnego, Rzymsko-Katolickiego, lub innego Chrześcijańskiego wyznania, wyrządzić obelgę czynną lub słowną, chociaż nie podczas odbywania służby Bożej, lecz w zamiarze okazania lekceważenia kościoła, ulegnie:

za pierwszym razem, karze osadzenia w wieży od sześciu miesięcy do roku jednego;

a za drugim, téjże karze od roku jednego do dwóch lat.

220. Ktoby, w zamiarze okazania lekceważenia religii Chrześcijańskiej, niszczył lub uszkadzał wystawione w publicznych miejscach krzyże lub wizerunki Zbawiciela, Matki Boskiej i Świętych Pańskich, lub Aniołów, ten skazanym zostanie:

заклученію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, и сверхъ того, если онъ Христіанинъ, предается церковному покаянію.

Когдажъ будетъ признано, что сіе учинено имъ по неразумію или пьянству, то виновный приговаривается:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О нарушеніи благочинія во время священнослуженія въ церквахъ.

221. Кто, въ церкви или въ другомъ какомъ-либо мѣстѣ посвященномъ Богослуженію, будетъ во время совершенія онаго нарушать должное благоговѣніе, или же, къ соблазну другихъ, являться туда пьяный и въ видѣ развращенномъ, или же неприлично-громкимъ крикомъ, хохотомъ, или инымъ шумомъ и вообще неблаговидными поступками причинить соблазнъ, отвращая вниманіе молящихся отъ службы Божіей, тотъ, смотря по мѣрѣ вины и сопровождавшимъ оную обстоятельствамъ, подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля,

или аресту на время отъ трехъ до семи дней.

Въ случаѣ однакожъ, когда отъ неприличныхъ его поступковъ произойдетъ замѣшательство или остановка въ совершаемомъ богослуженіи, то онъ приговаривается:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

222. Священнослужители, какъ благо такъ и монашествующаго духовенства, за нарушеніе благочинія въ церквахъ и всякое иное, противное правиламъ или приличію во время Божественной службы, дѣйствіе, подвергаются на-

на замкнѣніе в домъ поправки отъ шести мѣсяцевъ до року одного, и oprócz tego, jeżeli jest Chrześcianinem, ulegnie pokucie kościelnej.

Jeżeliby zaś czyn powyższy, z nierozumu lub w stanie opilstwa, popełnionym został, winny ukaranym będzie: aresztem od trzech tygodni do trzech miesięcy.

ODDZIAŁ DRUGI.

О непризwoитѣмъ zachowaniu się w czasie odprawiania nabożeństwa w kościele.

221. Кто в ко́ścieле lub inném, służbie Bożej poświęconém, miejscu, w czasie odprawiania nabożeństwa, uchybi należnemu uszanowaniu, albo, czyli to przez ukazanie się tam w stanie opilstwa lub w nieprzystojnej powierzchowności, czyli też przez nieprzystwoite, głośnie krzyki, śmiechy lub inną wrzawę i w ogólności przez nienależyte zachowanie się, sprawi zgorszenie, odwracając uwagę modlących się od nabożeństwa, ten, w miarę winy i towarzyszących jej okoliczności, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do rubla jednego, albo aresztowi od trzech do siedmiu dni.

Jeżeliby zaś, w skutek nieprzystwoitych jego czynów, nastąpiło zamieszanie lub przerwa nabożeństwa, wówczas skazanym zostanie:

na karę aresztu od trzech tygodni do trzech miesięcy.

222. Duchowni, tak świeccy jako i zakonni, za naruszenie porządku i przyzwoitości w kościołach, i wszelkie inne, przepisom lub przystojności przeciwne; w czasie nabożeństwa, postępowanie, karani będą nie inaczej, jak podług uznania swjej duchownej

казаніямъ не иначе, какъ по опредѣленію духовнаго ихъ начальства, на основаніи существующихъ о томъ постановленій.

223. Кто во время Божественной службы займетъ мѣсто, предназначенное для священнодѣйствія и не оставитъ его не медля послѣ сдѣланнаго ему о томъ напоминанія отъ священнослужителя, тотъ за сіе приговаривается:

въ первый разъ къ денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля;

а во второй, къ аресту на время отъ трехъ до семи дней.

224. Тѣмъ же взысканіямъ и наказаніямъ подвергается и тотъ, который во время богослуженія въ церкви Православнаго исповѣданія, не смотря на сдѣланныя ему предостереженія, займетъ мѣсто, назначенное для Императорской Фамиліи, или другое, на коемъ, по общимъ или особеннымъ въ той церкви правиламъ, стоять не дозволяется.

225. Кто въ церкви во время Божественной службы подастъ кому-либо изъ духовныхъ или свѣтскихъ сановниковъ просьбу, тотъ подвергается:

аресту на время отъ одного до трехъ дней.

226. Кто будетъ силою вторгаться въ церковь, когда входить въ оную воспрещено, тотъ за сіе подвергается:

или аресту на время отъ трехъ до семи дней,

или же только денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

*О нарушеніи благочинія во время священнослуженія
въ церкви.*

227. Кто во время совершенія Божественной службы заведетъ близъ церкви крикъ, или сдѣлаетъ другое какое-

звучаніе, въ myśl існуючихъ въ томъ взглядѣ распоряженій.

223. Кто, въ часѣ нaboженства, займетъ мѣсце предназначенное до odbycia obrzędu religijnego, i, ostrzeżonymъ будае przez duchownego, zamtąd natychmiast nie odejdzie, ulegnie:

za pierwszymъ razem, karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejekъ do rubla jednego;

a za drugimъ, karze aresztu od trzechъ do siedmiu dni.

224. Tymże samymъ karomъ ulegnie i ten, kto, pomimo czynionychъ mu ostrzeżeń, w czasie naboженства w kościele Prawosławnymъ, займетъ мѣсце предназначенное dla Cesarzowskiej Rodziny, lub inne, na którym, według ogólnychъ lub szczególnychъ w tymъ kościele postanowionychъ przepisów, stać nie wolno.

225. Кто w kościele, w czasie naboженства, пода просбѣ duchownemu lub świeckiemu urzędnikowi, ulegnie:

aresztowi od jednego do trzechъ dni.

226. Кто gwałtemъ będzie się wdzierał do kościoła, wten czasъ gdy wejście doń jestъ wzbronione, ukarany zostanie:

aresztemъ od trzechъ do siedmiu dni,

albo też karą pieniężną od pięćdziesięciu kopiejekъ do rubla jednego,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększającychъ lub zmniejszającychъ.

ODDZIAŁ TRZECI.

*O nieprzyzwoitemъ zachowaniu się w czasie odprawiania
naboженства za obrębemъ kościoła.*

227. Кто, w czasie naboженства, wznieci w pobliżu kościoła krzyk, lub dopuści się innej nieprzyzwoitości, lub też w dzień

но не однимъ, а нѣсколькими лицами, съ намѣреніемъ произвести соблазнъ, то виновные приговариваются:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

230. Кто, во время исправленія духовныхъ требъ или молебствія въ общественныхъ заведеніяхъ или частныхъ домахъ, сдѣлаетъ что-либо неприличное, съ намѣреніемъ помѣшать совершенію оныхъ, тотъ за сіе подвергается:

аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О СВЯТОТАТСТВѢ, РАЗРЫТИИ МОГИЛЬ И ОГРАБЛЕНИИ МЕРТВЫХЪ ТѢЛЪ.

231. *Святотатствомъ* признается всякое похищеніе церковныхъ вещей и денегъ, какъ изъ самыхъ церквей, такъ и изъ часовень, ризницъ и другихъ постоянныхъ и временныхъ церковныхъ хранилищъ, хотя бы онъ находился и внѣ церковнаго строенія. Важность преступленія святотатства и наказанія за оное увеличиваются, когда оно соединено съ оскорбленіемъ святыни, съ насильственными дѣйствіями, или со взломомъ.

232. За ограбленіе церкви однимъ или нѣсколькими съ насиліемъ ворвавшимися въ оную людьми, хотя бы при томъ и не было смертоубійства и не сдѣлано никому увѣчья, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, то и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 сего Уложенія для третіей степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

За насильственное ограбленіе часовни, если при томъ не было смертоубійства и не сдѣлано никому увѣчья, виновные приговариваются:

было не черезъ одну, lecz przez kilka osób, w zamiarze sprawienia zgorzenia, wówczas winni ulegną:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

230. Kto, w czasie odprawiania w publicznych zakładach lub prywatnych domach obrzędów religijnych lub nabożeństwa, dopuści się, w zamiarze przeszkodzenia im, jakowej nieprzyzwoitości, ulegnie:

aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O ŚWIĘTOKRADZTWIE, POGWAŁCENIU GROBÓW I OBDARCIU TRUPÓW.

231. *Świętokradztwem* jest: wszelki zabór rzeczy lub pieniędzy kościelnych, tak z samego kościoła, jako też z kaplic, zakrystyi i innych stałych lub czasowych składów kościelnych, za obrębem nawet budowli kościelnych położonych. Karygodność świętokradztwa zwiększa się, gdy mu towarzyszyły: obraza świętości, gwałtowne czyny, lub włamanie się.

232. Za zrabowanie kościoła przez jednego lub kilku sprawców, którzy się weń gwałtem wdarli, chociażby nikt przy tém zabitym lub okaleczonym nie był, winni ukarani zostaną:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłostą w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na trzeci stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniem.

Za gwałtowne zrabowanie kaplicy, jeżeli przy tem nikt zabitym lub okaleczonym nie został, winni ulegną:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжныя работы въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 для четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

233. За похищеніе, со взломомъ, изъ самой церкви или церковной ризницы предметовъ священныхъ, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а буде они не изъяты по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, то и къ наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Если сіе, соединенное съ оскорбленіемъ святыни, похищеніе учинено безъ взлома, то виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 для шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Примѣчаніе. Духовными начальствами каждаго изъ Христіанскихъ вѣроисповѣданій будетъ опредѣлено, какіе изъ предметовъ, принадлежащихъ церквамъ ихъ исповѣданія, должны быть признаваемы священными, или же токмо освященными чрезъ употребленіе при богослуженіи (смотри ниже статью 234).

Въ Уложеніи о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ для Имперіи, священными предметами признаны (статья 243): потиры, диски, дарохранительницы, жицы, копіи, при совершеніи проскомидіи употребляемыя, кресты, Евангеліи, образа, мощи, разумѣя въ томъ числѣ и оклады и украшенія на крестахъ, образахъ и мощахъ, а равно антиминсы, покрывала съ священныхъ сосудовъ и одежды съ престоловъ и жертвенниковъ. Къ числу же предметовъ освященныхъ отнесены (статья 244): купели и другія

позбавленію wszelkichъ правъ i zesłaniu do robótъ ciężkichъ w twierdzachъ на czasъ od dziesięciu do dwunastu latъ, a jeżeli nie są od karъ cielesnychъ prawemъ wyłączeni, i chłóście w ilości razówъ, artykułemъ 21 na czwarty stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonej, niemniejъ piętnowaniu.

233. За zabórъ, przezъ włamanie się dokonany, zъ samego kościoła lub zakrystyi przedmiotówъ świętychъ, sprawca skazanymъ zostanie:

na pozbanienie wszelkichъ правъ i zesłanie do robótъ ciężkichъ w twierdzachъ на czasъ od dziesięciu do dwunastu latъ, a jeżeli nie jestъ od karъ cielesnychъ prawemъ wyłączony, i na chłostę w ilości razówъ, artykułemъ 21 niniejszego Kodexu на czwarty stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonej, niemniejъ na piętnowanie.

Jeżeli zaśъ takowy, zъ obraząъ świętości połączony, zabórъ nie przezъ włamanie się dokonany został, winny ulegnie:

pozbanieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu do robótъ ciężkichъ w zakładachъ fabrycznychъ на czasъ od sześciu do ośmiu latъ, a jeżeli nie jestъ od karъ cielesnychъ prawemъ wyłączony, i chłóście w ilości razówъ, artykułemъ 21 na szósty stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonej, niemniejъ piętnowaniu.

Uwaga. Zwierzchnośćъ duchowna каждаго zъ wyznańъ Chrześciańskichъ oznaczy: jakie zъ przedmiotówъ, do właściwychъ imъ kościołówъ należącychъ, uznawane są за святе, а jakie, tylko за poświęcone przezъ użycie ichъ do służby Bożej (patrzъ niżejъ artykułъ 234).

W Kodexie karъ głównychъ i poprawczychъ dla Cesarstwa, за przedmiotyъ święte uznane są (art. 243): kielichy, patyny, cymborya, łyżeczki i noże do przygotowania hostyi Świętychъ używane, krzyże, Ewangelie, obrazy, relikwie Święte, liczącъ w to oprawy i upiększenia на krzyżachъ, obrazachъ i relikwiachъ Świętychъ, jako też antyminy, osłony świętychъ naczyńъ, pokrycia ołtarzy i stołówъ ofiarnychъ. Do rzędu przedmiotówъ poświęconychъ, policzone są (art. 244): chrzcielnice i inne wielkie naczynia do wody święconej, czerpaczki, kropidła, pokrycia z pulpitychъ, ornaty, kadzielnice, lichta-

большія чаши для водоосвященія, ковши, кропила, одѣянія съ на-
ловъ, ризы, кадила, паникадила и поставленные уже въ нихъ
свѣчи, лампы, Богослужебныя книги, кромѣ Евангелій и т. п.

234. За похищеніе, со взломомъ, изъ церкви или цер-
ковной ризницы другихъ, хотя и не столь священныхъ, но
однакожь употребленіемъ оныхъ при совершеніи богослу-
женія освященныхъ вещей, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную
работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ,
а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣле-
сныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣръ, определен-
ной статьею 21 сего Уложенія для шестой степени на-
казаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Если сіе похищеніе не было сопровождаемо взломомъ, то
наказаніе смягчается одною степенью.

235. За похищеніе со взломомъ не изъ церкви или
ризницы церковной, а изъ другаго какого-либо церковнаго
хранилища, упомянутыхъ выше сего въ статьѣ 233 священ-
ныхъ предметовъ, виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжныя работы
на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а
если онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ,
и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею
21 сего Уложенія для шестой степени наказаній сего
рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Когда сіе похищеніе учинено безъ взлома, то
наказаніе виновнаго смягчается одною степенью.

236. За похищеніе, со взломомъ, также не изъ церкви
или церковной ризницы, а изъ другаго какого-либо церко-
внаго хранилища или же изъ часовни, употребленіемъ при
богослуженіи освященныхъ вещей, о коихъ упоминается въ
статьѣ 234, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную
работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести
лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній

рзе и пажаки коściелне, jako też i wprawione w nie świece, lampy, księgi
do nabożeństwa służące, oprócz Ewangelii i t. p.

234. За zabór, przez włamanie się, z kościoła lub zakry-
sty kościelnej, innych, lubo nie uznanych za święte, jednakże
przez użycie do służby Bożej poświęconych rzeczy, winny ska-
zanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich
w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat,
a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na
chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu
na szósty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej na
piętnowanie.

Jeżeli zaś zaborowi temu nie towarzyszyło włamanie się,
kara o jeden stopień niższą zostanie.

235. За zabór, przez włamanie się, nie z kościoła lub za-
krysty, lecz z innego jakiegokolwiek kościelnego składu, świętych
przedmiotów, w powyższym 233 artykule wzmiankowanych, spra-
wca ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich
w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat,
a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony,
i chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kode-
xu na szósty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej
piętnowaniem.

Jeżeli zaś zabór takowy nie przez włamanie się był popełniony,
kara o jeden stopień niższą zostanie.

236. За zabór, przez włamanie się dokonany, również nie
z kościoła lub zakrysty, lecz z innego jakiegokolwiek kościel-
nego składu lub z kaplicy, rzeczy przez używanie do służby
Bożej poświęconych, w powyższym 234 artykule wzmianko-
wanych, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich
w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu
lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony,

тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 21 сего Уложенія для седьмой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Если сіи вещи похищены изъ часовни или церковнаго хранилища безъ взлома, то виновный присуждается:

къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, съ лишеніемъ всѣхъ правъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 22 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода.

237. Виновные въ похищеніи со взломомъ изъ церкви или ризницы принадлежащихъ оной денегъ и неосвященныхъ употребленіемъ при богослуженіи вещей приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжныя работы на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 21 сего Уложенія для седьмой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

За таковое же похищеніе, учиненное хотя и безъ взлома, но съ обдуманномъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ, виновные:

по лишеніи всѣхъ правъ, ссылаются въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, подвергаются и наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 22 для второй степени наказаній сего рода.

Когда сіе похищеніе учинено и безъ взлома и безъ обдуманнаго заранѣе намѣренія или умысла, то виновные приговариваются:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія

и члѣстіе в ілоści разѡвъ, artykułem 21 niniejszego Kodeksu na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, niemniej piętnowaniu.

Jeżeli zaś zabór pomienionych rzeczy popełniony został z kapiicy, lub też z kościelnego składu, nie przez włamanie się, sprawca ulegnie:

zesłaniu na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi, z pozbawieniem wszelkich praw, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłoscie w ілоści разѡвъ, artykułem 22 niniejszego Kodeksu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

237. Ktoby przez włamanie się dopuścił się zaboru z kościola lub zakrystyi stanowiących własność kościoła pieniędzy i rzeczy, przez użycie do służby Bożej nie poświęconych, ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłostą w ілоści разѡвъ, artykułem 21 niniejszego Kodeksu na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, niemniej piętnowaniem.

Za podobny zabór popełniony wprawdzie nie przez włamanie się, lecz z rozmysłem, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłoscie w ілоści разѡвъ, artykułem 22 na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

Jeżeli zaś zabór ten nie przez włamanie się i bez rozmysłu popełnionym został, winny ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat i wzbronieniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w przeciągu zakreślonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu

губернии въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 35 для второй степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ.

238. За похищеніе принадлежащихъ къ церковному имуществу денегъ и вещей, употребленіемъ при богослуженіи неосвященныхъ, со взломомъ, но не изъ церкви или ризницы, а изъ часовни или отдѣльнаго церковнаго хранилища, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

Если сіе похищеніе учинено безъ взлома, но съ обдуманнымъ заранее намѣреніемъ или умысломъ, то виновный приговаривается:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде онъ по закону не изыятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 35 для второй степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ.

Когдажъ будетъ признано, что похищеніе сего рода учинено и безъ взлома и безъ обдуманнаго заранее намѣренія или умысла, то

наказаніе смягчается одною степенью.

лат, а jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłößeie w ilości razów, artykułem 35 na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, i oddaniu do poprawczych arezstankieh rot na czas od sześciu do ośmiu lat.

238. За забіръ становящихъ власнось коścioла pieniędzy i rzeczy, przez użycie do służby Bożej nie poświęconych, za pomocą włamania się, wszakże nie z kościoła i nie z zakrystyi, lecz z kaplicy lub oddzielnego kościelnego składu dokonany, winny ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do Syberyi na osiedlenie, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłosta w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

Za podobny zabіръ popelniony nie przez włamanie się, lecz z rozmysłem, sprawca ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, i ze wzbroniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w przeciagu zakresłonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłößeie w ilości razów, artykułem 35 na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, i oddaniu do poprawczych arezstankieh rot na czas od sześciu do ośmiu lat.

Jeżeli zaś zabіръ ten nie przez włamanie się i bez rozmysłu był popelniony,

kara o jeden stopień zniżoną zostanie.

239. За покражу денегъ изъ столбовъ, выставленныхъ съ образами или крестами для сбора на церковь, виновные подвергаются:

тѣмъ же наказаніямъ, которыя въ предшедшей статьѣ 238 опредѣлены за похищеніе принадлежащихъ церкви, но употребленіемъ при богослуженіи неосвященныхъ вещей, изъ часовень и отдѣльныхъ церковныхъ хранилищъ, и на томъ же основаніи.

240. Если святотатство учинено тѣмъ лицомъ или тѣми лицами, коимъ было поручено храненіе похищенныхъ предметовъ, вещей или денегъ, или же коимъ сіи вещи или предметы ввѣрялись для употребленія при богослуженіи, то, при опредѣленіи имъ означенныхъ въ предшедшихъ сей Главы статьяхъ за каждый родъ сего преступленія наказаній, строгость оныхъ возвышается одною степенью.

241. За похищеніе изъ церкви не принадлежащихъ къ церковному имуществу денегъ или вещей, когда сіе учинено безъ оскорбленія святыни, а равно и за присвоеніе денегъ отъ кого-либо данныхъ на церковь, или же на содержаніе монастырей и монашествующихъ, а у Православныхъ и на свѣчи, но еще въ имуществе церковное или монастырское непоступившихъ, виновные подвергаются:

вышей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ сего Уложенія въ статьѣ 1160 за воровство-кражу или въ статьѣ 1190 за присвоеніе чужаго имущества.

Если напротивъ при томъ было оскорбленіе святыни, то они приговариваются:

къ наказаніямъ за святотатство на основаніи правилъ, постановленныхъ въ статьѣ 238.

242. Всѣ постановленія сей Главы о наказаніяхъ за святотатство распространяются въ равной мѣрѣ на учинившихъ оное въ церквахъ, часовняхъ, ризницахъ и церковныхъ хранилищахъ какъ Православнаго, Римско-Католическаго, такъ и другихъ признанныхъ и покровительствуемыхъ законами Христіанскихъ вѣроисповѣданій.

239. За крадіежъ денегъ ze skarbon, z obrazami lub krzyżami wystawionych celem zbierania ofiar na kościół, sprawca ulegnie:

karom, za zabór rzeczy własność kościoła stanowiących, przez używanie do obrzędów religii nie poświęconych, z kaplic lub oddzielnych kościelnych składów, w poprzedzającym 238 artykule oznaczonym, podług objętych w tymże artykule prawideł.

240. Jeżeliby świętokradztwo popełnionem zostało przez osobę, której poruczonem było strzeżenie skradzionych przedmiotów, rzeczy lub pieniędzy, albo też przez osobę, która takowe przedmioty miała sobie dla użycia ich do służby Bożej powierzone, wówczas kary, w poprzedzających artykułach niniejszego Rozdziału za każdy rodzaj tego przestępstwa postanowione, podwyższone zostaną o jeden stopień.

241. Za zabór z kościoła, lecz bez obrazy świętości, pieniędzy lub rzeczy nie stanowiących własności kościelnej, jak niemniej za przywłaszczenie sobie pieniędzy, przez kogokolwiek na kościół lub też na utrzymanie klasztoru i zakonników, a w wyznaniu Prawosławnem i na świece ofiarowanych, które wszakże jeszcze w skład majątku kościelnego lub klasztornego nie weszły, winni ulegną:

wyższym w zakresie karom, w artykule 1160 niniejszego Kodexu za kradzież, lub w artykule 1190 za przywłaszczenie sobie endziej własności postanowionym.

Jeżeli zaś zaborowi powyższemu obraza świętości towarzyszyła, sprawca ulegnie:

karom za świętokradztwo, podług przepisów w artykule 238 objętych.

242. Wszystkie przepisy niniejszego Rozdziału o karach za świętokradztwo rozciągają się zarówno na popełniających je w kościołach, kaplicach, zakrystiach i kościelnych składach tak Prawosławnego, Rzymsko-Katolickiego, jakoteż i innych Chrześcijańskich wyznań, w kraju dozwolonych i pod opieką prawa zostających.

243. За похищение завѣдомо священныхъ или же чрезъ употребленіе оныхъ при богослуженіи освященныхъ предметовъ, о коихъ упоминается выше сего въ статьяхъ 233 и 234, не изъ церкви, ризницы, или иного церковнаго хранилища, а изъ частнаго дома или другаго мѣста, виновный подвергается, когда сіе похищеніе учинено со взломомъ:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, а буде онъ по закону не изыять отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода:

Когдажъ безъ взлома, то:

ссылкъ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до четырехъ лѣтъ и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, или, буде онъ по закону не изыять отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 для первой степени наказаній сего рода и отдачу въ исправительныя арестантскія роты на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

Если означенные выше сего въ статьяхъ 233 и 234 предметы похищены изъ лавки, мастерскаго заведенія или иного мѣста, прежде употребленія ихъ въ богослуженіи, или поступленія въ церковное имущество, то виновные въ семъ похищеніи подвергаются:

наказаніямъ, опредѣленнымъ за воровство-кражу въ статьяхъ 1148—1172 сего Уложенія, но всегда въ высшей оныхъ мѣръ.

244. За покражу денегъ изъ столовъ или кружекъ, выставленныхъ безъ образовъ и крестовъ при церквяхъ и часовняхъ, для сбора не на церкви, а для пособія бѣднымъ или же другое благотворительное употребленіе, виновные подвергаются:

243. За dokonany świadomie zabór przedmiotów świętych, lub przez użycie do służby Bożej poświęconych, w powyższych 233 i 234 artykułach wzmiankowanych, nie z kościoła, zakrystyi lub innego kościelnego składu, lecz z domu prywatnego lub z innego miejsca, winny ukaranym zostanie, jeżeli zabór ten przez włamanie się dokonany został:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłostą w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj;

Jeżeli zabór nie przez włamanie się popełniony został:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od trzech do czterech lat, i ze wzbronieniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w przeciągu zakreślonego przez sąd czasu od dziesięciu do dwunastu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłostą w ilości razów, artykułem 35 na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, i oddaniem do poprawczych areztanckich rot na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

Jeżeli zaś zabór przedmiotów, wyżej w artykułach 233 i 234 wzmiankowanych, dokonany został ze sklepu, rękodzielni lub innego miejsca, wprzód nim użytymi były do służby Bożej, lub nim się stały własnością kościelną, sprawca tego zaboru ulegnie: wyższym w zakresie karom za kradzież, w artykułach 1148 — 1172 niniejszego Kodexu oznaczonym.

244. Za kradzież pieniędzy ze skarbon lub skrzynek, wystawionych bez obrazów i krzyżów przy kościołach i kaplicach, celem zbierania ofiar nie na kościół, lecz na wsparcie ubogich, lub na inne dobroczynne cele, winny ulegnie:

высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ за воровство-кражу со взломомъ въ статьѣ 1150 сего Уложенія.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергаются виновные въ похищеніи изъ такихъ столбовъ и кружекъ даже и денегъ на церковь собираемыхъ, если доказано, что они не знали о истинномъ назначеніи сего сбора.

Но когда похищеніе учинено такимъ лицомъ, коему не могло быть не извѣстно, что украденная имъ сумма принадлежала церкви, или же въ такихъ обстоятельствахъ, которыя не дозволяли въ томъ сомнѣваться, то виновный приговаривается:

къ наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 238 опредѣленнымъ.

245. За похищеніе не изъ церкви, часовни, ризницы или отдѣльнаго церковнаго хранилища, а изъ какого-либо инаго мѣста такихъ вещей, которыя принадлежатъ къ церковному имуществу, не могутъ быть почитаемы ни священными, ниже освященными чрезъ употребленіе при богослуженіи предметами, виновные, смотря по обстоятельствамъ сопровождавшимъ то преступленіе, подвергаются:

одному изъ наказаній, опредѣленныхъ за воровство-кражу въ статьяхъ 1148—1172 сего Уложенія.

246. За разрытіе могилъ для ограбленія мертвыхъ тѣлъ или для поруганія надъ погребенными, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжныя работы въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній телесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Если же могила ими разрыта не для ограбленія погребеннаго въ оной тѣла, и не для поруганія надъ онымъ, но для какихъ-либо суевѣрныхъ дѣйствій, то они,

вышшимъ въ zakresie karom, за kradzież przez włamanie się w artykule 1150 niniejszego Kodexu postanowionym.

Tymże samym karom ulegnie sprawca zaboru z takich skar-bon lub skrzynek pieniędzy na kościół zbieranych, jeżeli udowodnionem będzie, że nie wiedział o właściwem tych ofiar prze-znaczeniu.

Lecz jeżeli zabór popełnionym został przez taką osobę, która nie mogła nie wiedzieć, że skradzione przez nią pieniądze wła-sność kościelną stanowiły, lub w takich okolicznościach, które wątpić o tém nie pozwalały, winny ulegnie:

karom, wyżej w artykule 238 oznaczonym.

245. Za zabór nie z kościoła, kaplicy, zakrystyi lub od-dzielnego kościelnego składu, lecz z jakiegobądź innego miej-sca takich rzeczy, które będąc własnością kościelną nie mogą jednak być uważane ani za święte, ani za poświęcone przez użycie do służby Bożej, sprawcy, w miarę okoliczności towa-rzyszących temu przestępstwu, ulegną:

jednej z kar za kradzież, w artykułach 1148—1172 niniej-szego Kodexu postanowionych.

246. Za pogwałcenie grobów w celu obdarcia trupów lub znieważenia zmarłego, winny ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat, a je-żeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłō-stą w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej pię-tnowaniem.

Jeżeli grób został pogwałconym, nie w celu obdarcia trupa, ani też dla znieważenia zmarłego, lecz w skutku zabobonu, winny ulegnie:

по лишении всехъ правъ, ссылаются на поселение въ Сибирь.

Когдажъ будетъ признано, что разрытіе могилы учинено безъ всякаго злаго намѣренія, а по шалости или въ пьянствѣ, то виновный присуждается:

къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Примѣчаніе. Постановленія сей статьи не относятся къ разрытію старинныхъ могилъ или кургановъ, предпринимаемому для отысканія древностей, или же съ цѣлію обработанія земли, на коей они находятся, или иною равно непротивозаконною.

247. За истребленіе или поврежденіе надгробныхъ памятниковъ и за наружное поврежденіе могилъ, когда сіе сдѣлано по злобному противъ погребенныхъ въ сихъ могилахъ или противъ семействъ ихъ чувству, виновный подвергается:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Когдажъ сіе учинено по одному лишь легкомыслію, то на виновнаго налагается:

денежное взысканіе отъ десяти до пятидесяти рублей.

Во всякомъ случаѣ виновный обязанъ исправить на свой счетъ поврежденные имъ памятники.

За похищеніе надгробнаго памятника или наружныхъ онаго украшеній, виновные, на основаніи правилъ о совокупности преступленій, подвергаются:

высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ за воровство-кражу въ статьѣ 1160 сего Уложенія.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О ЛЖЕПРИСЯГѢ.

248. За лживую присягу, данную съ обдуманномъ намѣреніемъ или умысломъ, виновный подвергается:

позбавленію wszelkichъ правъ i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi.

Jeżeli zaś pogwałcenie grobu dokonaniemъ było bezъ żadnego złego zamiaru, ze swawoli lub w stanie opilstwa, winny ukarany zostanie:

zamknięciemъ w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

Uwaga. Przepisy niniejszego artykułu nie stosują się do rozkopywania starożytnychъ могилъ czyli kurhanów, w celu wykrycia zabytków starożytności, uprawiania gruntu na którymъ się one znajdują, lub w innymъ jakimбądź godziwymъ zamiarze.

247. Za zniszczenie lub uszkodzenie nagrobkówъ i za zewnętrzne uszkodzenie grobów, gdy powodemъ tego była nienawiść ku zmarłemu lub jego rodzinie, winny ukarany zostanie: osadzeniemъ w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego, stosownie do okoliczności winę jego zwiększającychъ lub zmniejszającychъ.

Gdyby zaś czyn takowy popełnionymъ został jedynie z lekko-myślności, sprawca poniesie:

karę pieniężną od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli.

W każdymъ przypadku, sprawca obowiązany będzie do naprawienia swoimъ kosztemъ uszkodzonychъ grobowcówъ.

Za zabórъ nagrobka lub zewnętrznychъ jego ozdóbъ, winny, z mocy przepisówъ o zbiegu przestępstwъ, ulegnie:

wyższymъ w zakresie karomъ za kradzieżъ, w artykule 1160 niniejszego Kodexu oznaczonymъ.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O RRZYWOPRZYSIĘSTWIE.

248. Za rozmyślne wykonanie fałszywej przysięgi, winny ulegnie:

лишению всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на селеніе.

249. Если кто, равноумно съ обдуманнѣмъ намѣреніемъ или умысломъ, учинить живую присягу въ подтвержденіе такого своего по уголовному дѣлу свидетельства, въ слѣдствіе коего обвиняемый долженъ неправильно понести уголовное наказаніе, то сей злостный клятвопреступникъ, по изобличеніи его, подвергается:

лишению всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

250. Если будетъ признано, что давшій живую присягу учинилъ сіе безъ обдуманнаго намѣренія, а по замѣшательству въ трудныхъ обстоятельствахъ и слабости разумнія о святости присяги, то онъ за сіе подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

251. Кто, также безъ умысла и по замѣшательству, объявитъ, что готовъ дать присягу и потомъ отъ сего откажется, тотъ, по надлежашемъ его въ судѣ вразумленіи о неосторожности такого поступка и о важности и вредѣ послѣдствій, которыя оный могъ бы имѣть, приговаривается за сіе:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

252. Учинившій живую присягу, если онъ не подвергается наказанію, определенному въ предшедшей 249 статьѣ, предается церковному покаянію по усмотрѣнію духовнаго начальства его въ роисповѣданіи.

позбавленію wszelkichъ правъ и zesłaniu na osiedlenie w Syberyi.

249. Kto, również rozmyślnie, złoży pod przysięgą fałszywe w sprawie karnej zeznanie, na mocy którego obwiniony musiałby ponieść niesłusznie karę główną, ten za takowe, szczególną złośliwością nacechowane, krzywoprzysięstwo, ulegnie:

pozбавленію wszelkichъ правъ и zesłaniu do robót ciężkich w twierdzachъ на czas od ośmiu do dziesięciu lat.

250. Jeżeli fałszywa przysięga została wykonana bez rozmysłu, lecz skutkiem zmieszania się w trudnych okolicznościach i niedostatecznego pojęcia świętości przysięgi, winny ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest prawem od kar cielesnych wyłączonym, oddaniu do poprawczychъ arestaneckichъ rot на czas od dwóch do czterechъ lat.

251. Kto, również bez złego zamiaru, w skutek zmieszania się, oświadczy gotowość złożenia przysięgi, lecz następnie cofnie się od jej złożenia, ten, po należytemъ w sądzie upomnieniu o niebaczności podobnego postępku, niemniej o ważności i szkodliwości skutków, któreby ztąd wyniknąć mogły, skazanym zostanie:

na arest od trzech tygodni do trzech miesięcy.

252. Krzywoprzysiężcy, którzy nie podpadają karze w powyższymъ 249 artykule oznaczonej, ulegną pokucie kościelnej, podługъ uznania zwierzchności duchownej ichъ wyznania.

РАЗДѢЛЪ ТРЕТІИ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ ГОСУДАРСТВЕННЫХЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ ПРОТИВЪ СВЯЩЕННОЙ ОСОБЫ ГОСУДАРЯ
ИМПЕРАТОРА И ЧЛЕНОВЪ ИМПЕРАТОРСКАГО ДОМА.

253. Всякое злоумышленіе и преступное дѣйствіе противъ жизни, здравія или чести Государя Императора и всякій умыселъ свергнуть Его съ Престола, лишить свободы и Власти Верховной, или же ограничить права оной, или учинить Священной Особѣ Его какое-либо насиліе, подвергаютъ виновныхъ въ томъ:

лишенію всѣхъ правъ и смертной казни.

254. Злоумышленіе во всѣхъ вышеозначенныхъ видахъ почитается дѣйствительнымъ преступленіемъ не только въ случаѣ, когда виновнымъ сдѣлано уже покушеніе для приведенія своихъ преступныхъ намѣреній въ исполненіе, но и тогда, когда онъ, чрезъ предложеніе другому принять въ нихъ участіе, или чрезъ составленіе на сей конецъ заговора или сообщества, или чрезъ вступленіе въ такое сообщество или заговоръ, или же чрезъ словесное или письменное изъясненіе своихъ о томъ мыслей и предположеній, или инымъ образомъ, приступилъ къ какому-либо для сего приготовленію.

255. Всѣ участвовавшіе въ злоумышленіи или преступномъ дѣйствіи противъ Священной Особы Государя Императора, или противъ правъ Самодержавной Власти Его, въ видѣ сообщниковъ, пособниковъ, подговорщиковъ, под-

DZIAŁ TRZECI.

O PRZESTĘPSTWACH STANU.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O PRZESTĘPSTWACH PRZECIW ŚWIĘTEJ I NIETYKAŁNEJ OSOBIE
CESARZA I CZŁONKOM CESARSKIEGO DOMU.

253. Wszelki zamach i targnięcie się na życie, zdrowie lub cześć Cesarza, jak również wszelkie zamierzenie strącenia Go z Tronu, pozbawienia wolności i Władzy Najwyższej, lub ograniczenia jej praw, albo wyrządzenia Jego Świętej i Nietykałnej Osobie jakiego gwałtu, ściągają na winnych: pozbawienie wszelkich praw i karę śmierci.

254. Jako rzeczywiste przestępstwo uważane będą wszystkie wyżej oznaczone rodzaje zamachu, nie tylko wówczas, kiedy winowajca już usiłował przestępne swoje zamiary dokonać, ale i wówczas, kiedy, czyli to przez uczynienie komubądź propozycji aby w rzeczonych zamiarach udział przyjął, czyli też przez zawiązanie w tym celu spisku lub towarzystwa, przez wstąpienie do takowego towarzystwa lub spisku, przez słowne lub piśmienne wyjawienie swoich w tym względzie myśli i planów, lub w inny sposób, przystąpił do jakiegokolwiek w tym celu przygotowania.

255. Każdy, ktoby miał udział w zamachu lub targnięciu się na Świętą i Nietykałą Osobę Cesarza, lub na prawa Samodzierzącej Jego Władzy, jako współnik, uczestnik, podżegacz lub nieprzeszkadzający, niemniej też ukrywający winnych,

стрекателей или попустителей, а равно и укрыватели виновных въ семь, и тѣ, которые, зная и имѣя возможность донести о злоумышлении или о злоумышленникахъ, не исполнили сей обязанности, приговариваются:

къ тому же наказанію.

256. Тому же наказанію и на томъ же основаніи подвергаются и виновные въ злоумышлении или преступномъ дѣйствіи противъ жизни, здравія, свободы, чести и Высочайшихъ правъ Наслѣдника Престола, или Супруги Государя Императора, или прочихъ Членовъ Императорскаго Дома, и всѣ въ томъ участвовавшіе, а равно и укрыватели виновныхъ, и тѣ, которые зная и имѣя возможность донести о злоумышлении, не исполнили сей обязанности.

257. Изобличенные въ составленіи и распространеніи письменныхъ или печатныхъ сочиненій или изображеній, съ цѣлю возбудить неуваженіе къ Верховной Власти, или же къ личнымъ качествамъ Государя, или къ управленію Его государствомъ, приговариваются, какъ оскорбители Величества:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ.

Участвовавшіе въ составленіи или злоумышленномъ распространеніи такихъ сочиненій или изображеній подвергаются тому же наказанію.

Виновные въ составленіи сочиненій или изображеній сего рода, но не изобличенные въ злоумышленномъ распространеніи оныхъ, приговариваются за сіе, какъ за преступный умыселъ:

къ заключенію въ крѣпости на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ, съ лишеніемъ нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

Имѣвшіе у себя такіа сочиненія или изображенія, и равномерно не изобличенные въ злоумышленномъ распространеніи оныхъ, если ими не будетъ доказано, что они имѣютъ

тудzież każdy, ktoby, mając wiadomość i możność doniesienia o zamachu lub o knujących go osobach, obowiązku tego nie dopełnił, ulegnie:

tęjże samęj karze.

256. Tejże samęj karze, i podług tychże samych prawideł, ulegną winni zamachu lub targnięcia się na życie, zdrowie, wolność, cześć i Najwyższe prawa Następcy Tronu, albo Małżonki Cesarza, albo też innych Członków Cesarzkiego Domu, jak niemniej wszyscy w zamachu lub targnięciu się tém udział mający, winnych ukrywający, oraz ci, którzy, wiedząc i mając możność doniesienia o zamachu, nie dopełnili tego obowiązku.

257. Przekonani o sporządzaniu i rozszerzaniu pism, druków albo jakiegobądź obrazów i wizerunków, wzamiarze wzburzenia nieuszanowania dla Najwyższej Władzy lub osobistych przymiotów albo rządów Cesarza, jako winni obrazy Majestatu, ukarani zostaną:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do ciężkich robót w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat.

Mający udział w sporządzaniu albo złośliwém rozszerzaniu takich pism, druków lub obrazów i wizerunków, ulegną:

tęjże samęj karze.

Ktoby pisma, druki lub obrazy i wizerunki tego rodzaju sporządzał, o złośliwe ich wszakże rozszerzanie przekonany nie został, jako winny przestępnego zamierzenia, ukarany zostanie: osadzeniem w twierdzy na czas od dwóch do czterech lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

Ktoby takie druki, pisma lub obrazy i wizerunki posiadał, lecz również o złośliwe ich rozszerzanie przekonany nie został, ule-

у себя сии сочинения или изображения по особому распоряжению или дозволенію надлежащаго высшаго начальства, подвергаются за сие:

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ и потомъ могутъ быть отдаваемы подѣ надзоръ полиціи на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

258. Кто осмѣлится произнести, хотя и заочно, дерзкія оскорбительныя слова противъ Государя Императора, или съ умысломъ будетъ повреждать, искажать или истреблять выставленные въ присутственномъ или публичномъ мѣстѣ портреты, статуи, бюсты или инныя изображенія Его, тотъ за сие оскорбленіе Величества присуждается: къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

Если виновный дозволилъ себѣ сии дерзкія слова или поступки въ пьянствѣ безъ преднамѣреннаго на то умысла, то онъ приговаривается:

къ заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

259. Бывшіе свидѣтелями означенныхъ въ предшедшей 258 статьѣ дерзкихъ поступковъ или словъ, и не препятствовавшіе онымъ, а равно и не донесшіе о нихъ ближайшему мѣстному начальству, приговариваются:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

260. Виновные въ составленіи и распространеніи письменныхъ или печатныхъ сочиненій или изображеній, оскорбительныхъ для Наслѣдника Престола, или Супруги Государя Императора, или же прочихъ Членовъ Императорскаго Дома, а равно и въ произнесеніи, хотя и заочно,

гние, выжавши gdyby je posiadał w skutek szczególnego rozporządzenia lub pozwolenia wyższej władzy:

aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy, a następnie może być oddanym pod dozór policyi na czas od roku jednego do trzech lat, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

258. Kto się poważy miotać, chociażby zaocznie, zuchwałe i uwłaczające Osobie Cesarza wyrazy, albo się w złym zamiarze dopuści uszkodzenia, skażenia lub zniszczenia znajdujących się w miejscu urzędowania jakiej władzy, lub w miejscu publiczném, portretów, posągów, popiersi, lub innych Jego wizerunków, ten za takową obrazę Majestatu, ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do ciężkich robót w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat.

Jeżeli winny dopuścił się tych zuchwałych mów lub postępków w stanie opilstwa, nierozmyślnie, ukaranym zostanie:

zamknięciem w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

259. Wszyscy obecni opisanym w poprzedzającym 258 artykule zuchwałym postępkom lub mowom, za nieprzeszkodzenie im, jak również za niedoniesienie o nich najbliższej zwierzchności miejscowej, skazani zostaną:

na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

260. Winni sporządzania i rozszerzania pism, druków albo jakiegobądź obrazów i wizerunków, uwłaczających Następcy Tronu, Małżonce Cesarza lub innym Członkom Cesarskiego Domu, jak również, zaocznego nawet, miotania zuchwałych i

дерзкихъ и оскорбительныхъ противъ Ихъ Особы, правъ или чести словъ, или же въ умышленномъ публичномъ оскорбленіи Ихъ изображеній, подвергаются:

— первые наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 257,

а вторые — наказаніямъ, въ статьѣ 258 опредѣленнымъ.

Бывшіе свидѣтелями такихъ дерзкихъ поступковъ или словъ, не препятствовавшіе онымъ и не донесшіе о нихъ ближайшему мѣстному начальству, приговариваются:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О БУНТѢ ПРОТИВЪ ВЛАСТИ ВЕРХОВНОЙ И ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИЗМѢНѢ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О бунтѣ противъ Власти Верховной.

261. За бунтъ противъ Власти Верховной, то есть возстаніе скопомъ и заговоромъ противъ Государя и Государства, а равно и за умыселъ испровергнуть правительство во всемъ Государствѣ или въ нѣкоторой онаго части, или же перемѣнить образъ правленія, или установленный законами порядокъ наслѣдія Престола, и за составленіе на сей конецъ заговора или принятіе участія въ составленномъ уже для того заговорѣ, или въ дѣйствіяхъ онаго, съ знаніемъ о цѣли сихъ дѣйствій, или въ сборѣ, храненіи или раздачѣ оружія и другихъ приготовленіяхъ къ бунту, всѣ какъ главные въ томъ виновные, такъ и сообщники ихъ, подговорщики, подстрекатели, пособники, попустители и укрыватели подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и смертной казни.

увлачзающихъ Ихъ Особомъ, правомъ или чести выразовъ, або publicznego, z zamiarem, znieważenia Ich wizerunków, ulegną: pierwsi karom, wyżej w artykule 257, a ostatni — karom, w artykule 258 oznaczonym.

Obecni takimъ zuchwałymъ mowomъ i postępkomъ, за nieprzeszkodzenie imъ i niedoniesienie o nichъ najbliższej zwierzchności miejscowej, skazani zostaną:

na areszt od trzechъ tygodni do trzechъ miesięcy, stosownie do zwiększającychъ lub zmniejszającychъ winę ichъ okoliczności.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O ROKOSZU PRZECIW WŁADZY NAJWYŻSZEJ I ZDRADZIE PAŃSTWA.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O rokoszu przeciw Władzy Najwyższej.

261. За rokosz przeciw Władzy Najwyższej, то jest powstanie tłumemъ i przez spisekъ przeciw Cesarzowi i Państwu, jakъ niemniejъ за zamierzenie obalenia rządu w całemъ Państwie lub pewnejъ jego części, або zmienienia kształtu rządu, lub prawemъ ustanowionego porządku następstwa Tronu, i за zawiązanie w tymъ celu spisku, або przyjęcie udziału w spisku już w tymъ celu zawiązanymъ, lub w jego działaniachъ z wiadomością o ichъ dążeniu, lub też w zbieraniu, przechowywaniu lub rozdawaniu broni, niemniejъ за inne przygotowania do rokoszu, wszyscy, takъ główni winowajcy, jakoteż i ichъ wspólnicy, podżegacze, uczestnicy, nieprzeszkadzający i ukrywający, ulegną:

pozbawieniu wszelkichъ prawъ i karze śmierci.

Тѣ, которые, зная о такомъ злоумышленіи и приготовленіи къ приведенію оного въ дѣйство и имѣвъ возможность довести о томъ до свѣдѣнія правительства, не исполнили сей обязанности, приговариваются:

къ тому же наказанію.

262. Когда означенное въ предшедшей 261 статьѣ злоумышленіе открыто правительствомъ заблаговременно при самомъ оного началѣ, и потому ни покушеній въ слѣдствіе сего умысла, ни смятеній и никакихъ иныхъ вредныхъ послѣдствій отъ него не произошло, то виновные, вмѣсто смертной казни, приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ, или же въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ,

смотря по большей или меньшей важности преступнаго ихъ умысла, большому или меньшему въ ономъ участию и по другимъ увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ обстоятельствамъ.

263. Виновные въ составленіи и распространеніи письменныхъ или печатныхъ объявленій, воззваній, или же сочиненій или изображеній, съ цѣлію возбудить къ бунту или явному неповиновенію Власти Верховной, приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работы въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

Тому же наказанію подвергаются изобличенные въ злоумышленномъ распространеніи такихъ сочиненій, и вообще всѣ участвовавшіе завѣдомо въ семъ преступленіи, а равно и тѣ, которые въ какомъ-либо мѣстѣ будутъ, съ тою же преступною цѣлію, говорить публично рѣчи.

Виновные въ составленіи такихъ объявленій, воззваній, или же сочиненій или изображеній, хотя и не изобличенные въ злоумышленномъ распространеніи оныхъ, подвергаются за сіе, какъ за приготовленіе и начало покушенія къ возбужденію бунта:

Кто, зная о такомъ замачу и приготовленіяхъ до выполненія го oraz mając możność doniesienia o tém Rządowi, nie wypełni tego obowiązku, skazanym zostanie: na też samą karę.

262. Jeżeli określony w poprzedzającym 261 artykule zamach, wcześniej, w samym początku, przez Rząd wykrytym został, i dla tego, skutkiem takowego zamierzenia, ani usiłowanie, ani zaburzenie, ani żadne inne szkodliwe następstwa nie wynikły, winni, zamiast kary śmierci, ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robot w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat, albo w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat, stosownie do większej lub mniejszej ważności przestępnego ich zamierzenia, większego lub mniejszego w niem udziału, i innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających.

263. Ktoby sporządził i rozszerzał w rękopiśmie będące lub drukowane ogłoszenia, odezwy lub inne pisma, albo też jakiegobądź obrazy i wizerunki, w celu wzniecenia rokoszu, lub jawnej nieuległości Władzy Najwyższej, ukaranym zostanie: pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do ciężkich robót w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

Taż sama kara dotknie tych, którzyby złośliwie podobne pisma rozszerzali i wszystkich w ogóle, którzyby świadomie udział w tém przestępstwie wzięli, jak również i tych, którzyby gdziekolwiek bądź, w tymże przestępnym celu, publiczne przemowy mieli.

Kto takie ogłoszenia, odezwy, pisma lub obrazy i wizerunki sporządzi, ten, chociażby nie dopuścił się złośliwego ich rozszerzania, jako winny przygotowania i początku usiłowania wzniecenia rokoszu, ukaranym zostanie:

заключенію въ крѣпости на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ, съ лишеніемъ нѣкоторыхъ особенныхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ.

Имѣвшіе у себя объявленія, воззванія, или же сочиненія или изображенія сего рода, и равномерно не изобличенные въ злоумышленномъ распространеніи оныхъ, если ими не будетъ доказано, что они имѣютъ ихъ по особому распоряженію или дозволенію надлежащаго высшаго начальства, подвергаются за сіе:

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ, и потомъ могутъ быть отдаваемы подъ надзоръ полиціи на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

264. За составленіе и распространеніе письменныхъ или печатныхъ сочиненій и за произнесеніе публично рѣчей, въ коихъ, хотя и безъ прямого и явнаго возбужденія къ возстанію противъ Власти Верховной, усиливается оспаривать или подвергать сомнѣнію неприкосновенность правъ Ея, или же дерзостно порицать установленный государственными законами образъ правленія, или порядокъ наследія Престола, виновные въ томъ подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ. Тому же наказанію подвергаются изобличенные въ злоумышленномъ распространеніи такихъ сочиненій, и вообще всѣ участвовавшіе заведомо въ семъ преступленіи.

Виновные въ составленіи сочиненій сего рода, не изобличенные въ злоумышленномъ распространеніи оныхъ приговариваются за сіе, какъ за преступный умыселъ:

къ заключенію въ крѣпости на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Имѣвшіе у себя такіа сочиненія и равномерно не изобличенные въ злоумышленномъ распространеніи оныхъ, если ими не будетъ доказано, что они имѣютъ ихъ по особому

осажденіемъ въ тверды отъ двухъ до четырехъ лѣтъ, з утратѣ нѣкоторыхъ, въ артикулѣ 54 нинѣшняго Кодексу описанныхъ, szczególnыхъ правъ и привилегій.

Ктобы оглошенія, оdezwy, письма луб образы и wizerunki tego rodzaju posiadał, lecz również o złośliwe ich rozszerzanie przekonany nie został, ten ulegnie, wyjąwszy gdyby je posiadał w skutek szczególnego rozporządzenia lub pozwolenia wyższej władzy:

aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy, a następnie może być oddany pod dozór policyi na czas od roku jednego do trzech lat, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

264. За уложеніе и розсзержаніе писм луб друкѡвъ, albo за publiczne przemowy, które, nie będąc wyraźnie skierowane do otwartego wzniecenia rokoszu przeciw Władzy Najwyższej, zmierzają jednakże do zaprzeczenia lub podania w wątpliwość nie-tykalności Jęj praw, albo zuchwale ganią zaprowadzony ustawami Państwa kształt rządu, lub porządek następstwa Tronu, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkichъ правъ и zesłaniu do ciężkichъ robótъ w zakładachъ fabrycznychъ на czas od czterechъ do sześciu latъ.

Tęjże samęj karze ulegnie przekonany o złośliwe rozszerzanie takichъ писм, i każdy w ogóle, ктобы świadоміе udziałъ miałъ w tѣmъ przestępstwie.

Ктобы письма tego rodzaju уложилъ, lecz złośliwie ich nierozszerzał, ten, jako winny przestępnego zamierzenia, ulegnie:

осажденію въ тверды отъ року одного до двухъ лѣтъ.

Ктобы письма такіе posiadał, lecz również o złośliwe ich rozszerzanie przekonany nie został, ten, jeżeli nie udowodni że posiadał je w skutek szczególnego rozporządzenia lub pozwolenia

распоряженію или дозволенію надлежащаго высшаго начальства, подвергаются за сіе, какъ за недонесеніе о извѣстномъ преступленіи или преступномъ умыслѣ:

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ, и потомъ могутъ быть отдаваемы подъ надзоръ полиціи на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О государственной измѣнѣ и преступленіяхъ противъ народнаго права.

265. Государственною измѣною признается:

1) Когда кто-либо умыслить предать Государство или какую-либо часть оного другому Государю или правительству;

2) Когда кто-либо изъ подданныхъ Его Императорскаго Величества будетъ возбуждать какую-либо иностранную державу къ войнѣ или инымъ непріязненнымъ дѣйствіямъ противъ Государства, или съ тѣмъ же намѣреніемъ сообщить государственныя тайны иностранному правительству;

3) Когда онъ во время войны будетъ способствовать или благопріятствовать непріятелю въ военныхъ или другихъ враждебныхъ противъ Имперіи или противъ союзниковъ Россіи дѣйствіяхъ, чрезъ явное въ сихъ дѣйствіяхъ участіе, или же совѣтомъ, открытіемъ тайнъ, или сообщеніемъ иныхъ какихъ-либо свѣдѣній, или будетъ стараться препятствовать успѣхамъ Россійскаго оружія или союзниковъ Россіи и въ особенности, если онъ какимъ бы то ни было образомъ передастъ непріятелю городъ, крѣпость или другое укрѣпленное мѣсто, или арсеналъ, или же съ умысломъ дастъ захватить отрядъ войскъ, или другую команду, или

высшей власти, улѣгнѣ, jako winny недонесенія о wiadomém mu przestępstwie lub przestępném zamierzeniu:

aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy, a następnie może być oddanym pod dozór policyi na czas od roku jednego do trzech lat,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

ODDZIAŁ DRUGI.

O zdradzie państwa i przestępstwachъ przeciwъ праву narodów.

265. Zdrada państwa zachodzi:

1) Gdy kto zamierzy Państwo lub jakąkolwiek jego część wydać obcemu Panującemu lub rządowi;

2) Gdy poddany Jego Cesarskiej Mości pobudza obce mocarstwo do wojny lub innych nieprzyjacielskich działań przeciw Państwu, lub w tymże celu wydaje tajemnicę stanu obcemu rządowi;

3) Gdy w czasie wojny poddany takowy dopomaga lub sprzyja nieprzyjacielowi w wojennych lub innych nieprzyjacielskich przeciw Cesarstwu lub sprzymierzeńcom Rossyi działaniach, przez otwarty w tychże działaniach udział, lub przez radę, wydanie tajemnic, lub też udzielenie innych jakichkolwiek wiadomości, albo stara się przeszkodzić powodzeniu Rossyjskiego, lub sprzymierzeńców Rossyi, oręża, a szczególnie, jeżeli jakimkolwiek sposobem wyda nieprzyjacielowi miasto, twierdzę, inne miejsce warowne, lub arsenał, albo w złym zamiarze dozwoli opanować część wojsk lub ich oddział, lub też zapasy i rysztunki wojenne, albo udzieli nieprzyjacielowi plan twier-

воинские запасы и снаряды, или сообщить неприятелю планъ крѣпости, арсенала или же укрѣпленнаго или инаго стана (лагеря), или тѣхъ мѣстъ, гдѣ происходятъ военныя дѣйствія, или дастъ извѣстіе о расположеніи и движеніи войскъ, или о состояніи арміи и другихъ средствахъ нападенія или обороны, или будетъ возбуждать войска Россійскія или союзныя съ Россією къ неповиновенію или возмущенію, или будетъ стараться поколебать вѣрность подданныхъ ея или же союзныхъ съ нею державъ, или, принявъ отъ неприятеля возмутительные манифесты или объявленія, будетъ распространять оныя въ Царствѣ, или сообщать ихъ жителямъ Имперіи или въ областяхъ ея союзниковъ, или же въ распространяемыхъ имъ сочиненіяхъ утверждать мнимыя права другой державы на какую-либо часть областей Имперіи, или будетъ набирать людей для войскъ неприятельскихъ, или самъ перейдетъ въ ряды неприятеля, или же, вступивъ въ службу иностранной державы, хотя и прежде разрыва ея съ Россією, будетъ послѣ сего разрыва участвовать въ ея военныхъ противъ Россіи или иныхъ враждебныхъ ей дѣйствіяхъ, или будетъ доставлять неприятелямъ или готовить или хранить для нихъ оружіе, деньги, съестные и другіе припасы или инныя какія-либо пособія, или будетъ принимать къ себѣ, сопровождать или укрывать неприятельскихъ лазутчиковъ (шпіоновъ), или отряды ихъ войскъ, отправленныхъ для рекогносцированія, или же давать имъ въ чемъ-либо помощь, или и самъ сдѣлается неприятельскимъ лазутчикомъ;

4) Когда дипломатическій или иной чиновникъ, уполномоченный на заключеніе трактата съ иностранною державою, употребить съ умысломъ сіе довѣріе въ явный вредъ для Имперіи;

5) Когда дипломатическій или иной чиновникъ, или вообще подданный Его Императорскаго Величества, похититъ или съ умысломъ истребитъ или повредить какого бы то ни было рода акты или документы, долженствующіе служить доказательствомъ правъ ея на что-либо требуемое

дзы, арсенала, обварованого lub innego obozu, lub tych miejsc, na których działania wojenne odbywają się, albo poda wiadomość o rozłożeniu i poruszeniach wojsk, lub o stanie armii i o innych środkach wykonania napadu lub dania odporu, albo pobudza Rosyjskie lub z Rosyją sprzymierzone wojska do nieuległości lub buntu, albo usiłuje zachwiać wierność poddanych jej lub sprzymierzonych z nią mocarstw, albo przyjmuje od nieprzyjaciela podburzające manifesty lub odezwy i takowe szerzy w Królestwie, lub udziela mieszkańcom Cesarstwa lub krajów z niem sprzymierzonych, albo w pismach przez siebie szerzonych popiera mniemane prawa innego mocarstwa do jakiegokolwiek części krajów Państwa, albo zaciąga ludzi do wojsk nieprzyjacielskich, albo sam przejdzie do nieprzyjacielskich szeregów, albo wszedłszy do służby obcego mocarstwa, chociaż przed zerwaniem stosunków jego z Rosyją, po zerwaniu ich należy do jakiegokolwiek wojennych lub innych nieprzyjacielskich przeciw Rosyi działań, albo dostarcza nieprzyjaciolom, przygotowywa lub przechowywa dla nich: broń, pieniądze, żywność i inne jakiegokolwiek zapasy lub posiłki, albo przyjmuje do siebie, przeprowadza lub ukrywa szpiegów nieprzyjaciela, lub oddziały wojsk jego, wysłanych na zwiady, albo udziela mu jakiegokolwiek pomocy, albo sam zostanie szpiegiem nieprzyjacielskim;

4) Gdy dyplomatyczny lub inny urzędnik, do zawarcia traktatu z zagranicznym mocarstwem pełnomocnictwem mający, z zamiarem nadużyje go ku jawnej szkodzie Państwa;

5) Gdy dyplomatyczny lub inny urzędnik, albo w ogóle poddany Jego Cesarzkiej Mości, w złym zamiarze usunie, zniszczy albo uszkodzi jakiegokolwiek rodzaju akta lub dokumenta, mające służyć za dowód praw Rosyi, we względzie żądań

отъ державы иностранной, или на оборотъ иностранного державою отъ Россіи.

266. Виновные въ государственной измѣнѣ, въ какомъ бы то ни было изъ означенныхъ въ предшедшей 265 статьѣ видовъ оной, а равно и принявшіе въ томъ завѣдомо какое-либо участіе, приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ смертной казни.

267. За участіе въ преступленіяхъ государственныхъ первой степени, сверхъ опредѣляемыхъ виновнымъ статьями 253, 256, 261, 262, 263, 264 и 266 наказаній, налагается и конфискація всего родового и благопріобрѣтеннаго виновныхъ имущества.

268. Кто изъ подданныхъ Его Императорскаго Величества откроетъ какую-либо государственную тайну иностраннымъ, хотя и не враждебнымъ съ нею державамъ, или сообщить имъ планы крѣпостей или иныхъ укрѣпленныхъ мѣстъ или арсеналовъ, или публикуетъ сіи планы безъ дозволенія правительства, тотъ за сіе приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

269. Изобличенные въ тайной, хотя и неклонящейся ко вреду Имперіи, перепискѣ съ правительствами иностранными подвергаются:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

270. Кто изъ подданныхъ Его Императорскаго Величества будетъ имѣть тайную переписку съ подданными непріязненныхъ государствъ, хотя и безъ намѣренія вредить Имперіи, но однако же столь неосторожно и нескромно, что непріятель можетъ сообщаемыми имъ въ сей перепискѣ свѣдѣніями воспользоваться для успѣха своихъ предпріятій противъ Россіи, тотъ за сіе приговаривается: къ заключенію въ крѣпости на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

жѣ отъ обcego мocarstwa lub podobnieж правъ takowych we wzgledzie жаданъ obcego mocarstwa od Rossyi.

266. Winni zdrady państwa w jednym z wyszczególnionych wyżej w artykule 265 жѣ rodzajów, jak również ci, którzy świadomie wzięli w nię jakibądź udział, ulegną: pozbawieniu wszelkichъ правъ i karze śmierci.

267. Winni udziału w przestępstwachъ stanu pierwszego stopnia, oprócz karъ artykułami 253, 256, 261, 262, 263, 264 i 266 postanowionych, ulegną:

konfiskacie całego rodowego i nabytego majątku.

268. Poddany Jego Cesarskiej Mości, któryby wydał jaką tajemnicę stanu, obcemu, chociaż nie zostającemu w stosunkachъ nieprzyjaznychъ z Rossyą, mocarstwu, albo udzielił mu plany twierdz, lub innychъ warownychъ miejsc, albo arsenałów, albo bezъ pozwolenia Rządu plany takie ogłosił, skazanymъ zostanie:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie na osiedlenie w odleglejszychъ miejscachъ Syberyi.

269. Przekonani o tajemną, chociaż ku szkodzie Państwa nie dążącą, korespondencyą z rządami zagranicznymi, ulegną: zamknięciu w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

270. Poddany Jego Cesarskiej Mości, za tajemną korespondencyą z poddanymi mocarstwъ nieprzyjacielskichъ utrzymywaną, lubo nie w zamiarze szkodzenia Państwu, wszakże takъ nieostrożnie i nierozważnie, że udzielonychъ przezъ niego w тѣй korespondencyi wiadomości nieprzyjacieli może korzystnie użyć dla swychъ przeciwъ Rossyi zamiarówъ, skazanymъ zostanie: na osadzenie w twierdzy od sześciu miesięcy do roku jednego.

271. Если кто изъ подданныхъ Его Императорскаго Величества въ мирное время нападетъ открытою силою на жителей государствъ сосѣдственныхъ или иныхъ иностранныхъ, и чрезъ то подвергнетъ Имперію опасности разрыва съ дружественною державою, или, по крайней мѣрѣ, такому же со стороны подданныхъ сей державы на области Имперіи или Царства нападенію, то за сіе преступленіе противъ народнаго права онъ самъ и всѣ по собственной волѣ, съ знаніемъ цѣли и противозаконности его предпріятія, участвовавшіе въ ономъ присуждаются:

къ лишенію всѣхъ правъ и късылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

272. Кто осмѣлится явно и публично, дѣйствіемъ или дерзкими непристойными словами, оскорбить иностраннаго Посла, Посланика или инаго дипломатическаго агента, съ намѣреніемъ оказать неуваженіе къ самому правительству его, тотъ, и въ особенности если его поступокъ такого рода, что онъ можетъ быть предметомъ неприятныхъ объясненій между симъ правительствомъ и Кабинетомъ Россійскимъ, подвергается за сіе:

заключенію въ крѣпости на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ, съ лишеніемъ нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

За преступленіе сего рода, если оно учинено безъ злаго умысла и безъ увеличивающихъ вину обстоятельствъ, виновный приговаривается:

къ заключенію въ крѣпости на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

271. Jeżeli poddany Jego Cesarskiej Mości, w czasie pokoju, jawną siłą napadnie na mieszkańców ościennych lub innych mocarstw zagranicznych, i przez to narazi Cesarstwo na niebezpieczeństwo zerwania stosunków z przyjaznym mocarstwem, albo przynajmniej na podobne ze strony poddanych tego mocarstwa napadnięcie na kraje Cesarstwa lub Królestwa, wówczas tak sam sprawca tego przeciw prawu narodów przestępstwa, jako też każdy, z własnej woli i z wiadomością celu i nieprawności przedsięwzięcia, udział w niem mający skazanym zostanie: na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

272. Kto poważy się jawnie i publicznie, uczynkiem albo zuchwałemi i nieprzyzwoitemi słowy, znieważyc zagranicznego Ambasadora, Posła, albo innego agenta dyplomatycznego, w zamiarze wyrządzenia obrazy jego rządowi, ten, zwłaszcza jeżeli czyn jest tego rodzaju, że może się stać powodem nieprzyjemnych między tym rządem i Rosyjskim Gabi-netem wyjaśnień, ulegnie:

osadzeniu w twierdzy na czas od dwóch do czterech lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

Za przestępstwo tego rodzaju popełnione bez złego zamiaru i zwiększających winę okoliczności, winny skazanym zostanie: na osadzenie w twierdzy od sześciu miesięcy do roku jednego.

РАЗДѢЛЪ ЧЕТВЕРТЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПРОТИВЪ ПОРЯДКА УПРАВЛЕНІЯ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О СОПРОТИВЛЕНІИ РАСПОРЯЖЕНІЯМЪ ПРАВИТЕЛЬСТВА И НЕПОВИНОВЕНІИ УСТАНОВЛЕННЫМЪ ОТЪ ОНАГО ВЛАСТЯМЪ.

273. Всякій явно и упорно неповинующийся или сопротивляющийся какой-либо власти, правительствомъ установленной, подвергается за сіе, смотря по свойству и важности сего неповиновенія или сопротивленія, наказаніямъ, въ нижеслѣдующихъ статьяхъ опредѣленнымъ.

274. За явное противъ властей, правительствомъ установленныхъ, возстаніе, съ намѣреніемъ или воспрепятствовать обнародованію Высочайшихъ указовъ, манифестовъ, законовъ или другихъ постановленій и объявленій правительства, или же не допустить исполненія указовъ, или предписанныхъ правительствомъ распоряженій и мѣръ, или принудить сіи власти къ чему-либо несогласному съ ихъ долгомъ, когда такое принужденіе или противодѣйствіе будетъ произведено вооруженными чѣмъ-либо людьми и сопровождаемо съ ихъ стороны насиліемъ и безпорядками, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ пятнадцати до двадцати лѣтъ.

275. За противодѣйствіе такого рода, произведенное хотя невооруженными людьми, однако же съ явнымъ наси-

DZIAŁ CZWARTY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH PRZECIW PORZĄDKOWI ADMINISTRACYI KRAJU.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O OPORZE PRZECIW ROZPORZĄDZENIOM RZĄDU I NIEULEGŁOŚCI WŁADZOM PRZEZEŃ USTANOWIONYM.

273. Każdy jawnie i uporczywie okazujący nieuległość lub stawiający opór jakiegokolwiek władzy, przez Rząd ustanowionej, zostanie, stosownie do istoty i ważności okazanej nieuległości lub oporu, skazanym na kary, w następujących artykułach oznaczone.

274. Za jawny bunt przeciw władzom przez Rząd ustanowionym, w zamiarze przeszkodzenia ogłoszeniu Najwyższych ukazów, manifestów, ustaw, oraz innych postanowień i obwieszezeń Rządu, albo niedopuszczenia wykonania ukazów lub rozporządzeń i środków przez Rząd przepisanych, albo też zmuszenia tychże władz do niezgodnego z ich obowiązkiem postąpienia, jeżeli przymus ten lub opór wykonany został przez ludzi czemkolwiek uzbrojonych, a nadto połączonym był z wyrządzonym przez nich gwałtem i naruszeniem porządku, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót w kopalniach na czas od piętnastu do dwudziestu lat.

275. Jeżeli przestępstwo powyższe popełnione zostało wprowadzie przez ludzi nie uzbrojonych, lecz z jawnym użyciem

ліємъ и безпорядками, или же напротивъ вооруженными, хотя и безъ явнаго съ ихъ стороны насилія, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжныя работы въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ.

276. Если сіе преступленіе учинено невооруженными людьми и безъ явныхъ насильственныхъ съ ихъ стороны дѣйствій, но однако же, для возстановленія порядка, начальство было въ необходимости прибѣгнуть къ необыкновеннымъ мѣрамъ усмиренія, то виновные въ ономъ присуждаются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

277. Наказаніямъ, въ предшедшихъ 274, 275 и 276 статьяхъ определеннымъ, во всѣхъ означенныхъ оными случаяхъ подвергаются лишь главные виновные, когда преступленіе учинено безъ предварительнаго на то участвовавшихъ въ немъ согласія, или же зачинщики и подговорщики, когда на оное было предварительное соглашеніе. Изъ участниковъ ихъ, сообщниковъ и пособниковъ, виновтѣйшіе подвергаются въ случаяхъ, означенныхъ въ статьяхъ 274 и 275:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ;

въ случаяхъ же, означенныхъ въ статьѣ 276 также:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

а всѣ прочіе, смотря по мѣрѣ участія ихъ въ преступленіи

гвалту lub z naruszeniem porządku, albo odwrotnie przez ludzi uzbrojonych, lecz bez dopuszczenia się jawnego gwałtu, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat.

276. Jeżeli przestępstwo takowe popełnione zostało przez ludzi nie uzbrojonych i bez dopuszczenia się przez nich jawnych gwałtów, postawiło jednak władzę w konieczności użycia, dla przywrócenia porządku, nadzwyczajnych środków usmierzania, winni skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat.

277. Kary, w poprzedzających 274, 275 i 276 artykułach oznaczone, we wszystkich objętych niemi przypadkach, dotkną głównych tylko sprawców, jeżeli przestępstwo popełnionem zostało bez poprzedniej zмовы mających w niem udział; hersztów zaś i podżegaczy, jeżeli zachodziła poprzednia na nie zмова. Z pomiędzy współsprawców, współników i uczestników, winniejsi, w przypadkach artykułami 274 i 275 przewidzianych, ulegną:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniu do poprawczych aresztanekich rot na czas od czterech do sześciu lat;

w przypadkach zaś oznaczonych w artykule 276:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniu do poprawczych aresztanekich rot na czas od roku jednego do dwóch lat;

wszyscy inni zaś, stosownie do stopnia udziału swego w prze-

или ссылкѣ на житѣе въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ; или же лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

280. За сопротивленіе исполненію судебныхъ опредѣленій или иныхъ постановленій и распоряженій властей, правительствомъ установленныхъ, а равно и законнымъ дѣйствіемъ чиновника въ отправленіи его должности, когда оно будетъ оказано не многими, а лишь двумя или тремя членами, или даже и однимъ, но съ оружіемъ и съ употребленіемъ какого-либо съ его стороны насилія, виновный или виновные подвергаются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ; или также лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе;

или токмо ссылкѣ на житѣе въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ.

281. Если сопротивляющійся постановленіямъ власти законной или чиновнику въ отправленіи имъ должности не былъ вооруженъ, но однако же дозволилъ себѣ притомъ побои или иное явное дѣйствіями насиліе, то онъ приговаривается, смотря по роду сего насилія и другимъ обстоя-

зestaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat;

albo też utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodeksu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat.

280. Za opór stawiony wykonaniu wyroków sądowych lub innych postanowień i rozporządzeń władz przez Rząd ustanowionych, tudzież prawnym działaniami urzędnika obowiązki służby wykonywającego, jeżeli opór tego rodzaju okazany był nie przez wiele osób, lecz przez dwie tylko lub trzy, a nawet przez jedną, ale z bronią i z użyciem jakiegokolwiek gwałtu, winny lub winni ukarani zostaną, stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę ich okoliczności:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do ciężkich robót w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat; albo pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do Syberyi na osiedlenie;

albo wreszcie zesłaniem na mieszkanie do Irkuckiej lub Jenisejskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat i wzbronieniem wydalenia się do innych gubernij Syberyjskich w przeciągu zakreślonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od sześciu do ośmiu lat.

281. Jeżeliby stawiający opór postanowieniu prawnej władzy lub urzędnikowi w wykonaniu jego obowiązków nie był uzbrojonym, jednakże dopuścił się przy tem pobicia lub innych czynów jawnie gwałtownych, ukaranym zostanie, stosownie do

тельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или къ ссылкѣ на житѣе въ губерніи Томскую или Тобольскую, безъ заключенія или же съ заключеніемъ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до шести лѣтъ;

или къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, съ потерю нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ;

или же токмо къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ.

282. Кто удержитъ чиновника отъ законнаго исполненія обязанностей его по службѣ угрозами такого рода, что сей чиновникъ могъ и долженъ былъ въ самомъ дѣлѣ считать себя въ опасности, тотъ за сіе:

ссылается на житѣе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, то подвергается отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

283. Если и безъ всякаго явнаго возстанія или сопротивленія властямъ, отъ правительства установленнымъ, нѣсколько человѣкъ согласятся не исполнять какое-либо предписаніе сихъ властей, или уклоняться отъ исправленія какихъ-либо законныхъ государственныхъ или общественныхъ повинностей, то за сіе зачинщики и подговорщики подвергаются:

лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ,

родзaju tego gwałtu i innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, bez zamknięcia lub z zamknięciem od roku jednego do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do sześciu lat;

albo zamknięciem w domu poprawy od dwóch do trzech lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów;

albo też osadzeniem w więzi od trzech miesięcy do dwóch lat.

282. Kto wstrzyma urzędnika od prawnego wykonania obowiązków służby jego przez zagrożenia takiego rodzaju, że urzędnik ten mógł i musiał rzeczywiście uważać się za będącego w niebezpieczeństwie, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat.

283. Jeżeli bez żadnego jawnego buntu lub oporu władzom, przez Rząd ustanowionym, kilka osób zmówi się na niewypełnienie jakiegokolwiek polecenia tychże władz, lub na uchylenie się od wykonywania jakiegobądź, prawem przepisanych, rządowych lub innych publicznych obowiązków, wówczas herszei i podżegacze ulegną:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów i zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat,

смотря по мѣрѣ вины ихъ; а прочіе —

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ,
также смотря по мѣрѣ вины.

284. Кто будетъ составлять и распространять письма или же какія-либо сочиненія, или публично говорить рѣчи или распускать ложные слухи, съ намѣреніемъ возбудить къ противодѣйствию или къ сопротивленію властямъ, отъ правительства установленнымъ, тотъ за сіе приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

Когда же учиненное имъ преступленіе произвело важное нарушеніе установленного порядка, то онъ:

по лишеніи всѣхъ правъ, подвергается ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

285. Виновные въ составленіи означенныхъ въ предшедшей 284 статьѣ писемъ или сочиненій, неизобличенные въ злоумышленномъ распространеніи оныхъ, за сіе, какъ за умыселъ и приготовленіе къ преступленію, приговариваются: къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Имѣвшіе у себя такія письма или сочиненія, и равномѣрно неизобличенные въ злоумышленномъ распространеніи оныхъ, если ими не будетъ доказано, что они имѣли ихъ по особому распоряженію или дозволенію надлежащаго высшаго начальства, подвергаются за сіе, смотря по важности дѣла и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

или аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль, или же токмо выговору въ присутствіи суда.

286. Кто по требованію присутственнаго мѣста не явится въ назначенный срокъ для свидѣтельскихъ или иныхъ показаній и не представитъ доказательства о законныхъ къ тому препятствіяхъ, тотъ за сіе подвергается:

стосownie do stopnia swѣj winy; a inni —

osadzeniu w wieży od sześciu miesięcy do dwóch lat, również w miarę winy.

284. Ktoby ułożył i rozszerzał jakiegokolwiek pisma, albo miał publiczne przemowy, lub rozgłaszał kłamliwe wieści, w zamiarze podburzenia do sprzeciwienia się lub oporu władzom, przez Rząd ustanowionym, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi.

Jeżeli zaś popełnione przezeń przestępstwo sprawiło znaczne naruszenie ustanowionego porządku, wówczas winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat

285. Ktoby wymienione w poprzedzającym 284 artykule pisma ułożył, lecz ich złośliwie nie rozszerzał, ukaranym zostanie, jako winny zamierzenia i przygotowania przestępstwa: osadzeniem w wieży od trzech do sześciu miesięcy.

Ktoby takowe pisma posiadał, lecz również o złośliwe rozszerzanie ich przekonany nie został, ten, jeżeli nie udowodni że posiadał je z mocy szczególnego rozporządzenia lub pozwolenia wyższej władzy, ulegnie, stosownie do ważności przedmiotu i zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności:

aresztowi od trzech dni do trzech tygodni, albo tylko naganie w obec sądu.

286. Kto na wezwanie jakiegobądź władzy nie stawia się na termin dla złożenia świadectwa lub innych zeznań, i prawnych przyczyn niestawienia się nie udowodni, ulegnie, stosownie do ważności sprawy i możliwości swѣj:

денежному взысканію, смотря по важности дѣла и по состоянію вызываемаго къ свидѣтельству лица, отъ пятидесяти копѣекъ до пятидесяти рублей.

Въ случаѣ упорства, не смотря на повтореніе вызововъ и требованій сего рода отъ присутственнаго мѣста или производящаго слѣдствіе чиновника, виновный, сверхъ того же денежнаго взысканія, подвергается аресту на время отъ трехъ до семи дней.

287. Кто будетъ оказывать ослушаніе или неповиновеніе полицейскимъ и другимъ стражамъ, въ какомъ-либо мѣстѣ поставленнымъ по распоряженію ихъ начальства для соблюденія тишины и порядка, и, не взирая на чинимое ему увѣщаніе, не перестанетъ въ томъ упорствовать, хотя впрочемъ безъ насилія, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до десяти рублей;

или и аресту на время отъ одного до трехъ дней.

288. Кто и въ случаѣ оказанной ему какой-либо несправедливости, или же неисполненія и законныхъ требованій его, вмѣсто того, чтобы просить о удовлетвореніи надлежащимъ установленнымъ на то порядкомъ, употребить для сего самовольно какія-либо, соединенныя съ насиліемъ, мѣры, тотъ за сіе самоуправство подвергается:

или заключенію въ тюрьмъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей;

или же токмо строгому выговору въ присутствіи суда, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Но если притомъ будутъ имъ нанесены кому-либо побои, раны, увѣчіе, или же истязанія или мученія, или и самая смерть, то наказаніе ему опредѣляется:

карзе денежнѣй отъ пѣздзiesięciu копеекъ до пѣздзiesięciu rubli.

W razie upor, bez względu na powtórne tego rodzaju wezwania władzy lub urzędnika śledztwo prowadzącego, winny ulegnie: oprócz téjże saméj kary pieniężnej, aresztowi od trzech do siedmiu dni.

287. Kto okaże nieposłuszeństwo lub nienległość policyjnej lub innej straży, postawionej z rozkazu swój zwierzchności dla utrzymania spokojności i porządku, i, bez względu na czynione mu upomnienia, trwać będzie w uporze, chociaż bez dopuszczenia się gwałtu, ten ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do dziesięciu rubli;

albo też aresztowi od jednego do trzech dni.

288. Kto, nawet w razie wyrządzonej mu niesprawiedliwości, lub niewypełnienia prawnych jego żądań, zamiast poszukiwania drogą właściwą zadość uczynienia, samowolnie, w celu osiągnięcia go, środków gwałtownych użyje, ten za taką samowładność skazanym zostanie:

na osadzenie w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy;

albo na karę pieniężną od pięciu do pięćdziesięciu rubli;

albo tylko na surową naganę w obec sądu,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeli by zaś przytem dopuścił się pobicia, zranienia lub okaleczenia, udręceń, męczarni lub zabójstwa, ukaranym być ma:

по правиламъ, выше сего въ статьѣ 157 о совокупности преступлений постановленнымъ.

ГЛАВА ВТОРАЯ

О ОСКОРБЛЕНИИ И ЯВНОМЪ НЕУВАЖЕНИИ КЪ ПРИСУТСТВЕННЫМЪ МѢСТАМЪ И ЧИНОВНИКАМЪ ПРИ ОТПРАВЛЕНИИ ДОЛЖНОСТИ.

289. Если кто-либо съ умысломъ и для оказанія неуваженія къ правительству раздереть, отбросить или вычеркнуть, или инымъ образомъ повредить или исказить указы, присланные для обнародованія или выставленные для сего въ опредѣленномъ мѣстѣ, тотъ за сие, какъ за явное возстаніе противъ порядка управленія, подвергается, въ случаѣ когда сие преступленіе учинено имъ публично, при стеченіи народа, или по крайней мѣрѣ въ присутствіи многихъ свидѣтелей:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ Сибирь на поселеніе;

когдажъ не будетъ вышеозначенныхъ, увеличивающихъ важность вины его, обстоятельствъ, то

ссылкѣ на житіе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ; или же лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренный домъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Кто учинить сие безъ всякаго умысла, въ пьянствѣ или по невѣжеству, тотъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, приговаривается:

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

подług przepisów o zbiegu przestępstw, w powyższym 157 artykule objętych.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O ZNIEWAZENIU I JAWNEM LECZEWAZENIU WŁADZ I URZĘDNIKÓW
W CZASIE ICH URZĘDOWANIA

289. Kto z zamiarem i w celu okazania zniewagi Rządowi rozdrze, rzuci, zamaże lub innym sposobem uszkodzi lub skazi ukazy do ogłoszenia przysłane, lub w przeznaczonym do tego miejscu na widok wystawione, ukaranym zostanie, jako za jawny przeciw Rządowi bunt, w przypadku gdy przestępstwo to popełnił publicznie, wśród zbiegu ludu, albo przynajmniej w obecności wielu osób:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do Syberyi na osiedlenie;

jeżeli zaś powyższe, obciążające winę okoliczności nie zachodziły,

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat;

albo też utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodeksu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, oraz zamknięciem w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat.

Kto czyn powyższy popełni bez złego zamiaru, w stanie opilstwa lub przez ciemnotę, ten, stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę jego okoliczności, ulegnie:

karze osadzenia w więzi od trzech do sześciu miesięcy;

или же къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;

или къ денежному взысканію отъ пяти до двадцати рублей.

290. Кто, также съ намѣреніемъ оказать неуваженіе къ властямъ законнымъ, раздеретъ, отброситъ или вычерпнетъ, или инымъ образомъ повредить или исказить выставленные по распоряженію ихъ въ опредѣленномъ публичномъ мѣстѣ гербы или надписи, тотъ за сіе, также смотря по тому, учинено ли имъ сіе публично при стеченіи народа или при многихъ свидѣтеляхъ, или же безъ сихъ увеличивающихъ вину его обстоятельствъ, приговаривается:

къ лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

или же, безъ лишенія сихъ правъ и преимуществъ, къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Учинившій сіе преступленіе безъ умысла, въ пьянствѣ или по невѣжеству, приговаривается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль; или же къ денежному взысканію отъ одного до трехъ рублей.

291. За поруганіе или искаженіе, съ злобымъ умысломъ, публичныхъ, воздвигнутыхъ по распоряженію или съ разрѣшенія правительства, памятниковъ, виновный подвергается:

потерѣ нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ;

или же заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni;
albo karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu rubli.

290. Kto, podobnież w zamiarze wyrządzenia zniewagi prawnym władzom, rozdrze, rzuci lub zamaże, albo w inny sposób uszkodzi lub skazi wystawione, z rozkazu tych władz, w oznaczonym publicznie miejscu, herby albo napisy, ten, również podług tego, czy dopuścił się tego czynu publicznie, wśród zbiegu ludu lub w obecności wielu osób, albo też bez tych obciążających winę okoliczności, skazanym zostanie:

na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i na zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat; albo, bez utraty tych praw i przywilejów, na zamknięcie w domu poprawy od trzech do sześciu miesięcy.

Kto powyższe przestępstwo popełni bez złego zamiaru, w stanie opilstwa lub przez ciemnotę, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ukaranym zostanie:

aresztem od dni siedmiu do trzech tygodni;
albo karą pieniężną od jednego do trzech rubli.

291. Za znieważenie lub złośliwe uszkodzenie publicznych, z rozkazu lub za pozwoleniem Rządu wzniesionych, pomników, winny ulegnie:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do trzech lat;
albo osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

Если сіе учинено имъ безъ всякаго умысла, въ пьянствѣ или по невѣжеству, то виновный приговаривается токмо: къ аресту на время отъ трехъ до семи дней.

292. Кто сорветъ или истребитъ выставленные публично отъ мѣстнаго начальства или полиціи объявленія, тотъ за сіе подвергается:

или аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль; или же денежному взысканію отъ одного до десяти рублей, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

293. Кто будетъ изобличенъ въ составленіи, подкидываніи, выставленіи въ публичныхъ мѣстахъ, или же инымъ какимъ бы то ни было образомъ, но завѣдомо и съ умысломъ, распространеніи ругательныхъ писемъ или другихъ сочиненій и бумагъ, или изображеній, оскорбительныхъ для высшихъ въ Государствѣ мѣстъ и лицъ, тотъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, приговаривается:

или къ потерѣ нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ, и къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ,

или же, безъ лишенія сихъ особенныхъ правъ и преимуществъ, токмо къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

294. За составленіе, подкидываніе, или распространіе какимъ-либо образомъ ругательныхъ писемъ, сочиненій или изображеній, оскорбительныхъ для губернскихъ и прочихъ присутственныхъ мѣстъ, управленій и должностныхъ лицъ, когда сіи оскорбленія касаются именно дѣйствиіи ихъ по исполненію служебныхъ обязанностей, виновные подвергаются:

или заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

Jeżeliby zaś czyn takowy bez złego zamiaru, w stanie opilstwa lub przez ciemnotę, był popełniony, winny ukaranym zostanie: aresztem od dni trzech do siedmiu.

292. Kto odedrze lub zniszczy obwieszczenia, publicznie przez zwierzelność lub policją miejscową wystawione, ten ulegnie:

aresztowi od trzech dni do trzech tygodni; albo karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli, stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę jego okoliczności.

293. Przekonany o ułożenie, podrzucenie, wystawienie na publiczném miejscu, lub o dokonane w inny jaki sposób, lecz świadomie i w złym zamiarze, rozszerzanie paszkwilów lub innych pism, albo jakiegobądź obrazów i wizerunków, obelżywych dla wyższych władz lub osób znakomitych w Państwie, skazanym zostanie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięcie w domu poprawy od dwóch do trzech lat; albo, bez utraty tych praw i przywilejów, na zamknięcie w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

294. Za ułożenie, podrzucenie lub rozszerzanie w jakikolwiek sposób paszkwilów lub innych pism, albo jakiegobądź obrazów i wizerunków, obelżywych dla władz gubernialnych lub innych urzędów i pojedynczych urzędników, jeżeli wyrządzone zniewagi dotyczą ich czynności urzędowych, sprawcy, w miarę winy, ulegną:

zamknięciu w domu poprawy od trzech do sześciu miesięcy;

или же аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль, смотря по мѣрѣ вины ихъ.

295. Виновные въ составленіи и распространеніи сочиненій, заключающихъ въ себѣ недозволенные сужденія о постановленіяхъ и дѣйствіяхъ правительства, подвергаются:

или лишенію нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ; или же, безъ лишенія сихъ правъ и преимуществъ, токмо заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

296. Кто поднимъ ругательное или же по чему-либо иному оскорбительное для правительственнаго мѣста или лица письмо, или сочиненіе или изображеніе, вмѣсто того, чтобы истребить его или представить ближайшему мѣстному начальству, будетъ оное показывать или читать, или же инымъ образомъ сообщать другимъ, тотъ за сіе, хотя и не непосредственное участіе въ преступленіи составлявшихъ оное письмо, сочиненіе или изображеніе, подвергается:

или аресту на время отъ одного до трехъ дней;

или же денежному взысканію отъ одного до десяти рублей.

297. Кто въ присутственномъ мѣстѣ, во время засѣданія и въ самой онаго камерѣ, осмѣлится неприличными словами или какимъ-либо дѣйствіемъ оказать явное къ сему мѣсту неуваженіе, или же въ поданной въ оное бумагѣ помѣстить съ намѣреніемъ выраженія, прямо для онаго оскорбительныя, тотъ за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, приговаривается:

или къ заключенію въ тюрьму на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

295. Ktoby ułożył i rozszerzał pisma, zawierające w sobie niedozwolone rozumowania o postanowieniach i działaniach Rządu, skazanym zostanie:

na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów i na zamknięcie w domu poprawy od dwóch do trzech lat;

albo, bez utraty tychże praw i przywilejów, na zamknięcie w domu poprawy od trzech miesięcy do roku jednego, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

296. Ktoby, podniosłszy paszkwil lub inne pismo, albo też obraz jaki lub wizerunek, z jakiegobądź względu dla władzy lub urzędnika obelżywe, zamiast zniszczenia lub przedstawienia ich najbliższej zwierzchności miejscowej, pokazywał je, czytał, lub winny sposób drugim udzielał, ten za takowy, chociaż nie bezpośredni udział w przestępstwie autora pisma lub wizerunku, ulegnie:

aresztowi od jednego do trzech dni;

albo karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli.

297. Kto, w czasie posiedzeń jakiej władzy i w samej ich izbie, poważy się nieprzyzwoitemi słowy lub jakimkolwiek czynem okazać jawne władzy tej lekceważenie, albo, w zanieśioném przez siebie do niej podaniu; użyje z zamiarem wyrażen jawnie jej uwłaczających, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, skazanym zostanie:

na osadzenie w więzy od trzech do sześciu miesięcy;

или же къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

Если однако же дерзость его дойдетъ до такой степени, что онъ дозволить себѣ самыя ругательства на присутствіе или составляющихъ оное членовъ, или даже осмѣлится поднять на нихъ или одного изъ нихъ руку, тотъ за сіе, также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

или ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, съ лишеніемъ всѣхъ правъ;

или же ссылкѣ на житіе въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Когда будетъ доказано, что сіе преступленіе учинено не съ умысломъ, а въ пьянствѣ, то виновный только въ оказаніи неуваженія къ присутственному мѣсту неприличными словами или поступками приговаривается:

къ аресту на время отъ трехъ до семи дней;

а оказавшій болѣе буйства и дерзости:

къ заключенію въ смиренный домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

298. Если въ жалобѣ или другой, подаваемой въ судебное или правительственное мѣсто или же какому-либо должностному лицу, бумагъ будутъ помѣщены съ намѣреніемъ выраженія, прямо оскорбительныя для другаго судебного или правительственнаго мѣста или должностнаго лица, то виновный въ семъ подвергается:

денежному взысканію отъ пятнадцати до двухъ сотъ рублей;

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

смотря по свойству оскорбленія и другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, обстоятельствамъ.

albo na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni.

Jeżeli jednak zuchwalstwo swe tak dalece posunie, iż poważy się zeliżyć samę władzę lub jej członków, albo ośmieli się nawet na nich lub na jednego z nich rękę podnieść, wówczas, również stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ukarany zostanie:

zesłaniem na osiedlenie w Syberyi z pozbawieniem wszelkich praw;

albo zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeli przestępstwo to popełnione zostało bez złego zamiaru, w stanie opilstwa, wówczas, za okazanie lekceważenia władzy przez nieprzystoite wyrazy lub postęпки, winny ulegnie:

karze aresztu od trzech do siedmiu dni;

za okazanie zaś większej burzliwości i zuchwalstwa, skazanym zostanie:

na zamknięcie w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

298. Kto w skardze lub inném podaniu, do sądu, władzy lub urzędnika zaniesioném, użyje z zamiarem wyrażeni, innemu sądowi, władzy lub urzędnikowi jawnie uwłaczających, ten ulegnie:

karze pieniężnej od piętnastu do dwustu rubli,

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy,

stosownie do rodzaju wyrządzonej obelgi i innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności.

299. Кто осмѣлится побоями или же другимъ какимъ-либо явно насильственнымъ дѣйствіемъ оскорбить чиновника, хотя не въ присутственномъ мѣстѣ, но однакожъ при исполненіи имъ обязанностей службы, или же въ слѣдствіе сего исполненія его обязанностей, тотъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается за сие:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, съ потерю нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

300. Кто ругательными или поносительными словами оскорбить чиновника, хотя не въ присутственномъ мѣстѣ, но однакожъ при исполненіи имъ обязанностей службы или въ слѣдствіе сего исполненія обязанностей его, тотъ за сие подвергается:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Когда будетъ доказано, что оскорбленіе чиновника словами учинено не съ умысломъ оказать неуваженіе къ мѣсту или лицу, а въ пьянствѣ или по невѣжеству и неразумію, или же что произнесенныя виновнымъ слова были хотя не приличныя, но неругательныя или поносительныя, то онъ за сие присуждается:

во первыхъ, къ торжественному предъ оскорбленнымъ, при свидѣтеляхъ по выбору сего послѣдняго, извиненію съ испрошеніемъ у него прощенія; во вторыхъ, къ денежному взысканію отъ пятидесяти до ста, или отъ пяти до десяти рублей, смотря по мѣрѣ вины и состоянію виновнаго.

301. Кто дозволить себѣ какимъ-либо дѣйствіемъ или ругательными или поносительными словами оскорбить даже и частнаго, не принадлежащаго къ присутственному мѣсту человека, но въ самой камерѣ и во время присутствія, тотъ подвергается за обиду дѣйствіемъ:

299. Кто považы сѣ побиемъ lub innymъ jakimkolwiek jawnie gwałtownymъ czynemъ znieważycъ urzędnika, chociaż nie w miejscu urzędowania władzy, lecz w czasie lub z powodu wypełnienia przezeń obowiązkówъ służby, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększającychъ lub zmniejszającychъ, ulegnie: zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do trzechъ lat, z utratą niektórychъ, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanychъ, szczególnychъ prawъ i przywilejów.

300. Кто urzędnika łączami lub krzywdzącami słowy znieważy, chociaż nie w miejscu urzędowania władzy, lecz w czasie lub z powodu wypełnienia przezeń obowiązkówъ służby, ulegnie:

karze zamknięcia w domu poprawy od trzechъ do sześciu miesięcy.

Jeżeli znieważenie słowne urzędnika wyrządzone zostało nie w zamiarze okazania lekceważenia władzy lub osoby, lecz w stanie opilstwa, albo z ciemnoty i nierozumu, albo też jeżeli użyte wyrazy były tylko nieprzyzwoite, lecz nie krzywdzące ani obelżywe, winny zobowiązanymъ zostanie:

uroczyście i w przytomności wybranychъ przez obrażonego osóbъ przeprosić tego ostatniego, a nadto, ponieść karę pieniężną od pięćdziesięciu do stu, albo od pięciu do dzieiesięciu rubli,

w miarę swęj winy i możności.

301. Кто jakimkolwiekъ czynemъ albo krzywdzącami lub obelżywymi słowy považy sѣ znieważycъ prywatną osobę, nie należącą do składu władzy, lecz w czasie i w samej izbie jej posiedzeń, ten ulegnie za obelgę czynną:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ;
а за обиду словомъ:

заклученію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

302. Кто какимъ-либо насильственнымъ дѣйствіемъ оскорбитъ военную или полицейскую стражу, или нижнихъ служителей судебныхъ и другихъ присутственныхъ мѣстъ, во время исполненія ими обязанностей службы, тотъ за сие подвергается:

аресту на время отъ трехъ дней до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Оскорбившій сии стражи или нижнихъ служителей присутственныхъ мѣстъ неприличными ругательными словами, также во время исполненія ими обязанностей службы, приговаривается:

къ денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей, или отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля, смотря по мѣрѣ вины и состоянію виновнаго.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О САМОВОЛЬНОМЪ ПРИСВОЕНІИ ВЛАСТИ И О СОСТАВЛЕНІИ ПОДЛОЖНЫХЪ УКАЗОВЪ ИЛИ ПРЕДПИСАНІЙ И ДРУГИХЪ ИСХОДЯЩИХЪ ОТЪ ПРАВИТЕЛЬСТВА БУМАГЪ.

303. Кто, самовольно присвоивъ себѣ въ какомъ бы то ни было случаѣ власть правительственную или судебную, предоставленную закономъ одному или нѣсколькимъ изъ состоящихъ въ государственной или общественной службѣ лицъ, употребить оную на содѣяніе того, что хотя само по

карзе осадzenia w wieży od sześciu miesięcy do dwóch lat;

a za obelgę słowną:

téjże karze od trzech do sześciu miesięcy;

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

302. Kto jakimkolwiek gwałtownym czynem zobelży straż wojskową lub policyjną, albo sługi władz sądowych i innych, w czasie wykonywania przez nich obowiązków służby, ten ulegnie:

karze aresztu od trzech dni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Kto strażę lub sługi władz nieprzyzwoitemi i krzywdzącymi słowy, również w czasie wykonywania przez nich obowiązków służby, zobelży, skazanym zostanie:

na karę pieniężną od pięciu do dziesięciu rubli, lub od pięćdziesięciu kopiejek do jednego rubla, stosownie do stopnia swęj winy i możności.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O PRYWŁASZCZENIU SOBIE WŁADZY I O FALSZOWANIU UKAZÓW ORAZ INNYCH ROZPORZĄDZEŃ LUB PISM URZĘDOWYCH.

303. Kto w jakiejkolwiek okoliczności samowolnie przybierze administracyjną lub sądową władzę, służącą z prawa jednéj lub kilku osobom rządowej lub innéj publicznej służbie zostającym, i władzy téj użyje do czynności, z istoty swęj nieszkodliwej i żadnego przestępstwa nie stanowiącej, która

себѣ безвредно и не составляло бы преступленія, но не могло быть имъ совершено безъ сего присвоенія непринадлежащей ему власти, тотъ за сіе подвергается:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или же денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Если же онъ присвоенною имъ самовольно властію воспользовался для совершенія или поущенія къ совершенію такого преступленія, за которое въ законѣ постановлено наказаніе выше опредѣляемаго въ сей статьѣ, то онъ приговаривается:

къ самой высшей мѣрѣ наказанія, законами за то преступленіе постановленнаго.

304. Кто для такого присвоенія непринадлежащей ему власти употребитъ какой-либо обманъ или подлогъ, выдавъ себя за другаго или объявивъ, что имѣетъ званіе или порученіе отъ правительства, коихъ онъ не имѣетъ, тотъ за сіе подвергается:

или одному изъ наказаній, опредѣляемыхъ въ нижеслѣдующихъ статьяхъ за составленіе и публикованіе подложныхъ указовъ, предписаній или иныхъ исходящихъ отъ правительства бумагъ,

смотря по роду и важности употребленнаго имъ подлога; или, буде имъ для сего обмана не составлено и не предъявлено никакихъ подложныхъ бумагъ:

ссылкъ на житѣ въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

305. За составленіе подложныхъ будто бы за подписаніемъ Государя Императора указовъ, постановленій, манифестовъ, грамотъ, рескриптовъ или иныхъ бумагъ, а ра-

всакже безъ tego przybrania władzy uskutecznioną być nie mogła, skazanym zostanie:

na osadzenie w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na karę pieniężną od pięciu do pięćdziesięciu rubli, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeli zaś władzy samowolnie przybranęj użył do popełnienia lub dopuszczenia takiego przestępstwa, za które prawo stanowi karę wyższą niż kara w niniejszym artykule oznaczona, ulegnie:

najwyższej w zakresie swym karze, prawem za to przestępstwo postanowionej.

304. Kto, celem przywłaszczenia nie służącej sobie władzy, użyje podstępu jakiego lub fałszu, udając się za inną osobę lub oświadczając, że posiada urząd lub szczególne zlecenie Rządu, których nie otrzymał, ten ulegnie:

albo jednej z kar, w następujących artykułach oznaczonych za sporządzenie i ogłoszenie fałszywych ukazów i innych rozporządzeń lub pism urzędowych,

stosownie do rodzaju i ważności fałszu, którego się dopuścił; albo też, jeżeli dla popełnienia podstępu nie sporządził i nie okazał żadnych pism fałszywych,

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

305. Za podrobienie, z udaniem podpisu Cesarza, ukazów, postanowień, manifestów, dyplomatów, reskryptów lub innych pism, tudzież za użycie świadomie, w jakiegokolwiek czyn-

вно и за употребленіе такихъ подложныхъ указовъ, постановленій, манифестовъ или иныхъ бумагъ завѣдомо для какихъ бы то ни было дѣлъ или видовъ, виновные въ томъ подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжныя работы въ рудникахъ безъ срока, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Такому же наказанію подвергаются и тѣ, которые съ умысломъ сдѣлають подчистку, поправку или иную перемѣну въ удостоенныхъ Высочайшаго подписанія или собственно-ручнаго Высочайшаго утвержденія указъ, постановленій, манифестъ или иной бумагъ.

Если однако же виновный, не сдѣлавъ изъ подложно составленныхъ или измѣненныхъ имъ указа, постановленія, манифеста или иной бумаги никакого употребленія, явится самъ къ суду или начальству съ повинною въ своемъ преступленіи, то опредѣляемое ему наказаніе можетъ, по усмотрѣнію суда, быть смягчено и онъ,

по лишеніи всѣхъ правъ, приговаривается токмо къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

Примѣчаніе. Приговоры по дѣламъ сего рода, до приведенія оныхъ въ дѣйство, представляются установленнымъ для сего порядкомъ на Высочайшее усмотрѣніе Его Императорскаго Величества.

306. Виновные въ составленіи подложныхъ предписаній Намѣстника Царства, или постановленій Совѣта Управленія, рѣшеній или другихъ опредѣленій Правительствующаго Сената, или же въ злонамѣренной подчисткѣ, поправкѣ или иной перемѣнѣ въ настоящихъ предписаніяхъ, постановленіяхъ, рѣшеніяхъ и опредѣленіяхъ, или же въ употребленіи подложно составленныхъ или измѣненныхъ постановленій

ноsci lub celu, tak podrobionych ukazów, postanowień, manifestów lub innych pism, winny skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót w kopalniach na czas nieograniczony, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej na piętnowanie.

Tęże samęj karze ulegnie ten, kto w złym zamiarze podskrobie, poprawi lub inną zmianę uczyni wukazie, postanowieniu, manifeste albo inném piśmie, przez Cesarza własnорęcznie podpisaném lub potwierdzoném.

Jeżeli jednak winny, nie uczyniwszy żadnego użytku z podrobionego lub sfalszowanego ukazu, postanowienia, manifestu lub innego pisma, stawia się w sądzie albo przed zwierzchnością i dobrowolnie wyzna swe przestępstwo, wówczas kara, jaka nań przypada, może być, podług uznania sądu, złagodzona, a tenże winny skazanym:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do Syberyi na osiedlenie.

Uwaga. Wyroki w sprawach tego rodzaju, przed ich wykonaniem, przedstawiane będą porządkiem przepisany do Najwyższej Jego Cesarskiej Mości decyzji.

306. Winni podrobienia poleceń Namiestnika Królestwa, postanowień Rady Administracyjnej, albo wyroków i decyzji Rządzącego Senatu, jak niemniej winni poczynienia w złym zamiarze skrobania, poprawek i innych zmian w tych poleceniach, postanowieniach i wyrokach lub decyzjach, albo też użycia

или опредѣлений завѣдомо для какихъ бы то ни было дѣлъ или видовъ, подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода.

Если однако же, составивъ подложное или злонамѣренно измѣнивъ настоящее предписаніе Намѣстника Царства, постановленіе Совѣта Управленія, рѣшеніе или опредѣленіе Правительствующаго Сената, виновный въ томъ въ послѣдствіи раскается и не сдѣлаетъ изъ сей бумаги никакого употребленія, то онъ приговаривается токмо:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

Когда же онъ при семъ добровольно, по собственному побужденію, явится къ суду или начальству съ повинною въ своемъ преступленіи и тѣмъ предупредить всякое вредное послѣдствіе сдѣланнаго имъ подлога, то подвергается лишь:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его. Сверхъ того участь его можетъ быть подвергнута Монаршему милосердію.

307. За сочиненіе подложныхъ предписаній, постановленій и другихъ официальныхъ бумагъ, и за злонамѣренныя подчистки, поправки или иныя перемѣны въ настоящихъ постановленіяхъ, предписаніяхъ и другихъ официальныхъ бумагахъ отъ имени какой-либо Правительственной Комиссіи, Счетной Палаты и другихъ равныхъ имъ мѣстъ, а равно и за употребленіе такихъ подложныхъ бумагъ завѣдомо для какихъ бы то ни было дѣлъ или видовъ, виновные подвергаются:

свѣдоміе, в какой-либо изъ этихъ дѣлъ, такъ поддѣльных или сфальсированныхъ постановленій или рѣшеній, улегая:

позбавленію wszelkichъ правъ и zesłaniu на оселеніе в odleglejszychъ мѣстахъ Syberyi, а jeżeli не są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni, i chłöße в ilości razów, artykułemъ 22 niniejszego Kodexu на pierwszy stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonęj.

Jeżeli jednak, sporządziwszy fałszywe lub sfałszowawszy prawdziwe polecenie Namiestnika Królestwa, postanowienie Rady Administracyjnej, lub wyrokъ albo decyzjąъ Rzadzacego Senatu, sprawca, zdjęty następnie żalemъ, nie uczyni zъ tego pisma żadnego użytku, wówczas ukaranymъ zostanie:

zesłaniemъ на mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, zъ zamknięciemъ od roku jednego do dwóchъ latъ, а jeżeli не jest prawemъ od karъ cielesnychъ wyłączony, oddaniemъ do poprawczychъ aresztanekichъ rotъ на czasъ od dwóchъ do czterechъ latъ.

Jeżeli zaś obokъ tego, dobrowolnie i zъ własnego popędu stawi się wъ sądzie lub przedъ zwierzchnością, i wyznaniemъ swego przestępstwa zapobieży wszelkimъ złymъ skutkomъ uczynionego fałszu, ulegnie tylko:

osadzeniu wъ więzi od sześciu miesięcy do roku jednego, stosownie do okoliczności winę jego zwiększającychъ lub zmniejszającychъ. Opróczъ tego, losъ jego może być poleconymъ łasce Monarchy.

307. За поддѣленіе повелѣній, постановленій и иныхъ писемъ урѣдowychъ, и за poczynienie wъ złymъ zamiarze skrobania, poprawekъ lub иныхъ zmianъ wъ prawdziwychъ postanowieniachъ, poleceniachъ и иныхъ урѣдowychъ pismachъ jednej zъ Kommissyjъ Rzadowychъ, Izby Obrahunkowej и иныхъ władzъ równego zъ ними stopnia, tudzież за użycie swѣдоміе такихъ писемъ do jakiegokolwiekъ czynności lub celu, winny ulegnie:

наказаніямъ, означеннымъ въ предшедшей 306 статьѣ и на томъ же самомъ основаніи, но лишь одною степенью ниже.

308. За составленіе подложныхъ опредѣленій, рѣшеній, постановленій, предписаній и иныхъ какого-либо рода официальныхъ бумагъ отъ имени Губернскихъ Правленій и другихъ судебныхъ и присутственныхъ мѣстъ или начальствъ, или утвержденныхъ законами общественныхъ учреждений, а равно и за злонамѣренныя въ такихъ бумагахъ подчистки, поправки или иныя измѣненія, и за употребленіе подложно составленныхъ или измѣненныхъ бумагъ завѣдомо для какихъ бы то ни было дѣлъ или видовъ, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылки въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣрь, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода;

или же ссылкѣ на житіе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣрь, опредѣленной статьею 35 для третьей степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Составившій подложную или злонамѣренно измѣнившій настоящую бумагу сего рода, но не сдѣлавшій никакого изъ оной употребленія, приговаривается:

къ ссылкѣ на житіе въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Явившійся благовременно съ раскаяніемъ и повинною въ своемъ преступленіи къ суду или начальству и тѣмъ пре-

зниженнымъ о jeden stopień karom, w poprzedzającym 306 artykule oznaczonym, podług objętych w tymże artykule prawideł.

308. Za podrobienie decyzji, wyroków, postanowień, poleceń i innych jakiegokolwiek rodzaju pism urzędowych w imieniu Rządu Gubernialnego lub innych sądowych lub administracyjnych władz i urzędów, albo prawnie istniejących zakładów publicznych, tudzież za poczynienie w złym zamiarze skrobania, poprawek albo innych zmian w pismach takowych, i za użycie świadomie tak podrobionych lub sfałszowanych pism do jakiejkolwiek czynności lub celu, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłoscie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj;

albo zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na trzeci stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat.

Kto, sporządziwszy fałszywe lub sfałszowawszy prawdziwe pismo tego rodzaju, nie uczyni z niego żadnego użytku, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeli zaś żalem zdjęty, wcześniej i dobrowolnie przed sądem

дупредившій всякое вредное послѣдствіе сдѣланнаго имъ подлога, подвергается:

аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

309. За поддѣлку большой государственной или же иной печати Его Императорскаго Величества, и употребленіе сей фальшивой печати завѣдомо въ какихъ бы то ни было дѣлахъ или случаяхъ, виновный подвергается: наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 305 опредѣленнымъ за составленіе подложныхъ будто бы за подписаніемъ Государя Императора указовъ.

310. За поддѣлку стемпеля или печати какого-либо судебного или правительственнаго мѣста или должностнаго лица, и за употребленіе въ какихъ бы то ни было дѣлахъ или случаяхъ завѣдомо сихъ фальшивыхъ стемпелей или печатей, или же хотя и настоящихъ казенныхъ стемпелей или печатей, но снятыхъ для сего съ другихъ бумагъ или вещей, виновные приговариваются:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣрь, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода, и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ.

Въ случаѣ, если виновнымъ въ составленіи фальшивой казенной печати или стемпеля не сдѣлано никакого изъ оныхъ употребленія, наказаніе его смягчается тремя степенями, а принесшій благовременно повинную въ своемъ преступленіи и тѣмъ предотвратившій всякое вредное послѣдствіе подлога подвергается:

лишь аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

лѣтъ, и черезъ признаніе своего преступленія предупредить всякому вредному его послѣдствію, уклоненіе отъ ареста отъ семи дней до трехъ недѣль.

309. За поддѣлку печати Государства или же Его Императорскаго Величества, и за употребленіе сей фальшивой печати завѣдомо въ какихъ бы то ни было дѣлахъ или случаяхъ, виновный подвергается: наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 305 опредѣленнымъ за составленіе подложныхъ будто бы за подписаніемъ Государя Императора указовъ.

karom, w powyższym 305 artykule za sporządzenie fałszywych ukazów z udanym podpisem Cesarza oznaczonym.

310. За поддѣлку стемпеля или печати какой-либо судебной или административной власти или должностнаго лица, и за употребленіе въ какихъ бы то ни было дѣлахъ или случаяхъ завѣдомо сихъ фальшивыхъ стемпелей или печатей, или же хотя и настоящихъ казенныхъ стемпелей или печатей, но снятыхъ для сего съ другихъ бумагъ или вещей, виновные приговариваются: к ссылке на житье въ губерніи Иркутской или Енисейской, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣрь, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода, и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ.

Jeżeli winny podrobienia rządowej pieczęci lub stempla żadnego z nich użytku nie uczynił, kara powyższa o trzy stopnie złagodzoną zostanie, a jeżeli przez dobrowolne wcześnie wyznanie swego przestępstwa zapobiegł wszelkim złym jego skutkom, ulegnie tylko:

karze aresztu od dni siedmiu do trzech tygodni.

311. Частный мастеръ, изблеченный въ вырѣзкѣ, безъ особаго разрѣшенія высшаго начальства, стемпеля или печати какого-либо судебного или правительственнаго мѣста, или же присвоенныхъ по службѣ какому-либо должностному лицу, подвергается за сие:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Если однако же будетъ доказано, что ему было извѣстно о намѣреніи учинить, посредствомъ сихъ стемпелей или печатей, какой-либо подлогъ или иное преступленіе, то онъ приговаривается:

къ наказаніямъ, определеннымъ за участіе въ томъ преступленіи.

312. Если въ слѣдствіе составленія къмъ-либо подложнаго указа, постановленія, определенія или рѣшенія, предписанія или иной бумаги, или же злонамѣреннаго въ настоящей официальной бумагѣ измѣненія, невинный понесъ наказаніе уголовное, то виновный приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ, или на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 21 сего Уложенія для пятой или шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ,

смотря по важности подлога, учиненнаго онымъ вредъ и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

313. Виновный въ одномъ изъ подлоговъ, означенныхъ въ предшедшихъ 304, 306, 307, 308 и 310 статьяхъ, который, сверхъ того, воспользовался онымъ для учиненія какого-либо другаго преступленія, подвергается:

наказаніямъ по правиламъ о совокупности преступленийъ, постановленнымъ въ статьѣ 157 сего Уложенія.

311. Rzemieślnik przekonany o wyrznięcie, bez szczególnego upoważnienia wyższej zwierzchności, stempla lub pieczęci właściwych jakiegokolwiek władzy sądowej lub administracyjnej, albo osobie urząd sprawującej, skazanym zostanie:

na osadzenie w więzi od trzech do sześciu miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeli jednak wiedział o zamiarze popełnienia, za pomocą tego stempla lub pieczęci, jakowego fałszu lub innego przestępstwa, ulegnie:

karom, postanowionym za udział w tém przestępstwie.

312. Jeżeli w skutek sporządzenia przez kogokolwiek fałszywego ukazu, postanowienia, decyzji, wyroku, polecenia lub innego pisma, albo w skutek poczynienia w złym zamiarze zmian w prawdziwém piśmie urzędowém, niewinny poniósł karę główną, wówczas sprawca fałszu skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat, lub w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na piąty lub na szósty stopień kar tego rodzaju oznaczoną, niemniej na piętnowanie, stosownie do ważności fałszu, zrządzonej przezeń szkody i innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających.

313. Ktoby dopuściwszy się jednego z fałszów, powyższemi 304, 306, 307, 308 i 310 artykułami przewidzianych, za jego pomocą popełnił inne jeszcze przestępstwo, ukaranym zostanie:

podług przepisów o zbiegu przestępstw, w artykule 157 niniejszego Kodexu objętych.

314. За представление подложного, будто бы выданного присутственнымъ мѣстомъ или употребленнымъ отъ правительства лицомъ свидетельства о болѣзни, бѣдности, хорошемъ поведеніи и другихъ тому подобныхъ, виновный подвергается:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

315. Кто дозволитъ себѣ, безъ разрѣшенія надлежащаго главнаго или мѣстнаго начальства, объявить что-либо во всенародное извѣстіе, тотъ, буде сіе объявление по содержанию своему ни въ чемъ не противно законамъ, добрымъ нравамъ, приличіямъ и ни для кого не оскорбительно, подвергается за сіе, какъ за нарушение установленныхъ правилъ:

въ первый разъ денежному взысканію отъ одного до пяти рублей;

во второй—отъ пяти до десяти рублей;

а въ третій—аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Изобличенный въ семь болѣе трехъ разъ приговаривается:

къ высшей мѣрѣ наказанія, за третій разъ опредѣленнаго, и, сверхъ того, отдается подъ надзоръ мѣстной полиціи.

Когда же сдѣланное безъ разрѣшенія надлежащаго начальства объявление, по цѣли и содержанию своему противно законамъ, доброй нравственности, приличіямъ или же для кого-либо оскорбительно, или можетъ имѣть какія-либо вредныя послѣдствія, то дозволившій себѣ оное подвергается:

наказаніямъ на основаніи особыхъ о каждомъ такомъ преступленіи или проступкѣ постановленій (см. статью 741 сего Уложенія).

314. За уѣзье фальшивого, якобы черезъ владѣе lub oco-
бѣ ze zlecenia Rządu działającą wydanego świadectwa choro-
by, ubóstwa, dobrego prowadzenia się i innych tym podobnych
okoliczności, winny ukaranym zostanie:

osadzeniem w więzi od trzech miesięcy do roku jednego,
stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniej-
szających.

315. Kto, bez upoważnienia właściwej głównej lub miej-
scowej zwierzchności, poda cokolwiekbądź do wiadomości po-
wszechniej, ten, jeżeli treść ogłoszenia nie zawiera w sobie nic
przeciwnego prawu, dobrym obyczajom, przyzwoitości, ani też
nie obelżywego dla osób trzecich, ulegnie, jako winny naru-
szenia istniejących przepisów:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od jednego do pięciu
rubli;

za drugim, od pięciu do dziesięciu rubli;

za trzecim, aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

W razie popełnienia tego więcej niż trzy razy, winny ulegnie:

wyższej w zakresie swym karze, za nieprawne ogłoszenie
po raz trzeci postanowionej, i oprócz tego oddanym będzie
pod dozór policyi miejscowej.

Jeżeli zaś uczynione bez upoważnienia właściwej zwierzchności
ogłoszenie, ze swego celu lub treści, jest prawu, dobrym oby-
czajom lub przyzwoitości przeciwnem, albo dla kogobądź obel-
żywem, lub też inne jakiegokolwiek szkodliwe skutki zrządzić mo-
gacem, wówczas ten, co się tego ogłoszenia dopuścił, ulegnie:

karom właściwym, podług szczególnych o każdym tako-
wem przestępstwie lub wykroczeniu przepisów (patrz ar-
tykuł 741 niniejszego Kodexu).

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О ПОХИЩЕНИИ БУМАГЪ ИЛИ ВЕЩЕЙ ИЗЪ ПРИСУТСТВЕННЫХЪ МѢСТЪ, СОРВАНІИ ПЕЧАТЕЙ И УНИЧТОЖЕНІИ ПОСТАВЛЕННЫХЪ ИЛИ ПРИЛОЖЕННЫХЪ ПО РАСПОРЯЖЕНІЮ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗНАКОВЪ.

316. Кто похититъ или съ умысломъ истребить или повредить хранимые въ присутственномъ мѣстѣ документы, или иныя какого-либо рода бумаги, или же такія вещи или предметы, которые служили или должныствовали служить къ изслѣдованію преступлений или къ изобличенію преступниковъ, или же для доказательства какихъ-либо правъ, тотъ, смотря по важности сдѣланнаго имъ похищенія, истребленія или поврежденія и по другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, приговаривается:

или къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири;

или къ ссылке на житѣе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или же, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, то къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ;

или къ ссылке на житѣе въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или же, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, то къ заключенію въ рабочемъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ.

Но когда похищеніе, или умышенное истребленіе или поврежденіе какихъ-либо хранившихся въ присутственномъ мѣстѣ бумагъ, вещей или иныхъ предметовъ, учинено съ намѣреніемъ скрыть слѣды или же способствовать совершенію такого преступления, за которое постановлено закономъ лишеніе всѣхъ правъ, то виновный въ семъ похищеніи, истребленіи или поврежденіи подвергается:

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O ZABORZE Z POD ZACHOWANIA URZĘDOWEGO PISM LUB RZECZY, ODERWANIU PIECZĘCI I ZNISZCZENIU ZNAKÓW POSTAWIONYCH LUB POŁOŻONYCH Z ROZKAZU RZĄDU.

316. Kto w złym zamiarze zabierze, zniszczy lub uszkodzi znajdujące się w zachowaniu urzędowym dokumenta, lub inne jakiegokolwiek rodzaju pisma, albo też jakie rzeczy lub przedmioty, które służyły lub miały służyć do wyśledzenia przestępstwa lub do przekonania przestępców, albo do udowodnienia jakiegobądź praw, ten, stosownie do ważności popełnionego przezeń zaboru, zniszczenia lub uszkodzenia, i w miarę innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ukarany zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi;

albo zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat;

albo zesłaniem na mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciem w domu roboczym od dwóch do trzech lat.

Lecz jeżeli zabór, zniszczenie lub uszkodzenie jakiegobądź w urzędowym zachowaniu znajdujących się pism, rzeczy lub innych przedmiotów, dokonane zostały w zamiarze zatarenia śladów lub ułatwienia takiego przestępstwa, za które postanowionem jest pozbawienie wszelkich praw, wówczas winny tego zaboru, zniszczenia lub uszkodzenia ukarany zostanie:

наказанію, какъ пособникъ онаго преступленія, по правиламъ, для сего въ статьѣ 128 сего Уложенія постановленнымъ.

317. Кто дозволить себѣ приложенныя, по распоряженію правительства или судебныхъ мѣстъ или иныхъ начальствъ, печати и другіе знаки самовольно истребить, снять, сорвать или повредить, тотъ за сіе приговаривается:

къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Если учинившій сіе преступленіе, сверхъ того, похитить вещи, по распоряженію правительства опечатанныя или особыя знаками отмѣченныя, то за сіе онъ подвергается:

высшему изъ наказаній, определенныхъ за воровство-кражу со взломомъ въ статьѣ 1150 сего Уложенія.

318. Когда означенное въ предшедшей 317. статьѣ преступленіе учинено тѣмъ самымъ лицомъ, или однимъ изъ лицъ, коимъ былъ порученъ надзоръ за опечатанными, или же особымъ какимъ-либо знакомъ отмѣченными бумагами или вещами, то опредѣляемая въ сей статьѣ виновнымъ наказанія:

возвышаются одною степенью.

319. Кто умышленно истребить или повредить поставленные по распоряженію правительства межевые или иные, для означенія предѣловъ Государства, губерніи или уѣздовъ, знаки, тотъ приговаривается за сіе:

къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

а тотъ, кто дерзнетъ истребить или повредить пограничные знаки, для преданія части принадлежащей Государству земли иностранному, требующему или домогающемуся полученія сей земли, правительству, приговаривается за сіе, какъ за государственную измѣну:

къ наказанію, выше сего въ статьѣ 266 постановленному.

яко uczestnik w tém przestępstwie, podług przepisów w artykule 128 niniejszego Kodexu objętych.

317. Kto przyłożone z rozporządzenia administracyjnej, sądowej, lub innej władzy pieczęcie i inne znaki samowolnie zniszczy, odejmie, oderwie lub uszkodzi, ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

Kto przestępstwo to popełniwszy, oprócz tego, zaboru rzeczy z rozporządzenia władzy opieczetowanych lub szczególnymi znakami opatrzonych dopuści się, ten ulegnie:

najsurowszj z kar za kradzież przez włamanie się dokonaną, w artykule 1150 niniejszego Kodexu postanowionych.

318. Jeżeliby oznaczone w poprzedzającym 317 artykule przestępstwo popełnionem zostało przez osobę lub jedną z osób, którym powierzony był dozór nad opieczetowanymi lub szczególnym jakimkolwiek znakiem opatrzonymi pismami lub rzeczami, postanowione w tym artykule kary:

o jeden stopień podwyższone zostaną.

319. Kto umyślnie zniszczy lub uszkodzi postawione z rozporządzenia Rządu graniczne lub inne do oznaczenia obrębu Państwa, gubernij lub powiatów służące znaki, ten ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego;

Kto zaś poważy się zniszczyć lub uszkodzić znaki pograniczne, w celu wydania części przestrzeni do Państwa należącej obcemu rządowi, oddania mu jej żądającemu lub domagającemu się, ten, jako winny zdrady państwa, skazanym zostanie:

na karę, wyżj w artykule 266 postanowioną.

320. Кто съ намѣреніемъ уничтожить или повредить поставленные по распоряженію законныхъ властей, для указанія мелей, подводныхъ камней или возвышенія воды, или же какіе-либо другіе предостерегательные или иные знаки, тотъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе уменьшающимъ или увеличивающимъ вину его, приговаривается:

къ денежному взысканію отъ трехъ до пятидесяти рублей;

или же къ аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ.

Но если будетъ доказано, что сіе уничтоженіе или поврежденіе предостерегательныхъ знаковъ сдѣлано съ умысломъ подвергнуть разрушенію, потопленію или иному несчастію какое-либо лице, или нѣсколько лицъ, или же какое-либо судно, или домъ, или цѣлое селеніе или мѣсто, то виновный въ семъ подвергается:

наказанію какъ за покушеніе на преступленіе, которое онъ имѣлъ въ виду.

Сверхъ того, онъ во всякомъ случаѣ обязанъ вознаградить за всѣ причиненные виною его казни или частнымъ лицамъ убытки.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О ВЗЛОМѢ ТЮРЕМЪ, УВОДѢ И ПОБѢГѢ НАХОДЯЩИХСЯ ПОДЪ СТРАЖЕЮ ИЛИ НАДЗОРОМЪ.

321. За взломъ тюрьмы или инаго мѣста заключенія и насильственное освобожденіе или уводъ заключенныхъ, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ пятнадцати до двадцати лѣтъ.

Если, для взлома тюрьмы и освобожденія или увода заключеннаго, будетъ учинено смертоубійство или зажигательство, то виновные въ ономъ,

320. Кто умысленно разрушитъ или повредитъ поставленные по распоряженію власти для означенія мелей, рифовъ, вѣтровъ, воды, или какіе-либо предостерегающіе или другіе знаки, то, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе уменьшающимъ или увеличивающимъ вину его, приговаривается:

къ денежному взысканію отъ трехъ до пятидесяти рублей;
или же къ аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ.

Jeżeliby wszakże zniszczenie lub uszkodzenie powyższych znaków ostrzeżenia popełnionem zostało w zamiarze przyprawienia o zgubę, zatopienie lub o inny nieszczęśliwy przypadek jednej lub więcej osób, albo jakiego statku, domu, a nawet i całej osady lub okolicy, wówczas winny ukaranym zostanie:

jak za usiłowanie przestępstwa, które miał na celu.

Nadto, w każdym przypadku, obowiązany jest wynagrodzić wszystkie szkody, z jego winy, dla skarbu lub prywatnych wyników.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O WYŁAMANIU WIĘZIENIA, UPROWADZENIU I UCIECZCE OSÓB ZNAJDUJĄCYCH SIĘ POD STRAŻĄ LUB DOZOREM.

321. Za wyłamanie więzienia lub innego miejsca zatrzymania i oswobodzenie lub uprowadzenie przemocą więźni, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót w kopalniach na czas od piętnastu do dwudziestu lat.

Jeżeli zaś, dla wyłamania więzienia i oswobodzenia lub uprowadzenia więźnia, popełnionem zostało zabójstwo lub podpalenie, wówczas winni ukarani zostaną:

по лишении всехъ правъ, ссылаются въ каторжныя работы въ рудникахъ безъ срока.

Когда взломъ произведенъ безъ всякаго насилія противъ стражи для освобожденія заключенныхъ, то виновные приговариваются:

къ лишению всехъ правъ и късылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

322. Если заключенные сами, съ общаго согласія и совокупными силами, разломавъ въ мѣстѣ своего заключенія двери, окна, или же что-либо иное, и употребивъ противу стражей насиліе, учинять побѣгъ, то за сіе они приговариваются:

къ лишению всехъ правъ и късылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ.

Когда же, для достиженія своей преступной цѣли, ими учинено и смертоубійство или зажигательство, то за сіе они,

по лишении всехъ правъ, ссылаются въ каторжныя работы въ рудникахъ безъ срока.

Когда бѣжавшіе изъ заключенія не употребили никакого насилія противъ стражи, то они подвергаются:

лишению всехъ правъ исылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

323. За освобожденіе арестантовъ во время пересылки ихъ изъ одного мѣста въ другое, когда сіе учинено съ употребленіемъ насилія, виновные подвергаются:

лишению всехъ правъ исылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ пятнадцати до двадцати лѣтъ.

Если виновные въ томъ, для достиженія своей преступной цѣли, учинять и смертоубійство, то они,

по лишении всехъ правъ, ссылаются въ каторжныя работы въ рудникахъ безъ срока.

позбавieniem wszelkichъ правъ i zesłaniem do ciężkich robót w kopalniachъ на czas nieograniczony.

Jeżeliby wyłamanie więzienia, celemъ oswobodzenia więźni, zostało dokonaniemъ bezъ żadnego gwałtu względemъ straży, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu do ciężkich robót w twierdzachъ на czas od ośmiu do dziesięciu lat.

322. Więźnie, którzyby sami, za wspólną zмовą i połączonymi siłami, wyłamawszy w miejscu zatrzymania drzwi, okna lub cokolwiek innego, za użyciemъ gwałtu przeciwъ straży, dokonali ucieczki, skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie do ciężkich robót w kopalniachъ на czas od dwunastu do piętnastu lat.

Jeżeli zaś, dla dopięcia swego przestępnego zamiaru, popełnili zabójstwo lub podpalenie, wówczas ulegną:

pozbawieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniachъ на czas nieograniczony.

Jeżeliby dopuszczający się ucieczki zъ місца zatrzymania nie użyli żadnego gwałtu przeciwъ straży, skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie на оседленіе w odleglejszychъ miejscachъ Syberyi.

323. За оswobodzenie aresztantów w czasie przeprowadzenia ichъ zъ місца на місце, jeżeli przytemъ użycie gwałtu nastąpiło, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu do ciężkich robót w kopalniachъ на czas od piętnastu do dwudziestu lat.

Jeżeli zaś winni, dla dopięcia swego przestępnego celu, popełnili zabójstwo, wówczas skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie do ciężkich robót w kopalniachъ на czas nieograniczony.

Когда освобождение арестантовъ произведено безъ всякаго насилія, то виновные въ томъ приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

324. Если арестанты, во время пересылки ихъ изъ одного мѣста въ другое, сами чрезъ насиліе освободятъ себя изъ-подъ стражи, то за сіе они приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ.

Когда же, для достиженія своей преступной цѣли, ими учинено и смертоубійство, то виновные въ томъ,

по лишеніи всѣхъ правъ, ссылаются въ каторжную работу въ рудникахъ безъ срока.

325. Если кто изъ заключенныхъ или находящихся подъ стражею бѣжить до окончанія надъ нимъ слѣдствія и суда, или до исполненія приговора, или же, буде онъ подвергается сему заключенію по прежнему уже послѣдовавшему о немъ рѣшенію за какое-либо преступленіе или проступокъ, прежде опредѣленнаго оному срока, впрочемъ безъ всякаго противъ стражи насилія, то онъ по поимкѣ:

заключается въ отдѣльномъ уединенномъ мѣстѣ и принимаются особыя, болѣе или менѣе строгія, закономъ дозволенные мѣры предосторожности для препятствованія ему бѣжать снова, и въ послѣднемъ случаѣ время заключенія его считается уже со дня доставленія его снова въ сіе мѣсто заключенія.

Но если для побѣга виновный употребилъ какое-либо противъ стражи насиліе, то за сіе онъ подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдаѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Въ тѣхъ случаяхъ, когда за преступленіе, по которому ви-

Jeżeliby oswobodzenie aresztantów bez wszelkiego gwałtu dokonane zostało, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat.

324. Jeżeli aresztanci, w czasie przeprowadzania ich z miejsca na miejsce sami, za użyciem gwałtu, uwolnią się z pod straży, skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat.

Gdy zaś, dla dopięcia swego przestępnego celu, popełnią zabójstwo, wówczas winni tego przestępstwa ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót w kopalniach na czas nieograniczony.

325. Więzień lub pod strażą zostający, któryby, przed ukończeniem śledztwa i przed wydaniem lub wprowadzeniem w wykonanie wyroku, a jeżeli jest uwięzionym z mojej zapadłego już w skutku przestępstwa lub wykroczenia wyroku, przed upływem czasu wymierzonej kary, ucieczką się ratował, wszakże bez wszelkiego przeciw straży gwałtu, po ujęciu go ulegnie:

zamknięciu w odosobnioném miejscu, przyczem użytymi zostaną szczególne, mniej lub więcej surowe, prawem dozwolone środki ostrożności, dla zapobieżenia powtórnej jego ucieczce, a w ostatnim z wyżej wymienionych przypadków, czas kary liczy mu się dopiero od dnia odstawienia go na powrót do miejsca uwięzienia.

Lecz jeżeli, dla popełnienia ucieczki, zbiegły użył jakiegokolwiek gwałtu przeciw straży, wówczas ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

W przypadku, jeżeliby przestępstwo, z powodu którego winny

новый содержался под стражею, онъ долженъ подлежать другому, болѣе тяжкому наказанію, приговоръ о немъ постановляется

по правиламъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 157 о совокупности преступлений.

326. Каторжные и сосланные на поселеніе въ Сибирь или за Кавказъ, за побѣги изъ мѣстъ работъ или поселенія, судятся по особымъ на то правиламъ, постановленнымъ въ Уставѣ о Содержащихся подъ Стражею и о Ссылныхъ для Имперіи.

За побѣгъ изъ ссылки на житье въ Сибирь или другія отдаленныя губерніи, виновные, по возвращеніи въ назначенныя для ссылки ихъ мѣста, подвергаются:

заключенію въ тюрьму,
бѣжавшіе изъ Сибири,

на время отъ одного года до двухъ лѣтъ,
а ушедшіе изъ другихъ отдаленныхъ губерній,
на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

327. Приговоренные къ высылкѣ за границу иностранцы, за возвращеніе въ Царство, подвергаются:

заключенію въ смиренный домъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ и снова высылаются за границу;
въ случаѣ вторичнаго ими нарушенія запрещенія возвращаться въ Царство, они приговариваются:

къ наказаніямъ, за бродяжество въ статьѣ 648 сего Уложенія опредѣленнымъ.

328. Когда состоящій подъ надзоромъ полиціи удалится, безъ надлежащаго дозволенія, изъ мѣста опредѣленнаго для его пребыванія, или же получивъ такое дозволеніе, пробудетъ въ отлучкѣ болѣе назначеннаго на оную времени, и не докажетъ, что сему были причиною независѣвшія отъ него обстоятельства, то онъ подвергается за сие:

въ первый разъ аресту на время отъ одного до трехъ дней;

во второй, на время отъ семи дней до трехъ недѣль;

зоставалъ подъ стражею, поціагало за собою инна, вѣкша карѣ, тенѣ винны укаранымъ зостаніе:

подлугъ przepisów o zbiegu przestępstw, w artykule 157 niniejszego Kodexu objętych.

326. Skazani do ciężkich robót albo na osiedlenie w Syberyi lub za Kaukazem, za ucieczkę z miejsca robót lub osiedlenia, sązeni być mają podług oddzielnych na to przepisów, zawartych w wydaném dla Cesarstwa Urządzeniu o Zostających pod Strażą i Zesłanych.

Za ucieczkę z miejsca zesłania na mieszkanie do Syberyi lub do innych odległych gubernij, winni, po zwróceniu ich na miejsce do mieszkania przeznaczone, skazani zostaną:

na osadzenie w więzy,
za ucieczkę z Syberyi,
od roku jednego do dwóch lat;
a za ucieczkę z innych odległych gubernij,
od sześciu miesięcy do roku jednego.

327. Cudzoziemcy na wydalenie za granicę skazani, za powrót do Królestwa, ulegną:

zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do lat dwóch i powtórnemu za granicę wydaleniu.
Wrazie powtórnego naruszenia zakazu powrócenia do Królestwa, skazani zostaną:

na karę, w artykule 648 niniejszego Kodexu za tulaetwo oznaczoną.

328. Zostający pod dozorem policyi, któryby się oddalił, bez należytego pozwolenia, z miejsca na pobyt sobie przeznaczonego, lub któryby, otrzymawszy takowe pozwolenie, nie wrócił na miejsce pobytu w czasie oznaczonym i nie usprawiedliwił że to nastąpiło z powodu okoliczności od niego niezawisłych, skazanym zostanie:

za pierwszym razem, na areszt od jednego do trzech dni;
za drugim, na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni;

а въ третій, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

329. Наказаніямъ, опредѣленнымъ въ предшедшей 328 статьѣ и въ той же постепенности, подвергаются и тѣ, которые возвращаются самовольно въ мѣста, гдѣ имъ по распоряженію правительства жителство воспрещено, и послѣ наказанія они снова высылаются изъ сихъ мѣстъ.

330. Кто будетъ препятствовать поимкѣ преступниковъ и вообще бѣжавшихъ изъ-подъ стражи, тотъ, смотря по роду средствъ, имъ для сего употребленныхъ, подвергается:

наказаніямъ на основаніи правилъ, постановленныхъ выше сего въ статьяхъ 280, 281 и 282 о сопротивленіи властямъ законнымъ.

331. Кто будетъ завѣдомо укрывать присужденнаго къ ссылкѣ на житіе въ Сибирь или въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, или же къ работамъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ, или къ заключенію въ крѣпости или въ рабочемъ или смирительномъ домѣ или въ тюрьмѣ, тотъ за сіе, смотря по важности преступленія, въ слѣдствіе коего укрываемые имъ подвергались осужденію, и по другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину его, приговаривается:

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или же къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Тѣ, которые будутъ завѣдомо укрывать присужденнаго къ каторжнымъ работамъ или къ поселенію въ Сибири или за Кавказомъ, подвергаются за сіе, смотря по роду и важности преступленія, за которое укрываемые ими приговорены къ наказанію, и по другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

a za trzecim, na osadzenie w wieży od trzech do sześciu miesięcy.

329. Karom, w poprzedzającym 328 artykule oznaczonym, przy zachowaniu takiegoż stopniowania, ulegnie również ten, ktoby samowolnie powrócił do miejsca, w którym z rozporządzenia Rządu pobyt został mu wzbronionym, po odcierpieniu zaś kary, znowu z miejsca tego oddalonym zostanie.

330. Ktoby przeszkadzał ujęciu przestępców i w ogóle zbiegłych z pod straży, ten, stosownie do rodzaju użytych ku temu środków, ukaranym zostanie:

podług przepisów o oporze prawnym władzom, w powyższych 280, 281 i 282 artykułach zawartych.

331. Ktoby świadomie ukrywał skazanego na mieszkanie w Syberji lub w jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, albo na oddanie do poprawczych arestanciekich rot, na osadzenie w twierdzy, zamknięcie w domu roboczym lub w domu poprawy, albo na osadzenie w wieży, ten, stosownie do ważności przestępstwa, za które osoba przez niego ukrywana skazaną była, tudzież stosownie do innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ukaranym zostanie: osadzeniem w wieży od sześciu miesięcy do roku jednego; albo aresztem od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Ktoby świadomie ukrywał skazanego na ciężkie roboty albo na osiedlenie w Syberji lub za Kaukazem, ten, stosownie do rodzaju i ważności przestępstwa, za które ukrywany przez niego na karę był osądzonym, tudzież w miarę innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających, ukaranym zostanie:

или лишению всехъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе;

или же ссылкѣ на житіе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или же безъ заключенія, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, или отъ одного года до двухъ лѣтъ.

ГЛАВА ШЕСТАЯ.

О ТАЙНЫХЪ ОБЩЕСТВАХЪ И ЗАПРЕЩЕННЫХЪ СХОДИЩАХЪ.

332. Основатели и начальники тайныхъ, подъ какимъ бы то ни было наименованіемъ, обществъ, имѣющихъ вредную для спокойствія или цѣлости Государства, или противную установленнымъ законами образу и порядку правленія цѣль, подвергаются, какъ государственные преступники: наказаніямъ, выше сего въ статьяхъ 254, 261 и 262 опредѣленнымъ и по правиламъ въ оныхъ означеннымъ.

Члены такихъ обществъ, имѣвшіе полное свѣдѣніе о преступной оныхъ цѣли, приговариваются:

къ тѣмъ же наказаніямъ и на томъ же основаніи.

Тѣ, которые зная о существованіи и объ истинномъ свойствѣ и цѣли такого общества и имѣвъ возможность довести о томъ до свѣдѣнія правительства, не исполнили сей обязанности, подвергаются за сіе:

лишенію всехъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

333. Основатели и начальники тайныхъ обществъ, хотя и неимѣющихъ означеннаго въ предшедшей 332 статьѣ явно преступнаго направленія противъ спокойствія или цѣлости Государства, но старающихся посредствомъ какихъ-

позбавленіемъ wszelkichъ правъ и zesłaniem do Syberyi na osiedlenie;

albo zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, lub też bez zamknięcia, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat, lub od roku jednego do dwóch lat.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

O TOWARZYSTWACH TAJNYCH I ZAKAZANYCH SCHADZKACH.

332. Założyciele i naczelnicy tajnych towarzystw, pod jakimkolwiek nazwaniem zawiązanych w celach szkodliwych dla spokojności i całości Państwa, lub też prawem ustanowionemu kształtowi rządu i sposobowi jego działania przeciwnych, jako przestępcy stanu, ulegną:

karom, w powyższych 254, 261 i 262 artykułach oznaczonym, według prawideł w tychże artykułach objętych.

Członkowie takich towarzystw, mający zupełną wiadomość o ich przestępnym celu, skazani zostaną:

na też same kary i podług tychże prawideł.

Kto, wiedząc o istnieniu, jak niemniej o właściwej istocie i celach takiego towarzystwa, i mając możność doniesienia o tém Rządowi, nie wypełni tego obowiązku, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi.

333. Założyciele i naczelnicy tajnych towarzystw, nie mających oznaczonego w poprzedzającym 332 artykule jawnie przestępnego dążenia przeciw spokojności lub całości Państwa, lecz usiłujących, za pomocą jakichbądź prawem niewskaza-

334. Учредители и начальники тайных обществъ, хотя и не имѣющихъ явно вредной цѣли, но по особымъ постановленіямъ или распоряженіямъ правительства воспрещенныхъ, подвергаются:

заключенію въ крѣпости на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Члены такихъ обществъ, знавшіе о существующемъ оныхъ воспрещеніи, подвергаются:

аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

335. Тѣ, которые зная съ достовѣрностію о существованіи недозволеннаго правительствомъ общества, хотя и не имѣя точныхъ свѣдѣній о свойствѣ и цѣли онаго, не донесли о томъ, подвергаются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

аресту на время отъ трехъ до семи дней.

336. Тѣ, которые въ жилищахъ своихъ, или же въ домахъ и другихъ мѣстахъ имъ принадлежащихъ, или состоящихъ въ ихъ управленіи, будутъ завѣдомо допускать собранія или сходбища тайныхъ зловредныхъ обществъ, подвергаются:

наказаніямъ, въ предшедшихъ 332, 333 и 334 статьяхъ членамъ оныхъ обществъ опредѣленнымъ.

Если однакожъ будетъ доказано, что имъ цѣль, свойство и намѣренія общества или сходбища были не извѣстны, то они приговариваются:

къ аресту на время отъ трехъ до семи дней, или отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

337. Все имущество, принадлежащее означеннымъ въ предшедшихъ 332, 333 и 334 статьяхъ тайнымъ обществамъ, книги ихъ, бумаги, инструменты, знаки какого-либо рода, мебель и т. п. конфискуются, и если не будутъ подлежать истребленію, продаются въ пользу богоугодныхъ заведеній.

334. Заложцы и нaczelnicy тайныхъ товариществъ, какъ-либо выразнѣе вреднаго цѣли не имѣющихъ, однакоже черезъ особенныя постановленія или распоряженія Рządu задержанныхъ, казаны останутся:

на осадженіе въ тверды отъ шести мѣсяцевъ до року одного.

Члѣнковые такихъ товариществъ, которые о истинности запрета имели вѣдомость, уступятъ:

аресту отъ семи дней до трехъ tygodni.

335. Ктобы зная съ вѣрностію о истинности недозволеннаго черезъ Рząd товарищества, хотя не обладая подробнѣе вѣдомости о его истинности и цѣляхъ, не доніосъ о томъ, уступитъ, стосовно до обстоятельствъ вину увеличивающихъ или уменьшающихъ:

аресту отъ трехъ до семи дней.

336. Кто, въ жилищѣ своемъ, въ домѣ или въ иномъ мѣстѣ до него принадлежащемъ, или подъ его управленіемъ бывающемъ, вѣдомости дозволитъ згромажденіямъ или сходкамъ тайнымъ, вреднымъ товариществамъ, тогда уступитъ:

каромъ, въ вышеуказанныхъ 332, 333 и 334 артыкулахъ на члѣнковъ такихъ товариществъ означеннымъ.

Jeżeli jednak okaże się, że cele, istota i zamiary товарищества или сходки не были ему вѣдомы, въ такомъ разѣ уступитъ:

аресту отъ трехъ до семи дней, или отъ трехъ tygodni до трехъ мѣсяцевъ,

стосовно до обстоятельствъ вину его увеличивающихъ или уменьшающихъ.

337. Wszelka własność należąca do тайныхъ товариществъ, въ вышеуказанныхъ 332, 333 и 334 артыкулахъ wymienionychъ, książki, pisma, narzędzia, znaki jakiegokolwiek rodzaju, sprzęty i tym podobne, skonfiskowane zostaną, i, jeżeli zniszczeniu nie ulegają, sprzedane będą na korzyść zakładów dobroczynnych

Кто, имѣя у себя какія-либо изъ сихъ вещей, не отдасть ихъ по требованію начальства, тотъ подвергается за сіе: аресту на время отъ трехъ до семи дней.

338. Если кто образуетъ или учредитъ, подь какимъ бы то ни было названіемъ, общество, хотя безъ всякой противной порядку, спокойствію, нравственности и вообще законамъ цѣли, и именно правительствомъ невоспрещенное, но безъ разрѣшенія и вѣдома надлежащаго начальства, тотъ подвергается за сіе, какъ за нарушение установленныхъ правилъ:

денежному взысканію отъ пяти до десяти, или отъ пятидесяти до ста рублей,
по усмотрѣнію суда и состоянію виновнаго.

Подь симъ однакожь не разумѣются обыкновенныя, хотя и въ назначенное заранѣе время, но безъ всякихъ особыхъ положеній, бывающія собранія для занятія науками, искусствами, словесностію, или для невинныхъ невоспрещенныхъ законами увеселеній.

ГЛАВА СЕДЬМАЯ.

О НЕДОЗВОЛЕННОМЪ ОСТАВЛЕНІИ ОТЕЧЕСТВА.

339. Кто, отлучась изъ отечества, войдетъ въ иностранную службу безъ позволенія правительства, или вступить въ подданство иностранной державы, тотъ за сіе нарушеніе вѣрноподданническаго долга и присяги подвергается: лишенію всѣхъ правъ и вѣчному изъ предѣловъ Государства изгнанію,

или въ случаѣ самовольнаго потомъ возвращенія въ Царство,

ссылкъ въ Сибирь на поселеніе.

340. Кто, отлучась изъ отечества, не явится въ оное обратно по вызову правительства, тотъ за сіе ослушаніе приговаривается также:

Кто, mając u siebie jakiegokolwiek z tych rzeczy, nie odda ich na wezwanie zwierzchności, skazanym zostanie: na areszt od trzech do siedmiu dni.

338. Kto, bez pozwolenia i wiedzy właściwej zwierzchności, zawiąże lub założy pod jakimkolwiek nazwaniem towarzystwo, chociaż porządkowi, spokojności, moralności i wogóle prawom przeciwnego celu niemające, i przez Rząd wyraźnie nie zakazane, ten, jako winny naruszenia istniejących przepisów, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do dziesięciu, lub od pięćdziesięciu do stu rubli,
podług możności swój i uznania sądu.

Przepis niniejszy nie stosuje się do zwykłych zgromadzeń, w umówionym nawet czasie, wszakże bez żadnej szczególnej ustawy, zbierających się dla wspólnego zajęcia się nauką, sztuką, literaturą lub dla użycia przyzwoitych prawem nie wzbronionych zabaw.

ROZDZIAŁ SIODMY.

O OPUSZCZENIU KRAJU BEZ POZWOLENIA.

339. Kto, wydaliwszy się z kraju ojczystego, wejdzie do służby zagranicznej bez pozwolenia Rządu, lub zostanie poddanym obcego państwa, ten, za takowe naruszenie obowiązku wiernego poddanego i przysięgi, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i bezpowrotnemu z obrębu Państwa wygnaniu;
a w razie samowólnego następnie powrotu do Królestwa, zesłanym zostanie na osiedlenie w Syberyi.

340. Kto, wydaliwszy się z kraju ojczystego, nie wróci na wezwanie Rządu, ten, za taką nieuległość, podobnież

къ лишенію всѣхъ правъ и къ вѣчному изгнанію изъ предѣловъ Государства, если въ назначенный по усмотрѣнію суда срокъ онъ не докажетъ, что сіе учинено имъ по независящимъ отъ него, или по крайней мѣрѣ уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ, а дотолѣ почитается безвѣстно отсутствующимъ и имѣніе его берется въ секвестръ.

341. Оставшійся за границею на жительствѣ долѣе опредѣленного на сіе законами срока, безъ особенныхъ признаваемыхъ достаточными для сего причинъ и не въ слѣдствіе также особеннаго на то разрѣшенія отъ правительства, равномерно считается безвѣстно отсутствующимъ и имѣніе его берется въ секвестръ, какъ сіе постановлено въ предшедшей 340 статьѣ.

342. Кто будетъ подговаривать какихъ-либо подданныхъ Его Императорскаго Величества къ переселенію за границу, тотъ за сіе подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или же, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Но когда къ побѣгу за границу были подговариваемы военнослужащіе или подлежащіе рекрутскому набору, то виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

на позбавленіе wszelkichъ правъ i bezpowrotne z obrębu Państwa wygnanie skazanym zostanie, jeżeli, w przeciągu oznaczonego przez sąd czasu, nie usprawiedliwi, że uczynił to z powodu niezależnych od niego, lub przynajmniej zmniejszających jego winę okoliczności, do tego zaś czasu uważanym będzie za niewiedomego z pobytu, a majątek jego w sekwestr wziętym zostanie.

341. Ktoby pozostał za granicą dłużej nad czas prawem dozwolony, bez szczególnych, uznanych za dostateczne powodów, i nie w skutek szczególnego pozwolenia Rządu, podobnie uważanym będzie za niewiedomego z pobytu, a majątek jego ulegnie sekwestrowi, stosownie do przepisu, w poprzedzającym 340 artykule objętego.

342. Ktoby namawiał poddanych Jego Cesarskiej Mości do wyniesienia się z kraju, ukaranym zostanie: zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych arestaniek rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

Lecz jeżeli do ucieczki za granicę namawiani byli zostający w służbie wojskowej lub popisowi, w takim razie winny skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie na osiedlenie w Syberyi.

РАЗДѢЛЪ ПЯТЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПО СЛУЖБѢ ГОСУДАРСТВЕННОЙ И ОБЩЕСТВЕННОЙ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О НЕИСПОЛНЕНІИ УКАЗОВЪ, ПРЕДПИСАНИЙ И ЗАКОННЫХЪ ПО СЛУЖБѢ ТРЕБОВАНИЙ.

343. За неприведеніе въ исполненіе Высочайшихъ указовъ и повелѣній, по легкомыслию и недостатку вниманія къ столь важной обязанности службы, виновное въ томъ должностное лицо, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

отрѣшается отъ должности,

или же вовсе исключается изъ службы.

Но когда сіе лицо не исполнило Высочайшаго указа или повелѣнія съ намѣреніемъ, для какихъ-либо корыстныхъ или иныхъ видовъ, то оное подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжныя работы въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ.

344. За неприведеніе въ исполненіе предписаній Намѣстника Царства, или постановленій Совѣта Управленія, или рѣшеній или опредѣленій Правительствующаго Сената, и въ особенности, когда виновныя въ томъ должностныя лица дозволили себѣ или допустили сіе и послѣ полученія подтвердительныхъ предписаній, не представивъ въ срокъ объяснительныхъ донесеній о причинахъ неисполне-

DZIAŁ PIĄTY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH W RZĄDOWEJ I INNEJ PUBLICZNEJ SŁUŻBIE.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O NIEWYKONANIU URĄZÓW, POLECEŃ I PRAWNYCH Z URZĘDU CZYNIONYCH WEZWAŃ.

343. Kto, zostając w służbie, nie wprowadzi w wykonanie ukazów i rozkazów Najwyższych, przez lekkomyślność i brak przejęcia się tak ważnym obowiązkiem służby, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

złożeniu z urzędu,
albo wykluczeniu ze służby.

Jeżeliby wszakże Najwyższy ukaz lub rozkaz nie wykonany został z zamiarem, dla zysku lub innych widoków, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robot w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat.

344. Kto, zostając w służbie, nie wprowadzi w wykonanie poleceń Namiestnika Królestwa, postanowień Rady Administracyjnej, i wyroków lub decyzji Rządzącego Senatu, szczególnie zaś, gdy ich nie wykona lub ich niewykonania dopuści pomimo otrzymania wznowionych poleceń, i o przyczynach niewypełnienia, w czasie oznaczonym, komu należy nie donie-

нія, они, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, подвергаются:

или удаленію отъ должности,

или исключенію изъ службы.

345. Виновные въ неприведеніи въ исполненіе предписаній, постановленій или предложеній другихъ присутственныхъ мѣстъ или же надлежащихъ начальствъ, также не взирая на подтвердительныя предписанія и не представивъ въ срокъ объяснительныхъ донесеній, подвергаются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

строгому выговору, съ внесеніемъ или безъ внесенія онаго въ послужные списки;

или же вычету изъ времени службы отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года.

346. Когда означенные въ предшедшихъ 344 и 345 статьяхъ предписание или предложеніе не приведены въ исполненіе съ намѣреніемъ, изъ какихъ-либо корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, то виновный, также смотря по обстоятельствамъ дѣла, приговаривается:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ;

или же въ случаяхъ важныхъ, и

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

347. Когда въ указъ, постановленіи, предписаніи или опредѣленіи, за неисполненіе онаго положено именно какое-либо особенное наказаніе или взысканіе, то виновный подвергается сему наказанію или взысканію, вмѣсто тѣхъ, которыя опредѣляются постановленіями предшедшихъ 343—346 статей.

348. Наказаніямъ, въ предшедшихъ 343—346 статьяхъ опредѣленнымъ и на томъ же основаніи, подверга-

ся, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

oddaleniu od urzędu,
albo wykluczeniu ze służby.

345. Za niewprowadzenie w wykonanie poleceń, postanowień lub reskryptów innych władz lub właściwej zwierzchności, także pomimo otrzymania wznowionych poleceń i bez złożenia w czasie oznaczonym należytych objaśnień, winny, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

surowej naganie, z zapisaniem lub bez zapisania jej do stanu służby;

albo wytraceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego.

346. Jeżeli polecenie, postanowienie, wyrok, decyzja lub reskrypt, w poprzedzających 344 i 345 artykułach wymienione, nie zostały wprowadzone w wykonanie z zamiarem, dla zysku lub innych osobistych widoków, winny, również stosownie do okoliczności, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat;

a w ważnych przypadkach,
pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w Syberyi.

347. Jeżeli w samym ukazie, postanowieniu, poleceniu lub decyzji, oznaczoną wyraźnie została szczególna za ich niewykonanie kara, wówczas winny tego niewykonania ulegnie rzeczonej karze, w miejsce tych, które w poprzedzających 343—346 artykułach są postanowione.

348. Karom, oznaczonym w powyższych 343 — 346 artykułach, i podług objętych niemi prawideł, ulegną również

ются виновные въ неучиненіи нужныхъ по установленному порядку распоряженій о объявленіи рѣшеній по дѣламъ о преступленіяхъ и проступкахъ, или въ неприведеніи сихъ рѣшеній въ надлежащее исполненіе.

За неприведеніе безъ законныхъ къ тому причинъ въ исполненіе судебныхъ рѣшеній по дѣламъ гражданскимъ, когда сіи рѣшенія представлены одною изъ сторонъ съ требованіемъ исполненія, виновные приговариваются:

или къ денежному взысканію отъ трехъ до тридцати рублей;
или къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;
или же, въ случаяхъ важныхъ, и къ удаленію отъ должности.

349. Виновные въ недоставленіи, въ свое время, требуемыхъ на законномъ основаніи надлежащимъ порядкомъ справокъ или свѣдѣній, или же отвѣтовъ и объясненій, а равно и въ непредставленіи, также въ надлежащее время, установленныхъ отчетовъ или шнуровыхъ книгъ, или срочныхъ вѣдомостей и другихъ сего рода бумагъ, подвергаются, смотря по важности дѣла:

замѣчаніямъ, болѣе или менѣе строгимъ;
или выговорамъ, безъ внесенія оныхъ въ послужные ихъ списки.

Въ случаяхъ же особенной важности, или когда они не исполняютъ сей обязанности, не взирая и на подтвердительныя о томъ требованія или предписанія, или же когда неоднократно будутъ изобличены въ упущеніяхъ сего рода, то приговариваются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

или къ выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужные ихъ списки;
или къ вычету изъ времени службы отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года;
или же къ удаленію отъ должности.

350. Мѣста и лица, которые не получивъ въ узаконенный срокъ, по требованіямъ своимъ, надлежащихъ свѣ-

дѣній niewydania wymaganych istniejącymi przepisami rozporządzeń, celem ogłoszenia wyroków zapadłych w sprawach o przestępstwa lub wykroczenia, niemniej winni niewykonania tych wyroków w sposób właściwy.

За niewprowadzenie w wykonanie, bez właściwych prawnych do tego przyczyn, wyroków sądowych, zapadłych w sprawach cywilnych, a przez jedną ze stron z żądaniem wykonania przedstawionych, winni ulegnąć:

karze pieniężnej od trzech do trzydziestu rubli;
albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni;
albo też, w ważnych przypadkach, i oddaleniu od urzędu.

349. Za niedostarczenie, w swoim czasie, prawnie i w należytem porządku żądanych wiadomości, odpowiedzi i objaśnień, tudzież za niezłożenie w czasie właściwym sprawozdań, sznurowych ksiąg, peryodycznych raportów i tym podobnych doniesień, których składanie jest przepisane, winni, w miarę ważności przedmiotu, ulegnąć:

napomnieniu mniej lub więcej surowemu;
albo naganie, bez zapisania jej do stanu służby.

W przypadkach zaś szczególnej ważności, tudzież za zaniedbanie tego obowiązku, pomimo otrzymania wznowionych w tym względzie żądań lub poleceń, jak również za kilkokrotne uchybienia tego rodzaju, winni, stosownie do okoliczności zwiększających lub zmniejszających winę, ulegnąć:

naganie, z zapisaniem jej do stanu służby;
albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;
albo oddaleniu od urzędu.

350. Władze i zwierzchnicy którzy, nieotrzymawszy w czasie właściwym, na skutek żądania swego, wiadomości i innych,

дѣній, и другихъ, въ предшедшей 349 статьѣ означенныхъ, бумагахъ, или усмотрѣвъ, что сіи требованія оставлены безъ дѣйствительнаго исполненія, не взыщутъ за сіе съ виновныхъ установленнымъ порядкомъ, или не представляютъ о томъ по принадлежности, подвергаются за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

или замѣчанію, болѣе или менѣе строгому;

или же и строгому выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужные ихъ списки.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О ПРЕВЫШЕНІИ ВЛАСТИ И ПРОТИВОЗАКОННОМЪ ОНОИ БЕЗДѢЙСТВІИ.

351. Чиновникъ или иное должностное лице признается превысившимъ власть ему ввѣренную, когда выступивъ изъ предѣловъ и круга дѣйствій, которыя предписаны ему по его званію, должности, мѣсту или особенному порученію, учинить что-либо въ отмыну или же вопреки существующихъ узаконеній или данныхъ ему наставленій; или же вопреки установленному порядку предписать или приметъ такую мѣру, которая не иначе можетъ быть принята, какъ на основаніи новаго закона; или присвоивъ себѣ право, ему непринадлежащее, самовольно рѣшить какое-либо дѣло; или же дозволить себѣ какое-либо дѣйствіе или распоряженіе, на которое нужно было разрѣшеніе высшаго начальства, не испросивъ онаго надлежащимъ образомъ.

352. Противозаконнымъ бездѣйствіемъ власти признается неупотребленіе чиновникомъ или инымъ должностнымъ лицомъ въ надлежащее время всѣхъ указанныхъ или дозволенныхъ законами средствъ, коими онъ имѣлъ возможность предупредить или остановить какое-либо злоупотребленіе или безпорядокъ, и чрезъ то предохранить Государство, общество или ввѣренную ему часть отъ ущерба или вреда.

въ poprzedzającym 349 artykule wymienionych, doniesień, lub dostrzegłszy, że żądania ich w tym względzie należyte spełnionemi nie zostały, nie rozciągną na winnych właściwych środków karności, lub nie doniosą o tem komu należy, sami, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających, ulegną:

— mniej lub więcej surowemu napomnieniu;

albo też surowej naganie, z zapisaniem jej do stanu służby.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O PRZESTĄPIENIU WŁADZY I O PRZECIWNEM PRAWU ZANIECHANIU JEJ UŻYCIA.

351. Zostając w służbie osoba popełnia przestąpienie powierzonej sobie władzy, gdy przekroczywszy oznaczony dla niej, stosownie do jej powołania, urzędu, obowiązku lub szczególnego zlecenia, zakres działalności, niezgodnie albo sprzecznie z istniejącymi przepisami lub z daną sobie instrukcją postąpi; niemniej gdy, wbrew zaprowadzonemu porządkowi, zarządzi lub przedsięwzięcie taki środek, który tylko z mocy nowego prawa użytym być może; lub wreszcie, gdy przybrawszy nie służącą sobie władzę, przedmiot jaki samowolnie rozstrzygnie; albo też, bez uzyskania upoważnienia wyższej zwierzchności dopuści się działania lub wyda rozporządzenie, do którego upoważnienie to było wymaganiem.

352. Przeciwnie prawu zaniechanie użycia władzy zachodzi, gdy kto, zostając w służbie, nie przedsięwzięcie w czasie właściwym wszelkich prawem wskazanych lub dozwolonych środków, przez które mógł zapobiedz jakimukolwiek bezprawiu lub nieporządkowi albo je powściągnąć, i przez to ochronić Państwo, społeczeństwo lub powierzona sobie gałąź służby od straty lub szkody.

353. Не почитается превышениемъ власти: 1) когда лице, коему ввѣрена высшая правительственная власть, отступить въ своихъ дѣйствіяхъ отъ обыкновенныхъ правилъ, по особенному на сей случай или вообще на случаи сего рода данному отъ Верховной Власти уполномочію; 2) когда чиновникъ или иное должностное лице, въ какихъ-либо чрезвычайныхъ обстоятельствахъ, возьметъ на свою ответственность принятіе также чрезвычайной, болѣе или менѣе рѣшительной мѣры, и потомъ докажетъ, что она въ видахъ государственной пользы была необходима, или что по настоятельности дѣла онъ не могъ, безъ видимой опасности или вреда для службы, отложить принятіе сей мѣры до высшаго на то разрѣшенія.

354. Виновный въ превышеніи или противозаконномъ бездѣйствіи власти подвергается, смотря по важности дѣла и сопровождавшимъ оное обстоятельствамъ:

или отрѣшенію отъ должности;
или исключенію изъ службы;
или заключенію въ крѣпости на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;
или въ случаяхъ, особенно важныхъ,
и ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

355. Когда дозволившій себѣ превышеніе власти, или оставшійся въ противозаконномъ бездѣйствіи, учинилъ се съ намѣреніемъ или сдѣлать или попустить преступленіе, за которое въ законѣ постановлено наказаніе уголовное, то онъ приговаривается, въ первомъ случаѣ:

къ высшей мѣрѣ наказанія, опредѣленного за то преступленіе,
а во второмъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или также къ высшей мѣрѣ наказанія за то преступленіе опредѣленного,
или же къ одному изъ наказаній, постановленныхъ за участіе въ преступленіи.

353. Nie zachodzi przestąpienie władzy: 1) kiedy osoba, której powierzona jest wyższa rządowa władza, odstąpi w swych czynnościach od zwykłych prawideł, z mocy szczególnego na ten przypadek lub w ogólności na przypadki tego rodzaju udzielonego przez Najwyższą Władzę upoważnienia; 2) kiedy osoba w służbie zostająca, w nadzwyczajnych okolicznościach, weźmie na swą odpowiedzialność użycie także nadzwyczajnego, mniej lub więcej stanowczego środka, i potem usprawiedliwi, że środek ten dla dobra Państwa był koniecznym, albo że z powodu nagłości przedmiotu nie mogła, bez jawnego niebezpieczeństwa lub uszczerbku służby, użycia środka tego odwlec aż do czasu rozstrzygnięcia wyższej zwierzchności.

354. Winny przestąpienia lub przeciwnego prawu zaniechania użycia władzy ulegnie, stosownie do ważności przedmiotu i towarzyszących mu okoliczności:

złożeniu z urzędu;
albo wykluczeniu ze służby;
albo osadzeniu w twierdzy od roku jednego do dwóch lat;
a w przypadkach szczególnie ważnych:
zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat.

355. Kto stanie się winnym przestąpienia władzy lub przeciwnego prawu zaniechania jej użycia, w zamiarze popełnienia lub dopuszczenia przestępstwa, karę główną pociągającego, ten skazanym zostanie, w pierwszym przypadku:

na wyższą w zakresie swym karę, za to przestępstwo postanowioną;
a w drugim, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

albo także na wyższą w zakresie swym karę, za to przestępstwo postanowioną;
albo na jedną z kar, postanowionych na mających udział w przestępstwie.

356. Когдажъ, напротивъ, послѣдствія превышенія власти или противозаконнаго бездѣйствія, въ коемъ оказывается виновнымъ какой-либо чиновникъ или иное должностное лицо, не были и не могли быть важны, и вина его уменьшается сопровождавшими оную обстоятельствами, то онъ приговаривается, по усмотрѣнiю суда, сообразно съ званiемъ его и съ мѣстомъ, которое занимаетъ, лишь къ замѣчанiю, или къ выговору, или же къ вычету отъ одного до шести мѣсяцевъ изъ времени службы.

357. Если чиновникъ или иное должностное лицо будетъ самовольно и завѣдомо препятствовать дѣйствiямъ другаго въ отправленiи должности, не имѣя на то права или особаго предписанiя отъ высшаго начальства, или инаго законнаго къ тому повода, то онъ за сiе подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

къ замѣчанiю или выговору, болѣе или менѣе строгому;
или вычету отъ трехъ до шести мѣсяцевъ изъ времени службы;
или же отрѣшенiю отъ должности;
или заключенiю въ крѣпость на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Но когда виновный при семъ дозволилъ себѣ какое-либо насилiе или угрозы, то приговаривается, также смотря по важности дѣла и сопровождавшимъ преступленiе обстоятельствамъ:

или къ лишенiю нѣкоторыхъ, на основанiи статьи 54 сего Уложенiя, особенныхъ правъ и преимуществъ и къ заключенiю въ смиренный домъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ;
или же къ ссылкѣ на житiе въ губернiи Томскую или Тобольскую, съ заключенiемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказанiй тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправитель-

356. Jeżeliby, przeciwnie, skutki przestąpienia władzy lub przeciwnego prawu zaniechania jej użycia, którego się kto, w służbie zostając, dopuścił, ważnemi nie były i być nie mogły, a towarzyszące winie okoliczności wpływały na jej zmniejszenie, winny, podług uznania sądu, niemniej stosownie do swego powołania i do urzędu jaki piastuje, ulegnie:

napomnieniu,
albo naganie,
albo też wytrąceniu z czasu służby od jednego do sześciu miesięcy.

357. Ktoby, w służbie zostając, samowolnie i świadomie tamował działania służbowe drugiego, nie mając do tego ani prawa, ani szczególnego upoważnienia wyższej zwierzchności, ani innego prawnego powodu, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

napomnieniu lub naganie, mniej lub więcej surowym;
albo wytrąceniu z czasu służby od trzech do sześciu miesięcy;
albo złożeniu z urzędu;
albo też osadzeniu w twierdzy od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeliby wszakże dopuścił się przytém jakiego gwałtu lub zagrożeń, wówczas, również podług ważności przedmiotu i towarzyszących przestępstwu okoliczności, ukarany zostanie:

ustratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciem w domu poprawy od dwóch do trzech lat;
albo też zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, od-

ныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ;

или, наконецъ, въ случаяхъ особой важности, и къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке въ Сибирь на поселеніе.

Буде виновнымъ, при учиненномъ насильственномъ помѣшательствѣ исполненію другимъ обязанностей службы, употреблено оружіе, то за сіе онъ подвергается:

вышей мѣрѣ наказаній, въ статьѣ 280 сего Уложенія опредѣленныхъ за сопротивленіе чиновнику въ дѣлахъ службы.

358. Кто при отправленіи своей должности употребить какого-либо рода истязанія и жестокости, тотъ за сіе приговаривается, смотря по роду истязаній и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ вину его:

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или къ лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и къ заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ;

или къ ссылке на житіе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или же, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Если же, въ слѣдствіе исторгнутаго какими-либо истязаніями и жестокостями ложнаго показанія, невинный былъ подвергнутъ лишенію всѣхъ правъ, то виновный въ семъ преступномъ дѣйствіи или распоряженіи подвергается также:

лишенію всѣхъ правъ и ссылке въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

359. За причиненіе чиновникомъ или инымъ лицомъ, состоящимъ въ службѣ государственной или общественной,

даниемъ до поправczyхъ аresztанekich rot на czas od dwóch do czterech lat;

albo nakoniec, w przypadkach szczególniej ważnych: pozbawieniem wszelkichъ правъ i zesłaniem do Syberyi na osiedlenie.

Gdyby zaś winny, przy gwałtownémъ tamowaniu drugiemu wykonania jego obowiązkówъ służby, użył broni, ulegnie:

wyższymъ w zakresie karomъ, za opórъ działaniomъ służbowymъ urzędnika, w artykule 280 niniejszego Kodexu postanowionymъ.

358. Kto, w czasie sprawowania obowiązkówъ służby, dopuści się udręczeń lub srogości, ten, stosownie do rodzaju zadanychъ udręczeń i do okoliczności mniej lub więcej winę jego zwiększającychъ, ukarany zostanie:

osadzeniem w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo utratą niektórychъ, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanychъ, szczególnychъ правъ i przywilejówъ, i zamknięciemъ w domu poprawy od dwóchъ do trzechъ latъ;

albo zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciemъ od dwóchъ do trzechъ latъ, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, oddaniemъ do поправczyхъ аresztанekich rot на czas od czterechъ do sześciu latъ.

Jeżeliby zaś, skutkiemъ wymuszonego za pomocą udręczeń lub srogości fałszywego zeznania, niewinny uległъ pozbawieniu wszelkichъ правъ, ten, kto powyższychъ udręczeń lub srogości dopuściłъ albo samъ je zrządziłъ, ukarany zostanie:

pozbawieniemъ wszelkichъ правъ i zesłaniem do ciężkichъ robotъ w zakładachъ fabrycznychъ на czas od sześciu do ośmiu latъ.

359. Kto, z zamiaremъ i bezъ oczéwistéj konieczności,

при отправленіи должности своей, кому-либо съ намѣреніемъ и безъ явной необходимости, ранъ или увѣчья, виновный подвергается:

вышей мѣрѣ наказаній, за сіи преступленія опредѣленныхъ въ статьяхъ 949—956 и 961—964 сего Уложения.

360. Кто при отправленіи должности оскорбитъ кого-либо словомъ или дѣйствиємъ, тотъ за сіе подвергается: наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 1010—1013 и отъ 1015—1017 сего Уложения и на основаніи сихъ статей.

Если и безъ прямой обиды или оскорбленія, кто-либо во время отправленія своей должности дозволить себѣ неприличное съ кѣмъ-либо обращеніе, то онъ приговаривается за сіе:

къ испрошенію прощенія, на основаніи статьи 62 сего Уложения, у того или тѣхъ, которые имѣютъ право на него жаловаться.

А буде его поступки были вообще противны правиламъ пристойности, то сверхъ сего и

къ строгому выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной списокъ.

361. За взятіе подѣ стражу кого-либо, хотя и по законнымъ, достойнымъ уваженія причинамъ, но безъ соблюденія установленныхъ на то правилъ, виновное въ томъ должностное лице приговаривается, смотри по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или къ строгому замѣчанію;
или къ строгому выговору, съ внесеніемъ въ послужной списокъ;
или же къ вычету отъ шести мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы.

Когдажъ кто-либо взять подѣ стражу безъ всякихъ достойныхъ уваженія причинъ, или когда виновный въ томъ не

въ czasie sprawowania obowiązków służby, drugiemu ranę lub kalectwo zada, ulegnie:

wyższym w zakresie karom za to przestępstwo, w artykułach 949—956 i 961—964 niniejszego Kodexu postanowionym.

360. Kto, w czasie sprawowania obowiązków służby, komu bądź obelgę słowną lub czynną wyrządzi, ulegnie:

karom, w artykułach 1010—1013 i 1015—1017 niniejszego Kodexu oznaczonym, podług objętych w tychże artykułach prawideł.

Jeżeli zaś, nie wyrządzając wyraźnej obelgi lub zniewagi, dopuści się nieprzyzwoitego z kim obejścia się w czasie sprawowania obowiązków służby, zobowiązanym zostanie:

do przeproszenia, w myśl artykułu 62 niniejszego Kodexu, tego lub tych, którzy mają prawo zanieść na niego skargę. A jeżeli postępowanie jego było w ogóle przeciwne prawidłom przystojności, ulegnie oprócz tego:

surowej naganie, z zapisaniem jęj do stanu służby.

361. Kto, w służbie zostając, przytrzyma kogo, chociażby zprawnych, na uwagę zasługujących przyczyn, lecz bez zachowania przepisanych w tym względzie prawideł, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

surowemu napomnieniu;
albo surowej naganie, z zapisaniem jęj do stanu służby;
albo też wytrąceniu z czasu służby od sześciu miesięcy do roku jednego.

Jeżeli by zaś kto przytrzymanym został bez żadnych na uwagę zasługujących powodów, albo też przez taką w służbie zostając-

имѣлъ на сѣ по закону или особому разрѣшенію права, то онъ подвергается:

вышей мѣрѣ наказаній, въ статьяхъ 1027—1031 сего Уложенія опредѣленныхъ за противозаконное задержаніе и заключеніе;

а сверхъ того, если взятый имъ подѣ стражу окажется не подлежащимъ сему, то и

къ испрошенію у него прощенія, по правиламъ, для сего постановленнымъ въ статьѣ 62 сего Уложенія.

362. Предпринявшій выемку изъ какого-либо дома, или обыскъ онаго, по законнымъ, достойнымъ уваженія причинамъ, но безъ соблюденія правилъ, для сего предписанныхъ, приговаривается, сверхъ вознагражденія за причиненные тѣмъ убытки, смотря по сопровождавшимъ сѣ дѣйствіе обстоятельствамъ:

или къ строгому замѣчанію;

или къ строгому выговору, съ внесеніемъ въ послужной списокъ;

или къ вычету отъ трехъ до шести мѣсяцевъ изъ времени службы.

Когдажъ выемка и обыскъ произведены имъ или по его распоряженію безъ всякихъ достойныхъ уваженія причинъ, или когда онъ по закону или особому разрѣшенію не имѣлъ на сѣ права, то онъ подвергается, также сверхъ вознагражденія за причиненные тѣмъ убытки и смотря по сопровождавшимъ поступки его обстоятельствамъ:

или строгому выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной списокъ;

или же отрѣшенію отъ должности;

или и исключенію изъ службы;

а сверхъ того приговаривается:

къ испрошенію у него прощенія, по правиламъ, для сего постановленнымъ въ статьѣ 62 сего Уложенія.

363. За распечатаніе съ намѣреніемъ казенной или принадлежащей частному лицу, или надписанной на имѣ

ея особе, которая до притрымания го ни чрезъ право в оголѣ, ни чрезъ специальное злеченіе уповажнѣна не была, винны улегніе: вышымъ в закаресіе каромъ, за неправо затрыманіе і увіжзненіе, в артыкулѣхъ 1027—1031 нннеясзсго Кодоу означенымъ;

а нарто, жежель сѣ окарѣ, же вжзѣтѣ подъ стрѣжъ не былъ повиненъ уледѣ притрыманію, тенже винны зобовжзаннымъ зостаніе:

до прѣпросшенія го, в мыслъ прѣписѣвъ, в артыкулѣ 62 нннеясзсго Кодоу обжѣтѣхъ.

362. Кто в чыымъ бѣдѣ дому одбѣдѣ заѣчѣе жакыхъ прѣдмѣтовъ луб реwjзѣя, з правныхъ і заслугуячѣхъ на уважѣе поводоу, лѣчъ безъ зачѣванія правѣдѣ постѣпованія в тѣмъ вжзглѣдѣе прѣписаныхъ, тен, опрѣчъ вѣнажрѣдженія стрѣт прѣчъ сѣбѣе зрѣдзѣныхъ, улегніе, в мѣарѣе тоуарызсзѣчѣхъ дѣяла-ннѣу жѣго околѣчносѣи:

суrowѣму напѣмненію;

албо суrowѣѣ наганіе, з записаніемъ жѣѣ до стану слѣжбы;

албо вѣтрѣченію з чзасу слѣжбы од трѣхъ до шѣсѣиу мѣсѣѣу.

Жѣжель зашъ допѣлнѣ луб допѣлнѣе розпорзѣдѣлѣ заѣчѣе луб реwjзѣя, безъ заслугуячѣхъ на уважѣе поводоу, албо не бѣдѣе до тѣго упѣважнѣнымъ анн з самѣго права, анн тежъ прѣчъ специальное злеченіе, вѣвѣчзас, опрѣчъ обѣвжзѣзку вѣнажрѣдженія зрѣдзѣныхъ прѣчъ то стрѣт, улегніе, стѣсѣовннѣе до тоуарызсзѣчѣхъ постѣпованію жѣго околѣчносѣи:

суrowѣѣ наганіе, з записаніемъ жѣѣ до стану слѣжбы;

албо злѣженію з урѣдѣу;

албо тежъ вѣклучѣзненію зе слѣжбы;

а нарто, зобовжзаннымъ зостаніе:

до прѣпросшенія кого налѣжѣѣ, в мыслъ артыкулѣ 62 нннеясзсго Кодоу.

363. Кто, не мажѣе до тѣго анн права, анн злеченія, анн нннего правного повѣду, пнсмо урѣдѣовѣе, албо до особы

онаго бумаги, безъ особеннаго на то права или предписанія, или же другаго законнаго къ тому повода, виновный приговаривается:

- къ строгому выговору;
 - или къ вычету отъ трехъ до шести мѣсяцевъ изъ времени службы;
 - или къ отрѣшенію отъ должности,
- смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О ПРОТИВОЗАКОННЫХЪ ПОСТУПКАХЪ ДОЛЖНОСТНЫХЪ ЛИЦЪ ПРИ ХРАНЕНИИ И УПРАВЛЕНИИ ВВѢРЯЕМАГО ИМЪ ПО СЛУЖБѢ ИМУЩЕСТВА.

364. За небреженіе о сохраненіи ввѣренныхъ по службѣ казенныхъ или иныхъ денежныхъ суммъ, или другаго казеннаго или частнаго имущества, виновный подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

- или строгому выговору;
- или же вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;
- или и удаленію отъ должности.

Когдажъ, въ слѣдствіе такого небреженія его, послѣдуетъ разстройство, потеря или истребленіе денегъ или инаго имущества, коего храненіе было ему ввѣрено, то онъ, сверхъ сего, на основаніи статьи 63 сего Уложенія,

обязанъ заплатить за всѣ убытки, отъ того понесенные.

Сіе правило не распространяется лишь на тѣ случаи, въ коихъ взысканія за небреженіе о сохраненіи казеннаго имущества опредѣлены особенными по какой-либо части управленія уставами.

прыватнѣй należące lub do nięj zaadresowane umyślnie rozpieczętuje, ulegnie:

- surowej naganie;
 - albo wytrąceniu z czasu służby od trzech do sześciu miesięcy;
 - albo złożeniu z urzędu,
- stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę jego okoliczności.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O PRZECIWNEM PRAWU POSTĘPOWANIU OSÓB, W SŁUŻBIE ZOSTAJĄCYCH, PRZY ZARZĄDZANIU WŁASNOŚCIĄ, Z URZĘDU IM POWIERZONA, LUB JEJ STRZEŻENIU.

364. Dopuszczający się niedbalstwa w strzeżeniu powierzonych sobie z urzędu pieniędzy, lub innej tak skarbowej, jako i prywatnej własności, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

- surowej naganie;
- albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;
- albo oddaleniu od urzędu.

Gdyby zaś, skutkiem tego niedbalstwa, nastąpił jaki nieporządek, uronienie albo zniszczenie pieniędzy lub innej własności, której strzeżenie było mu powierzonym, winny, oprócz wyżej rzeczonych kary, obowiązany będzie, w myśl artykułu 63 niniejszego Kodeksu:

wynagrodzić wszelkie straty ztąd wynikłe.

Przepis ten nie rozciąga się jednak do przypadków, w których, za niedbalstwo w strzeżeniu skarbowej własności, postanowione są kary w szczególnych ustawach, jakiegobądź wydziału służby dotyczących.

365. Наказаніямъ, въ предшедшей 364 статьѣ опредѣленнымъ и именно:

строгому выговору,

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы,

или и удаленію отъ должности,

подвергаются на томъ же самомъ основаніи должностныя лица, которыя будутъ изобличены въ нерадѣніи о своевременномъ взысканіи слѣдующихъ въ казну податей, пошлинъ или иныхъ какихъ-либо сборовъ, судебныхъ денежныхъ взысканій и т. п.

366. Если должностное лице, коему ввѣрено, по распоряженію правительства, храненіе или управленіе какого-либо принадлежащаго казнѣ или частнымъ лицамъ имущества, съ намѣреніемъ истребить оное или подвергнуть порчѣ, или инымъ образомъ, но также съ намѣреніемъ, уменьшить его цѣну, то за сіе злоупотребленіе виновный приговаривается:

къ высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ за умышленное истребленіе или поврежденіе чужаго имущества въ статьяхъ 1107—1125 сего Уложенія.

367. Кто изъ чиновниковъ и вообще изъ состоящихъ на службѣ, имѣя на рукахъ своихъ какія-либо казенныя или частныя по службѣ ввѣренныя ему вещи, денежные суммы, банковые билеты, облигаціи и т. п., или же управляя, по распоряженію правительства, казеннымъ или частнымъ имѣніемъ, будетъ онымъ пользоваться и употреблять что-либо изъ ввѣреннаго ему имущества или доходовъ съ онаго на свои собственные расходы, или же ссужать онымъ другихъ, безъ яснаго на то разрѣшенія начальства, или же присвоить себѣ или растратить что-либо изъ сего имущества или доходовъ, тотъ въ случаѣ, если онъ прежде открытія сего злоупотребленія возвратитъ самъ вполне все самовольно имъ взятое, присвоенное или растраченное, подвергается:

365. Karom, w poprzedzającym 364 artykule postanowionym, a mianowicie:

surowej naganie,

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego,

albo też oddaleniu od urzędu,

ulegną również, podług tychże samych prawideł, osoby w służbie zostające, przekonane o niedbalstwie w pobraniu, w czasie właściwym, należnych skarbowi podatków, opłat i innych poborów, kar sądowych i t. p.

366. Kto, w służbie zostając i z rozporządzenia Rządu mając sobie powierzona do strzeżenia lub zarządu jaką własność skarbową lub prywatną, z zamiarem zniszczy ją, uszkodzi, lub w jaki inny sposób wartość jej uszczupli, ten, za to nadużycie, ulegnie:

wyższym w zakresie karom, za umyślne zniszczenie lub uszkodzenie cudzej własności, w artykułach 1107—1125 niniejszego Kodexu oznaczonym.

367. Ktoby z osób w służbie zostających, mając sobie z urzędu powierzone skarbowe lub prywatne rzeczy, pieniądze, bankowe bilety, obligacye i t. p., albo zarządzając, z rozporządzenia Rządu, skarbowym lub prywatnym majątkiem, z nich korzyści ciągnął i cobądź z powierzonych sobie własności lub z jej dochodów czyli to na własne potrzeby, czyli też na udzielanie innym pożyczek, bez wyraźnego na to upoważnienia zwierzchności, obracał, albo nakoniec, z rzeczonych własności lub jej dochodów cokolwiek sobie przywłaszczył lub strwonił, ten, w przypadku gdy, przed wykryciem tych nadużyć, sam w zupełności zwróci wszystko, co samowolnie wziął, przywłaszczył lub strwonił, skazanym zostanie:

денежному взысканію равному цѣнѣ всего взятаго имъ, растраченнаго или присвоеннаго, и отрѣшается отъ должности.

Но если онъ возвратилъ, хотя и самъ собою и вполнѣ все самовольно имъ взятое или растраченное, но уже послѣ открытія его злоупотребленій, то,

сверхъ опредѣленнаго выше денежнаго взысканія, исключается вовсе изъ службы.

Тотъ, который добровольно самъ собою не возвратитъ взятаго имъ, присвоеннаго или растраченнаго и послѣ открытія его злоупотребленій, приговаривается:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

Присвоенное или растраченное имъ взыскивается съ его имѣнія, на основаніи общихъ постановленій статьи 63 сего Уложенія.

368. Если ввѣренные по службѣ на сохраненіе должностному лицу вещи, деньги, банковые билеты или иные предметы были запечатаны, и оное дозволило себѣ распечатать ихъ для означеннаго въ предшедшей 367 статьѣ злоупотребленія, то виновный въ семъ, даже и въ случаѣ, если бы присвоенное или растраченное было имъ самимъ возвращено, подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя

на карę денежную, wyrównywającą wartości wziętych, strwonionych lub przywłaszczonych przedmiotów, i na złożenie z urzędu.

Gdyby zaś wszystko co samowolnie wziął lub strwonił, z własnej woli w prawdzie i w zupełności, lecz już po wykryciu jego nadużyć, zwrócił, ulegnie:

oprócz powyższej pieniężnej kary, wykluczeniu ze służby.

A jeżeli, nawet po wykryciu jego nadużyć, nie zwróci dobrowolnie tego co wziął, przywłaszczył sobie lub strwonił, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłosta w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat.

Wszystko zaś, coby sobie przywłaszczył lub strwonił, ściągniętem zostanie z jego majątku, w myśl przepisów artykułu 63 niniejszego Kodexu.

368. Ktoby z osób w służbie zostających, celem popełnienia opisanych w poprzedzającym 367 artykule nadużyć, poważył się rozpieczętować oddane mu z urzędu do strzeżenia rzeczy, pieniądze, bankowe bilety lub inne przedmioty opieczetowane, ten, choćby nawet sam zwrócił to co przywłaszczył lub strwonił, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłosta w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniem

арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

369. За промедленіе, безъ особенныхъ законныхъ къ тому причинъ, въ отсылкѣ по принадлежности ввѣренныхъ кому-либо по службѣ денежныхъ суммъ, или вещей или же иныхъ предметовъ, а равно и за промедленіе въ запискѣ оныхъ въ приходъ, виновный

отрѣшается отъ должности и съ него взыскиваются вдвое установленные закономъ проценты съ той суммы денегъ или съ цѣны того имущества, которыя были въ его рукахъ, за все время передержанія имъ оныхъ.

370. За оказывающіеся убыль и недочетъ во ввѣренныхъ по службѣ для храненія денежныхъ суммахъ или вещахъ, когда нѣтъ причинъ предполагать какого-либо со стороны хранившаго сѣи деньги или вещи злоупотребленія, съ другой же стороны не будетъ достаточно доказано, что сѣи убыль произошла не отъ нерадѣнія, а отъ естественныхъ причинъ, или совершенно случайно въ такихъ обстоятельствахъ, которыхъ утратившій ни предвидѣть, ни отворотить не могъ, виновный подвергается:

замѣчанію, или выговору, болѣе или менѣе строгому, и отъ усмотрѣнія начальства его зависить оставить его при сей должности, или же удалить отъ оной.

371. Кто въ приходную, по казеннымъ въ управленіи его состоящимъ доходамъ, книгу, съ умысломъ запишетъ менѣе дѣйствительно поступившаго, или же вовсе не запишетъ прихода, или въ расходной книгѣ напишетъ болѣе противъ израсходованнаго, тотъ за сѣе подвергается:

денежному взысканію, равному суммѣ или цѣнѣ незаписаннаго въ приходъ или излишне внесеннаго въ расходъ, и сверхъ того, ссылокъ на житіе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію

до поправочныхъ арестантскихъ рот на czas od dwóch do czterech lat.

369. За допущеніе сѣе, bez szczególnychъ prawnychъ powodów, zwłoki w odesłaniu gdzie należy powierzonychъ z urzędu pieniędzy, rzeczy i innychъ przedmiotów, tudzież w zaciągnięciu ichъ do przychodu, winny

złożonymъ zostanie z urzędu, i za cały czasъ zwłoki zapłaci podwójny prawny procent od summy pieniężnej lub wartości rzeczy, które zostawały w jego ręku.

370. За brakъ w powierzonychъ z urzędu do strzeżenia pieniędżachъ lub rzeczachъ i za niewyrachowanie сѣе z nich, jeżeli nie ma żadnego powodu domniemywania сѣе, że strzegący tychъ pieniędzy lub rzeczy popełnił nadużycie, a z drugiej strony, nie zostanie należycie usprawiedliwionem, iż brakъ pochodzi nie z niedbalstwa, lecz z przyczyn w istocie rzeczy leżącychъ lub jedynie z przypadku, w okolicznościachъ, których strzegący przewidzieć ani odwrócić nie mógł, winny ulegnie:

napomnieniu, albo naganie, mniej lub więcej surowej; od uznania zaśъ zwierzechności jego zależeć będzie pozostawienie go nadal przy obowiązkachъ, lub oddalenie od nich.

371. Кто w księdze, do zapisywania powierzonychъ jego zarządowi skarbowychъ dochodówъ przeznaczonей, w złymъ zamiarze do przychodu wciągnie mniej niżъ rzeczywiście wpłynęło, albo wcale przychodu nie zapisze, lub w księdze rozchodu zapisze więcej aniżeli istotnie wydanemъ zostało, ten ulegnie: karze pieniężnej, wyrównywającej summie lub wartości tego, co do przychodu nie zaciągniętemъ lub niewłaściwie w rozchodzie wykazanemъ zostało, oprócz tego zaśъ, zesłaniu na mieszkаніе do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciemъ od roku jednego do dwóchъ lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, chłо-

розгами въ мѣрь, опредѣленной статьею 35 сего Уложения для четвертой степени наказаній сего рода и отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

372. Если присвоившій себѣ или растратившій ввѣренное ему по службѣ казенное или частное имущество, для избѣжанія суда учинить побѣгъ, или же составить подложные документы для сокрытія своего преступленія, то онъ,

сверхъ взысканія по цѣнѣ всего имъ присвоеннаго или растратченнаго, приговаривается къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке въ Сибирь на поселеніе, а буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрь, опредѣленной статьею 22 сего Уложения для второй степени наказаній сего рода.

373. Когда виновные въ присвоеніи, употребленіи на свои надобности или же иной растратѣ ввѣренныхъ имъ по должности денежныхъ суммъ или другаго имущества, не въ состояніи сами заплатить падающее на нихъ за сіе взысканіе, и оное, на основаніи статьи 64 сего Уложения, не можетъ быть обращено на тѣхъ, которые завѣдомо способствовали имъ въ семъ присвоеніи или растратѣ, то сіе взысканіе обращается на имѣвшихъ за ними надзоръ и изобличенныхъ въ упущеніи по оному, но уже во всякомъ случаѣ въ такой лишь мѣрь, которая необходима для вознагражденія за понесенные отъ вины ихъ казною или частными лицами убытки.

Лица, опредѣлившія такихъ чиновниковъ къ должности, не подвергаются денежному за нихъ взысканію, если они не участвовали въ ихъ противозаконныхъ дѣйствіяхъ и не были обязаны къ непосредственному за ними надзору.

сѣе въ ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat.

372. Kto, przywłaszczywszy lub strwoniwszy powierzoną sobie z urzędu własność skarbową lub prywatną, zbiegnie celem uniknienia sądu, albo fałszywe dokumenta dla ukrycia swego przestępstwa sporządzi, ten,

oprócz zwrotu całej wartości tego, co przywłaszczył sobie lub strwonił, ulegnie pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony i chłoscie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

373. Jeżeli dopuszczający się przywłaszczenia, użycia na swoje korzyść albo strwonienia pieniędzy lub własności, z urzędu mu powierzonych, nie jest w możności uiszczenia należności, od niego z tytułu tego przypadającej, a należność takowa, w myśl artykułu 64 niniejszego Kodexu, nie może być ściągnięta od tych, którzy świadomie przywłaszczenie lub strwonienie ułatwili, wówczas, do zaspokojenia jej obowiązane będą osoby, którym był zlecony dozór nad winnymi i które dozoru tego zaniedbały, w każdym wszakże przypadku, w takiej tylko ilości, jaka się okaże niezbędną dla wynagrodzenia strat, z ich winy, przez skarb lub przez osoby prywatne, poniesionych.

Osoby, które winnego mianowały na urząd, nie ulegają pieniężnej za niego odpowiedzialności, jeżeli nie miały udziału w nieprawym jego postępowaniu i nie były obowiązane do bezpośredniego nad nim dozoru.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О ПОДЛОГАХЪ ПО СЛУЖБѢ.

374. Должностное лицо, изобличенное въ живомъ заведомо и съ намѣреніемъ изложеніи Высочайшихъ повелѣній, или же въ поддѣлкѣ, злонамѣренной переправкѣ или подчисткѣ указовъ Императорскаго Величества, подвергается за сіе:

высшей мѣрѣ наказанія, опредѣленнаго за составленіе подложныхъ будто бы за подписаніемъ Государя Императора указовъ, постановленій, манифестовъ или рескриптовъ въ статьѣ 305 сего Уложения.

Дозволившій себѣ одинъ изъ вышеозначенныхъ подлоговъ въ предписаніяхъ Намѣстника Царства, въ постановленіяхъ Совѣта Управленія, въ рѣшеніяхъ или опредѣленіяхъ Правительствующаго Сената, въ постановленіяхъ или предписаніяхъ Правительственныхъ Коммиссій, или иныхъ правительственныхъ или присутственных мѣстъ, или же въ предписаніяхъ начальствующихъ лицъ, или наконецъ въ рѣшеніяхъ и опредѣленіяхъ судебныхъ мѣстъ, приговаривается также:

къ высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ за преступленія сего рода въ статьяхъ 306, 307 и 308 сего Уложения.

375. Кто при отправленіи своей должности учинить фальшивую подпись, приведетъ вымышленное свидѣтельское показаніе, допуститъ подставныхъ свидѣтелей, или заочно составить актъ отъ имени отсутствующихъ, или совершить оный заднимъ числомъ, или съ намѣреніемъ, изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, нарушитъ правила для совершенія или засвидѣтельствованія актовъ сего рода постановленныя, или же вполне или частію, также съ намѣреніемъ, скроетъ истину въ докладахъ, рапортахъ, протоколахъ, журналахъ, свидѣтельствахъ, гражданскихъ или торговыхъ обязательствахъ, и прочихъ какихъ-либо

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O FALSZACH W URZĘDOWANIU.

374. Kto, w służbie zostając, świadomie i z zamiarem dopuści się oddania w fałszywem znaczeniu Najwyższych rozkazów, albo podrobienia ukazów Jego Cesarskiej Mości, lub poczynienia w złym zamiarze zmian i skrobania w prawdziwych ukazach takowych, ulegnie:

wyżej w zakresie swym karze, za sporządzenie fałszywych z udanym podpisem Cesarza ukazów, postanowień, manifestów lub reskryptów, w artykule 305 niniejszego Kodexu oznaczonej.

Kto, zostając w służbie, dopuści się jednego z wyżej wymienionych fałszów w poleceniach Namiestnika Królestwa, postanowieniach Rady Administracyjnej, w wyrokach lub decyzjach Rządzącego Senatu, w postanowieniach lub poleceniach Kommissyi Rządowych lub innych władz administracyjnych i sądowych, albo w poleceniach jakiego zwierzchnika, lub wreszcie w wyrokach i decyzjach sądowych, ulegnie również:

wyższym w zakresie karom, za przestępstwa tego rodzaju w artykułach 306, 307 i 308 niniejszego Kodexu postanowionym.

375. Kto, w czasie sprawowania urzędu, dopuści się fałszu przez udanie cudzego podpisu, zmyślone zeznania świadków powoła, podstawionych świadków do zeznania przypuści, albo akt, czyli to zaocznie w imieniu osób nieobecnych, czyli też ze wsteczną datą, sporządzi; albo z zamiarem, dla zysku lub innych osobistych widoków, przepisy, przy sporządzaniu lub poświadczaniu aktów tego rodzaju zachować się winne, przestąpi; albo też, całkowicie lub w części, również z zamiarem, w przedstawieniach, raportach, protokółach, świadectwach, cywilnych lub handlowych zobowiązaniach, i innych jakichkolwiek urzędowych aktach prawdę zatai; albo w nich zmy-

официальныхъ актахъ, или включить въ нихъ вымышленныя обстоятельства или заведомо ложныя свидѣнія, или выдать мнимую копію съ акта несуществующаго, или же невѣрную съ настоящаго акта копію, или же дозволить себѣ поддѣлку, злонамѣренную переправку или подчистку актовъ отданныхъ ему на сохраненіе, кромѣ означенныхъ въ предшедшей 374 статьѣ, или похитить, истребить, или утаить такіе акты, тотъ за сіе, смотря по важности подлога и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

или лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода;

или ссылкѣ на житѣ въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 для третьей степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Если же, въ слѣдствіе сдѣланнаго имъ подлога, невинный понесетъ наказаніе уголовное, то виновный приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, то и къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 для шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

376. Должностное лице, изобличенное въ выдачѣ заведомо ложнаго свидѣтельства о болѣзни, бѣдности или хорошемъ поведеніи другаго и т. п., подвергается:

отрѣшенію отъ должности;

слоне okolicezności lub wiadomości, o których wiedział że są z prawdą niezgodne, umieści; albo też, kopią zmyśloną nieistniejącego aktu lub z oryginałem niezgodną wyda; albo podrobienia jakiegobądź, oprócz wymienionych w poprzedzającym 374 artykule aktów, lub poczynienia w złym zamiarze zmian i skrobania w aktach takowych, zachowaniu jego powierzonych, się dopuści; albo zaboru, zniszczenia lub ukrycia aktów podobnych dokona, ten, stosownie do ważności popełnionego fałszu i innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do Syberyi na osiedlenie, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłostą w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj;

albo zesłaniem na mieszkanię do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłostą w ilości razów, artykułem 35 na trzeci stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, i oddaniem do poprawczych arestanczkich rot na czas od czterech do sześciu lat.

Jeżeliby zaś, skutkiem popełnionego fałszu, osoba niewinna poniosła karę główną, sprawca fałszu skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 na szósty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, niemniej na piętnowanie.

376. Kto, zostając w służbie, wyda świadomie nierzetelne świadectwo choroby, ubóstwa lub dobrego sprawowania się it. p., ulegnie:
złożeniu z urzędu;

а буде сіе учинено онымъ изъ корыстныхъ видовъ, то приговаривается:

къ наказаніямъ, постановленнымъ ниже сего въ статьѣ 383 за взятки.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О НЕПРАВОСУДИИ.

377. Кто, изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, рѣшить, съ явнымъ нарушеніемъ законовъ и вопреки положительному оныхъ смыслу, какое-либо подлежащее его разсмотрѣнію дѣло, тотъ за сію умышленную несправедливость подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе;
или ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

378. Тѣ, которые окончательными судебными приговорами, также изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, съ явнымъ нарушеніемъ законовъ и вопреки положительному оныхъ смыслу, подвергнуть подсудимаго наказанію высшему противъ того, которое именно за такую вину опредѣлено въ законахъ, приговариваются:

когда ими возвышена только степень наказанія положенная въ законѣ, безъ измѣненія рода онаго,

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ;
когда измѣненъ самый родъ наказанія, но однакожь не присуждено уголовное вмѣсто исправительнаго,

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ;

jeżeliby zaś podobnego czynu dopuścił się dla zysku: karom, za pobieranie datków poniżej w artykule 383 postanowionym.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O NIEPRAWYM WYMIARZE SPRAWIEDLIWOŚCI.

377. Kto, dla zysku lub innych osobistych widoków, przedmiot, podlegający jego rozpoznaniu, rozstrzygnie z oczywistą obrazą ustaw i wbrew jasnemu ich znaczeniu, ten, za takową umyślnie wyrządzoną niesprawiedliwość ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat;
albo pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie.

378. Kto, dla zysku lub innych osobistych widoków, z oczywistą obrazą ustaw i wbrew jasnemu ich znaczeniu, stanowczym wyrokiem skaże obwinionego na karę wyższą od tej, jaka za czyn przez niego popełniony prawem wyraźnie jest postanowioną, ukaranym zostanie:

jeżeli podwyższonym tylko został stopień kary prawem oznaczonej bez zmiany jej rodzaju,

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat;

jeżeli sam rodzaj kary zmienionym został, bez zmiany wszakże kary poprawczej na karę główną,

zesłaniem na mieszkanie do Irkuckiej lub Jenisejskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat i wzbronieniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w przeciągu zakreszonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu lat;

когдажъ, вмѣсто слѣдовавшаго виновному наказанія исправительнаго, определено уголовное,

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири;

но буде совершенно невинный былъ такимъ образомъ съ умысломъ, изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ и съ явнымъ нарушеніемъ законовъ, подвергнуть наказанію уголовному, то виновные въ семъ несправедливомъ дѣйствіи приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

379. За избавленіе окончательнымъ судебнымъ приговоромъ виновнаго вовсе отъ наказанія и за назначеніе ему наказанія ниже того рода, который за его вину опредѣленъ въ законахъ, виновные въ семъ послабленіи, если оно допущено съ умысломъ, изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, подвергаются:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

380. Если по окончательному судебному приговору, впрочемъ безъ умышеннаго со стороны судей, изъ какихъ-либо корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, нарушенія закона, обвиненный или обвиненные подвергнуты наказанію, хотя и тогожъ рода, но выше или ниже той степени и мѣры онаго, которая долженствовала за вину ихъ быть опредѣлена по точному содержанію законовъ, то постановившіе приговоръ подвергаются, смотря по степени вины ихъ,

выговорамъ, болѣе или менѣе строгимъ, съ внесеніемъ или безъ внесенія оныхъ въ послужные ихъ списки.

381. Когда доказано, что несправедливое рѣшеніе въ дѣлѣ гражданскомъ или уголовномъ послѣдовало отъ ошибки судьи или неправильнаго, лишь по недоразумѣнію, толкованія законовъ, то онъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину его, приговаривается:

jeżeli zaś, zamiast zasłużonej przez obwinionego kary poprawczej, wyrzeczona została na niego kara główna,

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi;

i наконец, jeżeli zupełnie niewinny został z zamiarem, dla zysku lub innych osobistych widoków i z oczywistą obrazą ustaw, skazany na karę główną, wówczas dopuszczający się takiej niesprawiedliwości ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat.

379. Za zupełne stanowczym wyrokiem uwolnienie winnego od kary i za skazanie go na karę niższą od tego rodzaju kary, któremu podług prawa ulegał, ten, ktoby się pobłażania takowego dopuścił z zamiarem, dla zysku lub innych osobistych widoków, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat.

380. Jeżeliby stanowczym wyrokiem, bez umyślnej wszakże, dla zysku lub innych osobistych widoków, ze strony sędziów obraży ustaw, obwiniony lub obwinieni skazani zostali na karę wyższą lub niższą pod względem stopnia swego lub wysokości od téj, na jaką podług istotnego brzmienia ustaw zasłużyli, chociażby zresztą pod względem rodzaju właściwą, wówczas ci, którzy wyrok wydali, stosownie do stopnia swéj winy, ulegną:

naganie, mniej lub więcej surowej, z zapisaniem lub bez zapisania jéj do stanu służby.

381. Jeżeli się okaże, że w sprawie cywilnej lub karnej, sędzia nienależyty wydał wyrok, skutkiem błędu lub niewłaściwego, jedynie przez złe zrozumienie, tłómaczenia prawa, wówczas, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie on:

или къ замѣчанію;
или къ выговору, съ внесеніемъ или безъ внесенія
оного въ послужной его списокъ.

ГЛАВА ШЕСТАЯ.

О МЗДОИМСТВѢ И ЛИХОИМСТВѢ.

382. Если чиновникъ или иное лицо, состоящее на службѣ государственной или общественной, по дѣлу или дѣйствию, касающемуся до обязанностей его по службѣ, приметъ, хотя и безъ всякаго въ чемъ-либо нарушенія сихъ обязанностей, подарокъ, состоящий въ деньгахъ, вещахъ, или въ чемъ бы то ни было иномъ, или же получивъ оный и безъ изъявленія предварительнаго на то согласія, не возвратитъ его немедленно и во всякомъ случаѣ не позднѣе какъ чрезъ три дня, то за сѣ, въ случаѣ, если подарокъ принять или полученъ уже послѣ исполненія того, за что оный былъ предназначенъ, принявшій его подвергается:

денежному взысканію вдвое противъ цѣны подарка;
когдажъ оный принять или полученъ прежде, то,
сверхъ денежнаго взысканія въ той же мѣрѣ, и отрѣшенію отъ должности.
Такомужъ взысканію или наказанію и на томъ же основаніи подвергается и тотъ, который приметъ сего рода подарки чрезъ другихъ, или же дозволить женѣ своей, дѣтямъ родственникамъ, домашнимъ или кому-либо иному принять оныя.

Примѣчаніе. Сочиненіе и переписка проектовъ прошеній, объясненій, договоровъ и другихъ какихъ-либо по законнымъ формамъ составляемыхъ актовъ и дѣловыхъ бумагъ, съ полученіемъ за то вознагражденія отъ желающихъ имѣть оныя, по взаимному добровольному съ ними согласію, не считается дѣйствиємъ противнымъ закону и порядку службы, когда сии бумаги должны поступить не въ то мѣсто, гдѣ служить сочинявшій или переписывавшій проекты оныхъ, или же, когда на занятія работами сего рода ему дано разрѣшеніе отъ его главнаго въ томъ мѣстѣ начальства.

напомненію;

albo naganie, z zapisaniem lub bez zapisania jęj do stanu służby.

ROZDZIAŁ SZOSTY.

O BRANIU DATKÓW I PRZEDAJNOŚCI.

382. Kto, w służbie zostając, w sprawie lub czynności z obowiązkami urzędu jego związek mającej, bez żadnego nawet obowiązków swych naruszenia, przyjmie jaki podarek w pieniądzu, rzeczach lub czembądź inném, jak niemniej kto, bez poprzedniego swego zezwolenia podarek podobny otrzymawszy, nie zwróci go natychmiast, a najdalej w przeciągu dni trzech, ten ulegnie, jeżeli podarek przyjętym lub otrzymanym został po dopełnieniu już tego, za co był przeznaczonym:

karze pieniężnej we dwójnasób większej od wartości podarku;
jeżeli zaś podarek przyjętym lub otrzymanym został przed takowém dopełnieniem,

karze pieniężnej w ilości powyższej i złożeniu z urzędu.

Tęż samę karze i podług tychże prawideł ulegnie i ten, kto podarki tego rodzaju przyjmie przez trzecie osoby, albo przyjmować je dozwoli żonie swęj, dzieciom, krewnym, domownikom lub jakiegobądź innę osobie.

Uwaga. Nie stanowi czynu prawu i porządkowi służby przeciwnego: pisanie i przepisywanie prośb, oświadczeń, umów i innych w prawnej formie sporządzanych aktów lub pism urzędowych, za przyjęciem dobrowolnie umówionego wynagrodzenia od osób, które ich żądały, jeżeli te akta lub pisma nie mają być złożone tej władzy, w której piszący lub przepisujący je w urzędowaniu zostaje, albo jeżeli główna jego miejscowa zwierzchność udzieliła mu pozwolenie zajęcia się pracami tego rodzaju.

383. Кто, для учинения или допущения чего-либо противнаго обязанностямъ службы, приметъ въ даръ деньги, вещи или что иное, сколько бы впрочемъ сумма денегъ или цѣна вещей имъ полученныхъ ни была малозначительна, тотъ за сіе злоупотребленіе власти или довѣренности начальства приговаривается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до шести лѣтъ.

Если однакожъ получившій такую взятку, прежде какого-либо въ слѣдствіе оной нарушенія своихъ по службѣ обязанностей, объявить о томъ съ раскаяніемъ своему начальству, то судъ можетъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе уменьшающимъ вину его и болѣе или менѣе удостоверяющимъ въ искренности его раскаянія, ограничить его наказаніе:

исключеніемъ изъ службы,

или удаленіемъ отъ должности,

или же однимъ строгимъ выговоромъ, съ внесеніемъ или безъ внесенія онаго въ послужной его списокъ.

Во всякомъ случаѣ полученныхъ имъ деньги или иной подарокъ обращаются въ пользу богоугодныхъ заведеній.

384. Наказанію, определенному въ предшедшей 383 статьѣ, должностное лицо подвергается и въ томъ случаѣ, когда имъ учинено или допущено что-либо противное обязанностямъ службы, хотя и не для собственной корысти, но для доставленія другому незаконной прибыли, или же изъ иныхъ противозаконныхъ видовъ.

385. Когда за учиненное или допущенное, въ слѣдствіе полученной взятки, нарушеніе обязанностей службы, постановлено закономъ наказаніе строже тѣхъ, которыя въ

383. Кто, цѣлемъ попелуенія lub dopuszczenia czynu obowiązkom służby przeciwnego, przyjmie podarek w pieniądzu, rzeczach lub czembądź inném, ten, bez względu na wysokość otrzymanej kwoty pieniężnej lub wartość подарку, за подобне nadużycie władzy lub zaufania zwierzchności ukaranym zostanie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do sześciu lat.

Jeżeli wszakże, przyjąwszy datek i w niczem jeszcze, skutkiem tego, swych obowiązków służby nie przestąpiwszy, z żalem o przyjęciu go zwierzchności swęj doniesie, wówczas, stosownie do okoliczności mniej lub więcej winę jego zmniejszających i o szczerości żalu przekonywających, sąd może jest ograniczyć karę:

do wykluczenia ze służby,

albo do oddalenia od urzędu,

albo też nawet do surowej nagany, z zapisaniem lub bez zapisania jej do stanu służby.

Otrzymane pieniądze i inne podarki, w każdym przypadku, oddane zostaną na korzyść zakładów dobroczynnych.

384. Karze, w poprzedzającym 383 artykule postanowionej, ulegnie również ten kto, w służbie zostając, popełni lub popełnić dopuści czyn obowiązkom służby przeciwny, jakkolwiek nie w celu własnej korzyści, jednak dla zapewnienia drugiej osobie nieprawego zysku, lub z innych również nieprawnych widoków.

385. Jeżeli popełniony lub dopuszczony, skutkiem przyjęcia datku, czyn obowiązkom służby przeciwny ulega podług prawa karze surowszej od tych, jakie w ogóle za pobieranie

предшедшей 383 статьѣ опредѣляются вообще за взятки, то виновные въ семъ, на основаніи означенныхъ въ статьѣ 157 сего Уложенія правилъ о совокупности преступленій, приговариваются:

къ тягчайшему по законамъ наказанію и въ самой высшей онаго мѣрѣ.

386. Получившій взятку равномѣрно признается виновнымъ и подвергается опредѣленнымъ за преступленія сего рода наказаніямъ и въ случаяхъ:

Когда онъ взятку принялъ не самъ, а чрезъ другаго, или же дозволилъ принять оную своей женѣ, дѣтямъ, родственникамъ, домашнимъ или кому-либо иному;

Когда деньги или вещи были еще не отданы, а только обѣщаны ему, по изъявленному имъ на то желанію или согласію;

Когда взятка передана ему прямо или чрезъ другаго съ его вѣдома, подъ предлогомъ проигрыша, продажи, мѣны, или другой какой-либо мнимо-законной и благовидной сдѣлки.

387. Высшею степенью лихоимства почитается *вымогательство*. Подъ симъ разумѣется:

1) Всякая прибыль или иная выгода, приобретаемая по дѣламъ службы притѣсненіемъ, или же угрозами и вообще страхомъ притѣсненія;

2) Всякое требованіе подарковъ, или же неуставленной закономъ платы, или ссуды, или же какихъ-либо услугъ, прибылей или иныхъ выгодъ по касающемуся до службы или должности виновнаго въ томъ лица дѣлу или дѣйствию, подъ какимъ бы то ни было видомъ или предлогомъ;

3) Всякіе неуставленные закономъ или въ излишнемъ противъ опредѣленнаго количества поборы деньгами, вещами или чѣмъ-либо инымъ;

4) Всякіе незаконные наряды обывателей на свою или же чью-либо работу.

даatków w powyższym 383 artykule są postanowione, wówczas winny skazanym zostanie, według przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu:

na najsurowszą i w zakresie swym najwyższą karę z pomiędzy tych, na które podług prawa zasłużył.

386. Przyjmujący datek uznany również za winnego zostanie i karom za to przestępstwo postanowionym ulegnie w przypadkach następujących:

Gdy datek przyjął nie sam, lecz przez trzecią osobę, lub jeżeli przyjąć go dozwolił żonie swj, dzieciom, krewnym, domownikom lub komubądź innemu;

Gdy pieniądze albo rzeczy nie były mu jeszcze oddane, lecz dopiero przyręczone w skutek objawionego przezeń życzenia lub zezwolenia;

Gdy datek dany mu został wprost, albo na ręce trzeciej osoby, za jego wiedzą, pod pozorem należności z gry, sprzedaży, zamiany, lub z innej na pozór prawnej i godziwej umowy.

387. Wyższy rodzaj przedajności stanowi *zdzierstwo*. Uważa się za zdzierstwo:

1) Wszelki zysk lub korzyść, przy dopełnieniu czynności urzędowych otrzymane za pomocą ucisku, zagrożeń, lub w ogóle za pomocą wznieconej obawy ucisku;

2) Wszelkie jakim bądź sposobem lub pod jakim bądź pozorem, przy dopełnieniu czynności z obowiązkami służby lub urzędu winnego związek mających, wymaganie datków, opłat nieprawnych, pożyczki, posługi jakiej, zysków lub korzyści;

3) Wszelkie prawem nie postanowione, lub w większej nad oznaczoną prawem ilość ściągnięte pobory w pieniądzech, rzeczach lub czembądź innym;

4) Wszelkie prawu przeciwne wyznaczenie mieszkańców do robót na własny użytek winnego lub innych osób.

388. Виновный въ вымогательствѣ подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде онѣ по закону не изыять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ;

или же лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири;

или наконецъ, если вымогательство было сопровождаемо истязаніями или инымъ явнымъ насиліемъ, также

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжныя работы на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

Во всякомъ случаѣ полученные виновными деньги или иные подарки обращаются въ пользу богоугодныхъ заведеній.

389. Содѣйствовавшіе мздоимству или лихоимству въ какомъ бы то ни было оныхъ видѣ, чрезъ принятіе подарковъ или взятки вмѣсто другаго, или чрезъ посредничество при требованіяхъ, передачу или полученіи взятокъ или подарковъ, или чрезъ участіе въ притѣсненіяхъ или угрозахъ употребляемыхъ для вымогательства, а равно и начальники, которые зная достоверно о подаркахъ или взяткахъ, получаемыхъ подчиненными ихъ, или же о чинимыхъ ими или допускаемыхъ вымогательствахъ, не принимали никакихъ мѣръ для прекращенія сихъ злоупотребленій, изобличенія и наказанія виновныхъ, или даже явно имъ потворствовали, наконецъ и судьи, которые изобличенныхъ въ мздоимствѣ или лихоимствѣ преступниковъ будутъ стараться оправдать вопреки законамъ и обстоятельствамъ дѣла, подвергаются:

одинакимъ съ ними, хотя и въ меньшей степени наказаніямъ, какъ сообщники въ ихъ преступленіяхъ, на основаніи постановленій статьи 126 сего Уложенія.

Имѣвшіе достоверное свѣдѣніе о сихъ безпорядкахъ и возможность донести объ оныхъ начальству, за неисполненіе сей обязанности, приговариваются, по усмотрѣнію суда:

388. Допущающіе себѣ здѣшества состояніе укаранымъ, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat;

albo pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi;

albo наконецъ, jeżeli здѣшству towarzyszyło wyrządzenie udrczeń lub innego jawnego gwałtu,

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do ciężkich robót w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat. Pieniądze lub inne datki przez winnych otrzymane, w każdym przypadku, oddane zostaną na korzyść zakładów dobroczynnych.

389. Ułatwiający pobieranie datków lub przedajność jakiego bądź rodzaju przez przyjmowanie podarków lub datków dla kogo innego, przez pośrednictwo przy wymaganiu, doręczaniu lub odbieraniu datków i podarków, albo przez udział w ucisku i zagrożeniach przy здѣшстве czynionych, jakoteż i zwierzchnicy, którzyby wiedząc z pewnością, że ich podwładni pobierają datki lub podarki, albo też popełniają здѣшства lub ich dopuszczają, nie użyli żadnych środków dla powściągnięcia tych nadużyć, oraz dla przekonania i ukarania przestępców, lub nawet jawnie im pobłażali, наконецъ sędziowie, którzy przekonanych o pobieranie datków lub o przedajność starać się będą, wbrew prawu i okolicznościom czynu, usprawiedliwić, ulegną:

tymże samym karom co i sprawcy tego przestępstwa, lecz w niższym stopniu, jako ich współnicy, podług przepisów, w artykule 126 niniejszego Kodexu zawartych.

Kto, mając pewną wiadomość o takich nadużyciach i będąc w możności doniesienia o nich władzy, tego obowiązku nie dopełni, ulegnie, podług uznania sądu:

къ одному изъ наказаній, въ статьѣ 133 сего Уложенія опредѣленныхъ за недонесеніе о преступленіяхъ.

390. Наказаніямъ, въ предшедшихъ 382 и 383 статьяхъ опредѣленнымъ за принятіе подарковъ или взятки, и всегда въ высшей оныхъ мѣрѣ, подвергаются тѣ, которые принимая деньги или иныя вещи будто бы для передачи ихъ другому, не участвующему въ сихъ преступныхъ дѣйствіяхъ лицу, присвоятъ ихъ себѣ.

391. Давшіе или обѣщавшіе деньги, вещи, или же иной какой-либо подарокъ состоящему въ службѣ государственной или общественной лицу, по дѣлу или дѣйствию, касающемуся до обязанностей его по службѣ, подвергаются взысканіямъ и наказаніямъ въ слѣдующей постепенности:

1) Тѣмъ, которые согласились дать или обѣщать состоящему въ службѣ лицу деньги, вещи или же что-либо иное, лишь въ слѣдствіе вымогательства, требованій, или настоятельныхъ и болѣе или менѣе усиленныхъ просьбъ сего лица, или дѣйствовавшихъ его именемъ, дѣлается за сію противозаконную уступчивость и недонесеніе о томъ какъ бы слѣдовало начальству его

строгій выговоръ въ присутствіи суда;

2) Давшіе или обѣщавшіе по собственному побужденію деньги, вещи, или же что-либо иное состоящему въ службѣ лицу, за такое съ его стороны по службѣ дѣйствіе, которое впрочемъ не было противно законамъ, долгу его и установленному порядку,

сверхъ строжайшаго за то выговора, подвергаются денежному взысканію, равному данной или обѣщанной ими суммѣ или цѣнѣ ихъ подарка;

3) Давшіе или обѣщавшіе состоящему въ службѣ лицу что-либо за дѣйствіе, хотя не составляющее прямого преступления, но несогласное съ порядкомъ службы, каковы суть: сообщеніе безъ надлежащаго на то разрѣшенія справокъ, или иныхъ свѣдѣній, или же выдача копій съ какихъ-либо, впрочемъ неподлежащихъ тайнѣ, бумагъ и т. п., подвергаются:

одной изъ каръ, за недонесеніе о преступствѣ въ артикулѣ 133 нинѣшняго Кодексу постановionych.

390. Wyższym w zakresie karom, w powyższych 382 i 383 artykułach za pobieranie podarków i datków postanowionym, ulegnie ten, kto przyjąwszy pieniądze lub inne rzeczy, pod pozorem wręczenia ich innej osobie, w przestępnych czynnościach tego rodzaju udziału nie mającej, pieniądze te lub rzeczy sobie przywłaszczy.

391. Ci, którzyby osobie w rządowej lub innej publicznej służbie zostającej, w sprawie lub czynności, z obowiązkami jej służby związek mającej, pieniądze, rzeczy lub inny podarek dali lub dać przyrzekli, karani będą z zachowaniem następnego stopniowania:

1) Kto, w skutku jedynie zdzierstwa, wymagań i natarczywych mniej lub więcej usilnych prośb osoby w służbie zostającej lub innych osób, w jej imieniu działających, przyzwoli na danie jej lub przyrzeczenie dania pieniędzy, rzeczy lub innych podarków, ten, za podobną prawu przeciwną powolność i zaniechanie należytego zwierzchności doniesienia, ulegnie:

surowej naganie w obec sądu;

2) Kto z własnego popędu da lub dać przyrzeknie osobie, w służbie zostającej, podarek w pieniądzech, rzeczach lub czem bądź inném, za dopełnienie czynności służbowej, z innego względu prawu, obowiązkom tej osoby i zaprowadzonemu porządkowi nie przeciwniej, ten ulegnie:

oprócz najsurowszej nagany, karze pieniężnej wyrównującej summie lub wartości danego lub przyrzeczonego подарку.

3) Kto osobie, w służbie zostającej, co bądź da lub dać przyrzeknie za dopełnienie czynności, nie stanowiącej wprawdzie wyraźnego przestępstwa, lecz porządkowi służby przeciwniej, jakimi są: udzielenie bez właściwego na to pozwolenia objaśnień lub innych wiadomości, albo wydanie odpisów z akt tajemnicy nie ulegających, i t. p., ten podpadnie:

также строжайшему выговору и денежному взысканию вдвое против данной или обещанной ими суммы, или цѣны ихъ подарка;

4) Тѣ, коими будутъ даны или обѣщаны деньги, или же что-либо иное состоящему въ службѣ лицу, для склоненія его на дѣйствіе явно противное справедливости, закону или долгу службы, подвергаются за сіе:

денежному взысканію вчетверо противъ данной или обѣщанной ими суммы, или цѣны ихъ подарка, и заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

Наконецъ 5) тѣ, которые будутъ стараться предложеніемъ взятокъ, или иными обѣщаніями, или же угрозами, побудить должностное лицо къ уклоненію отъ справедливости и долга службы, и не взирая на его отвращеніе отъ того, будутъ возобновлять сіи предложенія или обѣщанія, подвергаются за такое покушеніе на обольщеніе служителей правительства:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

или же и лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину.

392. Лиходатели, изобличенные въ склоненіи состоящихъ въ службѣ государственной или общественной похитить, скрыть, истребить, или же въ чемъ-либо измѣнить одну или нѣсколько изъ принадлежащихъ къ дѣламъ бумагъ, или же сдѣлать другой сего или инаго рода подлогъ, подвергаются:

вышей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ за подлоги или похищеніе сего рода въ статьяхъ 375 и 376 сего Уложенія.

najsurowszej naganie i karze pieniężnej we dwójnasób większej niż summa lub wartość danego lub przyrzeczonego podarku;

4) Kto, osobie w służbie zostając, da lub dać przyrzeknie podarek w pieniądzu, lub w czembądź inném, celem skłonienia jęj do czynności jawnie przeciwnęj słuszności, prawu lub obowiązkom służby, ulegnie:

karze pieniężnej we czwórnasób większej niż summa lub wartość danego lub przyrzeczonego podarku, i osadzeniu w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego.

5) Nakoniec, ktoby, ofiarowaniem datku albo przez inne obietnice lub zagrożenia, usiłował skłonić osobę, w służbie zostającą, do odstąpienia od słuszności i obowiązków, i, bez względu na niechęć jej ku temu, ponawiał takowe ofiary lub obietnice, ten, za podobne usiłowanie uwiedzenia sług rządowych ukaranym zostanie:

osadzeniem w wieży od roku jednego do dwóch lat;

albo utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciem w domu poprawy od dwóch do trzech lat, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

392. Przekonani o przekupieniu osoby, w rządowej lub innej publicznej służbie zostającej, celem skłonienia jej do zaboru, ukrycia, zniszczenia lub sfałszowania w czémkolwiek jednego lub więcej pism do akt należących, lub do popełnienia innego jakiegobądź fałszu, ulegną:

wyższym w zakresie karom, za fałsze i zabór tego rodzaju w artykułach 375 i 376 niniejszego Kodexu postanowionym.

ГЛАВА СЕДЬМАЯ.

О НАРУШЕНИИ УСТАНОВЛЕННЫХ ПРИ ВСТУПЛЕНИИ ВЪ ДОЛЖНОСТЬ
И ОСТАВЛЕНИИ ОНОЙ ПРАВИЛЬ.

393. Кто вступитъ въ исправленіе какой-либо должности, не учинивъ установленнымъ порядкомъ присяги на вѣрность службы, и не докажетъ, что онъ былъ побужденъ къ немедленному вступленію въ исправленіе сей должности чрезвычайными обстоятельствами, въ коихъ были необходимы также немедленные съ его стороны распоряженія, или инныя по должности дѣйствія, тотъ подвергается за сие:

вычету изъ жалованья за двѣ недѣли.

Если вступившій такимъ образомъ прежде присяги въ исправленіе должности учинитъ какое-либо по службѣ преступленіе, или же воспользуется предоставленною по сей должности властію для учиненія преступленія, хотя и не относящагося къ дѣламъ службы, то онъ подвергается:

высшей мѣрѣ наказанія, за то преступленіе въ законахъ опредѣленнаго.

394. Чиновникъ, самовольно прервавшій отправленіе своей должности прежде надлежащаго отъ оной увольненія, подвергается:

денежному взысканію отъ пяти до пяти сотъ рублей, смотря по званію его и состоянію.

Но буде отъ сего произойдетъ важное въ дѣлахъ упущеніе или замѣшательство, или же какой-либо вредъ или убытокъ казнѣ, обществу или частнымъ лицамъ, то онъ, сверхъ обязанности вознаградить за сей вредъ или убытокъ, приговаривается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или къ исключенію на всегда изъ службы;

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

ROZDZIAŁ SIÓDMY.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW, W PRZEDMIOCIE OBJĘCIA I OPUSZCZENIA
URZĘDU POSTANOWIONYCH.

393. Kto przystąpi do sprawowania urzędu, bez wykonania, w sposób przepisany, przysięgi na wierność w służbie i nie usprawiedliwi, że, do niezwłocznego objęcia tegoż urzędu, powodowanym był nadzwyczajnymi okolicznościami, które wymagały natychmiastowych z jego strony rozporządzeń lub innych urzędowych działań, ulegnie:

wytrąceniu płacy za dwa tygodnie.

Kto, urząd w sposób powyższy przed wykonaniem przysięgi objawwszy, popełni przestępstwo w urzędowaniu, albo nadanej sobie z tytułu tego urzędu władzy użyje do popełnienia nie dotyczącego nawet służby przestępstwa, ten ulegnie:

wyższej w zakresie swym karze, za to przestępstwo prawem oznaczonej.

394. Kto, przed otrzymaniem właściwego uwolnienia od urzędu, zaprzestanie samowolnie sprawować obowiązki do niego przywiązane, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do pięciuset rubli, stosownie do swego stopnia i możności.

Gdyby wszakże wynikło ztąd znaczne w czynnościach urzędowych zaniedbanie lub nieporządek, albo szkoda lub strata dla skarbu, stowarzyszenia jakiego lub osób prywatnych, winny, oprócz obowiązku wynagrodzenia szkody téj lub straty, skazanym zostanie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy;

albo na wykluczenie ze służby;

albo na osadzenie w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego.

Если самовольно прервавший отправленіе своей должности чиновникъ былъ облеченъ властію, и его бездѣйствіе въ семь случаевъ могло имѣть или и въ самомъ дѣлѣ имѣло вредныя послѣдствія, то виновный подвергается:

одному изъ наказаній, опредѣленныхъ выше сего въ статьяхъ 354 и 355 за противозаконное бездѣйствіе власти.

395. Чиновникъ, который, хотя и по увольненіи отъ должности, оставитъ мѣсто служенія, не сдавъ оной установленнымъ порядкомъ заступающему мѣсто его, подвергается:

денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей, смотря по званію его и состоянію.

За безпорядки, которые будутъ найдены въ дѣлахъ, онъ отвѣтствуетъ на общемъ основаніи.

396. За продолженіе исправленія какой-либо должности послѣ формальнаго надлежащимъ начальствомъ извѣщенія о удаленіи или увольненіи отъ оной, виновный приговаривается:

къ денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей;

или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Если же онъ, получивъ увольненіе или извѣщеніе объ удаленіи его отъ должности, и не смотря на то, продолжая исправлять ее, учинить какое-либо по службѣ преступленіе, или воспользуется предоставленною исправляющему сію должность властію для учиненія преступленія, хотя и не относящагося къ дѣламъ службы, то подвергается:

высшей мѣрѣ опредѣленного за то преступленіе въ законахъ наказанія.

397. Должностное лице, которое послѣ формальнаго извѣщенія объ отводѣ его по опредѣленію надлежащаго при-

Jeżeli zaprzestający samowolnie pełnić obowiązki swego urzędu miał sobie udzieloną władzę, której nieużył w tym przypadku mogło pociągnąć albo rzeczywiście pociągnęło za sobą szkodliwe skutki, wówczas ulegnie:

jednej z kar, za przeciwne prawu zaniechanie użycia władzy w powyższych 354 i 355 artykułach postanowionych.

395. Kto, nawet po uwolnieniu swém od obowiązków, opuści miejsce urzędowania bez należytego zdania urzędu właściwemu zastępcy, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do pięćdziesięciu rubli, stosownie do swego stopnia i możliwości.

Za nieporządek zaś, znaleziony w czynnościach, które mu powierzone były, odpowie on podług ogólnych przepisów.

396. Kto, po otrzymaniu od właściwej władzy formalnego uwiadomienia o uwolnieniu swém lub oddaleniu od urzędu, sprawować go nie zaprzestanie, ulegnie:

karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli;

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Kto zaś, po otrzymaniu uwolnienia lub uwiadomienia o oddaleniu go od urzędu sprawować go nie zaprzestawszy, popełni przestępstwo w urzędowaniu, lub władzy do urzędu, który piastował, przywiązanej, użyje do popełnienia jakiego, choćby służby nie dotyczącego przestępstwa, ulegnie:

wyższej w zakresie swym karze, prawem za to przestępstwo postanowionej.

397. Kto, w służbie zostając, po otrzymaniu formalnego uwiadomienia o wyłączeniu go, mocą postanowienia władzy

сутственнаго мѣста отъ сужденія или производства какого-либо дѣла, будетъ продолжать участвовать въ томъ сужденіи или производствѣ, подвергается за сіе:

отрѣшенію отъ должности.

ГЛАВА ВОСЬМАЯ.

О НАРУШЕНИИ ПОРЯДКА ПРИ ОПРЕДѢЛЕНИИ НА СЛУЖБУ И КЪ ДОЛЖНОСТЯМЪ И ПРИ УВОЛЬНЕНИИ ОТЪ ОНЫХЪ.

398. Кто завѣдомо приметъ или представить къ принятію на службу челоуѣка, который, на основаніи существующихъ о томъ постановленій, не можетъ быть опредѣленъ въ ту должность, или лишенъ по суду права вступать въ службу, или отрѣшенъ отъ должности, или исключенъ изъ службы, безъ соблюденія правилъ, для опредѣленія или принятія такихъ людей снова на службу постановленныхъ, тотъ за сіе приговаривается:

къ вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или же къ строгому выговору, съ внесеніемъ или безъ внесенія онаго въ послужной его списокъ;

или токмо къ строгому замѣчанію,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

399. Кто завѣдомо опредѣливъ чиновника въ одно время къ нѣсколькимъ должностямъ, назначить ему по вѣсѣ онымъ жалованье, когда сіе не разрѣшено особенными уставами, тотъ за сіе подвергается:

въ первый и второй разъ строгому замѣчанію;

а въ третій — выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной его списокъ.

Изобличенный въ семь нарушеній закона болѣе трехъ разъ, удаляется отъ должности.

власцивѣй, од сѣдженіа луб дѣланіа в ѣакіей чынноѣи, не запрестаніе до tego сѣдженіа луб дѣланіа налеѣѣѣ, улегніе: злѣженіу з урѣду.

ROZDZIAŁ OSMY.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW WZGLĘDEM PRZYJMOWANIA DO SŁUŻBY, MIANOWANIA NA URZĘDY I UWALNIANIA OD NICH.

398. Kto osobę, na zasadzie obowiązujących przepisów piastować jakiego urzędu nie mogącą, lub wyrokiem sądu prawa wejścia do służby pozbawioną, z urzędu złożoną, lub ze służby wykluczoną, świadomie do służby przyjmie lub do przyjęcia przedstawi, bez zachowania przepisów istniejących względem powołania lub przyjęcia na powrót do służby takich osób, ten ulegnie:

wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo surowej naganie, z zapisaniem lub bez zapisania jej do stanu służby;

albo tylko surowemu napomnieniu,

stosownie do okoliczności, winę jego zwiększających lub zmniejszających.

399. Kto, powoławszy świadomie urzędnika do sprawowania jednocześnie kilku obowiązków, płacę za pełnienie każdego z tych obowiązków mu wyznaczy, gdy to nie jest szczególnymi ustawami dozwolonem, ulegnie:

za pierwszym i drugim razem surowemu napomnieniu;

za trzecim, naganie, z zapisaniem jej do stanu służby;

a w razie popełnienia tego więcej niż trzy razy,

oddaleniu od urzędu.

400. Начальникъ, удалившій отъ должности подчиненнаго за какую-либо вину, не истребовавъ отъ него объясненія, или въ случаѣ, когда сія вина не важна, не испытывавъ надъ нимъ прежде предоставленныхъ ему закономъ мѣръ исправленія, подвергается за сіе, когда при такомъ удаленіи будетъ именно и формальнымъ образомъ объявлено, что сіе учинено за вину удаляемаго:

въ первый и второй разъ замѣчанію,

а въ третій—строгому выговору,

если впрочемъ онъ не докажетъ, что такое немедленное удаление, по дошедшимъ до него достовѣрнымъ, свѣдѣніямъ, было необходимо для порядка и пользы службы.

ГЛАВА ДЕВЯТАЯ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ВЪ СНОШЕНІЯХЪ МЕЖДУ
НАЧАЛЬНИКАМИ И ПОДЧИНЕННЫМИ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О нарушеніи долга подчиненности.

401. За всякое нарушение обязанности повиноваться своимъ непосредственнымъ и главнымъ начальникамъ, какъ постановленнымъ надъ ними по закону властямъ, всѣ состоящіе въ службѣ государственной и общественной лица подвергаются определяемымъ въ слѣдующихъ 402 — 406 статьяхъ, сообразно съ родомъ и степенью вины ихъ, наказаніямъ или взысканіямъ.

402. За явно оказанное начальству въ дѣлахъ службы ослушаніе, кромѣ лишь случая, если бы начальникъ потребовалъ чего-либо противозаконнаго, виновный приговаривается, смотря по роду ослушанія, важности дѣла, званію лица, коему оное оказано, и другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ:

400. Zwierzchnik, który podwładnego od urzędu oddalił za jakąkolwiek winę, bez zażądania od niego tłumaczenia się, lub, jeżeli wina była małej wagi, bez poprzedniego użycia prawem dozwolonych środków poprawy, ulegnie, jeżeli przy oddaleniu tém wyraźnie i formalnie oświadczeniem zostało, że ono z powodu winy oddalonego nastąpiło:

za pierwszym i drugim razem napomnieniu,

a za trzecim, surowej naganie,

chybaby usprawiedliwił, że niezwłoczne oddalenie urzędnika było, stosownie do otrzymanych wiarogodnych wiadomości, dla porządku i pożytku służby koniecznem.

ROZDZIAŁ DZIEWIĄTY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH W STOSUNKACH MIĘDZY
ZWIERZCHNIKAMI I PODWŁADNYMI.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O naruszeniu obowiązków podwładności.

401. Za wszelkie naruszenie obowiązku uległości bezpośrednim i głównym zwierzchnikom, jako władzom z prawa przełożonym należnej, osoby w rządowej lub innej publicznej służbie zostające ulegają, stosownie do rodzaju i stopnia winy swęj, karom, w następujących 402 — 406 artykułach oznaczonym.

402. Za jawne nieposłuszeństwo zwierzchności, w czynnościach służby dotyczących okazane, wyjawszы gdyby zwierzchnik czego bądź przeciwnego prawu wymagał, winny, stosownie do rodzaju nieposłuszeństwa, ważności przedmiotu, stopnia osoby, której okazane zostało, i innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności, ulegnie:

или къ строгому выговору, безъ внесенія или съ внесеніемъ сего въ послужной его списокъ;
или къ аресту на время отъ трехъ до семи дней;
или къ вычету изъ времени службы отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года;
или, наконецъ, и къ отрѣшенію отъ должности.

403. За грубое или неприличное съ начальникомъ обхожденіе, произнесеніе въ присутствіи его, или хотя и безъ него, но публично, какихъ-либо оскорбительныхъ для чести его словъ, или прямое его оскорбленіе бранными или ругательными словами, виновные, смотря по большей или меньшей степени вины, определяемой какъ обстоятельствами, такъ и званіемъ оскорбленнаго, приговариваются:

или къ испрошенію у него публично прощенія на основаніи правилъ, въ статьѣ 62 сего Уложенія постановленныхъ;

или къ строгому выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужные ихъ списки;

или же къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

Буде они дозволятъ себѣ оскорбить словами начальника въ присутственномъ мѣстѣ, то судъ можетъ, по усмотрѣнію своему и степени вины, подвергнуть ихъ:

заключенію въ тюрьму на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или въ смиренномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или же заключенію въ крѣпости на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

404. Подчиненный, осмѣлившійся нанести начальнику своему оскорбленіе дѣйствіемъ, или хотя только поднять на него руку или же какое-либо орудіе, подвергается, смотря по сопровождавшимъ сіе преступленіе, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ, и по званію лица оскорбленнаго:

суровѣй наганіе, безъ записанія lub z записаніемъ јѣј до стану służby;

albo aresztowi od trzech do siedmiu dni;

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo nakoniec, złożeniu z urzędu.

403. Winni grubiańskiego lub nieprzyzwoitego względem zwierzchnika zachowania się, wymówienia wobec niego, lub nawet w jego nieobecności, lecz publicznie, jakiegokolwiek uwłaczających jego honorowi wyrazów, lub znieważenia go wręcz łzącemi lub krzywdzącemi słowy, ulegną, stosownie do większego lub mniejszego stopnia winy, zależącego tak od okoliczności jako i od godności obrażonego:

obowiązkowi przeproszenia go publicznie, w myśl przepisów w artykule 62 niniejszego Kodexu objętych;

albo surowej naganie, z zapisaniem јѣј до стану służby;

albo też aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

Podwładny zaś, który dopuści się obelg słownych względem swego zwierzchnika w miejscu urzędowania władzy, skazanym zostanie, podług uznania sądu i stosownie do stopnia winy:

na osadzenie w więzy od trzech do sześciu miesięcy;

albo na zamknięcie w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo też na osadzenie w twierdzy od roku jednego do dwóch lat.

404. Podwładny, który się poważy wyrządzić swemu zwierzchnikowi obelgę czynną, lub chociaż tylko podnieść na niego rękę albo jakiegokolwiek narzędzie, ulegnie, stosownie do stopnia znieważonej osoby i towarzyszących temu przestępstwu okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, безъ заключенія или съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до четырехъ лѣтъ;

или же потерѣ всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ или менѣе отдаленныхъ мѣстахъ Сибири.

405. Подчиненный, осмѣлившійся вызвать начальника своего на поединокъ, подвергается за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или заключенію въ крѣпости на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или же лишенію нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ, и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Если однакожъ вызовъ начальника на поединокъ былъ послѣдствіемъ касающагося службы дѣла, или же мщеніемъ за взысканіе по настоящей или прежней службѣ, то виновный въ томъ подвергается:

заключенію въ крѣпости на время отъ двухъ до шести лѣтъ, съ потерю нѣкоторыхъ, по статьѣ 54, особенныхъ правъ и преимуществъ.

406. Кто въ придворныхъ церемоніяхъ, или же въ чиновныхъ съѣздахъ и другихъ сему подобныхъ торжествахъ и собраніяхъ дозволить себѣ нарушить установленный порядокъ въ отношеніи къ старшимъ его по чину или званію, тотъ за сіе подвергается:

выговору болѣе или менѣе строгому, смотря по обстоятельствамъ дѣла.

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, bez zamknięcia lub z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do czterech lat;

albo też, pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w więcej lub mniej odległych miejscach Syberyi.

405. Podwładny, który zwierznika swego poważy się wyzwać na pojedynek, skazanym zostanie, stosownie do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających:

na osadzenie w twierdzy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i na zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeliby wszakże, powodem wyzwania zwierznika na pojedynek była czynność ze służbą związek mająca, lub żądza zemszczenia się za poniesione w obecnej lub przeszłej służbie skarcenie, winny wyzwania ulegnie:

osadzeniu w twierdzy od dwóch do sześciu lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

406. Kto, podczas obrzędów dworskich, zjazdów urzędowych i innych tym podobnych publicznych uroczystości i zgromadzeń, poważy się naruszyć ustanowiony porządek względem starszych rangą lub godnością, ten, stosownie do okoliczności, ulegnie:

naganie, mniej lub więcej surowej.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О нарушении порядка въ отношеніи къ подчиненнымъ.

407. Если начальникъ принуждаетъ подчиненнаго заниматься дѣлами, не принадлежащими къ его обязанностямъ по службѣ, или несовмѣстными съ его званіемъ и должностію, то за сіе онъ подвергается:

въ первый разъ замѣчанію или выговору, смотря по тому, какими дѣлами и съ большимъ или меньшимъ принужденіемъ онъ заставлялъ своего подчиненнаго заниматься:

во второй—строгому выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной его списокъ;

а въ третій—вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы.

408. Начальникъ, который задерживаетъ, безъ особой законной причины, слѣдующія его подчиненному жалованье, или же другія денежныя или иныя выдачи, подвергается за сіе:

денежному, въ пользу сего подчиненнаго, взысканію вдвое противъ суммы или цѣны неправильно имъ задержаннаго.

409. Начальникъ, оскорбившій подчиненнаго явно неприличными словами или дѣйствіями во время отправленія имъ своей должности, подвергается за сіе:

взысканію по общимъ правиламъ о наказаніяхъ и взысканіяхъ за обиды;

а въ случаѣ, когда сіе учинено имъ въ присутственномъ мѣстѣ,

высшей мѣры наказаній, за обиды сего рода определенныхъ.

410. Когда начальникомъ будетъ наложено на подчиненнаго, хотя и виновнаго, взысканіе свыше мѣры, въ законѣ за тотъ проступокъ определенной, или же свыше

ODDZIAŁ DRUGI.

O naruszeniu przepisanego porządku postępowania względem podwładnych.

407. Zwierzchnik, któryby zmuszał podwładnego do zajmowania się czynnościami, nie należącymi do jego obowiązków służbowych lub nieodpowiedniemi jego stopniowi i posadzie, ulegnie:

za pierwszym razem napomnieniu lub naganie, stosownie do rodzaju narzucanych prac i środków, któremi zagnął podwładnego do ich wykonania;

za drugim razem, surowej naganie, z zapisaniem jej do stanu służby;

a za trzecim—wyłączeniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego.

408. Zwierzchnik, który, bez szczególnej prawnej przyczyny, zatrzyma swemu podwładnemu przypadającą mu płacę lub jakie pieniężne czyli też inne należności, ulegnie:

karze pieniężnej na korzyść tegoż podwładnego we dwójnasób większej niż summa lub wartość tego, co nieprawnie zatrzymał.

409. Zwierzchnik, który nieprzyzwoitemi jawnie słowami lub czynami zobelży swego podwładnego w czasie sprawowania przez niego obowiązków służby, ukaranym zostanie: podług ogólnych przepisów o karach za obelgi.

Jeżeli zaś dopuści się tego w miejscu posiedzeń władzy, ulegnie: wyższym w zakresie karom, za obelgi tego rodzaju postanowionym.

410. Zwierzchnik, który, w razie nawet winy podwładnego, skarci go ostrzej niż wykroczenie jego podług prawa zasługuje, lub z przestąpieniem granic nadanej sobie władzy,

предоставленной въ семь отношеній ему власти, то за сіе онъ самъ подвергается, смотря по обстоятельствамъ дѣла:
или строгому замѣчанію;
или выговору;
или же вычету отъ одного до шести мѣсяцевъ изъ времени службы.

Еслижъ таковое взысканіе сдѣлано имъ съ подчиненнаго совершенно невиннаго, то онъ приговаривается, также смотря по обстоятельствамъ дѣла:

или къ строгому выговору, съ внесеніемъ въ послужной его списокъ,
или же къ вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы.

Тотъ, который будетъ изобличенъ въ таковой несправедливости болѣе двухъ разъ,
удаляется отъ должности.

411. Если начальникъ, вмѣсто преданія подчиненнаго суду, самъ собою подвергнетъ его такому наказанію, которое могло быть опредѣлено токмо судебнымъ рѣшеніемъ, то за сіе, смотря по роду и важности наказанія, онъ приговаривается:

или къ вычету одного года изъ времени службы;
или же къ отрѣшенію отъ должности.

Тотъ, кто дозволить себѣ такіа произвольныя распоряженія болѣе двухъ разъ,
исключается изъ службы.

Кромѣ того, если начальникъ подвергнулъ подчиненнаго незаконно денежному взысканію, то онъ обязанъ его за сіе удовлетворить.

412. Начальникъ, который прикажетъ, или же угрозами или обольщеніями или инымъ образомъ склонить или побудить подчиненнаго сдѣлать въ кругъ дѣйствія его по службѣ что-либо противное законамъ, подвергается за сіе: самой высшей мѣрѣ опредѣленныхъ за то противозаконное дѣло наказаній.

улегне, stosownie do okoliczności czynu:
surowemu napomnieniu;
albo naganie;
albo też wytrąceniu z czasu służby od jednego do sześciu miesięcy.

Jeżeli wszakże skarcenie wymierzonym zostało na podwładnego zupełnie niewinnego, zwierzchnik, który je wymierzył, skazanym zostanie, także stosownie do okoliczności czynu:
na surową nagane, z zapisaniem jej do stanu służby;
albo też na wytrącenie z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego.

Zwierzchnik, który podobnej niesprawiedliwości więcej niż dwa razy dopuści się:
oddalonym zostanie od urzędu.

411. Zwierzchnik, który, zamiast oddania podwładnego pod sąd, sam wymierzy nań taką karę, jaka jedynie wyrokiem sądu postanowioną być może, skazanym zostanie, stosownie do rodzaju i ważności wymierzonej przez siebie kary:
na wytrącenie jednego roku z czasu służby;
albo na złożenie z urzędu.

Zwierzchnik, który się więcej niż dwa razy podobnych samowolnych rozporządzeń dopuści;
wykluczonym zostanie ze służby.

Nadto zwierzchnik, któryby na podwładnego nieprawnie karę pieniężną rozciągnął, obowiązany zostanie do wynagrodzenia mu tego.

412. Zwierzchnik, który przez rozkaz, zagrożenie, uwiedzenie lub inne środki skłoni lub pobudzi podwładnego do popełnienia, w obrębie jego służbowych obowiązków, czegobądź prawu przeciwnego, ulegnie:
najwyższym w zakresie karom, za to przeciwne prawu postąpienie postanowionym.

Подчиненный, исполнивший такое приказание или желание начальника, зная что сие противно законамъ, хотя и подвергается тому же наказанію, но въ меньшей мѣрѣ.

ОТДѢЛЕНИЕ ТРЕТІЕ.

О слабости за подчиненными надзоръ.

413. Когда отъ слабого по нерадѣнію надзора за подчиненными произойдетъ запущеніе въ дѣлахъ или иное разстройство въ порядкѣ службы, то за сие начальникъ, смотря по важности запущенныхъ такимъ образомъ дѣлъ или причиненнаго симъ разстройства, подвергается:

или строгому замѣчанію;

или выговору;

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или же и удаленію отъ должности.

414. Начальникъ, знавшій о намѣреніи подчиненнаго сдѣлать въ кругѣ своего дѣйствія по должности что-либо противное законамъ или порядку службы и не предотвратившій сего по безпечности или слабости, подвергается за сие:

строгому выговору, съ внесеніемъ въ послужной списокъ;

или же вычету отъ шести мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы,

смотря по важности поущеннаго имъ противозаконнаго дѣйствія.

Когда же сие допущено имъ съ намѣреніемъ, изъ какихъ-либо корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, то онъ за сие

наказывается на основаніи правилъ, постановленныхъ выше сего въ статьяхъ 354 и 355 о противозаконномъ бездѣйствіи власти.

415. Если начальникъ, достоверно зная о учиненномъ по дѣламъ службы какомъ-либо, болѣе или менѣе важномъ,

Подвладный, который подобный розказъ или жѣданіе звierzchnika, z wiedzą iż są prawu przeciwnemi, wykona, ulegnie teje karze, lecz w swym zakresie niższej.

ODDZIAŁ TRZECI.

O zaniedbaniu należytego dozoru nad podwładnymi.

413. Gdy, skutkiem zaniedbania należytego dozoru nad podwładnymi, nastąpi zaległość w czynnościach lub inne w porządku służby rozprężenie, winny tego zaniedbania zwierzchnik, w miarę ważności zaległych czynności lub sprawionego przez to rozprężenia, ulegnie:

surowemu napomnieniu;

albo naganie;

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo też oddaleniu od urzędu.

414. Zwierzchnik, który wiedząc że podwładny jego zamierza dopuścić się w obrębie służbowych swych obowiązków czegobądź prawu lub porządkowi służby przeciwnego, nie zapobieży temu skutkiem obojętności lub słabości, ulegnie:

surowej naganie, z zapisaniem jej do stanu służby;

albo wytrąceniu z czasu służby od sześciu miesięcy do roku jednego,

a to stosownie do ważności przeciwnego prawu postąpienia, które dopuścił.

Jeżeli zaś dopuścił je z zamiarem, dla zysku lub innych osobistych widoków, wówczas ukaranym zostanie:

podług przepisów o przeciwnem prawu zaniechaniu użycia władzy, w powyższych 354 i 355 artykułach zawartych.

415. Zwierzchnik, który wiedząc z pewnością że podwładny jego, w obrębie służbowych swych obowiązków, jakie-

преступлении или проступкѣ своего подчиненнаго, не подвергнетъ его надлежащему, по данной ему власти, взысканію, или не предастъ его суду, или же въ случаяхъ, когда сіе закономъ вмѣнено ему въ обязанность, не донесетъ о томъ высшему начальству по установленному порядку подчиненности, то онъ за сіе подвергается:

наказаніямъ за укрывательство опредѣленнымъ, сообразно съ постановленіями статьи 131 сего Уложения.

416. Лица, обязанныя свидѣтельствовать денежныя кассы, казенныя или общественныя, по правиламъ, для сего въ наставленіяхъ о свидѣтельствахъ сего рода постановленнымъ, за неисполненіе сей обязанности въ надлежащее время, а равно и за несоблюденіе надлежащихъ при свидѣтельствovanii правилъ, подвергаются:

наказаніямъ, опредѣленнымъ за нерадѣніе по службѣ въ статьяхъ 418 и 419 сего Уложения, и въ случаѣ недостатка денежныхъ суммъ въ сихъ кассахъ, должны взнести недостающія въ оныхъ деньги, если не будетъ возможности взыскать ихъ съ главныхъ виновныхъ.

417. За неосвидѣтельствованіе въ установленные сроки архивовъ разныхъ мѣстъ и управленій, лица, коимъ, по учрежденію каждаго мѣста или управленія, сіе поставлено въ обязанность, подвергаются:

замѣчанію, болѣе или менѣе строгому;

а въ случаѣ, когда сіе нерадѣніе было поводомъ къ какому-либо злоупотребленію, то и

строгому выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной ихъ списокъ;

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или, наконецъ, и удаленію отъ должности,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

бądź, mniej lub więcej ważne, przestępstwo lub wykroczenie popełnił, nie wymierzy, z mocy udzielonej sobie władzy, stosownego na tegoż podwładnego skarcenia, lub pod sąd go nie odda, albo też w przypadku, gdy do tego jest prawem obowiązany, wyższej władzy, podług ustanowionego porządku zwierzchnictwa, o tem nie doniesie, ulegnie:

karom na ukrywających, w artykule 131 niniejszego Kodexu postanowionym.

416. Osoby obowiązane do odbywania rewizyi kass do skarbu lub do stowarzyszeń szczególnych należących, podług prawideł w tym przedmiocie oddzielnemi rozporządzeniami objętych, któreby dopełnienia tego obowiązku w czasie właściwym zaniedbały, lub przy dopełnieniu rewizyi prawideł w tym względzie przepisanych nie zachowały, ulegną:

karom, za niedbalstwo w służbie w artykułach 418 i 419 niniejszego Kodexu oznaczonym, w razie zaś okazania się defektu w tychże kassach i niemożności ściągnięcia go z majątku głównie winnych, pociągnięte zostaną do zastąpienia rzeczonego defektu.

417. Za nieodbycie w czasie do tego oznaczonym rewizyi archiwów rozmaitych władz i urzędów, osoby, do tego właściwemi przepisami obowiązane, ulegną:

napomnieniu, mniej lub więcej surowemu;

w przypadkach zaś, gdyby to zaniedbanie dało powód do jakiego nadużycia,

surowej naganie, z zapisaniem jej do stanu służby;

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo, наконецъ, oddaleniu od urzędu,

stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

О МЕДЛЕННОСТИ, НЕРАДѢИИ И НЕСОБЛЮДЕНИИ УСТАНОВЛЕННАГО ПОРЯДКА ВЪ ОТПРАВЛЕНИИ ДОЛЖНОСТИ.

418. За медленность и нерадѣіе въ отправленіи должности дѣлаются виновнымъ, по усмотрѣнію начальства, замѣчанія или выговоры, болѣе или менѣе строгіе.

Когдажъ чиновникъ въ теченіе одного года подвергнется за медленность или нерадѣіе многократнымъ замѣчаніямъ, или тремъ строгимъ выговорамъ, и потомъ въ томъ же году снова окажется виновнымъ въ упущеніи, то онъ, смотри по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

или выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной его списокъ;

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или перемѣщенію съ высшей должности на низшую.

419. Въ случаѣ важныхъ со стороны чиновника упущеній и когда отъ нерадѣія его или медленности въ отправленіи должности произошли видимые безпорядки или запущеніе въ дѣлахъ, начальство можетъ, не дѣлая ему замѣчаній, выговоровъ и никакихъ иныхъ распоряженій, немедленно предать его суду, а судъ приговорить:

къ выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной его списокъ;

или къ вычету изъ времени службы его отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года;

или и къ удаленію отъ должности, смотря по степени вины его.

420. Чиновникъ, неявившійся къ должности безъ особыхъ законныхъ на то причинъ, подвергается за сіе:

въ первый и второй разъ замѣчаніямъ;

въ третій разъ выговору;

а въ четвертый — вычету трехъ мѣсяцевъ изъ времени службы.

О ЗВЛОЧЕ, НЕДБАЛСТВІЕ И НЕЗАХОВАНІИ УСТАНОВЛЕННАГО ПОРЯДКУ ВЪ ЧАСІЕ СПРАВОВАНИЯ УРЪДУ.

418. За звлоче и недбалство въ справованіи обовязковъ службы, винни улегна, подług uznania zwierzchności:

napomnieniu lub naganie, inniej lub więcej surowym.

Kto, zostając w służbie, i w ciągu jednego roku, za zwłokę lub niedbalstwo, wielokrotne napomnienia lub trzy surowe naganie otrzymawszy, następnie, w ciągu tegoż samego roku, znowu się uchybienia dopuści, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

naganie, z zapisaniem jej do stanu służby;

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo też przeniesieniu z wyższego urzędu na niższy.

419. W przypadku ważnych uchybień, przez osobę w służbie zostającą popełnionych, albo też, gdy z niedbalstwa lub ze zwłoki, której się w sprawowaniu swych обовязковъ dopuściła, wynikł widoczny nieporządek lub zaległość w czynnościach, zwierzchność mocną jest, bez poprzednich napomnień, nagan lub innych rozporządzeń, uchybiającego bezzwłocznie oddać pod sąd, który, stosownie do stopnia winy, wyrzec na niego może:

naganę, z zapisaniem jej do stanu służby;

albo wytrącenie z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo oddalenie od urzędu.

420. Kto, zostając w służbie, do обовязковъ bez szczególnych prawnych przyczyn się nie stawia, ulegnie:

za pierwszym i drugim razem, napomnieniu;

za trzecim — naganie;

a za czwartym — wytrąceniu trzech miesięcy z czasu służby.

Если и за симъ, въ теченіе тогожъ года онъ снова и также безъ особыхъ законныхъ на то причинъ, не явится къ должности, то

немедленно отъ оной удаляется.

421. Неявляющийся, безъ особыхъ законныхъ на то причинъ, къ должности нѣсколько дней сряду, но однакожъ не долѣе недѣли, подвергается за сѣ:

вычету изъ жалованья въ первый разъ за недѣлю;

во второй разъ за двѣ недѣли;

а въ третій — за мѣсяць;

въ четвертый разъ онъ удаляется отъ должности.

422. Чиновникъ, который, безъ особыхъ законныхъ на то причинъ, не является къ должности болѣе семи дней сряду, подвергается за сѣ:

въ первый разъ вычету изъ жалованья за мѣсяць;

во второй разъ за три мѣсяца;

а въ третій — отрѣшенію отъ должности.

Если онъ, также безъ особыхъ законныхъ на то причинъ, не является въ продолженіе четырехъ мѣсяцевъ, то немедленно

удаляется отъ должности.

423. Неявившійся на срокъ изъ отпуска и непредставившій законныхъ въ томъ оправданій чиновникъ подвергается за сѣ:

вычету изъ жалованья за все просроченное имъ время.

Просрочившій болѣе четырехъ мѣсяцевъ, безъ законныхъ на то причинъ,

удаляется отъ должности.

424. За несоблюденіе установленнаго въ отиравленіи дѣлъ порядка, опредѣляются слѣдующія взыскапія и наказанія:

1) Кто безъ особой законной причины прибудеть въ присутствіе поздне или выйдетъ изъ онаго прежде опредѣленнаго часа, тотъ за сѣ:

Jeżeli następnie, w przeciągu tegoż roku i również bez szczególныхъ правныхъ powodów, nie stawia się do obowiązków, niezwłocznie od urzędu oddalonym zostanie.

421. Kto, bez szczególnychъ правныхъ powodów, nie stawia się do obowiązków przez dni kilka po sobie idących, nie więcej wszakże jak przez tydzień, ulegnie:

za pierwszym razem wytrąceniu płacy jednotygodniowej;

za drugim—dwutygodniowej;

za trzecim—miesięcznej;

za czwartym zaś razem, oddaleniu od urzędu.

422. Kto, bez szczególnychъ правныхъ przyczyn, nie stawia się do obowiązków więcej niż przez siedm dni po sobie idących, ulegnie:

za pierwszym razem wytrąceniu płacy miesięcznej;

za drugim — trzymiesięcznej;

a za trzecim — złożeniu z urzędu.

Kto nie stawia się do obowiązków, również bez szczególnychъ правныхъ powodów, w ciągu miesięcy czterech, niezwłocznie oddalonym od urzędu zostanie.

423. Kto się nie stawia do obowiązków z upływem udzielonego mu urlopu i nie złoży правного w tym względzie usprawiedliwienia, ulegnie:

wytrąceniu płacy za cały przeciąg czasu nad urlop prze-
trzymanego;

kto zaś bez правныхъ powodów urlop więcej nad cztery miesiące przetrzyma:

oddalonym zostanie od urzędu.

424. Niezachowanie przepisanego w załatwieniu czynności porządku pociąga za sobą następujące kary:

1) Kto, bez szczególnej prawnej przyczyny, spóźni się do obowiązków lub je przed oznaczoną godziną opuści, ten ulegnie:

въ первый и второй разъ подвергается замѣчанію;
въ третій и четвертый — выговору;
въ пятый и шестой — вычету изъ жалованья за одну недѣлю;

а въ седьмой — удаленію отъ должности.

2) Кто будетъ въ присутствіи какими-либо неприличными разговорами или поступками развлекать вниманіе другихъ, или мѣшать занятіямъ прочихъ членовъ или чиновниковъ, тотъ за сіе подвергается:

замѣчанію или выговору, болѣе или менѣе строгому.

3) За неявку на дежурство, самовольную съ онаго отлучку и всякія другія въ исполненіи сей должности упущенія, виновный въ томъ чиновникъ подвергается:

замѣчанію или выговору, болѣе или менѣе строгому;

или наряду на дежурство безъ очереди;

или удаленію отъ должности,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

4) За принятіе прошенія или другой слѣдующей въ присутственное мѣсто бумаги внѣ онаго, если притомъ не было никакого злоупотребленія, виновный подвергается:

замѣчанію, болѣе или менѣе строгому;

а за повтореніе сего проступка,

вычету отъ одного до шести мѣсяцевъ изъ времени службы.

5) За распечатаніе входящихъ въ присутственное мѣсто бумагъ не надлежащимъ чиновникомъ или не въ надлежащемъ порядкѣ, виновный, если притомъ не было никакого злоупотребленія, подвергается, по усмотрѣнію начальства своего:

замѣчанію или выговору, болѣе или менѣе строгому;

или же и вычету отъ одного до шести мѣсяцевъ изъ времени службы.

6) За невысылку съ первою почтою изъ присутственнаго мѣста дѣлъ и бумагъ, слѣдующихъ къ немедленному отправленію, виновные подвергаются:

за первымъ и другимъ разомъ, напомненію;
за третьимъ и четвертымъ — наганіе;
за пятымъ и шестымъ — вытѣченію tygodniowej płacy;
а за седьмымъ — oddaleniu od urzędu.

2) Кто, въ мѣстѣ управленія властью, черезъ непризванные разговоры или поступки станіе себѣ поводомъ разторгованія и прешкодѣ въ работѣ для иныхъ членовъ или управленцевъ, тѣмъ улегніе:

напомненію или наганіе, мнѣе или болѣе строгомъ.

3) За неставленіе себѣ на дежуръ, самовольно зъ него oddalenie się і за wszelkie inne w odbywaniu tego obowiązku uchybienia, winny ulegnie:

напомненію или наганіе, мнѣе или болѣе строгомъ;

albo naznaczeniu na deżur bez zachowania kolei;

albo też oddaleniu od urzędu, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

4) Кто приметъ просьбу или письмо, до какой власти предназначено, не въ мѣстѣ ея управленія, гдѣ притѣмъ żadne nadużycie nie zaszło, ulegnie:

напомненію, мнѣе или болѣе строгомъ;

а за повтореніе того wykroczenia, wytęczeniu z czasu służby od jednego do sześciu miesięcy.

5) За rozpieczętowanie przez niewłaściwego urzędnika lub niewłaściwym porządkiem pism nadesłanych władzy, winny, jeżeli przytęm nie zaszło żadne nadużycie, ulegnie, podług uznania zwierzchności:

напомненію или наганіе, мнѣе или болѣе строгомъ;

albo też wytęczeniu z czasu służby od jednego do sześciu miesięcy.

6) За niewysłanie pierwszą pocztą akt lub pism urzędowych, przeznaczonych do niezwłocznego odesłania, winny ulegnie:

выговору, болѣе или менѣе строгому;
или вычету отъ одного до шести мѣсяцевъ изъ времени службы,
если при семъ не было какого-либо злоупотребленія.

7) За разсылку бумагъ, выходящихъ изъ присутственнаго мѣста, чрезъ частныхъ людей, виновные въ томъ чиновники подвергаются:

въ первый и второй разъ выговору, болѣе или менѣе строгому;

а въ третій разъ вычету отъ одного до шести мѣсяцевъ изъ времени службы.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергается и чиновникъ, который при выходѣ изъ присутствія или изъ канцеляріи оставить ввѣренный ему дѣла или бумаги незапертыми.

Въ случаѣ утраты отправленныхъ, такимъ образомъ, или же оставленныхъ незапертыми дѣлъ или бумагъ, виновный въ томъ чиновникъ и за первый разъ подвергается:

вычету отъ одного до шести мѣсяцевъ изъ времени службы;

или и отрѣшенію отъ должности,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

8) За удержаніе слѣдующихъ въ присутственное мѣсто бумагъ у себя въ домѣ и за взятіе оныхъ изъ присутствія безъ дозволенія, виновный подвергается:

выговору, болѣе или менѣе строгому.

9) За утрату чиновникомъ бумагъ ввѣренныхъ ему по службѣ, если при томъ не было съ его стороны злаго умысла, а токмо небреженіе или неосторожность, виновный подвергается, смотря по важности утраченныхъ бумагъ и другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ:

или выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной списокъ;

naganie, мнѣй или вѣеѣ суrowѣй;
албо wyтрáceniu z czasu służby od jednego do sześciu miesięcy,
jeżeli przytém jakie nadużycie nie zaszło.

7) Za rozsyłanie pism urzędowych przez osoby prywatne, winny urzędnik ulegnie:

za pierwszym i drugim razem, naganie, мнѣй или вѣеѣ суrowѣй;

a za trzecim razem, wyтрáceniu z czasu służby od jednego do sześciu miesięcy.

Tymże samym karom ulegnie i ten, kto, w służbie zostając, przy wyjściu z miejsca urzędowania władzy lub z kancelaryi pozostawi bez zamknięcia powierzone sobie akta lub pisma.

W razie zatracenia rozsyłanych tym sposobem lub pozostawionych bez zamknięcia akt lub pism, wykraczający, nawet za pierwszym razem, ulegnie:

wyтрáceniu z czasu służby od jednego do sześciu miesięcy;
albo złożeniu z urzędu,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

8) Kto, w służbie zostając, zatrzyma u siebie w mieszkaniu pisma, przeznaczone do władzy, lub pisma te bez pozwolenia z miejsca urzędowania władzy do domu weźmie, ulegnie:

naganie, мнѣй или вѣеѣ суrowѣй.

9) Kto, w służbie zostając, powierzone sobie z urzędu pisma zatraci, bez złego wszakże zamiaru, lecz jedynie skutkiem nie-dbalstwa lub nieostrożności, ten, stosownie do ważności zatraconych pism i innych zwiększających lub zmniejszających winę jego okoliczności, ulegnie:

naganie, z zapisaniem jęj do stanu służby;

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или и удаленію отъ должности.

10) За употребленіе казенной печати въ частной перепискѣ, виновному въ томъ дѣлается:

замѣчаніе или выговоръ, болѣе или менѣе строгіе, по усмотрѣнію начальства или суда.

Но если съ симъ было соединено какое-либо злоупотребленіе, то онъ подвергается:

вышей мѣрѣ наказаній, за то злоупотребленіе въ законѣ опредѣленныхъ.

425. Должностное лице, которое, составляя рапортъ или донесеніе о какомъ-либо дѣлѣ, не удостовѣрится надлежащимъ образомъ въ истинныхъ обстоятельствахъ и существѣ онаго и представить сіе дѣло въ видѣ неполномъ или невѣрномъ, впрочемъ безъ всякаго противозаконнаго намѣренія, подвергается за сіе, смотря по важности дѣла и вины его:

или выговору, съ внесеніемъ сего въ послужной его списокъ;

или же вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или и удаленію отъ должности.

Если однакожъ сія, по одной неосмотрительности, допущенная имъ невѣрность или неполнота произошла отъ какихъ-либо особенныхъ, могущихъ до нѣкоторой степени служить ему извиненіемъ, обстоятельствъ, то наказаніе его можетъ быть ограничено

выговоромъ, безъ внесенія онаго въ послужной его списокъ.

426. За разглашеніе дѣлъ, производимыхъ въ судебныхъ и правительственныхъ мѣстахъ и за сообщеніе безъ дозволенія какихъ-либо актовъ или другихъ принадлежащихъ къ дѣламъ бумагъ лицамъ постороннимъ, вопреки порядку, для производства дѣлъ и храненія дѣловыхъ бумагъ уста-

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo też oddaleniu od urzędu.

10) Używający do korespondencji prywatnej pieczęci rządowej ulegnie:

napomnieniu lub naganie, mniej lub więcej surowym, podług uznania zwierzchności lub sądu.

Jeżeli jednak temu towarzyszyło jakie nadużycie, winny ulegnie:

wyższym w zakresie karom, za to nadużycie prawem postanowionym.

425. Kto, w służbie zostając, przy sporządzeniu z urzędu raportu lub doniesienia nie obezna się należyte z okolicznościami i istotą przedmiotu i przedstawi go w sposób niedokładny lub z położeniem rzeczy niezgodny, bez żadnego wszakże prawu przeciwnego zamiaru, ten, stosownie do ważności przedmiotu i winy swój, ulegnie:

naganie, z zapisaniem jęj do stanu służby;

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo oddaleniu od urzędu.

Jeżeli jednak ta niedokładność lub niezgodność, jedynie z braku należytej bacznosci nastąpiona, spowodowaną była przez jakie szczególne, do pewnego stopnia za wymówkę posłużyć mogące, okoliczności, wówczas, ukaranie winnego ograniczonym być może

do nagany, bez zapisania jęj do stanu służby.

426. Kto, w służbie zostając, rozgłosi czynność odbywaną we władzy sądowej lub administracyjnej, albo, bez pozwolenia, jakie dowody lub inne pisma z akt, wbrew porządkowi do załatwienia czynności i zachowania pism urzędowych przepisemu, osobom obcym udzieli, ten, jeżeli przytém żadne inne

новленному, виновный, если при томъ не было никакого инаго преступленія или злоупотребленія, подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

- въ первый разъ замѣчанію или выговору;
- во второй—строгому выговору или вычету изъ времени службы отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года;
- а въ третій разъ отрѣшенію отъ должности.

Если же отъ сего разглашенія дѣлъ или сообщенія бумагъ произошли или должны были произойти какія-либо вредныя послѣдствія, то виновный, по усмотрѣнію суда, можетъ быть и за первый проступокъ сего рода приговоренъ:

- къ строгому выговору, съ внесеніемъ онаго въ послужной его списокъ;
- или къ вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;
- или и къ удаленію отъ должности.

427. Если отъ разглашенія дѣлъ или сообщенія постороннимъ бумагъ, вверенныхъ чиновнику по службѣ, распространится молва для чьей-либо чести оскорбительная, то виновный, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается за сие:

- или строгому выговору;
 - или же вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;
 - или даже и удаленію отъ должности,
- и сверхъ того приговаривается:
- къ публичному, на основаніи статьи 62 сего Уложенія, испрошенію прощенія у оскорбленныхъ.

428. За недозволенное, хотя и безъ всякихъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ или побужденій, сообщеніе мнѣнія судей или судебныхъ актовъ, или другихъ принадлежащихъ къ дѣламъ бумагъ лицамъ, прикосновеннымъ къ дѣлу, непосредственно или чрезъ другихъ, виновный въ томъ

преступство lub nadużycie nie zostało popełnioném, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

- za pierwszym razem, napomnieniu lub naganie;
- za drugim—surowej naganie lub wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;
- a za trzecim razem, złożeniu z urzędu.

Jeżeliby zaś z tego rozgłoszenia czynności lub udzielenia pism urzędowych wynikły lub musiały wyniknąć jakie szkodliwe skutki, wówczas winny może, podług uznania sądu, i za pierwsze tego rodzaju wykroczenie, ulegz:

- surowej naganie, z zapisaniem jej do stanu służby;
- albo też wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;
- albo наконец, oddaleniu od urzędu.

427. Jeżeli, skutkiem takowego rozgłoszenia czynności urzędowej lub udzielenia osobie obcej pism, z urzędu powierzonych, rozszerzy się pogłoska, czyjebądź sławie uwłaczająca, wówczas winny, stosownie do okoliczności zwiększających lub zmniejszających winę jego, ulegnie:

- surowej naganie;
 - albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;
 - albo nawet oddaleniu od urzędu;
- a nadto obowiązany będzie:
- przeprzeć publicznie obrażonego, w myśl artykułu 62 niniejszego Kodexu.

428. Za niedozwolone, chociaż nie dla zysku lub innych osobistych widoków i pobudek nastąpione, udzielenie, bezpośrednio lub przez innych, osobie do sprawy wpływającej, zdania sędziów lub też dowodów sądowych i innych do akt należących pism, winny tego wykroczenia ulegnie, podług uznania

чиновникъ, по усмотрѣнію начальства или суда и обстоятельствомъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

или строгому выговору, съ внесеніемъ или безъ внесенія онаго въ послужной его списокъ;

или и удаленію отъ должности.

429. За злонамѣренное открытіе обвиненному въ преступленіи судебныхъ о немъ актовъ или иныхъ бумагъ, и за сообщеніе ему свѣдѣній, могущихъ служить къ сокрытію истины или къ избѣжанію заслуженнаго имъ наказанія, виновный,

сверхъ исключенія изъ службы, подвергается, на основаніи статьи 131 сего Уложенія, и наказаніямъ, опредѣленнымъ за укрывательство преступленія.

430. За разглашеніе дѣлъ, подлежащихъ тайнѣ и не-дозволенное сообщеніе кому-либо бумагъ, отмѣченныхъ надписью *секретно*, виновный подвергается, смотря по важности дѣла и происшедшимъ или долженствовавшимъ произойти отъ того послѣдствіямъ, болѣе или менѣе вреднымъ:

или отрѣшенію отъ должности;

или исключенію изъ службы;

или же, сверхъ того, и заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

431. За открытіе должностнымъ лицомъ кому-либо постороннему принадлежащаго правительству или частному человеку секрета, для производства какихъ-либо издѣлій, работъ, машинъ, медицинскихъ или иныхъ составовъ и т. п., виновный,

сверхъ вознагражденія за причиненные имъ убытки, подвергается отрѣшенію отъ должности и заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

432. За открытіе съ намѣреніемъ государственныхъ тайнъ иностраннымъ правительствамъ, виновный подвергается:

на зрительности или суда и stosownie do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających:

surowej naganie, z zapisaniem lub bez zapisania jej do stanu służby;

albo nawet oddaleniu od urzędu.

429. Za dokonane w złym zamiarze udzielenie obwinionemu o przestępstwo akt sprawy jego lub innych pism, jako też za udzielenie mu wiadomości, mogących posłużyć do ukrycia prawdy lub uniknienia zasłużonej kary, winny:

oprócz wykluczenia ze służby, ulegnie, jako ukrywający przestępstwo, karom właściwym, w myśl artykułu 131 niniejszego Kodexu.

430. Kto rozgłosi czynności wymagające tajemnicy, lub, bez właściwego pozwolenia, pisma oznaczone wyrazem *sekretne* (do rąk własnych) komu udzieli, ten, stosownie do ważności przedmiotu i skutków, mniej lub więcej szkodliwych, jakie z jego wykroczenia wyniknęły lub wyniknąć musiały, ulegnie:

złożeniu z urzędu;

albo wykluczeniu ze służby;

albo też, oprócz tego, i zamknięciu w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

431. Kto, w służbie zostając, osobie obcej wyjawia, własnością rządu lub osoby prywatnej będący, tajemny sposób wyrabiania jakiegokolwiek przedmiotów, machin, lekarskich lub innych przetworów albo wykonywania jakich robót, i t. p., ten, oprócz wynagrodzenia zrządzonych przez siebie szkód, ulegnie złożeniu z urzędu i osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego.

432. Za wydanie z zamiarem rządowi obcemu tajemnicy stanu, winny ulegnie:

наказаніямъ, определеннымъ за государственную измѣну въ статьяхъ 266 и 268 сего Уложенія.

За обнаруженіе государственныхъ тайнъ безъ намѣренія, а по неосторожности, виновный въ томъ

исключается изъ службы,

и смотря по важности дѣла и тайны и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, приговаривается:

къ заключенію въ крѣпости на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

ГЛАВА ОДИНАДЦАТАЯ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ЧИНОВНИКОВЪ ПО НѢКОТОРЫМЪ ОСОБЕННЫМЪ РОДАМЪ СЛУЖБЫ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О преступленіяхъ и проступкахъ чиновниковъ при слѣдствіи и судѣ.

433. Чиновникъ, который производитъ слѣдствіе, по нерадѣнію или незнанію обязанностей своихъ не исполнить предписанныхъ для сего законами правилъ и формъ, въ тѣхъ случаяхъ, когда постановленіями о судопроизводствѣ не положено за сіе особаго взысканія или наказанія, подвергается:

тѣмъ же, которыя выше сего въ статьѣ 418 определены за медленность и нерадѣніе въ отправленіи должности вообще.

Но если несоблюденіе предписанныхъ правилъ и формъ допущено съ намѣреніемъ, по пристрастію, для учиненія вреда или убытка, или напротивъ въ угоду кому-либо, и вообще

каромъ, за зраду паństwa в артыкулахъ 266 и 268 niniejszego Kodexu oznaczonym.

За выявленіе заъ, tajemnicy stanu, bez zamiaru, przez nieostrożność, winny

wykluczonym zostanie ze służby,

i, stosownie do ważności przedmiotu oraz wyjawionej tajemnicy, niemniej w miarę okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, skazanym:

na osadzenie w twierdzy od sześciu miesięcy do roku jednego.

ROZDZIAŁ JEDENASTY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH URZĘDNIKÓW W NIERTÓRYCH SZCZEGÓLNYCH GAŁĘZIACH SŁUŻBY.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O przestępstwach i wykroczeniach urzędników podczas śledztwa i sądowego postępowania.

433. Kto w służbie zostając, przy prowadzeniu śledztwa, przez niezajomość swych obowiązków lub niedbalstwo, nie zachowa prawideł i form, ustawami w tym przedmiocie przepisanych, ten, w przypadku jeżeli prawo postępowania sądowego nie stanowi za popełnione uchybienie szczególnej kary, ulegnie: karom, za zwłokę i niedbalstwo w sprawowaniu obowiązków służby w ogólności w powyższym 418 artykule oznaczonym.

Jeżeliby wszakże przepisane prawidła i formy postępowania nie zachowane zostały z zamiarem, skutkiem stronności, w celu zrzędzenia komu szkody lub straty, albo też przeciwnie, celem

изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, то виновный въ ономъ подвергается:

отрѣшенію отъ должности,
и когда отъ сего упущенія его послѣдовали вредъ или убытокъ, обязанъ за оныя вознаградить.

434. За приобрѣтеніе чиновникомъ, самимъ или чрезъ подставленное имъ лице, имущества, составляющаго предметъ дѣла, по которому онъ производитъ слѣдствіе, или которое подлежитъ его сужденію, или же хотя токмо принадлежащаго одному изъ лицъ, прикосновенныхъ къ тому слѣдствію или дѣлу, онъ также

отрѣшается отъ должности,
а прибрѣтенное имъ противозаконно имущество обращается въ пользу богоугодныхъ заведеній, если на оное кто-либо не предъявитъ другихъ, предшествовавшихъ покупокъ законныхъ правъ.

435. За взятіе на свое или другое имя заемныхъ обязательствъ, во время производства дѣла или слѣдствія, съ обвиняемыхъ или другихъ прикосновенныхъ къ тому дѣлу или слѣдствію лицъ, чиновники участвующіе въ производствѣ или сужденіи онаго, смотря по обстоятельствамъ дѣла, подвергаются:

наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 383 за взятки или же въ статьѣ 388 за вымогательство опредѣленнымъ.

436. Чиновникъ, который не начнетъ слѣдствія по уголовному дѣлу, имѣя достаточный законный поводъ къ начатию онаго, въ случаѣ, когда сіе учинено имъ по нерадѣнію, подвергается:

выговору, болѣе или менѣе строгому;
или вычету изъ времени службы отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года;
или и удаленію отъ должности,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

dogodzenia komu, i w ogóle dla zysku lub innych osobistych widoków, wówczas winny ulegnie:

złożeniu z urzędu,
i jeżeli przez takowe uchybienie zrzucił komu szkodę lub stratę, obowiązany będzie szkodę tę lub stratę wynagrodzić.

434. Kto, w służbie zostając, sam lub przez podstawioną osobę, nabędzie własność, stanowiącą przedmiot śledztwa, które prowadzi, lub sprawy ulegającej jego rozpoznaniu, albo należąca do jednej z osób do śledztwa tego lub sprawy wpływających, ulegnie:

złożeniu z urzędu;
nieprawnie zaś nabyta własność oddaną będzie na rzecz zakładów dobroczynnych, jeżeli nie zostaną do niej udowodnione prawa osoby trzeciej, pochodzące z czasu nabycie poprzedzającego.

435. Kto, w służbie zostając, w czasie prowadzonego przez siebie śledztwa lub toczącej się przed sobą sprawy, przyjmie pod własnem lub cudzém imieniem przyznanie długu od obwinionych lub od osób do śledztwa lub sprawy wpływających, ten, stosownie do okoliczności, ulegnie:

karom, wyżej w artykule 383 za pobieranie datków lub też w artykule 388 za zdzierstwo oznaczonym.

436. Kto, w służbie zostając, bez względu na dostateczny, prawny ku temu powód, śledztwa w sprawie karnej rozpocząć zaniecha, ten, w przypadku jeżeli to nastąpiło skutkiem niedbalstwa, ulegnie:

naganie, mniej lub więcej surowej;
albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;
albo oddaleniu od urzędu,
stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Когдажъ онъ виновенъ въ семь упущеніи по излишнему снисхожденію или какому-либо пристрастію къ лицамъ, подлежащимъ слѣдствію, то приговаривается:

или къ вычету изъ времени службы отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или къ отрѣшенію отъ должности;

или къ исключенію изъ службы,

также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

437. Чиновникъ, который взявъ кого-либо подъ стражу по подозрѣнію въ преступленіи или проступкѣ, въ теченіе первыхъ за тѣмъ трехъ сутокъ не приступитъ къ производству допроса, или по крайней мѣрѣ не объявитъ задержанному имъ о причинѣ сего задержанія, подвергается за сіе:

строгому выговору.

Дозволившій себѣ такую неправильность въ другой разъ подвергается:

вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

а въ третій разъ отрѣшенію отъ должности.

438. За медленность въ производствѣ слѣдствія, когда при ономъ не встрѣчается никакихъ особенныхъ важныхъ препятствій или трудностей, виновный въ томъ чиновникъ, можетъ, по усмотрѣнію суда, быть подвергнутъ:

выговору, болѣе или менѣе строгому;

или же вычету отъ трехъ до шести мѣсяцевъ изъ времени службы.

Но когда сія медленность допущена съ намѣреніемъ, по пристрастію или же ненависти, враждѣ, или по другимъ какимъ-либо противозаконнымъ побужденіямъ или причинамъ, то онъ

отрѣшается отъ должности;

или и исключается изъ службы,

Jeżeliby zaś uchybienia tego dopuścił się w skutek zbytnej względności lub stronności dla osób śledztwu ulegających, skazanym zostanie:

na wytrącenie z czasu służby od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na złożenie z urzędu;

albo na wykluczenie ze służby,

również stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

437. Kto, w służbie zostając, po zatrzymaniu kogo w skutek podejrzenia o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia, w ciągu następnych trzech dni, nie przystąpi do zbadania zatrzymanego, albo przynajmniej nie objawi mu przyczyny jego zatrzymania, ulegnie:

• surowej naganie.

Dopuszczający się tego uchybienia po raz drugi ulegnie:

wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

a po raz trzeci,

złożeniu z urzędu.

438. Kto z pomiędzy zostających w służbie dopuści się w prowadzeniu śledztwa zwłoki, przez żadne szczególne i ważne przeszkody lub trudności niespowodowanej, ten, podług uznania sądu, ulegnie:

naganie, mniej lub więcej surowej;

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech do sześciu miesięcy.

Gdyby wszakże zwłoki dopuścił się z zamiarem, w skutek stronności, nienawiści, nieprzyjaźni lub innych prawu przeciwnych pobudek, ulegnie:

złożeniu z urzędu;

albo wykluczeniu ze służby.

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

439. Слѣдователь, который будетъ угрозами или другими противозаконными средствами принуждать обвиняемаго къ признанію, или свидѣтеля къ показаніямъ, можетъ, по усмотрѣнію суда и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, быть подвергнутъ:

строгому выговору, съ внесеніемъ оного въ послужной списокъ;

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени его службы;

или же и отрѣшенію отъ должности.

Когдажъ при слѣдствіи употреблены были истязанія и жестокость, то виновный въ семъ подвергается:

наказаніямъ, за преступленіе сего рода въ статьѣ 358 сего Уложенія опредѣленнымъ.

440. Если, при слѣдствіи или судѣ по дѣлу уголовному, чиновникъ дастъ виновному какія-либо недозволяемыя закономъ средства къ оправданію, или будетъ стараться ослабить силу представляющихся противъ подсудимаго уликъ или доказательствъ, то онъ за сіе подвергается:

или строгому выговору, съ внесеніемъ оного въ послужной его списокъ;

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или же и отрѣшенію отъ должности,

смотря по важности слѣдствія или дѣла, и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

441. Въ случаяхъ, не означенныхъ именно въ семъ Отдѣленіи, или же въ другихъ постановленіяхъ о обязанностяхъ и отвѣтственности лицъ, коимъ поручается производство слѣдствія или суда, сіи лица, за всякое упущеніе или злоупотребленіе въ отправленіи своей должности, подвергаются:

стосовнне до обстоятельствъ вине его увеличивающихъ или уменьшающихъ.

439. Prowadzący śledztwo, któryby przez zagrożenia lub inne prawu przeciwnie środki zmuszał obwinionego do przyznania się, lub świadka do złożenia zeznań, może, podług uznania sądu, i stosownie do okoliczności wina jego zwiększających lub zmniejszających, skazanym być:

na surową nagane, z zapisaniem jej do stanu służby;

albo na wytrącenie z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo też na złożenie z urzędu.

W przypadku zaś, jeżeli przy prowadzeniu śledztwa dopuści się względem kogo udreczeń i srogości, ulegnie:

karom, za przestępstwa tego rodzaju w artykule 358 niniejszego Kodexu oznaczonym.

440. Urzędnik, któryby podczas śledztwa lub sądenia sprawy karnéj, winnemu jakiegokolwiek, prawem nie dozwolone, środki usprawiedliwienia się nastęrczył, albo też moc walcących przeciw obwinionemu poszlak lub dowodów osłabić usiłował, ulegnie:

surowej naganie, z zapisaniem jej do stanu służby;

albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo nawet złożeniu z urzędu,

stosownie do ważności śledztwa lub sprawy i okoliczności wina jego zwiększających lub zmniejszających.

441. W przypadkach, niniejszym Oddziałem lub innemi urządzeniami o obowiązkach i odpowiedzialności osób, którym powierzone jest prowadzenie śledztw i sądenie spraw, wyraźnie nie objętych, osoby te, za każde uchybienie lub nadużycie w sprawowaniu swych obowiązków, ulegną:

взысканіямъ и наказаніямъ на основаніи общихъ въ семь Раздѣлъ постановленныхъ о преступленіяхъ и проступкахъ по службѣ правилъ.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О преступленіяхъ и проступкахъ чиновниковъ полиціи.

442. Чиновникъ полицейскій, допустившій по нерадѣнію совершеніе преступленія, которое онъ имѣлъ возможность предотвратить, подвергается за сіе, смотря по важности преступленія и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

выговору, съ внесеніемъ въ послужной списокъ;
или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;
или же удаленію отъ должности.

Но буде совершеніе преступленія допущено имъ не по нерадѣнію, а съ умысломъ, то онъ за сіе приговаривается:

къ одному изъ наказаній, опредѣленныхъ выше сего въ статьяхъ 354 и 355 за бездѣйствіе власти, по правиламъ, въ сихъ статьяхъ постановленнымъ.

443. Чиновникъ полицейскій, по нерадѣнію неизвѣстившій своевременно кого слѣдовало о содѣянномъ преступленіи, или незадержавшій приличаемаго въ ономъ, когда были къ тому основательныя причины, подвергается, смотря по важности преступленія и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

строгому выговору, съ внесеніемъ въ послужной списокъ;
или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;
или же удаленію отъ должности.

karom na zasadzie przepisów niniejszego Działu o przestępstwach i wykroczeniach służbowych w ogólności.

ODDZIAŁ DRUGI.

O przestępstwach i wykroczeniach urzędników policyjnych.

442. Urzędnik policyjny, dopuszczający przez niedbalstwo popełnienia przestępstwa, któremu miał możność zapobiedz, ulegnie, w miarę ważności przestępstwa i stosownie do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających:

naganie, z zapisaniem jęj do stanu służby;
albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;
albo oddaleniu od urzędu.

Jeżeliby zaś przestępstwa dopuścił nie przez niedbalstwo, lecz w złym zamiarze, ulegnie:

jednej z kar, za zaniechanie użycia władzy w powyższych 354 i 355 artykułach oznaczonych, podług objętych w tychże artykułach prawideł:

443. Urzędnik policyjny, który przez niedbalstwo nie uwiadomi w czasie właściwym kogo należy o popełnieniu przestępstwa, lub nie zatrzyma poszlakowanego o nie, pomimo istnienia uzasadnionych do tego powodów, ulegnie, w miarę ważności przestępstwa i innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności,

surowej naganie, z zapisaniem jęj do stanu służby;
albo wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;
albo też oddaleniu od urzędu.

Когдажъ сіе учинено имъ умышленно, или когда онъ старался скрыть слѣды преступленія или обвиняемаго въ ономъ, то за сіе,

сверхъ исключенія изъ службы, онъ подвергается наказанію на основаніи правилъ о укрывателяхъ (см. статью 131 сего Уложенія).

444. За произвольное содержаніе кого-либо подъ стражею не въ мѣстѣ, для сего назначенномъ, и безъ особыхъ къ тому важныхъ причинъ, виновный въ томъ, смотря по тѣмъ побужденіямъ, коимъ онъ слѣдовалъ при семъ отступленіи отъ правилъ, а равно и по большому или меньшему неудобству мѣста, произвольно имъ избраннаго для содержанія арестованнаго, и по состоянію, званію, лѣтамъ и полу сего лица, подвергается:

или вычету отъ шести мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или же отрѣшенію отъ должности;

или и исключенію изъ службы.

445. За непредставленіе начальству бумагъ, подаваемыхъ содержащимися подъ стражею, когда сіе не воспрещено имъ законами, виновный подвергается:

въ первый разъ строгому выговору;

во второй—вычету отъ трехъ до шести мѣсяцевъ изъ времени службы;

а въ третій разъ отрѣшенію отъ должности.

446. Если чиновники полицейскіе, взявшіе кого-либо подъ стражу, не донесутъ о томъ начальству, когда сіе закономъ поставлено имъ въ обязанность, въ городахъ въ теченіе однихъ сутокъ, а въ прочихъ мѣстахъ въ теченіе трехъ дней, или по крайней мѣрѣ съ первою за тѣмъ почтою, то они за сіе подвергаются:

строкому выговору.

Виновный въ такомъ упущеніи во второй разъ подвергается:

Gdyby zaś umyślnie się tego dopuścił, albo też ślady przestępstwa zatrzec lub obwinionego o nie ukryć usiłował, wówczas,

oprócz wykluczenia ze służby, ukaranym zostanie podług przepisów o ukrywających (patrz artykuł 131 niniejszego Kodexu).

444. Za samowolne trzymanie kogo pod strażą nie w przeznaczoném na to miejscu, i bez szczególnych, ważnych do tego powodów, winny, w miarę pobudek, jakie nim przy popełnieniu tego przestąpienia przepisów kierowały, niemniej stosownie do większej lub mniejszej niedogodności miejsca obranego samowolnie dla zatrzymania aresztowanego, oraz do stanu, godności, wieku i płci osoby zatrzymanej, ulegnie:

wytrąceniu z czasu służby od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo złożeniu z urzędu;

albo też wykluczeniu ze służby.

445. Urzędnik, który nie przedstawi zwierzechności poddań, przez osoby pod strażą zostające zanesionych, gdy to zanesienie nie jest im prawem wzbronione, ulegnie:

za pierwszym razem, surowej naganie;

za drugim—wytrąceniu z czasu służby od trzech do sześciu miesięcy;

a za trzecim, — złożeniu z urzędu.

446. Urzędnik policyjny, który, po zatrzymaniu kogo, nie doniesie o tém zwierzechności, gdy jest do tego prawem obowiązany, w miastach w przeciągu jednego dnia, a w innych miejscach w przeciągu trzech dni, lub przynajmniej pierwszą pocztą, ulegnie:

surowej naganie.

Dopuszczający się tego uchybienia po raz drugi ulegnie:

вычету отъ трехъ до шести мѣсяцевъ изъ времени службы;
а въ третій разъ
удаленію отъ должности.

447. За содержаніе кого-либо подъ стражею долѣе
опредѣленнаго судебнымъ приговоромъ срока, безъ особыхъ
законныхъ къ тому причинъ, виновный подвергается:

строгому выговору,
если заключенный пробывъ подъ стражею только однѣ лиш-
нія сутки.

За продержаніе его долѣе сего времени, чиновникъ въ томъ
виновный

отрѣшается отъ должности;
а если будетъ доказано, что сіе имъ учинено по враждѣ,
мщенію, или изъ другихъ симъ подобныхъ видовъ, то
онъ подвергается:

высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ за противоза-
конное задержаніе и заключеніе въ статьяхъ 1027—1031
сего Уложенія.

448. Когда, по нерадѣнію чиновника или стражи, бѣ-
жить арестантъ, то виновные въ томъ чиновники подвер-
гаются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе уве-
личивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

одному изъ наказаній, выше сего въ статьѣ 443 опре-
дѣленныхъ,
а стражи

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ,
также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе уве-
личивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

За умышленное благопріятствованіе или способствованіе
побѣгу, виновные,

сверхъ исключенія изъ службы, приговариваются къ на-
казанію, опредѣленному за укрывательство въ статьѣ
131 сего Уложенія.

449. За всякое противъ содержащихся подъ стражею
насиліе, и за употребленіе, даже и для предупрежденія по-

вытрѣченію зъ czasu służby od trzech do sześciu miesięcy;
a po raz trzeci,
oddalony zostanie od urzędu.

447. Za zatrzymanie kogo pod strażą nad przeciąg czasu
wyrokiem sądowym oznaczony, bez szczególnych, prawnych
powodów, winny ulegnie:

surowej naganie,
jeżeli zatrzymany pozostał pod strażą nie więcej jak jeden dzień
nad przeciąg czasu powyższy.

Jeżeli zaś nieprawne jego zatrzymanie trwało więcej niż je-
den dzień, urzędnik, który się tego dopuścił, ulegnie:

złożeniu z urzędu;
a gdyby wszakże uczynił to z powodu nieprzyjaźni, zemsty lub
innych temu podobnych pobudek, ulegnie:
wyższemu w zakresie karom, za nieprawne zatrzymanie
i uwięzienie w artykułach 1027—1031 niniejszego Kode-
xu oznaczonym.

448. Gdy, skutkiem niedbalstwa urzędnika lub straży, are-
sztant zbiegnie, wówczas winni urzędnicy ulegną, stosownie
do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

jednej z kar, w powyższym 443 artykule oznaczonych,
a strażę,
aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy,
również stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub
zmniejszających.

За umyślne ułatwienie lub dopuszczenie ucieczki, winni,
oprócz wykluczenia ze służby, ukarani zostaną podług prze-
pisów o ukrywających w artykule 131 niniejszego Kodexu
zawartych.

449. Dozorcy więzienni i strażę, za wszelkie na zostają-
cych pod strażą popełnione gwałty, lub za użycie, chociażby

бѣговъ или усмиренія заключенныхъ, какой-либо неуказанной и недозволенной закономъ мѣры, тюремные надзиратели и стражи подвергаются:

или строгому выговору,
или удаленію,
или же и отрѣшенію отъ должности,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

450. Если, отъ нерадѣнія при исполненіи судебного рѣшенія въ дѣлѣ гражданскомъ, произошелъ значительный вредъ для которой-либо изъ прикосновенныхъ къ сему дѣлу сторонъ, то виновный въ томъ, сверхъ вознагражденія за сей причиненный имъ вредъ или убытокъ, подвергается:

строгому выговору,
или денежному взысканію отъ десяти до тридцати рублей;
или же въ случаяхъ болѣе важныхъ,
удаленію или и отрѣшенію отъ должности.

451. За пристрастіе къ одной изъ сторонъ во вредъ другой при исполненіи судебного рѣшенія, виновный въ томъ чиновникъ

удаляется отъ должности и обязанъ вознаградить за причиненный имъ вредъ или убытокъ.

452. За притѣсненіе которой-либо изъ сторонъ при исполненіи судебного рѣшенія, виновный въ томъ чиновникъ, смотря по свойству и важности притѣсненія, подвергается:

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;
или же заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;
и во всякомъ случаѣ отрѣшается отъ должности.

453. За смигченіе наказанія вопреки судебному приговору при исполненіи оного, по ошибкѣ, снисхожденію или слабости, виновный въ томъ чиновникъ подвергается:

строгому выговору, съ внесеніемъ оного въ послужной его списокъ;
или и удаленію отъ должности.

для запобѣженія ихъ уцѣлѣе или утрzymania крпнѣи помидзы ними, ѣродрѣв прпвем не wskazanych lub nie dozwolonych, ulegną:

сурѣвѣ нпгпне;
лбо oddaleniу od urzędu;
лбо теѣ злѣzeniu z urzędu,
stosownie do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających.

450. Jeżeli, skutkiem niedbalstwa przy wykonaniu sądowego wyroku w sprawie cywilnej, jedna ze stron do sprawy wpływających znaczną szkodę poniesie, winny tego uchybienia, oprócz wynagrodzenia zrzędzonej przez siebie szkody lub straty, ulegnie:

сурѣвѣ нпгпне;
лбо karze pieniężnej od dziesięciu do trzydziestu rubli;
w ważniejszych zaś przypadkach,
oddaleniу lub zлѣzeniu z urzędu.

451. Kto, zostając w służbie, przy wykonaniu wyroku sądowego okaże stronność dla jednej z osób do sprawy wpływających ze szkodą drugiej,

zostanie oddalonym od urzędu, z obowiązkiem wynagrodzenia zrzędzonej przez siebie szkody lub straty.

452. Kto, w służbie zostając, przy wykonaniu wyroku sądowego jedną ze stron uciąży, ten, stosownie do rodzaju i ważności wyrządzonego uciążenia, ulegnie:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;
лбо zamknięciу w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego;
i w każdym przypadku z urzędu złożonym zostanie.

453. Kto, w służbie zostając, przy wykonaniu wyroku sądowego, oznaczoną w nim karę przez błąd, względność lub słabość złagodzi, ulegnie:

сурѣвѣ нпгпне, z zapisaniem jej do stanu służby;
лбо odaleniу od urzędu.

Когда же сие сдѣлано изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, то виновный приговаривается:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

454. За усиленіе наказанія сверхъ мѣры, судебнымъ приговоромъ постановленной, виновные въ томъ чиновники, когда сие сдѣлано по ошибкѣ, подвергаются:

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы;

или же и отрѣшенію отъ должности, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

Когда же сие учинено или допущено съ намѣреніемъ, изъ мщенія, или же изъ корыстныхъ или иныхъ видовъ, то виновный приговаривается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

или же къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири;

или, въ случаяхъ особой важности,

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжныя работы на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

455. Въ случаяхъ, неозначенныхъ именно въ семъ Отдѣленіи, или же въ особыхъ о обязанностяхъ и ответственности чиновниковъ полиціи постановленіяхъ, они за всякое упущеніе или злоупотребленіе въ отправленіи должности подвергаются:

взысканіямъ и наказаніямъ на основаніи общихъ въ семъ Раздѣлѣ постановленныхъ о преступленіяхъ и проступкахъ по службѣ правилъ.

Jeżeliby zaś dopuścił się tego dla zysku lub innych osobistych widoków, ukarany zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat.

454. Kto, w służbie zostając, przy wykonaniu wyroku sądowego, oznaczoną w nim karę skutkiem błędu obostrzy, ulegnie:

wytrąceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku jednego;

albo nawet złożeniu z urzędu, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeliby zaś to uczynił lub uczynić dopuścił w zamiarze zemszczenia się, albo też dla zysku lub innych widoków, ukarany zostanie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat;

albo pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi;

albo, w szczególnie ważnych przypadkach:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do ciężkich robót w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat.

455. Urzędnicy policyjni, za każde uchybienie lub nadużycie w sprawowaniu obowiązków służbowych, niniejszym Oddziałem lub innemi urządzeniami o obowiązkach i odpowiedzialności urzędników policyjnych wyraźnie nie objęte, ulegną:

karom na zasadzie przepisów niniejszego Działu o przestępstwach i wykroczeniach służbowych w ogólności.

РАЗДѢЛЪ ШЕСТЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПРОТИВЪ ПО-
СТАНОВЛЕНІЙ О ПОВИННОСТИ ВОЕННОЙ СЛУЖБЫ.

456. Кто, для избѣжанія военной службы, умышленно себя изувѣчить или позволить себя другому изувѣчить, тотъ за сіе подвергается:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами отъ девяти до ста ударовъ, и потомъ обращается въ военную службу.

457. Наказанію, въ предшедшей 456 статьѣ определенному, подвергается и тотъ изъ подлежащихъ рекрутскому набору, который, бывъ боленъ во время набора, умышленно растравить на себѣ раны, или же инымъ образомъ повредить себя, для избѣжанія военной службы.

458. Изобличенные въ умышленномъ изувѣченіи другаго по его желанію, для воспрепятствованія приему его въ военную службу, или въ содѣйствіи членовредителю къ изувѣченію его, приговариваются:

къ заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

Но тѣ, которые изувѣчаютъ другаго съ такимъ же намѣреніемъ, безъ его желанія и согласія, подвергаются:

наказанію по предшедшей 456 статьѣ на равнѣ съ умышленными членовредителями.

459. Кто будетъ подговаривать военнотружущаго къ побѣгу или къ иному уклоненію отъ обязанностей по служ-

DZIAŁ SZÓSTY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH PRZECIW PRZEPISOM, DOTYCZĄCYM OBOWIĄZKU SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

456. Kto, w celu uniknienia służby wojskowej, umyślnie kalectwo sobie zada lub zadać dozwoli, ulegnie: aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłöße od dwiędziesięciu do stu razy, poczem do służby wojskowej oddany zostanie.

457. Karze, w poprzedzającym 456 artykule oznaczonej, ulegnie również popisowy, który, będąc chorym w czasie zaciągu, w celu uniknienia służby wojskowej, umyślnie rany swe rozjątrzy, lub innym sposobem na ciełe się uszkodzi.

458. Kto drugiemu, na jego żądanie, umyślnie, w celu przeszkodzenia wzięciu go do wojska, kalectwo zada lub do zadania sobie kalectwa dopomoże, skazanym zostanie: na zamknięcie w domu poprawy od dwóch do trzech lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

Kto zaś, w podobnym zamiarze, drugiego o kalectwo, bez jego żądania i zezwolenia, przyprawi, ulegnie:

na równi z zadającym sobie umyślnie kalectwo, karze, w powyższym 456 artykule oznaczonej.

459. Ktoby namawiał wojskowego do zbiegostwa lub do innego uchylenia się od obowiązków służby, lub popisowego

бѣ, или подлежащаго военной службѣ къ укрывательству отъ оной, или же будетъ имъ въ томъ способствовать, тотъ за сѣ подвергается:

заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или же, когда уклоненіе отъ обязанностей службы, въ коемъ онъ принималъ участіе, было по свойству своему совершенно маловажное,

аресту на время отъ трехъ дней до трехъ мѣсяцевъ; или денежному взысканію отъ одного до пятидесяти рублей,

по усмотрѣнію суда.

460. Кто какимъ-либо образомъ будетъ укрывать военнаго бѣглеца, тотъ за сѣ подвергается:

денежному взысканію шести сотъ рублей, и обязанъ заплатить полку за унесенныя симъ бѣглецемъ вещи, по цѣнѣ, въ Военномъ Положеніи опредѣленной.

461. Если въ укрывательствѣ военнаго бѣглеца изобличенъ Войтъ Гмины, или кто-либо иной, обязанный по должности своей предупреждать побѣги, то за сѣ онъ приговаривается:

сверхъ денежнаго въ предшедшей 460 статьѣ означеннаго взысканія, къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

462. Когда окажется, что военный бѣглецъ пребывалъ въ нѣсколькихъ городахъ, селеніяхъ или мѣстахъ, то всякій, кто укрывалъ его, подвергается:

опредѣленному въ статьѣ 460 денежному взысканію; вознагражденіе за унесенныя бѣглымъ вещи разлагается на всѣхъ изобличенныхъ въ укрывательствѣ его.

до укрытия сѣ, або имъ ku temu dopomagał, skazanym zostanie:

na zamknięcie w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego;

a jeżeli uchylenie się od obowiązków służby, do którego się przyłożył, było z istoty swęj nader mało znaczącęm, wówczas, podług uznania sądu, ulegnie:

aresztowi od trzech dni do trzech miesięcy;

albo karze pieniężnej od jednego do pięćdziesięciu rubli.

460. Ktoby zbiega wojskowego jakimbądź sposobem ukrywał, ulegnie:

karze pieniężnej sześciuset rubli, i nadto obowiązany będzie do zapłacenia pułkowi wartości rzeczy, przez zbiega uniesionych, podług szacunku, w ustawach wojskowych oznaczonego.

461. Jeżeli ukrywania zbiega wojskowego dopuścił się Wójt Gminy, lub ktokolwiek inny, mający z urzędu swego obowiązek zapobiegania zbiegostwu, ulegnie:

oprócz kary pieniężnej, w poprzedzającym 460 artykule oznaczonej, osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy.

462. Jeżeli zbieg wojskowy w kilku miastach, wsiach lub miejscach przebywał, wówczas każdy, kto go ukrywał, ulegnie: karze pieniężnej, w artykule 460 oznaczonej; wynagrodzenie zaś za rzeczy, przez zbiega uniesione, rozłożonęm będzie na wszystkich, którzy o ukrywanie go przekonani zostaną.

РАЗДѢЛЪ СЕДЬМЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПРОТИВЪ ИМУЩЕСТВА И ДОХОДОВЪ КАЗНЫ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

ПОЛОЖЕНІЯ ОБЩІЯ.

463. За всякое, особыми какого-либо рода въ семь Уложеніи или другихъ постановленіяхъ правилами именно не означенное, похищеніе казенной собственности, виновные подвергаются:

тѣмъ же наказаніямъ, которыя въ статьяхъ 1131—1192 сего Уложенія опредѣляются за похищеніе собственности частной и съ такимъ же оныхъ раздѣленіемъ по роду того похищенія, совершеннаго посредствомъ разбоя, грабежа, воровства - кражи, воровства - мошенничества, или утайки, и по обстоятельствамъ, то преступленіе сопровождавшимъ.

464. За растрату казенной собственности, съ намѣреніемъ или по небреженію, также во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, на которые въ семь Уложеніи или другихъ узаконеніяхъ не постановлено особыхъ правилъ, виновные подвергаются равномѣрно:

взысканіямъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 1190 сего Уложенія за растрату чужаго частнаго имущества, и на томъ же основаніи.

465. За всякій ущербъ, причиненный имуществу или доходамъ казны, чрезъ похищеніе, утайку или растрату, сверхъ наказанія, опредѣляемаго за самое дѣяніе, отъ коего произошелъ тотъ ущербъ, съ виновнаго взыскивается сумма или цѣна онаго.

DZIAŁ SIÓDMY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH PRZECIW WŁASNOŚCI I DOCHODOM SKARBOWYM.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

ROZPORZĄDZENIA OGÓLNE.

463. Za wszelki zabór skarbowej własności, przepisami w niniejszym Kodeksie lub w innych ustawach zawartemi, wyraźnie nie określony, sprawca ulegnie:

karom, w artykułach 1131—1192 niniejszego Kodeksu oznaczonym za zabór cudzej prywatnej własności, z zachowaniem tegoż samego rozróżnienia, podług tego, czy zabór dokonany został przez rozbój, rabunek, kradzież, oszustwo lub przywłaszczenie, i stosownie do okoliczności przestępstwu temu towarzyszących.

464. Za strwonienie skarbowej własności, bądź z zamiarem, bądź w skutek niedbalstwa, we wszystkich również przypadkach, szczególnemi przepisami niniejszego Kodeksu lub innych ustaw nie przewidzianych, sprawca ulegnie:

karom, za strwonienie cudzej prywatnej własności w artykule 1190 niniejszego Kodeksu oznaczonym, podług objętych w tymże artykule prawideł.

465. Za wszelki uszczerbek sprawiony we własności lub w dochodach skarbowych przez zabór, przywłaszczenie lub strwonienie, winny, nie zależnie od kary oznaczonej za sam czyn, którego skutkiem był zrzadzony uszczerbek, pociągniętym zostanie:

do zapłacenia summy lub wartości zrzadzonej straty.

Если виновный оказывается не въ состояніи заплатить взыскиваемой съ него суммы, то онъ на основаніи статьи 91 сего Уложенія приговаривается:

къ временному, соразмѣрному съ сею суммою заключенію въ тюрьмѣ.

Изъ сего исключаются тѣ случаи, въ коихъ особыми узаконеніями опредѣлено во взысканіяхъ такого рода слѣдовать инымъ особымъ правиламъ.

466. За всякое истребленіе или поврежденіе казеннаго имущества, во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, которые именно не означены въ сѣмъ Уложеніи или въ другихъ узаконеніяхъ, виновные подвергаются:

наказаніямъ на основаніи постановленныхъ въ статьяхъ 1107—1128 сего Уложенія правилъ о наказаніяхъ за поврежденіе или истребленіе собственности частной, смотря по тому, чрезъ зажигательство, или взрывомъ пороха или газа, или залитіемъ водою, или инымъ какимъ-либо образомъ совершено сѣ преступленіе.

467. За насильственное завладѣніе казеннымъ недвижимымъ имуществомъ, за захваты, запашку или засѣяніе принадлежащихъ казнѣ полей, свозъ съ земли ея хлѣба, сѣна и т. п., виновные подвергаются:

наказаніямъ и взысканіямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 1095—1106 сего Уложенія за подобныя нарушенія права собственности въ частныхъ имуществахъ.

468. За самовольное производство охоты или ловли звѣрей и птицъ въ казенныхъ лѣсахъ, или иныхъ мѣстахъ, казнѣ принадлежащихъ, и за самовольную ловлю рыбы, виновные подвергаются взысканіямъ въ слѣдующей постепенности:

1) Когда охота или звѣриная или птичья ловля будетъ производима и въ дозволенное время, но безъ надлежащаго позволенія или билета, тамъ, гдѣ сѣ требуется, то съ виновнаго взыскивается:

Jeżeli winny nie będzie w możności zapłacenia poszukiwanej od niego należności, skazanym zostanie, w myśl artykułu 91 niniejszego Kodexu:

na czasowe, odpowiednie rzeczonей należności, osadzenie w więzy.

Wyłączają się od tego przypadki w których, względem poszukiwań tego rodzaju, przepisane są szczególnymi ustawami odmienne prawidła.

466. Za wszelkie zniszczenie lub uszkodzenie własności skarbowej, w przypadkach niniejszym Kodexem lub innemi ustawami wyraźnie nie przewidzianych, sprawcy ulegną:

karom, za zniszczenie lub uszkodzenie prywatnej własności w artykułach 1107—1128 niniejszego Kodexu oznaczonym,

stosownie do tego, czy to przestępstwo przez podpalenie, wysadzenie prochem lub gazem, zatopienie lub innym sposobem dokonaniem zostało.

467. Za gwałtowne owładnięcie skarbowej nieruchomości, za zagarnięcia, zaoranie lub zasianie pól do skarbu należących, zabranie z jego gruntów zboża, siana i t. p., winni ulegną:

karom, za podobne naruszenia prawa własności prywatnej w artykułach 1095—1106 niniejszego Kodexu postanowionym.

468. Za samowolne w obrębie dóbr skarbowych polowanie lub łowienie zwierząt, ptaków i ryb, winni ulegną odpowiedzialności, z zachowaniem następnego stopniowania:

1) Jeżeli polowanie lub łowienie zwierząt i ptaków zaszło w takim czasie, w którym jest w ogóle dozwolonym, lecz bez należytego upoważnienia czyli biletu, w miejscach gdzie ten jest wymaganym, winny opłacić ma:

сверхъ цѣны билета, отъ трехъ до двадцати рублей, и убитые или пойманные звѣри и птицы отъ него отбираются;

2) Когда самовольная охота или ловля звѣрей и птицъ учинена тамъ, гдѣ особыми мѣстными постановленіями сіе вовсе запрещено, то виновный подвергается:

денежному взысканію отъ двадцати до тридцати рублей, съ отобраніемъ отъ него убитыхъ или пойманныхъ имъ звѣрей и птицъ;

3) За самовольную ловлю рыбы въ казенныхъ водахъ, тамъ, гдѣ сіе воспрещено или разрѣшается лишь особыми на то дозволеніями, виновные подвергаются:

денежному взысканію отъ трехъ до двадцати рублей, и пойманная рыба отъ нихъ отбирается;

4) Чиновники, которые допустить кого-либо производить на казенныхъ земляхъ, безъ надлежащаго дозволенія или билета, охоту, ловлю звѣрей, птицъ и рыбы, подвергаются за сіе:

въ первый разъ строгому выговору,

а во второй — удаленію отъ должности;

5) За производство охоты или ловли звѣрей и птицъ на казенныхъ земляхъ въ запрещенное время, а равно и за употребленіе для сего запрещенныхъ орудій или иныхъ средствъ также запрещенныхъ, и за другія нарушенія правилъ, постановленныхъ о охотѣ, звѣриной и рыбной ловли, виновные подвергаются:

наказаніямъ и взысканіямъ, определеннымъ въ статьяхъ 617—623 сего Уложенія;

6) Употребляемые при самовольной охотѣ или ловлѣ звѣрей и птицъ въ казенныхъ лѣсахъ и при ловлѣ рыбы въ казенныхъ водахъ: ружья, собаки, орудія, лодки, снасти и другіе припасы, отбираются отъ виновныхъ въ обезпеченіе слѣдующаго съ нихъ денежнаго взысканія. Въ случаѣ, если они, въ теченіе двухъ недѣль со дня объявленія имъ рѣшенія, не заплатятъ денежнаго взысканія, сіи ружья, собаки, орудія, лодки, и т. п. продаются, и вырученная сумма

опрѣзъ оплаты за упowaзненіе, од трехъ до двудзесту рублі, а убите луб зловіоне звierzęta i ptaki zostanę mu odebrane;

2) Jeżeli samowolne polowanie lub łowienie zwierząt i ptaków nastąpiło w takich miejscach, gdzie było szczególnymi ustawami zupełnie wzbronionem, winny ulegnie:

karze pieniężnej od dwudziestu do trzydziestu rubli, a ubite lub złowione zwierzęta i ptaki zostaną mu odebrane;

3) Za samowolne łowienie ryb w wodach do skarbu należących, w takich miejscach, gdzie łowienie to jest wzbronionem lub gdzie za szczególnem tylko pozwoleniem nastąpić może, winni ulegną:

karze pieniężnej od trzech do dwudziestu rubli, a złowione ryby odebrane im zostaną;

4) Urzędnicy, w obrębie dóbr skarbowych polowania lub łowienia zwierząt ptaków i ryb, bez należytego upoważnienia lub biletu, komu dopuszczający, ulegną:

za pierwszym razem, surowej naganie;

a za drugim — oddaleniu od urzędu.

5) Za polowanie lub łowienie zwierząt i ptaków na gruncie skarbowym, w takim czasie, w którym to jest wzbronionem, niemniej za użycie do tego narzędzi lub innych środków zabronionych, tudzież za naruszenie innych przepisów o polowaniu lub łowieniu zwierząt, ptaków i ryb, winni ulegną:

karom, w artykułach 617—623 niniejszego Kodexu oznaczonym.

6) Strzelby, psy, narzędzia, łódki, sieci i wszelkie inne przyrządy użyte do samowolnego polowania lub łowienia zwierząt, ptaków i ryb w obrębie dóbr skarbowych, odebrane zostaną winnym, celem zabezpieczenia należnej od nich opłaty pieniężnej. Jeżeli, w przeciągu dwóch tygodni od dnia ogłoszenia im wyroku, nie uiszcza oni zasądzonej kary pieniężnej, wówczas pomienione strzelby, psy, narzędzia, łódki i t. p. sprzedane zostaną, a otrzymana ztąd kwota zaliczoną będzie na ra-

обращается въ счетъ сего взысканія, а буде она для сего недостаточна, то виновные обязаны доплатить остальное, и буде они не въ состояніи сего заплатить, съ ними поступаетъ по правиламъ, въ статьѣ 91 сего Уложенія постановленнымъ.

469. За поддѣлку какихъ-либо актовъ или иныхъ бумагъ, или же печатей, или клеймъ и стемпелей, съ намѣреніемъ чрезъ то присвоить себѣ, или похитить какое-либо казенное имущество, или же причинить оному ущербъ, виновные, смотря по роду и важности подлога, и по тому что именно было цѣлью онаго: похищеніе, присвоеніе, или поврежденіе казеннаго имущества, приговариваются:

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 306—311 сего Уложенія за подлоги въ дѣлахъ казны, съ возвышеніемъ строгости сихъ наказаній на основаніи постановленій статьи 157 о совокупности преступленій.

Изъ сего общаго правила исключаются лишь тѣ по частямъ казеннаго управленія особые случаи, въ коихъ за поддѣлку бумагъ или же печатей, клеймъ или стемпелей опредѣлены и особые наказанія.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О НАРУШЕНІИ УСТАВОВЪ МОНЕТНЫХЪ.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЕРВОЕ.

О поддѣлкѣ и уменьшеніи достоинства монеты, противозаконномъ переливѣ, привозѣ и вывозѣ оной.

470. За поддѣлку монеты золотой, серебряной, платиновой и мѣдной Россійскаго чекана, и всякой монеты, выпускаемой изъ Варшавскаго Монетнаго Двора, хотя бы и въ настоящемъ оной достоинствѣ, виновные подвергаются: лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ,

chunek rzeczonęj kary pieniężnej, gdyby zaś na jej zaspokojenie nie wystarczyła, winni obowiązani będą niedostającą ilość zapłacić. W razie niemożności dopełnienia tego przez nich, zastosowane do nich zostaną przepisy, w artykule 91 niniejszego Kodexu objęte.

469. Za podrobienie jakiegokolwiek aktów lub innych pism, pieczęci, cech lub stempli, w zamiarze przywłaszczenia sobie lub dokonania zaboru skarbowej własności, lub też zrządzenia w niej uszczerbku, winni, stosownie do rodzaju i wartości fałszu, niemniej stosownie do tego, czy celem jego był zabór, przywłaszczenie lub uszkodzenie własności skarbowej, skazani zostaną:

na kary, za fałsze w czynnościach urzędowych w artykułach 306 — 311 niniejszego Kodexu oznaczone, z powiększeniem tych kar podług przepisów o zbiegu przestępstw w artykule 157 objętych.

Od tego ogólnego pravidła wyłączone są jedynie szczególne, różnych gałęzi skarbowego zarządu dotyczące, przypadki, w których za podrobienie pism, pieczęci, cech lub stempli szczególne też kary są przepisane.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O NARUSZENIU USTAW MENNICZNYCH.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O fałszowaniu i uszczuplaniu wartości monety, oraz o zakazanem jej przetapianiu, przywozie i wywozie.

470. Za fałszowanie, nawet bez zmniejszenia dobroci i wagi, monety złotej, srebrnej, platynowej lub miedzianej Rosyjskiego stempla, oraz wszelkiej monety, puszczonej w obieg z Warszawskiej Mennicy, winni skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat,

а если они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

471. Когда преступленіе, въ предшедшей 470 статьѣ означенное, учинено лицомъ, которое было употреблено правительствомъ къ приготовленію монеты или къ надзору за приготовленіемъ оной, то наказаніе его возвышается еще одною степенью и виновный приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а буде онъ не изъятъ по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

472. За поддѣлку монеты иностраннаго чекана, хотя бы и въ настоящемъ ея достоинствѣ, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а буде они по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 сего Уложенія для седьмой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

473. Тѣмъ же определеннымъ въ предшедшихъ 470 и 472 статьяхъ наказаніямъ, и на томъ же основаніи, подвергаются тѣ, которые принимали какое-либо участіе въ поддѣлкѣ монеты, или же завѣдомо дѣлали, доставляли или покупали штемпели, формы и другія орудія для сей поддѣлки. Но тѣ изъ участниковъ въ семь преступленій, которые откроютъ правительству о своихъ соумышленникахъ и симъ дадутъ средство обнаружить и пресѣчь преступныя ихъ дѣйствія, освобождаются отъ всякаго наказанія; имена ихъ сохраняются въ тайнѣ.

а jeżeli nie są prawem od kar cielesnych wyłączeni, i na chłostę, w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej na piętnowanie.

471. Jeżeli przestępstwo, w poprzedzającym 470 artykule opisane, popełnionem zostało przez osobę od Rządu do wyrabiania monety lub do dozoru nad jej wyrabianiem użytą, wówczas kara o jeden jeszcze stopień podwyższoną, a winny skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do ciężkich robót w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej na piętnowanie.

472. Za fałszowanie, nawet bez zmniejszenia dobroci i wagi, monety zagranicznego stempla, winni skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej na piętnowanie.

473. Karom, w powyższych 470 i 472 artykułach oznaczonym, i podług tychże samych prawideł, ulegną także ci, którzyby mieli jakkolwiek udział w fałszowaniu monety, albo świadomie sporządzali, dostarczali lub kupowali stemple, formy i inne narzędzia do fałszowania służyć mające. Lecz ci z pomiędzy nich, którzyby donieśli Rządowi o swoich współwinnych i przez to możność do wykrycia i zatamowania przestępnych ich działań podali, wolni będą od wszelkiej kary, a nazwiska ich w tajemnicy zachowane zostaną.

474. Тѣ, которые зная достоверно о поддѣлкѣ монеты, но безъ всякаго въ томъ участія, не довели о томъ до свѣдѣнія правительства, подвергаются:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

475. За переплавку Россійской мѣдной шестнадцати и двадцати четырехъ рублеваго въ пудѣ достоинства монеты, виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

476. Всѣ находимыя у обвиненныхъ поддѣльныя монеты и употребляемые для поддѣлки орудія и припасы конфискуются.

477. Кто завѣдомо впуститъ или привезетъ изъ-за границы Россійскую или Польскую монету, сдѣланную въ чужихъ краяхъ, тотъ за сіе подвергается:

наказанію, постановленному выше сего въ статьѣ 470 за поддѣлку оной;

привезенная или провозимая монета конфискуется.

478. Кто завѣдомо впуститъ или привезетъ въ Царство изъ-за границы фальшивую иностранную монету, тотъ, сверхъ конфискации оной, подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 сего Уложения для седьмой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

479. За обрѣзываніе монеты и всякое другое съ умысломъ отнятіе у нея настоящаго вѣса, виновные подвергаются:

474. Kto, w fałszowaniu monety żadnego udziału nie mając, o niēm wszakże z pewnością wiedząc, Rządowi o tēm przestępstwie nie doniesie, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest prawem od kar cielesnych wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat.

475. Za przetapianie Rossyjskiej miedzianej monety wartości szesnastu i dwudziestu czterech rubli z puda, winny skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi.

476. Wszystkie fałszowane monety u obwinionych znalezione, tudzież wszelkie do fałszowania służące narzędzia i materyaly, skonfiskowane zostaną.

477. Kto świadomie wpuści lub przywiezie z zagranicy monetę Rossyjską lub Polską, w obcym kraju wyrobioną, skazanym zostanie:

na karę, za fałszowanie monety w powyższym 470 artykule postanowioną;

przywieziona zaś lub przewożona moneta skonfiskowaną zostanie.

478. Kto świadomie wpuści lub przywiezie do Królestwa z zagranicy fałszywą obcą monetę, ten, oprócz skonfiskowania jęj, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczoną, niemniej na piętnowanie.

479. Za obrzynanie monety i za wszelkie inne w złym zamiarze spełnione uszczuplenie jęj właściwej wagi, winny ukaranym zostanie:

ссылкъ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для третіей степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Тѣ, которые завѣдомо скупаютъ части металла, отъ обрѣзыванія монеты или уменьшенія другимъ способомъ надлежащаго ея вѣса получаемыя, подвергаются:

лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ.

480. Посеребреніе или позлащеніе, или натираніе ртутью или другимъ веществомъ какой-либо монеты, съ намѣреніемъ дать оной видъ большей цѣнности, подвергаетъ виновнаго:

ссылкъ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для третіей или четвертой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до шести лѣтъ,

смотря по количеству выпущенныхъ имъ въ обращеніе въ такомъ видѣ денегъ и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

481. Кто будетъ выпускать монету завѣдомо поддѣльную въ обращеніе, зная и поддѣльвателей оной или лица, занимающіяся переводомъ фальшивой монеты, тотъ подвергается:

наказанію, какъ сообщникъ въ сей поддѣлкѣ. Тотъ, кто получивъ случайно фальшивую монету и узнавъ достоверно, что она есть фальшивая, не представитъ оной

зесланіемъ на mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, na chłostę w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na trzeci stopień kar tego rodzaju oznaczoną, i na oddanie do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat.

Ktoby świadomie skupował części metalu, pochodzące z obrzezania monety lub z uszczuplenia innym sposobem jej właściwej wagi, ulegnie:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat.

480. Posrebrzanie, pozłacanie, nacieranie żywym srebrem lub czémbydz inném jakiegokolwiek monety, w celu nadania jej pozoru większej wartości, karane będzie:

zесланіемъ на mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do trzech lat, a jeżeli sprawca nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na trzeci lub czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczoną, oraz oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do sześciu lat, stosownie do ilości pieniędzy, w tym stanie w obieg wypuszczonych, i w miarę innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności.

481. Kto świadomie wypuści w obieg monetę fałszywą, znając przytém samych fałszerzy lub osoby, pośrednictwem przy jej wypuszczaniu w obieg trudniące się, ukaranym zostanie: jako współnik fałszowania monety.

Kto, przypadkowo dostawszy fałszywą monetę i niewatpliwie przekonawszy się że jest fałszywą, monety takowej nie przed-

начальству; а вмѣсто сего передать ее подъ видомъ настоящей другому, приговаривается:

къ наказанію по правиламъ, постановленнымъ о воровствѣ-мошенничествѣ въ статьѣ 1186 сего Уложенія.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О поддѣлкѣ государственныхъ кредитныхъ бумагъ.

482. За поддѣлку банковыхъ билетовъ, облигацій государственныхъ займовъ, свидѣтельствъ Ликвидационной Коммисіи, а также и за поддѣлку Россійскихъ ассигнацій и другихъ государственныхъ бумагъ, имѣющихъ въ обращеніи достоинство денегъ, виновные подвергаются наказаніямъ на слѣдующемъ основаніи:

1) За поддѣлку самой бумаги и рисунковъ механическими средствами, а равно и за превращеніе на банковыхъ билетахъ настоящаго достоинства ихъ въ высшую сумму, наказанію, выше сего въ статьѣ 470 за поддѣлку государственной монеты постановленному;

2) За поддѣлку означенныхъ бумагъ на простой бумагѣ посредствомъ рисованія, лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а буде виновные не изъяты по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 сего Уложенія для шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ;

3) За измѣненіе въ ассигнаціяхъ или кредитныхъ билетахъ цвѣта, для приданія имъ достоинства высшей цѣнности, съ ссылкой на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 сего Уложенія для третьей или четвертой

stawi zwierzchności, lecz owszem wyda ją komu za dobrą, ten ukaranym zostanie:

podług przepisów o oszustwie, w artykule 1186 niniejszego Kodexu objętych.

ODDZIAŁ DRUGI.

O fałszowaniu kredytowych papierów rządowych.

482. Za fałszowanie biletów bankowych, obligów długu skarbowego, dowodów Kommissyi Likwidacyjnej, jak niemniej za fałszowanie Rossyjskich assygnat i innych papierów rządowych, w obiegu wartość pieniędzy mających, winni karani będą podług następujących prawideł:

1) Za fałszowanie środkami mechanicznemi samego papieru i rysunków, tudzież za przeistoczenie na prawdziwych biletach bankowych oznaczonej wartości na większą,

karą, za fałszowanie monety Państwa w powyższym 470 artykule postanowioną;

2) Za fałszowanie wyżej oznaczonych papierów rządowych, za pomocą rysunku na zwykłym papierze, pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni i chłostą w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na szósty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniem;

3) Za zmienienie koloru assygnat lub biletów kredytowych, dla nadania im wyższej na pozór wartości, zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do trzech lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na trzeci lub czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniem

степени наказаній сего рода и отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до шести лѣтъ,

смотря по количеству выпущенныхъ имъ въ обращеніе въ такомъ видѣ ассигнацій или кредитныхъ билетовъ, и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его;

4) За похищеніе образцовыхъ листовъ государственныхъ кредитныхъ бумагъ и выпускъ оныхъ въ обращеніе въ видѣ денегъ, безъ всякаго впрочемъ измѣненія,

высшему изъ наказаній, определенныхъ въ статьѣ 316 сего Уложенія за похищеніе бумагъ изъ присутственныхъ мѣстъ,

5) За похищеніе и выпускъ въ обращеніе такихъ образцовыхъ листовъ государственныхъ кредитныхъ бумагъ съ измѣненіями въ оныхъ,

наказанію, во второмъ пунктѣ сей статьи за поддѣлку сихъ бумагъ определенному.

483. Когда преступленіе, въ предшедшей 482 статьѣ означенное, учинено лицомъ, которое было употребляемо правительствомъ къ приготовленію государственныхъ кредитныхъ бумагъ или къ надзору за приготовленіемъ оныхъ, то наказанія, въ той статьѣ определенныя, возвышаются одною степенью.

484. Наказаніямъ, въ предшедшей 482 статьѣ определеннымъ, и на томъ же основаніи, подвергается всякій, кто принималъ какое-либо участіе въ поддѣлкѣ банковыхъ билетовъ, облигацій государственныхъ займовъ, свидѣтельствъ Ликвидационной Коммиссіи, Россійскихъ ассигнацій и другихъ государственныхъ бумагъ, имѣющихъ въ общемъ обращеніи достоинство денегъ, или же завѣдомо дѣлалъ, доставлялъ, продавалъ или покупалъ какіе-либо для таковой поддѣлки орудія, припасы или иныя средства, или завѣдомо впустилъ или привезъ фальшивыя сего рода бумаги изъ-за границы.

до поправочныхъ арестантскихъ рот на czas od dwóch do sześciu lat;
stosownie do ilości assygnat lub biletów kredytowych, w tym stanie w obieg wypuszczonych, i w miarę innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających;

4) Za zabór blankietów papierów rządowych kredytowych i puszczenie ich w obieg za same papiery takowe, bez żadnego z resztą tych blankietów przeistoczenia, najwyższą z pomiędzy kar, w artykule 316 niniejszego Kodexu oznaczonych za zabór pism z pod zachowania urzędowego;

5) Za zabór i puszczenie w obieg takichże blankietów papierów rządowych kredytowych, z poczynieniem w nich zmian, karą, w drugim punkcie niniejszego artykułu za fałszowanie tych papierów oznaczoną.

483. Jeżeli przestępstwo, w poprzedzającym 482 artykule określone, popełnionem zostało przez osobę, użytą od Rządu do wyrabiania kredytowych papierów rządowych lub do dozoru nad ich wyrabianiem, wówczas kary, w tym artykule oznaczone,

o jeden stopień podwyższone zostaną.

484. Karom, w powyższym 482 artykule oznaczonym, i podług tychże samych prawideł, ulegnie każdy, ktoby w fałszowaniu biletów bankowych, obligów długu skarbowego, dowodów Kommissyi Likwidacyjnej, Rossyjskich assygnat i innych papierów rządowych, mających w obiegu wartość pieniędzy, jakkolwiek udział miał, albo świadomie wyrabiał, dostarczał, sprzedawał lub kupował jakiegobądź narzędzia, materiały lub inne środki do fałszowania służyć mające, albo też świadomie wpuścił lub wprowadził fałszywe tego rodzaju papiery z zagranicy. Ci wszakże z pomiędzy mających udział w fałszowa-

Тѣ изъ участниковъ въ поддѣлкѣ сихъ бумагъ, которые откроютъ о своихъ соумышленникахъ и симъ дадутъ средство обнаружить и пресѣчь преступныя ихъ дѣйствія, освобождаясь отъ наказанія; имена ихъ сохраняются въ тайнѣ.

Съ виновныхъ въ поддѣлкѣ государственныхъ кредитныхъ бумагъ и всѣхъ въ томъ участвовавшихъ

взыскивается сумма, равная представляемой выпущеннымъ ими количествомъ сихъ бумагъ.

485. Кто зная о поддѣлкѣ банковыхъ билетовъ, ассигнацій и другихъ кредитныхъ государственныхъ бумагъ (см. выше сего статью 482), или о выпускѣ оныхъ въ обращеніе, но безъ всякаго въ томъ участія, не донесъ о томъ правительству, тотъ за сіе подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

486. Всѣ найденные у кого-либо фальшивые банковые билеты, ассигнаціи и прочія, въ статьѣ 482 сего Уложенія означенныя, государственный бумаги

конфискуются и отсылаются куда слѣдуетъ для истребленія.

Употребляемые для поддѣлки сихъ бумагъ орудія и припасы равномерно конфискуются и уничтожаются.

487. Кто будетъ выпускать въ обращеніе фальшивые банковые билеты, ассигнаціи, или иныя, въ статьѣ 482 сего Уложенія означенныя государственный бумаги, зная поддѣльвателей оныхъ или лица, занимающіяся переводомъ такихъ бумагъ, тотъ подвергается:

наказанію, какъ сообщникъ въ поддѣлкѣ ихъ, на основаніи правила, выше сего въ статьѣ 484 означеннаго.

Тотъ, кто получивъ случайно фальшивый банковый билетъ, фальшивую ассигнацію или другую кредитную государственную бумагу, и узнавъ достоверно, что сія ассигнація или

ни поминionychъ бумагъ, którzyby donieśli o swych współwinnych, i przez to możność wykrycia i zatamowania przestępnych ich działań podali, wolnymi będą od kary, a nazwiska ich w tajemnicy zachowane zostaną.

Od fałszerzy kredytowych papierów rządowych i od wszystkich, którzy w fałszowaniu ich udział mieli,

ściągnięta będzie summa wyrównywająca téj, na jaką takie fałszywe papiery wypuszczone zostały.

485. Kto, w fałszowaniu bankowych biletów, assygnat i innych rządowych papierów kredytowych (patrz wyżej artykuł 482), lub w puszczeniu ich w obieg żadnego udziału nie mając, wiedząc wszakże o tych przestępstwach, o nich Rządowi nie doniesie, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

486. Wszystkie znalezione u kogo fałszywe bilety bankowe, assygnaty i inne rządowe papiery, w artykule 482 niniejszego Kodexu wymienione,

skonfiskowane i gdzie należy dla zniszczenia odesłane zostaną.

Służące do fałszowania tychże papierów narzędzia i materiały zostaną również skonfiskowane i zniszczone.

487. Ktoby wypuszczał w obieg fałszywe bilety bankowe, assygnaty i inne papiery rządowe, w artykule 482 niniejszego Kodexu wymienione, znając fałszerzy tychże papierów lub osoby, trudniące się pośrednictwem przy ich wypuszczaniu, ukaranym zostanie:

jako współnik fałszowania podług prawideł, w powyższym 484 artykule objętych.

Kto dostawszy przypadkowo fałszywy bilet bankowy, fałszywą assygnatę lub inny także fałszywy kredytowy papier rządowy, i niewątpliwie przekonawszy się, że są fałszywemi, nie

сей билетъ суть фальшивые, не представитъ ихъ начальству, а передать, подъ видомъ настоящихъ, другому, подвергается: наказанію по правиламъ, постановленнымъ сего Уложенія въ статьѣ 1186 о воровствѣ - мошенничествѣ.

488. За поддѣлку, привозъ изъ-за границы и выпускъ завѣдомо въ обращеніе фальшивыхъ иностранныхъ ассигнацій и билетовъ также иностранныхъ кредитныхъ установлений, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ Сибирь, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьєю 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

489. Кто изъ служащихъ откроетъ постороннему лицу какой-либо изъ способовъ, употребляемыхъ при выдѣлкѣ государственныхъ кредитныхъ бумагъ, или же секретные оныхъ признаки, тотъ подвергается, если сіе учинено имъ въ намѣреніи благопріятствовать поддѣлкѣ сихъ бумагъ:

наказанію, выше сего въ статьѣ 484 определенному за участіе въ той поддѣлкѣ; а если онъ виновенъ только въ неосторожности или нескромности:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

НАРУШЕНІИ УСТАВОВЪ О ГЕРБОВОЙ БУМАГѢ И ПРИЛОЖЕНІИ
КАЗЕННАГО СТЕМПЕЛЯ.

490. За поддѣлку гербовой бумаги, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а

зложы ихъ зvierzechności i wyda je komu za dobre, ukaranym zostanie:

podług przepisów o oszustwie, w artykule 1186 niniejszego Kodexu objętych.

488. За фальшование, приwoзeніe z zagranicy i świadome puszczenie w obieg fałszywych zagranicznych assygnat i innych biletów zagranicznych kredytowych zakładów, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłößeie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

489. Kto z pomiędzy zostających w służbie odkryje osobie obcej jakibądź ze sposobów, używanych przy wyrabianiu kredytowych papierów rządowych, lub też tajemne ich znaki, ten, jeżeli to uczynił w zamiarze ułatwienia fałszowania tych papierów, ulegnie:

karom, za udział w tém fałszowaniu w powyższym 484 artykule oznaczonym;

jeżeli zaś stał się tylko winnym wydania tajemnicy przez nieostrożność lub nierozwagę:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O NARUSZENIU USTAW O PAPIERZE STEMPLOWYM I PRZYKŁADANIU
SKARBOWEGO STEMPA.

490. Za fałszowanie papieru stempłowego, winni ulegną: pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu

буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для седьмой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Если сіе преступленіе учинено лицомъ, которое было употреблено правительствомъ къ приготовленію гербовой бумаги, то наказаніе возвышается еще одною степенью и виновный приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 21 для шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

491. За выпускъ или переводъ завѣдомо поддѣльной гербовой бумаги, виновные подвергаются:

наказанію, какъ сообщники поддѣлателей сей бумаги на основаніи статьи 126 сего Уложенія.

492. Тѣ, которые, не бывъ изобличены ни въ сообществѣ съ поддѣлателями гербовой бумаги, ни въ знаніи о нихъ, употребляютъ однакожъ завѣдомо гербовую бумагу поддѣльную, приговариваются:

къ высшей мѣртъ наказаній, опредѣленныхъ за воровство-мошенничество въ статьѣ 1186 сего Уложенія.

Тому же наказанію подвергаются и тѣ, которые получивъ случайно поддѣльную гербовую бумагу и узнавъ достоверно, что сія бумага есть фальшивая, вмѣсто представленія оной начальству или уничтоженія ея, передадутъ ее, подъ видомъ настоящей, другому.

493. За употребленіе не гербовой бумаги на написаніе актовъ, документовъ и по дѣламъ, для которыхъ предписано употреблять оную, а равно и за не приложеніе въ свое время гербовой бумаги къ документамъ и дѣламъ въ

лѣтъ, а jeżeli не są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłöße w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniu.

Jeżeli przestępstwo to popełnionem zostało przez osobę, użytą od Rządu do wyrabiania papieru stemplowego, wówczas kara o jeden stopień podwyższoną, a winny skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłöße w ilości razów, artykułem 21 na szósty stopnia kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej na piętnowanie.

491. Za świadome puszczenie w obieg fałszywego papieru stemplowego lub pośrednictwo przy tém puszczeniu, winni karani będą:

jako współnicy fałszowania tego papieru podług przepisów, w artykule 126 niniejszego Kodexu objętych.

492. Kto, we wspólnictwie z fałszerzami nie zostając, ani też wiadomości o nich nie posiadając, użyje jednak świadomie fałszywego papieru stemplowego, skazanym zostanie:

na wyższe w zakresie kary, za oszustwo w artykule 1186 niniejszego Kodexu postanowione.

Tejże samęj karze ulegnie i ten, kto przypadkowo dostawszy fałszywy papier stemplowy, a następnie nabywszy zupełnego przekonania że jest fałszywym, zamiast złożenia zwierzytności lub zniszczenia tego papieru, wyda go komu za dobry.

493. Za użycie nie stemplowego papieru do sporządzenia aktów, dokumentów i do innych czynności, do których użycie papieru stemplowego jest przepisane, jak niemniej za niedołączenie, w czasie właściwym, stemplowego papieru do dokumen-

случаяхъ, когда сіе закономъ дозволено, виновный подвергается, буде цѣна слѣдовавшей къ употребленію бумаги меньше сорока пяти копѣекъ:

денежному взысканію девяноста копѣекъ;

а когда цѣна оной въ сорокъ пять или болѣе копѣекъ:

денежному взысканію вдвое противъ цѣны той бумаги, которую должно было употребить;

сверхъ того онъ обязанъ купить немедленно надлежащей цѣны бумагу.

При наложеніи сего взысканія на купцевъ, банкировъ, негодіантовъ, лавочниковъ и т. п., виновныхъ въ употребленіи не гербовой бумаги на купеческія книги, а равно и на лица, имѣющія книги квитанціонныя не на гербовой бумагѣ, количество онаго исчисляется не по всей составляющей книгу бумагъ, а по числу листовъ книги, на которыхъ уже написаны какія-либо статьи.

494. Кто, въ случаѣ означенномъ въ предшедшей 493 статьѣ, употребить хотя и гербовую, но низшаго противъ требуемаго закономъ достоинства бумагу, тотъ за сіе подвергается:

взысканію на основаніи той же 493 статьи, но количество сего взысканія соразмѣряется съ разностию между цѣною употребленной бумаги и той, которую слѣдовало употребить.

Примѣчаніе. За употребленіе бумаги высшаго достоинства не полагается взысканія, но употребившій бумагу другаго рода, хотя и надлежащаго достоинства, обязанъ заплатить за слѣдовавшую къ употребленію гербовую бумагу.

495. Взысканіямъ, определеннымъ выше сего въ статьѣ 493, подвергаются также:

1) Тѣ, кои имѣютъ, или предъявляютъ документъ или иную бумагу, подлежащую гербовой пошлинѣ, писанную не на гербовой бумагѣ;

тѣхъ и акт, въ случаѣ, когда доłączenie do nich takowego papieru jest prawem dozwolone, winny ulegnie, jeżeli cena nie użytego stempla wynosi mniej niż czterdzieści pięć kopiejek:

karze pieniężnej dziewięćdziesięciu kopiejek;

a jeżeli taż cena wynosi czterdzieści pięć kopiejek lub więcej:

karze pieniężnej we dwójnasób większej niż cena nie użytego papieru stemplowego;

oprócz tego zaś winny obowiązany będzie do bezzwłocznego zakupu papieru w cenie właściwej.

Przy rozciągnięciu tej kary na kupców, bankierów, negocjantów, kramarzy i t. p., winnych użycia niestemplowego papieru do ksiąg handlowych, jak niemniej na osoby, utrzymujące księgi kwitów nie na stemplowym papierze, wysokość rzeczonej kary ustanawiana będzie nie według całkowitej ilości papieru księgę składającego, lecz według liczby arkuszy, na których już cokolwiek wpisanem zostało.

494. Kto, w przypadku poprzedzającym 493 artykułem przewidzianym, użyje papieru wprawdzie stemplowego, lecz ceny niższej od tej, jaka dla podobnych aktów lub czynności jest przepisana, ulegnie:

karom, w tymże 493 artykule oznaczonym, lecz wysokość kary, w tym przypadku, ustanowioną zostanie w stosunku do różnicy między użytym stemplem a tym, którego użyć należało.

Uwaga. Użycie papieru ceny wyższej nad przepisaną nie ulega karze, lecz użycie papieru innego rodzaju, chociażby właściwej ceny, pociąga za sobą obowiązek opłacenia innego właściwego stempla.

495. Karom, w powyższym 493 artykule oznaczonym, ulegnie również ten:

1) Kto posiadać będzie albo przedstawi dokument lub inny akt, ulegający opłacie stempla, pisany nie na stemplowym papierze;

2) Тѣ, кои не заплативъ гербовой пошлины вступятъ во владѣніе полученнымъ по наслѣдству или же въ даръ имуществомъ;

3) Тѣ, кои не представляютъ къ приложенію стемпеля какіе-либо предметы, оному подлежащіе.

496. Чиновники, которые не исполняютъ въ свое время возложенной на нихъ обязанности принимать мѣры для надлежащихъ взысканій съ виновныхъ въ употребленіи не гербовой бумаги, когда сіе вмѣнено закономъ въ непремѣнную обязанность, или же въ употребленіи гербовой бумаги ненадлежащаго достоинства, подвергаются, сверхъ вознагражденія за причиненный симъ казнѣ убытокъ:

въ первый разъ денежному взысканію двадцати двухъ рублей пятидесяти копѣекъ;

во второй—сорока пяти рублей;

а за третій—удаляются отъ должности.

497. Тѣмъ же взысканіямъ и наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются чиновники судебныхъ мѣстъ, которые при разсмотрѣніи дѣлъ о наслѣдствѣ не взыщутъ установленной гербовой пошлины.

498. Свидѣтельствующіе вѣрность выписей или копій съ подлинниками чиновники, которые не напишутъ на свидѣтельствуемой ими выписи или копіи о томъ на какой по цѣнѣ гербовой бумагъ писанъ подлинникъ или же копія, съ коей сдѣлана сія выпись, подвергаются:

денежному взысканію девяноста копѣекъ.

Тому же взысканію подвергаются и переводчики, которые не упомянуть о цѣнѣ бумаги при засвидѣтельствovanіи вѣрности своихъ переводовъ.

499. Регенты и Нотаріусы, которые составляютъ актъ не на гербовой бумагѣ, или на бумагѣ гербовой ненадлежащаго достоинства, подвергаются за сіе:

взысканіямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьяхъ 493 и 494 и на томъ же основаніи.

2) Кто, безъ оплаты стемпла, obejmie spadek lub darowiznę;

3) Kto nie przedstawi do przyłożenia stemplu podlegających mu jakichkolwiek przedmiotów.

496. Urzędnik, który, w przypadku gdy jest bezwarunkowo prawem zobowiązany do przedsięwzięcia środków celem wymierzenia kary za nieużycie stemplowego lub za użycie stemplowego niewłaściwego papieru, nie dopełni w czasie właściwym włożonego na siebie pod tym względem obowiązku, ulegnie, oprócz wynagrodzenia skarbowi zrządzonej tym sposobem straty,

za pierwszym razem, karze pieniężnej dwudziestu dwóch rubli pięćdziesięciu kopiejek;

za drugim — czterdziestu pięciu rubli;

za trzecim zaś — oddaleniu od urzędu.

497. Tymże opłatom lub karom, i podług tychże prawideł, ulegną urzędnicy sądowi, którzy, przy stanowieniu względem czynności spadkowych, nie ściagną przepisanej opłaty stemplowej.

498. Urzędnicy, zaświadcзający zgodność wyciągów lub kopii z oryginałem, którzy nie oznaczają na zaświadcзonym przez siebie wyciągu lub kopii, jakiej ceny papier stemplowy do oryginału albo do téj kopii, z której wydawana wypisana została, był użytym, ulegną:

karze dziewięćdziesięciu kopiejek.

Taż kara rozeіgnietą zostanie na tłumaczy, którzy, w poświadczeniu zgodności przekładów swych z oryginałem, nie uczynią wzmianki o cenie stemplu.

499. Pisarze Aktowi i Regenci, którzy akt nie na stemplowym papierze lub też na stemplowym papierze niewłaściwej ceny sporządzają, ulegną:

karom, w powyższych 493 i 494 artykułach postanowionym, podług objętych temiż artykułami prawideł.

500. Чиновникъ, который выдастъ или скрѣпить ложное свидѣтельство о бѣдности для увольненія отъ платежа гербовой пошлины, обязанъ вознаградить за причиненный симъ казнѣ убытокъ, и сверхъ того подвергается:

денежному взысканію пятнадцати рублей;
за проступокъ сего рода во второй разъ
онъ удаляется отъ должности.

501. За всякій недочетъ гербовой бумаги въ казенныхъ складахъ оной, виновные въ томъ чиновники обязаны вознаградить за причиненный казнѣ ущербъ, какъ изъ внесенныхъ ими залоговъ, такъ и изъ другаго своего имущества, и сверхъ того подвергаются:

денежному взысканію, равному цѣнѣ утраченной ими гербовой бумаги.

502. Чиновникъ, который обратитъ въ свою пользу порученные его надзору гербовую бумагу или иные предметы, подлежащіе приложенію стемпеля:

наказывается за сіе по правиламъ о присвоеніи ввѣреннаго по службѣ имущества (статья 367 сего Уложенія).

503. За поддѣлку клеймъ на игральныхъ картахъ, календаряхъ и другихъ предметахъ, подлежащихъ стемпелю, виновный подвергается:

наказанію, опредѣленному выше сего въ статьѣ 490 за поддѣлку гербовой бумаги.

504. Кто ввезетъ изъ-за границы игральныя карты, тотъ, сверхъ конфискаціи сихъ картъ, подвергается:

денежному взысканію по три рубля за каждую колоду. Тому же взысканію подвергается и тотъ, кто будетъ употреблять карты, хотя и не иностранныя, но безъ стемпеля.

505. За продажу или употребленіе календарей безъ стемпелей, виновный подвергается:

денежному взысканію по два рубля за каждый экземпляръ такого календаря.

500. Urzędnik, który wyda lub podpisem swym stwierdzi nierzetelne świadectwo ubóstwa, celem uwolnienia kogo od opłaty stemplowej, obowiązany będzie wynagrodzić skarbowi wynikłe ztąd straty, i nadto ulegnie:

karze pieniężnej piętnastu rubli;
a za popełnienie podobnego wykroczenia po raz drugi,
oddaleniu od urzędu.

501. W przypadku nie wyrachowania się z papieru stemplowego, w składach rządowych zachowywanego, winni urzędnicy obowiązani będą do wynagrodzenia straty, skarbowi tym sposobem zrządzonej, tak z kaucyi przez siebie złożonej, jako i z innego majątku swego, a nadto ulegną:

karze pieniężnej w ilości, wyrównywającej cenie zatraczonego przez nich papieru stemplowego.

502. Kto, w służbie zostając, użyje na swą korzyść poruczonego jego dozorowi papieru stemplowego lub innych przedmiotów, ostemplowaniu ulegających, ukaranym zostanie:

podług przepisów o przywłaszczeniu sobie powierzonych z urzędu własności (artykuł 367 niniejszego Kodexu).

503. Za fałszowanie stempli na kartach do gry, kalendarzach i innych przedmiotach, ostemplowaniu podlegających, winny ulegnie:

karze, za fałszowanie papieru stemplowego w powyższym 490 artykule postanowionej.

504. Kto wprowadzi z zagranicy karty do gry, ten, oprócz konfiskaty tychże kart, ulegnie:

karze pieniężnej trzech rubli od każdej talii.
Tejże samej karze ulegną używający kart krajowych nie ostemplowanych.

505. Za sprzedanie lub używanie kalendarzy bez stempla, winny ulegnie:

karze pieniężnej po dwa ruble za każdy egzemplarz takiego kalendarza.

РАЗДѢЛЪ ВОСЬМЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПРОТИВЪ ОБЩЕСТВЕННОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА И БЛАГОЧИНІЯ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПРОТИВЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ, ОГРАЖДАЮЩИХЪ НАРОДНОЕ ЗДРАВІЕ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О нарушеніи Уставовъ Карантинныхъ.

506. Изобличенные въ слѣдующихъ, противъ установленнаго по части карантинной порядка, преступленійхъ:

1) Въ сопротивленіи, открытою силою или насильственными мѣрами, распоряженіямъ начальства для предупрежденія распространенія чумы;

2) Въ насиліи, причиненномъ карантинной стражѣ съ намѣреніемъ прорваться чрезъ карантинную черту;

3) Въ умышленномъ заженіи карантинныхъ заведеній или оцѣпленныхъ домовъ

подвергаются:

лишенію всехъ правъ и смертной казни.

507. Семужь наказанію подвергаются тѣ, которые въ самомъ карантинѣ, или карантинной чертѣ, или мѣстѣ оцѣпленномъ, во время существованія чумы окажутся виновными:

1) Въ выходѣ или выпускѣ людей или скота изъ карантинной черты или оцѣпленнаго мѣста;

DZIAŁ ÓSMY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH PRZECIW PUBLICZNEMU PORZĄDKOWI I URZĄDZENIOM POLICYJNYM.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH PRZECIW PRZEPISOM, ZABEZPIECZAJĄCYM STAN ZDROWIA POWSZECHNEGO.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O naruszeniu przepisów o kwarantanach.

506. Za popełnienie następujących przestępstw przeciw porządkowi, w przedmiocie kwarantan zaprowadzonemu:

1) Oporu, otwartą siłą lub gwałtownymi środkami dokonanego, przeciw rozporządzeniom zwierzchności, mającym na celu zapobieżenie szerzeniu się morowej zarazy;

2) Gwałtu, wyrządzonego straży przy kwarantanie, w zamiarze przedarcia się przez jej linię;

3) Umyślnego podpalenia zakładów kwarantany lub domów, kordonem opasanych,

winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i karze śmierci.

507. Tęże samęj karze ulegną ci, którzy w samęj kwarantanie, lub w jej obrębie, albo w miejscu kordonem opasaném, w czasie morowej zarazy, dopuszczą się:

1) Wyjścia albo wypuszczenia ludzi lub bydła za linią kwarantany albo z miejsca, kordonem opasanego;

2) Въ выходѣ изъ дома, цѣпью или карауломъ охраняемаго, по случаю оказавшихся въ ономъ больныхъ отъ чумы, а равно и въ выходѣ изъ дома, во время существованія сей заразы, не имѣя на то дозволенія начальства, или въ недозволенные часы, или же въ самовольной передачѣ другому выданныхъ имъ начальствомъ знаковъ на выходъ изъ оцѣпленного дома;

3) Въ сокрытіи больныхъ чумою и тайномъ вынось умершихъ отъ чумы изъ домовъ;

4) Въ вынось, выдачу или перебрасываніи чрезъ черту карантинную или черту оцѣпленія, или въ утайкѣ вещей зачумленныхъ или находившихся съ зачумленными;

5) Въ непредставленіи къ очисткѣ вещей, оставшихся послѣ умершаго отъ чумы;

6) Въ кражѣ изъ домовъ, находящихся въ оцѣпленіи и домовъ выморочныхъ.

Когда нарушенія карантинныхъ правилъ и мѣръ предосторожности, въ сей статьѣ означенныя, учинены или допущены въ карантинѣ, карантинной или оцѣпленной чертѣ не во время свирѣпствованія чумы, но однакожъ при существующемъ о распространеніи оной сомнѣніи, то виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

508. Наказанія, опредѣленные въ предшедшихъ 506 и 507 статьяхъ и на основаніи правилъ, оными постановленныхъ, подвергаются также чиновники, стражники и служители, употребляемые по прекращенію чумы, за содѣйствіе или послабленіе преступленіямъ, въ сихъ статьяхъ означеннымъ.

509. За поддѣлку документа или употребленіе заведомо документа поддѣльнаго, хотя бы онъ былъ поддѣланъ и другимъ, а равно и за употребленіе истиннаго, но чужаго документа, съ намѣреніемъ сократить карантинные обряды

2) Wyjścia z domu, który, z powodu okazania się w nim osób morową zarazą dotkniętych, jest kordonem opasany lub przez wartę strzeżony, albo wyjścia z domu, w czasie takowej zarazy, bez pozwolenia zwierzchności, lub w godzinach nie dozwolonych, albo też samowolnego udzielenia drugiemu danych sobie przez zwierzchność znaków dla wyjścia z domu opasanego;

3) Zatajenia choroby osób, dotkniętych morową zarazą, lub też tajemnego wynoszenia z domów ciał osób na nią zmarłych;

4) Wyniesienia, wydania lub przerzucenia za linią kwarantany lub kordonu, albo zatajenia rzeczy, jadem morowym zarazonych, lub tych, które z takimi rzeczami razem się znajdowały;

5) Nieprzedstawienia do oczyszczenia rzeczy, po umarłych na morową zarazę pozostałych;

6) Kradzieży z domów, kordonem opasanych, lub z domów, których mieszkańcy wymarli.

Jeżeli naruszenie prawideł kwarantany i środków ostrożności, w niniejszym artykule wzmiankowanych, popełnione lub dopuszczone zostało w samej kwarantanie, albo w obrębie kwarantany lub kordonu, nie w czasie grassowania morowej zarazy, w przypadku jednak zachodzącego o jej szerzeniu się podejrzenia, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi.

508. Karom, w poprzedzających 506 i 507 artykułach oznaczonym, i podług prawideł w tychże artykułach objętych, ulegają również urzędnicy, strażnicy i słudzy, użyci przy zataмовaniu zarazy, za ułatwienie przestępstw, temiż artykułami opisanych, lub za pobłażanie tym przestępstwom.

509. Za podrobienie dokumentu lub użycie świadomie dokumentu przez kogo innego podrobionego, niemniej za użycie prawdziwego, lecz cudzego dokumentu, w zamiarze skrócenia kwarantanowego postępowania lub całkowitego odeń uchylenia

или совѣтъ оныхъ избѣгнуть, виновный подвергается, въ томъ случаѣ, когда онъ прибылъ изъ мѣста, гдѣ свирѣпствуетъ чума:

лишенію всѣхъ правъ и смертной казни;
если же онъ прибылъ изъ такого мѣста, гдѣ хотя по извѣстіямъ, оттуда полученнымъ, и нѣтъ заразы, но оное считается въ числѣ сомнительныхъ, то

лишенію всѣхъ правъ и ссылки въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 21 сего Уложенія для шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

510. Кто, избѣгая карантиннаго очищенія, тайно пройдетъ какимъ бы то ни было образомъ мимо карантинныхъ и карантинной стражи и въ слѣдствіе того вступить самъ, или же проведетъ или провезетъ людей, животныхъ или вещи, очищенію подлежащія, безъ онаго въ мѣста благополучныя, тотъ подвергается наказаніямъ на основаніи слѣдующихъ правилъ:

1) Если онъ или транспортъ его вышли изъ мѣста, гдѣ свирѣпствуетъ чума,

лишенію всѣхъ правъ и смертной казни;

2) Если онъ или транспортъ его вышли изъ мѣста сомнительнаго,

лишенію всѣхъ правъ и ссылки въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ;

3) Если онъ или транспортъ его вышли изъ мѣста благополучнаго, но могли на пути сообщаться съ зачумленными или сомнительными,

лишенію всѣхъ правъ и ссылки въ Сибирь на поселеніе.

511. Если въ мѣстахъ, гдѣ учреждена карантинная линія, кто-либо изъ рыболововъ, прибрежныхъ перевозчиковъ,

сіе, винны улегніе, въ случаѣ ежели прибылъ изъ мѣста, гдѣ морова зараза grassuje:

позбавленію wszelkichъ правъ и каре śmierci;

ежели зашъ прибылъ изъ мѣста, которе, chociaжъ въ немъ, według odebranychъ wiadomości, зараза не istnieje, за podejrzanе jednakъ jest uważanémъ:

позбавленію wszelkichъ правъ и zesłaniu do ciężkichъ robótъ въ zakładachъ fabrycznychъ на czasъ od sześciu до ośmiu latъ, а ежели не jest od karъ cielesnychъ prawemъ wyłączony, i chłößeie w ilości razówъ, artykułemъ 21 niniejszego Kodexu на szósty stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonęj, niemniej piętnowaniu.

510. Kto, unikającъ oczyszczenia w kwarantanie, skrycie, jakimбądź sposobemъ, mimo kwarantany orazъ straży jejъ przejdzie, i skutkiemъ tego, czyli to samъ wejdzie, czyli teżъ innychъ ludzi, zwierzęta lub rzeczy, podlegające oczyszczeniu, bezъ odbycia go, do miejsc wolnychъ od zarazy wprowadzi, ten podługъ następnychъ przepisówъ ukaranymъ zostanie:

1) Jeżeli samъ lub transportъ, przezъ niego wprowadzony, pochodziłъ zъ miejsc, w którémъ grassuje zaraza, pozбавленіемъ wszelkichъ правъ и карą śmierci;

2) Jeżeli samъ lub transportъ, przezъ niego wprowadzony, pochodziłъ zъ miejscъ podejrzanego, pozбавленіемъ wszelkichъ правъ и zesłaniemъ do ciężkichъ robótъ въ zakładachъ fabrycznychъ на czasъ od sześciu до ośmiu latъ.

3) Jeżeli samъ lub transportъ, przezъ niego wprowadzony, wprowadzi zъ miejscъ wolnego od zarazy pochodziłъ, leczъ w drodze mógłъ mieć stycznośćъ zъ dotkniętymi zarazą lub podejrzanymi miejscami,

позбавленіемъ wszelkichъ правъ и zesłaniemъ do Syberyi на osiedlenie.

511. Jeżeli w miejscachъ, gdzie linia kwarantany jestъ urządzoną, rybakъ, przewoźnikъ, lub inny nadbrzeżny i pograniczny

прибрежныхъ и пограничныхъ жителей или и случайно тамъ находящихся, возьметъ вещи, на берегъ выброшенные, или лодки, шлюбки и другія гребныя суда, приставшія къ берегу, или же приметъ вещи или товары со встрѣченнаго имъ плывущаго изъ зараженныхъ, сомнительныхъ, или же неизвѣстныхъ мѣстъ судна или транспорта, то онъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ Сибирь на поселеніе. Но если сіе учинено въ такое время, когда правительствомъ предписаны гласнымъ образомъ особыя противъ занесенія заразы мѣры предосторожности, то виновный подвергается: лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

512. Лица, въ мѣстахъ оцѣпленія подъ карантиннымъ надзоромъ состоящія, за тайное между собою сообщеніе подвергаются, по выдержаніи вновь карантиннаго срока: аресту на время отъ трехъ до семи дней.

513. Тому же наказанію и на томъ же основаніи подвергаются изобличенные въ торговлю поношеннымъ платьемъ или тряпьемъ въ карантинной чертѣ или въ мѣстахъ оцѣпленія, послѣ сдѣланнаго о томъ запрещенія.

514. Лица, выдерживающія разные сроки очищенія, за сообщеніе между собою, хотя бы только по одной неосторожности, внутри карантина, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, подвергаются, по выдержаніи вновь слѣдующаго карантиннаго срока:

или денежному взысканію отъ трехъ до тридцати рублей;
или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

515. Содержатели гостинницъ, постоялыхъ дворовъ и другихъ заведеній сего рода, находящихся близъ оцѣпленнаго по случаю чумы мѣста (въ чертѣ, назначаемой высшимъ карантиннымъ начальствомъ), за впускъ въ свое за-

мѣшканіе, або przypadkowo tamże znajdujący się, wyrzucane na brzegъ rzeczy, lub czółna, łodzie i inne wiosłowe statki, które do brzegu przybiły, do siebie weźmie, або rzeczy lub towary z napotkanego statku lub transportu, płynącego z miejsc zarazy, podejrzanych lub niewiadomych, przyjmie, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie do Syberyi na osiedlenie.

Jeżeliby jednakъ czyn, wyżej określony, nastąpił w takimъ czasie, w którym ogłoszone zostały postanowione przez Rządъ szczególne środki ostrożności przeciwko wprowadzeniu zarazy, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu do ciężkichъ robót w zakładachъ fabrycznychъ na czasъ od czterechъ do sześciu latъ.

512. Osoby, znajdujące się pod dozoremъ kwarantany w miejscachъ kordonemъ opaszanych, któreby tajemnie w styczność między sobą weszły, ulegną, po wytrzymaniu powtórnego okresu kwarantany:

aresztowi od trzechъ do siedmiu dni.

513. Tejże samej karze i podługъ tegożъ prawidła ulegną ci, którzyby, w obrębie kwarantany lub w miejscachъ kordonemъ opaszanych, wbrew zakazowi w tymъ względzie wydanemu, używaną odzieżъ lub starzyzną handlowali.

514. Osoby, rozmaite okresy oczyszczenia odbywające, któreby wewnątrz kwarantany, chociażby tylko przez nieostrożność, w styczność między sobą weszły, ulegną, stosownie do okoliczności winę ichъ zwiększającychъ lub zmniejszającychъ, po odbyciu na nowo właściwego okresu kwarantany:

karze pieniężnej od trzechъ do trzydziestu rubli;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzechъ tygodni.

515. Utrzymujący hotele, zajazdy lub inne zakłady tego rodzaju, położone w pobliżu miejsc, kordonemъ z powodu zarazy morowej opaszanych (w obrębie, przez wyższą zwierzchność kwarantan oznaczonym), за przyjęcie do swego zakładu na

ведение на житье или ночлегъ лица, прибывшаго изъ оцѣпленнаго мѣста, безъ надлежащаго свидѣтельства отъ мѣстнаго начальства, что онымъ выдержано все слѣдующее очищеніе, подвергаются за сѣ:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

516. Если кто, бывъ впущенъ въ карантинъ съ позволенія начальства, прикоснется къ лицамъ или вещамъ зачумленнымъ или сомнительнымъ, или войдетъ изъ внѣшней части карантина во внутреннюю часть онаго, безъ дозволенія начальства, тотъ приговаривается за сѣ:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

но прежде сего онъ самъ подвергается карантинному очищенію, на основаніи общихъ правилъ.

Если сии лица или вещи находились только въ обсервации, то виновный въ сообщеніи съ оными приговаривается:

къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль, но также прежде сего подвергается надлежащей обсервации.

517. Всѣ маловажныя нарушенія карантинныхъ правилъ, учиненныя въ то время, когда въ карантинной чертѣ или оцѣпленномъ мѣстѣ не было ни зараженныхъ, ни подверженныхъ очищенію вещей, людей и животныхъ, подлежатъ: наказаніямъ, въ предшедшей 514 статьѣ опредѣленнымъ, и на основаніи правила, въ оной постановленнаго.

518. Участники въ преступленіяхъ карантинныхъ подвергаются:

наказаніямъ на равнѣ съ содѣявшими сии преступленія, кромѣ тѣхъ изъ нихъ, которые донесутъ о преднамѣренномъ преступленіи прежде содѣянія онаго, такъ, что оно можетъ чрезъ то быть заблаговременно предупреждено, и которые по сему освобождаются отъ всякаго наказанія.

мieszkanie lub nocleg osoby, z miejsca kordonem opasanego przybywającej, w świadectwo zwierzchności miejscowej stwierdzające że odbyła całe przepisane oczyszczenie nie opatrzonej, ulegną:

zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

516. Kto, będąc do kwarantany za pozwoleniem zwierzchności wpuszczonym, dotknie się czyli to osób, czyli też rzeczy zarażonych lub podejrzanych, albo z zewnętrznej części kwarantany do wewnętrznej, bez pozwolenia zwierzchności, przejdzie, skazanym zostanie:

na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy; poprzednio jednak uleść winien oczyszczeniu w kwarantanie, podług ogólnych w tym względzie przepisów.

Jeżeli zaś pomienione osoby i rzeczy pod obserwacją jedynie się znajdowały, winny wejścia w styczność z nimi skazanym zostanie:

na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni, poprzednio jednak stosownej obserwacji uleść powinien.

517. Wszystkie mniejsze wagi naruszenia przepisów o kwarantanach, popełnione w takim czasie, gdy w obrębie kwarantany lub w miejscu, kordonem opasanym, ani zarazą morową dotkniętych, ani ulegających oczyszczeniu rzeczy, ludzi lub zwierząt nie było, ściągają na winnego:

kary, w powyższym 514 artykule oznaczone, podług prawidła w tymże artykule objętego.

518. Mający udział w przestępstwach przeciw przepisom o kwarantanach ulegną:

karom na popełniających też przestępstwa postanowionym, wyjąwszy tych, którzyby o zamierzonym przestępstwie, przed wykonaniem go, donieśli, i przez to możność zapobieżenia mu podali: ci bowiem wolni będą od wszelkiej kary.

Тѣмъ, которые, по добровольному побужденію и раскаянію, донесутъ о преступленіи или во время содѣянія, или хотя и по совершеніи онаго, даруется при опредѣленіи наказаній нѣкоторое, на основаніи означенныхъ въ статьяхъ 141, 142 и 158 сего Уложенія правилъ, облегченіе.

519. Кто не донесетъ въ свое время какъ слѣдовало о тѣхъ, которые занемогли въ мѣстахъ подвергнутыхъ оцѣпленію, или же самъ прикоснувшись къ вещамъ сомнительнымъ, или увидѣвъ, что другой къ такимъ вещамъ прикасался, или видѣвъ, что кто-либо принялъ вещи съ встрѣченнаго транспорта, не донесетъ о томъ ближайшему карантинному начальству или кордонной стражѣ, или же узнавъ что кто-либо за кордонную цѣпь изъ-за границы прокрался, или же съ таковымъ имѣлъ сообщеніе, не объявить о томъ ближайшему карантину или заставѣ или кордону, тотъ за сіе подвергается:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

520. За выходъ изъ карантина или оцѣпленнаго мѣста, хотя и послѣ надлежащихъ очищеній и обсервациі, но безъ слѣдующаго отъ начальства сихъ мѣстъ свидѣтельства, виновный подвергается:

взысканію десяти рублей.

Когдажъ изъ карантина или оцѣпленнаго мѣста выйдетъ цѣлый транспортъ, также послѣ надлежащихъ очищеній или обсервациі, но безъ билета, то за сіе отвѣтствуетъ одинъ лишь начальствующій или старшій въ транспортѣ, и подвергается взысканію

отъ пятидесяти до ста рублей, смотря по количеству лицъ, въ транспортѣ находившихся.

521. Лица, подъ карантиннымъ надзоромъ состоящія, за неповиновеніе карантиннымъ и другимъ употребляемымъ по прекращенію чумы чиновникамъ и стражѣ, въ томъ, что относится къ соблюденію предписанныхъ для сего предосторожностей, подвергаются:

Сіи за, которыйбы з власных побудек и зджеи жалем, о преступ ствие, czyli то в chwili popełnienia, czyli nawet po dokonaniu go doniesli, doznaja przy wymiarze kary niektórych zlagodzen, na mocy przepisow, w artykulach 141, 142 i 158 niniejszego Kodeksu objetych.

519. Кто о osobach, które zachorowały w miejscach kordonem opasanych, w swoim czasie jak należało nie doniesie, albo dotknawszy się sam rzeczy podejrzanych, lub dostrzegłszy, że kto inny rzeczy takowych dotknął się, lub też, że rzeczy z napotkanego transportu przyjął, nie doniesie o tém najbliższej kwarantанowej zwierzchności lub straży kordonowej, albo powziawszy wiadomość, że ktobądź kordon z za obrebu jego potajemnie przebył, lub że kto z podobną osobą w styczności się znajdował, o tém przełożonym najbliższej kwarantаны, roгатки lub kordonu znać nie da, ten ulegnie:

osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego.

520. За wyjście z kwarantаны lub miejsca kordonem opasanego, wprawdzie po należyтm odbyciu oczyszczenia lub obserwacyi, lecz bez otrzymania właściwego świadectwa od zwierzchności, nad temi miejscami przełożonej, winny ulegnie:

karze pieniężnej dziesięciu rubli.

Jeżeli zaś z kwarantаны lub miejsca kordonem opasanego wyjdzie cały transport, również po należyтm odbyciu oczyszczenia lub obserwacyi, lecz bez biletu, wówczas odpowiedzialnym za to będzie sam tylko naczelnik lub przełożony transportu, i ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu do stu rubli, stosownie do liczby osób, w transporcie znajdujących się.

521. Osoby, pod nadzorem kwarantаны zostające, któreby urzędnikom kwarantаны lub innym przy tamowaniu zarazy użytym, niemniej straży, w тm co się zachowania przepisanych w tym względzie środków ostrożności dotyczy, nieuległość okazały, skazane zostaną:

лишении всехъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

522. Начальствующія надъ карантинами или мѣстами оцѣпленными лица, за выдачу знака или свидетельства на выпускъ изъ карантинной черты или мѣста оцѣпления, безъ надлежащаго по карантиннымъ правиламъ удостовѣренія въ здоровьѣ лица, коему таковой знакъ или свидетельство выданы, подвергаются:

наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 507 опредѣленнымъ и на основаніи правилъ, въ оной постановленныхъ.

523. Чиновники или служители карантинныхъ и мѣстъ оцѣпленныхъ, за слабость надзора при исполненіи правилъ относительно срока пребыванія въ карантинъ, а равно и за несохраненіе ими въ тайнѣ свѣдѣній о приключившихся въ карантинъ или оцѣпленномъ мѣстѣ болѣзняхъ, или получаеваемыхъ изъ другихъ мѣстъ объ опасности извѣстій, подвергаются:

отрѣшенію отъ должности,

или исключенію изъ службы и заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, смотря по мѣрѣ вины.

524. За нерадѣніе и упущенія по службѣ, не сопряженные съ нарушеніемъ правилъ Устава о Карантинахъ, а равно и за неприличное обращеніе съ лицами въ карантинъ поступившими, карантинные чиновники подвергаются:

въ первый и второй разъ, наказаніямъ на основаніи общихъ правилъ, въ статьѣ 418 сего Уложенія опредѣленнымъ;

а въ третій — отрѣшенію отъ должности, съ воспрещеніемъ служить по карантинному вѣдомству.

525. Если чиновники мѣстной полиціи не примутъ, въ случаѣ появленія чумы, узаконенныхъ для пресѣченія оной мѣръ, или не донесутъ о ея появленіи своему начальству, по предписаннымъ на то правиламъ, то они, смотря по

на позбавленіе wszelkichъ правъ i zesłanie do Syberyi na osiedlenie.

522. Przełożeni nad kwarantanami lub miejscami kordonem opasanemi, za wydanie znaku lub świadectwa na wyjście z obrębu kwarantany lub z miejsca kordonem opasanego, bez należytego, podług prawideł kwarantany, przekonania się o zdrowiu osoby, której znak lub świadectwo takowe udzielone były, ulegną:

karom, w powyższym 507 artykule oznaczonym, i podług prawideł, w tymże artykule objętych.

523. Urzędnicy lub posługacze, przy kwarantanach lub miejscach kordonem opasanych w służbie zostający, za niedostateczny dozór przy wykonaniu przepisów, dotyczących okresu pobytu w kwarantanie, i za niezachowanie w tajemnicy wiadomości o przypadkach choroby, które się w kwarantanie lub miejscu kordonem opasaniem zjawily, lub też wiadomości z innych miejsc o zagrażającym niebezpieczeństwie otrzymanych, ulegną:

złożeniu z urzędu,

albo wykluczeniu ze służby i osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego, stosownie do stopnia winy.

524. Za niedbalstwo i uchybienia w służbie, z naruszeniem przepisów o kwarantanach nie połączone, jak niemniej za nieprzystwoite obchodzenie się z osobami w kwarantanie znajdującymi się, urzędnicy kwarantany ulegną:

za pierwszym i drugim razem, karom podług ogólnych przepisów, w artykule 418 niniejszego Kodexu objętych;

za trzecim razem złożeniu z urzędu, z zabronieniem służenia nadal w wydziale kwarantan.

525. Urzędnicy policyi miejscowej, którzyby, w razie zjawienia się morowej zarazy, przepisanych dla zatamowania jej środków nie przedsięwzięli, albo o jej zjawieniu się swojej zwierzchności, podług istniejących w tym względzie przepisów, nie

обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, подвергаются:

отрѣшенію отъ должности;
или исключенію изъ службы;
или же лишенію всѣхъ правъ и ссылки въ Сибирь на поселеніе.

526. Если кто-либо изъ людей, въ карантинномъ домѣ находящихся, съ намѣреніемъ прикоснется къ такому лицу или такой вещи, которыя или вовсе подъ карантиннымъ надзоромъ не состоятъ, или же въ разныхъ съ нимъ срокахъ очищенія, то виновный, сверхъ наказанія, за нарушение карантинныхъ правилъ опредѣленнаго, присуждается, на основаніи статьи 63 сего Уложенія,

къ вознагражденію, по представленнымъ на то законнымъ доказательствамъ, за всѣ убытки, имъ кому-либо чрезъ то нанесенные.

527. Когда при осмотрѣ транспорта, для выпуска онаго изъ карантина, откроются не показанные прежде какіе-либо товары или вещи, заразу приѣмлющія, то карантинное очищеніе того транспорта начинается снова въ полной мѣрѣ, а виновные въ умышленномъ сокрытіи сихъ товаровъ или вещей подвергаются:

наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 507 опредѣленнымъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

*О нарушеніи постановленій противъ распространенія
появляющихся и прилипчивыхъ болѣзней.*

528. Если хозяинъ дома или управляющій онымъ, или же смотритель дома казеннаго, узнавъ о появившейся въ томъ домѣ горячкѣ съ пятнами, или другой прилипчивой болѣзни, не донесетъ о томъ немедленно мѣстному полицейскому начальству, то онъ подвергается:

донесѣн, улегнѣ, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

złożeniu z urzędu;
albo wykluczeniu ze służby;
albo pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie.

526. Kto, znajdując się w kwarantanie, umyślnie dotknie się osoby lub rzeczy, które w różnym z nim okresie oczyszczenia zostają, albo wcale pod dozorem kwarantany się nie znajdują, ten, oprócz kary, za naruszenie przepisów o kwarantnach oznaczonej, skazanym zostanie, w myśl artykułu 63 niniejszego Kodexu,

na wynagrodzenie wszelkich prawnie udowodnionych szkód, czynem tym zrządzonych.

527. Jeżeli, w czasie obejrzenia transportu przy wypuszczeniu go z kwarantany, wykrytemi zostaną towary lub rzeczy zarazę przyjmujące, a poprzednio nie okazane, wówczas oczyszczenie od zarazy tego transportu powtórnie i w zupełności odbytém zostanie, a winni umyślnego zatajenia takowych towarów lub rzeczy ulegną:

karom, w powyższym 507 artykule oznaczonym.

ODDZIAŁ DRUGI.

*O naruszeniu przepisów, mających na celu zapobieżenie
szerzeniu się chorób epidemicznych i zaraźliwych.*

528. Właściciele lub rządcy domów, niemniej zawiadujący domami rządowymi, którzy, powziawszy wiadomość o zjawieniu się w domu gorączki z plamami, albo innej zaraźliwej choroby, nie doniosą o tém bezzwłocznie zwierzchności policyjnej miejscowej, ulegną:

денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ — отъ пяти до восьми рублей, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля.

Къ тому же взысканію приговаривается всякій, кто во время повальной болѣзни не дастъ знать объ оказавшемся въ его жилищѣ новомъ больномъ хозяину дома или полиціи. Въ случаѣ особенныхъ увеличивающихъ вину обстоятельствъ, определенное въ сей статьѣ денежное взысканіе можетъ быть удвоено.

Если въ сихъ проступкахъ изобличенъ содержатель гостиницы, постоялаго дома или другаго заведенія, гдѣ останавливаются прѣзжающіе, то онъ за сіе подвергается:

денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ — отъ пятнадцати до двадцати пяти рублей, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ одного рубля пятидесяти копѣекъ до трехъ рублей.

Врачъ, который бывъ призванъ въ домъ, гдѣ оказалась прилипчивая болѣзнь, не донесетъ о томъ начальству, подвергается:

взысканіямъ и наказаніямъ на основаніи статьи 536 сего Уложенія.

529. Кто, во время свирѣпствованія повальной или прилипчивой болѣзни, не будетъ исполнять приказаній мѣстнаго начальства о непускѣ, безъ разрѣшенія, въ дома, или о выставленіи знаковъ предосторожности при входахъ тѣхъ домовъ, гдѣ находятся одержимые тою болѣзнію, или о незанятіи, до истеченія положеннаго срока, домовъ, оставшихся послѣ больныхъ, особенно послѣ умершихъ отъ той болѣзни, или же о надлежащемъ очищеніи домовъ и вещей и вообще о принятіи необходимыхъ, противъ распространенія или возобновленія той болѣзни, мѣръ, тотъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ — отъ двухъ до четырехъ рублей, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ двадцати пяти копѣекъ до одного рубля.

карзе денежнѣй, въ містахъ губернальныхъ — отъ пяти до восьми рубли, а во всѣхъ иныхъ — отъ пятидесяти копеекъ до рубля одного.

Тежѣ самѣй карзе улегне ten, kto podczas epidemii o nowym w jego mieszkaniu wynikłym przypadku choroby nie doniesie gospodarzowi domu lub policyi. W razie szczególnych, winę zwiększających okoliczności,

kara pieniężna, w niniejszym artykule oznaczona, we dwójnasób powiększoną być może.

Jeżeli by wykroczeń tych dopuścił się utrzymujący hotel, zajazd lub inny zakład, w którym stawają podróżni, wówczas ulegnie:

karze pieniężnej, w miastach gubernialnych — od piętnastu do dwudziestu pięciu rubli, a w innych miejscach — od jednego rubla pięćdziesięciu kopiejek do trzech rubli.

Lekarz, który wezwany będąc do domu, gdzie się zaraźliwa choroba zjawiała, o tém zwierzchności nie doniesie, ulegnie:

karom, w artykule 536 niniejszego Kodexu oznaczonym.

529. Ktoby, w czasie grassowania epidemicznej lub zaraźliwej choroby, nie wypełniał rozkazów miejscowej zwierzchności, dotyczących niewpuszczania, bez upoważnienia, do domów, w których się znajdują osoby tą chorobą dotknięte, wystawiania znaków ostrzeżenia przy wejściu do domów takich, nie zajmowania przed upływem oznaczonego przeciągu czasu domów, w których takie osoby chorowały lub zmarły, należytego oczyszczenia domów i rzeczy i w ogóle przedsięwzięcia środków koniecznych przeciw szerzeniu się lub wznowieniu tej choroby, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

karze pieniężnej, w miastach gubernialnych — od dwóch do czterech rubli, a w innych miejscach — od dwudziestu pięciu kopiejek do jednego rubla.

530. Кто оставшіяся послѣ умершихъ отъ прилипчивой болѣзни платье или инныя какія-либо вещи продать или скроеть, не подвергнувъ ихъ надлежащимъ образомъ очищенію, тотъ подвергается за сіе:

денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ — отъ пяти до десяти рублей, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ одного рубля до двухъ рублей.

Симъ же взысканіямъ подвергается и тотъ, кто, зная о происхожденіи сихъ вещей, покупаетъ или другимъ какимъ-либо образомъ приобрѣтаетъ оныя, безъ соблюденія надлежащихъ предосторожностей.

Тѣмъ, которые будутъ покупать поношенное платье или другія старыя вещи для перепродажи ихъ, также зная, что оныя не были надлежащимъ образомъ очищены, подвергаются:

денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ — отъ десяти до пятнадцати рублей, а въ прочихъ мѣстахъ отъ двухъ до пяти рублей.

531. Кто зная, что онъ одержимъ заразительною или иною прилипчивою болѣзнію, съ умысломъ учинить что-либо должствующее неминуемо сообщить сію болѣзнь другому, тотъ приговаривается:

къ заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Сверхъ того онъ обязанъ вознаградить зараженного имъ за всѣ на излеченіе его издержки.

Если, однакожъ, послѣдствіемъ сего будетъ неизлечимое разстройство въ здоровьѣ или же и самая смерть того, кому сообщена зараза, то виновный подвергается:

наказаніямъ, въ статьяхъ 958 и 960 сего Уложенія опредѣленнымъ.

532. Если женщина, зная что имѣетъ заразительную или иную вредную болѣзнь, скрывъ ее или умолчавъ о ней, поступить въ кормилицы или няньки, то она, по излеченіи, подвергается:

530. Кто одіезъ или инне какіебѣдъ рзeczy, по zmarłych z zaraźliwej choroby pozostałe, sprzeda lub ukryje, bez należytego ich oczyszczenia, ten ulegnie:

karze pieniężnej, w miastach gubernialnych — od pięciu do dziesięciu rubli, a w innych miejscach — od jednego do dwóch rubli.

Tęże samęj karze ulegnie i ten, kto, wiedząc o pochodzeniu tych rzeczy, kupi je lub innym sposobem nabędzie, bez zachowania należytych środków ostrożności.

Ktoby zaś kupował używaną już odіezъ lub inną starzyznę dla odprzedaży, wiedząc również że nie była jak należało oczyszczoną, ulegnie:

karze pieniężnej, w miastach gubernialnych — od dziesięciu do piętnastu, a w innych miejscach — od dwóch do pięciu rubli.

531. Kto, wiedząc że jest dotknięty zaraźliwą lub inną udzielającą się chorobą, w złym zamiarze uczyni co takiego, co nieuchronnie musi udzielić tę chorobę drugiemu, ten skazanym zostanie:

na zamknięcie w domu poprawy od trzech do sześciu miesięcy.

A nadto obowiązany będzie wynagrodzić zarażonemu wszelkie koszta jego leczenia.

Jeżeli jednak, w skutek takowego postępk, wyniknie nieuleczone uszkodzenie na zdrowiu lub nawet śmierć osoby, której choroba zaraźliwa udzieloną została, winny ulegnie:

karom, w artykułach 958 i 960 niniejszego Kodexu oznaczonym.

532. Kobieta, która wiedząc iż jest dotkniętą zaraźliwą lub inną szkodliwą chorobą, ukrywając ją lub o niej zamilczawszy, wejdzie w służbę za mamkę lub piastunkę, ulegnie po wyzdrowieniu:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ или заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года,

смотря по роду болѣзни и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ея.

533. Кто изъ содержателей гостинницъ, постоялыхъ дворовъ и тому подобныхъ заведеній, дастъ завѣдомо остановившемуся у него кровати, постелю или бѣлье, бывшія въ употребленіи одержимаго заразительною или иною прилипчивою болѣзнію, безъ соизволенія всѣхъ надлежащихъ предосторожностей, тотъ за сие подвергается:

денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей; или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

534. Содержатели трактировъ, харчевень и другихъ тому подобныхъ заведеній, которые завѣдомо употребляютъ, для приготовленія или разности припасовъ и напитковъ, или для услуги посѣщающимъ сии заведенія, людей одержимыхъ прилипчивыми болѣзнями, подвергаются за сие: денежному взысканію отъ пяти до тридцати рублей.

535. Если мѣстная полиція, получивъ извѣстіе о появившейся въ подвѣдомственныхъ ей мѣстахъ повальной или прилипчивой болѣзни, не приметъ предписанныхъ закономъ мѣръ для прекращенія и противъ распространенія оной, и не донесетъ о томъ надлежащему высшему начальству, то виновные въ семъ упущеніи члены полиціи при-суждаются:

или къ вычету шести мѣсяцевъ или и цѣлаго года изъ времени службы ихъ;
или къ отрѣшенію отъ должности;
или же и къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ лишеніемъ нѣ-

аресту отъ трехъ tygodni до трехъ miesięcy;
albo zamknięciu w domu poprawy od trzech miesięcy do roku jednego,

stosownie do rodzaju choroby i innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających.

533. Kto z utrzymujących hotele, zajazdy i tym podobne zakłady, osobie, która u niego mieszkanie zajęła, świadomie i bez zachowania należytych środków ostrożności, da do użycia łóżko, pościel lub bieliznę, używane poprzednio przez osobę dotkniętą zaraźliwą lub udzielił ją się chorobą, ten ulegnie:

karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli;
albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy,
stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

534. Utrzymujący traktyernie, garkuchnie i inne tego rodzaju zakłady, którzyby, do przygotowania lub roznoszenia pokarmów i napojów, albo do posługi uczęszczającym do tych zakładów, używali świadomie sług, zaraźliwą chorobą dotkniętych, ulegną:

karze pieniężnej od pięciu do trzydziestu rubli.

535. Jeżeli policya miejscowa, powziąwszy wiadomość o zjawieniu się, w miejscu pod jej dozorem zostającym, epidemicznej lub zaraźliwej choroby, środków prawem przepisanych dla zaimowania lub zapobieżenia szerzeniu się jej nie przedsięwzię, i o jej zjawieniu się właściwej wyższej zwierzchności nie doniesie, wówczas winni tego uchybienia urzędnicy policyi skazani zostaną:

na wytrącenie z czasu służby sześciu miesięcy lub nawet roku jednego;
albo na złożenie z urzędu;
albo na zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do

которыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ,

смотря по сопровождавшимъ оное, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, обстоятельствамъ.

536. Взысканіямъ, определеннымъ въ предшедшей 535 статьѣ, подвергаются находящіеся въ государственной службѣ врачи, которые не донесутъ немедленно мѣстнымъ медицинскимъ начальствамъ о каждомъ дошедшемъ до ихъ свѣдѣнія появленіи повальной или прилипчивой болѣзни.

Когдажъ въ семъ нарушеніи установленныхъ правилъ будетъ виновенъ врачъ вольно практикующій, то онъ подвергается;

въ первый разъ замѣчанію;

во второй—денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей;

въ третій же разъ, сверхъ такогожъ денежнаго взысканія, ему дѣляется строгій выговоръ, съ объясненіемъ, что за новое повтореніе означеннаго проступка ему воспрещена будетъ практика.

Если онъ и за симъ будетъ изобличенъ въ томъ же нарушеніи закона, то ему

воспрещается практика навсегда.

537. Если, во время свирѣпствованія какой-либо особенно опасной эпидемической или прилипчивой болѣзни, отъ правительства приняты или предписаны особыя противъ распространенія оной мѣры предосторожности, то нарушители правилъ, на сей случай установленныхъ, подвергаются наказаніямъ, особо въ тожъ время отъ правительства опредѣляемымъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О нарушеніи правилъ для погребенія мертвыхъ.

538. Кто безъ надлежащаго разрѣшенія похоронитъ мертвца не на кладбищѣ для того устроенномъ, тотъ за сіе подвергается:

двѣхъ лѣтъ, зъ утратою некоторыхъ, въ артикулѣ 54 нинѣшняго Kodexu описанныхъ, szczególnыхъ правъ и привилѣгій, stosownie do towarzyszącychъ temu uchybieniu, winę ichъ zwiększającychъ lub zmniejszającychъ, okoliczności.

536. Karomъ, w poprzedzającymъ 535 artykule oznaczonymъ, ulegną również lekarze, w służbie rządowej zostający, którzy, miejscowej zwierzchności lekarskiej, o każdymъ doszłymъ do ichъ wiadomości zjawieniu się epidemicznej lub zaraźliwej choroby natychmiastъ не doniosą.

Lekarzъ wolno praktykujący, który tego naruszenia istniejącychъ przepisówъ się dopuści, ulegnie:

за первымъ разомъ, napomnieniu;

за другимъ—karze pieniężnej od pięciu до dziesięciu rubli;

за третьимъ zaś, oprócz takiejże kary pieniężnej, surowej naganie zъ objawieniemъ, że w razie dalszego powtórzenia tego wykroczenia praktyka zabronioną mu zostanie.

Gdyby, pomimo to, znowu tego wykroczenia się dopuścił, praktyka zostanie mu na zawsze zabronioną.

537. Jeżeliby, w czasie grassowania jakiej szczególnie niebezpiecznej epidemicznej lub zaraźliwej choroby, Rządъ przedsięwziął lub nakazał szczególne dla zapobieżenia szerzeniu się jej środki ostrożności, wówczas ten, co przepisy w tymъ celu wydane naruşy, ulegnie:

karomъ szczególnymъ, na ten przypadekъ przezъ Rządъ oznaczonymъ.

ODDZIAŁ TRZECI.

O naruszeniu przepisówъ, dotyczącychъ chowania zmarłychъ.

538. Kto zmarłego pochowa, bezъ właściwego pozwolenia, nie na cmentarzu w tymъ celu urządzonymъ, ulegnie:

денежному взысканію отъ одного до пятидесяти рублей. Но если кто-либо похоронить мертвого на кладбищѣ, на которомъ погребались умершіе отъ заразы, послѣ закрытія онаго, то онъ за сіе приговаривается:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

539. Если мертвое тѣло не будетъ, при погребеніи онаго, зарыто въ предписанной закономъ глубинѣ, или же могила не будетъ до опредѣленной высоты засыпана, то виновный въ семъ подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей;
или же аресту на время отъ трехъ до семи дней,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

540. Священникъ, который похоронить мертвое тѣло въ городѣ при церкви, а не на отведенномъ для сего кладбищѣ, а равно и тотъ, который будетъ уклоняться отъ погребенія умершаго, не имѣя къ тому причинъ законныхъ, подвергается за сіе:

исправительному наказанію по распоряженію своего духовнаго начальства.

541. Кто безъ дозволенія правительства выроетъ погребенное тѣло для перевезенія онаго въ другое мѣсто, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ двадцати до ста рублей;
или же аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

542. Тѣ, которые, въ случаѣ учрежденія новаго кладбища, будутъ, безъ особеннаго разрѣшенія правительства, вырывать находящіеся на старомъ гробы и мертвыя тѣла, для перенесенія ихъ въ другія мѣста, или же обращать

карзе денежнѣй отъ одного до пятидесяти рублѣй. Кто заѣ на цментарзѣ, на котрымъ змарлыхъ з заразы грѣбано, по замкнѣціу tego cmentarza змарлѣго поchowа, ulegnie:

osadzeniu w wieży od trzech do sześciu miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

539. Za niezakopanie przy pogrzebaniu ciała zmarłego, w głębokości istniejącymi przepisami oznaczonej, oraz za nieusypianie mogiły do przepisanej wysokości, winny ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli;
albo aresztowi od trzech do siedmiu dni,
stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

540. Duchowny, któryby zmarłego pochował w mieście przy kościele, a nie na wyznaczonym na to cmentarzu, lub któryby od pochowania zmarłego się uchylał, bez prawnych do tego powodów, ulegnie:

karze porządkowej podług uznania swęj duchownęj zwierzchności.

541. Kto, bez pozwolenia władzy, odgrzebie pochowane ciało, dla przewiezienia go na inne miejsce, ulegnie:

karze pieniężnej od dwudziestu do stu rubli;
albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy,
stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

542. Ktoby, w przypadku urządzenia nowego cmentarza, bez szczególnego pozwolenia władzy odgrzebywał znajdujące się na dawnym trumny i ciała zmarłych, dla przeniesienia ich w inne miejsca, albo dawny cmentarz na rolę obrócił, lub in-

прежнее кладбище подъ пашню, или другимъ какимъ-либо образомъ истреблять оставшіяся на ономъ могилы, подвергаются за сіе:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, и, сверхъ того, денежному взысканію по двадцати рублей за каждое вырытое ими мертвое тѣло.

543. Кто, исключая случаевъ закономъ опредѣленныхъ, похоронить мертвого прежде истечения опредѣленнаго для сего времени (трехъ сутокъ по удостовѣреніи въ смерти его), тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пятидесяти рублей; или же аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Но если въ послѣдствіи окажется, что похороненный, такимъ образомъ, человекъ находился въ летаргическомъ снѣ, или въ припадкѣ оцѣпенія, принятомъ за смерть, и умеръ отъ преждевременнаго погребенія, то виновный въ семъ приговаривается:

сверхъ опредѣленнаго выше взысканія или наказанія, къ церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства, если онъ исповѣдуетъ Христіанскую вѣру.

544. Кто похоронить мертвого прежде судебно-медицинскаго осмотра тѣла въ такихъ обстоятельствахъ, когда закономъ сіе не дозволено, тотъ подвергается за сіе:

или денежному взысканію отъ пятнадцати до трехъ сотъ рублей;

или же аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Но если будетъ дознано, что онъ учинилъ сіе съ намѣреніемъ скрыть слѣды смертоубійства, то онъ въ семъ случаѣ, смотря по обстоятельствамъ дѣла,

нѣмъ какимъбѣдъ способомъ pozostałe на nim mogiły niszczył, ulegnie:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy, a nadto, karze pieniężnej dwudziestu rubli za każde odgrzebane przez nie ciało zmarłego.

543. Kto, przed upływem przepisanego w tym względzie czasu (trzech dni od przekonania się o zaszłej śmierci), odjąwszy przypadki prawem oznaczone, zmarłego pochowa, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięćdziesięciu rubli;

albo aresztowi od trzech dni do trzech tygodni,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Gdyby zaś okazało się następnie, że pochowany przed upływem tego czasu człowiek zostawał w letargu lub w stanie pozornej śmierci i w skutek przedwczesnego pogrzebu umarł, winny, jeżeli jest Chrześcijańskiego wyznania,

oprócz kar powyżej oznaczonych, ulegnie też pokucie kościelnej, podług zarządzenia swęj duchownej zwierzchności.

544. Kto, w przypadku gdy tego istniejące przepisy nie pozwalają, pochowa zmarłego przed odbyciem na jego ciele sądowo-lekarskiego obejrzenia, ulegnie:

karze pieniężnej od piętnastu do trzystu rubli;

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Jeżeli by to zaś nastąpiło w zamiarze zatarcia śladów zabójstwa, winny, podług okoliczności, ukaranym zostanie:

наказывается какъ пособникъ въ содѣянномъ смертоубійствѣ, или же укрыватель онаго, по правиламъ, въ статьяхъ 128 или 131 сего Уложенія постановленнымъ.

545. Кто привезетъ изъ - за границы мертвое тѣло въ пограничные города, не получивъ на то особаго позволенія, тотъ за сѣе подвергается:

денежному взысканію трехъ сотъ рублей;

а кто безъ надлежащаго дозволенія будетъ провозить тѣло изъ одной губерніи въ другую, или изъ одного уѣзда въ другой, тотъ подвергается:

взысканію тридцати рублей.

ОТДѢЛЕНІЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

*О нарушеніи правилъ, установленныхъ на случай
скотскихъ падежей.*

546. Кто, зная о заразѣ появившейся на скотѣ его, не донесетъ о томъ не медля мѣстному начальству, тотъ за сѣе подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей;

когдажъ онъ, не взявъ самъ никакихъ мѣръ предосторожности, допустить сообщеніе больнаго скота своего съ принадлежащимъ кому-либо другому здоровымъ и, въ слѣдствіе того, зараза распространится, то виновный въ семъ подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его,

или денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей;

или же аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

547. Кто, во время открывшагося уже скотскаго падежа, скроетъ больную скотину отъ чиновника, посланнаго для пресѣченія или предупрежденія онаго, или же не будетъ исполнять приказаній начальства или ветеринарнаго врача о мѣрахъ для прекращенія и противъ распространенія заразы, тотъ подвергается за сѣе:

яко uczestnik popełnionego zabójstwa, lub je ukrywający, w myśl przepisów, w artykułach 128 i 131 niniejszego Kodeksu objętych.

545. Kto z zagranicy do miast pogranicznych ciało zmarłego przywiezie, bez szczególnego na to pozwolenia, ulegnie:

karze pieniężnej trzystu rubli;

a ktoby, bez należytego pozwolenia, ciało zmarłego z jednej gubernii do drugiej, lub z jednego powiatu do drugiego przewoził, ulegnie:

karze pieniężnej trzydziestu rubli.

ODDZIAŁ CZWARTY.

*O naruszeniu przepisów, mających na celu zapobieżenie
pomorowi bydła.*

546. Kto, powziąwszy wiadomość o zjawieniu się zarazy w swém bydłe, o tém miejscowej zwierzchności niezwłocznie nie doniesie, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli;

jeżeli zaś, nie przedsiewziąwszy sam żadnych środków ostrożności, dopuści choremu bydłu swemu zetknięcia się ze zdrowym do kogo innego należącym, i skutkiem tego zaraza się rozszerzy, wówczas, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do dziesięciu rubli;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

547. Kto, w czasie grassującego już pomoru, chore bydło przed urzędnikiem, dla zatamowania pomoru lub zapobieżenia jego szerzeniu się wysłanym, ukryje, albo poleceń zwierzchności lub lekarza weterynaryi, względem użycia środków celem zatamowania pomoru lub zapobieżenia jego szerzeniu się, nie dopełni, ten ulegnie:

денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей; или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, и въ особенности смотря по тому, отъ неразумія, забывчивости, легкомыслія, или же по упорству и съ намѣреніемъ, приказанія начальства или врача были имъ не исполняемы.

Когдажъ при томъ оказано будетъ явное неповиновеніе предписаніямъ начальства, то виновные въ томъ подвергаются:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ

548. Чиновники полиціи и Войты, которые узнавъ о появившемся въ мѣстахъ, имъ подвѣдомственныхъ, скотскомъ падежѣ, не донесутъ о томъ по принадлежности кому слѣдуетъ и не примутъ предписанныхъ закономъ предохранительныхъ мѣръ, подвергаются за сіе, Войты,

денежному взысканію отъ пяти до тридцати рублей, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ; а чиновники полиціи, вычету изъ времени службы отъ одного до шести мѣсяцевъ;

или удаленію отъ должности,

также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

549. Прогоняющіе скотъ, для продовольствія городовъ, промышленники, которые, усмотрѣвъ между прогоняемою ими скотиною признаки заразной болѣзни, не отдѣлять больныхъ отъ гурта и не извѣстятъ о томъ мѣстное полицейское начальство, а равно и тѣ, которые падшіи во время прогона скотъ будутъ зарывать не въ отдаленныхъ отъ дороги мѣстахъ, подвергаются за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

карзе денежнѣй отъ десяти до пятидесяти рублѣ; или аresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, a mianowicie stosownie do tego, czy niewypełnienie poleceń zwierzchności lub lekarza z niepojęcia, zapomnienia lub lekkomyślności pochodziło, czyli też skutkiem uporu i z zamiarem nastąpiło.

Jeżeli zaś przytém okazana zostanie jawna nieuległość poleceniom zwierzchności, winny skazanym zostanie:

na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy.

548. Wójci gmin i urzędnicy policyi, którzy powziawszy wiadomość o zjawieniu się, w miejscu dozorowi ich poruczoném, pomoru bydła, nie doniosą o tém komu należy i nie przedsięwzją przepisanych środków zaradczych, ulegną, Wójci,

karze pieniężnej od pięciu do trzydziestu rubli, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających; a urzędnicy policyi,

wytrąceniu z czasu służby od jednego do sześciu miesięcy; albo oddaleniu od urzędu,

również stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

549. Handlarze, bydło na rzeź do miast pędzący, którzy, dostrzegłszy w niem znaki zaraźliwej choroby, sztuk chorých od gromady nie oddziela, i miejscowej zwierzchności policyjnej o zjawieniu się w swęj gromadzie zarazy znać nie dadzą, niemniej, ci z nich, którzy padłe w drodze bydłeta w miejscach od drogi nieodległych zakopią, ulegną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

или денежному взысканію отъ двадцати до ста рублей;
или же, сверхъ такогѡ денежнаго взысканія, еще и аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Погонщики, виновные въ неизвѣщеніи своихъ хозяевъ, или надзирающаго за прогономъ гурта, о замѣченныхъ ими въ прогоняемомъ скотѣ признакахъ болѣзни, подвергаются:

наказанію розгами отъ пятнадцати до двадцати ударовъ, или, буде они по закону изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

550. За умышленное сообщеніе заразы чужому скоту, виновные подвергаются:

наказаніямъ, въ статьѣ 1126 сего Уложенія за сіе опредѣленнымъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЯТОЕ.

О нарушеніи правилъ для охраненія чистоты воздуха и безвредности воды.

551. Если кто-либо построить, признанные по законамъ вредными для чистоты воздуха или безвредности воды, фабрику, мануфактуру или заводъ въ городѣ, или хотя и внѣ города, но выше онаго по теченію рѣки или протока, то сіи заведенія уничтожаются на счетъ виновнаго, и онъ подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти до ста рублей.

552. Кто въ городахъ допустить въ мѣстахъ, которыя онъ обязанъ содержать въ чистотѣ, а въ селеніяхъ на улицахъ и дорогахъ, накопленіе въ большомъ количествѣ сору, нечистоты, или вообще чего-либо, что можетъ заражать воздухъ, тотъ за сіе подвергается:

karze pieniężnej od dwudziestu do stu rubli;
albo, oprócz téjże kary, aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Poganiacze, którzy o znakach choroby, przez siebie na bydło dostrzeżonej, panom swym lub dozorującym pędzenia gromady nie donoszą, ulegną:

karze chłosty od piętnastu do dwudziestu razy, a jeżeli są od kar cielesnych prawem wyłączeni, aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

550. Za umyślne udzielenie zarazy cudzemu bydłu, winni ulegną:

karom, w artykule 1126 niniejszego Kodexu postanowionym.

ODDZIAŁ PIĄTY.

O naruszeniu przepisów, mających na celu utrzymanie czystości powietrza i nieszkodliwości wody.

551. Jeżeli kto fabrykę, rękodzielnię lub inny zakład w myśl istniejących przepisów za szkodliwy dla czystości powietrza lub wody uznany, wybuduje w mieście, lub nawet za miastem, lecz powyżej niego pod wodę rzeki lub strumienia, wówczas zakład zniszczonym zostanie kosztem winnego, który nadto ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu do stu rubli.

552. Kto w mieście, w miejscach które jest obowiązany w czystości utrzymywać, a we wsi, na ulicach i drogach, dopuści znacznego nagromadzenia się śmieci, nieczystości lub w ogóle czego bądź mogącego powietrze заражаć, ulegnie:

денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ — отъ одного до трехъ рублей, въ прочихъ городахъ — отъ двадцати пяти копѣекъ до одного рубля, а въ селеніяхъ — отъ десяти до двадцати пяти копѣекъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

553. Кто будетъ въ городахъ свозить нечистоты не въ указанныя полиціею мѣста, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію, въ городахъ губернскихъ — отъ двухъ до четырехъ рублей, а въ прочихъ городахъ — отъ одного до двухъ рублей за каждый разъ, и обя-
занъ очистить свезенную имъ нечистоту.

Сему же взысканию подвергаются тѣ, которые будутъ оставлять падшій скотъ на площадяхъ, улицахъ, дворахъ и т. д., или же вывозить оный не на мѣста указанные полиціею, или не будутъ зарывать оного надлежащимъ образомъ и въ опредѣленномъ для того мѣстѣ.

554. Если мясники будутъ бить скоть не въ устроенныхъ для сего скотобойняхъ, тамъ, гдѣ оныя находятся, то

за первый разъ съ нихъ взыскивается два рубля;

за второй — пять;

а за третій — десять рублей.

Изобличенные въ семьъ болѣе трехъ разъ подвергаются:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

555. Кто въ городахъ или селеніяхъ будетъ въ рѣкахъ, каналахъ, источникахъ или колодцахъ, изъ коихъ жители того мѣста берутъ для внутренняго употребленія воду, мочить конопли или ленъ, или же инымъ какимъ-либо образомъ портить воду, тотъ, смотря по важности произведенной имъ порчи и нанесеннаго чрезъ то вреда и по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, обстоятельствамъ, подвергается:

karze pieniężnej, w miastach gubernialnych — od jednego do trzech rubli, w innych miastach — od dwudziestu pięciu kopiejek do jednego rubla, a po wsiach — od dziesięciu do dwudziestu pięciu kopiejek,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

553. Kto w mieście wywiezie nieczystości nie na miejsce w tym celu przez policję wskazane, ulegnie:

karze pieniężnej, w miastach gubernialnych—od dwóch do czterech rubli, a w innych—od jednego do dwóch rubli za każdy raz, i oprócz tego obowiązany będzie uprzątnąć ztamtąd zwiezioną przez siebie nieczystość.

Téjże karze ulegną i ci, którzyby pozostawili zdechłe zwierzęta na placach, ulicach, podwórzach i t. p., lub wywieźli je nie na miejsca przez policję wskazane, albo w miejscach na to przeznaczonych jak należy ich nie zakopali.

554. Rzeźnicy, którzyby, w miejscach gdzie się znajdują urządził dla bicia bydła rzeźnie, bydło nie w tych rzeźniach bili, ulegną:

karze pieniężnej za pierwszym razem, dwóch rubli;

za drugim—pięciu rubli;

a za trzecim—dziesięciu rubli.

W razie zaś popełnienia tego więcej niż trzy razy, ulegną:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

555. Ktoby, w mieście lub po wsiach, w rzekach, kanałach, źródłach lub studniach, z których mieszkańcy zaopatrują się w wodę do wewnętrznego użycia, konopie lub len moczył, albo innym sposobem wodę psuł, ten, stosownie do tego, jak, dalece wodę zepsuł, niemniej w miarę zrządzonej szkody i innych winę jego zwiększających lub zmniejszających okoliczności, ulegnie:

денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ — отъ одного до двадцати пяти рублей, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ двадцати пяти копѣекъ до трехъ рублей. Когдажъ онъ, хотя и безъ умысла сдѣлать вредъ общественному здоровью, будетъ въ воду бросать вещества ядовитыя или сильно-дѣйствующія и вредныя, то приговаривается за сие: къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

За учиненіе сего съ намѣреніемъ лишить кого-либо жизни, виновный подвергается:

наказанію, въ статьѣ 925 сего Уложенія за предумышленное убійство опредѣленному.

ОТДѢЛЕНІЕ ШЕСТОЕ.

О нарушеніи правилъ, охраняющихъ безвредность жизненныхъ припасовъ и напитковъ.

556. За продажу сыраго или недопеченаго хлѣба, виновный подвергается:

денежному взысканію, равному продажной цѣнѣ всего какъ уже проданнаго имъ, такъ и найденнаго у него, при изобличеніи въ продажѣ, такого хлѣба;

сырой же или недопечный хлѣбъ отбирается въ пользу богоугодныхъ заведеній для перепеченія или обращенія въ сухари.

Изобличенные въ семь проступкѣ во второй разъ подвергаются:

тому же денежному взысканію вдвое;

въ третій же разъ,

сверхъ денежнаго взысканія вдвое, аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

557. За продажу испортившагося мяса и испортившейся рыбы, вредныхъ грибовъ, неспѣлыхъ фруктовъ и другихъ вредныхъ для здоровья съѣстныхъ припасовъ, виновный подвергается:

карзе денежнѣй въ мѣстахъ губернскихъ — отъ одного до двудзести пяти рублей, а въ иныхъ мѣстахъ — отъ двудзести пяти копѣекъ до трехъ рублей.

Ктобы за, хотя безъ замиару зашкюдженія повсечеиному здровіу, рзуалъ в водѣ сїала труяще, або гвалтовнне дїалающе и шкюдливе, тен сказанымъ зостане:

на осадженіе въ вїеzy од трехъ до шеїсїу мїеїсїеzy.

Лечъ жеїелїбы сїе зего допуїсїлъ въ замиарзе одїеїа другїему зїеїа, улегнїе:

карзе за розмыїслне забїїзтво, въ артыкулѣ 925 нїнїеїззего Кодеху означонѣй.

ОДДІАЛЪ ШЗСТЫ.

О нарушеніи przepisów, mających na celu zabezpieczenie nieszkodliwości pokarmów i napojów.

556. Ктобы хлѣбъ не допечзны спредавалъ, улегнїе:

карзе денежнѣй вырїównывающеї ценѣ сїаковїтѣй оїлїосї такого хлѣба, не тїлко жуї спреданого, але и пры выкрьїеїу спредазы у нїего зналезїонего

хлѣбъ заї не допечзны одѣбранымъ зостане на корзыїсї заклїадїów доброзчынныхъ, дїла выпїеченїа го на ново луб замїенїенїа на suchary.

Допуїсцазїащїе сїе зего выкрозченїа по разъ другї улегнїе:

такїеїже карзе ве двїїонїасїбъ повїеїксзонѣй;

а по разъ трзечї,

опрїеїзъ тѣй оїаааїнѣй, то зест ве двїїонїасїбъ повїеїксзонѣй кары денежнѣй, аресзтїовї од сїедмїу днїа до трзехъ тїгоднї.

557. Ктобы спредавалъ зепсзте мїеїсо луб рыбы, грїзыбы шкюдливе, нїеодїржаїе оївоце, луб нїне шкюдливе дїла здровїа прїедмїоты зїывнїосї, улегнїе:

чихъ мѣстахъ—отъ пятидесяти копѣекъ до двухъ рублей; во второй разъ такому же взысканію вдвое; а въ третій, сверхъ денежнаго взысканія второе, аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

561. Мясники, изобличенные въ томъ, что они въ своихъ мясныхъ лавкахъ не содержатъ полки, скамьи и другая принадлежности въ надлежащей опрятности, или же инымъ образомъ допускаютъ въ нихъ такую нечистоту, отъ коей продаваемое ими мясо должно подвергнуться порчѣ, во вредъ общественному въ томъ мѣстѣ здоровью, приговариваются за сіе къ денежнымъ взысканіямъ:

за первый разъ, въ губернскихъ городахъ—отъ пятидесяти копѣекъ до двухъ рублей, а въ прочихъ мѣстахъ—отъ двадцати пяти копѣекъ до одного рубля; за второй, въ губернскихъ городахъ—отъ двухъ до пяти, а въ прочихъ мѣстахъ—отъ одного до двухъ рублей;

за третій, въ губернскихъ городахъ—отъ пяти до десяти, а въ прочихъ мѣстахъ—отъ двухъ до пяти рублей;

въ четвертый разъ они, сверхъ взысканія въ губернскихъ городахъ—отъ десяти до пятнадцати, а въ прочихъ мѣстахъ—отъ пяти до десяти рублей, подвергаются аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

562. Торгующіе другими съѣстными припасами, за несоблюденіе надлежащей при сохраненіи оныхъ чистоты, подвергаются:

денежному взысканію отъ двадцати пяти до пятидесяти копѣекъ.

563. Если въ гостинницѣ, рестораціи, трактирѣ, харчевнѣ, кондитерской лавкѣ, кофейномъ домѣ или другомъ какомъ-либо сего рода заведеніи, въ коемъ приготавливаются на продажу что-либо съѣстное или напитки, будутъ для приготовления того употребляемы вредные для здоровья припасы,

отъ пятидесяти копѣекъ до двухъ rubli; за другимъ разомъ, тѣ же самѣ карзе въ двѣнасъбы повѣшенной;

а за третимъ, oprócz powyższej kary pieniężnej we trójnasób powiększonej, aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

561. Rzeźnicy, którzyby w swych jatkach pótek, ławek i innych sprzętów w należytej czystości nie utrzymywali, lub w inny sposób dopuszczali w tychże jatkach nieochędóstwa, skutkiem którego sprzedawane mięso z uszczerbkiem zdrowia mieszkańców zepsuciu ulegać musi, skazani zostaną na karę pieniężną:

za pierwszymъ разомъ, w miastach gubernialnych—od pięćdziesięciu kopiejek do dwóch rubli, a w innych miejscach—od dwudziestu pięciu kopiejek do jednego rubla;

za drugimъ разомъ, w miastach gubernialnych—od dwóch do pięciu, a w innych miejscach—od jednego do dwóch rubli;

za trzecimъ разомъ, w miastach gubernialnych—od pięciu do dziesięciu, a w innych miejscach—od dwóch do pięciu rubli;

a za czwartymъ разомъ, oprócz kary pieniężnej, w miastach gubernialnych—od dziesięciu do piętnastu, a w innych miejscach—od pięciu do dziesięciu rubli, ulegną aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

562. Handlujący innemi przedmiotami żywności, którzyby w należytej czystości ich nie utrzymywali, ulegną:

karze pieniężnej od dwudziestu pięciu do pięćdziesięciu kopiejek.

563. Jeżeli w hotelu, restauracyi, traktyerni, garkuchni, cukierni, kawiarni, lub innymъ tego rodzaju zakładzie, w którymъ przygotowywane są na sprzedaż pokarmy i napoje, używane będą do ichъ przyrządzenia jakiebądź szkodliwe dla zdrowia artykuły, wówczas artykuły te i wszystko co z nichъ było

то сии припасы и все приготовленное изъ нихъ истребляются, и съ содержателя заведенія взыскивается:

за первый разъ отъ десяти до пятнадцати рублей;

за второй — отъ двадцати до тридцати рублей;

за третій — отъ пятидесяти до шестидесяти рублей.

Въ четвертый разъ, сверхъ означеннаго за третій разъ денежнаго взысканія, заведение закрывается и виновный навсегда лишается права на содержаніе трактирныхъ заведеній.

564. Если продающіе что-либо съѣстное на рынкахъ или улицахъ будутъ для приготовления онаго употреблять испортившіеся или вредные для здоровья припасы, то, по изобличеніи въ семь, они подвергаются:

въ первый разъ денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до двухъ рублей;

во второй разъ, сверхъ сегожъ денежнаго взысканія, аресту на время отъ трехъ до семи дней;

въ третій разъ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль и имъ запрещается продажа съѣстнаго.

Найденные у нихъ испортившіеся или вредные припасы истребляются.

565. Тѣмъ же взысканіямъ и наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются и приготовляющіе для продажи какіе-либо напитки изъ припасовъ не свѣжихъ, или же, по свойству своему, извѣстно вредныхъ.

566. Кто будетъ изобличенъ въ поддѣлкѣ винъ посредствомъ какой-либо вредной для здоровья примѣси, или же въ поправленіи винъ окислыхъ и испорченныхъ, посредствомъ свинцоваго сахара, свинцовой дроби, или другихъ вредныхъ составовъ, тотъ подвергается за сие, смотря по зловредности примѣси, количеству выдѣланныхъ или проданныхъ такимъ образомъ напитковъ и другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ:

przygotowane zniszczoném zostanie, a utrzymujący zakład ulegnie karze pieniężnej:

za pierwszym razem — od dziesięciu do piętnastu rubli;

za drugim — od dwudziestu do trzydziestu rubli;

a za trzecim — od pięćdziesięciu do sześćdziesięciu rubli;

za czwartym razem, karze pieniężnej za popełnienie tego po raz trzeci oznaczonej, nadto zaś, zakład zamkniętym, a winny prawa utrzymywania zakładów podobnego rodzaju na zawsze pozbawionym zostanie.

564. Przedający na rynkach lub ulicach jakiegobądź przedmioty żywności, którzyby do przyrządzenia ich używali zepsutych lub zdrowiu szkodliwych artykułów, ulegną:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do dwóch rubli;

za drugim, oprócz téjże kary pieniężnej, aresztowi od trzech do siedmiu dni;

za trzecim — aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni, z zabronieniem sprzedaży przedmiotów żywności.

Znalezione zaś u nich zepsute lub szkodliwe przedmioty żywności zniszczone zostaną.

565. Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegną ci, którzyby do przyrządzonych na sprzedaż jakiegobądź napojów używali artykułów nie świeżych, lub téż, z istoty swojej, wyraźnie szkodliwych.

566. Kto się dopuści fałszowania win przez użycie szkodliwej dla zdrowia zaprawy, lub téż poprawiania win skwaśniałych i zepsutych, za pomocą occianu ołowiu, śrótu, lub innego szkodliwego ciała, ten, w miarę szkodliwości użytej zaprawy, ilości sfalszowanych lub sprzedanych w tym stanie trunków, i stosownie do innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

или денежному взысканію отъ десяти до двухъ сотъ рублей;

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или же лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ.

Симъ же взысканіямъ или наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются заводчики, винопродавцы, содержатели трактирныхъ заведеній и другія лица, виновныя въ подмѣси чего-либо вреднаго для здоровья въ водки, пиво, портеръ, медъ и другіе крѣпкіе напитки.

567. За всякую вредную для здоровья примѣсь въ съѣстные припасы или напитки, за небрежное, грозящее вредомъ здоровью, оныхъ приготовленіе, и за приготовленіе ихъ завѣдомо въ сосудахъ, сдѣланныхъ изъ вредныхъ для здоровья матеріаловъ, или же невылуженныхъ или невымуравленныхъ надлежащимъ образомъ, виновные, смотря по зловредности примѣси, количеству выдѣланныхъ такимъ образомъ напитковъ или съѣстнаго и другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ обстоятельствомъ, подвергаются:

денежному взысканію отъ десяти до ста рублей;

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Изобличенные въ семъ вторично,

сверхъ означеннаго денежнаго взысканія или ареста, приговариваются къ лишенію навсегда права готовить и продавать напитки и что-либо съѣстное.

568. Взысканіямъ и наказаніямъ, въ предшедшей 567 статьѣ определеннымъ, и на томъ же основаніи, подвергаются и выдѣлывающія посуду для храненія или приготовленія съѣстныхъ припасовъ и напитковъ лица, изобличенныя въ выдѣлываніи оной изъ составовъ вредныхъ для

karze pieniężnej od dziesięciu do dwustu rubli;

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

albo też utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodeksu opisanych, szczególnych praw i przywilejów i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do trzech lat.

Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegną fabrykanci, winiarze, utrzymujący traktyernie i każdy, ktoby cobądź zdrowiu szkodliwego do wódki, piwa, porteru, miodu i innych moenych napojów przymieszał.

567. Za wszelkie przymieszanie artykułów zdrowiu szkodliwych do pokarmów lub napojów, za niedbałe, zdrowiu zagrożające, ich przygotowywanie, niemniej za przygotowywanie ich świadomie w naczyniach, wyrobionych z materyałów zdrowiu szkodliwych, albo też w naczyniach jak należy nie wybieranych lub nie polewanych, winni, stosownie do szkodliwości artykułów przymieszanych, ilości przygotowanych tym sposobem napojów lub pokarmów i innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających, ulegną:

karze pieniężnej od dziesięciu do stu rubli;

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

za drugim zaś razem,

oprócz wzmiankowanej kary pieniężnej lub aresztu, pozbawieniu na zawsze prawa wyrabiania lub przedawania pokarmów i napojów.

568. Karom, w poprzedzającym 567 artykule oznaczonym, i podług tychże prawideł, ulegną również osoby wyrabianiem naczyń do przechowywania lub przygotowywania pokarmów i napojów trudniące się, któreby je wyrabiały z materyałów zdro-

здоровья, или съ примѣсю къ металламъ, изъ коихъ посуда выдѣлывается, иныхъ вредныхъ веществъ.

569. Буде отъ злоупотребленій, означенныхъ въ предшедшихъ 567 и 568. статьяхъ, причинится кому-либо смерть, то виновные,

сверхъ опредѣляемыхъ сими статьями взысканій или наказаній и лишенія навсегда права продавать или готовить напитки или что-либо съѣстное и выдѣлывать для приготовления или храненія оныхъ посуду, предаются, если они Христиане, церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

570. Продавцы напитковъ, подверженныхъ окисленію, за держаніе оныхъ въ боченкахъ съ мѣдными кранами, подвергаются:

денежному взысканію одного рубля за каждый боченокъ, и боченки съ мѣдными кранами у нихъ отбираются безъ всякаго за то вознагражденія.

ОТДѢЛЕНІЕ СЕДЬМОЕ.

О нарушеніи правилъ, установленныхъ для продажи, храненія и употребленія веществъ ядовитыхъ и сильно-дѣйствующихъ.

571. Кто будетъ продавать вещества ядовитыя или сильно-дѣйствующія, не имѣя на то по закону права, тотъ за сѣ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, и въ особенности по тому, что было продаваемо, настоящий ли ядъ или же лишь сильно-дѣйствующее вещество, подвергается:

или заключенію въ тюрьмъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, или только денежному взысканію отъ пяти до ста рублей;

wiu szkodliwych, lub przymieszywały do metalów, z których naczynia te są wyrabiane, inne szkodliwe ciała.

569. Gdyby skutkiem czynów, w poprzedzających 567 i 568 artykułach opisanych, kto śmierć poniósł, winni:

oprócz kar temi artykułami oznaczonych, jak niemniej oprócz pozbawienia na zawsze prawa sprzedawania albo wyrabiania napojów i pokarmów, lub naczyń, do przygotowywania lub zachowywania tych ostatnich służących, ulegną, jeżeli są Chryścianami, pokucie kościelnej, podług zarządzenia swięj duchownej zwierzchności.

570. Przedający napoje skwaśnieniu ulegające, którzyby trzymali je w beczułkach miedzianemi kurkami opatrzonych, podpadną:

karze pieniężnej jednego rubla za każdą beczułkę, a beczułki takowe z miedzianemi kurkami, bez żadnego za nie wynagrodzenia, odebrane im zostaną.

ODDZIAŁ SIÓDMY.

O naruszeniu przepisów, dotyczących sprzedaży, zachowywania i używania trujących i innych gwałtownie działających artykułów.

571. Ktoby trujące lub inne gwałtownie działające artykuły, bez właściwego na to pozwolenia, sprzedawał, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, a szczególniej stosownie do tego, czy sprzedana została trucizna lub też tylko artykuł gwałtownie działający, ulegnie:

osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy; albo karze pieniężnej od pięciu do stu rubli;

а найденныя у него вещества ядовитыя и сильно-дѣйствующія

конфискуются.

За учиненіе сего снова послѣ наказанія или взысканія, онъ подвергается:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

572. Тому же наказанію или взысканію и на томъ же основаніи подвергаются разношники, продающіе безъ дозволенія правительства отравы для мышей, мухъ, наѣдомыхъ и т. п., и найденныя у нихъ отравы или истребляются или же отдаются для употребленія въ аптеки при госпиталяхъ состоящихъ.

573. Тотъ, кто имѣя право продавать вещества ядовитыя или сильно-дѣйствующія, будетъ завѣдомо продавать оныя лицамъ, неимѣющимъ права на покупку таковыхъ веществъ, или непредставившимъ надлежащаго объявленія, свидетельства или письменнаго требованія начальства, или же безъ соблюденія другихъ предписанныхъ для сего мѣръ предосторожности, подвергается за сие:

денежному взысканію отъ пяти до ста рублей и лишенію навсегда права продавать ядовитыя и сильно-дѣйствующія вещества.

Если кто-либо, послѣ сего и вопреки сдѣланнаго ему запрещенія, будетъ опять изобличенъ въ продажѣ ядовитыхъ и сильно-дѣйствующихъ веществъ, тотъ подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти до двухъ сотъ рублей и заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

574. Лица, коимъ дозволено имѣть у себя ядовитыя и сильно-дѣйствующія вещества для продажи оныхъ или употребленія въ промыслъ или ремеслѣ, за несоблюденіе предписанныхъ мѣръ предосторожности при храненіи и употребленіи сихъ веществъ, подвергаются:

a znalezione u niego trujące lub inne gwałtownie działające artykuły

skonfiskowane zostaną.

Za powtórzenie tego wykroczenia po ukaraniu za poprzednie, winny ulegnie:

osadzeniu w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego.

572. Tęże samęj karze i podług tychże prawideł ulegną również kramarze, którzyby, bez właściwego upoważnienia, truciznę na myszy, muchy, owady i t. p., roznosili i sprzedawali, a znaleziona u nich trucizna zniszczoną lub do użycia w aptekach szpitalnych oddaną zostanie.

573. Ktoby, upoważnionym będąc do przedawania trujących lub gwałtownie działających artykułów, świadomie je sprzedawał osobom nie mającym prawa ich nabywania, lub takim, które nie złożyły wydanych w tym celu przez władzę deklaracji, świadectwa lub żądania na piśmie, albo też bez zachowania innych w tym względzie przepisanych środków ostrożności, ten ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do stu rubli, i pozbawieniu na zawsze prawa przedawania trujących lub gwałtownie działających artykułów.

Ktoby zaś, po uczynionym sobie zakazie, znów trujące lub gwałtownie działające artykuły sprzedawał, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu do dwustu rubli i osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy.

574. Osoby upoważnione do posiadania trujących lub gwałtownie działających artykułów, bądź na sprzedaż bądź dla użycia ich do jakiego przemysłu lub rzemiosła, któreby nie przestrzegały przepisanych środków ostrożności przy użyciu lub zachowaniu tych artykułów, ulegną:

въ первый разъ денежному взысканію отъ пяти до тридцати рублей;

во второй — отъ тридцати до ста рублей;

а въ третій, сверхъ опредѣленнаго за второй разъ денежнаго взысканія, лишенію права имѣть у себя ядовитыхъ и сильно-дѣйствующихъ вещества, не только для продажи, но и для употребленія оныхъ въ промыслъ или ремеслъ.

575. Въ случаѣ, если отъ проступковъ, означенныхъ въ предшедшихъ 571—574 статьяхъ, причинится кому-либо смерть, то виновные, сверхъ постановленныхъ выше сего взысканій или наказаній, буде они Христіане, подвергаются: церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

ОТДѢЛЕНІЕ ВОСЬМОЕ.

О нарушеніи уставовъ врачебныхъ.

I. Недозволенное и неправильное врачеваніе.

576. Кто не имѣя званія Доктора или Лекаря, установленнымъ порядкомъ полученнаго, или особаго на то дозволенія надлежащаго начальства, будетъ постоянно заниматься леченіемъ какихъ-либо внутреннихъ или наружныхъ болѣзней, и въ особенности за денежную плату или для другихъ собственныхъ выгодъ, тотъ, смотря по продолжительности времени, въ которое отправлялъ сіе незаконное леченіе, подвергается:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или же денежному взысканію отъ десяти до ста рублей.

Осужденный, послѣ наказанія, отдается подъ надзоръ полиціи на два года, или же, буде онъ иностранецъ, то вмѣсто сего высылается за границу, съ увѣдомленіемъ о томъ правительства того государства, которому онъ принадлежитъ, и о семъ во всякомъ случаѣ публикуется въ Офиціальной Газетѣ и мѣстныхъ Вѣдомостяхъ Губернскихъ.

карзе денежнѣй за первымъ разомъ отъ пяти до тридцести rubli;

за другимъ — отъ тридцести до ста rubli;

а за третимъ, oprócz кary денежнѣй за popehненіе tego po raz drugi oznaczonѣй, pozbawieniu prawa posiadania trującychъ lub gwałtownie działającychъ artykułówъ, nietylko na sprzedaż, ale i dla użycia ichъ do przemysłu lub rzemiosła.

575. Gdyby skutkiemъ wykroczeń, w poprzedzającychъ 571—574 artykułachъ opisanychъ, kto śmierć poniósł, winni, oprócz wyżej postanowionychъ kar, ulegną, jeżeli są Chryścianami, pokucie kościelnѣй, podługъ zarządzenia swѣй duchownѣй zwierzchności.

ODDZIAŁ ÓSMY.

O naruszeniu ustaw lekarskichъ.

I. Niedozwolone i błędne leczenie.

576. Ktoby, nie mającъ pozyskanego porządkiemъ przepisany stopnia Doktora lub Lekarza, albo szczególnego pozwolenia właściwej zwierzchności, zajmowałъ się stałe leczeniemъ jakichъ-bądź choróbъ wewnętrznychъ lub zewnętrznychъ, zwłaszcza zaś za opłatą pieniężną lub dla innѣй własnej korzyści, ten, stosownie do długości czasu, w przeciągu którego trudniłъ się takimъ niedozwolonѣмъ leczeniemъ, ulegnie:

aresztowi od trzechъ tygodni do trzechъ mіesięcy;

albo karze pieniężнѣй od dziesięciu do stu rubli.

Skazany, po odbyciu kary, oddany zostanie pod dozórъ policyi na latъ dwa, a jeżeli jest cudzoziemcemъ, zamiastъ tego wydany за granicę, zъ uwiadomieniemъ o тѣмъ rządowi państwa, którego jestъ poddany. O wymierzeniu kary powyższej uczynionѣмъ będzie wъ każdymъ przypadku ogłoszenie wъ Gazecie Rządowej, niemniejъ wъ miejscowymъ Dzienniku Gubernialnymъ.

Сіе постановленіе не относится однакожь къ тѣмъ, которые по необходимости и челоѣколюбію безмездно помогаютъ больнымъ своими совѣтами и сообщеніемъ извѣстныхъ имъ медикаментовъ и иныхъ средствъ леченія.

577. Повивальная бабка, изболченная въ леченіи болѣзней, на пользованіе коихъ, по званію ея, законы не предоставляютъ ей права, а равно и фармацевтъ, изболченный въ прописываніи лекарствъ и леченіи больныхъ, кромѣ лишь чрезвычайныхъ случаевъ въ законѣ опредѣленныхъ, подвергаются за сіе:

въ первый разъ строгому выговору;

во второй — денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей;

въ третій разъ сіе взысканіе удваивается и имъ воспрещается производство практики, званію ихъ присвоенной, на одинъ годъ.

Когдажь они окажутся виновными въ томъ же преступленіи въ четвертый разъ, то

лишаются навсегда права практики и сверхъ того подвергаются аресту на три мѣсяца.

578. Когда медицинскимъ начальствомъ будетъ признано, что врачъ, операторъ, акушеръ или повивальная бабка, по незнанію своего искусства, дѣлають явныя, болѣе или менѣе важныя, въ ономъ ошибки, то

имъ воспрещается практика, доколь они не выдержатъ новаго испытанія и не получатъ свидѣтельства въ надлежащемъ знаніи своего дѣла.

Если отъ неправильнаго леченія послѣдуетъ кому-либо смерть или важный здоровью вредъ, то виновный, буде онъ Христіанинъ, предается:

церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

Давшіе дозволеніе на врачебную практику лицамъ, неимѣющимъ всѣхъ требуемыхъ для сего закономъ свѣдѣній, подвергаются:

Przepis niniejszy nie rozciąga się wszakże do osób, które w razach koniecznych, powodowane uczuciami ludzkości, bezpłatnie przychodzą w pomoc chorym przez udzielenie im rad, lub wiadomych sobie lekarstw i innych środków leczenia.

577. Akuszerka przekonana o leczenie takich chorób, do leczenia których nie jest z powołania swego upoważniona, jak niemniej farmaceuta przekonany o zapisywanie lekarstw lub leczenie chorób, wyjawszы nadzwyczajne, prawem oznaczone wypadki, ulegną:

za pierwszym razem, surowej naganie;

za drugim — karze pieniężnej od pięciu do dziesięciu rubli;

za trzecim — téjże karze pieniężnej we dwójnasób powiększonej i zabronieniu na rok jeden praktyki powołaniu ich właściwej.

Jeżeliby zaś tego przestępstwa po raz czwarty dopuścili się, ulegną:

pozbawieniu prawa praktyki na zawsze, i aresztowi na trzy miesiące.

578. Jeżeli zwierchność lekarska uzna, że lekarz, operator, akuszer, lub akuszerka przez nieumiejętność w swęj sztuce popełnili widoczne w nięj błędy większej lub mniejszej wagi, wówczas:

praktyka zabroniona im zostanie dopóki nie złożą nowego egzaminu i nie otrzymają świadectwa należytej znajomości swojego przedmiotu.

Gdyby skutkiem błędnego leczenia czyja śmierć lub ważne na zdrowiu uszkodzenie nastąpiło, winny, jeżeli jest Chryścianinem, ulegnie:

pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej zwierchności.

Kto udzieli pozwolenie na praktykę lekarską osobom, nie posiadającym wszystkich przez prawo ku temu wymaganych wiadomości, ulegnie:

взысканіямъ и наказаніямъ на основаніи правилъ, въ статьѣ 398 сего Уложенія опредѣленныхъ.

579. Кто, безъ надлежащаго дозволенія, будетъ заниматься оспопрививаніемъ, тотъ за сіе подвергается: денежному взысканію отъ одного до трехъ рублей.

580. За всякій вредъ, произшедшій отъ невѣжества лицъ, занимающихся оспопрививаніемъ съ дозволеніемъ медицинскаго чиновника, сей чиновникъ подвергается:

денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей; а виновные оспопрививатели, если зло послѣдовало отъ неисполненія предписанныхъ имъ правилъ или отъ небрежности, присуждаются:

къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

II. Неисполненіе обязанностей врачами, акушерами, повивальными бабками и т. п.

581. Неоставившіе практики врачъ, операторъ, акушеръ, фельдшеръ, повивальная бабка и т. п., которые, по приглашенію больныхъ, не явятся для подаванія имъ помощи, безъ особыхъ законныхъ къ тому препятствій, подвергаются за сіе:

въ первый разъ денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей;

во второй — отъ десяти до пятидесяти;

а въ третій — отъ пятидесяти до ста рублей;

если кто-либо изъ нихъ состоитъ на службѣ, тотъ, сверхъ постановленныхъ денежныхъ взысканій, можетъ, по усмотрѣнію начальства своего, за такую неоднократно оказываемую неисправность и неуваженіе къ страждущему человечеству, быть

отрѣшенъ отъ должности.

582. Взысканіямъ, постановленнымъ къ предшедшей 581 статьѣ, подвергается также врачъ, который по приглашенію повивальной бабки не явится, безъ особыхъ законныхъ къ

karom podług przepisów, w artykule 398 niniejszego Kodexu zawartych.

579. Ktoby, bez należytego upoważnienia, trudnił się szczepieniem ospy, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do trzech rubli.

580. Za wszelkie złe skutki wynikłe z nieumiejętności osób, szczepiących ospę na mocy upoważnienia urzędnika lekarskiego, urzędnik ten ulegnie:

karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli; ci zaś, co ospę szczepili, jeżeli takowe złe skutki pochodzą z ich niedbalstwa lub z niezachowania wskazanych im prawideł, skazani zostaną:

na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni.

II. Niewypełnienie obowiązków właściwych przez lekarzy, akuszerów, akuszerki i t. p.

581. Lekarz, operator, akuszer, felezer, akuszerka i t. p., którzyby, praktyki jeszcze nie opuściwszy, na wezwanie chorego, bez szczególnych prawnych do tego przeszkód, dla udzielenia mu pomocy nie stawili się, ulegną karze pieniężnej:

za pierwszym razem od pięciu do dziesięciu rubli;

za drugim — od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli;

a za trzecim — od pięćdziesięciu do stu rubli;

ci z nich, którzyby w rządowej lub innej publicznej służbie zostawali, mogą, za kilkakrotne tego rodzaju uchybienia i obojętność dla cierpiącej ludzkości, ulegć, podług uznania swęj zwierzchności, oprócz wyżej oznaczonej kary pieniężnej: złożeniu z urzędu.

582. Karom, w poprzedzającym 581 artykule postanowionym, ulegnie także lekarz, któryby, na wezwanie akuszerki, do położnicy, bez szczególnych prawnych przeszkód, się nie

сему препятствій, къ родильницъ, а равно и повивальная бабка, которая не явится по приглашенію въ помощь занимающимся повиваніемъ неученымъ женщинамъ, или, буде и явившись по приглашенію, тотъ или другая оставятъ родильницу прежде окончанія родовъ и приведенія всего отъ нихъ зависящаго въ надлежащій порядокъ.

583. Если уездный, городской или полицейскій врачъ, по законному требованію не явится, безъ особенныхъ законныхъ къ тому препятствій, для производства судебно-медицинскаго изслѣдованія, то онъ за сіе подвергается:

вычету трехъ мѣсяцевъ изъ времени службы.

Когдажъ въ томъ будетъ виновенъ врачъ вольнопрактикующій, призываемый за отсутствіемъ врача уезднаго, городского или полицейскаго, то онъ подвергается:

денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей.

584. Врачъ или акушеръ, который не донесетъ надлежащему начальству о замѣченныхъ имъ упущеніяхъ, безпорядкахъ и злоупотребленіяхъ фармацевтовъ, когда сіи упущенія или злоупотребленія такого рода, что могли причинить или же дѣйствительно причинили вредъ больному, подвергается за сіе:

строгому выговору;

или денежному взысканію отъ десяти до двадцати пяти рублей,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

585. Получающіе отъ правительства жалованіе врачъ, акушеръ или повивальная бабка, которые будутъ требовать платы за труды свои отъ неимущихъ больныхъ, находящихся въ порученномъ надзорѣ ихъ мѣстѣ, или же и отъ другихъ будутъ требовать платы свыше определенной закономъ, подвергаются за сіе:

въ первый разъ строгому выговору;

во второй — лишенію мѣстъ своихъ.

ставилъ, какъ немнѣе акушерка, которабы на wezwanie, w pomoc trudniącym się babieniem, nie mającym nauki kobietom, nie przybyła, oraz tak lekarz, jako i акушерка, którzyby на wezwanie wprowadzie przybyli, położnicę jednak przed końcem położu, i przed przyprowadzeniem do należytego porządku wszystkiego co do nich należy, opuścili.

583. Lekarz powiatowy, miejski lub policyjny, który, bez szczególnych prawnych przeszkód, na prawne wezwanie do wyprowadzenia lekarsko-sądowego dochodzenia się nie stawia, ulegnie:

wytrąceniu trzech miesięcy z czasu służby.

Lekarz zaś wolno praktykujący, który, wezwany w nieobecności lekarza powiatowego, miejskiego lub policyjnego, nie stawia się do podobnej czynności, ulegnie:

karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli.

584. Lekarz lub акушер, który właściwej zwierzechności o dostrzeżonych przez siebie uchybieniach, nieporządkach i nadużyciach farmaceutów nie doniesie, jeżeli te uchybienia i nadużycia są tego rodzaju, że mogły zrządzić albo też rzeczywiście zrządziły jaką szkodę choremu, ulegnie:

surowej naganie;

albo karze pieniężnej od dziesięciu do dwudziestu pięciu rubli,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

585. Lekarz, акушер lub акушерка przez Rząd płatni, którzyby, od znajdujących się w miejscu poruczoném ich dozrowi chorych niezamożnych, za prace swoje wynagrodzenia wymagali, albo też od innych chorych wynagrodzenia wyższego nad oznaczone prawem żądali, ulegną:

za pierwszym razem, surowej naganie;

za drugim — utracie posad swoich.

586. Если повивальная бабка, находясь при трудных родахъ, предприметъ такую операцію, для коей она обязана по закону требовать помощи отъ акушера или врача, когда въ томъ мѣстѣ или по близости онаго есть акушеръ или врачъ, то за сіе она подвергается:

денежному взысканію отъ десяти до тридцати рублей; или же аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ея.

587. Повивальная бабка, изобличенная въ произведеніи, хотя и безъ умысла, преждевременнаго отъ беременности разрѣшенія, подвергается:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ; а буде отъ сего послѣдовала смерть матери или младенцу, то и

церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства, если исповѣдуетъ Христіанскую вѣру.

588. Повивальная бабка, которая, въ случаѣ, если кто-либо будетъ просить ее о произведеніи преждевременнаго разрѣшенія отъ беременности, не донесетъ о томъ немедленно надлежащему начальству, подвергается за сіе:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

589. Повивальная бабка, недонесшая надлежащему медицинскому начальству о родившемся странномъ и необыкновенномъ уродѣ, подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей. Тому же взысканію подлежитъ она за недонесеніе или несвоевременное донесеніе врачу о тѣхъ случаяхъ, когда родильница, не разрѣшась отъ бремени, умереть при ней или незадолго до ея прибытія. Если при томъ будетъ доказано, что, посредствомъ приличной операціи, младенецъ могъ быть

586. Jeżeli akuszerka, znajdując się przy trudnym porodzie, przedsięwzięcie, w miejscu w którym lub w bliskości którego znajduje się lekarz lub akuszer, taką operacyą, do której, podług istniejących przepisów, obowiązana jest wezwać pomocy akuszera lub lekarza, wówczas ulegnie:

karze pieniężnej od dziesięciu do trzydziestu rubli; albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jej zwiększających lub zmniejszających.

587. Akuszerka, która, chociaż bez złego zamiaru, przedwczesny poród zrządzi, ulegnie:

osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy; a nadto, gdyby ztąd śmierć położnicy lub dziecięcia wynikła, ulegnie, jeżeli jest Chrześcijańskiego wyznania,

pokucie kościelnej według zarządzenia swęj duchownej zwierzchności.

588. Akuszerka, która, będąc proszoną o zrzącenie przedwczesnego porodu, o tém natychmiast właściwej władzy nie doniesie, ulegnie:

osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

589. Akuszerka, która właściwej zwierzchności lekarskiej o urodzeniu się potwornego płodu nie doniesie, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do dziesięciu rubli.

Téjże samęj karze ulegnie akuszerka za niedoniesienie wcale lub za niedoniesienie w swoim czasie lekarzowi o przypadku, w którym położnica, nie porodziwszy płodu, umarła w jej obecności, lub na czas krótki przed jej przybyciem. Jeżeli w tym razie stwierdzoném zostanie, że za pomocą właściwej operacyi,

вынуть живымъ, а бабка не приняла надлежащихъ для сего мъръ, то она приговаривается:

къ заключенію въ тюрьмъ на время отъ трехъ до шестидесяти мѣсяцевъ.

III. Нарушеніе правилъ объ учрежденіи аптекъ.

590. Если кто-либо учредить аптеку, не будучи къ тому законно удостоеннымъ, и слѣдственно не имѣя возможности получить на то дозволенія начальства, то

сія аптека закрывается и найденные въ ней посуда и всѣ припасы отбираются въ пользу богоугодныхъ заведеній.

Когдажъ лице, хотя законно удостоенное, будетъ содержать или арендовать аптеку безъ надлежащаго консенса, то съ него

взыскивается цѣна консенса вдвое.

591. Если имѣющій дозволеніе содержать аптеку въ опредѣленномъ для сего мѣстѣ перенесетъ ее изъ того мѣста въ другое, не получивъ на то разрѣшенія надлежащаго начальства, то онъ подвергается:

денежному взысканію отъ тридцати до двухъ сотъ рублей и, буде то окажется нужнымъ, обязанъ перенести аптеку свою на старое, опредѣленное для оной мѣсто.

592. Правила, постановленные въ предшедшихъ 590 и 591 статьяхъ, не распространяются на такъ называемыя домашнія аптечки, которыя дозволяется содержать въ мѣстахъ отдаленныхъ отъ аптекъ и врача, съ извѣщеніемъ лишь ближайшаго врача о существованіи такой аптечки. Но тотъ, кто въ аптечкѣ домашней будетъ, по злоупотребленію, имѣть большее противъ дозволеннаго закономъ количества врачебныхъ, въ особенности же сильно-дѣйствующихъ веществъ и отпускать ихъ больнымъ хотябы безъ всякой за то платы, тотъ, сверхъ конфискации въ пользу больницъ всего такового излишка, подвергается:

дѣтице могло бычъ живымъ добыты, а акушерка не предсѣвзяла stosownych do tego środków, wówczas ulegnie: osadzeniu w wieży od trzech do sześciu miesięcy.

III. O naruszeniu przepisów, dotyczących zakładania aptek.

590. Jeżeli kto założy aptekę, nie będąc prawnie za usposobionego uznanym, a tém samém nie mogąc upoważnienia zwierzchności w tym względzie otrzymać, wówczas

apтека założona zamknięta, a znalezione w niej naczynia i wszelkie materiały na rzecz zakładów dobroczynnych wzięte zostaną.

Jeżeliżby zaś osoba, chociaż prawnie za usposobioną uznana, jednakże właściwego konsensu nie mająca, aptekę utrzymywała lub dzierżawiła, ulegnie:

opłacie ceny konsensu we dwójnasób powiększonej.

591. Kto, mając pozwolenie utrzymywania apteki w oznaczonym miejscu, przeniesie ją z tego miejsca na inne, nie otrzymawszy na to upoważnienia właściwej zwierzchności, ulegnie:

karze pieniężnej od trzydziestu do dwustu rubli, i jeżeli się tego okaże potrzeba, zobowiązanym zostanie do przeniesienia znow apteki na dawne miejsce.

592. Przepisy, w poprzedzających 590 i 591 artykułach objęte, nie mają zastosowania do małych aptek domowych, które wolno jest utrzymywać w miejscu od apteki i lekarza oddalonym, za poprzedniém tylko uwiadomieniem najbliższego lekarza o ich istnieniu, ktoby przecieж w domowej apteczce, przez nadużycie, większą ilość, aniżeli jest właściwymi przepisami dozwoloném, lekarskich, a szczególniej gwałtownie działających artykułów trzymał, i chorym, choćby bez żadnej za to zapłaty, je wydawał, ten, oprócz skonfiskowania na rzecz szpitali całkowitej tych artykułów nad właściwą ilość przewyżki, ulegnie karze pieniężnej:

въ первый разъ денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей;

а во второй—отъ десяти до двадцати рублей.

За продажу лекарствъ изъ аптекъ домашнихъ, виновные приговариваются:

къ наказанію, опредѣленному въ слѣдующей 594 статьѣ за продажу лекарствъ безъ дозволенія правительства.

593. Аптекарь или провизоръ, изблеченные въ передать кому-либо другому права пользоваться выданнымъ на нихъ имъ дозволеніемъ на приобрѣтеніе, содержаніе или управленіе аптекъ и на выписываніе изъ—за границы лекарствъ и матеріаловъ, или же въ дать кому-либо отъ себя позволенія или свидѣтельства на покупку отъ матеріалистовъ и другихъ законно удостоенныхъ лицъ всякихъ ядовитыхъ и вредныхъ здоровью веществъ, для какого бы то ни было употребленія, подвергаются за сіе:

въ первый разъ денежному взысканію отъ двадцати до тридцати рублей;

а во второй—отъ тридцати до пятидесяти рублей.

Въ третій разъ они лишаются на всегда права содержать аптеку или управлять оною.

594. Кто, безъ дозволенія правительства, будетъ въ аптеки готовить какіе-либо лекарственные вещества и составы, для продажи, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ пяти до двадцати рублей и всѣ найденные у него на сей конецъ матеріалы и посуда отбираются въ пользу больницъ.

Иностранцы, замѣченные въ семь проступкѣ, послѣ опредѣленнаго за оный взысканія,

высылаются за границу.

595. Кто, не будучи законно къ тому удостоенъ и не получивъ дозволенія отъ правительства, учредить лавку для продажи аптечныхъ и красильныхъ веществъ въ качествѣ матеріалиста или продавца красильныхъ веществъ, у того

за первымъ разом, отъ пяти до десяти рублей;

за другим—отъ десяти до двадцати рублей.

За продажд лекарствъ з аптечекъ домашнихъ, винни улегна: karom, за продажд лекарствъ bez pozwolenia zwierzchnosci poniżej w artykule 594 oznaczonym.

593. Jeżeli aptekarz lub prowizor udzielone sobie pozwolenie na nabycie, utrzymywanie lub zarząd apteki i na zapisywanie lekarstw i materiałów z zagranicy, komu innemu ustąpi, albo, we własnym imieniu, udzieli komu pozwolenie lub świadectwo na kupno; do jakiegobądź użytku, od handlujących materiałami aptecznymi lub innych osób do przedawania tych materiałów upoważnionych, trujących i szkodliwych dla zdrowia artykułów, wówczas ulegnie:

karze pieniężnej, za pierwszym razem od dwudziestu do trzydziestu rubli;

za drugim—od trzydziestu do pięćdziesięciu rubli.

Za trzecim razem pozbawiony zostanie na zawsze prawa utrzymywania aptek lub zarządzania niemi.

594. Ktoby jakie lekarskie artykuły lub przetwory, bez pozwolenia zwierzchności, na sprzedaż po za apteką przygotowywał, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu rubli, a wszystkie znalezione u niego w tym celu przygotowane materiały i naczynia na rzecz szpitali wzięte zostaną.

Cudzoziemcy tego wykroczenia dopuszczający się, po poniesieniu wymierzonej na nich kary, za granicę wydalenia zostaną.

595. Jeżeli kto, nie będąc prawnie za usposobionego uznany i nie otrzymawszy upoważnienia zwierzchności założyć skład materiałów aptecznych i farbiarskich, w charakterze handlującego temi materiałami, wówczas

конфискуются все найденные у него аптечные и красильные материалы в пользу больниц.

Когда же лице, хотя и законно к тому удостоенное и получившее надлежащее дозволение, откроет продажу аптечных или красильных материалов, не подвергнув предварительно своей лавки установленной законом ревизии, то за сие подвергается:

конфискации в пользу больниц одних лишь вредных здоровью материалов, именно означенных в уставах для материалистов и для продавцов красильных веществ.

Те из продавцов собственно красильных веществ, которые будут изобличены в содержании или продаж материалов аптечных, подвергаются за сие:

конфискации сих материалов также в пользу больниц.

596. Продавцы лекарственных веществ (материалисты), за продажу сих веществ изрубленных, изрубленных или приведенных в порошок (исключая однако ж тех, которые в сем виде обращаются обыкновенно в торговлю), или же изобличенные в приготовлении и составлении лекарств по рецептам врачей, подвергаются за сие, сверх конфискации таковых веществ и лекарственных составов в пользу больниц:

в первый раз денежному взысканию от пяти до двадцати рублей;

а во второй — от двадцати до пятидесяти рублей;

в третий раз с них взыскивается от пятидесяти до ста рублей и имъ запрещается навсегда производить торговлю лекарственными веществами.

597. Материалисты и продавцы красильных веществ, за все прочия менее важные нарушения изданных о их торговле уставов, подвергаются:

или строгому выговору;
или денежному взысканию от трех до пятнадцати рублей.

все найденные у него материалы аптечные или фарбиерские на rzecz szpitali skonfiskowane zostaną.

Jeżeli zaś, kto, wprowadzie za usposobionego prawnie uznany i we właściwe upoważnienie opatrzony, handel materiałów aptecznych lub farbierskich otworzy, nie poddawszy poprzednio składu swego wymaganej przez prawo rewizyi, wówczas

skonfiskowane na rzecz szpitali zostaną jedynie materiały zdrowiu szkodliwe, wyraźnie w przepisach dla handlujących materiałami aptecznymi i farbierskimi oznaczone.

Handlujący wyłącznie materiałami farbierskimi, którzyby utrzymywali lub sprzedawali artykuły apteczne, ukarani zostaną:

skonfiskowaniem takowych artykułów, również na korzyść szpitali.

596. Handlujący materiałami lekarskimi (materiałistami), którzyby je pokrajane, porabane, lub na proszek starte, wyjąwszy te, które w tym kształcie znajdują się zwykle w handlu, sprzedawali, niemniej ci z nich, którzyby lekarstwa za receptami lekarzy przygotowywali lub sporządzali, ulegną, oprócz skonfiskowania na rzecz szpitali takowych materiałów i przetworów lekarskich:

karze pieniężnej, za pierwszym razem, od pięciu do dwudziestu rubli;

za drugim — od dwudziestu do pięćdziesięciu rubli;

a za trzecim — od pięćdziesięciu do stu rubli i nadto zabronieniu na zawsze prowadzenia handlu materiałami lekarskimi.

597. Handlujący materiałami lekarskimi lub farbierskimi, którzy dopuszczają się innych mniejszej wagi wykroczeń przeciw przepisom handlu ich dotyczącym, ulegną:

surowej naganie;

albo karze pieniężnej od trzech do piętnastu rubli.

Тѣ, которые окажутся виновными въ такомъ нарушеніи больше трехъ разъ,

лишаются права производить торговлю аптечными и красильными веществами.

Тѣмъ же взысканіямъ и наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются владельцы заведеній для химическихъ издѣлій за нарушение установленныхъ для нихъ правилъ.

IV. Нарушеніе правилъ о внутреннемъ устройствѣ и управленіи аптекъ.

598. Аптекарь или управляющій аптекою, за недостатокъ и худое качество назначенныхъ закономъ матеріаловъ, посуды, инструментовъ и приборовъ для составленія лекарствъ и для производства фармацевтическихъ и нужныхъ въ фармацевтическомъ дѣлѣ главнѣйшихъ химическихъ операцій, а равно и за недостатокъ аптекарскихъ всякаго рода вѣсовъ, за неимѣніе таксы лекарствъ, или списка врачей, имѣющихъ право производить врачебную практику, или Аптекарскаго Устава, или надлежащихъ шнуровыхъ книгъ, за невнесеніе и за ошибочное или неправильное вписываніе рецептовъ въ книгу, наконецъ и за несоблюденіе надлежащей чистоты, подвергаются, сверхъ обязанности немедленно пополнить или исправить недостатокъ:

въ первый разъ строгому замѣчанію отъ мѣстнаго медицинскаго начальства;

во второй—строгому выговору отъ Главнаго Медицинскаго Инспектора или Правительственной Коммиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ;

въ третій—взысканію отъ десяти до двадцати пяти рублей;

а въ четвертый, буде сіе случилось въ продолженіе тогожъ года, лишенію права на управленіе и даже на содержаніе аптеки.

599. За несоблюденіе должной осторожности при храненіи, отпускѣ или употребленіи веществъ не только ядо-

ци, którzyby się podobnych wykroczeń więcej niż trzy razy dopuścili,

pozbawieni zostaną prawa prowadzenia handlu materiałami aptecznymi i farbierskimi.

Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegną właściciele zakładów wyrobów chemicznych, za naruszenie wydanych dla nich przepisów.

IV. Naruszenie przepisów, wewnętrznego urządzenia aptek i zarządzania niemi dotyczących.

598. Za brak w aptece i zły gatunek prawem przepisanych artykułów, naczyń, narzędzi i aparatów niezbędnych do sporządzania lekarstw, oraz do działań farmaceutycznych, lub głowniejszych chemicznych, jakie w farmaceutycznej sztuce są potrzebne, jak niemniej za brak przepisanych aptekarskich wag, za nieposiadanie taksy lekarstw, listy lekarzy, mających prawo praktykowania, Ustawy Aptekarskiej, lub należytych ksiąg sznurowych, za niewpisywanie i za błędne lub nieporządne wpisywanie recept do księgi, nakoniec za nieprzestrzeganie przyzwolonej czystości, aptekarz lub zarządzający apteką ulegną, niezależnie od obowiązku uzupełnienia lub zarządzenia natychmiast dostreżonej niedostateczności:

za pierwszym razem, surowemu napomnieniu od miejscowej zwierzchności lekarskiej;

za drugim—surowej naganie od Głównego Inspektora Służby Zdrowia, lub Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych;

za trzecim—karze pieniężnej od dziesięciu do dwudziestu pięciu rubli;

a za czwartém uchybieniem tego rodzaju, w ciągu tegoż samego roku popełnioném, pozbawieniu prawa zarządzania aptekami, a nawet prawa ich utrzymywania.

599. Za nieprzestrzeganie należytej ostrożności w zachowywaniu, wydawaniu lub używaniu trujących i gwałtownie

витыхъ, но и сильно-дѣйствующихъ, аптекаръ или управляющій аптекою подвергается:

лишенію навсегда права на управление и даже на содержаніе аптекъ.

600. Аптекаръ или управляющій аптекою, изобличенный въ выдѣлкѣ или продажѣ водокъ, ликеровъ и другихъ предметовъ питейной продажи въ своей аптекѣ, или же въ торговлѣ какими-либо не принадлежащими къ аптекарскому дѣлу товарами, подвергается за сіе:

въ первый разъ денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей;

а во второй — отъ пятидесяти до ста рублей;

въ третій разъ онъ лишается права на управление и даже на содержаніе аптекъ.

Найденные у него водки и другіе предметы питейной продажи или же товары конфискуются.

601. Если аптекаръ или управляющій аптекою, по законному требованію не явится къ производству химическо-судебныхъ изслѣдованій, безъ особыхъ къ сему законныхъ причинъ, то онъ за сіе подвергается:

въ первый и во второй разъ денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей;

въ третій разъ онъ лишается права на управление и даже на содержаніе аптекъ.

602. За принятіе въ аптекари, провизоры, аптекарскіе помощники или ученики лицъ, не удостоенныхъ къ тому законнымъ порядкомъ, или же лишенныхъ права производить фармацевтическую практику, или безъ надлежащаго свидѣтельства, если они уже находились въ другихъ аптекахъ, а равно и за недонесеніе въ назначенный для того срокъ надлежащему начальству о принятіи или увольненіи фармацевтовъ, за непредставленіе также въ назначенный срокъ, для утвержденія, выданныхъ уволеннымъ фармацевтамъ свидѣ-

дѣлающихъ artykułów, aptekarz lub zarządzający apteką ulegnie:

pozbawieniu na zawsze prawa zarządzania aptekami, a nawet prawa ich utrzymywania.

600. Aptekarz lub zarządzający apteką, któryby w swęj aptecę wódki, likwory i inne przedmioty propinacyi wyrabiał lub sprzedawał, albo też jakimi nie należącemi do zawodu aptekarskiego towarami handlował, ulegnie:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli;

za drugim — takąże karze od pięćdziesięciu do stu rubli;

za trzecim razem pozbawionym zostanie prawa zarządzania aptekami, a nawet prawa ich utrzymywania.

Znalezione u niego wódki i inne przedmioty propinacyi, lub towary,

skonfiskowane zostaną.

601. Aptekarz lub zarządzający apteką, który na prawne wezwanie do odbycia chemiczno-sądowego dochodzenia nie stawi się, bez szczególnych ku temu prawnych powodów, ulegnie:

za pierwszym i drugim razem, karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli;

a za trzecim — pozbawieniu prawa zarządzania aptekami, a nawet prawa ich utrzymywania

602. Za przyjęcie na aptekarza, prowizora, pomocnika lub ucznia aptekarskiego osoby, prawnie za usposobioną do tego nie uznaną, lub taką, która prawa do praktyki farmaceutycznej jest pozbawioną, albo która, jeżeli już była użytą w innej aptece, stosownego świadectwa nie posiada, jak niemniej za niedoniesienie, w czasie ku temu oznaczonym, właściwej zwierzchności o przyjęciu lub uwolnieniu farmaceutów, oraz za nieprzedstawienie, również w oznaczonym czasie, do zatwierdzenia świadectw, uwolnionym od obowiązków farmaceutom wydanych,

тельствъ и за несоблюденіе другихъ правилъ о приѣмъ фармацевтовъ, владѣлецъ или содержатель аптеки, или управляющій оною, подвергается:

строгому выговору.

Изобличенный въ такомъ упущеніи во второй разъ приговаривается за сіе:

къ денежному взысканію отъ пятнадцати до пятидесяти рублей.

603. Аптекарь или управляющій аптекою, который будетъ изобличенъ въ нетрезвой жизни или вообще въ безнравственныхъ или унижительныхъ для аптекарскаго званія поступкахъ, или же окажется виновнымъ въ нерадѣніи о своихъ обязанностяхъ, и послѣ сдѣланныхъ ему за сіе замѣчаній и выговоровъ начальства не исправится,

лишается права на управление и даже на содержаніе аптекъ.

604. Находящіеся при аптекѣ фармацевты и ученики, которые не будутъ исполнять въ точности приказаній управляющихъ тѣхъ аптекъ относительно приготовленія, храненія и отпуска лекарствъ, записки въ книги, наблюденія порядка и проч., и которые за упущенія и беспорядки многократно подвергались уже замѣчаніямъ и выговорамъ начальства, подвергаются:

фармацевты, отдаленію на время (отъ полугода до двухъ лѣтъ) срока опредѣленнаго для экзамена на высшую фармацевтическую степень;

а аптекарскіе помощники, приостановленію приѣма ихъ въ фармацевтическую школу также на время отъ полугода до двухъ лѣтъ.

Въ случаяхъ важнѣйшихъ, они приговариваются:

къ лишенію преимущества, освобождающаго ихъ отъ военной конскрипціи, если сіе преимущество имъ даровано лишь по фармацевтическому званію и состоянію въ аптекѣ;

и за niezachowanie innych przepisów pod względem przyjęcia farmaceutów, właściciel apteki, utrzymujący ją lub nią zarządzający ulegną:

surowej naganie.

Ci z nich, którzy tego uchybienia po raz drugi dopuszczają się, ulegną:

karze pieniężnej od piętnastu do pięćdziesięciu rubli.

603. Aptekarz lub zarządzający apteką, któryby się pijaństwu oddawał, albo w ogóle niemoralnych i powołanie jego poniżających postępów się dopuszczał, albo też w pełnieniu swoich obowiązków okazał się niedbałym, i pomimo otrzymanych od zwierzchności napomnień i nagan, nie poprawił się, ulegnie:

pozbawieniu prawa zarządzania aptekami, a nawet prawa ich utrzymywania.

604. Zostający przy aptece farmaceuci i uczniowie, którzyby nie wykonywali ze ścisłością poleceń zarządzających tąż apteką, co do przygotowywania, zachowywania i wydawania lekarstw, zapisywania w księgi recept, utrzymywania porządku i t. d., i którzyby za uchybienia i nieporządek wielokrotnie mieli już sobie przez zwierzchność czynione napomnienia i nagany, ulegną:

farmaceuci, przedłużeniu terminu do examinu na wyższy stopień farmaceutyczny od pół roku do dwóch lat;

a pomocnicy aptekarscy, wstrzymaniu przyjęcia ich do szkoły farmaceutycznej, również na czas od pół roku do dwóch lat.

W ważniejszych zaś przypadkach, skazani zostaną:

na utratę przyznanego im wyłączenia od popisu wojskowego, jeżeli to wyłączenie służyło im jedynie ze względu na poświęcenie się farmacyi i na zostawanie w aptece;

или же и къ воспреещенію имъ фармацевтической практики и къ отобранію отъ нихъ патентовъ на ученныя степени.

V. Нарушеніе правилъ о приготовленіи и отпускъ лекарствъ изъ аптекъ.

605. За приготовленіе лекарствъ и лекарственныхъ составовъ не по правиламъ фармацевтики, за составленіе лекарствъ изъ веществъ не того качества или вѣса, какіе въ рецептѣ предписаны, или изъ поврежденныхъ, а равно и за приготовленіе лекарствъ въ нечистыхъ или вредныхъ здоровью сосудахъ, виновный въ томъ аптекаръ или управляющій аптекою, хотя бы отъ сего и не было никакихъ вредныхъ послѣдствій, подвергается:

денежному взысканію въ первый разъ отъ пяти до десяти рублей;

во второй — отъ десяти до двадцати пяти;

а въ третій — ста рублей.

Когда сіе произошло отъ нерадѣнія или ошибки подчиненныхъ управляющему фармацевтовъ, то сіи послѣдніе подвергаются:

въ первый разъ выговору;

во второй — аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;

а въ третій — аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Аптекари и управляющіе и въ семь случаевъ за недосмотръ подвергаются:

въ первый и второй разъ замѣчанію;

въ третій — взысканію пятнадцати рублей.

606. За приготовленіе въ аптекахъ и отпускъ изъ нихъ лекарствъ, не одобренныхъ Медицинскимъ Совѣтомъ, виновные подвергаются:

наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 594 и на томъ же основаніи.

albo też i zabronieniu im farmaceutycznej praktyki oraz odebraniu od nich patentów na stopnie uczone.

V. Naruszenie przepisów, dotyczących przygotowywania i wydawania lekarstw z aptek.

605. Za przygotowywanie lekarstw i przetworów lekarskich nie według przepisów farmaceutycznych, albo z materyałów nie tego gatunku lub wagi, jakie w receptę są przepisane, lub z materyałów zepsutych, niemniej za przygotowywanie lekarstw w nieczystych lub zdrowiu szkodliwych naczyniach, winny aptekarz lub zarządzający apteką ulegnie, choćby ztąd żadne szkodliwe skutki nie wynikły:

karze pieniężnej, za pierwszym razem, od pięciu do dziesięciu rubli;

za drugim — od dziesięciu do dwudziestu pięciu rubli;

a za trzecim — stu rubli.

Jeżeli zaś to z niedbalstwa lub błędu podwładnych zarządzającego farmaceutów nastąpiło, wówczas ci ostatni ulegną:

za pierwszym razem, naganie;

za drugim — aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni;

a za trzecim — aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Aptekarze i zarządzający apteką i w tym przypadku, jako winni niedozoru, ulegną:

za pierwszym i drugim razem, napomnieniu;

a za trzecim — karze pieniężnej piętnastu rubli.

606. Za przygotowywanie w aptekach i wydawanie z nich lekarstw, nie aprobowanych przez Radę Lekarską, winni ulegną: karom, w artykule 594 oznaczonym, podług prawideł w tymże artykule objętych.

607. За отпускъ лекарствъ по рецептамъ лицъ, неимѣющихъ права производить врачебную практику, аптекаръ или управляющій аптекою подвергается:

въ первый разъ строгому выговору;

во второй—взысканію двадцати пяти рублей;

а въ третій—пятидесяти рублей.

Въ четвертый разъ онъ лишается права управлять аптекою.

Когдажъ сіе сдѣлано безъ вѣдома аптекаря или управляющаго, то виновный въ семъ фармацевтъ подвергается:

въ первый разъ выговору;

во второй—взысканію семи рублей пятидесяти копѣекъ;

а въ третій—пятнадцати рублей.

Въ четвертый разъ ему воспрещается производить фармацевтическую практику.

Аптекарь же или управляющій за недосмотръ приговаривается:

въ первый разъ къ замѣчанію;

во второй—къ строгому выговору;

въ третій—къ взысканію пяти рублей;

а въ четвертый—десяти рублей.

Въ пятый разъ онъ лишается навсегда права на управление и даже на содержаніе аптекъ.

Въ случаѣ несостоятельности виновнаго фармацевта къ платежу слѣдующаго съ него взысканія, оное обращается на аптекаря или управляющаго, независимо отъ взысканія, опредѣленнаго съ него за недосмотръ.

608. За отпускъ лекарствъ по копіямъ рецептовъ или по сигнатурамъ безъ подписи врача, если въ составъ оныхъ входятъ вещества сильно-дѣйствующія, виновный аптекаръ или управляющій аптекою подвергается:

въ первый разъ выговору;

во второй—денежному взысканію отъ пяти до двадцати пяти рублей;

607. За wydawanie lekarstw za receptami osób, nie mających prawa zajmowania się praktyką lekarską, aptekarz lub zarządzający apteką ulegnie:

za pierwszym razem, surowej naganie;

za drugim—karze pieniężnej dwudziestu pięciu rubli;

a za trzecim—takięże karze pięćdziesięciu rubli.

Za czwartym razem prawa zarządzania apteką pozbawionym zostanie.

W przypadku zaś, gdyby to bez wiedzy aptekarza lub zarządzającego apteką nastąpiło, winny farmaceuta ulegnie:

za pierwszym razem, naganie;

za drugim—karze pieniężnej siedmiu rubli i pięćdziesięciu kopiejek;

za trzecim—takięże karze piętnastu rubli;

a za czwartym—zabronieniu trudnienia się farmaceutyczną praktyką.

Aptekarz zaś lub zarządzający apteką za niedozór ukaranym zostanie:

za pierwszym razem, napomnieniem;

za drugim—surową nagana;

za trzecim—karą pieniężną pięciu rubli;

za czwartym—takąż karą dziesięciu rubli;

za piątym zaś razem, pozbawieniem na zawsze prawa zarządzania aptekami, a nawet prawa ich utrzymywania.

W przypadku niemożności opłacenia przez winnego farmaceuty wymierzonej na niego kary pieniężnej, aptekarz lub zarządzający apteką karę tę zaspokoją, obok tej jaka na nich za niedozór wyrzeczoną została.

608. Za wydawanie lekarstw za odpisami recept lub za sygnaturami bez podpisu lekarza, jeżeli do ich składu wchodziły artykuły gwałtownie działające, winny aptekarz lub zarządzający apteką ulegnie:

za pierwszym razem, naganie;

za drugim—karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu pięciu rubli;

а въ третій — отъ двадцати пяти до пятидесяти рублей.

Въ четвертый разъ ему воспрещается управление аптекою.

Если виновнымъ въ семь упущеніи оказывается одинъ лишь фармацевтъ, то онъ приговаривается:

въ первый разъ къ выговору;

во второй — къ денежному взысканію отъ двухъ до пяти рублей;

а въ третій — отъ пяти до десяти рублей.

Въ четвертый ему воспрещается фармацевтическая практика въ течение одного года.

Аптекарь же или управляющій аптекою подвергается и въ семь случаев за недосмотръ

взысканіямъ по правилу, въ предшедшей 607 статьѣ означенному.

609. Взысканіямъ и наказаніямъ, опредѣленнымъ въ предшедшей 608 статьѣ и на томъ же основаніи, подвергаются также виновные въ отпускъ лекарствъ по сомнительнымъ или неяснымъ, на счетъ смѣшенія разныхъ составляющихъ лекарство частей или количества сильно-дѣйствующихъ веществъ, рецептамъ, безъ предварительнаго о томъ объясненія съ прописавшимъ сей рецептъ врачомъ.

610. Если изъ аптеки будутъ отпущены по рецептамъ лекарства или безъ сигнатуръ, или же надлежащимъ образомъ не закупоренныя, не завязанныя или не запечатанныя, или же безъ соблюденія другихъ для отпуска лекарствъ предписанныхъ правилъ, то аптекарь или управляющій подвергается за недосмотръ каждый разъ:

взысканію пяти рублей;

а виновный въ томъ фармацевтъ,

взысканію одного рубля пятидесяти копѣекъ.

Тому же взысканію подвергаются и виновные въ медленномъ отпускѣ лекарствъ.

за третимъ—такіе же каре отъ двудзесту пѣciu до пѣcdзiesięciu rubli;

за четвартымъ за, заброніеніу zarządzania aptekami.

Jeżeli uchybienia tego sam tylko farmaceuta się dopuści, ukaranym zostanie:

za pierwszym razem, nagana;

za drugim—karą pieniężną od dwóch do pięciu rubli;

za trzecim—taką karą od pięciu do dziesięciu rubli;

a za czwartym—zabronieniem trudnienia się praktyką farmaceutyczną w przeciągu jednego roku.

Aptekarz zaś lub zarządzający apteką ulega w tym przypadku za niedozór:

karom podług przepisu, w poprzedzającym 607 artykule objętego.

609. Karom, w poprzedzającym 608 artykule oznaczonym, i podług prawideł w tymże artykule objętych, ulegną również winni wydania lekarstw za receptami wątpliwymi lub niejasnymi, pod względem połączenia rozmaitych przedmiotów, w skład lekarstw wchodzących, lub pod względem ilości artykułów gwałtownie działających, bez poprzedniego w tej mierze porozumienia się z lekarzem, który je przepisał.

610. Jeżeli z apteki wydane zostaną lekarstwa bez sygnatury lub nie należycie zakorkowane, obwiązane lub opieczetowane, albo bez zachowania innych, przy wydawaniu lekarstw przepisanych prawideł, wówczas aptekarz lub zarządzający apteką każdą razą za niedozór ulegnie:

karze pieniężnej pięciu rubli;

a winny tego farmaceuta:

karze pieniężnej jednego rubla i pięćdziesięciu kopiejek.

Téjże saméj karze ulegną winni zwłoki w wydawaniu lekarstw.

611. За ошибочный отпускъ одного лекарства вмѣсто другого, хотя бы отъ сего и не послѣдовало никакого никому вреда, аптекаръ или управляющій аптекою подвергается:

- въ первый разъ выговору;
- во второй — строгому выговору и денежному взысканію отъ десяти до ста рублей;
- а въ третій — лишенію права на управленіе и даже на содержаніе аптекъ.

Аптекарскіе помощники подвергаются за сіе:

- въ первый разъ замѣчанію;
- во второй — аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;
- въ третій — аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;
- за четвертый разъ имъ запрещается отправленіе фармацевтической практики.

Ученики подвергаются за сіе:

- въ первый разъ выговору;
- во второй — аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;
- въ третій — аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ и лишенію званія.

612. Если отъ упущеній, означенныхъ въ предшедшихъ 605—611 статьяхъ, послѣдуетъ кому-либо смерть, то виновные, сверхъ определенныхъ сими статьями за такія упущенія взысканій или наказаній, подвергаются, буде они Христіане:

церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

613. Если откроется, что за отпущенное лекарство взята плата выше лекарственной таксы, то съ виновнаго аптекаря или управляющаго аптекою взыскивается за сіе: сумма вдвое противъ излишне показанной.

611. За выданіе przez pomyłkę jednego lekarstwa za drugie, chociażby ztąd żadna szkoda nie wynikła, aptekarz lub zarządzający apteką ulegnie:

- za pierwszym razem, naganie;
- za drugim—surowej naganie i karze pieniężnej od dziesięciu do stu rubli;
- a za trzecim — pozbawionym zostanie prawa zarządzania aptekami, a nawet prawa ich utrzymywania.

Pomoćnicy aptekarscy, za to uchybienie, ulegną:

- za pierwszym razem, napomnieniu;
- za drugim—aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni;
- za trzecim—aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;
- za czwartym razem, zabronieniu farmaceutycznej praktyki.

Uczniowie zaś, za toż samo uchybienie, ulegną:

- za pierwszym razem, naganie;
- za drugim—aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni;
- a za trzecim—aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy i pozbawieniu powołania.

612. Jeżeli skutkiem uchybień, w poprzedzających 605—611 artykułach oznaczonych, kto śmierć poniósł, wówczas winni ulegną nie tylko karom, za takowe uchybienia w rzeczonych artykułach oznaczonym, lecz nadto, jeżeli są Chryścianami: pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej zwierzchności.

613. Jeżeli za wydane lekarstwo pobrana zostanie opłata wyższa nad taxę aptekarską, wówczas dopuszczający się tego aptekarz lub zarządzający apteką opłaci tytułem kary: we dwójnasób tyle, ile niewłaściwie pobrał.

Когдажъ въ томъ виновенъ одинъ лишь фармацевтъ, то взысканіе сіе обращается на него, а съ управляющаго за недосмотръ взыскивается:

пять рублей.

Въ случаѣ несостоятельности фармацевта къ платежу слѣдующаго взысканія, оно производится съ аптекаря или управляющаго независимо отъ взысканія съ него за недосмотръ.

Заплатившій за лекарство дороже того, что слѣдовало, имѣть во всякомъ случаѣ право требовать отъ виновнаго аптекаря или управляющаго аптекою возврата переданныхъ имъ денегъ.

614. За всѣ прочія, именно въ семь Уложеніи не означенныя нарушенія правилъ Аптекарскаго Устава, виновные аптекари или управляющіе аптеками подвергаются:

или выговорамъ;

или денежнымъ взысканіямъ отъ трехъ до пятнадцати рублей.

Виновные въ такихъ проступкахъ болѣе трехъ разъ лишаются права на управленіе и даже на содержаніе аптекъ.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О НАРУШЕНІИ ПОСТАНОВЛЕНІЙ ДЛЯ ОБЕЗПЕЧЕНІЯ НАРОДНАГО ПРОДОВОЛЬСТВІЯ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О противозаконныхъ дѣйствіяхъ для перекупа и неоправданнаго возвышенія цѣнъ на жизненные припасы.

615. За оптовый скупъ предметовъ продовольствія на торгахъ прежде установленнаго на то времени, виновные

Jeżeli zaś winnym tego jest jedynie farmaceuta, wówczas karę tę on poniesie, a zarządzający apteką za niedozór ulegnie: karze pięciu rubli.

W przypadku, gdyby farmaceuta nie był w możności zapłacenia tej kary, poniesie ją winien aptekarz lub zarządzający apteką, niezależnie od kary za niedozór.

Ten, kto za lekarstwo więcej niż się należało zapłacił, ma prawo, w każdym przypadku, żądać od aptekarza lub zarządzającego apteką, który zapłatę pobrał, zwrotu nadpłaconych pieniędzy.

614. Za wszystkie inne, w niniejszym Kodexie wyraźnie nie oznaczone, naruszenia przepisów Ustawy Aptekarskiej, winni aptekarze lub zarządzający apteką ulegną:

naganie;

albo karze pieniężnej od trzech do piętnastu rubli.

Więcej niż trzy razy wykroczeń tych dopuszczający się pozbawieni zostaną prawa zarządzania aptekami, a nawet prawa ich utrzymywania.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW, ZAOPATRZENIA MIESZKAŃCÓW W PRZEDMIOTY ŻYWNOŚCI DOTYCZĄCYCH.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O działaniach przeciwnych prawu w celu przekupu przedmiotów żywności i nadmiernego cen na nie podniesienia.

615. Za skupowanie ryczałtem przedmiotów żywności na targach przed czasem do tego przeznaczonym, winni, stosownie

подвергаются, смотря по важности происшедших отъ того вредныхъ послѣдствій и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

или денежному взысканію отъ трехъ до трехъ сотъ рублей;

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Сверхъ того, неправильно скупленный товаръ отбирается въ пользу богоугодныхъ заведеній.

Торгующіе съѣстными припасами въ разницу, которые будутъ покупать предметы продовольствія не въ мѣстахъ для торга назначенныхъ, или же будутъ выходить для перекупа за черту города, или останавливать продавцевъ на улицахъ, или производить подобныя покупки не въ надлежащіе для сего определенные часы, подвергаются:

денежному взысканію отъ одного до трехъ рублей;

или аресту на время отъ трехъ до семи дней.

За стачку, сдѣлку или другое соглашеніе торгующихъ къ возвышенію цѣнъ на предметы продовольствія, виновные подвергаются:

наказаніямъ и взысканіямъ, определеннымъ въ 878 статьѣ сего Уложенія.

616. Производящіе торговлю предметами продовольствія, на которые устанавливается такса, за продажу оныхъ выше сей таксы, подвергаются:

въ первый разъ денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ— пяти, а въ прочихъ мѣстахъ—двухъ рублей; а во второй— вдвое.

За нарушеніе сего правила въ третій разъ, торговое заведеніе виновнаго закрывается и ему воспрещается производство торговли съѣстными припасами навсегда.

до важности wynikłych ztąd szkodliwych skutków i do innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności, ulegną:

karze pieniężnej od trzech do trzechset rubli;

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Nadto, przedmioty, w sposób prawu przeciwny zakupione, na korzyść zakładów dobroczynnych oddane zostaną.

Przekupnie, którzyby w miejscach na targ nie przeznaczonych przedmioty żywności zakupowali, albo w celu ich nabycia na przekup zamiasto udawali się lub na ulicach sprzedających zatrzymywali, albo wreszcie w godzinach na to nie przeznaczonych przedmioty żywności na przekup zakupowali, ulegną:

karze pieniężnej od jednego do trzech rubli;

albo aresztowi od dni trzech do siedmiu.

Za porozumienie się, układy i inne zмовы handlujących, w celu podwyższenia cen na przedmioty żywności, winni ulegną:

karom, w 878 artykule niniejszego Kodexu oznaczonym.

616. Handlujący przedmiotami żywności, na które postanowiona jest taxa, za sprzedaż ich nad taxę takową, ulegną:

za pierwszym razem karze pieniężnej, w miastach gubernialnych—pięciu, a w innych miejscach—dwóch rubli; za drugim razem, takież karze we dwójnasób powiększonej.

Za naruszenie tego przepisu po raz trzeci:

handel wykraczającego zamkniętym i prawo handlowania przedmiotami żywności na zawsze odjętym mu zostanie.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О нарушении постановлений противъ безвременнаго и излишняго истребленія служащихъ на пищу дикихъ животныхъ и рыбы.

617. За всякую какого-либо рода охоту, кромѣ лишь ловли и истребленія хищныхъ звѣрей и птицъ, въ запрещенное время, виновный въ томъ подвергается денежному взысканію:

въ первый разъ десяти рублей;

во второй — двадцати;

въ третій — сорока рублей.

618. Кто будетъ раззорять птичьи гнѣзда съ молодыми птицами или яйцами, или вынимать изъ оныхъ яйца въ лѣсахъ, въ поляхъ и около воды, за исключеніемъ лишь гнѣздъ хищныхъ птицъ, тотъ за сіе подвергается:

аресту на время отъ одного до трехъ дней.

619. Кто будетъ ловить или бить такихъ звѣрей или птицъ, коихъ общими или особенными мѣстными постановленіями ловить или бить запрещено, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти до ста пятидесяти рублей;

или же заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

620. За привозъ въ города дичи, добытой въ запрещенное для охоты время, виновные подвергаются:

денежному взысканію, постановленному выше сего въ статьѣ 617.

621. Чиновники полиціи и Войты, за непринятіе мѣръ къ прекращенію охоты звѣрей и птичьей ловли въ запре-

ODDZIAŁ DRUGI.

O naruszeniu przepisów, wzbraniających wytepiania zbytecznego i w porze niewłaściwej służących do pożywienia zwierząt dzikich i ryb.

617. Za wszelkie jakiegobądź rodzaju w czasie zabronionym polowanie, wyjąwszy łowienie i wytepianie drapieżnych zwierząt i ptaków, winny ulegnie:

karze pieniężnej, za pierwszym razem, dziesięciu rubli;

za drugim — dwudziestu;

a za trzecim — czterdziestu rubli.

618. Ktoby w lasach, polach i po nad wodą niszczył gniazda z jajami i piskletami ptaków wszelkiego rodzaju, oprócz drapieżnych, albo z tych gniazd jaja wyjmował, ten ulegnie: aresztowi od jednego do trzech dni.

619. Ktoby łowił lub zabijał takie zwierzęta lub ptaki, których łowienie lub bicie jest ogólnemi lub szczególnemi miejscowemi urządzeniami zabronioném, ten ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu do stu pięćdziesięciu rubli;

albo osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

620. Za przywożenie do miasta zwierzyny upolowanej w porze, w której polowanie jest zabronioném, winni ulegną:

karze pieniężnej, w powyższym 617 artykule postanowionej.

621. Urzędnicy policji i Wójci gmin, którzyby środków przeciw polowaniu na zwierzęta i ptaki, w porze i miejscach

щенное время и въ запрещенныхъ мѣстахъ, и за допущение торговли добытою въ запрещенное время дичью, подвергаются:

денежному взысканію отъ трехъ до двадцати рублей.

622. За устройство или употребленіе въ рѣкахъ, и въ опредѣленномъ разстояніи отъ устьевъ рѣкъ въ озерахъ, заколовъ и другихъ запрещенныхъ снастей, которые препятствуютъ свободному ходу рыбы по рѣкамъ, виновные подвергаются:

денежному взысканію вдвое противъ того, чего можетъ стоить очищеніе сихъ мѣстъ; снасти же отдаются въ пользу богоугодныхъ заведеній.

За повтореніе сего нарушенія установленныхъ правилъ, они, сверхъ такового денежнаго взысканія и отобранія снастей, лишаются навсегда права производить рыбные промыслы.

623. Кто, для легчайшаго лова, будетъ бросать въ воду вещества, вредящія рыбѣ, тотъ за сіе подвергается взысканію:

въ первый разъ отъ пяти до десяти рублей или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;
а во второй — отъ десяти до двадцати пяти рублей или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;
въ третій разъ онъ приговаривается къ заключенію въ тюрьму на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,
смотря по роду брошенныхъ имъ въ воду веществъ и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Пойманная симъ средствомъ рыба истребляется и если, вмѣсто того бывъ употреблена въ пищу, причинить кому-либо смерть, то виновный,

сверхъ опредѣленныхъ выше взысканій или наказаній, предается, буде онъ Христіанинъ, церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

въ которыхъ есть заброніонемъ, не предприняли, и handlu zwierzyną upolowaną w czasie w którym polowanie na nią jest zakazanem dopuścili, ulegną:

karze pieniężnej od trzech do dwudziestu rubli.

622. За urządzenie lub użycie na rzekach, i w oznaczonej od ich ujścia odległości na jeziorach, jazów i innych zakazanych przyrządów, wolny przepływ ryb w rzekach tamujących, winni ulegną:

karze pieniężnej we dwójnasób większej od kwoty, którą kosztować może oczyszczenie tych miejsc, a przyrządy na korzyść zakładów dobroczynnych oddane zostaną.

Za powtórzenie tego naruszenia ustanowionych przepisów, winni,

oprócz kary pieniężnej i odebrania przyrządów, ulegną pozbawieniu na zawsze prawa trudnienia się zarobkiem z rybołówstwa.

623. Ktoby, dla łatwiejszego połowu, rzucił w wodę przedmioty dla ryb szkodliwe, ten ulegnie:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od pięciu do dziesięciu rubli, albo aresztowi od dni siedmiu do trzech tygodni;
za drugim — takięże karze od dziesięciu do dwudziestu pięciu rubli, albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;
za trzecim razem, osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy,
stosownie do rodzaju rzuconego przedmiotu i innych winę zwiększających lub zmniejszających okoliczności.

Złowione tym sposobem ryby zniszczone zostaną, a jeżeli użyte były na pokarm i śmierć czyja ztąd wynikła, winny, oprócz kar wyżej oznaczonych, ulegnie, jeżeli jest Chryścianinem, pokucie kościelnej podług zarządzenia swój duchownej zwierzchności.

ГЛАВА ТРЕТЯ.

О НАРУШЕНИИ ОБЩЕСТВЕННОГО СПОКОЙСТВИЯ, ПОРЯДКА
И ОГРАЖДАЮЩИХ ОНЫЕ ПОСТАНОВЛЕНИЙ.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЕРВОЕ.

*О составленіи злосамѣренныхъ шакъ и пристанодержа-
тельствъ.*

624. За составленіе злосамѣренныхъ шакъ и вступле-
ніе въ оныя, виновные подвергаются, смотря по цѣли со-
ставленія шайки, наказаніямъ, въ нижеслѣдующихъ статьяхъ
опредѣленнымъ.

625. Составившіе сообщество для преступленій госу-
дарственныхъ, а равно и вступившіе въ оное съ знаніемъ
о цѣли его, и тѣ, которые, зная о существованіи такого
сообщества, не донесли о томъ начальству, подвергаются:
наказаніямъ, опредѣленнымъ въ Раздѣлѣ III сего Уло-
женія за преступленія государственныя.

626. Тотъ, кто составитъ шайку для разбоевъ или за-
жигательствъ, или дѣланія или привоза фальшивой монеты
или фальшивыхъ банковыхъ билетовъ, ассигнацій, или дру-
гихъ представляющихъ монету или кредитныхъ, или иныхъ
государственныхъ бумагъ, подвергается за сіе, хотя бы со-
ставленная имъ шайка и не учинила еще никакого престу-
пления:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжную работу
на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а
буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ,
и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею
21 сего Уложенія для седьмой степени наказаній сего
рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Вступившіе въ шайку сего рода, съ знаніемъ о свойствѣ
и назначеніи оной, хотя и не учинившіе еще никакихъ,
въ слѣдствіе того, преступленій, приговариваются:

ROZDZIAŁ TRZECI.

O NARUSZENIU PUBLICZNEJ SPOKOJNOŚCI I PORZĄDKU, ORAZ
ZABEZPIECZAJĄCYCH JE PRZEPISÓW.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

*O zawiązaniu band zлочынецѡвъ i dawaniu im schro-
nienią.*

624. Za zawiązanie band zлочынецѡвъ i wstąpienie do
nich, winni, stosownie do celu bandy, ulegną karom, w nastę-
pujących artykułach oznaczonym.

625. Założyciele towarzystwa mającego na celu popełnie-
nie przestępstwa stanu, jak niemniej ci, co do takiego towa-
rzystwa z wiadomością o jego celu wstąpią, i ci, którzy, wie-
dząc o jego istnieniu, o niem zwierzchności nie doniosą, ulegną:
karom, za przestępstwa stanu w Dziale III niniejszego Ko-
dexu oznaczonym.

626. Kto zawiąże bandę w celu popełniania rozbojów lub
podpalen, albo wyrabiania lub przywozu czyli to fałszywej mo-
nety, czyli téż fałszywych biletów bankowych, assygnat lub
innych wyobrażających monetę kredytowych lub innego ro-
dzaju papierów rządowych, ten, chociażby przez bandę jaką
zawiązał żadne jeszcze przestępstwo popełnionem nie zostało,
ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich
w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu
lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony,
i chłoscie w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu
na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej
piętnowaniu.

Kto wstąpi do bandy tego rodzaju, z wiadomością o jej istocie
i celu, ten, choćby jeszcze w skutek tego żadnego przestępstwa
nie popełnił, skazanym zostanie:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 22 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода.

Тѣ, которые, зная о существованіи такой шайки и имѣя возможность довести о семъ до свѣдѣнія начальства, не исполнять сей обязанности, подвергаются:

ссылкѣ на житѣе въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

627. Составившіе шайку для воровства-кражи или воровства-мошенничества, или же для дѣланія фальшивыхъ какого-либо рода документовъ, кромѣ лишь государственныхъ бумагъ, подвергаются за сіе, хотя бы составленная ими шайка и не учинила еще никакого преступленія:

ссылкѣ на житѣе въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 35 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ.

Вступившіе въ такую шайку, съ знаніемъ о ея предназначеніи, приговариваются за сіе:

къ ссылкѣ на житѣе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 35 сего Уложенія для четвертой

на позбавленіе wszelkichъ правъ и zesłanie na osiedlenie w odleglejszychъ мѣсцехъ Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułemъ 22 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

Ci którzy, wiedząc o istnieniu takiej bandy i mającъ możność doniesienia o nięj zwierzchności, obowiązku tego nie dopełnią, ulegną:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni, oddaniu do poprawczychъ aresztanckichъ rot na czas od roku jednego do latъ dwóch.

627. Kto zawiąże bandę w celu popełniania kradzieży, oszustwa lub fałszowania jakiegobądź rodzaju dokumentów, oprócz papierówъ rządowychъ, ten, chociażby przez tę bandę żadne jeszcze przestępstwo popełnionemъ nie zostało ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciemъ od dwóchъ do trzechъ latъ i wzbrońnieniemъ wydalenia się do innychъ Syberyjskichъ gubernij w przeciągu zakreślonego przez sądъ czasu od ośmiu do dziesięciu latъ, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, chłostę w ilości razów, artykułemъ 35 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, i oddaniu do poprawczychъ aresztanckichъ rot na czas od sześciu do ośmiu latъ.

Ci, którzy wstąpią do takowej bandy z wiadomością o jejъ celu, ukarani zostaną:

zesłaniemъ на mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciemъ od roku jednego do dwóchъ latъ, a jeżeli nie są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni, chłostą w ilości razów, artykułemъ 35 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, i oddaniemъ do po-

степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

Тѣ, которые, зная о существованіи такой шайки и имѣя возможность довести о томъ до свѣдѣнія начальства, не исполнили сей обязанности, подвергаются:

ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ рабочій домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

628. Определеннымъ въ предшедшей 627 статьѣ наказаніямъ, и въ той же постепенности, подвергаются основатели и начальники шаякъ или сообществъ для провоза контрбанды и вообще для производства запрещенной торговли, или же для запрещенной законами игры, или для подкупа чиновниковъ или служителей какой-либо части управленія и т. п.

629. Когда кто-либо изъ составившихъ злнамѣреную шайку или сообщество, или изъ принадлежащихъ къ оной, дѣйствительно учинить одно изъ преступленій, для коихъ сія шайка или сообщество составлены, то, буде въ законахъ не определено какое-либо особое, именно за совершеніе такого преступленія посредствомъ шайки, наказаніе, онъ приговаривается:

къ высшей мѣрѣ наказанія, за то преступленіе въ законѣ положеннаго.

630. Изобличенные въ доставленіи завѣдомо злнамѣреннымъ шайкамъ или сообществамъ оружія или же иныхъ орудій, или другихъ какихъ-либо средствъ для содѣянія предположенныхъ ими преступленій, подвергаются за сіе:

тѣмъ же самымъ наказаніямъ, которыя въ предшедшихъ 626, 627 и 628 статьяхъ определены за вступленіе въ сію шайку или сообщество, съ знаніемъ о ихъ свойствахъ и назначеніи.

prawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat.

Ci którzy, wiedząc o istnieniu takiej bandy i mając możność doniesienia o niej zwierzchności, obowiązku tego nie dopełnią, ulegną:

zesłaniu na mieszkanie do jednej z odległych gubernij oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od trzech do sześciu miesięcy, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, zamknięciu w domu roboczym od sześciu miesięcy do roku jednego.

628. Karom, w poprzedzającym 627 artykule oznaczonym, i z zachowaniem tegoż samego stopniowania, ulegną założyciele i przywódcy band lub stowarzyszeń, dla przemycania towarów i w ogóle dla prowadzenia wzbronionego handlu lub gry prawem zakazanej, albo dla przekupywania urzędników lub sług urzędowych w jakiegokolwiek gałęzi zarządu i w innych tym podobnych celach związanych.

629. Jeżeli kto z założycieli bandy lub stowarzyszenia złoczyńców, albo z należących do ich składu, popełni istotnie jedno z przestępstw, dla dokonywania których banda lub stowarzyszenie zawiązanemi zostały, wówczas, w przypadku gdyby prawo za spełnienie za pośrednictwem bandy takiego właśnie przestępstwa szczególnej kary nie oznaczało, skazanym zostanie: na wyższą w zakresie swym karę, za popełnione przez niego przestępstwo postanowioną.

630. Ktoby bandom lub stowarzyszeniom złoczyńców broni, narzędzi lub też innych środków do dokonania zamierzonych przez nie przestępstw świadomie dostarczał, ulegnie: karom, jakie za wstąpienie do band lub stowarzyszeń podobnych, z wiadomością o właściwej ich istocie i celu, w powyższych 626, 627 i 628 artykułach są oznaczone.

631. Пристанодержатели, то есть все те, которые заведомо дозволяют лицам, принадлежащим к злонамьренной шайке, жить в домах, или, хотя временно, останавливаться или укрываться в домах или иных каких-либо местах, ими самими занимаемых, или состоящих в их управлении или заведывании, или под их присмотром, подвергаются за сие:

наказаніямъ, определеннымъ выше сего в статьяхъ 626, 627 и 628 за вступленіе въ ту шайку, съ знаніемъ о ея свойствахъ и назначеніи.

Если однакожь будетъ доказано, что они предъ составленіемъ или при составленіи шайки предварительно изъявили основателямъ оной согласіе принимать къ себѣ и укрывать сихъ преступниковъ и сообщниковъ ихъ, то приговариваются:

къ наказанію, равному съ самими основателями шайки того рода.

632. Те, которые хотя и не держа пристани и не давая постоянно у себя убѣжища злонамьреннымъ шайкамъ, заведомо принимаютъ отъ нихъ или принадлежащихъ къ онымъ преступниковъ на сохраненіе, или для продажи, передачи, отвоза или же иного какого-либо употребленія, вещи или иное какое-либо имущество, ими отнятое или похищенное, или же тайно провезенное, или фальшивые монеты, банковые билеты, ассигнаціи или другія поддѣльные государственныя бумаги, подвергаются за сие:

наказаніямъ, определеннымъ выше сего в статьяхъ 626, 627 и 628 за вступленіе въ злонамьренныя шайки, съ знаніемъ о ихъ свойствахъ и назначеніи.

633. Те, которые не имѣя прямыхъ сношеній съ злонамьренною шайкою, или даже и не зная о существованіи оной, постоянно и, какъ бы въ видѣ промысла, занимаются скупомъ и перепродажею предметовъ, заведомо похищенныхъ или противозаконно провезенныхъ, приговари-

631. Miejsca przytułku dla band złoczyńców utrzymujący, to jest wszyscy ci, którzyby, w miejscach przez siebie zajmowanych, albo pod ich zarządem, zawiadywaniem lub dozorem zostających, złoczyńcom, do bandy należącym, mieszkać lub nawet czasowo tylko przebywać lub ukrywać się świadomie dozwolali, ulegną:

karom, za wstąpienie do podobnej bandy, z wiadomością o jej istocie i celu, w powyższych 626, 627 i 628 artykułach oznaczonym.

Jeżeliby zaś, przed zawiązaniem lub w czasie zawiązania bandy, założycielom jej przyrzekli ich samych lub ich współników przyjmować do siebie i ukrywać, skazani zostaną:

na tę samą karę, jaka na założycieli band tego rodzaju jest postanowiona.

632. Ci którzy, nie utrzymując wprawdzie miejsca przytułku i nie dając stałego schronienia bandom złoczyńców, od tych band przecież lub od należących do nich przestępców świadomie przyjmować będą na skład, dla sprzedaży, wydania innym, odwiezienia lub innego użycia rzeczy lub inną jakąkolwiek własność komu wydartą, przez zabór otrzymaną lub przemycaną, albo fałszywą monetę, bilety bankowe, assygnaty lub inne fałszywe papiery rządowe, ulegną:

karom, za wstąpienie do band złoczyńców, z wiadomością o ich istocie i celu, w powyższych 626, 627 i 628 artykułach oznaczonym.

633. Ci którzyby, nie mając bezpośrednich stosunków z bandą w celu przestępnym zawiązaną, lub nawet o jej istnieniu żadnej wiadomości nie posiadając, ciągle przecież, w sposobie rzemiosła, zajmowali się skupowaniem i odprzedażą rzeczy o którychby wiedzieli, że są przez zabór otrzymane lub przemycane,

ваются за сие, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, безъ заключенія или съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣрь, определенной статьею 35 сего Уложенія для четвертой или пятой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до четырехъ лѣтъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О распространеніи вредныхъ слуховъ.

634. Кто будетъ изобличенъ въ распространеніи съ намѣреніемъ такихъ слуховъ, которые хотя и не принадлежатъ къ означеннымъ въ статьяхъ 264, 284 и 315 сего Уложенія, но могутъ возбудить безпокойство въ умахъ или даже нарушить общественный порядокъ и тишину, тотъ за сие, смотря по роду и вѣроятнымъ, болѣе или менѣе вреднымъ послѣдствіямъ его разглашеній, подвергается:

или аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ или же заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

635. Постановленныя въ предшедшей 634 статьѣ наказанія

возвышаются одною или двумя степенями,

въ случаѣ, когда распространеніе вредныхъ слуховъ имѣло въ самомъ дѣлѣ послѣдствіемъ какіе-либо, болѣе или менѣе важныя безпорядки, и для прекращенія оныхъ правительство было вынуждено принять особенныя мѣры.

636. За распространеніе съ умысломъ имѣющихъ политическую зловредную цѣль или же явно оскорбительныхъ для Верховнаго Правительства слуховъ, виновные подвергаются: наказаніямъ, определеннымъ въ статьяхъ 264 и 284 сего Уложенія.

cone, ukarani zostaną, stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę ich okoliczności:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, bez zamknięcia lub z zamknięciem od roku jednego do lat dwóch, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty lub piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, i oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do czterech lat.

ODDZIAŁ DRUGI.

O rozgłaszaniu wieści szkodliwych.

634. Przekonany o rozgłaszanie z zamiarem takich wieści, które chociaż do rzędu oznaczonych w artykułach 264, 284 i 315 niniejszego Kodexu nie należą, niepokój przecież w umysłach wzbudzić lub nawet porządek publiczny i spokojność naruszyć mogą, ulegnie, stosownie do rodzaju tych wieści i szkodliwości skutków, jakie z ich rozgłaszania prawdopodobnie wyniknąć mogły:

aresztowi od dni siedmiu do miesięcy trzech.

albo osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

635. Kary, w poprzedzającym 634 artykule postanowione, o jeden lub o dwa stopnie podwyższone zostaną, jeżeliby, skutkiem rozgłoszenia szkodliwych wieści, nastąpił mniej lub więcej ważny nieporządek, i do uśmierzenia go Rząd szczególnych środków użyć musiał.

636. Za rozgłaszanie w złym zamiarze wieści, szkodliwy cel polityczny mających, albo jawnie Najwyższej Zwierzchności uwłaczających, winni ulegną:

karom, w artykułach 264 i 284 niniejszego Kodexu oznaczonym.

ОТДѢЛЕНИЕ ТРЕТІЕ.

О подложномъ проявленіи чудесъ и другихъ сего рода обманахъ.

637. Кто, ради корысти, суетной славы или другой личной выгоды, будетъ разглашать или велитъ разгласить подложно о какомъ-либо, будто бы случившемся, чудѣ, или же, посредствомъ подлога, какое-либо свое или, по распоряженію его, приготовленное дѣйствіе выдавать легковѣрнымъ за чудо, тотъ за сей, до предметовъ святыни касающійся, обманъ, приговаривается:

къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, смотря по степени вины и произведеннаго дѣяніемъ его или разглашеніями соблазна.

Изобличенный въ семь преступленіи во второй разъ подвергается:

лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Сверхъ того виновный во всякомъ случаѣ, буде онъ Христіанинъ, предается, для очищенія совѣсти,

церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

638. Къ симъ же наказаніямъ и на тѣхъ же основаніяхъ приговариваются и тѣ, которые, также для пріобрѣтенія противозаконной корысти или иной личной выгоды, будутъ, пользуясь простотою и легковѣріемъ какихъ-либо людей, выдавать себя за колдуновъ или чародѣевъ, если они, для своихъ лжепредсказаній, лжепредзнаменованій и другихъ обмановъ, будутъ употреблять предметы, Христіанскому богослуженію посвященные

ODDZIAŁ TRZECI.

O okazywaniu zmyślonych cudów i innych tego rodzaju oszukaństwach.

637. Ktoby, dla zysku, próżnej sławy lub innego osobistego widoku, fałszywie rozgłaszał lub rozgłaszać kazał o wydarzeniu się cudu, albo podstępnie przez siebie lub ze swego zarządzenia przygotowany czyn przed osobami łatwowiernymi za cud udawał, ten, za takowe, do przedmiotów świętych ściągające się oszukaństwo, skazanym zostanie:

na zamknięcie w domu poprawy od miesiący sześciu do roku jednego,

stosownie do stopnia winy i zgorszenia przez czyn ten lub rozgłaszanie sprawionego.

Kto się tego przestępstwa po raz drugi dopuści, ulegnie:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do lat dwóch.

Oprócz tego zaś, jeżeli jest Chrześcianinem, ulegnie w każdym przypadku, dla oczyszczenia sumienia,

pokucie kościelnej podług zarządzenia swój duchownej zwierzchności.

638. Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegną ci, którzyby, również dla osiągnięcia nieprawego zysku lub innego osobistego widoku, korzystając z czyjejkolwiek prostoty i łatwowierności, udawali się za wieszczbiarzy i czarowników, jeżeliby do swych fałszywych przepowiedań i wieszczb lub innych oszukaństw używali przedmiotów, w Chrześcijańskich wyznaniach, do służby Bożej poświęconych.

639. Тѣ, которые, хотя и безъ нарушенія должнаго уваженія къ священнымъ или освященнымъ чрезъ употребленіе въ Христіанскомъ богослуженіи предметамъ, будутъ, равномѣрно пользуясь легковѣріемъ простыхъ или слабоумныхъ людей и выдавая себя за колдуновъ или чародѣевъ, представлять имъ мнимыя видѣнія, или же готовить и раздавать или продавать мнимо волшебныя напитки или иные составы, имѣющіе будто бы сверхъестественныя силы и дѣйствіе, или же какіе-либо, подъ названіемъ талисмановъ или инымъ, также будто бы очарованныя вещи, подвергаются за сіе:

въ первый разъ аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ;

а во второй — заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

Если однакожъ будетъ доказано, что употребленіе тѣхъ напитковъ и составовъ или иныхъ средствъ могло, или и должно было имѣть вредныя послѣдствія для безопасности здоровья какого-либо лица или нѣсколькихъ лицъ, то виновные въ приготовленіи и раздачѣ или продажѣ оныхъ приговариваются:

къ потерѣ нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и къ заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ,

также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

Когдажъ отъ употребленія сихъ напитковъ кому-либо причинится смерть, то виновный предается сверхъ того, будучи Христіаниномъ,

и церковному покаянію по усмотрѣнію своего духовнаго начальства.

640. Кто, выдавая себя за лице, одаренное какою-либо сверхъестественною чудесною силою или святостію, будетъ

639. Ci którzyby, chociaż bez naruszenia uszanowania należnego przedmiotom świętym lub przez użycie do służby Bożej w wyznaniach Chrześcijańskich poświęconym, również z łatwowierności prostych lub niedoświadczonych ludzi korzystając i siebie za wieszczbiarzy i czarowników udając, mniemane widzenia im przedstawiali, albo zaczarowane jakoby bądź to napoje lub inne przetwory nadprzyrodzoną moc i skutki posiadać mające, bądź też jakiegokolwiek przedmioty pod nazwiskiem talizmanów lub innego rodzaju nazwaniem sporządzali i udzielali lub sprzedawali, ulegną:

za pierwszym razem, aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy;

za drugim — zamknięciu w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego,

stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeliby jednak użycie takich napojów i przetworów, lub innych środków, mogło albo nawet musiało wyrządzić szkodliwe skutki na zdrowie jednej lub więcej osób, winni sporządzenia ich i udzielania lub sprzedaży skazani zostaną:

na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do lat dwóch, także stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

Gdyby zaś, skutkiem użycia takowych napojów, czyja śmierć nastąpiła, winny, jeżeli jest Chrześcijaninem, ulegnie, oprócz tego, pokucie kościelnej podług zarządzenia swój duchownej zwierzchności.

640. Ktoby, udając się za obdarzonego jakąbądź nadprzyrodzoną cudowną mocą lub świętością, starał się, za po-

стараться, посредствомъ возбужденнаго симъ обманомъ увѣренія, произвести въ народѣ тревогу, волненіе или уныніе, или же неповиновеніе установленной законами власти, тотъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылке на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

Когдажъ при семъ будетъ открыто, что виновный имѣлъ умыселъ на одно изъ означенныхъ въ Раздѣлѣ III сего Уложенія государственныхъ преступленій, то онъ приговаривается:

къ наказаніямъ, за сіи преступленія опредѣленнымъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

О живыхъ доносахъ и лжесвидѣтельствѣхъ.

641. За живые доносы виновный, смотря по важности обвиненія и по роду средствъ, употребленныхъ для вовлеченія начальства въ заблужденіе, а равно и по мѣрѣ причиненнаго симъ обвиняемому вреда, подвергается:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

или же и ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изыять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ;

или же, въ случаяхъ особенной важности, лишенію всѣхъ правъ и ссылке въ Сибирь на поселеніе.

мощą wzbudzonej przez takie oszukiwanie wiary, spowodować między ludem trwogę, wzburzenie, rozpacz lub nieuległość prawnym władzom, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w oddleglejszych miejscach Syberyi.

Jeżeliby zaś winny zamierzył jedno z przestępstw stanu, w Dziale III niniejszego Kodexu opisanych, skazanym zostanie:

na kary, za te przestępstwa postanowione.

ODDZIAŁ CZWARTY.

O potwarczem oskarżeniu i fałszywem świadectwie.

641. Za potwarcze oskarżenie winny, stosownie do ważności oskarżenia, i rodzaju środków do wprowadzenia w błąd zwierzchności użytych, tudzież stosownie do zrzędzonej przez to obwinionemu szkody, ulegnie:

osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do lat dwóch;

albo zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do lat dwóch, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych areztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat;

albo, w przypadkach szczególnie ważnych, pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi.

642. Доносъ не признается лживымъ и сдѣлавшій его не подвергается наказанію, если по сему доносу обвиняемый оставленъ въ подозрѣніи, или освобожденъ единственно по недостатку доказательствъ вины, а равно и въ томъ случаѣ, когда въ разныхъ судахъ были различныя о справедливости или несправедливости извѣта приговоры.

643. За ложное свидѣтельское показаніе, данное при слѣдствіи и въ судѣ подъ присягою, виновные подвергаются:

наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 248—252 сего Уложенія.

Такимъ же наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются за ложное показаніе въ судѣ и тѣ лица, которыя по званію своему, или вѣроисповѣданію, и вообще по закону имѣютъ право дѣлать свидѣтельскія показанія безъ присяги въ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ требуется отъ другихъ показаніе подъ присягою.

Тѣ, которые склоняютъ другаго къ ложному завѣдомо свидѣтельскому показанію,

наказываются, какъ подговорщики къ преступленію, по правиламъ, въ статьѣ 127 сего Уложенія постановленнымъ.

644. За ложное показаніе безъ присяги предъ судомъ, виновные приговариваются:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или же къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

Если однакожъ ложное показаніе предъ судомъ сдѣлано хотя и безъ присяги, но въ слѣдствіе подкупа, то виновный подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 248, 249 и 252 сего Уложенія.

642. Оskarżenie nie uważa się za potwarcze, i ten co je zaniósł nie ulega karze, jeżeli oskarżony w uczynionym mu zarzucie w podejrzeniu pozostawionym, lub jedynie dla braku dowodów winy uwolnionym został, albo jeżeli w różnych instancjach, co do zasadności lub bezzasadności oskarżenia, rozmaite zapadły wyroki.

643. Świadkowie, którzyby pod przysięgą fałszywe, w czasie śledztwa i przed sądem, zeznania złożyli, ulegną:

karom, w artykułach 248 — 252 niniejszego Kodexu oznaczonym.

Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegną za złożenie fałszywych przed sądem zeznań i te osoby, które, ze swego powołania, lub z powodu wyznania do którego należą, i w ogóle na zasadzie istniejących przepisów, mogą, w przymocie świadków, zeznania bez przysięgi składać w tych przypadkach, w których od innych osób przysięga jest wymagana.

Ci, którzy innych do złożenia świadomie fałszywych zeznań skłonia,

ukarani zostaną jako podżegacze tego przestępstwa, podług przepisów, w artykule 127 niniejszego Kodexu objętych.

644. Za złożenie bez przysięgi fałszywego przed sądem zeznania, winni ulegną:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

albo osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeli jednak fałszywe przed sądem zeznanie złożonem zostało wprowadzie bez przysięgi, lecz w skutek przekupienia, winny ulegnie:

karom, w artykułach 248, 249 i 252 niniejszego Kodexu oznaczonym.

645. Когда ложное безъ присяги показаніе предъ судомъ сдѣлано виновнымъ по желанію спасти прикосновенное къ дѣлу, связанное съ нимъ узами близкаго родства или супружества, лице, то онъ приговаривается за сіе лишь къ аресту на время отъ трехъ до семи дней.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЯТОЕ.

О бродяжествѣ и нарушеніи постановленій о паспортахъ и другихъ видахъ на жительство.

I. О бродяжествѣ.

646. Бродягами признаются и подвергаются наказаніямъ, за бродяжество въ слѣдующей 648 статьѣ определеннымъ, какъ жительствоующіе, такъ и переходящіе или перевозящіе изъ мѣста въ мѣсто, не только безъ вѣдома надлежащихъ полицейскихъ начальствъ и безъ установленныхъ на то видовъ, но и безъ всякихъ средствъ доказать настоящее свое состояніе или званіе, или же упорно отъ сего отказывающіеся.

647. Праздношатающимися считаются лица, не имѣющія определеннаго жилища и способовъ къ пропитанію и не занимающіяся ни какимъ ремесломъ или дозволеннымъ промысломъ.

648. Бродяги подвергаются:
отдачѣ въ солдаты, если они годны къ военной службѣ;
или же присуждаются:

къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, и потомъ, а равно и въ случаѣ негодности къ работамъ въ арестантскихъ ротахъ, поселяются за Кавказомъ или же въ Сибирскихъ или другихъ отдаленныхъ губерніяхъ.

645. Jeżeli fałszywe zeznanie, przed sądem bez przysięgi złożone, miało na celu ochronienie osoby do sprawy wpływającej, a z winnym związkami małżeństwa lub blizkiego pokrewieństwa połączonej, wówczas składający je ulegnie:
aresztowi od trzech do siedmiu dni.

ODDZIAŁ PIĄTY.

O tułactwie i włóczęgostwie oraz o naruszeniu przepisów o paszportach i innych kartach pobytu.

I. O tułactwie i włóczęgostwie.

646. Za tułaczy uważani będą, i karom, za tułactwo poniżej w artykule 648 postanowionym, ulegną ci, którzyby nie tylko bez wiedzy zwierzchności policyjnej i bez ustanowionych kart pobytu w pewnym miejscu mieszkali, albo z miejsca na miejsce przechodzili lub przenosili się, lecz nadto istotnego stanu swego i powołania w żaden sposób wykazać nie mogli, lub wykazania ich uporeczywie odmawiali.

647. Za włóczęgów uważani będą ci, którzyby stałego zamieszkania i sposobu do życia nie mieli, i żadnym rzemiosłem ani dozwoloném zarobkowaniem się nie zajmowali.

648. Tułacze ulegną:
oddaniu do wojska na prostych żołnierzy, jeżeli do służby wojskowej są zdatnymi;
albo też skazani zostaną:

na oddanie do poprawczych aresztanckich rot na czas od dziesięciu do dwunastu lat, a następnie, lub w razie gdyby do robót w aresztanckich rotach nie zdatnymi się okazali, osiedleni zostaną za Kaukazem, albo w Syberyjskich lub innych odległych guberniach.

Женщины отдаются въ рабочіе дома на основаніи постановленій статьи 85 сего Уложенія и потомъ отправляются на водвореніе въ Сибирь.

649. Праздношатающіеся подвергаются:

въ первый разъ аресту на время отъ одного до трехъ дней, или, буде они по закону не изъиты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами отъ трехъ до десяти ударовъ;

во второй они отдаются въ домъ работный на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Въ третій же разъ и слѣдующіе приговариваются:

къ заключенію въ домъ работномъ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года.

Примѣчаніе. Если въ продолженіе времени заключенія въ домъ работномъ, не будетъ найдено средствъ къ прокормленію осужденнаго по истеченіи срока заключенія, то онъ оставляется въ семъ домѣ до времени пока гмина, къ коей онъ принадлежитъ, или кто-либо изъ осѣдлыхъ или извѣстныхъ по хорошему поведенію людей не пожелаетъ взять его къ себѣ съ его согласія, или же пока онъ не выработаетъ или не получитъ отъ кого-либо для содержанія себя на свободѣ надлежащаго количества денегъ, то есть заключенный во второй уже разъ праздношатающійся не менѣе пятнадцати рублей, а заключенный въ третій разъ не менѣе тридцати рублей.

Впрочемъ сіе содержаніе въ домѣ работномъ не можетъ продолжаться болѣе одного года, если виновный былъ въ ономъ заключенъ во второй разъ, и болѣе двухъ лѣтъ, если онъ подвергся сему наказанію въ третій разъ.

II. О нарушеніи постановленій о паспортахъ и другихъ видахъ на жительство.

650. Кто составитъ для кого-либо или для себя самаго ложный паспортъ, или другой на жительство или же для перехода или переезда видъ, или въ настоящемъ паспортъ, билетъ или иномъ видѣ измѣнить имя, хотя и безъ

Kobiety za tułactwo, w myśl przepisów w artykule 85 niniejszego Kodexu objętych, do domu roboczego oddane, a następnie na stałe zamieszkanie do Syberyi odesłane zostaną.

649. Włóczęgi ulegną:

za pierwszym razem, aresztowi od jednego do trzech dni, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłoscie od trzech do dziesięciu różg;

za drugim — oddaniu do Domu Przytułku i Pracy na czas od trzech tygodni do trzech miesięcy;

za trzecim zaś i następniemi razami, oddaniu do tegoż domu na czas od trzech miesięcy do roku jednego.

Uwaga. Jeżeli w przeciągu zostawania skazanego w Domu Przytułku i Pracy nie będzie można znaleźć środków do zapewnienia mu utrzymania po wyjściu z takowego domu, wówczas tenże skazany dopóty w nim pozostanie, dopóki gmina, do której należy, albo też osoba osiadła i z dobrego prowadzenia się znana, za jego zgodą, wziąć go do siebie nie zażąda, albo dopóki on nie zarobi lub nie otrzyma od kogo, na utrzymanie siebie na wolności, stosownej kwoty pieniężnej, a mianowicie: osadzony za włóczęgostwo po raz drugi, najmniej piętnaście rubli, a osadzony po raz trzeci, najmniej trzydzieści rubli.

Lecz zatrzymanie to w Domu Przytułku i Pracy nie może trwać więcej niż rok, gdy po raz drugi, a więcej niż lat dwa, gdy po raz trzeci nastąpiło.

II. O naruszeniu przepisów o paszportach i innych kartach pobytu.

650. Kto, dla siebie lub drugiego, paszport lub inną kartę na pobyt, albo na przejście lub przeniesienie się z jednego miejsca na drugie podrobi, albo w prawdziwym paszporcie, bilecie czyli pozwoleniu przejazdu, lub innej takiej karcie, choćby bez

всякаго впрочемъ намѣренія употребить сей подлогъ для какого-либо другаго противозаконнаго дѣла, тотъ подвергается за сѣ:

ссылкъ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изыять отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 35 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода и отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

651. Кто въ паспортъ, или иномъ видѣ своемъ или чужомъ, измѣнить означенные въ ономъ срокъ или мѣсто пребыванія, или будетъ предъявлять или инымъ образомъ употреблять завѣдомо такой измѣненный противъ настоящаго видъ, тотъ подвергается за сѣ:

ссылкъ на житье въ отдаленныя губерніи, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, или, буде онъ по закону не изыять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ рабочій домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

652. Наказанію, определенному въ предшедшей 651 статьѣ, подвергается также и тотъ, кто вмѣсто лицъ, въ его паспортъ поименованныхъ, другія лица вывезетъ за границу или же оттуда привезетъ.

653. Семужъ наказанію подвергается и тотъ, кто свой видъ передастъ завѣдомо другому для жительства съ онымъ, а равно и тотъ, кто будетъ также завѣдомо жить, переезжать или переходить съ такимъ чужимъ видомъ изъ одного мѣста въ другое, выдавая его за свой, если виновныя въ семъ лица не принадлежать къ числу тѣхъ, которыхъ, по статьѣ 646 сего Уложенія, предписывается считать бродягами.

654. Кто, не имѣя законнаго на то права, выдастъ кому-либо паспортъ или другой видъ на жительства, переходъ или переездъ, тотъ подвергается:

взысканію отъ тридцати до ста рублей,

жаднаго заміару узыція tego fałszu do innego jakiego bezprawnego celu, nazwisko zmienić, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest prawem od kar cielesnych wyłączony, chłößeie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do lat dwóch.

651. Kto, w paszporcie lub innéj karcie pobytu, czyli to jemu samemu czyli téż innéj osobie służących, oznaczony w nich termin lub miejsce pobytu zmienić, albo świadomie tak sfałszowane paszport lub kartę okaże, lub ich w jaki inny sposób użyje, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od trzech do sześciu miesięcy, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciu w domu roboczym od sześciu miesięcy do roku jednego.

652. Karze, w poprzedzającym 651 artykule oznaczonej, ulegnie również i ten, kto, zamiast osób w paszporcie wyrażonych, inne osoby za granicę wywiezie lub ztamtąd przywiezie.

653. Téż saméj karze ulegnie i ten, ktoby służącemu mu kartę innéj osobie dla pobytu w pewném miejscu świadomie udzielił, jak niemniej ten, ktoby świadomie na mocy takiej komu innemu służącemu karty, udając ją za swą własną, w miejscu jakim mieszkał, albo z miejsca jednego na drugie przenosił się lub przechodził, jeżeli nie należą do liczby tych, którzy, stosownie do artykułu 646 niniejszego Kodexu, za tułaczy uważani być powinni.

654. Kto, nie mając do tego prawa, komubądź paszport lub inną kartę na pobyt, albo na przejście lub przeniesienie się z miejsca na miejsce wyda, ulegnie:

karze pieniężnej od trzydziestu do stu rubli,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину.

Но если онъ сѣ сдѣлалъ изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, то приговаривается:

къ ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

655. За выдачу паспорта или инаго на жительство видами мѣстами и лицами, коимъ выдача оныхъ предоставлена, безъ надлежащаго удостовѣренія, что лице, получающее сей видъ, имѣетъ право получать его отъ нихъ, а равно и за выдачу видовъ безъ соблюденія правилъ и формъ, установленныхъ для написанія оныхъ, и за выдачу паспортовъ на отправленіе въ такое мѣсто, въ коемъ пребываніе тому лицу по закону или по распоряженію правительства не дозволено, виновные, буде сѣ отступленія отъ установленныхъ правилъ допущены ими по неосмотрительности или нерадѣнію, подвергаются:

денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину.

Но если какое-либо изъ означенныхъ въ сей статьѣ нарушеній закона было послѣдствіемъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, то виновные приговариваются:

къ ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Когдажъ притомъ будетъ доказано, что сѣ нарушенія установленныхъ правилъ допущены съ намѣреніемъ дать лицу, получающему видъ, средство и возможность къ совершенію какого-либо противозаконнаго дѣянія, то они подвергаются:

стосовнне до обстоятельствъ винѣ его увеличивающихъ или уменьшающихъ.

Jeżeliby zaś uczynił to dla zysku lub innych osobistych widoków, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do lat dwóch, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot od dwóch do czterech lat.

655. За выданіе паспорту lub инней карты побыту вправдзіе przez władze i osoby do tego upoważnione, lecz bez należytego sprawdzenia czy osoba karty żądająca ma prawo do otrzymania jej od nich, jak niemniej za wydanie kart takowych bez zachowania prawideł i form na sporządzenie ich przepisanych, oraz za wydanie jakiej osobie paszportu do miejsc, w których pobyt jest jej prawem lub z rozporządzenia władzy zabronionym, winni, jeżeli takowego odstąpienia od postanowionych przepisów dopuścili się przez niebaczność lub niedbalstwo, ulegną:

karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeliby zaś naruszenie przepisów, w niniejszym artykule opisane, dla zysku lub innych osobistych widoków popełnionem zostało, wówczas winni ulegną:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do lat dwóch.

A gdyby naruszenie to przepisów dokonaniem zostało w zamiarze zapewnienia osobie, kartę otrzymującej, środka i możności popełnienia jakiego bezprawnego czynu, winni ulegną:

наказанію, какъ сообщники въ томъ противозаконномъ дѣяніи, по правиламъ, постановленнымъ въ статьѣ 126 сего Уложенія.

656. Лица, коимъ предоставлена выдача видовъ на жительство или свидѣтельствъ на полученіе такихъ видовъ, или засвидѣтельствованіе оныхъ при явкѣ, за всякое незаконное въ томъ замедленіе, подвергаются:

денежному, въ пользу неудовлетвореннаго просителя, взысканію по пятидесяти копѣекъ за каждыя сутки, считая съ того времени, когда имѣющій получить таковой видъ принесъ о томъ просьбу письменно или словесно, или когда онъ представилъ свой видъ къ явкѣ или засвидѣствованію. Сверхъ того, виновный въ замедленіи выдачи паспорта или свидѣтельства обязанъ вознаградить просителя за причиненные симъ ему убытки, законнымъ порядкомъ доказанные.

657. Кто потерявъ свой паспортъ, билетъ или другой видъ на жительство, не объявить о сей потерѣ надлежащему начальству установленнымъ порядкомъ, тотъ, хотя бы и получилъ потомъ даже немедленно другой видъ, подвергается за сие:

денежному взысканію одного рубля.

658. Хозяинъ дома или управляющій онымъ, который не объявить полиціи въ надлежащее время, тамъ, гдѣ сие постановлено, о переѣхавшемъ съ вѣдома его въ тотъ домъ или же о вышедшемъ изъ онаго, подвергается за сие:

денежному взысканію по пятидесяти копѣекъ за каждаго челоуѣка въ сутки.

659. Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ закономъ предписано жильцамъ объявлять о перемѣнѣ жительства хозяевамъ домовъ или завѣдывающимъ оными, виновные въ неисполненіи сего правила, или же въ невѣрномъ показаніи части или дома, куда они дѣйствительно перешли, подвергаются:

взысканію шестидесяти копѣекъ.

карзе, jako wspólnicy w popełnieniu tegoż bezprawnego czynu, podług przepisów, w artykule 126 niniejszego Kodeksu objętych.

656. Osoby upoważnione do wydawania kart pobytu lub świadectw na otrzymanie kart takowych, albo też do poświadczania ich przy okazywaniu, któreby prawu przeciwniej zwłoki przy dopełnianiu tych czynności się dopuściły, ulegną:

karze pieniężnej, na korzyść tego który zwłoki doznał, po pięćdziesiąt kopiejek za każdy dzień zwłoki,

licząc od chwili, w której mający kartę otrzymać zaniósł o to prośbę na piśmie lub słownie, albo w której złożył swą kartę dla okazania lub poświadczenia. Oprócz tego, ten co zwłoki przy wydaniu paszportu lub świadectwa dopuścił się obowiązany będzie wynagrodzić osobie, która takowej zwłoki doznała, żrządzone jęj i prawnie przez nią udowodnione straty.

657. Kto zgubiwszy swój paszport, bilet lub inną kartę pobytu, o tém zgubieniu właściwej zwierchności podług ustanowionego porządku nie doniesie, ten, choćby następnie, nawet natychmiast inną kartę otrzymał, ulegnie:

karze pieniężnej jednego rubla.

658. Jeżeli gospodarz lub rządcą domu, w czasie właściwym, i w miejscach, gdzie istnieją podobne przepisy, nie doniesie policyi o osobie, która z jego wiedzą do domu się wprowadziła lub zeń wyprowadziła, ulegnie:

karze pieniężnej po pięćdziesiąt kopiejek za dzień od każdej osoby.

659. W miejscach, gdzie podług istniejących przepisów mieszkańcy obowiązani są o zmianie mieszkania oznajmiać gospodarzom lub rządcóm domów, winni niedopełnienia tego przepisu lub niedokładnego wskazania cyркулу lub domu, do którego się istotnie przeprowadzili, ulegną:

karze pieniężnej sześćdziesięciu kopiejek.

660. Кто въ тетрадахъ, установленныхъ для записки перемѣны жительства, запишетъ себя по легкомыслию чужимъ именемъ, или невѣрно означитъ свое состояніе или званіе, или же другія обстоятельства, могущія ввести полицію въ ошибку или недоуміе, тотъ за сіе подвергается: денежному взысканію отъ одного до трехъ рублей.

ОТДѢЛЕНІЕ ШЕСТОЕ.

О нарушеніи правилъ о прошеніи подаянія.

661. Просящіе милостыни, если они будутъ задержаны въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ находятся публичныя заведенія для бѣдныхъ, или же тамъ, гдѣ нѣтъ сихъ установленій, оказываются здоровыми и способными къ работѣ, или будутъ просить милостыни не по особенному, въ совершенную бѣдность повергнувшему несчастію, а по лѣни и привычкѣ къ праздности, подвергаются:

наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 649 определеннымъ для праздношатающихся и на томъ же основаніи.

662. Нищіе, которые просятъ милостыни съ дерзостью или грубостями, или же, въ случаѣ отказа, дозволяютъ себѣ бранныя слова или проклятія, а равно и тѣ, у коихъ будутъ найдены поддѣльныя раны или увѣчья, и тѣ, которые, для возбужденія состраданія, носятъ или водятъ за собою чужихъ дѣтей, подвергаются за сіе:

заключенію въ домъ работномъ на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

663. Родители или опекуны, допускающіе своихъ или ввѣренныхъ имъ дѣтей къ прошенію милостыни, если не докажутъ, что были вынуждены къ сему особенною и крайнею необходимостію, подвергаются за сіе: аресту на время отъ трехъ до семи дней.

664. Если у просящаго милостыни найдено будетъ оружіе или поддѣльные ключи, отмычки и другія тому подобныя орудія, то сей нищій подвергается:

660. Kto w księdze, do zapisywania zmiany mieszkań zaprowadzonej (meldunkowej), przez lekkomyślność cudze nazwisko sobie nada, albo niezgodnie z prawdą stan swój, powołanie, lub inne okoliczności, w błąd lub wątpliwość policję wprowadzić mogące, poda, ulegnie: karze pieniężnej od jednego do trzech rubli.

ODDZIAŁ SZÓSTY.

O naruszeniu przepisów dotyczących żebractwa.

661. Ktoby dostrzeżony został na żebractwie w takim miejscu gdzie się publiczne zakłady ubogich znajdują, albo nawet w miejscu gdzie takie zakłady nie istnieją, jeżeli się zdrowym i zdolnym do pracy okaże, jak niemniej ten, ktoby, nie będąc przez szczególne nieszczęście do zupełnego ubóstwa przywiedziony, żebractwem jedynie z nałogu do próżniactwa i lenistwa się trudnił, ulegnie:

karom, na włóczęgów w powyższym 649 artykule oznaczonym, i podług prawideł, w tymże artykule objętych.

662. Żebracy, którzyby o jałmużnę zuchwale lub z grubiaństwem prosili, albo, w razie odmówienia jęj, obelgi lub złorzeczenia miotać poważyli się, jak niemniej ci, którzyby udane rany lub kalectwa okazywali, albo, dla wzbudzenia litości, cudze dzieci nosili lub z sobą wodzili, ulegną:

oddaniu do domu przytułku i pracy na czas od trzech tygodni do trzech miesięcy.

663. Rodzice lub opiekunowie, którzyby swym własnym lub powierzonym ich staraniu dzieciom żebrać pozwolili, a nie dowiedli, że ich do tego szczególna i ostateczna potrzeba przywiodła, ulegną:

aresztowi od trzech do siedmiu dni.

664. Żebrak, przy którym znalezioną zostanie broń lub dorobione klucze, wytrychy albo inne tym podobne narzędzia, ulegnie:

ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачь въ рабочій домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Примѣчаніе. Если въ продолженіе времени заключенія въ домъ работномъ за преступленія, въ семь Отдѣленій означенныя, не будетъ найдено средствъ къ прокормленію осужденнаго по истеченіи срока заключенія, то онъ оставляется въ семь домъ до времени пока гмина, къ коей онъ принадлежитъ, или кто-либо изъ осѣдлыхъ и извѣстныхъ по хорошему поведенію людей не пожелаетъ взять его къ себѣ съ его согласія, или же пока онъ не работаетъ или не получитъ отъ кого-либо для содержанія себя на свободу надлежащаго количества денегъ, то есть заключенный за прошеніе милостыни на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, не менѣе пятнадцати рублей, а заключенный на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года, не менѣе тридцати рублей. Но сіе содержаніе не можетъ продолжаться для перваго болѣе одного года, для послѣдняго же болѣе двухъ лѣтъ.

ОТДѢЛЕНІЕ СЕДЬМОЕ.

О возбужденіи къ ссорамъ и буйству, и о нарушеніи правилъ благочинія въ публичныхъ мѣстахъ и собраніяхъ.

665. Кто на улицѣ, площади или въ иномъ публичномъ мѣстѣ, при собраніи болѣе или менѣе многочисленномъ, будетъ какимъ бы то ни было образомъ возбуждать къ ссорамъ, дракамъ или другаго рода буйству и вообще къ нарушенію должнаго порядка и тишины, тотъ за сіе, смотря по свойству и важности безпорядковъ, къ коимъ онъ возбуждалъ и по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ, подвергается:

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ.

зестланію на mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od trzech do sześciu miesięcy, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciu w domu roboczym od sześciu miesięcy do roku jednego.

Uwaga. Jeżeli, w ciągu zostawania skazanego w domu przytulku i pracy za przestępstwa, w Oddziale niniejszym wymienione, nie będzie można znaleźć środków do zapewnienia mu utrzymania po wyjściu z takowego domu, wówczas tenże skazany dopóty w nim pozostanie, dopóki gmina, do której należy, lub osoba osiadła i z dobrego sprawowania się znana, za jego zgodą, wzięść go do siebie nie zażąda, albo dopóki on nie zarobi lub nie otrzyma od kogo, na utrzymanie siebie na wolności, stosownej kwoty pieniężnej, a mianowicie: zatrzymany za żebractwo, na czas od trzech tygodni do trzech miesięcy, najmniej rubli piętnaście, a zatrzymany na czas od trzech miesięcy do roku jednego, najmniej trzydzieści rubli. Lecz zatrzymanie pierwszego nad rok jeden, zatrzymanie drugiego nad dwa lata rozciągać się nie może.

ODDZIAŁ SIÓDMY.

O pobudzaniu do kłótni i burzliwości, tudzież o naruszeniu prawideł przyzwoitości w miejscach i na zgromadzeniach publicznych.

665. Ktoby na ulicy, placu lub w inném miejscu publiczném, w obec mniej lub więcej licznego zgromadzenia osób, pobudzał jakim bądź sposobem do kłótni, bitwy lub innego rodzaju burzliwości i w ogóle do naruszenia należytego porządku i spokojności, ten, stosownie do rodzaju i ważności nieporządku, do którego pobudzał, i w miarę innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności, ulegnie:

aresztowi od dni siedmiu do miesięcy trzech.

666. Если собравшаяся на улицѣ, площади или въ другомъ публичномъ мѣстѣ толпа людей дозволить себѣ хотя и не столь важныя безпорядки какъ тѣ, о которыхъ упоминается въ статьяхъ 274, 275, 276, 278 и 283 сего Уложения, но шумъ, крикъ или иныя неприличныя дѣйствія, и по требованію полиціи немедленно не разойдется, то весь упорно неповиновавшіеся приказаніямъ полицейскаго начальства, подвергаются за сіе:

аресту на время отъ трехъ до семи дней;
а тѣ, которые будутъ признаны зачинщиками или возбудителями сего буйства,

наказанію, въ предшедшей 665 статьѣ опредѣленному и на томъ же основаніи.

667. Если не смотря и на нѣсколько напominаній полиціи, собравшаяся толпа не разойдется и начальство, дабы разогнать оную, принуждено будетъ употребить чрезвычайныя средства, то весь оказавшіе въ семъ случаѣ упорное сопротивление подвергаются:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;
а зачинщики и возбудители онаго,
заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

668. Кто будетъ на улицахъ, площадяхъ или въ иныхъ мѣстахъ, неприличнымъ крикомъ или шумомъ, особенно въ ночное время, нарушать спокойствіе живущихъ въ тѣхъ мѣстахъ или сосѣдствѣ, тотъ за сіе подвергается:

аресту на время отъ одного до трехъ дней;
а если въ томъ участвовали нѣсколько человѣкъ, то зачинщики или возбудители приговариваются:

къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.
Когдажъ притомъ, кромѣ шума, будутъ и другіе безпорядки, или даже насильственные дѣйствія, каковы суть: разбитіе стеколъ, удары камнемъ или же какимъ-либо орудіемъ въ двери и ставни, задержаніе или оскорбленіе прохожихъ ругательствомъ, то виновные въ томъ подвергаются:

666. Jeżeli zgromadzony na ulicy, placu lub inném publiczném miejscu tłum ludzi dopuści się jakiegobądź nieporządku, choćby nie tak ważnego jak te, które w artykułach 274, 275, 276, 278 i 283 niniejszego Kodexu są wymienione, jednakże takiego jakiemi są hałas, krzyk lub inne nieprzyzwoitości, i na wezwanie policyi natychmiast nie rozejdzie się, wówczas wszyscy uporeczywie rozkazom zwierzchności policyjnej nieulegli ukarani zostaną:

aresztem od trzech do siedmiu dni;
a ci, którzy hersztami zrządzonego nieporządku byli, lub do niego pobudzali, ulegną:

karze, w poprzedzającym 665 artykule oznaczonej, podług objętego w tymże artykule prawidła.

667. Jeżeli zaś, nie zważając na kilkokrotne upomnienia policyi, zgromadzony tłum nie rozejdzie się, i zwierzchność zmuszoną zostanie użyć, dla rozproszenia go, nadzwyczajnych środków, wówczas wszyscy, którzy w tym przypadku uporeczywy opór okażą, ulegną:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;
a ci, którzy hersztami oporu byli, lub do niego pobudzali, osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy.

668. Ktoby na ulicach, placach, lub innych miejscach, nieprzyzwoitym krzykiem lub hałasem, szczególnie nocną porą, spokojność mieszkańców tych miejsc lub sąsiednich naruszał, ulegnie:

aresztowi od jednego do trzech dni;
jeżeli zaś kilku ludzi udział w tém miało, wówczas herszci lub pobudzający ulegną:

aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.
A gdyby przytém oprócz hałasu zaszły inne jeszcze nieporządki lub nawet czyny gwałtowne, jakiemi są: wybiecie szyb, uderzenia kamieniem lub jakim narzędziem w drzwi i okienne, zatrzymywanie lub lżenie przechodzących, wówczas winni ulegną:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, и обязаны вознаграждать за причиненный ими вредъ или убытокъ.

669. За драку на улицѣ, площади или въ иномъ публичномъ мѣстѣ, зачинщики оной подвергаются:

аресту на время отъ трехъ до семи дней.

670. Кто, по шалости или легкомыслию, ударить въ набатъ и симъ нарушить, хотя лишь мгновенно, общественное въ томъ мѣстѣ спокойствіе, или же другимъ какимъ-либо образомъ произвести напрасную тревогу, тотъ за сіе подвергается:

аресту на время отъ одного до семи дней, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

671. Кто при торжественныхъ шествіяхъ, празднествахъ или въ публичныхъ собраніяхъ, или при разъѣздахъ, нарушить установленный порядокъ и не обратится къ оному по напоминанію полиціи, или по требованію ея не оставитъ собранія, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей.

672. Такому же взысканію и на томъ же основаніи подвергается тотъ, кто во время общенароднаго увеселенія или театральнаго представленія, въ томъ самомъ мѣстѣ или въблизи (не далѣе ста сажень отъ зрѣлища или зрителей), шумомъ, крикомъ, или инымъ неприличнымъ дѣйствіемъ прерветъ представленіе или увеселеніе.

673. Кто, безъ дозволенія полиціи, откроетъ общенародныя игры, забавы или театральныя представленія, хотя и не въ запрещенное время, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей.

674. Тотъ, кто откроетъ общенародныя игры, забавы, или театральныя представленія хотя и въ дозволенныхъ мѣстахъ, но въ запрещенное время, подвергается:

денежному взысканію отъ десяти до ста рублей;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

аресту отъ трехъ tygodni до трехъ miesięcy, i obowiązani będą wynagrodzić zrządzone przez siebie szkody lub straty.

669. Za bitwę między wielu osobami na ulicy, placu lub inném publiczném miejscu, berszci jęj ulegną:

aresztowi od trzech do siedmiu dni.

670. Kto, przez swawolę lub lekkomyślność, na gwałt zadzwoni, i przez to, choćby tylko na chwilę, spokojność publiczną w miejscu zakłóci, lub innym, jakim bądź sposobem, płoną trwogę wzbudzi, ulegnie:

aresztowi od jednego do siedmiu dni, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

671. Kto w czasie uroczystych wystąpień, obchodów, lub publicznych zgromadzeń, albo przy rozjeżdżaniu się publiczności, naruszy ustanowiony porządek, i upomnień policyi w tym względzie nie usłucha, lub na jęj żądanie zgromadzenia nie opuści, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli.

672. Takiejże samęj karze i podług tychże prawideł ulegnie ten, kto w czasie publicznej zabawy lub widowiska scenicznego, w tém samém miejscu lub w pobliżu (nie dalęj nad sto sążni od mięjsca widowiska lub widzów), przez hałas, krzyk lub inny nieprzyzwoity postępek przedstawienie lub zabawę przerwie.

673. Kto, bez upoważnienia policyi, otworzy publiczne igrzyska, zabawy lub przedstawienia sceniczne, choćby w takiej porze w której zakazanemi nie są, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do pięćdziesięciu rubli.

674. Kto publiczne igrzyska, zabawy lub przedstawienia sceniczne otworzy, wprowadzi w mięjscach gdzie są dozwolonymi, lecz w czasie zakazanym, ulegnie:

karze pieniężnej od dziesięciu do stu rubli;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

675. Семужъ взысканію или наказанію подвергаются тѣ, которые на домашнихъ театрахъ будутъ наряжаться въ монашеское или иное духовное платье, или же будутъ ходить по улицамъ въ такомъ же или другомъ противномъ приличію одѣяніи.

ОТДѢЛЕНИЕ ВОСЬМОЕ.

О противозаконномъ выдѣлываніи и храненіи оружія или пороха, и нарушеніи другихъ, для огражденія личной безопасности постановленныхъ, правилъ осторожности.

676. Кто будетъ выдѣлывать такое оружіе, которое дѣлать вовсе запрещено закономъ или предоставлено одной казнѣ, или же, безъ особаго на то дозволенія отъ правительства, готовить порохъ, или бомбы, гранаты, или иные какого-либо рода къ артиллерійскимъ орудіямъ принадлежащіе снаряды, тотъ за сіе подвергается, буде приготовленное имъ количество оружія, бомбъ и т. п. не весьма значительно,

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

а въ противномъ случаѣ,

заключенію въ крѣпости на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Выдѣланныя имъ запрещенныя оружія, бомбы и т. п. и приготовленные для сего матеріалы во всякомъ случаѣ конфискуются.

677. Кто будетъ хранить у себя какое-либо запрещенное закономъ оружіе, или же порохъ въ большемъ противъ дозволеннаго количествѣ, тотъ за сіе подвергается:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или денежному взысканію отъ десяти до ста рублей,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его; найденные у него запрещенное оружіе и порохъ отбираются.

675. Тѣже самѣй карзе уlegнѣ ci, którzyby na domowych teatrach przywdziewali zakonne lub inne duchowieństwu właściwe ubiory, niemniej ci, którzyby po ulicach chodzili w podobnym, albo też w jakimby bądź nieprzyzwoitym ubraniu.

ODDZIAŁ ÓSMY.

O przeciwném prawu wyrabianiu lub posiadaniu broni lub prochu, i naruszeniu innych przepisów ostrożności, osobiste bezpieczeństwo na celu mających.

676. Ktoby wyrabiał broń, której wyrabianie jest prawem zupełnie zabronioném lub wyłącznie Rządowi pozostawioném, niemniej ktoby, bez osobnego na to pozwolenia Rządu, proch, bomby, granaty, lub inne tego rodzaju artyleryjskie potrzeby wygotowywał, ten, jeżeli ilość wygotowanej przez niego broni, bomb, i t. p. nie jest bardzo znaczną, ulegnie:

osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy;

a w razie przeciwnym,

osadzeniu w twierdzy od roku jednego do lat dwóch.

Wyrobiona przez niego zakazana broń, bomby i t. p., jak niemniej przygotowane do tego materiały, w każdym przypadku, skonfiskowane zostaną.

677. Ktoby jakakolwiek prawem zabronioną broń, albo proch w ilości większej nad dozwoloną, posiadał, ulegnie:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

albo karze pieniężnej od dziesięciu do stu rubli,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających. Znaleziona u niego broń i proch odebrane mu zostaną.

678. Если будетъ доказано, что изобличенный въ выдѣлкѣ или храненіи у себя запрещеннаго закономъ или въ большомъ количествѣ оружія, или пороха, бомбъ, гранатъ или иныхъ какого-либо рода къ артиллерійскимъ орудіямъ принадлежащихъ снарядовъ, имѣлъ при томъ въ виду какую-либо противную государственной безопасности или спокойствію цѣль, то онъ за сіе подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 261, 262, 265, 266 и 267 сего Уложенія за бунтъ противъ Власти Верховной, или участіе въ приготовленіи къ оному, или же за содѣйствіе вѣншимъ непріятелямъ Государства, и на основаніи постановленныхъ сими статьями правилъ.

679. Мастеровый, который не объявитъ полиціи о чело-
вѣчкѣ, принесемъ къ нему для починки какое-либо за-
прещенное закономъ оружіе, подвергается за сіе:
аресту на время отъ трехъ до семи дней.

680. Кто въ городѣ или селеніи будетъ, безъ явной
необходимости, употреблять огнестрѣльное оружіе въ домъ
или на дворъ, или же на улицѣ или площади, или въ иномъ
мѣстѣ-либо мѣстѣ, гдѣ по вѣроятности могутъ въ то вре-
мя быть и часто бываютъ люди и гдѣ по сему всякая стрѣль-
ба сего рода воспрещена, или же не удостовѣрившись не
заряжено ли оружіе, будетъ по шалости къ кому-либо при-
цѣливаться и опускать курокъ, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію въ городахъ—отъ пяти до пяти-
десяти, а въ селеніяхъ—отъ одного до десяти рублей,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличива-
ющимъ или уменьшающимъ вину.

За учиненіе сего вновь,

опредѣленное выше денежное взысканіе удваивается.

681. Опредѣленнымъ въ предшедшей 680 статьѣ взы-
сканіямъ подвергаются также и тѣ, которые будутъ, въ мѣ-
стахъ гдѣ по вѣроятности могутъ въ то время быть и часто
бываютъ люди, стрѣлять изъ лука.

678. Jeżeli dowiedzioném zostanie, że przekonany o wy-
robienie lub posiadanie zupełnie zakazanej albo w znacznej
ilości przysposobionej broni, lub prochu, bomb, granatów albo
innych jakiegobądź rodzaju potrzeb artyleryjskich, miał przy-
tém na widoku jaki cel bezpieczeństwu lub spokojności Pań-
stwa przeciwny, wówczas ulegnie on:

karom za rokosz przeciw Władzy Najwyższej, za udział
w przygotowaniu do niego, albo za dopomaganie zewne-
trznym nieprzyjaciółom Państwa, w artykułach 261, 262,
265, 266 i 267 niniejszego Kodexu postanowionym, i podług
objętych w tychże artykułach prawideł.

679. Jeżeli rzemieślnik o osobie, która przyniosła mu do
naprawy broń zakazaną, policyi znać nie da, ulegnie:
aresztowi od trzech do siedmiu dni.

680. Ktoby, w mieście lub na wsi, bez jawnéj koniecz-
ności, używał broni palnej w domu, na podwórzu, na ulicy, na
placu lub w inném miejscu, gdzie prawdopodobnie mogą się
w tym czasie znajdować i często znajdują się ludzie, i gdzie,
ze względu na to, wszelkie strzelanie podobne jest zabronioném,
albo téż, bez przekonania się czy broń nie jest nabitą, do kogo
przez swawolę celował i kurek spuszczał, ten ulegnie:

karze pieniężnej, w miastach—od pięciu do pięćdziesięciu, a
po wsiach—od jednego do dziesięciu rubli,
stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniej-
szających.

Za dopuszczenie się tego po raz drugi,

kara pieniężna wyżej oznaczona we dwójnasób powiększoną
zostanie.

681. Karom, w poprzedzającym 680 artykule oznaczo-
nym, ulegną również ci, którzyby, w miejscach, gdzie prawdo-
podobnie mogą się w tym czasie znajdować i często znajdują
się ludzie, z łuku strzelali.

Если однакожь при семъ стрѣляніи, производимомъ единственно для забавы, были употребляемы стрѣлы безъ желѣзныхъ или иныхъ могущихъ нанести рану лезвей, то виновные подвергаются лишь

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до трехъ рублей.

682. Кто въ городѣ будетъ въ домахъ или въ иныхъ мѣстахъ, гдѣ могутъ быть и часто бываютъ люди, держать заряженные огнестрѣльные оружія, тотъ подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей.

683. Кто въ мѣстахъ, гдѣ по всей вѣроятности могутъ быть и часто бываютъ люди, будетъ безъ надлежащей предосторожности бросать камни или же что-либо иное, или же выкидывать или выливать что-либо могущее причинить кому-либо вредъ въ здоровьѣ, тотъ подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ одного рубля до десяти рублей;

или аресту на время отъ трехъ до семи дней.

684. Если кто-либо, кромѣ тѣхъ, коимъ то дозволено или предписано закономъ, будетъ въ такомъ мѣстѣ, гдѣ сіе правительствомъ запрещено, безъ особой надобности, каковы на примѣръ: отправленіе на охоту или въ дорогу и т. п., ходить съ какимъ-либо оружіемъ, а тѣмъ болѣе съ заряженнымъ огнестрѣльнымъ, тотъ подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до десяти рублей.

685. За держаніе у себя дикихъ звѣрей и другихъ опасныхъ животныхъ безъ дозволенія, или хотя и съ вѣдома полиціи, но безъ надлежащей осторожности, виновные, сверхъ вознагражденія за происшедшій отъ того кому-либо вредъ, подвергаются:

денежному взысканію, въ первый разъ, отъ одного до пяти рублей;

во второй — отъ пяти до десяти;

Ci z nich wszakże, którzyby, strzelając z łuku jedynie dla zabawy, strzał bez żelaznych lub innych ranić mogących gro-
tów używali, ulegną tylko

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do trzech rubli.

682. Ktoby, w mieście, po domach lub innych miejscach, gdzie mogą się znajdować i często znajdują się ludzie, palną broń nabitą trzymał, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli.

683. Ktoby w miejscach, w których prawdopodobnie znajdować się mogą i często znajdują się ludzie, bez należytej ostrożności rzucał kamienie lub inne przedmioty, albo wyrzucał lub wylewał co bądź takiego, co drugiemu szkodę na zdrowiu zrządzić może, ten ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli;

albo aresztowi od trzech do siedmiu dni.

684. Ktoby, wyjawszy osoby należyte w tym względzie upoważnienie lub polecenie mające, w miejscu, gdzie to jest przez Zwierzchność zabronioném, chodził z jakąbądź, a tém bardziej z nabitą palną bronią, bez szczególnej potrzeby, jaka zdarzyć się na przykład może przy wybieraniu się na polowanie lub w podróż, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do dziesięciu rubli.

685. Ktoby dzikie lub inne niebezpieczne zwierzęta, bez pozwolenia, albo wprowadzie za wiedzą policyi, lecz bez należytej ostrożności utrzymywał, ten, oprócz wynagrodzenia wynikłej ztąd dla kogobądź szkody, ulegnie:

karze pieniężnej, za pierwszym razem, od jednego do pięciu rubli;

za drugim — od pięciu do dziesięciu rubli;

а въ третій — отъ десяти до двадцати рублей.

Въ четвертый разъ они приговариваются къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

686. Тому же взысканію и на томъ же основаніи подвергается и хозяинъ домашняго животнаго, который, зная злыя его свойства, не приметъ надлежащихъ, для предупрежденія опасности отъ него, мѣръ.

687. Кто, зная что принадлежащей ему собакѣ или другому животному приключилась болѣзнь, именуемая бѣшенствомъ или водобоязнію, не приметъ мѣръ для отвращенія могущихъ произойти отъ того вредныхъ послѣдствій, или не дастъ о томъ знать полиціи, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ пяти до двадцати пяти рублей;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

688. За умышленное травленіе челоуѣка собакою, виновный приговаривается:

къ денежному взысканію отъ трехъ до двадцати пяти рублей;

или къ аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ,

и къ надлежащему, во всякомъ случаѣ, вознагражденію того, кому собакою будетъ причиненъ вредъ.

Если однакожъ сіе учинено не по легкомыслію и шалости, а съ намѣреніемъ сдѣлать вредъ, то виновный подвергается: наказаніямъ за умышленное нанесеніе ранъ или увѣчья, на основаніи правилъ, постановленныхъ въ статьяхъ 949, 950, 953 и 954 сего Уложенія.

689. Такимъ же взысканіямъ или наказаніямъ и на тѣхъ же основаніяхъ подвергается и тотъ, кто будетъ возбуждать или гнать на другаго лошадей, быка или иное могущее повредить ему животное.

за третимъ — отъ десяти до двадцати рублѣ;

а за четвертымъ разомъ, аресту отъ семи до трехъ tygodni.

686. Тѣ же самѣ кары и подлугъ тѣхъ же правилъ улегніе вѣластел домowego zwierzęcia, który, znając jego złośliwość, należytych środków, celem zapobieżenia wynikającemu ztąd niebezpieczeństwu, nie przedsięwzięcie.

687. Kto wiedząc, że należący do niego pies lub inne zwierzę podpadło chorobie zwanęj wścieklizną czyli wodowstrętem, środków dla odwrócenia mogących ztąd wynikać szkodliwych skutków nie przedsięwzięcie, albo policyi o tém znać nie da, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu pięciu rubli;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

688. Ktoby umyślnie drugiego psem szczuł, ulegnie:

karze pieniężnej od trzech do dwudziestu pięciu rubli;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy,

i w każdym przypadku zobowiązanym zostanie do wynagrodzenia szkody przez psa zrządzonęj.

Jeżeli by jednak dopuścił się tego nie przez lekkomyślność i swawolę, lecz w zamiarze uszkodzenia, wówczas ulegnie:

karom za umyślne zadanie ran lub kalectwa, w myśl przepisów, w artykułach 949, 950, 953 i 954 niniejszego Kodeksu objętych.

689. Tymże samym karom i podługъ тѣхъ же правилъ улегніе i ten, ktoby na drugiego pobudzał lub napędzał konia, wołu lub inne mogące uszkodzić go zwierzę.

690. За неосмотрительную и непомѣрно скорую ѣзду верхомъ, или же въ какомъ-либо экипажѣ по улицамъ, мостамъ, площадямъ и вообще въ мѣстахъ, гдѣ по всей вѣроятности могутъ встрѣтиться люди, когда сіе будетъ доказано какимъ-либо послѣдовавшимъ отъ того приключеніемъ, ѣхавшій верхомъ или въ экипажѣ подвергается:

денежному взысканію отъ одного рубля до двадцати рублей.

Сверхъ того, за всякій причиненный симъ вредъ или убытокъ ѣхавшій или хозяинъ экипажа обязанъ вознаградить.

Когдажъ несчастіе отъ скорой ѣзды послѣдуетъ по винѣ одного лишь кучера, то онъ за сіе приговаривается:

къ наказанію розгами отъ десяти до пятнадцати ударовъ, или, буде онъ по закону изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ аресту на время отъ трехъ до семи дней.

691. Кто въ городахъ или селеніяхъ будетъ въезжать верхомъ, или съ возомъ, телегою или же въ какомъ-либо экипажѣ на мѣста предназначенныя для пѣшеходовъ, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ двадцати пяти копѣекъ до пяти рублей.

Сверхъ того, онъ обязанъ вознаградить за причиненный симъ кому-либо ущербъ или убытокъ.

692. Содержатель разѣздныхъ лошадей, который пуститъ въ разѣздъ неопытнаго въ управленіи ими работника, а равно и тотъ, кто безъ предварительнаго предостереженія ввѣритъ пугливыхъ лошадей другому, незнающему ихъ лицу, въ случаѣ, когда сія неосторожность будетъ доказана какимъ-либо послѣдовавшимъ отъ того приключеніемъ, подвергается за сіе, сверхъ вознагражденія за произшедшій отъ того вредъ или убытокъ,

денежному взысканію отъ пяти до двадцати рублей.

693. Оставившій запряженныхъ или незапряженныхъ лошадей безъ присмотра на улицѣ, площади и вообще тамъ,

690. Ктoby на улицахъ, плацахъ, мостахъ и въ огóle такихъ мѣстахъ, гдѣ prawdopodobnie ludzie znajdować się mogą, nieostroźnie i niepomierne szybko konno lub powozem jechał, ten, jeżeliby się skutkiem jazdy téj przypadek jaki wydarzył, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do dwudziestu rubli.

Oprócz tego, sam jadący lub właściciel powozu obowiązany będzie wynagrodzić wszelką zrzadzoną przez to szkodę lub stratę.

Jeżeliby zaś przypadek nieszczęśliwy, szybką jazdą zrzadzony, z winy samego tylko woźnicy nastąpił, ten ostatni ulegnie:

chłößeie od dziesięciu do piętnastu razy, a jeżeli jest od kar cielesnych prawem wyłączony, aresztowi od trzech do siedmiu dni.

691. Ktoby w miastach lub wsiach, konno, wozem lub furą, albo jakimbądź pojazdem, na miejsca przeznaczone dla pieszych wjeżdżał, ulegnie:

karze pieniężnej od dwudziestu pięciu kopiejek do pięciu rubli;

oprócz tego zaś, obowiązany będzie wynagrodzić zrzadzoną przez to szkodę lub stratę.

692. Utrzymujący konie do jazdy, który do powożenia niemi nieumiejętnego człowieka wyszle, jak niemniej ten, kto, bez poprzedniego ostrzeżenia, konie lekkie inné osobie z niemi nie obeznanéj powierzy, ulegnie, jeżeliby się skutkiem téj nieostrożności przypadek jaki wydarzył, oprócz wynagrodzenia wynikłéj ztąd szkody lub straty,

karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu rubli.

693. Kto konie zaprężone lub nie zaprężone pozostawi bez dozoru na ulicy, placu, lub w ogóle w miejscu, gdzie ztąd

гда отъ того можетъ последовать кому-либо вредъ, убытокъ или безпокойство, подвергается за сие:

денежному взысканію отъ десяти копѣекъ до одного рубля;

или аресту на время отъ одного до трехъ дней.

За всякій причиненный тѣмъ вредъ или убытокъ, онъ или хозяинъ его обязанъ вознаградить.

694. Кто будетъ безъ надлежащей осторожности возить дрова или иныя какія-либо громоздкія вещи такъ, что онъ упавъ могъ бы причинить кому-либо ушибъ, увѣче или иной вредъ, тотъ, въ случаѣ, когда сие будетъ доказано последовавшимъ отъ того приключеніемъ, подвергается:

денежному взысканію, въ первый разъ, двадцати пяти копѣекъ;

а во второй и третій разъ, отъ пятидесяти копѣекъ до двухъ рублей.

695. Симъ же взысканіямъ и на семъ же основаніи подвергается и тотъ, кто дрова, камни и тому подобные предметы будетъ складывать такъ неосторожно, что они обрушившись могутъ причинить вредъ или несчастіе.

696. Кто къ заборамъ, которые по ветхости угрожаютъ паденіемъ, не приставитъ надлежащихъ подпоръ, тотъ подвергается за сие:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до пяти рублей.

697. Кто, при производствѣ какихъ-либо построекъ, или при копаніи или починкѣ колодцевъ, или же на утесистыхъ берегахъ прудовъ, рѣкъ и озеръ въ такомъ мѣстѣ, которое служить сообщеніемъ, не поставитъ предостерегательныхъ о томъ знаковъ, тотъ за сие подвергается:

денежному взысканію въ городахъ—отъ одного рубля до десяти рублей, а въ другихъ мѣстахъ—отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля.

може яка szkoda, strata lub niepokój dla kogo wyniknąć, ten ulegnie:

karze pieniężnej od dziesięciu kopiejek do jednego rubla; albo aresztowi od jednego do trzech dni.

Wszelką zrzadzoną przez to szkodę lub stratę wykraczający lub gospodarz jego obowiązani są wynagrodzić.

694. Ktoby drzewo lub inne jakie ciężary bez należytej ostrożności woził, tak, iż spadnięcie ich zrzadziłoby mogło komu stłuczenie, kalectwo lub inne uszkodzenie, ten, jeżeliby się skutkiem tego przypadek jaki wydarzył, ulegnie:

karze pieniężnej, za pierwszym razem, dwudziestu pięciu kopiejek;

za drugim i trzecim—od pięćdziesięciu kopiejek do dwóch rubli.

695. Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegnie i ten, ktoby drzewo, kamienie i tym podobne przedmioty składał tak nieostrożnie, że przez ich osunięcie się szkoda lub przypadek nieszczęśliwy nastąpiłoby mogły.

696. Kto do parkanów, upadkiem z powodu zniszczenia zagrożających, nie przystawi należytych podpór, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do pięciu rubli.

697. Kto, przy jakiej budowie, albo przy kopaniu lub naprawie studni, albo na spadzistych brzegach stawów, rzek lub jezior, w miejscu do przechodu lub przejazdu służącym, znaków ostrzeżenia nie postawi, ulegnie:

karze pieniężnej, w miastach—od jednego do dziesięciu rubli, a w innych miejscach—od pięćdziesięciu kopiejek do jednego rubla.

698. Такому же взысканію подвергаются и тѣ домохо-
зяева, которые въ мѣстахъ, гдѣ, для починки мостовой или
водопроводныхъ трубъ, или же для чего-либо инаго, земля
взрыта и сообщенія прекращены или затруднены, не поста-
вятъ въ ночное время, для предостереженія о томъ, фонари.

699. Кто уничтожить поставленные, на основаніи существующихъ о томъ распоряженій начальства, предостерегательные знаки, тотъ за сіе подвергается:

взысканіямъ или наказаніямъ, въ статьѣ 320 сего Уло-
женія опредѣленнымъ.

700. Кто, безъ принятія надлежащихъ мѣръ предосторожности, будетъ клѣтки, горшки съ цвѣтами и тому подобныя вещи выставлять за окна на улицы или другія мѣста, служащія сообщеніемъ, или же будетъ имѣть вывѣски или иные знаки или же ставни не довольно крѣпко прибитые, или же ставни въ нижнихъ этажахъ будетъ отворять изъ внутренности жилища посредствомъ сильнаго отталкиванія, тотъ, въ случаѣ несчастнаго отъ сей неосторожности приключенія, подвергается:

денежному взысканію отъ двадцати пяти копѣекъ до шести рублей и обязанъ вознаградить за причиненный симъ вредъ или убытокъ.

Семуъ взысканію и на томъ же основаніи подвергается и тотъ, кто оставить незапертыми съ улицы отверзтія погребовъ.

701. Такому же взысканію подвергается и тотъ, кто въ ночное время, въ мѣстахъ служащихъ для сообщенія, оставить повозки или другіе предметы безъ выставленія какого-либо предостерегательнаго о томъ знака.

702. Кто для ловли звѣрей поставитъ безъ предостерегательныхъ знаковъ самострѣлы, теѣта, капканы и т. п. въ такихъ мѣстахъ, которыя посѣщаются людьми, или вблизи селеній и проѣзжихъ дорогъ выроетъ для сего ямы, также не выставивъ предостерегательнаго надъ оными знака, тотъ за сіе подвергается:

698. Tęże samęj karze ulegną i gospodarze domów, którzy w miejscach, gdzie, dla naprawy bruku lub ścieków albo w innym celu, ziemia jest rozkopaną i przejazd lub przejście przerwane lub utrudnione, w porze nocnej, dla ostrzeżenia o tém, latarni nie zapalą.

699. Kto znaki ostrzeżenia, postawione stosownie do istniejących w tym względzie rozporządzeń zwierzchności, zniszczy, ten ulegnie:

karom pieniężnym lub innym w artykule 320 niniejszego Kodexu oznaczonym.

700. Ktoby, bez zachowania należytej ostrożności, klatki, doniczki z kwiatami i tym podobne rzeczy na ulicę lub inne miejsca, do przechodu lub przejazdu służące, za okna wystawiał, albo szyldy, inne znaki lub okienice nie dość mocno przybite miał, albo okienice na dole ze środka mieszkania przez gwałtowne odepchnięcie otwierał, ten, w razie nastąpienia jakiego skutkiem tej nieostrożności przypadku, ulegnie:

karze pieniężnej od dwudziestu pięciu kopiejek do sześciu rubli, i obowiązany będzie wynagrodzić zrzadzoną przez to szkodę lub stratę.

Téjże saméj karze i podług tegoż prawidła ulegnie ten, kto zostawi otwory piwnic od ulicy nie zamknięte.

301. Tęże samęj karze ulegnie również i ten, kto w miejscach do przechodu lub przejazdu służących, wozy lub inne przedmioty, bez wystawienia znaku ostrzeżenia, na noc pozostawi.

702. Kto, bez postawienia znaków ostrzeżenia, w celu łowienia zwierząt zastawi samostrzały, sieci, samolówki i t. p. w miejscach przez ludzi uczęszczanych lub wykopie dół w pobliżu osad lub dróg w użyciu będących, ulegnie:

денежному взысканію отъ десяти до пятнадцати рублей; или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль. Ямы онъ долженъ заравнять на свой счетъ.

703. Кто въ такихъ мѣстахъ или въ такое время, когда по распоряженію мѣстнаго начальства сіе именно воспрещено, будетъ или купаться, или же ходить или ѣздить, или кататься на конькахъ по льду, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ двадцати пяти копѣекъ до шести рублей;

или аресту на время отъ одного до семи дней.

704. Если рѣчные перевозчики, при бурномъ вѣтрѣ или въ то время, когда по рѣкѣ идетъ сильный въ большомъ количествѣ ледъ, будутъ перевозить одни или съ сѣдоками на такихъ лодкахъ, на коихъ перевозъ въ сіе время не дозволяется, то они за сіе подвергаются:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами отъ пяти до десяти ударовъ.

705. Тѣмъ же взысканіямъ или наказаніямъ подвергаются рѣчные перевозчики, которые будутъ въ лодки свои сажать болѣе дозволеннаго числа людей, или помѣщать болѣе дозволеннаго количества вещей, или же во время перевоза людей будутъ пьяны.

706. Если рѣчные перевозчики будутъ перевозить сами или перевозить сѣдоковъ въ лодкахъ совершенно ветхихъ или худыхъ, то дозволившіе имъ сіе содержатели пристаней подвергаются:

денежному взысканію отъ десяти до двадцати пяти рублей;

а перевозчики,

отъ одного до пяти рублей, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами отъ пяти до двадцати ударовъ.

karze pieniężnej od dziesięciu do piętnastu rubli; albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni. Doly zaś wykopane swoim kosztem zarównać powinien.

703. Ktoby w takimъ miejscu lub w takimъ czasie, w którym to z rozporządzenia miejscowej zwierzchności jest wyraźnie zabronionem, kąpał się, albo też chodził lub jeździł, albo ślizgał się na łyżwach po lodzie, ulegnie:

karze pieniężnej od dwudziestu pięciu kopiejek do sześciu rubli;

albo aresztowi od jednego do siedmiu dni.

704. Przewoźnicy na rzekach, którzyby w czasie wichru, lub w czasie wielkiej i w znacznej ilości płynącej kry, czyli to sami, czyli z innemi osobami przejeżdżali przez rzekę na takich łódkach, na których przejazd w tym czasie nie jest dozwolonym, ulegną:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłößeie od pięciu do dziesięciu razów.

705. Tymże samym karom ulegną przewoźnicy na rzekach, którzyby wzięli do swoich łódek więcej nad dozwoloną liczbę osób, lub mieścili na nich więcej nad dozwoloną ilość rzeczy, niemniej ci, którzyby w czasie przewożenia ludzi pijani byli.

706. Jeżeliby przewoźnicy na rzekach przejeżdżali lub kogo przewozili w łódkach, uszkodzonych przez starość lub innym sposobem popsutych, wówczas utrzymujący przewozy, którzyby im tego dozwolili, ulegną:

karze pieniężnej od dziesięciu do dwudziestu pięciu rubli; przewoźnicy zaś,

tęjże karze od jednego do pięciu rubli, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłößeie od pięciu do dwudziestu razów.

707. Кто управление лодкою повѣритъ дѣтямъ, или извѣстнымъ ему пьяницамъ, или неопытнымъ людямъ, тотъ за сѣе подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей.

708. Если послѣдствіемъ проступковъ, означенныхъ въ предшедшихъ 680, 681, 683, 688, 689, 690, 704, 705 и 706 статьяхъ, будетъ нанесеніе кому-либо увѣчья, ранъ, важнаго въ здоровьѣ поврежденія или даже смерти, то виновные въ оныхъ приговариваются:

къ наказаніямъ, определеннымъ въ статьяхъ 938 и 966 сего Уложения за смертоубійство, или причиненіе ранъ или увѣчья по неосторожному нарушенію постановленій, ограждающихъ личную безопасность и общественный порядокъ.

ОТДѢЛЕНИЕ ДЕВЯТОЕ.

О запрещенныхъ играхъ, содержаніи мѣстъ для игры сего рода и недозволенныхъ лотерейхъ.

709. Тѣ, которые, вопреки изданнымъ о семъ постановленіямъ, примутъ какое-либо участіе въ запрещенныхъ играхъ въ карты, кости и т. п., подвергаются за сѣе:

въ первый разъ, денежному взысканію, отъ ста до пяти сотъ рублей;

во второй — такому же взысканію вдвое;

а въ третій, сверхъ денежнаго взысканія, определеннаго за второй разъ, аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

710. Кто въ своемъ домѣ или иномъ какомъ-либо мѣстѣ устроить или дозволить устроить родъ заведенія для запрещенныхъ игръ, тотъ за сѣе подвергается:

въ первый разъ денежному взысканію отъ пяти сотъ до трехъ тысячъ рублей;

707. Кто kierunek łódki powierzy dzieciom, albo znanym sobie z nałogu pijaństwa lub niedoświadczenym ludziom, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli.

708. Jeżeli skutkiem wykroczeń, w powyższych 680, 681, 683, 688, 689, 690, 704, 705 i 706 artykułach wymienionych, kto poniesie kalectwo, rany, ważne na zdrowiu uszkodzenie lub samą nawet śmierć, wówczas winni ulegną:

karom, postanowionym w artykułach 938 i 966 niniejszego Kodexu za zabójstwo, albo za zadanie ran lub kalectwa skutkiem naruszenia przez nieostrożność przepisów, osobiste bezpieczeństwo i porządek publiczny ochraniających.

ODDZIAŁ DZIEWIĄTY.

O grze zakazanej i utrzymywaniu domów gry takowej, oraz o niedozwolonych loteryach.

709. Ci którzy, wbrew wydanym w tym względzie przepisom, przyjmą jakibądź udział w grze zakazanej w karty, kości, i t. p., ulegną:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od stu do pięciuset rubli; za drugim — téjże samej karze we dwójnasób powiększonej;

a za trzecim, oprócz kary pieniężnej za popełnienie po raz drugi tego wykroczenia oznaczonej, aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

710. Kto u siebie, lub w inném jakim miejscu, urządzi lub urządzić dozwoli rodzaj domu gier zakazanych, ulegnie: za pierwszym razem, karze pieniężnej od pięciuset do trzech tysięcy rubli;

во второй, сверхъ тогожъ денежнаго взысканія, аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

а въ третій, также сверхъ денежнаго взысканія, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

711. За подлоги и другаго рода обманы въ запрещенной или незапрещенной игрѣ, виновные подвергаются: наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 1180 сего Уложения.

712. Кто, безъ дозволенія правительства, будетъ публично разыгрывать какія-либо вещи въ лотереи, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію, равному двадцати процентамъ со всей суммы за розданные билеты.

713. Кто на ярмаркахъ, рынкахъ, или же въ мѣстахъ публичныхъ прогулокъ или увеселеній, будетъ выставлать малыя лотереи или другія игры, безъ дозволенія начальства, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей.

Употребленные для сего предметы конфискуются.

714. За подлоги и другіе обманы при разыгрываніи лотереи, виновные подвергаются:

наказаніямъ, опредѣленнымъ за обманы въ игрѣ въ карты, кости и т. п. въ статьѣ 1180 сего Уложения.

за другим, oprócz takiéjże kary pieniężnej, aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

a za trzecim, również oprócz powyższej kary pieniężnej, osadzeniu w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego.

711. Za fałsze i innego rodzaju oszukaństwa w grze, czy to zakazanej czy nie zakazanej, winny ulegnie:

karom, w artykule 1180 niniejszego Kodexu oznaczonym.

712. Kto, bez dozwoleńia zwierzchności, cobądź na loterya publicznie puści, ulegnie:

karze pieniężnej, wyrównywającej dwudziestu od sta od całej kwoty za rozdane bilety otrzymanej.

713. Kto na jarmarkach, rynkach lub miejscach przechadzek i zabaw publicznych, małą loterya lub inne gry bez dozwoleńia zwierzchności urzadz, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli.

Użyte do tego przedmioty skonfiskowane zostana.

714. Za fałsze i inne oszukaństwa przy ciągnięciu loteryi, winni ulegna:

karom, za oszukaństwo w grze w karty, kości i t. p. w artykule 1180 niniejszego Kodexu postanowionym.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О ПРЕСТУПЛЕНИЯХЪ ПРОТИВЪ ОБЩЕСТВЕННОЙ ПРАВСТВЕННОСТИ
И НАРУШЕНИИ ОГРАЖДАЮЩИХЪ ОНУЮ ПОСТАНОВЛЕНИЙ.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЕРВОЕ.

*О соблазнительномъ и развратномъ поведеніи, о противо-
естественныхъ порокахъ и о сводничествѣ.*

I. О соблазнительномъ и развратномъ поведеніи
и о противоестественныхъ порокахъ.

715. За непотребное поведеніе, когда оное доказывает-
ся безстыдными въ публичномъ мѣстѣ или, по чему-либо
иному, соединенными съ соблазномъ для другихъ дѣйстви-
ми, виновные, какъ мужчины такъ и женщины, подвергаются,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличиваю-
щимъ или уменьшающимъ вину ихъ,

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ
до двухъ лѣтъ.

716. Содержатели гостинницъ, ресторацій, кофейныхъ
домовъ, трактировъ, харчевень, погребовъ, бань и другихъ
публичныхъ заведеній, за доставленіе завѣдомо способовъ
къ непотребству въ ихъ заведеніяхъ, подвергаются дене-
жному взысканію:

въ первый разъ отъ десяти до двадцати рублей;
а во второй разъ вдвое;

въ третій разъ, сверхъ денежнаго взысканія, опредѣ-
леннаго за повтореніе преступленія, заведенія ихъ за-
крываются:

Если въ томъ виновны не хозяева, а лишь служители, то
они подвергаются:

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O PRZESTĘPSTWACH PRZECIW DOBRYM OBYCZAJOM I O NARUSZENIU
OCHRONIAJĄCYCH JE PRZEPISÓW.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

*O gorszącem i rozwiązłem prowadzeniu się, o przestępstwach
przeciw naturze i o stręczeniu do nierządu.*

I. O gorszącem i rozwiązłem prowadzeniu się
i o przestępstwach przeciw naturze.

715. Za nierząd, objawiony przez bezwstydnę w miejscu
publicznem zasze, lub z innego względu ze zgorzeniem dla
drugich połączone czyny, winni, czyli to mężczyźni czyli ko-
biety, ulegną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększają-
cych lub zmniejszających:

osadzeniu w więzi od sześciu miesięcy do dwóch lat.

716. Utrzymujący hotele, restauracye, kawiarnie, traktyer-
nie, garkuchnie, winiarnie, łazienki i inne publiczne zakłady,
którzyby w nich świadomie sposobność do nierządu dawali, ule-
gną karze pieniężnej:

za pierwszym razem, od dziesięciu do dwudziestu rubli;

za drugim — takżeż karze we dwójnasób powiększo-
nej;

za trzecim razem, oprócz wymierzenia na nich kary pienię-
żnej, za popełnienie po raz drugi tego przestępstwa ozna-
czonę, zakłady ich zamknięte zostaną.

Jeżeli tego dopuszczają się nie sami gospodarze, lecz ich służący,
wówczas ci ostatni ulegną:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ; но съ содержателей и въ семъ случаѣ взыскивается за недосмотръ

отъ пяти до десяти рублей.

717. Кто завѣдомо, изъ денежнаго или инаго вознагражденія, въ комнатахъ, имъ занимаемыхъ или находящихся въ его вѣдѣніи, будетъ дозволять производить непотребство, тотъ за сѣ подвергается:

аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

718. Если лица, имѣющія надзоръ за малолѣтними или несовершеннолѣтними, или же находящіяся въ услуженіи родителей ихъ, опекуновъ или родственниковъ, будутъ благопріятствовать склонности сихъ малолѣтнихъ или несовершеннолѣтнихъ къ непотребству и другимъ порокамъ, или же побуждать ихъ къ тому своими внушеніями или обольщеніями, то они подвергаются за сѣ:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ. Сверхъ того, первыя лишаются навсегда права имѣть за малолѣтними и несовершеннолѣтними надзоръ.

719. Кто будетъ явнымъ и соблазнительнымъ образомъ посѣщать непотребныхъ женщинъ, тотъ за сѣ подвергается: денежному взысканію отъ одного до десяти рублей.

720. Непотребныя женщины и дѣвки, которыя, имѣвъ происходящую отъ ихъ образа жизни заразительную болѣзнь (lues venerea), не откроютъ о томъ врачу при самомъ началѣ болѣзни, подвергаются за сѣ по излеченіи:

въ первый разъ денежному взысканію десяти рублей и аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль; во второй — денежному взысканію тридцати рублей и аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ; а въ третій разъ отдачу въ смиренительный домъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

аресту отъ трехъ tygodni до trzech miesięcy; od gospodarzy zaś ściągniętą zostanie za niedozór kara pieniężna od pięciu do dziesięciu rubli.

717. Ktoby, za pieniężną lub inną nagrodą, w mieszkaniu przez siebie zajmowanem lub zarządzanem oddawania się nierządowi świadomie dozwalał, ulegnie: aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

718. Osoby mające dozór nad nieletnimi, lub w usługach u ich rodziców, opiekunów lub krewnych zostające, któreby skłonności tychże nieletnich do nierządu i innych zdrażności sprzyjały, albo ich do tego przez zachęty lub uwodzenia pobudzały, ulegną:

osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy, stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności. Oprócz tego, pierwsze z tych osób zostaną na zawsze prawa dozoruowania nieletnich pozbawione.

719. Ktoby, w sposób jawny i gorszący, do nierządnic uczęszczał, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli.

720. Nierządne kobiety, chorobą zaraźliwą z ich sposobu życia wynikającą (lues venerea) dotknięte, które o tém lekarzowi w samym początku choroby nie oznajmia, ulegną po wyzdrowieniu swém:

za pierwszym razem, karze pieniężnej dziesięciu rubli i aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni;

za drugim — karze pieniężnej trzydziestu rubli i aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

a za trzecim — zamknięciu w domu poprawy od trzech do sześciu miesięcy.

721. За противозаконное сожитіе неженатаго съ неза-
мужнею по взаимному ихъ согласію, виновные, если они
Христіане, подвергаются:

церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго
начальства.

Но когда послѣдствіемъ такой порочной жизни было ро-
жденіе младенца, то отецъ обязанъ, сообразно съ состояніемъ
своимъ, обезпечить приличнымъ образомъ содержаніе мла-
денца и матери.

722. Кто, предъваясь пороку пьянства, будетъ въ пу-
бличныхъ мѣстахъ и въ многочисленныхъ собраніяхъ являться
въ безобразномъ, противномъ приличію или даже соблазни-
тельномъ видѣ, или же будетъ найденъ на улицѣ или въ
другомъ общенародномъ мѣстѣ пьянымъ до безпамятства,
тотъ за сіе подвергается;

аресту, въ первый разъ, на время отъ одного до
трехъ дней;

во второй—отъ трехъ до семи дней;

а въ третій разъ, на время отъ трехъ недѣль до трехъ
мѣсяцевъ.

723. Изобличенный въ протівоестественномъ пороку
мужеложства подвергается за сіе:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на посе-
леніе.

Сверхъ того, если онъ Христіанинъ, то предается:

церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго
начальства.

724. Если означенное въ предшедшей 723 статьѣ пре-
ступленіе было сопровождается насиліемъ, или же совер-
шено надъ малолѣтними или слабоумными, то виновный въ
ономъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу
въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати
лѣтъ.

721. За nieprawne pożycie mężczyzny bezżennego z ko-
biętą niezamężną, za wspólną ich zgodą, winni, jeżeli są Chrze-
ścianami, ulegną:

pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej
zwierzchności.

W przypadku zaś, gdyby, skutkiem takiego zdrożnego poży-
cia, dziecko spłodzonem zostało, ojciec obowiązany będzie, sto-
sownie do swęj możności, dzieціęciu i matce przyzwoite zabez-
pieczyć utrzymanie.

722. Ktoby oddając się nałogowi pijaństwa, okazał się
w miejscach publicznych lub licznych zgromadzeniach w spro-
śnej, nieprzystojnej lub nawet gorszącej powierzchowności, albo
na ulicy lub w innem miejscu publicznem w stanie opilstwa do
nieprzytomności posuniętyм znalezionym został, ulegnie:

aresztowi, za pierwszym razem, od jednego do trzech dni;

za drugim—od trzech do siedmiu dni;

za trzecim—od trzech tygodni do trzech miesięcy.

723. Mężczyzna, któryby przeciwnego naturze przestępstwa
lubieżności z osobą płci męskiej dopuścił się, skazanym zostanie:
na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do Syberyi na
osiedlenie.

Oprócz tego zaś, jeżeli jest Chrześcianinem, ulegnie:

pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej
zwierzchności.

724. Jeżeli przestępstwu, w poprzedzającym 723 artykule
oznaczonemu, gwałt towarzyszył, jak niemniej jeżeli przestęp-
stwo to popełnionem zostało z osobą nieletnią lub niedołązną,
winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót
w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat.

725. Изобличенные въ равно противоестественномъ по-
року скотоложства подвергаются за сіе также:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отда-
леннѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

Если они Христіане, то предаются и
церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго
начальства.

II. О сводничествѣ и употребляемыхъ для того обольщеніяхъ.

726. Отецъ или мать, которые будутъ изобличены въ
сводничествѣ дѣтей своихъ, подвергаются за сіе:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тоболь-
скую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ
лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказа-
ній тѣлесныхъ, отдачу въ исправительныя арестант-
скія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

727. Определеннымъ въ предшедшей 726 статьѣ на-
казаніямъ подвергаются также мужья за сводничество сво-
ихъ женъ.

728. Если опекунъ, учитель или другое какое-либо
лице, имѣющее надзоръ за малолѣтними или несовершенно-
лѣтними, будетъ изобличенъ въ сводничествѣ сихъ состо-
ящихъ подъ его опекою или надзоромъ лицъ, то онъ под-
вергается за сіе:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тоболь-
скую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до
двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ
отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачу въ исправительныя
арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ
лѣтъ.

729. Всякое другое, кромѣ означенныхъ въ предшед-
шихъ 726, 727 и 728 статьяхъ, лице, изобличенное въ свод-
ничествѣ, подвергается за сіе:

725. Kto się dopuści przeciwnego naturze przestępstwa
lubieżności ze zwierzęciem, ukaranym zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie
w odleglejszych miejscach Syberyi.

A jeżeli jest Chrześcianinem, ulegnie téż
pokucie kościelnej podług zarządzenia swój duchownej
zwierzchności.

II. O stręczeniu do nierządu i uwodzeniach w tym celu używanych.

726. Ojciec lub matka, którzyby własne dzieci do nierzą-
du stręczyli, ulegną:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej,
z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie są od
kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniu do poprawczych
aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat.

727. Karom, w poprzedzającym 726 artykule oznaczonym,
ulegną również mężowie, którzyby żony swe do nierządu strę-
czyli.

728. Opiekun, nauczyciel lub inna osoba, dozór nad nie-
letnimi mająca, któraby tych ostatnich do nierządu stręczyła,
ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej,
z zamknięciem od roku jednego do lat dwóch, a jeżeli nie
jest od kar cielesnych prawem wyłączoną, oddaniu do po-
prawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czte-
rech lat.

729. Każdy inny, oprócz osób w poprzedzających 726,
727 i 728 artykułach oznaczonych, stręczenia do nierządu do-
puszczający się ulegnie:

въ первый разъ денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей;
а во второй—заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

730. Лица, занимающіяся сводничествомъ, какъ ремесломъ, подвергаются за сіе:

въ первый разъ денежному взысканію въ городахъ—отъ трехъ до десяти рублей, а въ селеніяхъ—отъ одного до трехъ рублей;
во второй—заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, и,
сверхъ того, отдаются подъ надзоръ полиціи на два года, или, буде они иностранцы, высылаются за границу.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О противныхъ нравственности и благопристойности сочиненіяхъ, изображеніяхъ, представленіяхъ и рѣчахъ.

731. Если кто-либо будетъ тайно отъ цензуры печатать или инымъ образомъ издавать въ какомъ бы то ни было видѣ, или же распространять сочиненія, имѣющія цѣлю развращеніе нравовъ или явно противныя нравственности или благопристойности, или клонящіяся къ сему соблазнительныя изображенія, тотъ подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ ста до пяти сотъ рублей;
или аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ,
смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Всѣ сочиненія или изображенія сего рода уничтожаются безъ всякаго за оныя вознагражденія.

за первымъ разомъ, каре денежнѣй отъ пяти до десяти рублей;
за другимъ—осажденію въ вѣзѣ отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,
стосовнѣ до звѣдзжающихъ луб змнѣдзжающихъ вину околѣчностѣ.

730. Сѣ, кѣрзѣбы зе стрѣченѣа до нѣрзѣду рзѣмосло собіе чзѣнѣлѣ, улѣгнѣ:

за первымъ разомъ, каре денежнѣй въ мѣастахъ—отъ трехъ до десяти рублей, а по всѣахъ—отъ одного до трехъ рублей;
за другимъ—замкнѣенію въ домѣ поправы отъ шести мѣсяцевъ до року одного,
стосовнѣ до околѣчностѣ вину ȳхъ звѣдзжающихъ луб змнѣдзжающихъ;

опрѣзъ того заъ подъ дозоръ полѣцы на два лата оддани, а жежѣли сѣа цудзѣземцами, за гранѣцѣ выдѣлѣнѣа зостѣнѣа.

ODDZIAŁ DRUGI.

O przeciwnych moralności i przystojności piśmach, obrazach i wizerunkach, przedstawieniach i mowach.

731. Ktoby, bez wiedzy cenzury drukował, lub innym sposobem w jakimbądź kształcie wydawał lub rozszerzał piśma do zepsucia obyczajów dążące, albo jawnie moralności i przystojności przeciwne, lub też gorszące tego rodzaju obrazy i wizerunki, ulegnie:

karze pieniężnej od stu do pięciuset rubli;
albo aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy,
stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Wszystkie piśma lub obrazy i wizerunki tego rodzaju, bez żadnego za nie wynagrodzenia, zniszczone zostaną.

732. Тому́жъ взысканію или наказанію и въ той же постепенности подвергаются виновные въ дѣланіи, или продажѣ, или распространеніи инымъ образомъ фабричныхъ, мануфактурныхъ или заводскихъ издѣлій, съ явно соблазнительными на оныхъ какого-либо рода изображеніями, а равно и тѣ, которые выставятъ какимъ бы то ни было образомъ въ магазинъ или иномъ публичномъ мѣстѣ также явно соблазнительные какого-либо рода предметы.

733. Учители или наставники, а равно и опекуны, которые будутъ изобличены въ распространеніи сочиненій или изображеній, явно противныхъ добрымъ нравамъ и благопристойности, въ учебныхъ заведеніяхъ, или между малолѣтними или несовершеннолѣтними, ввѣренными ихъ надзору, подвергаются за сѣ:

удаленію отъ должностей или званій своихъ и заключенію въ тюрьму на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

734. Кто, при какомъ-либо общенародномъ увеселеніи или театральномъ или иномъ представленіи, помѣститъ или прибавитъ въ пѣніи или разговорѣ на сценѣ такія слова и выраженія, или же дозволитъ себѣ предъ зрителями такія тѣлодвиженія или иныя дѣйствія, которыми явно оскорбляются добрые нравы и благопристойность, тотъ подвергается за сѣ:

аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль.

735. Тѣ, которые въ совѣщаніяхъ, публичныхъ, актахъ, или иныхъ, болѣе или менѣе торжественныхъ многочисленныхъ собраніяхъ, дозволитъ себѣ въ произносимыхъ ими рѣчахъ употребить слова и выраженія, явно оскорбительныя для добрыхъ нравовъ или противныя благопристойности, подвергаются за сѣ, смотря по званію, лѣтамъ, состоянію и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увѣличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

или денежному взысканію отъ одного до ста рублей;

или же, по усмотрѣнію суда,

и аресту на время отъ одного до трехъ дней.

732. Tymże samym karom i z zachowaniem tegoż stopniowania ulegną również ci, którzyby sporządzali, sprzedawali albo jakim innym sposobem rozszerzali fabryczne lub rękodzielne wyroby mieszczące na sobie jawnie gorszące jakiego bądź rodzaju obrazy i wizerunki, jak niemniej ci, którzyby jakim bądź sposobem wystawili w sklepie lub w innym publiczném miejscu jawnie gorszące jakiegokolwiek rodzaju przedmioty.

733. Nauczyciele i trudniący się wychowaniem młodzieży, jak niemniej opiekunowie, którzyby pisma lub obrazy i wizerunki, jawnie dobrym obyczajom i przystojności przeciwnie, w zakładach naukowych, lub pomiędzy nieletnimi, ich dozorowi powierzonymi, rozszerzali, ulegną:

oddaleniu od urzędu, lub zabronieniu trudnienia się swém powołaniem, i osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

734. Kto, w czasie publicznej zabawy, albo scenicznego lub innego przedstawienia, umieści lub w sposobie dodatku użyje, w śpiewie lub mowie na scenie, słów lub wyrażeń jawnie dobre obyczaje i przystojność obrażających, albo, w obec widzów, podobnego rodzaju ruchów ciała lub innych postępów się dopuści, ulegnie:

aresztowi od trzech dni do trzech tygodni.

735. Ci, którzyby w czasie obrad, publicznych aktów lub innych uroczystych i mniej lub więcej licznych zgromadzeń, w mianych przez siebie mowach dopuścili się użycia słów lub wyrażeń, jawnie dobre obyczaje lub przystojność obrażających, ulegną, stosownie do swego powołania, wieku i możliwości, oraz w miarę innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności:

karze pieniężnej od jednego do stu rubli;

albo też, podług uznania sądu:

i aresztowi od jednego do trzech dni.

Если рѣчи сего рода будутъ произнесены въ учебномъ или иномъ воспитательномъ заведеніи въ присутствіи воспитанниковъ или учащихся, то виновный приговаривается:

къ наказанію, опредѣленному въ предъидущей 733 статьѣ.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О НАРУШЕНІЯХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ О ЦЕНСУРѢ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О преступленіяхъ и проступкахъ Ценсоровъ.

736. Ценсоръ, который съ намѣреніемъ пропуститъ къ изданію въ свѣтъ книгу, эстампъ, рисунокъ, чертежъ, планъ, карту, ноты съ словами или же что-либо иное, или дозволить представить на сценѣ сочиненія, по содержанію или цѣли своей клонящіяся къ нарушенію постановленій, ограждающихъ святость вѣры, или права Верховной Власти, или же нѣчто оскорбительное для лица Государя Императора или Членовъ Императорскаго Дома, подвергается за сіе:

наказаніямъ, въ статьяхъ 187, 195, 257, 260, 263 и 264 сего Уложенія за сочиненіе и распространеніе сего рода книгъ, рисунковъ и тому подобнаго опредѣленнымъ.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергается и Ценсоръ, который въ случаѣ привоза изъ-за границы такихъ книгъ, эстамповъ, рисунковъ и т. п., не по невѣдѣнію или неосторожности, а съ умысломъ, дозволить ихъ выпустить въ продажу или обращеніе. Если однакожь будетъ доказано, что сіе učinено имъ по ошибкѣ, то онъ приговаривается только

къ удаленію отъ должности.

737. Ценсоръ за пропускъ, съ умысломъ, сочиненія, заключающаго въ себѣ недозволительныя сужденія о постановленіяхъ и дѣйствіяхъ правительства, или оскорбительныя

Jeżeliby mowy tego rodzaju miane były w naukowym lub innym zakładzie wychowania, w obecności wychowawców lub uczniów, winny ulegnie:

karze, w powyższym 733 artykule oznaczonej.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW O CENZURZE.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O przestępstwach i wykroczeniach Cenzorów.

736. Cenzor, który z zamiarem dozwoli wydania książki, ryciny, rysunku, szkicu, planu, mapy, nót ze słowami, lub czegoś innego, albo dozwoli przedstawienia na scenie utworów, ze swęj treści lub celu do naruszenia przepisów ochraniających świętość wiary lub prawa Władzy Najwyższej dążących, albo co bądź uwłaczającego Osobie Cesarza lub Członków Cesarskiego Domu zawierających, ulegnie:

karom, za sporządzanie i rozszerzanie tego rodzaju książek, rysunków i t. p., w artykułach 187, 195, 257, 260, 263 i 264 niniejszego Kodexu oznaczonym.

Tymże samym karom ulegnie Cenzor, który takie książki, ryciny, rysunki i t. p., z zagranicy przywiezione, nie przez nie wiadomośc lub nieostroźność, lecz w złym zamiarze na sprzedaż lub w obieg puścić dozwoli.

Jeżeliby to wszakże jedynie przez błąd uczynił, ulegnie oddaleniu od urzędu.

737. Cenzor, któryby umyślnie przepuścił pisma, zawierające w sobie niedozwolone rozumowania o postanowieniach i działaniach Rządu, albo władzom sądowym lub administra-

для правительственных или судебных мѣстъ и лицъ, или же содержащія что-либо явно противное нравственности и благопристойности,

удаляется от мѣста, съ воспрещеніемъ опредѣлять его къ должностямъ сего рода и съ внесеніемъ причинъ сего удаленія въ послужной его списокъ.

За пропускъ такихъ сочиненій или эстамповъ, оскорбительныхъ для нравственности, по нерадѣнію или неосмотрительности, Цензоръ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

или замѣчанію, болѣе или менѣе строгому;

или выговору, также болѣе или менѣе строгому;

а за неоднократное повторение сихъ упущеній

удаляется, по усмотрѣнію своего начальства, отъ мѣста, съ воспрещеніемъ опредѣлять его къ должностямъ сего рода.

738. Когда пропущенные Цензурою книги, астампы, рисунки, чертежи, ноты съ словами и т. п., заключаютъ въ себѣ что-либо неприличное или оскорбительное для чести какого-либо лица, то виновный въ томъ Ценсоръ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

или замѣчанію, болѣе или менѣе строгому;

или выговору, также болѣе или менѣе строгому.

Если однакожь будетъ доказано, что сіе допущено имъ не по ошибкѣ или неосмотрительности, а съ намѣреніемъ, изъ личности или по другимъ видамъ, то онъ

отрѣшается отъ должности и, сверхъ того, можетъ, по жалобѣ обиженнаго, быть приговоренъ къ испрошенію у него прощенія установленнымъ для сего въ статьѣ 62 сего Уложенія порядкомъ.

739. За всѣ прочія упущенія Ценсоровъ, смотря по роду оныхъ и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличи-

cyjnym lub należącym do ich składu osobom uwłaczające, albo wreszcie cobądź jawnie moralności i przystojności przeciwnego zawierające,

ma być oddalonym od urzędu, z zabronieniem powoływania go nadal do tego rodzaju obowiązków i z zapisaniem przyczyn oddalenia do stanu służby.

Cenzor, któryby takie pisma lub ryciny, moralność obrażające, przez niedbalstwo lub niebaczną przepuścił, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

napomnieniu, mniej lub więcej surowemu;

albo naganie, także mniej lub więcej surowej;

a za kilkokrotne powtórzenie uchybień tego rodzaju,

ma być, podług uznania swój zwierzchności, oddalonym od urzędu, z zabronieniem powoływania go nadal do tego rodzaju obowiązków.

738. Jeżeli przepuszczone przez Cenzury książki, ryciny, rysunki, szkice, nóty ze słowami i t. p., zawierają w sobie cobądź nieprzyzwoitego lub czyjś sławie uwłaczającego, wówczas winny przepuszczenia ich Cenzor ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

napomnieniu, mniej lub więcej surowemu;

albo naganie, także mniej lub więcej surowej.

Jeżeliby jednak Cenzor tego przepuszczenia dopuścił się nie skutkiem błędu lub niebaczności, lecz z zamiarem, przez osobistość lub z innych widoków, wówczas

złożonym z urzędu zostanie, a nadto, na zaskarżenie obrażonego, może być skazany na przeproszenie go w sposób, artykułem 62 niniejszego Kodexu opisany.

739. Za wszelkie inne uchybienia, Cenzorowie, stosownie do rodzaju tych uchybień, i do okoliczności winę ich zwiększa-

вающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, они подвергаются, по усмотрѣнію ихъ начальства:

или замѣчанію,

или выговорамъ, болѣе или менѣе строгимъ, смотря по обстоятельствамъ дѣла.

Когдажъ они оказываются виновными въ сихъ упущеніяхъ не однократно и часто, то

удаляются, по усмотрѣнію начальства, отъ мѣстъ своихъ, съ воспрещеніемъ вновь опредѣлять ихъ къ должностямъ сего рода.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О нарушеніи постановленій о книгопечатаніи и торговлѣ книгами, эстампами и т. п.

740. За напечатаніе періодическихъ сочиненій или иныхъ книгъ, эстамповъ, рисунковъ, чертежей, плановъ, картъ, а также нотъ съ присовокупленіемъ словъ, безъ дозволенія Цензуры, хотя бы впрочемъ сіи книги, эстампы, рисунки, чертежи и проч. и не заключали въ себѣ ничего противнаго законамъ, виновные въ томъ содержатели заведеній, въ коихъ сіе допущено, или управляющіе оными, подвергаются:

денежному взысканію, въ первый разъ, отъ десяти до пятидесяти рублей;

а во второй — отъ пятидесяти до ста рублей;

въ третій разъ взысканіе увеличивается до пяти сотъ рублей и заведеніе ихъ закрывается.

Во всякомъ случаѣ отпечатанные или изданные безъ дозволенія Цензуры книги, эстампы, планы и проч. конфискуются.

741. Когда напечатанное безъ дозволенія Цензуры сочиненіе, изображеніе и т. п., принадлежитъ къ числу тѣхъ, о коихъ упоминается сего Уложенія въ статьяхъ 187 и 195

яących lub zmniejszających, ulegną, podług uznania swęj zwierzchności:

napomnieniu,

albo naganie, mniej lub więcej surowej,

stosownie do okoliczności uchybieniu temu towarzyszących.

Gdyby zaś uchybień tych nie jednokrotnie i często się dopuszczali, wówczas,

podług uznania zwierzchności, oddaleni zostaną od urzędu, z zabronieniem powoływania ich nadal do tego rodzaju obowiązków.

ODDZIAŁ DRUGI.

O naruszeniu przepisów w przedmiocie druku i handlu książkami, rycinami i t. p.

740. Za wydrukowanie, bez pozwolenia Cenzury, pism czasowych lub książek, odbicie rycin, rysunków, szkiców, planów, map, tudzież nót ze słowami, choćby z resztą książki te, ryciny, rysunki, szkice, i t. p., nie przeciwnego prawu w sobie nie zawierały, winni tego wykroczenia utrzymujący zakłady, w których to nastąpiło, lub niemi zarządzający, ulegną:

karze pieniężnej, za pierwszym razem, od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli;

za drugim — od pięćdziesięciu do stu rubli;

za trzecim razem, kara pieniężna powiększoną do pięciuset rubli, a sam zakład zamkniętym zostanie.

W każdym przypadku, wydrukowane lub wydane, bez pozwolenia Cenzury, książki, ryciny, plany i t. p. przedmioty skonfiskowane zostaną.

741. Jeżeliby wydrukowane, bez pozwolenia Cenzury, pismo, wizerunek i t. p., należały do liczby wymienionych w niniejszym Kodexie, w artykułach 187 i 195 o przestępstwach

о преступленіяхъ противъ вѣры, въ статьяхъ 257, 260, 263 и 264 о преступленіяхъ государственныхъ, въ статьяхъ 284, 293, 294 и 295 о преступленіяхъ противъ порядка управленія, въ статьѣ 731 о преступленіяхъ противъ нравственности, и въ статьяхъ 1022 и 1026 о преступленіяхъ противъ частныхъ лицъ, то виновные въ томъ содержатели типографій и литографій, или управляющіе оными, подвергаются:

наказаніямъ, въ тѣхъ статьяхъ за сочиненіе и распространеніе сего рода сочиненій и т. п. опредѣленнымъ.

Если сіе учинено наборщиками или иными служителями типографій или литографій, безъ вѣдома содержателя и управляющаго, то

означеннымъ выше наказаніямъ подвергаются виновные наборщики или служители;

а содержатели или управляющіе, за слабое смотрѣніе, приговариваются:

къ денежному взысканію отъ пяти до ста рублей.

742. За неозначеніе на издаваемыхъ книгахъ имени содержателя типографіи, виновный подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти до ста рублей.

За неозначеніе года печатанія книги, мѣста, гдѣ она напечатана, и дозволенія Цензора по установленной формѣ, съ виновнаго взыскивается

десять рублей.

743. Когда послѣ даннаго Ценсурой дозволенія на изданіе книги, при печатаніи оной сдѣланы будутъ какія-либо прибавленія или измѣненія, противныя общимъ правиламъ Ценсуры,

то листы, въ коихъ находятся такіа мѣста, перепечатываются вновь на счетъ виновныхъ, а напечатанные прежде уничтожаются при свидѣтель отъ Ценсуры.

Сверхъ того, въ случаѣ особой важности или когда будутъ напечатаны такіа мѣста, коихъ печатаніе было уже воспре-

противъ вѣре, въ artykułach 257, 260, 263 i 264 o przestępstwach stanu, w artykułach 284, 293, 294, i 295 o przestępstwach przeciw porządkowi administracyi kraju, w artykule 731 o przestępstwach przeciw dobrym obyczajom, i w artykułach 1022 i 1026 o przestępstwach przeciw osobom prywatnym, wówczas winni tego wykroczenia utrzymujący drukarnią lub litografią, albo nią zarządzający, ulegną:

karom, za ułożenie i rozszerzanie tego rodzaju pism i t. p. w artykułach powyższych oznaczonym.

Jeżeliby zaś tego dopuścili się zecerzy albo robotnicy drukarni lub litografii, bez wiedzy utrzymującego lub zarządzającego, wówczas

wyżej oznaczonym karom ulegną ciż zecerzy lub robotnicy; a utrzymujący lub zarządzający, jako winni niedostatecznego nad nimi dozoru, skazani zostaną:

na karę pieniężną od pięciu do stu rubli.

742. Za nieoznaczenie na książkach, w jakiej drukarni wydanemi zostały, winny ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu do stu rubli.

Za nieoznaczenie roku wydrukowania książki, miejsca, gdzie wydrukowana została. i pozwolenia Cenzury, podług formy na to ustanowionej, winny ulegnie:

karze pieniężnej dziesięciu rubli.

743. Jeżeli, po udzieleniu przez Cenzurę pozwolenia na wydanie książki, uczynione zostaną przy jej drukowaniu jakie dodatki lub zmiany, ogólnym zasadom Cenzury przeciwne, wówczas arkusze, w których znajdują się takie miejsca, kosztem winnych na nowo przedrukowane, a poprzednio wydrukowane, w obec wyznaczonego przez Cenzurę świadka, zniszczone zostaną.

Oprócz tego, w szczególniej ważnych przypadkach, lub gdyby wydrukowane zostały takie miejsca, których drukowanie było

щено Ценсурою, содержатель заведения, если то учинено съ его вѣдома, подвергается:

въ первый разъ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

а во второй — на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,

и на все сіе время заведение его закрывается.

Когдажъ сіе учинено наборщиками безъ вѣдома содержателя и управляющаго, то они

заклучаются въ тюрьму на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

а содержатель или управляющій, за слабое смотрѣніе, подвергается:

денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей.

744. Книгопродавцы, содержатели публичныхъ для чтенія библиотекъ и магазиновъ для торга разными произведеніями искусствъ и словесности, за продажу или выпускъ инымъ образомъ въ обращеніе неодобренныхъ Ценсурою или запрещенныхъ періодическихъ сочиненій, или иныхъ книгъ, эстамповъ, рисунковъ, чертежей, плановъ, картъ и ноть съ присовокупленіемъ словъ, кромѣ лишь случаевъ, когда выдача оныхъ нѣкоторымъ лицамъ допущена по особому на то дозволенію правительства, подвергаются:

денежному взысканію, въ первый разъ, пятидесяти рублей; во второй — ста;

а въ третій — двухъ сотъ рублей.

Во всякомъ случаѣ, при изобличеніи въ семъ противозаконномъ торгѣ, запрещенные книги, эстампы, рисунки и т. п. конфискуются, а заведение виновныхъ закрывается, и можетъ быть вновь открыто не иначе, какъ по полученіи на то разрѣшенія установленнымъ порядкомъ.

745. Если выпущенные, чрезъ продажу или инымъ какимъ-либо образомъ, въ обращеніе и употребленіе болѣе или менѣе общее, не пропущенные Ценсурою книги, отдѣльные печатные, литографированные или гравированные лис-

тъ już przez Cenzurę zabronioném, utrzymujący drukarnią, jeżeli to za jego wiedzą nastąpiło, ulegnie:

za pierwszym razem, osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy;

za drugim — takimż osadzeniu od sześciu miesięcy do roku jednego,

a przez cały przeciąg trwania wymierzonej na niego kary zakład jego będzie zamknięty.

Gdyby zaś tego dopuścili się zecerzy bez wiedzy utrzymującego drukarnią i nią zarządzającego, wówczas ciż zecerzy ulegną:

osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy;

a utrzymujący drukarnią lub nią zarządzający, za niedostateczny nad nimi dozór, понесіе:

karę pieniężną od pięciu do pięćdziesięciu rubli.

744. Księgarze, utrzymujący publiczne czytelnie i handle rozmaitych utworów sztuk i literatury, za sprzedaż lub wypuszczenie innym sposobem w obieg nie rozpoznanych przez Cenzurę lub przez nią zakazanych pism czasowych lub książek, rycin, rysunków, szkiców, planów, mapp i nót ze słowami, wyjąwszy przypadki, w których wydanie ich pewnym osobom, z mocy szczególnego rozporządzenia Rządu, jest pozwoloném, ulegną:

karze pieniężnej, za pierwszym razem, pięćdziesięciu;

za drugim — stu;

za trzecim — dwustu rubli.

W każdym przypadku, po przekonaniu o podobny prawu przeciwny handel, zakazane książki, ryciny, rysunki i t. p.

skonfiskowane, a zakład, do winnych należący, zamkniętym zostanie, i nie inaczej może być otworzonym, jak za otrzymaniem na to właściwego upoważnienia.

745. Jeżeliby sprzedane, lub w inny jakibądź sposób w obieg lub do użycia mniej lub więcej powszechnego wypuszczone, a przez Cenzurę nie dozwolone książki, pojedynczo drukowane, litografowane lub rytowane arkusze, ryciny, nót

ты, эстампы, ноты съ словами и т. п., принадлежать къ роду тѣхъ, о коихъ упоминается сего Уложения въ статьяхъ 187 и 195 о преступленіяхъ противъ вѣры, въ статьяхъ 257, 260, 263 и 264 о преступленіяхъ государственныхъ, въ статьяхъ 284, 293, 294 и 295 о преступленіяхъ противъ порядка управленія, въ статьѣ 731 о преступленіяхъ противъ нравственности и въ статьяхъ 1022 и 1026 о преступленіяхъ противъ частныхъ лицъ, то виновные въ семъ приговариваются:

къ наказаніямъ, въ тѣхъ статьяхъ за сочиненіе и распространеніе сего рода книгъ и т. п. опредѣленнымъ.

746. За открытіе безъ дозволенія правительства типографіи, литографіи или другаго заведенія сего рода, или же книжной лавки, и за печатаніе въ такой типографіи или литографіи хотя и дозволенныхъ книгъ, эстамповъ и т. п., виновные, сверхъ закрытія заведенія ихъ, подвергаются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину ихъ:

или аресту на время, отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или денежному взысканію отъ пятидесяти до ста рублей.

Найденныя въ такихъ типографіяхъ или литографіяхъ машины для печатанія и другіе для сего инструменты и припасы отбираются и продаются, но вырученныя за то деньги возвращаются ихъ владѣльцамъ.

ГЛАВА ШЕСТАЯ.

О НАРУШЕНІИ ПРАВИЛЪ БЛАГОУСТРОЙСТВА ВЪ ГОРОДАХЪ И СЕЛЕНІЯХЪ.

747. Кто будетъ, бросая нечистоты какого-либо рода, засорять рѣки и источники, надъ которыми устроены города или селенія, тотъ подвергается за сие:

ze słowami i t. p. przedmioty, należały do rzędu tych, o których mowa w niniejszym Kodeksie, w artykułach 187 i 195 o przestępstwach przeciw wierze, w artykułach 257, 260, 263 i 264 o przestępstwach stanu, w artykułach 284, 293, 294 i 295 o przestępstwach przeciw porządkowi administracyi kraju, w artykule 731 o przestępstwach przeciw dobremu obyczajom i w artykułach 1022 i 1026 o przestępstwach przeciw osobom prywatnym, wówczas winni skazani zostaną:

na kary, za ułożenie i rozszerzanie tego rodzaju książek i t. p. w artykułach powyższych postanowione.

746. Za otworzenie, bez pozwolenia zwierzchności, drukarni, litografii, lub innego podobnego zakładu, albo księgarni, jak niemniej za drukowanie w takowej drukarni lub litografii chociażby i dozwoionych książek, rycin i t. p., winni, oprócz zamknięcia ich zakładu, ulegną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

albo karze pieniężnej od pięćdziesięciu do stu rubli.

Znalezione w takich drukarniach lub litografiach prassy i inne do drukowania lub odbijania służące narzędzia i przedmioty odebrane i sprzedane, a pieniądze, ze sprzedaży zebrane, właścicielom oddane zostaną.

ROZDZIAŁ SZOSTY.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH PORZĄDKU W MIASTACH I WSIACH.

747. Ktoby, przez wrzucanie jakiegobądź nieczystości, zamulał rzeki lub strumienie, nad którymi leżą miasta lub wsie, ulegnie:

денежному взысканію, въ городахъ—отъ десяти до пятнадцати, а въ селеніяхъ—отъ пяти до десяти копѣекъ, смотря по обстоятельству, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Тому же взысканію подвергаются и тѣ, которые такимъ же образомъ засоряютъ колодцы, или же имѣя обязанность чистить оныя и содержать въ исправности сего не исполняютъ.

Въ случаѣ, когда отъ проступковъ, въ сей статьѣ означенныхъ, произойдетъ важная порча воды, виновный подвергается:

взысканію или наказанію, опредѣленному въ статьѣ 555 сего Уложения.

748. Владѣльцы домовъ, которые проведутъ подземныя трубы отъ помойныхъ ямъ и отхожихъ мѣстъ своихъ домовъ въ трубы городскія, подвергаются за сіе:

денежному взысканію тридцати рублей.

749. Кто съ умысломъ разобьетъ или инымъ образомъ испортитъ поставленный въ городѣ или другомъ мѣстѣ для общественной выгоды фонарь, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ одного до трехъ рублей, и обязанъ вознаградить за причиненный симъ ущербъ.

750. За неисправное, позднее опредѣленнаго на то времени, освѣщеніе улицъ въ ночное время, тамъ, гдѣ сіе принадлежитъ къ обязанностямъ владѣльцевъ домовъ, виновные подвергаются:

денежному взысканію двадцати пяти копѣекъ за каждый разъ.

751. Служители полиціи, на коихъ возложено освѣщеніе улицъ, а равно и наблюдающіе за симъ чиновники, виновные въ неисправномъ или несвоевременномъ освѣщеніи оныхъ по нерадѣнію, подвергаются:

аресту на время отъ одного до трехъ дней.

752. Лица, на коихъ возложена обязанность содержать въ исправности мостовую въ городахъ, за неисполненіе сей

карзе денежнѣй, въ мѣстѣхъ—отъ десяти до пятнадцати, а въ селеніяхъ—отъ пяти до десяти копѣекъ, согласно до обстоятельствъ вину увеличивающихъ или уменьшающихъ.

Тѣ же самѣ карзе улегнутъ и те, которые въ подобный способъ захламляютъ улицы, или которые, имѣя обязанность чистить оныя и содержать въ надлежащемъ станіи, сего не допѣнятъ.

Еслибы, skutkiem wykroczeń, w niniejszym artykule oznaczonych, znaczne zepsucie wody nastąpiło, winni ulegnie:

karom, w artykule 555 niniejszego Kodexu postanowionym.

748. Właściciele, którzyby z domów swoich podziemne ścieki od dołów z nieczystościami lub od kloak do kanałów miejskich wprowadzili, ulegną:

karze pieniężnej trzydziestu rubli.

749. Kto latarnię, na użytek publiczny w mieście lub gdzieindziej postawioną, umyślnie stłucze lub w inny sposób zepsuje, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do trzech rubli, i obowiązany zostanie zrządzoną szkodę wynagrodzić.

750. Za nienależyte, później nad czas przepisany, oświetlenie ulic w porze nocnej tam, gdzie to należy do obowiązków właścicieli domów, winni ulegną:

za każdym razem, karze pieniężnej dwudziestu pięciu kopiejek.

751. Służby policyjni, którym zlecone jest oświetlenie ulic, niemniej dozoruujący tego urzędnicy, za nienależyte i nie w czasie właściwym ich oświetlenie, z niedbalstwa pochodzące, ulegną:

aresztowi od jednego do trzech dni.

752. Osoby obowiązane utrzymywać w stanie należytem bruki w miastach, któreby obowiązkowi tego w swoim czasie nie

обязанности въ свое время, если они и послѣ понужденія отъ полиціи не приступятъ въ теченіе трехъ дней къ исправленію или перемощенію испорченной мостовой, подвергаются, сверхъ починки мостовой полиціею на ихъ счетъ, денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей, смотря по большому или меньшему неудобству, происшедшему отъ неисполненія ими въ свое время сей обязанности и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину ихъ.

753. Кто будетъ изобличенъ въ умышленной порчѣ мостовой въ городахъ, тотъ, сверхъ исправленія полиціею на его счетъ всего имъ поврежденнаго, приговаривается:

къ денежному взысканію отъ десяти до двадцати пяти рублей;

или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

754. Хозяева домовъ, которые оставляютъ или дозволяютъ оставить на улицѣ передъ своими домами соръ или другую нечистоту и по приказанію начальства не уберутъ оныхъ, подвергаются за сіе, сверхъ понужденія ихъ къ тому чрезъ полицію или очистки самою полиціею на ихъ счетъ,

денежному взысканію, въ губернскихъ городахъ — отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ десяти до двадцати пяти копѣекъ.

Когдажъ соръ или нечистота въ весьма большомъ количествѣ, или такого рода, что могутъ произвести вредное вліяніе на здоровье жителей, то виновные подвергаются:

денежному взысканію, определенному выше сего въ статьѣ 552 о нарушеніи постановленій, ограждающихъ народное здравіе.

755. Взысканіямъ, въ предшедшей 754 статьѣ определеннымъ, и на томъ же основаніи, подвергаются тѣ, которые будутъ вывозить соръ или другую нечистоту не въ назначенное для сего мѣсто.

дopeлнѣли, и в ciągu трехъ дни od zalecenia im tego przez policyą do naprawy lub odnowienia zepsutego bruku nie przystąpiły, poniosą, oprócz kosztów naprawy bruku, przez policyą zarządzić się mającęj,

karę pieniężną od pięciu do dziesięciu rubli, stosownie do większej lub mniejszej niedogodności, z nie dopełnienia w swoim czasie tego obowiązku wynikłej, i do innych winę ich zwiększających lub zmniejszających okoliczności.

753. Ktoby umyślnie bruki w miastach psuł, ten, oprócz poniesienia kosztów naprawy wszystkiego co przezeń zepsutem zostało, przez policyą zarządzić się mającęj, ulegnie:

karze pieniężnej od dziesięciu do dwudziestu pięciu rubli; albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

754. Gospodarze domów, którzy pozostawiają lub dozwolą pozostawić na ulicy przed swemi domami śmieci lub innego rodzaju nieczystość, i na rozkaz zwierzchności ich nie uprzątną, do uskutecznienia tego zagnieni przez policyą zostaną, albo też koszta zarządzonego przez policyą uprzątnięcia nieczystości poniosą, oprócz tego zaś ulegną:

karze pieniężnej, w miastach gubernialnych — od pięćdziesięciu kopiejek do jednego rubla, a w innych miejscach — od dziesięciu do dwudziestu pięciu kopiejek.

Jeżeliż zaś śmieci lub nieczystość nader znacznie nagromadzone zostały, lub tego były rodzaju, że szkodliwy wpływ na zdrowie mieszkańców wywierać mogły, winni ulegną:

karze pieniężnej za naruszenie przepisów, stan zdrowia publicznego zabezpieczających, w powyższym 552 artykule postanowionej.

755. Karom, w poprzedzającym 754 artykule oznaczonym, i podług tychże prawideł, ulegną i ci, którzy śmieci lub inną nieczystość nie w miejsca na to przeznaczone wywozić będą.

756. Хозяева домовъ, которые дозволяютъ сметать съ тротуаровъ или улицъ соръ и песокъ въ канавки, устроенныя для стока воды, подвергаются за сие:

денежному взысканію отъ двухъ до десяти копѣекъ.

757. Когда въ проступкахъ, означенныхъ въ предшедшихъ 754, 755 и 756 статьяхъ, оказываются виновными не сами владельцы домовъ, а тѣ изъ служителей ихъ, коимъ поручено ими сие дѣло, то взысканіе налагается на самихъ виновныхъ.

758. Кто въ городѣ устроитъ въ рѣкахъ и каналахъ тони для рыбной ловли, или же купальни, безъ дозволенія надлежащаго начальства, тотъ за сие подвергается, сверхъ уничтоженія сихъ заведеній на его счетъ,

денежному взысканію отъ трехъ до десяти рублей.

759. Кто изъ окошекъ, дверей и т. п., выходящихъ на улицу или на другія мѣста, открытыя для провѣзжающихъ или проходящихъ, будетъ что-либо, особливо жъ нечистоту, выливать или бросать, тотъ за сие подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей;

или аресту на время отъ одного до трехъ дней,

и, сверхъ того, отвѣтствуетъ за причиненный кому-либо симъ ущербъ или вредъ.

Когдажъ выкидываемыя или выливаемые вещи такого рода, что могутъ причинить кому-либо вредъ въ здоровьѣ, то виновный подвергается:

взысканію или наказанію, определенному выше сего въ статьѣ 683.

760. Кто въ городѣ будетъ вывѣшивать на перилахъ, заборахъ или окнахъ, выходящихъ на улицу, бѣлье, платье или что-либо подобное, и послѣ сдѣланнаго о томъ напоминанія, не уберетъ вывѣшеннаго, или же снова нарушитъ запрещеніе, тотъ за сие подвергается:

денежному взысканію отъ трехъ до десяти копѣекъ.

756. Gospodarze domów, którzy z chodników lub ulic śmieci i piasek do kanałów, dla ścieku wody urządzonych, zmiatać pozwolą, ulegną:

karze pieniężnej od dwóch do dziesięciu kopiejek.

757. Jeżeli wykroczą, w poprzedzających 754, 755 i 756 artykułach opisanych, staną się winnymi nie sami właściciele domów, lecz ich służący, którym ta robota zleconą była, wówczas karę pieniężną ci ostatni poniosą.

758. Jeżeli kto, w mieście, na rzekach lub kanałach zakłady do łowienia ryb lub do kąpieli, bez pozwolenia właściwej zwierzchności, urządzi, wówczas zakłady te kosztem jego uprzątnięte zostaną, a on ulegnie:

karze pieniężnej od trzech do dziesięciu rubli.

759. Ktoby z okien, drzwi i t. p., wychodzących na ulicę lub na inne miejsca, dla przejeżdżających lub przechodzących otwarte, cobądź, a szczególnie nieczystość, wylewał lub wyrzucał, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli;

albo aresztowi od jednego do trzech dni.

Oprócz tego, powinien wynagrodzić zrządzoną przez to szkodę lub stratę.

Gdyby zaś wylane lub wyrzucone rzeczy były tego rodzaju, iż mogły kogo o szkodę na zdrowiu przyprawić, winny ulegnie: karom, w artykule 683 oznaczonym.

760. Ktoby, w miastach, na poręczach, parkanach lub oknach, na ulicę wychodzących, białiznę, odzież, lub co podobnego wywieszał, i, pomimo upomnienia go o to, rzeczy wywieszonych nie zdjął, lub na nowo zakaz ten przestąpił, ulegnie: karze pieniężnej od trzech do dziesięciu kopiejek.

761. Кто умышленно будетъ бросать какую-либо нечистоту на чужіе дома, окошки, двери, заборы и т. п., тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ двадцати пяти копѣекъ до шести рублей.

762. Кто будетъ пускать свой скотъ бродить по улицамъ въ городахъ, въ коихъ сіе именно запрещено, съ того взыскивается:

съ каждой штуки крупнаго скота по десяти копѣекъ, а съ мелкаго по двѣ копѣйки;

во второй разъ сіе взысканіе удваивается.

ГЛАВА СЕДЬМАЯ.

О НАРУШЕНИИ ПРАВИЛЪ УСТАВА СТРОИТЕЛЬНАГО.

763. Кто при постройкѣ, перестройкѣ, или исправленіи какихъ-либо зданій, или же гидротехническихъ или дорожныхъ сооружений, или при устройствѣ площадей, улицъ, тротуаровъ и т. п., самовольно отступить отъ утвержденныхъ на сии постройки плановъ или фасадовъ, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ двадцати пяти до четырехъ сотъ рублей,

смотря по большей или меньшей значительности постройки и по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ.

Если постройка или иное сооруженіе были производимы подъ наблюдениемъ архитектора, то и онъ подвергается:

опредѣленнымъ выше сего денежнымъ взысканіямъ; когдажъ работы были производимы по непосредственнымъ распоряженіямъ архитектора, то выше означенное денежное взысканіе обращается на его одного.

Все построенное не по плану или фасаду должно быть виновными исправлено или перестроено на свой счетъ,

761. Ктoby умышленно на чужде domy, okna, drzwi, parkany i t. p. jaką nieczystość rzucił, ten ulegnie: karze pieniężnej od dwudziestu pięciu kopiejek do sześciu rubli.

762. Ktoby swemu bydłu, w miastach, w których to jest wyraźnie zakazaném, na ulicy błąkać się dozwalał, zapłaci: za każdą sztukę bydła większego rodzaju, po dziesięć kopiejek, za każdą zaś sztukę bydła mniejszego rodzaju, po dwie kopiejki; a za drugim razem, karę tę we dwójnasób powiększoną poniesie.

ROZDZIAŁ SIÓDMY.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH BUDOWNICTWA.

763. Kto przy stawianiu, przestawianiu lub poprawianiu jakiegobądź budowli, lub też przy budowach hidrotechnicznych lub drogowych, albo przy urządzaniu placów, ulic, chodników i t. p., samowolnie od zatwierdzonych planów lub fasad budowli odstąpi, ulegnie:

karze pieniężnej od dwudziestu pięciu do czterechset rubli, stosownie do większej lub mniejszej ważności budowli i innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności.

Jeżeli budowa lub inne roboty pod nadzorem budowniczego odbywały się, wówczas ten ostatni ulegnie także:

wyżej oznaczonej karze pieniężnej.

Jeżeli zaś roboty pod bezpośrednim kierunkiem budowniczego wykonywane były, wyżej oznaczona kara pieniężna jego samego tylko dotknie.

Wszystko co nie według planu lub fasady wystawioném zostało ma być, podług uznania naczelnój zwierzchności miejsco-

по усмотрѣнію главнаго мѣстнаго начальства. Тѣ изъ принадлежащихъ частнымъ людямъ зданій, построенныхъ съ противозаконнымъ отступленіемъ отъ данныхъ плановъ и фасадовъ, кои не могутъ быть ни исправлены, ни оставлены въ настоящемъ видѣ, подвергаются сломкѣ на счетъ виновныхъ.

Примѣчаніе. Когда отступленіе отъ утвержденныхъ плановъ и фасадовъ допущено по уважительнымъ причинамъ, и, по ходу работъ, не было возможности испросить своевременно на то разрѣшенія, а допущенное отступленіе будетъ признано не противнымъ строительному искуству, ни въ отношеніи прочности, ни въ отношеніи правильности постройки, то надлежащему главному начальству предоставляется въ семъ случаѣ освободить строителей отъ всякаго взысканія.

764. Если архитекторъ, производящій постройку, перестройку или исправленіе какого-либо зданія или инаго сооруженія, не будетъ стараться о прочности онаго, или допустить въ работу матеріалы не надлежащей доброты или неправильное оныхъ употребленіе, то онъ, буде виновенъ въ одномъ лишь недосмотрѣ, подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ пятидесяти до двухъ сотъ рублей,

и обязанъ исправить или передѣлать все неналежащимъ образомъ устроенное.

765. Если возведенное зданіе или иное сооруженіе разрушится, или часть его или же какое-либо на ономъ украшеніе упадетъ, отъ неправильности постройки или же отъ употребленія матеріаловъ дурнаго качества и неналежащихъ размѣровъ, или отъ непрочности самой работы, а не отъ вліянія времени и дѣйствія другихъ физическихъ причинъ, то виновный въ томъ архитекторъ приговаривается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

въ первый разъ къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

вѣй, przez winnych własnym kosztem poprawione lub przestawione. Budowle do prywatnych osób należące, wbrew zatwierdzonym planom lub fasadom wystawione, któreby ani poprawionemi, ani pozostawionemi tak jak są być nie mogły, zostaną na koszt winnych rozebrane.

Uwaga. Jeżeli odstąpienie od zatwierdzonych planów i fasad nastąpiło z powodów zasługujących na uwagę, a bieg robót stawiał w nie-
możności uzyskania w swoim czasie stosownego pozwolenia, zaś za-
odstąpienie uznanem zostanie za nieprzeciwne zasadom budownictwa,
ani pod względem trwałości, ani pod względem innych zalet budowy,
wówczas właściwa zwierzchność naczelną może budujących od wszel-
kiej kary uwolnić.

764. Budowniczy, któryby przy stawianiu, przedstawianiu lub naprawianiu jakiej budowli, albo przy dokonywaniu innej roboty, o trwałość jej się nie starał, albo użycia materyałów w niedobrym gatunku lub w sposób nienależyty dopuścił, ulegnie, jeżeli niedozoru tylko stał się winnym:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu do dwustu rubli,
i obowiązany będzie naprawić lub przerobić wszystko, co nienależycie wystawionem zostało.

765. Jeżeli wzniesiony gmach lub inna budowla rozwali się, albo też jeżeli jaka część jej lub ozdoba odpadnie, w skutek nienależytej budowy, albo użycia do niej materyałów w złym gatunku i w nieodpowiednim stosunku, albo skutkiem nietrwałości samej roboty, nie zaś skutkiem czasu i działania innych fizycznych przyczyn, wówczas budowniczy, który się winnym tego okaże, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

za pierwszym razem, aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

во второй — къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

а въ третій — также къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ и къ воспрещенію производить какія-либо строенія въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ трехъ до шести лѣтъ, о чемъ и публикуется въ Официальной Газетѣ и мѣстныхъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ.

Сверхъ того, онъ обязанъ вознаградить за всякій причиненный тѣмъ кому-либо вредъ или убытокъ.

766. Когда при постройкахъ будутъ открыты не одни упущенія или небрежность, но и злоупотребленія, болѣе или менѣе важныя, то виновный въ томъ архитекторъ, сверхъ опредѣленныхъ выше сего въ статьяхъ 764 и 765 взысканій и наказаній, приговаривается и за первый разъ:

къ воспрещенію производить какія-либо постройки въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ двухъ до шести лѣтъ, съ объявленіемъ о томъ въ Официальной Газетѣ и мѣстныхъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ, и къ удаленію отъ должности, если онъ состоитъ на службѣ.

Если однакожъ будетъ дознано, что злоупотребленіе учинено или допущено изъ корыстныхъ видовъ, то виновный въ томъ состоящій на службѣ архитекторъ приговаривается, сообразно съ постановленіями статьи 367 сего Уложенія о присвоеніи ввѣреннаго по службѣ имущества:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

а несостоящій на службѣ,

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ за воровство-мошенничество въ статьѣ 1186 сего Уложенія.

767. Когда будетъ доказано, что архитекторъ допустилъ при производствѣ построекъ важныя неправильности и упущенія по незнанію своего искусства, то, сверхъ обя-

за другимъ — осадzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy;

za trzecim — także osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy, z zabronieniem trudnienia się jakąbądź budową w przeciągu określonego przez sąd czasu od trzech do sześciu lat, o czym uczynioném zostanie ogłoszenie w Gazecie Rządowej i w miejscowym Gubernialnym Dzienniku.

Oprócz tego zaś, obowiązany będzie wynagrodzić wszelkie szkody i straty, z winy jego wynikłe.

766. Jeżeli przy budowie wykryte zostaną nie same tylko uchybienia lub zaniedbanie, lecz i nadużycia, mniej lub więcej ważne, wówczas dopuszczający się ich budowniczcy, oprócz kar, w poprzedzających 764 i 765 artykułach oznaczonych, za pierwszym nawet razem ulegnie:

zabronieniu trudnienia się jakąbądź budową w ciągu określonego przez sąd czasu od dwóch do sześciu lat, z ogłoszeniem tego w Gazecie Rządowej i w miejscowym Gubernialnym Dzienniku, niemniej oddaleniu od urzędu, jeżeli w służbie zostawał.

Gdyby jednak nadużycie popełnioném lub dopuszczoneм zostało dla zysku, winny tego nadużycia budowniczcy, w służbie zostający, ulegnie, w myśl przepisów o przywłaszczeniu sobie powierzonych z urzędu własności, w artykule 367 niniejszego Kodexu objętych:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat;

a nie zostający w służbie rządowej,

karze, za oszustwo w artykule 1186 niniejszego Kodexu oznaczonej.

767. Budowniczcy, którzy przy budowie popełnienia ważnych błędów i uchybień w skutek niezajomości swojej sztuki dopuści,

занности вознаградить за весь причиненный имъ убытокъ или вредъ, ему

воспрещается производить какія-либо строенія, доколь онъ отъ надлежащаго начальства не получитъ аттестата о приобрѣтеніи достаточныхъ по сей части познаній. О семъ также публикуется въ Официальной Газетѣ и мѣстныхъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ.

768. Архитекторъ, производящій постройку какого-либо зданія, за непрочное устроеніе подмостковъ при строеніи, подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

денежному взысканію отъ двадцати до двухъ сотъ рублей;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ недель.

769. Если архитекторъ приметъ на себя производство такой постройки, на возведеніе которой не было дозволенія начальства, въ мѣстахъ, гдѣ сіе требуется закономъ, то онъ за сіе подвергается:

денежнымъ взысканіямъ, опредѣленнымъ ниже сего въ статьяхъ 775, 776 и 777 для виновныхъ въ предпріятіи построекъ безъ дозволенія начальства.

770. Тѣмъ же взысканіямъ подвергаются и чиновники полиціи, виновные въ допущеніи не разрѣшенныхъ начальствомъ постройки, перестройки или починки, или же въ допущеніи построекъ въ мѣстахъ, гдѣ такія или вообще строенія не дозволяются, или же въ ненадлежащемъ отъ другихъ разстояніи.

771. Если начальство дастъ разрѣшеніе на постройку, перестройку или починку зданія, не имѣя на то права, или несогласно съ установленными правилами, и по сей причинѣ построенное зданіе должно будетъ подвергнуться сломкѣ или измѣненію, то весь нанесенный симъ убытокъ обращается на виновныхъ въ неправильномъ разрѣшеніи.

772. Архитекторы и другія лица, коимъ поручено составленіе смѣтъ казеннымъ постройкамъ, или же повѣрка

улегне, oprócz obowiązku wynagrodzenia całej straty lub szkody przez to zrażdzonej,

zabronieniu trudnienia się jakąbądź budową, dopóki od właściwej władzy nie otrzyma świadectwa stwierdzającego, że nabył dostatecznych w tym przedmiocie znajomości. O tém zabronieniu uczynioném również zostanie ogłoszenie w Gazecie Rządowej i w miejscowym Dzienniku Gubernialnym.

768. Budowniczy, który przy jakiejbądź budowie nie dość mocne rusztowanie urządzi, skazanym zostanie, stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę jego okoliczności:

na karę pieniężną od dwudziestu do dwóchset rubli, albo na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni.

769. Budowniczy, któryby podjął się budowy, na którą, w miejscach gdzie tego istniejące przepisy wymagają, pozwolenie zwierzchności wydaném nie zostało, ulegnie:

karom pieniężnym, na winnych przedsięwzięcia budowli bez pozwolenia zwierzchności poniżej w artykułach 775, 776 i 777 oznaczonym.

770. Tymże samym karom ulegną i urzędnicy policyi, którzy dopuszczają postawienia, przestawienia lub naprawy budowli, bez pozwolenia zwierzchności, albo budowania w miejscach w których bądź takie, bądź wszelkie budowanie jest zabronioném, lub też w nienależytéj od innych budowli odległości.

771. Jeżeli władza jaka wyda pozwolenie na postawienie, przestawienie lub naprawienie budowli, mocną do tego nie będąc, lub też niezgodnie z istniejącymi przepisami, i z tego powodu wypadnie wystawioną budowlę rozebrać lub zmienić, wówczas cała zrażdzona przez to strata spadnie na tych, którzy niewłaściwie pozwolenie wydali.

772. Budowniczkowie i inne osoby, przy sporządzeniu kosztorysu budowy rządowej lub sprawdzeniu kosztorysów przez

смытъ, составленныхъ къмъ-либо другимъ, за всякое отступление отъ установленныхъ для сего правилъ, подвергаются: выговорамъ, болѣе или менѣе строгимъ; или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль; или и удаленію отъ должности.

Но если при семъ будетъ обнаружено злоупотребленіе къ ущербу казны, то виновные въ томъ приговариваются, сообразно съ постановленіями о присвоеніи ввѣреннаго по службѣ имущества (статья 367 сего Уложения):

къ ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

773. За упущенія архитекторовъ и особо назначаемыхъ для того чиновниковъ при освидѣтельствованіи казенныхъ построекъ, если сіе сдѣлано безъ злаго намѣренія, они подвергаются:

денежному взысканію отъ двадцати до ста рублей; или же аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или и удаленію отъ должности, смотря по важности упущенія.

За несправедливое удостовѣреніе при вторичномъ освидѣтельствованіи, когда оное будетъ назначено по сомнительности перваго, виновные приговариваются:

къ денежному взысканію отъ сорока до двухъ сотъ рублей;

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или же къ отрѣшенію отъ должности.

Но когда они не исполнили своей обязанности изъ корыстныхъ видовъ, то приговариваются:

къ наказаніямъ, определеннымъ за взятки въ статьѣ 383 сего Уложения.

Сверхъ того, если, на основаніи неправильнаго одобренія архитекторовъ или другихъ чиновниковъ, строеніе или другое какое-либо сооруженіе будетъ принято окончательно

кого иного спорządzonych, jakiego bądź odstąpienia od istniejących w tym względzie przepisów dopuszczający się, ulegną: naganie, mniej lub więcej surowej; albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni; albo oddaleniu od urzędu.

Gdyby zaś przy tém wykryło się nadużycie, na szkodę skarbu popełnione, winni ukarani zostaną, w myśl przepisów o przywłaszczeniu sobie powierzonych z urzędu własności (artykuł 367 niniejszego Kodexu):

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat.

773. Budowniczowie i szczególnie do tego wyznaczeni urzędnicy, którzy uchybieli, przy obejrzeniu z urzędu budowli rządowych, bez złego zamiaru dopuszczają się, ulegną: karze pieniężnej od dwudziestu do stu rubli; albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy; albo oddaleniu od urzędu, stosownie do ważności uchybienia.

Za niezgodne z istotnym położeniem rzeczy poświadczenie stanu budowli przy powtórным jej obejrzeniu, gdy to obejrzenie zarządzoneм zostało z powodu wątpliwości względem pierwszego zachodzącej, winni ulegną:

karze pieniężnej od czterdziestu do dwóchset rubli; albo osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy; albo złożeniu z urzędu.

Gdyby zaś obowiązku swego z widoków zysku nie wypełnili, skazani zostaną:

na kary, za branie datków w artykule 383 niniejszego Kodexu postanowione.

Oprócz tego, jeżeliby, na zasadzie przeciwnego przepisom uznania przez budowniczych lub innych urzędników za należyłą, budowla lub jakabądź robota przyjętemi ostatecznie zo-

то все недостатки и неисправности въ строеніи или сооруже-
женіи, послѣ сдачи ихъ обнаруженные, исправляются на
счетъ свидѣтельствовавшихъ оныя лицъ.

774. За притѣсненія при освидѣтельствovanіи и приѣмъ
казенныхъ построекъ, архитекторы и особо назначаемые для
сего чиновники подвергаются:

или вычету отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года изъ
времени службы;

или же и отрѣшенію отъ должности.

Сверхъ того, они обязаны вознаграждать за причиненный ими
убытокъ.

Когдажъ сіе учинено ими изъ какихъ-либо корыстныхъ
видовъ, то они приговариваются:

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ за вымогательство въ
статьѣ 388 сего Уложенія.

775. Кто въ городѣ начнетъ строеніе какого-либо зда-
нія, или же наружную въ существующемъ зданіи перестройку,
безъ дозволенія надлежащаго начальства, тотъ за сіе нару-
шеніе установленнаго правила, независимо отъ опредѣлен-
ной за нарушеніе при томъ и другихъ правилъ о постройкѣ
зданій ответственности, подвергается:

денежному взысканію отъ пяти до двадцати пяти рублей.
Но если онъ предпринялъ постройку въ такомъ мѣстѣ, ко-
торое запрещено застроивать, или въ ненадлежащемъ разсто-
янніи отъ особаго опредѣленнаго законами рода зданій, какъ
то: крѣпостей, арсеналовъ, заводовъ, фабрикъ и. т. п., или
когда онъ построилъ деревянный домъ тамъ, гдѣ сіе не до-
зволено, то онъ приговаривается:

къ денежному взысканію отъ ста до пяти сотъ рублей,
смотря по важности нарушенныхъ имъ правилъ и другимъ
обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или
уменьшающимъ вину его; а построенное имъ зданіе или
исправляется на его счетъ, или же подвергается сломкѣ
также на счетъ его, если оное не можетъ быть ни исправлено,
ни оставлено въ томъ видѣ или на томъ мѣстѣ.

стали, вѣвчасъ все недостатки и вѣды в будовіе lub
robotach, po oddaniu ich wykryte, poprawione będą kosztem
osób, które obejrzenia dopełniły.

774. Budowniczowie i urzędnicy, do obejrzenia lub od-
bioru rządowych budowli wyznaczeni, którzyby przy tako-
wych czynnościach bezprawnych utrudnień się dopuścili,
ulegną:

wytraceniu z czasu służby od trzech miesięcy do roku je-
dnego;

albo też złożeniu z urzędu.

Oprócz tego zaś, obowiązani będą wynagrodzić szkodę przez
siebie zrządzoną.

A jeżeliby tego dla zysku dopuścili się, skazani zostaną:

na kary, za zdzierstwo w artykule 388 niniejszego Kodexu
oznaczone.

775. Kto w mieście, stawianie jakiej budowli, lub zewne-
trzne istniejącej już budowli przestawienie, bez pozwolenia
właściwej zwierzchności, rozpocznie, ten za takowe narusze-
nie istniejących przepisów, oprócz odpowiedzialności ciężyc go
mogącej za inne naruszenia przepisów budownictwa dotyczą-
cych, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu pięciu rubli.

Lecz jeżeliby budowę przedsięwziął w takimъ мѣстѣ, w któ-
rém budować jest zabronioném; lub w nienależytej odległości
od budowli szczególnego prawem oznaczonego rodzaju, jako to:
twierdz, arsenatów, fabryk, i. t. p., albo jeżeliby domъ drewniany,
tam gdzie to nie jest dozwoloném, wystawił, skazanym zostanie:

na karę pieniężną od stu do pięciuset rubli,
stosownie do ważności naruszonych przepisów i do innych oko-
liczności winę zwiększających lub zmniejszających, a wysta-
wiona przez niego budowla będzie kosztem jego poprawioną
albo także kosztem jego rozebraną, jeżeli poprawioną ani pozo-
stawioną w tymże kształcie lub miejscu być nie może.

776. Кто, безъ особаго на то разрѣшенія, построи́тъ заводъ, фабрику или мануфактуру въ такой части города, въ которой заведенія сего рода устроить запрещено, или же помѣститъ такія заведенія не въ надлежащемъ одно отъ другаго или отъ иныхъ строеній разстояніи, тотъ подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ тридцати до ста рублей; заведеніе его закрывается и онъ обязанъ вознаградить за причиненные имъ кому-либо вредъ или убытокъ.

777. Кто, безъ дозволенія начальства, будетъ производить починку или перестройку деревянныхъ зданій тамъ, гдѣ сіе закономъ запрещено, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ двадцати пяти до ста пятидесяти рублей.

778. Если хозяева домовъ, угрожающихъ паденіемъ, по освидѣтельствованіи сего надлежащимъ порядкомъ и по двукратномъ напominаніи полиціи, къ исправленію ветхостей или къ сломкѣ дома въ назначенный срокъ не приступятъ, то полиція, по распоряженію надлежащаго начальства, приступаетъ къ сломкѣ сихъ домовъ на счетъ виновныхъ.

779. Кто въ городахъ или другихъ мѣстахъ, гдѣ установлены для сего особыя правила, прежде осмотра и дозволенія на то надлежащаго начальства, отдастъ въ наемъ жилые покои, лавки, или подвалы, тотъ подвергается за сіе: денежному взысканію отъ одного до шести рублей.

780. Кто въ городѣ построитъ каменный домъ въ одно лѣто, впуститъ въ оный жильцовъ или оштукатуритъ оный снару́жи до истеченія года отъ окончанія постройки, или нарушитъ другія надлежащія по архитектурѣ для просушки стѣны правила, тотъ самъ или же архитекторъ, если сіе имъ допущено, подвергаются:

денежному взысканію отъ пятидесяти до трехъ сотъ рублей,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину.

776. Кто, безъ szczególnого на то позволенія, выбу́дываетъ фабрику или рѣкодзельню въ такой части miasta, въ которой urządzenie zakładów tego rodzaju jest zabronioném, albo urządzi taki zakład nie w należytęj od podobnego zakładu lub od innych budowli odległości, ten ulegnie:

karze pieniężnej od trzydziestu do stu rubli i obowiązany będzie zrzucić szkody lub straty wynagrodzić; zakład zaś jego zamknięty zostanie.

777. Ktoby, bez pozwolenia zwierzchności, naprawiał lub przestawiał drewniane budowle, tam gdzie to jest prawem zabronione, ulegnie:

karze pieniężnej od dwudziestu pięciu do stu pięćdziesięciu rubli.

778. Jeżeli w przepisany porządku uznanem zostanie, że dom jaki zagraża upadkiem, a po dwukrotném upomnieniu przez policją właściciel do naprawy lub rozebrania go w czasie oznaczonym nie przystąpi, wówczas policja, w skutek rozporządzenia właściwej zwierzchności, rozebranie domu, na koszt winnego, zarządzi.

779. Kto w miastach lub innych miejscach, w których istnieją w tym względzie szczególné przepisy, przed obejrzeniem i otrzymaniem na to pozwolenia właściwej zwierzchności, wynajmie komu mieszkalne pokoje, sklepy lub sutereny, ulegnie: karze pieniężnej od jednego do sześciu rubli.

780. Kto w mieście, po wystawieniu w ciągu jednego lata murowanego domu, dozwoli go zamieszkać, lub otynkuje zewnątrz przed upływem roku od ukończenia budowy, albo inne prawidła budownictwa względem osuszenia ścian naruszy, ten, lub też budowniczy, który tego dopuści, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu do trzechset rubli, stosownie do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających.

Въ домъ, преждевременно такимъ образомъ оштукатуренный, запрещается впускать жильцовъ въ теченіе одного года, и въ случаѣ нарушенія сего запрещенія, виновный приговаривается: къ аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль.

781. За всякое отступленіе отъ правилъ, постановленныхъ для устройства улицъ и площадей въ городахъ и предмѣстьяхъ, а равно и для мощенія оныхъ и для постройки мостовъ на поперечныхъ каналахъ и для устройства тротуаровъ и канавокъ по сторонамъ улицъ для стока воды, виновные подвергаются:

денежному взысканію отъ пяти до двадцати пяти рублей, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ,

сверхъ обязанности исправить на свой счетъ все неправильно ими сдѣланное и вознаградить за причиненный симъ вредъ или убытокъ.

ГЛАВА ВОСЬМАЯ.

О НАРУШЕНІИ ПРАВИЛЪ ОСТОРОЖНОСТИ ОТЪ ПОЖАРОВЪ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О нарушеніи правилъ насательно предосторожности отъ пожаровъ въ городахъ и селеніяхъ.

782. Архитекторъ, который при постройкѣ или передѣлкѣ зданія устроить что-либо въ противность правилъ о предохраненіи отъ пожаровъ, или же по нерадѣнію то допустить, сверхъ обязанности устроенное передѣлать надлежащимъ образомъ на свой счетъ, подвергается за сие:

въ первый разъ денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей;

во второй—такому же взысканію вдвое;

а въ третій—тому же взысканію вчетверо, и ему воспрещается заниматься впредь какими бы то ни было постройками.

Zamieszkanie zaś domu, w ten sposób przedwcześnie otynkowanego, przez rok jeden zabronioném będzie, a w razie przestąpienia tego zakazu, ten, kto zamieszkania takowego dozwoli, ulegnie:

aresztowi od trzech dni do trzech tygodni.

781. Za wszelkie odstąpienie od istniejących przepisów względem urządzenia lub brukowania, w miastach i na przedmieściach, ulic i placów, oraz względem stawiania mostów na przerzynających je kanałach, jak niemniej względem urządzenia chodników, oraz ścieków dla wody po bokach ulic, winni ulegną:

karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu pięciu rubli, stosownie do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających, a nadto

obowiązani będą do poprawienia swoim kosztem tego wszystkiego, co przez nich wbrew przepisom dokonaniem zostało, i do wynagrodzenia zrządzonej szkody lub straty.

ROZDZIAŁ ÓSMY.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW OSTROŻNOŚCI OD OGNI.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O naruszeniu przepisów ostrożności od ognia w miastach i po wsiach.

782. Budowniczy, który, przy stawianiu lub przestawianiu budowli, co bądź przeciwnego przepisom ostrożności od ognia urządzi, lub skutkiem niedbalstwa urządzić dopuści, ulegnie, oprócz obowiązku należytego przerobienia swoim kosztem tego, co w taki sposób urządzonem zostało,

za pierwszym razem, karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli;

za drugim—tęże karze we dwójnasób powiększonej;

a za trzecim—tęże karze we czwórnasób powiększonej i zabronieniu nadal trudnienia się jakąbądź budową.

Когдажъ доказано будетъ, что онъ учинилъ сіе по незнанію своего искусства, то подвергается:

взысканію, опредѣленному въ статьѣ 767 сего Уложения,

783. Если въ нарушеніи сихъ о постройкѣ правилъ и вопреки приказаніямъ или наставленіямъ архитектора будетъ изобличенъ плотникъ или каменщикъ, которому было поручено возведеніе строенія, то онъ за сіе подвергается:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ. Сверхъ того, онъ обязанъ все неправильно имъ построенное передѣлать на свой счетъ.

784. Печники и другіе мастеровые, за устройство печей, каминовъ, дымовыхъ трубъ, очаговъ и т. п. въ противность правилъ о предохраненіи отъ пожаровъ, подвергаются:

въ первый разъ денежному взысканію отъ пяти до двадцати пяти рублей;

во второй — тому же взысканію вдвое;

въ третій — тому же взысканію вчетверо и имъ воспрещается отправлять свое ремесло.

785. Владѣльцы домовъ или управляющіе оными, которые безъ приглашенія архитектора устроить покои подъ крышами или другія строенія, угрожающія опасностію отъ огня, или же предпримуть устройство, починку или передѣлку печей или дымовыхъ трубъ, безъ участія мастеровъ, свѣдущихъ въ сихъ работахъ, подвергаются за сіе:

денежному взысканію отъ одного до двадцати пяти рублей.

Работники, производившіе сію работу, безъ позволенія своихъ мастеровъ, приговариваются за сіе:

къ аресту на время отъ трехъ до семи дней.

786. Владѣльцы домовъ или управляющіе оными, или же когда о чисткѣ трубъ заключенъ съ трубочистными мастерами контрактъ, то сіи послѣдніе, за упущеніе своевременной чистки трубъ, подвергаются за каждый разъ:

Gdyby zaś to skutkiem nieznamomości swęj sztuki uczynił, ulegnie:

karze, w artykule 767 niniejszego Kodexu oznaczonej.

783. Ciesła lub mularz, któryby, mając poruczoną sobie budowę, powyższego naruszenia przepisów budownictwa, wbrew poleceniom lub wskazaniom budowniczego, dopuścił się, ulegnie: aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Oprócz tego zaś, obowiązany będzie to wszystko, co nienależyte wybudował, swoim kosztem przerobić.

784. Zduni i inni rzemieślnicy, którzy piece, kominy, rury kominowe, ogniska i t. p. wbrew prawidłom ostrożności od ognia urządzają, ulegną:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu pięciu rubli;

za drugim — téjże karze we dwójnasób powiększonej;

za trzecim — téjże samej karze we czwórnasób powiększonej, i zabronieniu trudnienia się swęm rzemiosłem.

785. Właściciele lub rządcy domów, którzy, bez wezwania budowniczego, izby pod dachem urządzają, lub inne niebezpieczeństwem ognia zagrażające budowle stawiają, albo, bez porady majstrów wsztuce biegłych, urządzenie, poprawę lub przerobienie pieców lub rur kominowych przedsięwzją, ulegną: karze pieniężnej od jednego do dwudziestu pięciu rubli.

Robotnicy, którzy się takięj roboty, bez dozwoleń swych majstrów, podejmą, skazani zostaną:

na areszt od trzech do siedmiu dni.

786. Właściciele lub rządcy domów, albo téż majstrowie kominiarscy, jeżeli względem wycierania kominów umowa z nimi zawartą została, za zaniedbanie wycierania kominów w czasie właściwym, ulegną za każdym razem:

денежному взысканію, въ городахъ — отъ одного до пяти рублей, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ двадцати пяти до пятидесяти копѣекъ.

Тому же взысканію подвергаются владельцы домовъ, или управляющіе оными, которые, замѣтивъ въ печахъ или въ трубахъ что-либо угрожающее опасностию отъ огня, или бывъ о томъ увѣдомлены, не предпримуть своевременно починки оныхъ.

787. Трубочистъ, который не будетъ чистить трубъ надлежащимъ образомъ, или открывъ въ трубѣ, печи или каминѣ что-либо такое, отъ чего можетъ произойти пожаръ, не объявить о томъ своему мастеру, или въ случаѣ, когда такое объявление не будетъ уважено, не донесетъ о томъ мѣстной полиціи, подвергается за сие:

аресту на время отъ трехъ до семи дней.

Съ трубочистнаго мастера, который, по объявленіи своего работника, не произведетъ надлежащаго осмотра и не извѣститъ объ опасности хозяина дома или управляющаго, или же въ случаѣ, когда сие извѣщеніе не будетъ принято въ уваженіе, не поставитъ о томъ въ извѣстность полицію, взыскивается за то отъ трехъ до десяти рублей.

788. Кто въ городахъ, вмѣсто обыкновеннаго очищенія трубъ, будетъ выжигать оныя, тотъ за сие подвергается:

взысканію десяти рублей.

789. За построеніе дѣйствующихъ огнемъ или парами фабрикъ, заводовъ и другихъ заведеній, близъ жилыхъ строений или въ другихъ небезопасныхъ отъ пожара мѣстахъ, въ противность установленныхъ для сего правилъ, виновные подвергаются:

взысканіямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 776 и на томъ же основаніи.

790. Кто вещества и матеріалы, подверженные скорому воспламененію, каковы суть: порохъ, сѣра, селитра,

карзе денежнѣй, въ мѣстахъ — отъ одного до пяти рублей, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ двадцати пяти до пятидесяти копѣекъ.

Тѣ же самѣ карзе уступятъ владельцы домовъ, которые, по дознаніи въ печахъ или руркахъ киминныхъ чего-либо небезопаснаго огня угрожающаго, или по узнаніи ихъ о томъ, потребной напруги въ часѣ вѣстномъ не подѣйма.

787. Киминаръ, которъ, киминъ какъ налѣжитъ вытираетъ не бѣдитъ, либо которъ, спострѣгшъ въ рурѣ киминной, пѣчу или киминѣ что-либо такое, что пожаръ зрѣдитъ можетъ, мажстра свего о томъ не прѣстрѣжитъ, гдѣбы зашъ тен ошати на таковы прѣстрѣженіе уваги не зврѣилъ, полиціи мѣстевой о томъ не доносилъ, уступитъ:

аресту отъ трехъ до семи дней.

Мажстра киминарскъ, которъ въ skutekъ учинионаго собѣ прѣз свего роботника доносилъ, стосовнаго оебжренія непередсѣвѣмъ и о заходзѣмъ небезопаснаствѣ вѣстѣиѣла. lub рзѣдѣ дому не узнаномъ, а въ разѣ гдѣбы узнаніе то на възгладъ взѣте прѣз нихъ не зостало, полиціи о томъ знаѣ не да, уступитъ:

карзе денежнѣй отъ трехъ до десяти рублей.

788. Ктобы въ мѣстѣ, замѣстъ звыклаго вытиранія киминовъ, выпалъ въ нихъ садѣ, уступитъ:

карзе денежнѣй десяти рублей.

789. Ктобы, въbrewъ истниѣмъ въ tymъ възгладѣ прѣписомъ, выставилъ дѣлаѣмъ за помочѣ огня lub пары фабрики i заклады въ поблизу забудоуанъ мѣскальных, lub въ инныхъ мѣскахъ, которѣ отъ небезопаснаства огня волнѣми не сѣ, уступитъ:

карѣ, въ powyższymъ 776 артыкулѣ означонымъ, i подлугъ правдла въ tymъ же артыкулѣ оебѣтого.

790. Ктобы склѣдалъ прѣдмѣоты i матерьялы лѣтво запалне, jako to: proch, siarkę, saletrę, smolę, siano, słomę, rogoże, ko-

смола, сѣно, солома, рогожи, пенька, ленъ, дрова и т. п., будетъ складывать на печахъ, или близъ оныхъ на чердакахъ, подъ крышами или въ другомъ такомъ мѣстѣ, гдѣ воспламенение сего рода вѣроятнѣе и опаснѣе для самаго того дома или строенія и сосѣдственныхъ съ онымъ, тотъ за сѣе подвергается, смотря по качеству и количеству сложенныхъ такимъ образомъ матеріаловъ и большей или меньшей отъ воспламененія ихъ опасности,

денежному взысканію отъ одного до ста рублей; или аресту на время отъ трехъ дней до трехъ мѣсяцевъ.

Изобличенные въ томъ во второй разъ приговариваются: къ высшей мѣрѣ опредѣленнаго въ сей статьѣ взысканія или наказанія;

а тѣ, кои имѣютъ сии вещества для продажи или употребленія въ промыслъ или ремеслѣ, сверхъ того лишаются навсегда права производить торговлю сими веществами или употреблять оныя въ ремеслѣ или промыслѣ.

791. Взысканію или наказанію, постановленному въ предшешей 790 статьѣ, подвергаются и тѣ, которые въ мѣстахъ небезопасныхъ отъ огня и безъ принятія особыхъ надлежащихъ предосторожностей, будутъ готовить или выдѣлывать вещества и матеріалы, подлежащіе скорому воспламененію, а равно и тѣ, которые при выдѣлкѣ или приготовленіи сихъ веществъ будутъ напиваться ньяны.

792. За выносъ изъ печей золы горячей или теплой, и за складку оной подъ крышами, или въ другихъ мѣстахъ вблизи жилыхъ строеній, безъ залитія оной водою, виновные подвергаются;

денежному взысканію отъ трехъ до десяти рублей; или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль. Если сѣе сдѣлано слугами, по приказанію господъ ихъ, то означенное выше денежное взысканіе или наказаніе налагается на самихъ господъ.

ноpie, len, drzewo i t. p. na piecach, lub w ich bliskości na górach, poddaszach i inném takimъ miejscu, gdzie przedmioty takowe z większą łatwością i z większymъ niebezpieczeństwem dla domu lub budowli, w której są złożone, lub dla innych poblizkich, ogniemъ zająć się mogą, ten, stosownie do rodzaju i ilości złożonychъ tymъ sposobemъ przedmiotów, i do większego lub mniejszego niebezpieczeństwa, jakimъ zajęcie się ichъ ogniemъ zagrażało, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do stu rubli; albo aresztowi od trzechъ dni do trzechъ miesięcy.

Kto się tego wykroczenia po raz drugi dopuści, skazanymъ zostanie:

na wyższe w zakresie kary, w niniejszymъ artykule oznaczone;

ci zaś, którzyby przedmioty te dla sprzedaży lub użycia do przemysłu lub rzemiosła posiadali,

zostaną nadto na zawsze pozbawieni prawa prowadzenia handlu temi przedmiotami, lub używania ichъ do rzemiosła lub przemysłu.

791. Karomъ, w poprzedzającymъ 790 artykule oznaczonymъ, ulegną i ci, którzyby, w miejscachъ, które od niebezpieczeństwa ognia wolnemi nie są, bezъ użycia szczególnychъ, właściwychъ w tymъ względzie ostróżności, przygotowywali lub wyrabiali przedmioty i materyały łatwo zapalne, jakъ niemniejъ ci, którzyby przy wyrabianiu i przygotowywaniu tychъ przedmiotówъ upijali się.

792. Za składanie na poddaszu, lub w innychъ miejscachъ w pobliżu mieszkalnychъ budowli, bezъ zalania wodą, gorącego lub ciepłego popiołu zъ piecówъ wyniesionego, winny ulegnie:

karze pieniężnej od trzechъ do dziesięciu rubli; albo aresztowi od siedmiu dni do trzechъ tygodni.

Jeżeli zaś tego dopuszczają się słudzy zъ polecenia swychъ panówъ, wówczas

karomъ, wyżej oznaczonymъ, ulegną sami panowie.

793. Кто будетъ въ домашнихъ печахъ и кухняхъ сушить дрова, пеньку, ленъ, и. т. п., тотъ подвергается за сѣ:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до пяти рублей;

или аресту на время отъ трехъ до семи дней.

794. Семужъ взысканію или наказанію подвергается тотъ, кто во время топки овина отлучится отъ онаго, не оставивъ кого-либо тамъ вмѣсто себя, а также и тотъ, кто при открытомъ огнѣ будетъ чесать пеньку или ленъ вблизи строеній.

795. За оставленіе въ запертыхъ комнатахъ, магазинахъ или иныхъ мѣстахъ, когда въ нихъ нѣтъ никого, зажженныхъ свѣчъ, особливо близъ бумагъ и другихъ удобовоспламеняющихся вещей, и за неосторожное поставленіе свѣчъ къ деревяннымъ полкамъ или образамъ, или же въ испорченные или бумажные фонари, а равно и за незалитіе огня въ кузницахъ, слесарняхъ и тому подобныхъ мастерскихъ при выходѣ работниковъ, виновные подвергаются: денежному взысканію отъ одного до десяти рублей.

796. Кто съ зажженною лучиною или свѣчею безъ фонаря, или съ фонаремъ бумажнымъ или испорченнымъ, будетъ входить на чердаки, въ конюшни, сараи, сѣновалы, кладовыя, погреба и другія мѣста, въ коихъ сложены матеріалы удобовоспламеняющіеся, тотъ за сѣ подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля;

или аресту на время отъ одного до трехъ дней, смотря по степени могущей произойти отъ того опасности.

Замѣченные въ семь проступкѣ болѣе одного раза подвергаются:

аресту на время отъ трехъ до семи дней.

797. Тѣ изъ хозяевъ, которые не будутъ снабжать слугъ своихъ нужными, для соблюденія постановлен-

793. Ktoby po domach, w piecu lub kuchni, drzewo, konopie, len i t. p. suszył, ten ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do pięciu rubli; albo aresztowi od trzech do siedmiu dni.

794. Tymże samym karom ulegnie ten, kto w czasie opalania suszarni na zboże oddali się od niej, bez pozostawienia kogo na swoim miejscu, jak niemniej ten, ktoby przy gołym ogniu i w bliskości budowli obrabiał len lub konopie.

795. Kto w zamkniętych izbach, sklepach lub w innych miejscach, w czasie gdy w nich nikt się nie znajduje, szczególnie blisko papierów i innych łatwo zapalnych rzeczy, świecę zapaloną pozostawi, jak niemniej, ktoby nieostrożnie świecetakowe na półkach drewnianych lub u obrazów osadzał, albo do latarni zepsutych lub papierowych wstawiał, oraz ktoby w kuchniach, ślusarniach i t. p. rzemieślniczych izbach, przy oddaleniu się robotników, ognia nie zalał, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli.

796. Ktoby, z zapalonem łuczywem lub świecą bez latarni, albo z latarnią papierową lub zepsutą, wchodził na poddasze, do stajni lub wozowni, albo do stodoły na siano, do piwnicy lub innych składów i miejsc, w których przedmioty łatwo zapalne są złożone, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do jednego rubla; albo aresztowi od jednego do trzech dni, stosownie do wielkości mogącego ztąd wyniknąć niebezpieczeństwa.

Kto się tego wykroczenia więcej niż raz jeden dopuści, ulegnie:

aresztowi od trzech do siedmiu dni.

797. Gospodarze, którzy służących nie zaopatrzą w latar-

ныхъ въ предшедшей 796 статьѣ правилъ, фонарями, подвергаются за сѣ:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей.

798. Кто будетъ разогрѣвать самовары на деревянныхъ лѣстницахъ или галлерейхъ, гдѣ сѣ особыми постановленіями запрещено, тотъ подвергается за сѣ:

денежному взысканію отъ двадцати пяти копѣекъ до одного рубля.

799. Кто въ конюшнѣ, сѣновалѣ, на чердакѣ или въ кладовой, гдѣ хранятся удобовоспламеняющіяся вещи, или и въ иномъ мѣстѣ, но близъ такихъ вещей, или же на улицахъ, будетъ курить табакъ, тотъ, смотря по степени угрожающей отъ того опасности, подвергается:

или денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля;

или аресту на время отъ одного до трехъ дней.

800. За нарушеніе запрещенія курить табакъ или сигары въ почтовыхъ каретахъ или дилижансахъ, виновные подвергаются:

денежному взысканію по одному рублю за каждый разъ; а за куреніе табаку или сигаръ въ вагонахъ на желѣзной дорогѣ,

взысканію по пяти рублей также за каждый разъ.

801. Кто въ городѣ или селеніи будетъ, безъ явной въ томъ необходимости, въ домѣ, на дворѣ, улицѣ, площади, между строеніями, особливо деревянными, и вообще въ мѣстахъ небезопасныхъ отъ огня, стрѣлять изъ какого-либо огнестрѣльнаго оружія, тотъ за сѣ подвергается:

взысканіямъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 680 сего Уложенія и на основаніи сей статьи.

802. Такимъ же взысканіямъ подвергаются и тѣ, которые близъ домовъ или другихъ деревянныхъ строеній въ городахъ будутъ, безъ дозволенія полиціи, сожигать фейерверки или зажигать иллюминаціи; сѣи фейерверки или приборы для иллюминаціи конфискуются.

не, do zachowania przepisów, w poprzedzającym 796 artykule objętych, potrzebne, ulegną:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli.

798. Ktoby samowary na drewnianych schodach lub gale-ryach, w miejscach gdzie to szczególnymi przepisami jest zabro-nionem, rozpalał, ulegnie:

karze pieniężnej od dwudziestu pięciu kopiejek do jednego rubla.

799. Ktoby w stajni, stodole na siano, na poddaszu, lub w składzie gdzie zachowywane są łatwo zapalne przedmioty, albo w innem miejscu, lecz w pobliżu takich przedmiotów, lub też na ulicach, tytuł palił, ten, podług stopnia grożącego niebezpieczeństwa, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do jednego rubla;

albo aresztowi od jednego do trzech dni.

800. Kto zakaz palenia fajki lub cygar w pocztowych powozach lub dylizansach przestąpi, ulegnie za każdym razem:

karze pieniężnej jednego rubla;

ktoby zaś fajkę lub cygara w wagonach na drodze żelaznej pa-lił, również za każdym razem

karę pięciu rubli poniesie.

801. Ktoby w mieście lub na wsi, bez jawnéj konieczno-ści, z jakiegobądź broni palnej strzelał w domu, na podwórzu, na ulicy, na placu, pomiędzy budowlami, szczególniej drewnia-nemi, i w ogóle w miejscach, które od niebezpieczeństwa ognia wolnemi nie są, ulegnie:

karom, w artykule 680 niniejszego Kodexu oznaczonym, podług prawideł w tymże artykule objętych.

802. Tymże samym karom ulegną i ci, którzyby w pobliżu domów lub innych drewnianych budowli w miastach, bez po-zwolenia policyi, fajerwerki palili, lub illuminacye zapalali; fa-jerwerki zaś i materyały do illuminacyi przygotowane skonfi-skowane zostaną.

803. Тѣмъ же взысканіемъ подвергается и тотъ, кто въ городахъ на частныхъ празднествахъ будетъ употреблять артиллерійскія орудія безъ дозволенія начальства, или же хотя и съ дозволеніемъ, но безъ соблюденія предписанныхъ для сего предосторожностей.

804. Кто, безъ дозволенія правительства, будетъ приготавливать и продавать фейерверки, тотъ,

сверхъ конфискаціи найденныхъ у него фейерверковъ и матеріаловъ, приготовленныхъ для составленія оныхъ, подвергается за сіе денежному взысканію отъ десяти до ста рублей.

805. Кто будетъ раскладывать огонь на дворахъ и улицахъ, или же ходить или ѣздить съ зажженными факелами, не получивъ на то дозволенія мѣстной полиціи, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ одного до десяти рублей;
или аресту на время отъ трехъ до семи дней.

806. Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ на хозяевъ домовъ возложена обязанность имѣть въ готовности на случай пожара нужные огнегасительные снаряды, или держать сосуды съ водою, виновные въ неисполненіи сей обязанности подвергаются:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до пяти рублей.

807. Если тотъ, кому поручено устройство, починка или содержаніе въ исправности громовыхъ отводовъ, не будетъ исполнять въ точности даннаго ему порученія, то онъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ пяти до двадцати пяти рублей, смотря по мѣрѣ вины.

803. Tymże samym karom ulegną również ci, którzyby w miastach, w czasie prywatnych obchodów, używali broni artyleryjskiej bez pozwolenia zwierzchności, albo chociaż i za jej pozwoleniem, lecz bez zachowania przepisanej w tym względzie ostrożności.

804. Ktoby, bez pozwolenia zwierzchności, fajerwerki przygotowywał i sprzedawał, ten,

oprócz skonfiskowania znalezionych u niego fajerwerków i materyalów, do ich sporządzenia przygotowanych, skazanym zostanie na karę pieniężną od dziesięciu do stu rubli.

805. Ktoby, bez pozwolenia miejscowej policji, ogień na podwórzach i ulicach rozkładał, albo z zapalonemi pochodniami jeździł lub chodził, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli;
albo aresztowi od trzech do siedmiu dni.

806. Gospodarze domów, którzy, w miejscach gdzie włożony jest na nich obowiązek mienia w pogotowiu, na przypadek ognia, narzędzi do gaszenia pożaru potrzebnych, lub utrzymywania w tym celu naczyń z wodą, obowiązku tego nie wypełnią, ulegną:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do pięciu rubli.

807. Ktoby, mając sobie poleconém urządzenie, naprawę lub utrzymanie w dobrym stanie konduktorów piorunowych, danego sobie polecenia ściśle nie wypełnił, ulegnie:

karze pieniężnej od pięciu do dwudziestu pięciu rubli, stosownie do stopnia swjej winy.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О нарушении правил касательно предосторожности отъ пожаровъ въ жилыхъ мѣстахъ.

808. Кто будетъ раскладывать огонь, или ходить или ѣздить съ зажженными факелами на большихъ дорогахъ, или въ иныхъ мѣстахъ близъ лѣса или кустарниковъ, или же близъ посѣяннаго или собраннаго хлѣба или сѣна, или сѣнныхъ покосовъ и другихъ луговъ, или же огородовъ, или мостовъ и какихъ-либо строеній, въ разстояніи менѣе двухъ сажень, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до пяти рублей,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, и если отъ сего произойдетъ пожаръ, то обязанъ, сверхъ того, вознаградить за весь причиненный имъ убытокъ.

Тому же взысканію и на семъ же основаніи подвергаются и разложившіе огонь, хотя и не въ близкомъ отъ такихъ подверженныхъ воспламененію предметовъ разстояніи, но по отбытіи изъ того мѣста оставившіе оный не потушеннымъ. Пастухи и вообще всѣ люди, не изъятые по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, за раскладываніе огня въ недозволенномъ мѣстѣ, въ недозволенное время, или безъ соблюденія предписанной осторожности, подвергаются:

наказанію розгами отъ десяти до двадцати ударовъ. Вознагражденіе за убытки, въ случаѣ несостоятельности пастуха, взыскивается съ лица или лицъ, которыми онъ приравленъ къ стаду.

809. Взысканіямъ и наказаніямъ, въ предшедшей 808 статьѣ определеннымъ, подвергается и тотъ, кто, безъ позволенія надлежащаго начальства и безъ соблюденія предписанныхъ мѣръ осторожности, будетъ выжигать кустарники

ODDZIAŁ DRUGI.

O naruszeniu przepisów ostrożności od ognia za obrębem miejsc zamieszkaných.

808. Ktoby ogień rozkładał, albo z zapalonemi pochodniami chodził lub jeździł na gościńcach, lub w innych miejscach w pobliżu lasu lub zarośli, albo w pobliżu zboża na pniu lub zżętego, siana lub sianożęci i innych łąk, albo ogrodów, mostów i jakiegokolwiek budowli, w mniejszej niż na dwa sążnie odległości, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do pięciu rubli, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, a jeżeli skutkiem tego pożar wyniknie, obowiązany będzie nadto całą zrzadzoną przez to szkodę wynagrodzić.

Tęże samęj karze i podług tychże prawideł ulegnie i ten, kto ogień rozłożywszy, choćby nie w pobliżu podobnych, zajęciu się ogniem uległych przedmiotów, bez zagaszenia go z miejsca się oddali. Pastuch i wogóle każdy prawem od kar cielesnych nie wyłączony, kto w miejscu lub czasie, gdzie to nie jest pozwolonem, albo bez zachowania należytej ostrożności, ogień rozłoży, ulegnie:

karze chłosty od dziesięciu do dwudziestu razów.

Obowiązek wynagrodzenia szkód, przez pasterza zrzadzonych, spada, w przypadku jego niewypłacalności, na osobę lub osoby, które go do paszenia stada użyły.

809. Karom, w poprzedzającym 808 artykule oznaczonym, ulegnie również ten, ktoby, bez dozwolenia zwierzchności właściwej, i bez zachowania należytej ostrożności, krzaki, trawy, rzyska lub korzenie, przy karczowaniu lasu na rolę lub

или травы, жнивы и коренья, при расчисткѣ лѣса подѣ пашню или сѣнокосъ, или же вообще для удобренія полей будетъ жечь сучья, кубыши и. т. п., также безъ надлежащей осторожности.

810. Кто не отложить выжиганія или будетъ производить сидку смолы въ случаѣ сильнаго вѣтра къ сторонѣ лѣсной дачи, и вообще безъ предписанныхъ при семъ предосторожностей, тотъ за сѣе подвергается:

денежному взысканію отъ одного до десяти рублей, и, если отъ сего произойдетъ пожаръ, обязанъ вознаграждать за причиненный имъ вредъ или убытокъ.

811. За жженіе въ лѣсахъ угольевъ, приготовленіе поташа, сидку смолы и дегтя, въ то время, когда сѣе не дозволено, и именно отъ весны до осени, виновные подвергаются:

денежному взысканію по пяти рублей за каждую яму.

812. Кто въ жаркую и сухую погоду, именно съ весны до осени, въ хвойномъ лѣсу будетъ курить табакъ изъ открытыхъ трубокъ, или же сигары, съ того

взыскивается за сѣе за каждый разъ отъ двадцати пяти копѣекъ до пяти рублей, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину; трубка и табакъ отъ него отбираются и отдаются замѣтившему сѣе нарушеніе установленныхъ правилъ.

Въ случаѣ вредныхъ отъ сѣе неосторожности послѣдствій, виновный обязанъ вознаградить за причиненный имъ вредъ или убытокъ.

813. Кто при стрѣляніи въ лѣсу будетъ употреблять для зарядовъ паклю или ленъ, тотъ за сѣе подвергается: денежному взысканію одного рубля; ружье или другое огнестрѣльное оружіе отъ него отбираются и отдаются замѣтившему сѣе нарушеніе установленныхъ правилъ.

лѣку wypalał, albo też w ogólności dla polepszenia roli sęki i t. p. przedmioty również bez należytej ostrożności palił.

810. Ktoby z wypaleniem smoły nie wstrzymał się, lub ją wytapiał, pomimo silnego wiatru ku stronie lasu wiejącego, i w ogóle bez zachowania należytej w tym względzie ostrożności, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli; a jeżeli skutkiem tego pożar wyniknie, obowiązany będzie zrządzoną przez to szkodę lub stratę wynagrodzić.

811. Za wypalanie w lasach węgla, robienie potaszu, wytapianie smoły i dziegiu, w takim czasie, w którym to jest zabronioném, a mianowicie od wiosny do jesieni, winni ulegnąć: karze pieniężnej pięciu rubli od każdego na to przeznaczanego dołu.

812. Ktoby w gorącej i suchej porze, a mianowicie od wiosny do jesieni, w lesie iglastym tytuń w odkrytej fajce albo też cygara palił, ten za każdym razem zapłaci:

od dwudziestu pięciu kopiejek do pięciu rubli, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających; fajka zaś i tytuń odebrane i temu, kto takowe naruszenie istniejących przepisów dostrzeże, oddane zostaną.

W przypadku nastąpienia szkodliwych z podobnej nieostrożności skutków, winny obowiązany będzie zrządzoną przez siebie szkodę lub stratę wynagrodzić.

813. Ktoby, przy strzelaniu w lesie, używał do naboju pakul albo lnu, ulegnie:

karze pieniężnej jednego rubla; strzelba zaś lub inna palna broń odebrana i temu, kto takowe naruszenie istniejących przepisów dostrzegł, oddana zostanie.

814. Кто из жителей техъ мѣстъ, гдѣ оставленъ кѣмъ-либо огонь непотушенный близъ лѣса, усмотрѣвъ сіе, не приметъ мѣръ для потушенія онаго, тотъ за сіе подвергается:

взысканію пятидесяти копѣекъ.

815. За пожаръ лѣсовъ по неосторожности во всѣхъ прочихъ, кромѣ означенныхъ именно въ семь Отдѣленій случаяхъ, виновные подвергаются:

наказаніямъ, вообще за пожогъ по неосторожности въ статьѣ 1117 сего Уложенія опредѣленнымъ.

За умышленное зажигательство лѣсовъ, они подвергаются: наказаніямъ, по правиламъ въ статьѣ 1114 сего Уложенія постановленнымъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О несоблюденіи правилъ, установленныхъ для потушенія пожаровъ.

816. Неявившіеся на пожаръ въ городъ или селеніе съ тѣми огнегасительными снарядами, которые они обязаны имѣть для сего, а равно и неявившіеся по призыву начальства на пожаръ въ лѣсахъ, безъ особыхъ законныхъ къ тому препятствій, или ушедшіе прежде потушенія пожара, подвергаются, смотря по степени вины ихъ,

или денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до пяти рублей, или же, буде они не изъиты по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами отъ трехъ до десяти ударовъ.

817. За причиненіе на пожарахъ, вопреки постановленіямъ или напоминаніямъ полиціи, тѣсноты и помѣшательства людьми, прибывшими туда изъ одного любопытства, они подвергаются:

денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей;

814. Kto z mieszkańców tych miejsc, w których nie ugaszony ogień przez kogobądź w pobliżu lasu pozostawionym został, dostrzegłszy to, środków właściwych dla zagaszenia ognia nie przedsięweźmie, ulegnie:

karze pieniężnej pięćdziesięciu kopiejek.

815. Za pożar w lasach, przez nieostrożność zrzadzony, we wszystkich innych, w Oddziale niniejszym nie oznaczonych przypadkach, winny ulegnie:

karom, za zrzadzenie przez nieostrożność pożaru w artykule 1117 niniejszego Kodexu w ogóle postanowionym.

Za umyślne zaś podpalenie lasów, winni ukarani zostaną: podług przepisów, w artykule 1114 niniejszego Kodexu objętych.

ODDZIAŁ TRZECI.

O niezachowaniu przepisów, dotyczących gaszenia pożarów.

816. Kto, w mieście lub na wsi, do gaszenia pożaru z narzędziami, które w tym celu utrzymywać obowiązany, nie przybędzie, jak niemniej kto, bez szczególniej prawnej przyczyny, na wezwanie zwierzchności, do gaszenia pożaru lasów nie stawie się, lub stawivszy się, przed ugaszeniem pożaru od niego odejdzie, ten, stosownie do stopnia winy swój, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do pięciu rubli, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, karze chłosty od trzech do dziesięciu razów.

817. Za sprawienie, wbrew przepisom i napomnieniom policji, ciżby lub przeszkód przy gaszeniu pożaru, przez osoby, tam jedynie z ciekawości przybyłe, osoby te ulegną:

karze pieniężnej od pięciu do dziesięciu rubli;

или же, буде они принадлежатъ къ нижнимъ состояніямъ и не изъяты по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, вмѣсто того,

употребляются тутъ же въ работу для утушенія пожара.

818. Кто, будучи по закону обязанъ доносить о случившемся пожарѣ своему начальству, не исполнить сего въ надлежащее время, тотъ, хотя бы пожаръ и былъ потушенъ, подвергается за сие:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до десяти рублей,
смотря по его званію или должности.

ГЛАВА ДЕВЯТАЯ.

О НАРУШЕНІИ ПРАВИЛЪ, УСТАНОВЛЕННЫХЪ ДЛЯ СОХРАНЕНІЯ ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЕРВОЕ.

О нарушеніи постановленій о сообщеніяхъ сухопутныхъ.

I. О поврежденіи дорогъ, мостовъ, периль и т. п.

819. Кто умышленно испортитъ или повредитъ находящіеся на дорогъ перилы, надолбы, досчатую настилку, или же испортитъ или завалитъ боковыя канавки, тотъ за сие подвергается:

денежному взысканію отъ одного до десяти рублей;
или аресту на время отъ трехъ до семи дней,
и испорченное мѣсто приводится въ прежнее состояніе на счетъ виновнаго, который вмѣстѣ съ тѣмъ долженъ вознаграждать за причиненный симъ кому-либо ущербъ или убытокъ.

а jeżeliбы należały do niższych stanów, i nie były od kar cielesnych prawem wyłączone,
do roboty przy gaszeniu pożaru użytymi zostaną.

818. Kto, będąc prawem obowiązany do doniesienia swojej zwierchności o wybuchłym pożarze, obowiązku tego w czasie właściwym nie dopełni, ten, chociażby nawet pożar ugaszonym został, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do dziesięciu rubli,
stosownie do swego powołania lub urzędu.

ROZDZIAŁ DZIEWIĄTY.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW, MAJĄCYCH NA CELU ZACHOWANIE W CAŁOŚCI KOMMUNIKACYI LĄDOWYCH I WODNYCH.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O naruszeniu przepisów, dotyczących komunikacyi lądowych.

I. O uszkodzeniu dróg, mostów, poręczy i t. p. przedmiotów.

819. Kto umyślnie zepsuje lub uszkodzi znajdujące się na drogach poręcze, kobylice, pomosty z desek, albo czembądź zarzuci lub uszkodzi rowy obok drogi znajdujące się, ulegnie:
karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli;
albo aresztowi od trzech do siedmiu dni,
a uszkodzone miejsce przyprowadzone zostanie do pierwszego stanu na koszt winnego, który nadto obowiązany będzie wynagrodzić zrządzoną przez siebie szkodę lub stratę.

Изобличенный въ семь проступкѣ во второй разъ приговаривается:

къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

820. За умышленное повреждение или истребление верстовыхъ столбовъ или деревъ на шоссе и почтовыхъ дорогахъ, виновные подвергаются:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей;

или аресту на время отъ трехъ до семи дней,

и все ими испорченное исправляется на ихъ счетъ.

821. Кто съ умысломъ испортить или повредить на дорогахъ мосты, мостовыя настилки, перевозы, плотины, гати и т. п., тотъ, сверхъ обязанности возратить всѣ издержки, употребленные на починку испорченнаго, подвергается, по мѣрѣ обстоятельствъ, болѣе или менѣе увеличивающихъ или уменьшающихъ вину его:

или денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей;
или же аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или, наконецъ, и заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

822. За кражу входящихъ въ составъ дороги вещей, какъ то: винтовъ, болтовъ, гаекъ, желѣза, чугуна и свинца, находящагося при мостахъ и трубахъ, виновные подвергаются:

высшей мѣрѣ наказаній, постановленныхъ за воровство-кражу въ статьѣ 1160 сего Уложенія.

823. Кто будетъ препятствовать свободному по дорогамъ проѣзду, вывозомъ на оныя или оставленіемъ на нихъ какого-либо сора, навоза, мертвой скотины или чего другаго, тотъ, сверхъ возврата издержекъ на очищеніе дороги употребленныхъ, подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до пяти рублей.

824. Виновный въ поврежденіи мостовъ, перевозовъ, плотинъ, гатей и т. п., буде онъ не въ состояніи заплатить

Кто по разъ други tego wykroczenia się dopuści, skazanym zostanie:

na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni.

820. Za umyślne uszkodzenie lub zniszczenie słupów wiorstowych, lub drzew, na bitej lub innej pocztowej drodze znajdujących się, winni ulegną:

karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli;

albo aresztowi od trzech do siedmiu dni,

a wszystko eo przez nich uszkodzone zostało na koszt ich naprawioném będzie.

821. Kto w złym zamiarze zepsuje lub uszkodzi na drogach mосты, помосты, przewozy, tamy, groble i t. p., ten, oprócz obowiązku zwrócenia wszystkich kosztów wyłożonych na naprawienie tego, eo przezeń uszkodzoném zostało, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

karze pieniężnej od pięciu do pięćdziesięciu rubli;

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

albo nawet osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

822. Za kradzież rzeczy w skład drogi wchodzących, jak to: znajdujących się przy mostach lub rurach szrub, muter, gwoździ, żelaza kutego lub lanego i ołowiu, winni ulegną:

wyższym w zakresie karom, za kradzież w artykule 1160 niniejszego Kodexu postanowionym.

823. Ktoby na drogę wywoził lub na niej pozostawiał śmieci, gnoj, bydlęta zdechłe lub cobądź innego, i przez to wolny przejazd na niej utrudniał, ten, oprócz zwrotu kosztów na oczyszczenie drogi wyłożonych, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do pięciu rubli.

824. Winny zepsucia mostów, przewozów, tam, grobli i t. p., któryby nie okazał się w możności zapłacenia kary pie-

постановленнаго за сіе взысканія, и по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, употребляется для работъ на тѣхъ самыхъ мостахъ, перевозахъ и т. п., и ему зачитается сіе въ счетъ взысканія по сообразности съ мѣстными цѣнами.

II. О нарушеніи правилъ о содержаніи дорогъ, мостовъ и т. п.

825. Кто имѣя обязанность чинить и содержать въ исправности дороги, мосты, мостовыя настилки, перилы и т. п., въ случаѣ поврежденія оныхъ, по первому призыву мѣстнаго начальства не приступить къ исправленію поврежденнаго, тотъ подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ одного до пяти рублей, и обязанъ, сверхъ немедленнаго возвращенія употребленныхъ на исправленіе всего поврежденнаго издержекъ, вознаграждать за произшедшій для кого-либо отъ упущенія его ущербъ или убытокъ.

826. Мѣста и лица, коимъ поручено отъ правительства наблюденіе за хорошимъ содержаніемъ и своевременнымъ исправленіемъ дорогъ, мостовъ, переправъ чрезъ рѣки, другія воды и т. п., за неисполненіе сего подвергаются: взысканіямъ, опредѣленнымъ за нерадѣніе по службѣ въ статьяхъ 418 и 419 сего Уложенія.

827. За неисправное содержаніе улицъ, по коимъ пролегалъ шоссе, неотвозъ въ сторону накопляющей на оныхъ нечистоты, неочищеніе отводныхъ канавъ противъ своихъ домовъ, а равно и за кошеніе для себя на шоссе-ныхъ обрѣзахъ травы или запашку оныхъ, жители селеній, при шоссе находящихся, подвергаются, сверхъ очищенія на ихъ счетъ улицъ и канавъ,

денежному взысканію отъ десяти копѣекъ до одного рубля.

нижней за то выкroczenie postanowionej, i nie był od kar cielesnych prawem wyłączony, użytym zostanie przy tychże samych drogach, mostach, przewozach i t. p. do robót, które na rachunek kary pieniężnej po cenach miejscowych policzone mu zostaną.

II. O naruszeniu przepisów, dotyczących utrzymywania dróg, mostów i t. p.

825. Kto obowiązany będąc do naprawiania i utrzymywania w porządku dróg, mostów, pomostów, poręczy i t. p., w razie ich uszkodzenia, za pierwszym wezwaniem zwierzchności miejscowej do naprawy uszkodzeń nie przystąpi, ulegnie: karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli, i oprócz bezzwłocznego zwrotu kosztów wyłożonych na naprawę wszystkiego co uszkodzonym zostało, obowiązany będzie do wynagrodzenia szkód lub strat z uchybienia jego wynikłych.

826. Władze i osoby, którym poruczonym jest przez Rząd dozór nad należytym utrzymaniem i naprawą w czasie właściwym dróg, mostów, przewozów na rzekach lub innych wodach i t. p., za niedopełnienie tego obowiązku, ulegną: karom, za niedbalstwo w służbie w artykułach 418 i 419 niniejszego Kodexu oznaczonym.

827. Mieszkańcy osad przy drodze bitej położonych, za nienależyte utrzymanie ulic, przez które droga ta przechodzi, nieuprzątnięcie gromadzących się na nich nieczystości, nieoczyszczanie przed swemi domami rowów do ścieku, jak niemniej za koszenie na swą korzyść trawy po skarpach drogi bitej rosnącej, lub za ich zaoranie, poniosą, oprócz kosztów oczyszczenia ulic i rowów,

karę pieniężną od dziesięciu kopiejek do jednego rubla;

Изобличенные въ такомъ проступкѣ болѣе двухъ разъ подвергаются:

аресту на время отъ трехъ до семи дней.

III. О нарушеніи правилъ, установленныхъ для вѣзды по шоссе и почтовымъ дорогамъ.

828. Извозчики, которые, проѣзжая обозами по шоссе или другой почтовой дорогѣ, не будутъ держаться правой стороны и тѣмъ причинять помѣшательство другимъ проѣзжающимъ, подвергаются за сие:

денежному взысканію по двадцати пяти копѣекъ за каждую повозку.

829. Тому же взысканію подвергаются извозчики, которые оставляютъ на дорогѣ возы безъ присмотра, или имѣя болѣе одной повозки, не привяжутъ другихъ лошадей къ переднимъ повозкамъ въ разстояніи не болѣе одной сажени, или не будутъ имѣть по крайней мѣрѣ по одному человѣку на всякія три повозки, для присмотра за ними, а равно и тѣ, которые препровождая порожнихъ лошадей, пустятъ ихъ бѣжать по одиночкѣ.

830. Извозчики, оставившіе ночью, безъ особой надобности и не по обстоятельствамъ, отъ нихъ независящимъ, повозки на дорогѣ и чрезъ то остановившіе удобное по оной сообщеніе, подвергаются за сие:

денежному взысканію по тридцати копѣекъ за каждую повозку.

831. Находящіеся при обозахъ комисіонеры и приказчики, оказывающіеся виновными въ допущеніи безпорядковъ, означенныхъ въ предшедшихъ 828, 829 и 830 статьяхъ, подвергаются за сие:

денежному взысканію отъ пяти до десяти рублей, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

a wykroczenia tego więcej niż dwa razy dopuszczający się ulegną: aresztowi od trzech do siedmiu dni.

III. O naruszeniu przepisów, dotyczących jazdy po bitych i innych pocztowych drogach.

828. Furmani, transport po bitej lub innej pocztowej drodze przewożący, którzyby się prawej strony nie trzymali, i przez to przejazd innym utrudnili, ulegną:

karze pieniężnej dwudziestu pięciu kopiejek od każdego wozu.

829. Tęże samę karze ulegną furmani, którzy na drodze wozy bez dozoru pozostawiają, jak niemniej ci, którzy mając więcej jak jeden wóz, koni następnych do naprzód idących wozów, w niewiększej od jednego sążnia odległości, nie przywiążą, albo którzy przynajmniej dla każdego trzech wozów jednego człowieka do dozoru nad nimi mieć nie będą, jak niemniej ci, którzy prowadząc konie luźne, też konie rozpuszczają.

830. Furmani, którzy w nocnej porze, bez szczególnej potrzeby, i nie z powodu nie zawiśłych od nich okoliczności, wozy na drodze pozostawiają, i przez to przejazd po niej utrudniają, ulegną:

karze pieniężnej trzydziestu kopiejek za każdy wóz.

831. Znajdujący się przy transporcie kommissanci lub zawiadowcy, którzyby nieporządku, w poprzedzających 828, 829 i 830 artykułach oznaczonego, dopuścili, ulegną:

karze pieniężnej od pięciu do dziesięciu rubli, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

832. Кто изъ проезжающихъ по почтовымъ дорогамъ будетъ въѣзжать въ аллеи, по бокамъ дорогъ находящіяся, тотъ подвергается за сіе:

денежному взысканію одного рубля, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами до пяти ударовъ.

IV. О нарушеніи правилъ о ѣздѣ по желѣзнымъ дорогамъ.

833. За всякое съ умысломъ учиненное поврежденіе желѣзной дороги, когда оно можетъ подвергнуть опасности слѣдующій по сей дорогѣ транспортъ, и виновный зналъ что послѣдствіемъ сего должно быть несчастье, онъ приговаривается, смотря по роду и важности сдѣланнаго имъ умыленно поврежденія, а равно и по роду большей или меньшей опасности, которой онъ не могъ не предвидѣть, и по другимъ болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ:

или къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжныя работы въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до двѣнадцати лѣтъ;

или къ ссылкѣ на житѣ въ губерніи Томскую или Тобольскую, или же, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергаются тѣ, которые положить или бросить съ намѣреніемъ на желѣзную дорогу такіе предметы, отъ коихъ проходящій по оной транспортъ можетъ подвергнуться опасности.

834. Когда означенное въ предшедшей 833 статьѣ противозаконное дѣйствіе учинено съ намѣреніемъ подвергнуть опасности слѣдующій по желѣзной дорогѣ транспортъ, то виновный въ ономъ подвергается:

832. Przejeżdżający po drodze pocztowej, któryby wjeżdżał w aleje obok drogi znajdujące się, ulegnie: karze pieniężnej jednego rubla, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, karze chłosty do pięciu razy.

IV. O naruszeniu przepisów, dotyczących jazdy po drodze żelaznej.

833. Kto, w złym zamiarze i z wiedzą że skutkiem czynu jego nieszczęście wydarzyć się musi, uszkodzi drogę żelazną, w sposób mogący podać na niebezpieczeństwo pociąg po tej drodze idący, ten, stosownie do rodzaju i ważności dokonanego przewinienia umyślnego uszkodzenia, niemniej stosownie do większego lub mniejszego niebezpieczeństwa, którego nie mógł nie przewidywać, oraz do innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót w twierdzach na czas od ośmiu do dwunastu lat;

albo zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych areштанских рот на czas od roku jednego do dwóch lat.

Tymże samym karom ulegną ci, którzy z zamiarem położą lub rzucą na żelazną drogę takie przedmioty, które znajdując się na niej mogą idący pociąg na niebezpieczeństwo narazić.

834. Jeżeli czyn prawu przeciwny, w poprzedzającym 833 artykule oznaczony, dokonany został w zamiarze wystawienia na niebezpieczeństwo idącego po żelaznej drodze pociągu, winny ulegnie:

вышнему изъ наказаній, опредѣленныхъ въ статьѣ 925 сего Уложенія.

835. Кто будетъ въ мѣстахъ, гдѣ сіе не дозволено, переѣзжать чрезъ желѣзную дорогу, перевозить или перетаскивать чрезъ оную какія-либо тяжести, тотъ за сіе подвергается:

въ первый разъ денежному взысканію отъ одного до пяти рублей;

во второй — вдвое;

а въ третій — аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

836. Если управляющій паровымъ двигателемъ транспорта на желѣзной дорогѣ, въ случаѣ угрожающей транспорту опасности, не будетъ стараться всеми отъ него зависящими средствами спасти транспортъ, и самъ, оставивъ оный, убѣжить пока въ транспортъ будутъ находиться пассажиры, то онъ за сіе подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до четырехъ лѣтъ и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

837. Надзирающій за желѣзною дорогою, который, замѣтивъ важное поврежденіе оной или вообще что-либо представляющее опасность слѣдующему по оной транспорту, не выставить надлежащихъ для извѣщенія о томъ сигналовъ, или не донесетъ не медля своему начальству, подвергается за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

najsurowszej z kar, w artykule 925 niniejszego Kodexu oznaczonych.

835. Ktoby, w miejscach gdzie to nie jest dozwolonem, przez drogę żelazną przejeżdżał, albo przez nią przewoził lub przeciągał ciężary, ten ulegnie:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli;

za drugim — téjże karze we dwójnasób powiększonej; a za trzecim — aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

836. Kierujący parowozem pociągu na drodze żelaznej, któryby, w przypadku niebezpieczeństwa temuż pociągowi zagrażającego, ocalić go wszystkimi środkami, jakie były w jego mocy, nie starał się, i opuściwszy pociąg uciekł, podróżnych w nim zostawiając, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od trzech do czterech lat, i z zabronieniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w ciągu zakreślonego przez sąd czasu od dziesięciu do dwunastu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

837. Dozorca drogi żelaznej, który dostrzegłszy ważne jej uszkodzenie, lub cobądź idącemu po niej pociągowi niebezpieczeństwem zagrażającego, dla ostrzeżenia o tém, stosownych znaków nie wystawi, lub zwierzchności swój bezzwłocznie doniesienia nie uczyni, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

если же онъ, по небреженію или неосмотрительности, не замѣтитъ поврежденія желѣзной дороги или инаго препятствія свободному ходу транспорта, то подвергается, также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ.

838. Если небреженіемъ главнаго проводника (обер-кондуктора) или заступающаго его должность, или же въ слѣдствіе несоблюденія предписанныхъ ему предосторожностей при провозаніи транспорта, причинится кому-либо увѣче или важный въ здоровьѣ вредъ или смерть, то виновный подвергается:

высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ въ статьяхъ 938 и 966 сего Уложенія.

На томъ же основаніи и въ той же мѣрѣ приговариваются къ наказанію и тѣ изъ принадлежащихъ къ управленію желѣзной дороги и постороннихъ, которые по небреженію, безъ всякаго преступнаго умысла, оставивъ на колѣяхъ оной что-либо тяжеловѣсное или громоздкое, или большія кучи сора, и т. п., будутъ причиною подобныхъ несчастій.

839. За другія, менѣе важныя, нарушенія предписанныхъ, препровождающимъ транспортъ кондукторамъ и надзирателямъ за желѣзною дорогою, правилъ, они подвергаются:

наказаніямъ, въ особыхъ для каждой такой дороги уставахъ опредѣленнымъ.

На основаніи сихъ же уставовъ подвергаются ответственности и тѣ изъ пассажировъ, которые окажутся виновными въ неисполненіи законныхъ требованій лицъ, принадлежащихъ къ управленію желѣзныхъ дорогъ, и вообще правилъ, предписанныхъ въ сихъ уставахъ.

albo osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

Jeżeliby zaś uszkodzenia drogi żelaznej, lub też innej przeszkody do wolnego przejścia pociągu, nie dostrzegł przez niedbalstwo lub niebaczność, wówczas ulegnie, również stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy.

838. Jeżeli kto, skutkiem niedbalstwa głównego przewodnika (ober-konduktora) lub jego zastępcy, albo też skutkiem niezachowania przez niego przepisanych przy prowadzeniu pociągu środków ostrożności, poniesie kalectwo, ważne na zdrowiu uszkodzenie, lub śmierć, winny ulegnie:

wyższym w zakresie karom, w artykułach 938 i 966 niniejszego Kodexu oznaczonym.

Podług tychże samych prawideł i w téjże wysokości ukarane zostaną nie tylko osoby do zarządu kolei żelaznej należące, lecz i osoby obce, któreby przez niedbalstwo, bez żadnego przestępnego zamiaru, pozostawivszy na szynach ciężar jaki lub cobądź drogę zawalającego, albo znaczne kupy śmieci i t. p., zrządziły nieszczęśliwy wypadek tegoż co i powyższe rodzaju.

839. Za inne mniejszej wagi naruszenia przepisów, wydanych dla prowadzących pociągi konduktorów i dozorców drogi żelaznej, winni ulegną:

karom, w szczególnych dla każdej podobnej drogi ustawach oznaczonym.

Podług przepisów, w tychże samych ustawach objętych, ulegną również odpowiedzialności i podróżni, którzyby nie uczynili za-dosć prawnym wezwaniom osób, należących do zarządu drogi żelaznej, i w ogóle którzyby prawideł, temi ustawami objętych, nie zachowali.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О проступкахъ противъ постановленийъ о судоходствѣ по рѣкамъ и каналамъ.

840. Кто неумышленно повредить шлюзы, плотины, водопуски и другія гидротехническія сооруженія, тотъ обязанъ возвратить всѣ издержки, употребленныя на починку поврежденнаго.

Когдажъ такое поврежденіе сдѣлано умышленно, то виновный, кромѣ возвращенія издержекъ, употребленныхъ на исправленіе, и вознагражденія за убытки, подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

ссылкъ на житѣ въ губерніи Томскую или Тобольскую, или въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, а буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или заключенію въ рабочемъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

841. Кто по судоходнымъ рѣкамъ поставить для рыболовства заборы или другія препятствія, могущія остановить ходъ судовъ, и причинить симъ помѣшательство судоходству, или засорить какимъ-либо образомъ судоходныя рѣки и каналы, или будетъ портить берега оныхъ выкапываніемъ земли и песку, тотъ подвергается за сие:

денежному взысканію вдвое противъ той суммы, которой будетъ стоить очищеніе засореннаго мѣста или исправленіе испорченнаго.

Матеріалъ же, употребленный для заборовъ, обращается въ пользу богоугодныхъ заведеній.

842. Кто будетъ производить какой-либо незаконный сборъ съ водоходцевъ, судовъ ихъ, плотовъ или клади, на

ODDZIAŁ DRUGI.

О wykroczeniachъ przeciw przepisomъ, dotyczącymъ żeglugi na rzekachъ i kanałachъ.

840. Kto nieumyślnie szluzы, tamy, upusty i inne hydrotechniczne budowy zepsuje, ten obowiązany będzie do zwrotu wszystkichъ kosztówъ, na naprawę tego co zepsutemъ zostało wyłożonychъ.

Kto zaś takowe uszkodzenie umyślnie zrządzi, ten, oprócz zwrotu kosztówъ, na naprawę uszkodzenia wyłożonychъ, i wynagrodzenia strat, jakie z czynu jego wynikły, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększającychъ lub zmniejszającychъ:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, albo do jednej zъ odległychъ gubernij, oprócz Syberyjskichъ, z zamknięciemъ od trzechъ do sześciu miesięcy, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, oddaniu do poprawczychъ aresztanckichъ rot na czasъ od roku jednego do dwóchъ latъ, albo zamknięciu w domu roboczymъ od sześciu miesięcy do roku jednego.

841. Kto dla połowu ryb, na rzekachъ splawnychъ, jazy lub inne przeszkody, mogące wstrzymać idące statki, umieści, i przez to splaw utrudni, jak niemniejъ ten, kto jakimъбądź sposobemъ splawne rzeki lub kanały zanieczyści, i ten, kto brzegi rzekъ takowychъ, przez wykopywanie ziemi lub piasku, uszkadzać będzie, ulegnie:

karze pieniężnej, wynoszącej we dwójnasóbъ tyle co kosztъ oczyszczenia zamulonego miejsca lub naprawy uszkodzenia. Materyały zaś, na jazy użyte, na korzyść zakładówъ dobroczynnychъ obrócone zostaną.

842. Ktoby od trudniącychъ się splawemъ, ichъ statkówъ, tratwъ lub ładunku, pobierałъ na przystaniachъ lub nadbrzeżachъ, albo

пристаняхъ и набережныхъ, а также и за разводъ мостовъ, тотъ подвергается за сіе:

въ первый разъ взысканію незаконно взятаго втрое;
во второй разъ вшестеро;

а въ третій, сверхъ таковаго какъ во второй разъ взысканія, заключенію въ тюрьмъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Изъ взысканной съ виновнаго суммы, все неправильно имъ взятое возвращается тому, съ кого сборъ сдѣланъ незаконно, а остальное отсылается въ богоугодное заведеніе.

Когда сіе злоупотребленіе учинено чиновникомъ, состоящимъ въ государственной или общественной службѣ, то онъ подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ за вымогательство въ статьѣ 388 сего Уложенія.

843. Если кто самовольно дастъ другое направленіе судоходной рѣкѣ, или же ослабить ходъ ея плотинами, каналами или другимъ какимъ-либо образомъ, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ ста до трехъ сотъ рублей, и обязанъ во первыхъ, новыми на свой собственный счетъ работами исправить причиненный имъ вредъ, во вторыхъ, вознаградить кого слѣдуетъ за понесенный отъ того убытокъ.

ГЛАВА ДЕСЯТАЯ.

О НАРУШЕНІИ УСТАВОВЪ ПОЧТОВЫХЪ.

844. За похищеніе или утайку посылаемыхъ съ почтою пакетовъ съ деньгами или посылкѣ, почтовый чиновникъ или почталіонъ, или же иной какой-либо почтовый служитель, подвергается:

наказанію, опредѣленному въ статьѣ 368 сего Уложенія за присвоеніе ввѣреннаго по службѣ имущества,

тѣмъ за разводъ мостовъ, какіебądź не należące się z prawa opłaty, skazanym zostanie:

za pierwszym razem, na zapłatę wynoszącą we trójnasób tyle, ile nieprawnie pobrał;

za drugim—na zapłatę dwa razy od poprzedniej wyższą; a za trzecim, oprócz kary za popełnienie tego po raz drugi postanowionej, na osadzenie w więzi od trzech do sześciu miesięcy.

Z kwoty od winnego ściągniętej, wszystko co nieprawnie pobrał poszkodowanemu zwróconem, reszta zaś do zakładów dobroczynnych odesłaną zostanie.

Gdyby tego nadużycia dopuścił się kto z zostających w rządowej lub innej publicznej służbie, ulegnie:

karom, za zdzierstwo w artykule 388 niniejszego Kodexu oznaczonym.

843. Kto samowolnie kierunek rzeki spławnej zmieni, lub w niej pęd wody przez tamy, kanały, lub innym sposobem osłabi, ulegnie:

karze pieniężnej od stu do trzechset rubli, i obowiązany będzie najprzód, naprawić zrażdzone uszkodzenie, przez nowe, kosztem własnym dopełnione roboty; powtórę, wynagrodzić komu wypadnie poniesioną z tego powodu stratę.

ROZDZIAŁ DZIESIĄTY.

O NARUSZENIU USTAW POCZTOWYCH.

844. Za zabór lub przywłaszczenie przesyłanych pocztą pakietów z pieniędzmi lub innych posyłek, urzędnik, pocztarz lub inny sługa pocztowy ulegnie:

karze, oznaczonej w artykule 368 niniejszego Kodexu za przywłaszczenie powierzonej z urzędu własności,

и обязанъ возвратитъ утаенное и вознаградить за причиненные симъ убытки.

845. Тому же възысканію и наказанію подвергаются почтовые чиновники и служители и за утайку или умышенное задержаніе письма или пакета, въ коемъ былъ вложенъ вексель или же иной какого-либо рода документъ.

846. За утайку или умышенное задержаніе посылаемыхъ съ почтою писемъ или иныхъ бумагъ, кромѣ тѣхъ, о коихъ упоминается въ предшедшихъ 844 и 845 статьяхъ, виновные въ томъ почтовые чиновники или служители подвергаются:

лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, по статьѣ 54 сего Уложения, правъ и преимуществъ, и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

847. Почтари, за похищеніе предметовъ, отправляемыхъ съ почтою или на почтовыхъ лошадяхъ, или же вещей, принадлежащихъ лицамъ ѣдущимъ въ почтовыхъ каретахъ, подвергаются:

строжайшимъ изъ наказаній, определенныхъ въ статьѣ 1154 сего Уложения за кражу съ почтовыхъ повозокъ.

848. Если почтовый чиновникъ или почталіонъ, или иной служитель почты, не по неосторожности, а изъ какихъ-либо видовъ, согласится съ кѣмъ-либо передавать ему письма, адресованныя на имя другаго, безъ дозволенія сего послѣдняго, то онъ за сіе подвергается:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

849. Чиновники почтоваго вѣдомства, за утрату по неосторожности пакетовъ съ деньгами или посылокъ, подвергаются:

строгому выговору;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ; или же вычету отъ шести мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы,

и obowiązаннымъ будетъ вернуть то, что собіе приуволачилъ, а также вознаградиť зрѣдзанные преез то страты.

845. Тѣ же самѣ каре улегна урѣднее и слуды почто-ви за приуволачение собіе луб умыслне затрзыманіе лису албо пакету, в котрымъ знайдоваť сѣ wexel луб инны какіегабѣдъ рудзaju документъ.

846. За усуніеіе луб умыслне затрзыманіе преесыланыхъ почта лисѣв луб инныхъ писмъ, wyjawszy в попреедзajacychъ 844 i 845 артыкулахъ wzmiankowane, dopuszczajacy сѣ tego урѣднее луб слуды почтови улегна:

utracie нѣкотрыхъ, в артыкуле 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczegolnychъ praw i przywilejowъ, i zamknіeіu в domu poprawy od roku jednego do latъ dwuchъ.

847. Pocztynioni, ktorzyby dopuscili сѣ zaboru przedmiotowъ z почта луб oddzielnie pocztowymi końmi posylanychъ, албо nalezacychъ do osobъ, ktore jada в pocztowychъ powozachъ, ulegna: najsurowszymъ z kar, oznaczonychъ в артыкуле 1154 niniejszego Kodexu за kradziezъ z wozowъ pocztowychъ.

848. Urzędnikъ pocztowy, pocztarzъ луб инны слуга почто-вы, ktory не преез nieostroznoscъ, lecz z jakiegabedъ widokowъ, zgodzi сѣ на oddawanie кому listowъ do innejъ osoby addressowanychъ, bezъ pozwolenia tejъ ostatniejъ, ulegnie:

zamknіeіu в domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

849. Urzędnicy pocztowi, ktorzyby преез nieostroznoscъ pakietъ z pieniędzmi луб posyłkę utracili, ulegna:

surowej naganie;

албо aresztowi od dni siedmiu do trzechъ miesięcy;

албо wytrącenіu z czasu służby od sześciu miesięcy do roku jednego;

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ; сверхъ того, они обязаны заплатить почтовому вѣдомству всѣ тѣ суммы, коими оное, на основаніи законовъ, должно вознаградить лишившееся на почтѣ денегъ или посылки лице.

850. Почтовый чиновникъ или служитель, распечатавшій, хотя бы изъ одного только любопытства, отданное для отправленія съ почтою или полученное по почтѣ письмо, адресованное на имя другого лица, подвергается за сие:

удаленію отъ должности.

Буде же сие учинено имъ для сообщенія содержанія письма кому-либо другому, то онъ приговаривается:

къ наказанію, опредѣленному выше сего въ статьѣ 846.

851. За утрату посылаемаго по почтѣ страхового письма, виновные въ томъ почтовые чиновники подвергаются: въ первый разъ вычету шести мѣсяцевъ изъ времени службы;

а во второй—удаленію отъ должности.

За утрату простаго письма или пакета, они подвергаются: въ первый разъ замѣчанію;

во второй—выговору, болѣе или менѣе строгому, по усмотрѣнію начальства;

а въ третій—вычету шести мѣсяцевъ изъ времени службы.

Тѣ, которые и за симъ будутъ изобличены въ подобномъ упущеніи,

удаляются отъ должности.

Сверхъ того, если посылавшій пожелаетъ отправить, вмѣстѣ утраченнаго, другое письмо или пакетъ, то сие новое письмо или пакетъ отправляются на счетъ виновнаго въ утратѣ.

852. Наказаніямъ, въ предшедшей 851 статьѣ опредѣленнымъ, и въ той же постепенности, подвергаются почтовые чиновники, виновные въ задержаніи безъ намѣренія посылаемыхъ писемъ страховыхъ и простыхъ.

stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających; oprócz tego zaś, obowiązani będą zwrócić zarządowi poczt całą ilość wynagrodzenia, jakieby się od tego zarządu poszkodowanemu należało.

850. Urzędnik lub sługa pocztowy, który list oddany do przesłania lub odebrany przez pocztę, a do innej osoby zaadresowany, chociaż tylko przez ciekawość odpieczętuje, ulegnie: oddaleniu od obowiązków.

Jeżeliby zaś to uczynił dla udzielenia treści listu trzeciej osobie, skazanym zostanie:

na karę, w powyższym 846 artykule oznaczoną.

851. Za stracenie przesyłanego pocztą ubezpieczonego listu (za rewersem powrotnym), winni urzędnicy pocztowi ulegną:

za pierwszym razem, wytrąceniu z czasu służby sześciu miesięcy;

a za drugim—oddaleniu od urzędu.

Za stracenie zwyczajnego listu lub pakietu, ciż urzędnicy ulegną:

za pierwszym razem, napomnieniu;

za drugim—naganie, mniej lub więcej surowej, podług uznania zwierzchności;

za trzecim—wytrąceniu z czasu służby sześciu miesięcy.

Ci, którzyby i następnie podobnego uchybienia dopuścili się: oddaleni zostaną od urzędu.

Nadto, jeżeli posyłający zechce, zamiast straconego listu lub pakietu, posłać inny, wówczas pakiet lub list takowy ma być na koszt winnego przesyłanym.

852. Karom, w poprzedzającym 851 artykule oznaczonym, z zachowaniem tegoż samego stopniowania, ulegną urzędnicy pocztowi, winni zatrzymania bez zamiaru listów ubezpieczonych lub zwyczajnych.

853. Почталіоны, за утрату чемодана или сумы, или тюка съ корреспонденціею или посылками, когда сія утрата произошла отъ одной ихъ оплошности, а равно и за допущеніе, по нерадѣнію, похищенія чего-либо изъ ввѣренныхъ имъ денегъ, посылокъ или писемъ, подвергаются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

или аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ; или и удаленію отъ должности.

854. Тѣмъ же наказаніямъ подвергаются почталіоны за неумышленную утрату или задержаніе, также безъ умысла, разносимыхъ писемъ или другихъ пакетовъ, также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

855. Чиновникъ почтоваго вѣдомства, за утайку всѣхъ или почтовыхъ сборовъ, подвергается:

взысканіямъ и наказаніямъ, определеннымъ въ статьѣ 367 сего Уложенія за присвоеніе ввѣреннаго по службѣ имущества, и на основаніи сей статьи.

856. За пересылку съ почтою пороха, пистонровъ, зажигательныхъ спичекъ и какихъ-либо горючихъ веществъ, а равно и жидкостей и всѣхъ красильныхъ веществъ, хотя въ сухомъ видѣ, виновный, сверхъ вознагражденія за причиненный чрезъ то другимъ пакетамъ или посылкамъ ущербъ,

лишается всѣхъ, даже и незапрещенныхъ вещей, въ той посылкѣ его находящихся.

Если однакожъ въ оной будутъ найдены документы или иного рода бумаги, то сіи бумаги отдаются по принадлежности, но со взысканіемъ съ получающаго, буде онъ не откажется принять ихъ, или же въ противномъ случаѣ съ отправившаго,

слѣдовавшихъ за сіи бумаги и документы вѣсовыхъ денегъ вчетверо противъ установленной цѣны.

853. Почтарзе, którzyby tlómk, torbę lub pakę z listami albo posyłkami, jedynie przez opieszałość, stracili, lub którzyby, przez niedbalstwo, zaboru czego bądź z powierzonych sobie pieniędzy, posyłek lub listów dopuścili, ulegną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

aresztowi od dni siedmiu do trzech miesięcy;
albo i oddaleniu od obowiązków.

854. Tymże karom ulegną roznosiciele listów (bryftregierowie), którzyby nieumyślnie stracili, albo także bez złego zamiaru zatrzymali roznoszone przez siebie listy lub inne pakiety, a to również stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

855. Urzędnik pocztowy, zatajenia wagi lub opłaty pocztowej dopuszczający się, ulegnie:

karom, za przywłaszczenie powierzonej z urzędu własności w artykule 367 niniejszego Kodexu postanowionym, podług prawideł w tymże artykule objętych.

856. Kto wyszle z pocztą proch, pistony, zapalki lub jakie bądź zapalne przedmioty, tudzież płyny, albo jakie bądź, chociażby suche materiały farbierskie, ten, oprócz wynagrodzenia zrządzonej w innych pakietach i posyłkach szkody,

utraca wszystkie, chociażby i niezakazane rzeczy, w tej jego posyłce znajdujące się.

Jeżeli wszakże w tej posyłce znalezione zostaną dokumenta lub innego rodzaju pisma, wówczas pisma te oddane zostaną komu należy, za ściągnięciem od odbierającego, jeżeli przyjęcia ich nie odmówi, a w razie przeciwnym od przesyłającego,

kary pieniężnej, wyrównywającej powiększonej we czwórnasób opłacie, któraby za przesłanie tych dokumentów i pism przypadła.

857. Служащіе въ разныхъ вѣдомствахъ чиновники, за вложеніе въ пересылаемые по почтѣ казенные пакеты и посылки своихъ или иныхъ частныхъ писемъ, документовъ и посылокъ, а также за пересылку ихъ отдѣльно подѣ казенною печатью, подвергаются:

въ возмѣщеніе убытка казны, платежу за письмо по девяносто копѣекъ, а за пакетъ съ документомъ по одному рублю восьмидесяти копѣекъ съ лота; посылка же конфискуется.

Сверхъ того, начальство виновнаго обязано подвергнуть его наказанію по своему усмотрѣнію.

За пересылку такимъ образомъ денегъ, сии деньги также конфискуются.

ГЛАВА ОДИНАДЦАТАЯ.

О НАРУШЕНІИ ПОСТАНОВЛЕНІЙ О КРЕДИТѢ.

858. За поддѣлку билетовъ Кредитнаго Земскаго Общества, виновные подвергаются:

наказаніямъ, опредѣленнымъ за поддѣлку государственныхъ кредитныхъ бумагъ, имѣющихъ въ общемъ обращеніи достоинство денегъ, на основаніи 482 статьи сего Уложенія.

859. За поддѣлку билетовъ общественныхъ банковъ и кредитныхъ установленій, учрежденныхъ съ разрѣшенія и утвержденія правительства, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

860. За подлогъ при займѣ изъ государственныхъ или общественныхъ кредитныхъ установленій, виновные приговариваются:

857. Урядники какихъбądź властей, которые до присыланныхъ черезъ почту государственныхъ пакетовъ и посылокъ свое собственныя или иные частныя письма, документы или посылки вложатъ, или же отдѣльно подъ печатью казенною перешлютъ, улягутъ:

титломъ вознагражденія вреда казенному управленію, обязавшемуся оплатить отъ лота перешланныхъ писемъ по девятидесяти копѣекъ, а отъ лота пакетовъ съ документами по одному рублю сорока копѣекъ; вещи за конфискованы останутся.

Надто отвѣстность виновнаго обязана быть вымѣрена на него штрафомъ, по его признанію.

За перешланіе въ этотъ способъ денегъ, деньги также конфискованы останутся.

ROZDZIAŁ JEDENASTY.

O NARUSZENIU PRZEPISÓW O KREDYCIE.

858. За фальсификацію билетовъ Товарищества Кредитнаго Земскаго, виновные улягутъ:

штрафамъ, за фальсификацію бумагъ кредитныхъ государственныхъ, стоимостью денегъ въ обиходѣ находящихся, въ статье 482 настоящего Кодекса постановленному.

859. За фальсификацію билетовъ банковъ публичныхъ и закладовъ кредитныхъ, съ дозволенья и съ подтвержденіемъ Правительства постановленному, виновные улягутъ:

лишенію всѣхъ правъ и ссыланію на тяжкія работы въ заведеніяхъ фабричныхъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а ежели не съ каръ телесныхъ правомъ исключенія, и лишенію въ нѣсколькихъ случаяхъ, въ 21 настоящего Кодекса постановленному, на шестой степеніи каръ этого рода означенной, не менѣе пятилетнему.

860. За фальсификацію при заиманіи изъ государственныхъ или общественныхъ кредитныхъ установленій, виновные приговариваются:

къ высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ за подлоги въ статьѣ 1200 сего Уложенія.

861. Чиновники и должностныя лица Кредитнаго Земскаго Общества, за преступленія и проступки по службѣ, подвергаются:

наказаніямъ и взысканіямъ на основаніи общихъ правилъ, въ Раздѣлѣ V сего Уложенія постановленныхъ о преступленіяхъ и проступкахъ чиновниковъ по службѣ.

862. На основаніи тѣхъ же правилъ подвергаются наказаніямъ и должностныя лица общественныхъ банковъ и кредитныхъ установленій за подлоги и невѣрности въ сохраненіи ввѣреннаго имъ имущества, принятіе противозаконныхъ подарковъ, взятки и вымогательство.

863. Чиновники и должностныя лица Кредитнаго Земскаго Общества, общественныхъ банковъ и другихъ кредитныхъ установленій, за неправильныя и злонамѣренныя дѣйствія въ производствѣ ссудъ, или выдачѣ вкладовъ, съ ущербомъ для того установленія, въ которомъ служатъ, подвергаются:

наказаніямъ и взысканіямъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 367 сего Уложенія за растрату ввѣреннаго по службѣ имущества, и на основаніи сей статьи.

864. Чиновники и должностныя лица Кредитнаго Земскаго Общества, общественныхъ банковъ и другихъ кредитныхъ установленій, за нарушеніе тайны о тѣхъ дѣйствіяхъ ихъ, которыя, на основаніи уставовъ, подлежатъ оной, подвергаются:

отрѣшенію отъ должности.

Когдажъ сіе учинено ими съ намѣреніемъ повредить чести или кредиту какого-либо частнаго лица, то и

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

na wyższe w zakresie kary, za fałsz w artykule 1200 niniejszego Kodexu postanowione.

861. Osoby, w Towarzystwie Kredytowém Ziemskiém w służbie zostające, któreby przestępstw lub wykroczeń w urzędzie dopuściły się,

ukarane zostaną na mocy ogólnych przepisów, zawartych w Dziale V niniejszego Kodexu o służbowych przestępstwach i wykroczeniach urzędników.

862. Podług tychże samych przepisów karane będą osoby, w publicznych bankach i zakładach kredytowych w służbie zostające, któreby dopuściły się fałszu lub innego nadużycia w zachowaniu własności sobie powierzonej, przyjęcia prawu przeciwnych подарków lub datków, albo zdzierstwa.

863. Osoby, w Towarzystwie Kredytowém Ziemskiém, bankach i innych publicznych kredytowych zakładach w służbie zostające, za przeciwne przepisom i w złym zamiarze, ze szkodą zakładu przy którym w służbie zostają, popełnione postęпки przy udzielaniu pożyczek, lub wydawaniu powierzonych temuż zakładowi pieniędzy i rzeczy, ulegną:

karom, za strwonienie powierzzonej z urzędu własności w artykule 367 niniejszego Kodexu oznaczonym, i podług prawideł w tymże artykule objętych.

864. Osoby, w Towarzystwie Kredytowém Ziemskiém, bankach i innych publicznych zakładach kredytowych w służbie zostające, za niezachowanie tajemnicy względem ulegających jej, z mocy istniejących przepisów, czynności, ukarane zostaną: złożeniem z urzędu.

Gdyby zaś dopuściły się tego w zamiarze zaszkodzenia dobrej sławie lub kredytowi jakiej osoby prywatnej, ulegną oprócz tego:

osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do dwóch lat, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

865. Кто подпишетъ подъ чужую руку вексель или другимъ образомъ составить оный подложно, тотъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

Семужъ наказанію подвергается и тотъ, кто получивъ какимъ бы то ни было образомъ, но завѣдомо, вексель подложный или пропавшій, или украденный, будетъ по немъ искать платежа.

866. За злонамѣренное удержаніе выдачи денегъ или валюты по полученіи векселя, или же самаго векселя по полученіи денегъ или валюты, или неозначеніе на вексель о части платежа, а равно за невыдачу съ умысломъ или утайку платежныхъ росписокъ или подписанныхъ счетовъ, виновные подвергаются:

наказаніямъ, определеннымъ за воровство-мошенничество въ статьѣ 1186 сего Уложенія.

867. Кто умышленно, изъ какихъ-либо видовъ, сдѣлаетъ на вексель передаточную надпись заднимъ числомъ, тотъ за сіе подвергается:

наказанію, въ статьѣ 1200 сего Уложенія за подлоги определенному.

868. Кто изъ лицъ торговаго сословія надлежащимъ порядкомъ будетъ изобличенъ въ злонамѣренномъ банкротствѣ, тотъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

869. Лица, участвовавшія въ подлогахъ злонамѣреннаго банкрота, подвергаются:

865. Kto z udaniem cudzego podpisu wexel wystawi, lub w inny sposób fałszywy wexel sporządzi, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłößeie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

Tejże saméj karze ulegnie i ten, kto otrzymawszy jakimbydz sposobem, lecz świadomie, fałszywy lub zgubiony, albo skradziony wexel, na mocy tegoż wexlu zapłaty domagać się będzie.

866. Kto, w złym zamiarze, pieniędzy lub waluty po otrzymaniu wexlu nie zapłaci, albo wexlu po otrzymaniu pieniędzy lub waluty nie odda, albo też częściowych upłat na nim nie odpisze, jak niemniej kto, również w złym zamiarze, kwitów lub podpisanych rachunków nie wyda, albo je zatai, ulegnie:

karom, za oszustwo w artykule 1186 niniejszego Kodexu oznaczonym.

867. Ktoby umyślnie, z jakichbydz widoków, indos na wexlu ze wsteczną datą zamieścił, ulegnie:

karze, za fałsze w artykule 1200 niniejszego Kodexu oznaczonej.

868. Handlujący, we właściwej drodze, o bankructwo pośrednie prawnie przekonany, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłößeie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

869. Mający udział w fałszach, których się bankrut pośredni dopuścił,

наказаніямъ по общимъ правиламъ, въ статьѣ 126 сего Уложенія постановленнымъ о сообщникахъ въ преступленіи.

Такимъ же наказаніямъ подвергаются и наслѣдники злонѣреннаго банкрота, которые, получивъ отъ него въ наслѣдство капиталы, состоявшіе въ кредитныхъ установленіяхъ, не представляютъ оныхъ въ конкурсъ на удовлетвореніе долговъ.

ГЛАВА ДВѢНАДЦАТАЯ.

О НАРУШЕНІИ УСТАВОВЪ ТОРГОВЫХЪ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О нарушеніи постановлений о правѣ на торговлю.

870. Кто, безъ надлежащаго консенса, будетъ производить такого рода торговлю или промыселъ, для производства коихъ законъ предписываетъ имѣть оный, тотъ подвергается за сіе,

кроме обязанности взять консенсъ, взысканію двойной онаго цѣны.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О нарушеніи правилъ о производствѣ торговли.

871. Кто изъ торгующихъ будетъ употреблять вѣсы или мѣры, не имѣющіе установленныхъ клеймъ, тотъ, хотя бы сіи мѣры и вѣсы были вѣрны, подвергается за сіе, сверхъ конфискаціи таковыхъ мѣръ или вѣсовъ,

въ первый разъ денежному взысканію шести рублей, или аресту на время трехъ дней;

во второй — денежному взысканію десяти рублей, или аресту на время семи дней;

ukarani zostaną podług objętych w artykule 126 niniejszego Kodexu, ogólnych prawideł o współnikach.

Tymże samym karom ulegną i spadkobiercy bankruta podstępного, którzy, odziedziczywszy po nim umieszczone w zakładach kredytowych kapitały, nie podadzą ich do masy upadłości na zaspokojenie długów.

ROZDZIAŁ DWUNASTY.

O NARUSZENIU USTAW HANDLOWYCH.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O naruszeniu przepisów, dotyczących prawa prowadzenia handlu.

870. Ktoby, bez należytego konsensu, trudnił się takim handlem lub przemysłem, na który uzyskanie konsensu jest istniejącymi przepisami wymaganem, ulegnie,

oprócz obowiązku uzyskania konsensu, karze pieniężnej dwa razy wyższej od opłaty konsensowej.

ODDZIAŁ DRUGI.

O naruszeniu przepisów, dotyczących prowadzenia handlu.

871. Kto z handlujących używać będzie wag lub miar urzędową cechą nie opatrzonych, ten, chociażby te miary i wagi rzetelnymi były, ulegnie, oprócz ich skonfiskowania,

za pierwszym razem, karze pieniężnej sześciu rubli, albo aresztowi na dni trzy;

za drugim — karze pieniężnej dziesięciu rubli, albo aresztowi na dni siedm;

въ третій—денежному взысканію пятнадцати рублей, или аресту на время трехъ недѣль;

а въ четвертый, сверхъ сего послѣдняго взысканія или наказанія, и лишенію права производить торговлю.

872. Такимъ же взысканіемъ и на томъ же основаніи подвергается тотъ, кто будетъ изобличенъ въ употребленіи хотя клейменныхъ, но невѣрныхъ вѣсовъ или мѣръ, если, впрочемъ, онъ виновенъ лишь въ недосмотрѣ; когдажъ такіе вѣсы или мѣры были имъ употребляемы съ умысломъ для обмана, то онъ за сіе подвергается:

наказанію, въ статьѣ 1178 сего Уложенія опредѣленному за воровство-мошенничество и лишается навсегда права на торговлю.

873. Продавцы питей и стеклянной посуды, назначенной для разливки питей, у коихъ она будетъ найдена не указной мѣры, или безъ установленныхъ знаковъ, подвергаются за сіе:

въ первый разъ взысканію шести рублей, или аресту на время трехъ дней;

во второй разъ взысканію двѣнадцати рублей, или аресту на время семи дней.

Изобличенные въ употребленіи такой посуды при продажѣ питей подвергаются,

сверхъ тогожъ денежнаго взысканія, наказанію, ниже сего въ статьѣ 875 опредѣленному за обмѣръ.

874. Чиновники полиціи, на коихъ возложена обязанность имѣть надзоръ за употребленіемъ мѣръ и вѣсовъ и производить освидѣтельствованіе и повѣрку оныхъ, подвергаются за неисполненіе сей обязанности:

удаленію отъ должности.

875. За обмѣръ и обвѣсъ, виновные подвергаются: опредѣленному за сіе въ статьѣ 1178 сего Уложенія наказанію.

876. Тому жъ наказанію подвергаются тѣ, которые клеймами или иными знаками для означенія сорта или доброты

за третьимъ—карзе денежнѣй пятнасту рубли, або аresztowi на три tygodnie;

а за четвартым, oprócz poniesienia téj ostatniéj kary, prawa prowadzenia handlu pozbawionym zostanie.

872. Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegnie ten, ktoby wag i miar, chociaŝby cechą urzędową opatrzonych, lecz nierzetelnych, wszakŝe przez nieuwagę tylko, używał; gdyby zaś wag tych lub miar w zamiarze oszukania kogo używał, ulegnie:

karze, za oszustwo w artykule 1178 niniejszego Kodexu postanowionej, i pozbawieniu na zawsze prawa prowadzenia handlu.

873. Sprzedający trunki i naczynia szklanne, do szynkowania przeznaczone, u których znalezione zostaną naczynia tego rodzaju miary ustanowionej nie trzymające, lub ustanowionemi cechami nie opatrzone, ulegną:

za pierwszym razem, karze денежнѣй sześciu rubli, або aresztowi na dni trzy;

za drugim—karze денежнѣй dwunastu rubli, або aresztowi na dni siedm.

Ci z nich, którzyby naczyń takowych przy sprzedaży trunków używali, ulegną,

oprócz takiejŝe opłaty, karze, za ukrzywdzenie na mierze poniŝej w artykule 875 oznaczonej.

874. Urzędnicy policyjni, którym powierzony jest dozór nad używaniem należytych miar i wag, oraz rewidowanie ich i sprawdzanie, ulegną za niedopełnienie tego obowiązku: oddaleniu od urzędu.

875. Za ukrzywdzenie na mierze lub wadze, winni ulegną: karze, za czyny takowe w artykule 1178 niniejszego Kodexu oznaczonej.

876. Tejŝe saméj karze ulegną i ci, którzy stemplami lub innemi cechami, do oznaczenia gatunku lub jakości jakiego to-

известнаго товара означать другой низшаго сорта или доброты, и тѣ, которые вообще продають завѣдомо поддѣльное за настоящее.

877. Кто на издѣлія внутренняго произведенія наложить непринлежащія таможенныя клейма, дабы они могли казаться иностранными, тотъ за сіе подвергается:

ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ рабочій домъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

878. За стачку торговцевъ или промышленниковъ для возвышенія цѣны не только предметовъ продовольствія, но и другихъ необходимой потребности товаровъ, или для непотрѣнаго пониженія сей цѣны, въ намѣреніи стѣснить дѣйствія привозящихъ или доставляющихъ сіи товары, а чрезъ то препятствовать и дальнѣйшему въ большемъ количествѣ привозу оныхъ, зачинщики такихъ противозаконныхъ соглашеній подвергаются:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,
а прочіе, только участвовавшіе въ нихъ, приговариваются, смотря по степени сего участія:

или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;
или къ денежному взысканію отъ пятидесяти до двухъ сотъ рублей.

Когдажъ отъ такой стачки произойдетъ дѣйствительный недостатокъ въ товарахъ первой необходимости и сіе будетъ поводомъ къ нарушенію общественнаго спокойствія, то зачинщики приговариваются:

къ лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и къ заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ;

waru przeznaczonemi, inny towar niższego gatunku lub jakości oznaczają, niemniej w ogóle ci, którzy świadomie co bądź fałszywego za prawdziwe sprzedają.

877. Кто выробы krajowe nie stosującemi się do nich plombami celnymi opatrzy, w zamiarze udania wyrobów tych za zagraniczne, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od sześciu miesięcy do roku jednego, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciem w domu roboczym od roku jednego do dwóch lat.

878. Za zмовę trudniących się handlem lub przemysłem, w celu podniesienia cen, czyli to na przedmioty żywności, czyli też i na inne niezbędne potrzeby, albo w celu niepomiernego zniżenia tych cen, dla utrudnienia obrotów przywożącym lub dostarczającym te przedmioty lub potrzeby i dla przeszkodzenia przez to dalszemu większej ich ilości przywozowi, herszci takowych bezprawnych zмów ulegną:

osądzeniu w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego; udział zaś tylko w nich mający, stosownie do stopnia takowego udziału, skazani zostaną:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;
albo karze pieniężnej od pięćdziesięciu do dwustu rubli.

Gdyby zaś, w skutek takowej zмowy, rzeczywiście niedostatek przedmiotów pierwszej potrzeby nastąpił, i zakłócenie spokojności powszechniej spowodował, wówczas herszci ulegną:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat;

а прочіе виновные, къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

879. Если продавцы жизненныхъ припасовъ скроютъ свои запасы, или безъ особой законной причины прекратятъ продажу сихъ припасовъ, то они подвергаются за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

или денежному взысканію отъ пяти до тридцати рублей;

или аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль.

880. Мелочные торговцы, разношники и ветошники, за покупку или вымѣнъ вещей у малолѣтнихъ или же у неизвѣстныхъ имъ домашнихъ слугъ, когда откроется, что сіи вещи были краденныя, подвергаются за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

или денежному взысканію отъ трехъ до тридцати рублей;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

За учиненіе сего въ другой разъ,

денежное взысканіе или наказаніе удваивается; а въ третій разъ виновный подвергается: заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года и ему воспрещается производить торговлю и проживать въ томъ мѣстѣ, а если онъ иностранецъ, то высылается за границу.

881. Когда торговцу будутъ предложены для продажи или заклада вещи неизвѣстнымъ лицомъ, которое, судя по наружности онаго и другимъ обстоятельствамъ, не можетъ почестъся ни хозяиномъ такихъ вещей, ни довереннымъ отъ настоящаго хозяина лицомъ, и торговецъ, вмѣсто того чтобы задержать, буде онъ можетъ, сего подозрительнаго челоуѣка и принесенныя имъ вещи и дать знать о семъ полиціи, купить или приметъ въ закладъ сіи вещи, или одну изъ нихъ, а потомъ откроется, что та вещь или тѣ вещи

а инні до змовы тѣй należący
osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego.

879. Handlujący przedmiotami żywności, którzy swoje zapasy ukrywają, lub bez szczególnej prawnej przyczyny sprzedają tych przedmiotów zaprzestaną, ulegną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

karze pieniężnej od pięciu do trzydziestu rubli;

albo aresztowi od trzech dni do trzech tygodni.

880. Kramarze, rzeczy na sprzedaż roznoszący i tandenciarze, którzyby rzeczy kupowali lub przez zamianę nabywali od dzieci, albo też od nieznanym sobie sług, jeżeliby rzeczy te skradzionemi się okazały, ulegną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

karze pieniężnej od trzech do trzydziestu rubli;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

Za popełnienie tego po raz drugi,

karze wyższej we dwójnasób powiększonej;

a po raz trzeci,

osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego, z zabronieniem prowadzenia handlu, oraz pobytu w miejscu, gdzie się tego dopuścili, a jeżeli są cudzoziemcami, z wydaleniem za granicę.

881. Jeżeli do handlarza przyniesione zostaną rzeczy na sprzedaż lub zastaw przez człowieka nieznanego, który za właściciela ich, ani za mającego od niego umocowanie, z powierczelowności swęj lub innych okoliczności, nie może być uważanym, i handlarz, mając ku temu możność, tak podejrzanego człowieka ani rzeczy przez niego przyniesionych, nie przytrzyma, ani też polieyi o tém nie uwiadomi, lecz owszem rzeczy te, lub jedną z nich kupi albo w zastaw weźmie, a potem się okaże iż rzecz takowa lub rzeczy skradzionemi były, wówczas tenże

были краденныя, то онъ за сіе, смотря по цѣнѣ вещи и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

денежному взысканію отъ тридцати до ста рублей, и сверхъ того взысканію пяти процентовъ съ цѣны сей вещи.

Изобличенный въ томъ болѣе двухъ разъ подвергается:

высшей мѣрѣ опредѣленнаго денежнаго взысканія и ему запрещается производство торговли или ремесла, а если онъ иностранецъ, то высылается за границу.

882. Кто, при продажѣ недвижимаго или движимаго имущества съ публичнаго торга, склонитъ другихъ, подарками, обещаніями или инымъ образомъ, не участвовать въ сихъ торгахъ, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти до пяти сотъ рублей.

ОТДѢЛЕНИЕ ТРЕТІЕ.

О нарушеніи постановленій о торговыхъ обществахъ, товариществахъ и компаніяхъ.

883. За поддѣлку акцій торговаго общества, товарищества или компаніи, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода.

884. Кто, въ намѣреніи ввести страховое общество въ ошибку, дозволить себѣ какой-либо обманъ или подлогъ, тотъ,

сверхъ наказаній, за подлогъ въ статьѣ 1200 сего Уложенія опредѣленныхъ, лишается права на полученіе цѣны застрахованнаго и на возвратъ страховыхъ денегъ.

handlarz, stosownie do ich wartosci i innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie: karze pieniężnej od trzydziestu do stu rubli, a nadto opłaci pięć od sta od wartości rzeczy.

Dopuszczający się tego więcej niż dwa razy ulegnie:

wyższej w zakresie swym karze pieniężnej za to oznaczonej, oraz zabronieniu dalszego prowadzenia handlu lub trudnienia się rzemiosłem, a jeżeli jest cudzoziemcem, wydaleniu za granicę.

882. Kto, przy sprzedaży przez publiczną licytacyą nieruchomości lub ruchomości, drugich, przez podarki, obietnice lub innym sposobem, wstrzyma od współubiegania się przy licytacji, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu do pięciuset rubli.

ODDZIAŁ TRZECI.

O naruszeniu przepisów o handlowych spółkach, stowarzyszeniach i kompaniach.

883. Za fałszowanie akcyj handlowej spółki, stowarzyszenia lub kompanii, winni ulegną:

pózbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłößeie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

884. Kto, w zamiarze wprowadzenia w błąd towarzystwa ubezpieczeń, dopuści się jakiego podstępu lub fałszu, ten,

oprócz kar, za fałsze w artykule 1200 niniejszego Kodexu oznaczonych, utraci prawo do otrzymania wynagrodzenia za ubezpieczoną własność, tudzież do zwrotu opłaty za ubezpieczenie.

сего консенса, когда по закону сіе требуется, тотъ, сверхъ обязанности взять консенсъ съ платою установленной за оный цѣны, подвергается:

взысканіямъ двойной цѣны онаго.

889. Если кто устроить заводъ пушечный, оружейный (кромя лишь фабрикъ охотничьихъ ружей), или же пороховый, то все находящіяся въ семъ заводѣ машины, инструменты, снаряды, а равно и все на нихъ выдѣланное, конфискуются.

890. Хозяинъ фабрики или инаго заведенія, принявшій мастераго или работника безъ надлежащаго вида, подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ одного до трехъ рублей.

891. Кто нарушитъ чью-либо привилегію на изобрѣтеніе, тотъ, сверхъ вознагражденія привилегированнаго за понесенные имъ отъ того убытки, подвергается:

денежному взысканію отъ ста до трехъ сотъ рублей.

892. Кто поддѣлаетъ чужіе клейма или знаки, прикладываемые съ дозволенія правительства къ издѣліямъ или произведеніямъ мануфактуръ, фабрикъ или заводовъ, тотъ, сверхъ вознагражденія за причиненные симъ убытки, подвергается:

ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачь въ рабочій домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

893. Кто изъ людей, принадлежащихъ къ фабрикѣ, заводу или мануфактурѣ, огласитъ какое-либо содержимое въ тайнѣ и ввѣренное ему, въ видѣ тайны, средство, употребляемое при изготовленіи или отдѣлкѣ произведеній тѣхъ фабрикъ, заводовъ или мануфактуръ, когда не было на сіе положительнаго согласія тѣхъ, коимъ сія тайна принадлежитъ по праву, и слѣдственно къ ущербу ихъ, тотъ подвергается за сіе:

рыхъ право tego wymaga, należytego konsensu, ten, oprócz obowiązku wzięcia konsensu za ustanowioną opłatą, ulegnie: karze pieniężnej we dwójnasób wyższej od téjże opłaty.

889. Jeżeli kto urządzi ludwisarnię, fabrykę broni (wyjąwszy broni myśliwskiej), albo założy fabrykę prochu, wówczas wszystkie znajdujące się w takim zakładzie maszyny, narzędzia, przyrządy, niemniej wszystko, co w nim wyrobione było, skonfiskowanem zostanie.

890. Właściciel fabryki lub innego zakładu, który czeladnika lub robotnika bez należytego świadectwa przyjmie, ulegnie: karze pieniężnej od jednego do trzech rubli.

891. Kto wyłącznie przyznane jakiej osobie prawo do wynalazku naruszy, ten, oprócz wynagrodzenia tej osobie rządzonych przez to strat, ulegnie: karze pieniężnej od stu do trzystu rubli.

892. Kto podrobi cudze znaki lub cechy, przykładane z upoważnienia Rządu na wyrobach rękodzielni lub fabryk, ten, oprócz wynagrodzenia rządzonych przez to strat, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od trzech do sześciu miesięcy, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciu w domu roboczym od sześciu miesięcy do roku jednego.

893. Ludzie należący do fabryki lub rękodzielni, którzyby jakibądź trzymamy w tajemnicy, i pod obowiązkiem jej zachowania powierzony sobie sposób, przy sporządzaniu lub wykończaniu wyrobów tych fabryk lub rękodzielni używany, wydali, bez wyraźnego zezwolenia właściciela tajemnicy takowej, a przeto na jego szkodę, ulegną:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

894. За стачку между работниками какого-либо завода, фабрики или мануфактуры, прекратить работы прежде истечения условленнаго съ содержателями сихъ заведеній времени, для того, чтобы принудить хозяевъ къ возвышенію получаемой ими платы, виновные подвергаются:

аресту, зачинщики — на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

а прочіе — отъ семи дней до трехъ недѣль.

895. Если содержатели фабрикъ, заводовъ и мануфактуръ, прежде истечения условленнаго съ работниками сихъ заведеній времени, самовольно понизить плату своихъ работниковъ, или же будутъ заставлять ихъ, вмѣсто слѣдующей имъ платы деньгами, получать ее товарами, хлѣбомъ или другими какими-либо предметами, то они за сіе подвергаются:

денежному высканію отъ ста до трехъ сотъ рублей, и, сверхъ того, обязаны вознаграждать за понесенные въ слѣдствіе сего работниками убытки.

896. Ремесленникъ, который не изготовитъ къ условленному времени отданную ему или заказанную у него работу, и по принесеніи на то жалобы, не представитъ законной къ оправданію своему причины, подвергается за сіе:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до трехъ рублей.

897. Если ремесленникъ, при заказѣ у него работы, будетъ уклоняться отъ условій на счетъ платы за оную, чтобы потомъ требовать несоразмѣрной съ работою или вещію, то онъ, буде принесенная на такое излишнее требованіе жалоба окажется основательною, подвергается:

аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

осажденію въ вѣзю отъ шести мѣсяцевъ до року jednego.

894. Zmowa robotników jakiej fabryki lub rękodzielni, celem zaprzestania roboty przed upływem umówionego z utrzymującymi też zakłady czasu, aby na nich podwyższenie pobieranej płacy wymóży, ściąganie na winnych:

areszt, a mianowicie, na hersztów — od trzech tygodni do do trzech miesięcy,

a na innych — od siedmiu dni do trzech tygodni.

895. Utrzymujący fabryki lub rękodzielnie, którzyby, przed upływem umówionego z robotnikami tych zakładów czasu, samowolnie zniżyli opłatę im należną, lub zmuszali ich do przyjęcia, w miejsce należącęj się im zapłaty w pieniądzu, towarów, chleba, lub innych jakichkolwiek przedmiotów, ulegną:

karze pieniężnej od stu do trzystu rubli, i nadto obowiązani będą wynagrodzić robotnikom straty, w skutek tego przez nich poniesione.

896. Rzemieślnik, który nie wygotuje na czas umówiony danęj sobie lub zamówionęj u siebie roboty, i po zanieśieniu o to skargi nie przedstawi prawnej, usprawiedliwiającej go przyczyny, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do trzech rubli.

897. Rzemieślnik, któryby, przy zamówieniu u niego roboty, uchylał się od ugodzenia się o zapłatę za nią, w tym celu, aby następnie żądać mógł zapłaty wartości rzeczy lub roboty nieodpowiedniej, ulegnie, jeżeli skarga na takie przesadzone żądanie zanieśiona uzasadnioną się okaże:

aresztowi od trzech dni do trzech tygodni, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

898. Слесари, кузнецы и т. п., которые будут дѣлать для лицъ подозрительныхъ ключи по снимкамъ или вообще поддѣльные ключи, отмычки и другія орудія для отпиранія замковъ, хотя бы они сами и не принимали участія въ какой-либо кражѣ, подвергаются за сіе:

денежному взысканію отъ пяти до тридцати рублей;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

Изобличенные въ семь болѣе двухъ разъ, сверхъ опредѣленнаго выше взысканія или наказанія, лишаются права производить свое ремесло. Если же въ семь изобличены работники изъ иностранцевъ, то они, за третій разъ послѣ таковогожъ взысканія или наказанія,

высылаются за границу.

898. Ślusarze, kowale i t. p., którzyby dla osób podejrzanych klucze podług zdjętego odcisku, lub w ogóle klucze dorabiane, wytrychy, i inne narzędzia do otwierania zamków służące wyrabiali, ulegną, chociażby udziału w kradzieży nie mieli:

karze pieniężnej od pięciu do trzydziestu rubli;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy,

stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

Wykroczenia tego więcej niż dwa razy dopuszczający się, oprócz wyżej oznaczonej kary, prawa trudnienia się swém rzemiosłem pozbawieni zostaną. Jeżeliby zaś dopuszczający się tego robotnicy byli cudzoziemcami, wówczas, po poniesieniu kary za trzecie tego rodzaju wykroczenie,

za granicę wydaleniu zostaną.

РАЗДѢЛЪ ДЕВЯТЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПРОТИВЪ ЗАКОНОВЪ О СОСТОЯНІЯХЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О НЕЗАКОННОМЪ ЛИШЕНІИ ПРАВЪ СОСТОЯНІЯ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О сокрытіи истиннаго званія или состоянія какого-либо лица.

899. Кто въ намѣреніи скрыть права состоянія или званіе какого-либо лица похитить, уничтожить, испортить или скроетъ законный актъ, оныя доказывающій, тотъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

900. Определенному въ предшедшей 899 статьѣ наказанію подвергается и тотъ, кто составитъ подложный актъ, или же въ настоящемъ актѣ сдѣлаетъ какія-либо подчистки или переправки, въ намѣреніи лишить кого-либо права состоянія или званія, а равно и всякій, кто завѣдомо воспользуется такимъ подложнымъ или злонамѣренно измѣненнымъ актомъ, или сдѣлаетъ изъ него какое-либо противозаконное употребленіе.

901. За похищеніе или подмѣнъ младенцевъ, съ намѣреніемъ скрыть ихъ настоящее происхожденіе или состояніе, виновные подвергаются;

DZIAŁ DZIEWIĄTY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH PRZECIW USTAWOM, DOTYCZĄCYM PRAW STANU OSÓB.

ROZDZIAŁ PIĘRWSZY.

O NIEPRAWNEM POZBAWIENIU PRAW STANU.

ODDZIAŁ PIĘRWSZY.

O ukryciu rzeczywistej godności lub stanu drugiemu służących.

899. Kto, w zamiarze ukrycia praw stanu lub godności drugiemu służących, zabierze, zniszczy, uszkodzi lub ukryje akt praw takowych dowodzący, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie.

900. Karze, w poprzedzającym 899 artykule postanowionej, ulegnie również ten, kto, w zamiarze pozbawienia drugiego praw stanu lub godności, akt fałszywy sporządzi, albo w prawdziwym skrobania lub zmiany poczyni, jak niemniej i ten, kto z takiego podrobionego lub sfalszowanego aktu świadomie korzystać będzie, albo go w jaki bądź sposób prawu przeciwny użyje.

901. Za porwanie lub zamianę dziecięcia, w zamiarze ukrycia istotnego pochodzenia jego lub stanu, winny ulegnie:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

902. За похищеніе младенца, къ какому бы состоянію онъ ни принадлежалъ, хотя и безъ намѣренія скрыть его настоящее происхожденіе, виновный подвергается:

или ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ; или же заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, съ лишеніемъ нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ;

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ,

смотря по продолжительности времени задержанія похищеннаго младенца и по другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

903. Кто заблудившееся неизвѣстное ему дитя оставить у себя, вмѣсто того, чтобъ немедленно и во всякомъ случаѣ не позднѣе какъ чрезъ трое сутокъ донести о томъ мѣстному начальству, или объявить служителямъ мѣстной полиціи, тотъ за сіе, смотря по продолжительности времени задержанія, подвергается:

денежному взысканію отъ одного до двадцати рублей. Въ случаѣ задержанія ребенка долѣе недѣли безъ донесенія о томъ начальству, виновные приговариваются:

къ денежному взысканію отъ двадцати до пятидесяти рублей.

Еслижъ донесенія не сдѣлано въ продолженіе мѣсяца, то виновный подвергается,

сверхъ денежнаго взысканія отъ двадцати до пятидесяти рублей, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

позбавленію wszelkichъ правъ и zesłaniu do robót ciężkich w zakładachъ fabrycznychъ на czasъ od czterechъ do sześciu latъ.

902. Za porwanie dziecięcia jakiegobądź stanu, chociaż nie w zamiarze ukrycia istotnego jego pochodzenia, winny ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, oddaniu do poprawczychъ areztanckichъ rotъ на czasъ od roku jednego do dwóchъ latъ;

albo zamknięciu w domu poprawy od dwóchъ do trzechъ latъ, z utratą niektórychъ, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanychъ, szczególnychъ правъ i przywilejów;

albo osadzeniu w więzi od trzechъ miesięcy do dwóchъ latъ,

stosownie do przeciągu czasu zatrzymania porwanego dziecięcia, i do innychъ okoliczności winę sprawcy zwiększającychъ lub zmniejszającychъ.

903. Kto zbłąkane, nieznane sobie dziecię pozostawi u siebie i o niemъ bezzwłocznie, a w każdymъ razie najpóźniej w ciągu trzechъ dni, zwierzechności miejscowej lub służomъ miejscowej policji nie doniesie, ten, stosownie do przeciągu czasu zatrzymania dziecięcia, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do dwudziestu rubli.

Jeżeliby dziecię dłużej niżъ przezъ tydzień, bezъ doniesienia o témъ zwierzechności, zatrzymanémъ było, winny skazanymъ zostanie:

na karę pieniężną od dwudziestu do pięćdziesięciu rubli.

Jeżeliby zaś doniesienie w przeciągu miesiąca nie nastąpiło, winny ulegnie,

oprócz kary pieniężnej od dwudziestu do pięćdziesięciu rubli, osadzeniu w więzi od trzechъ do sześciu miesięcy.

Когдажъ заблудившееся дитя было ему известно, и онъ однакожъ не возвратилъ его родителямъ или имѣющимъ о немъ попечение, а съ какимъ-либо намѣреніемъ оставилъ у себя, то за сіе, смотря по цѣли, для коей учинено имъ сіе противозаконное дѣяніе, онъ подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 899; или же тѣмъ, которыя постановляются въ предшедшей 902 статьѣ.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О продажѣ въ рабство и участіи въ торгѣ Неграми.

904. Кто продастъ въ рабство или и подъ другимъ предлогомъ передастъ Азіятцамъ или другимъ иноплеменнымъ кого-либо изъ подданныхъ Его Императорскаго Величества, или состоящее подъ покровительствомъ Россійскихъ законовъ лице, тотъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

905. Кто будетъ изобличенъ въ запрещенномъ законами торгѣ Африканскими Неграми, или же въ какомъ-либо непосредственномъ или иномъ участіи въ таковомъ торгѣ, тотъ за сіе приговаривается:

къ наказаніямъ, въ статьѣ 1133 сего Уложенія опредѣленнымъ за разбой на моряхъ.

Суда, употребленныя для сего противозаконнаго торга, конфискуются.

Тѣ, которые, хотя дѣйствительно и не производили торга Неграми, но изобличены въ приготовленіи и вооруженіи корабля или инаго судна для сего назначенія, подвергаются: наказаніямъ, въ статьѣ 626 сего Уложенія опредѣленнымъ за составленіе шайки для разбоя.

Приготовленныя и вооруженныя ими для торга Неграми суда также конфискуются.

Gdyby wreszcie winny znalazł zblakane dziecko, a nie powrócił go przecież rodzicom lub osobom pieczę o niem mającym, lecz w jakimbądź zamiarze u siebie je pozostawił, wówczas, stosownie do celu, w jakim się tego bezprawnego czynu dopuścił, ulegnie:

karom, w powyższym 899 artykule oznaczonym; albo też tym, które w poprzedzającym 902 artykule są postanowione.

ODDZIAŁ DRUGI.

О запродаваніи въ niewolę i udziale w handlu Murzynami.

904. Kto zaprzeda w niewolę, albo pod innym pozorem wyda Azyatom lub innym obcego plemienia ludom, poddanego Jego Cesarskiej Mości, lub osobę używającą opieki praw Rossyjskich, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do ciężkich robót w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

905. Przekonany o zakazany ustawami handel afrykańskimi Murzynami, albo o bezpośredni lub inny jaki bądź udział w handlu takowym, skazanym zostanie:

na kary, za rozbój na morzu w artykule 1133 niniejszego Kodexu postanowione.

Statki, użyte do tego nieprawnego handlu, skonfiskowane zostaną.

Ci którzyby, nie prowadząc sami handlu Murzynami, w tym celu okręt lub inny statek przygotowali lub uzbroili, ulegną: karom, za zawiązanie bandy w celu popełniania rozbojów w artykule 626 niniejszego Kodexu oznaczonym.

Uzbrojone przez nich i do handlu Murzynami przygotowane statki zostaną również skonfiskowane.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О ПРИСВОЕНИИ ПРАВЪ СОСТОЯНІЯ ИЛИ ОСОБЫХЪ ОНАГО ПРЕИМУЩЕСТВЪ, ИЛИ ЖЕ ЗВАНІЯ, ИЛИ ПОЧЕТНЫХЪ ДОСТОИНСТВЪ, ТИТУЛОВЪ И ИНЫХЪ ОТЛИЧІЙ.

906. Кто, чрезъ составленіе подложныхъ или же измѣненіе настоящихъ какого-либо рода документовъ, или чрезъ употребленіе завѣдомо такихъ подложно составленныхъ или измѣненныхъ къ-либо другимъ документовъ, присвоить себѣ непрінадлежащія ему права состоянія или званія, чинъ, титулъ или знакъ отличія, тотъ за сіе подвергается:

ссылкѣ на житѣ въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Но если при семъ виновный, также чрезъ составленіе подложныхъ или умышенное измѣненіе настоящихъ документовъ, выдавалъ себя за другое лице, принимая имя или фамилію сего лица, то онъ приговаривается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе;

или же къ ссылкѣ на житѣ въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

907. Если обвиняемый въ преступленіи, означенномъ въ предшедшей 906 статьѣ, докажетъ, что онъ не самъ присвоилъ себѣ права состоянія или званія, или же какой-либо титулъ, но лишь продолжалъ пользоваться оными по примѣру отца или инаго старшаго въ родѣ, зная впрочемъ, что сіе было ими присвоено посредствомъ подложно составленныхъ или измѣненныхъ документовъ, то онъ за сіе подвергается:

ROZDZIAŁ DRUGI.

O PRZYWŁASZCZENIU PRAW STANU JAKIEGO LUB SZCZEGÓLNYCH JEGO PRZYWILEJÓW, ALBO TEŻ GODNOŚCI, DOSTOJEŃSTW, TYTUŁÓW I INNYCH ZASZCZYTÓW.

906. Kto, przez sporządzenie fałszywych lub sfałszowanie prawdziwych jakiegobądź rodzaju dokumentów, albo przez użycie świadomie podrobionych lub sfałszowanych przez drugiego dokumentów, przywłaszczy sobie nie służące mu prawa stanu jakiego, godność, rangę, tytuł lub znak zaszczytny, ten ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeliby zaś przy tém winny, za pomocą podrobienia lub sfałszowania dokumentów, udawał siebie za inną osobę, przybierając jej imię lub nazwisko, ukaranym zostanie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do Syberyi na osiedlenie;

albo zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat.

907. Jeżeli obwiniony o przestępstwo, w poprzedzającym 906 artykule opisane, praw stanu lub godności jakiej albo też tytułu sam sobie nie przywłaszczył, lecz jedynie, idąc za przykładem ojca lub innej starszej w rodzie osoby, w dalszym ciągu ich używał, pomimo posiadanej wiadomości, że przez jednę z tychże osób za pomocą podrobionych lub sfałszowanych dokumentów przywłaszczone zostały, ulegnie:

лишенію нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

908. Кто составитъ подложные или измѣнить настоящіе документы, для доставленія кому-либо другому способа присвоить себѣ непринлежащія ему права состоянія или званія, чинъ, титулъ или знакъ отличія, тотъ за сіе подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдаче въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

909. Кто, хотя безъ всякаго злоумышленія противъ Государя, Престола или Государства, а токмо изъ видовъ корысти или иныхъ подобныхъ, дерзнетъ выдавать себя за одного изъ Членовъ Царствующаго Дома, находящихся въ живыхъ или уже скончавшихся, тотъ подвергается за сіе:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжныя работы на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

910. Кто, безъ присвоенія чужихъ или составленія подложныхъ и умышеннаго измѣненія настоящихъ документовъ, будетъ носить какой-либо непринлежащій ему орденъ или иной знакъ отличія, или именоваться непринлежащимъ ему чиномъ или званіемъ, или же именемъ другой фамиліи, тотъ за сіе подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

въ первый разъ денежному взысканію отъ пятидесяти до двухъ сотъ рублей;

во второй — такому же взысканію отъ двухъ сотъ до пяти сотъ рублей;

а въ третій — аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, и о томъ публикуется въ Офиціальной Газетѣ и въ мѣстныхъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ.

утраче нѣкоторыхъ, в артикулѣ 54 нинѣшнего Kodexu описанныхъ, szczególnыхъ правъ и przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat.

908. Kto sporządzi fałszywe lub sfałszuje prawdziwe dokumenta, celem podania drugiemu środka do przywłaszczenia sobie niesłużących mu praw stanu lub godności, rangi, tytułu lub zaszczytnego znaku, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

909. Kto, bez wszelkiego złego zamiaru przeciw Cesarzowi, Tronowi lub Państwu, lecz jedynie dla zysku lub innych temu podobnych widoków, poważy się udawać siebie za jednego z Członków Panującego Domu, przy życiu będących lub już zmarłych, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat.

910. Ktoby, bez przywłaszczenia sobie cudzych, sporządzenia fałszywych lub sfałszowania prawdziwych dokumentów, jakkolwiek nie służący mu order lub inny znak zaszczytny nosił, lub nie należącą mu rangę, godność lub też nazwisko obcego rodu przybrał, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od pięćdziesięciu do dwustu rubli;

za drugim — takiej же karze od dwustu do pięciuset rubli;

a za trzecim — aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy, z ogłoszeniem tego przez Gazetę Rządową i miejscowy Dziennik Gubernialny.

911. Кто, равнымъ образомъ безъ присвоенія чужихъ, составленія подложныхъ или умышеннаго измѣненія настоящихъ документовъ, будетъ именоваться титуломъ непринадлежащаго ему почетнаго достоинства, или употреблять непринадлежащій ему гербъ, или самовольно къ своему гербу присовокупить непринадлежащую роду его или ему лично корону, или иное несльдующее къ сему гербу, по установленнымъ на то правиламъ, украшеніе, тотъ, буде онъ только продолжалъ именоваться симъ титуломъ или употреблять такіе гербы и корону по примѣру отца или инаго старшаго въ родъ его, подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

въ первый разъ лишь денежному взысканію отъ двадцати до пятидесяти рублей;
во второй — такомужъ взысканію отъ пятидесяти до ста рублей;
а въ третій — аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

Когдажъ онъ самъ первый дозволилъ себѣ такое присвоеніе несльдующихъ ему титула, герба или короны, то приговаривается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

въ первый разъ къ денежному взысканію отъ пятидесяти до двухъ сотъ рублей;
во второй — къ такомужъ взысканію отъ двухъ сотъ до пяти сотъ рублей;
а въ третій — къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, и о томъ публикуется въ Офиціальной Газетѣ и въ мѣстныхъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ.

912. Если незаконное присвоеніе правъ состоянія, титула, чина, званія или знака отличія, или непринадлежащаго виновному имени фамиліи, было соединено съ другимъ, кромѣ удовлетворенія малодушнаго тщеславія, намѣреніемъ, и должноствовало служить средствомъ или однимъ изъ

911. Ктобы, również bez przywłaszczenia sobie cudzych, sporządzenia fałszywych lub sfalszowania prawdziwych dokumentów, używał nie służącego mu tytułu honorowego lub niewłaściwego herbu, albo samowolnie na herbie swym umieścić nienależną jego rodowi lub jemu osobiście koronę, albo inną ozdobę, podług istniejących w tym względzie prawideł, temuż herbowi niewłaściwą, ten, jeżeli za przykładem jedynie ojca lub innéj starszéj w rodzie osoby w dalszym ciągu tytuł takowy przybierał, lub takowego herbu i korony używał, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od dwudziestu do pięćdziesięciu rubli;
za drugim — takiejże karze od pięćdziesięciu do stu rubli;
a za trzecim — aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni.

Jeżeliby zaś sam pierwszy dopuścił się takiego przybrania nie należącego mu tytułu, herbu lub korony, skazanym zostanie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

za pierwszym razem, na karę pieniężną od pięćdziesięciu do dwustu rubli;
za drugim — na taką karę od dwustu do pięciuset rubli;
a za trzecim — na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy, z ogłoszeniem tego w Gazecie Rządowej i miejscowym Gubernialnym Dzienniku.

912. Jeżeli nieprawne przywłaszczenie praw stanu, tytułu, rangi, godności, znaku zaszczytnego lub nienależnego nazwiska, spowodowaném było innym, oprócz chęci zaspokojenia błahéj próżności, zamiarem, i miało służyć za środek, lub za jeden ze środków do popełnienia mniej lub więcej zna-

средствъ для совершения какого-либо болѣе или менѣе важнаго обмана, или содѣянія инаго преступленія, то виновный въ томъ подвергается:

наказанію на основаніи постановленныхъ въ статьѣ 157 сего Уложенія правилъ о совокупности преступленій.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О НАРУШЕНІИ ПРАВЪ И ПРЕИМУЩЕСТВЪ, ДАРОВАННЫХЪ ВЫСЧАЙШЕЮ ВЛАСТІЮ РАЗНЫМЪ ВЪ ГОСУДАРСТВѢ СОСТОЯНІЯМЪ.

913. Чиновники Герольдіи и Члены Депутаций Дворянскихъ, которые будутъ изобличены въ неправильныхъ по злоупотребленію или небреженію дѣйствіяхъ при выдачѣ или признаніи актовъ или документовъ на дворянство, или же въ невыдачѣ оныхъ кому слѣдуетъ, или въ непризнаніи достаточно доказанныхъ правъ, а равно и за другія сего рода преступленія или упущенія, подвергаются:

наказаніямъ, въ Раздѣлѣ V сего Уложенія опредѣленнымъ за преступленія и проступки по службѣ и на томъ же основаніи.

914. Тѣ, которые, вопреки установленному для сего порядку и безъ особенныхъ законныхъ къ тому причинъ, не допустить къ участию въ какомъ-либо предпріятіи или дѣйствіи лице, по состоянію или званію своему имѣющее къ тому право и неподвергшееся ни лишенію, ни ограниченію онаго, приговариваются за сѣ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ важность сего нарушенія правилъ:

или къ замѣчанію;

или къ строгому выговору, съ внесеніемъ или безъ внесенія онаго въ послужные ихъ списки;

или къ вычету шести мѣсяцевъ изъ времени службы, и обязаны вознаграждать обиженнаго за причиненный симъ ему убытокъ.

eznego oszukaństwa lub do dokonania innego przestępstwa, winny ulegnie:

karze podług przepisu o zbiegu przestępstw, w artykule 157 niniejszego Kodexu objętego.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O NARUSZENIU PRAW I PRZYWILEJÓW, NADANYCH PRZEZ WŁADZĘ NAJWYŻSZĄ ROZMAITYM W PAŃSTWIE STANOM.

913. Urzędnicy Heroldyi i Członkowie Deputacyi Szlacheckich, przekonani o nieprawne, skutkiem nadużycia lub niedbalstwa, postępowanie przy wydaniu albo przyznaniu aktów lub dokumentów na szlachectwo, o niewydanie ich komu należy, o nieprzyznanie praw dostatecznie udowodnionych, niemniej o inne tego rodzaju przestępstwa lub uchybienia, ulegną:

karom, za przestępstwa i wykroczenia służbowe w Dziale V niniejszego Kodexu oznaczonym, podług objętych w tymże Dziale prawideł.

914. Kto, wbrew istniejącym w tym przedmiocie przepisom i bez szczególnych prawnych ku temu przyczyn, nie dopuści do udziału w jakimkolwiek przedsięwzięciu lub czynności osoby, ze stanu swego lub powołania prawo do tego mającej, i ani pozbawieniu, ani ograniczeniu takowego prawa nie ulegającej, skazanym zostanie, stosownie do okoliczności, zwiększających lub zmniejszających ważność tego naruszenia przepisów:

na napomnienie;

albo na surową nagane, z zapisaniem lub bez zapisania ję do stanu służby;

albo na wytrącenie sześciu miesięcy z czasu służby;

oprócz tego zaś, obowiązany będzie wynagrodzić pokrzywdzonemu zrządzone przez to straty.

915. Чиновникъ судебной или правительственной части, который завѣдомо приговорить или допустить приговорить къ тѣлесному или иному наказанію такое лице, которое, по состоянію своему, или по особымъ постановленіямъ, изъято законами отъ наказаній сего рода, или также завѣдомо приведетъ или допустить привести въ исполненіе противозаконное постановленіе о такомъ наказаніи, подвергается за сіе: наказанію, въ статьѣ 354 сего Уложенія за превышеніе власти опредѣленному.

Если сіе нарушеніе было учинено хотя и безъ умысла, но безъ собранія нужныхъ справокъ и безъ надлежащихъ по закону розысканій о справедливости показаній сего лица, что оно по закону изъято отъ наказаній тѣлесныхъ, то виновный приговаривается за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или къ строгому выговору, съ внесеніемъ или безъ внесенія онаго въ послужной его списокъ;

или и къ отрѣшенію отъ должности.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О ПРОСТУПКАХЪ ПРОТИВЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ О СОДЕРЖАНІИ АКТОВЪ ГРАЖДАНСКАГО СОСТОЯНІЯ.

916. Содержащій акты гражданскаго состоянія, за непредставленіе оныхъ въ положенный срокъ надлежащему начальству для повѣрки, подвергается: денежному взысканію одного рубля.

917. Кто, бывъ къ тому по закону обязанъ, не донесетъ содержащему акты гражданскаго состоянія: 1) о рожденіи младенца, или 2) о найденномъ подкидышѣ, или 3) о нужныхъ для составленія акта обстоятельствахъ скоропостижной смерти, тотъ подвергается за сіе: денежному взысканію одного рубля.

915. Urzędnik sądowy lub administracyjny, który świadomie osądzi lub osądzić dopuści na cielesną lub inną karę osobę, ze względu na stan swój, lub na mocy szczególnych przepisów, od kar tego rodzaju wyłączoną, albo też świadomie wykona lub wykonać dopuści wyrok na podobną karę nieprawnie skazujący, ulegnie:

karze, za przestąpienie władzy w artykule 354 niniejszego Kodexu postanowionej.

Jeżeli naruszenie to przepisów popełnioném zostało bez złego wprawdzie zamiaru, w skutek wszakże niezasiągnięcia potrzebnych wiadomości i bez sprawdzenia w sposób prawem przepisany twierdzenia osoby powyższej, że jest od kar cielesnych prawem wyłączoną, winny ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

surowej naganie, z zapisaniem lub bez zapisania jęj do stanu służby;

albo złożeniu z urzędu.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O WYKROCZENIACH PRZECIW PRZEPISOM O UTRZYMYWANIU AKT STANU CYWILNEGO.

916. Utrzymujący akta stanu cywilnego, za nieprzedstawienie ich w czasie oznaczonym do sprawdzenia właściwej zwierzchności, skazanym zostanie: na karę pieniężną jednego rubla.

917. Kto, będąc do tego prawem obowiązany, utrzymującemu akta stanu cywilnego nie doniesie: 1) o urodzeniu dziecicia, 2) o znalezieniu podrzutka, albo 3) o potrzebnych dla sporządzenia aktu okolicznościach nagłej śmierci, ten ulegnie: karze pieniężnej jednego rubla.

918. Раввины, Иманы и другіе духовные не Христіанскихъ вѣроисповѣданій, которые, по совершеніи брака между лицами своихъ вѣроисповѣданій, не явятся, вмѣстѣ съ новобрачными, къ чиновнику, содержащему акты гражданского состоянія, для составленія акта о бракосочетаніи, подвергаются:

Раввины — денежному взысканію десяти рублей;

а Иманы и другіе духовные не Христіанскихъ вѣроисповѣданій — взысканію трехъ рублей.

919. Чиновникъ, содержащій акты гражданского состоянія, который, удостовѣрившись что бракосочетаніе лицъ не Христіанскихъ вѣроисповѣданій совершено было въ противность существующихъ правилъ, не донесетъ о томъ немедленно Прокурору по принадлежности, подвергается за сіе:

денежному взысканію трехъ рублей.

920. За всякое другое несоблюденіе постановленій о содержаніи, храненіи или повѣркѣ актовъ гражданского состоянія, а равно и о составленіи самыхъ актовъ и выдачѣ изъ оныхъ выписей, виновный подвергается:

въ первый разъ денежному взысканію отъ одного до пяти рублей;

во второй и третій, а въ случаѣ особой важности и въ первый разъ, денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей.

918. Rabini, Imani i inni duchowni niechrześcijańskiego wyznania, którzy, po dopełnieniu ślubnego obrzędu między osobami ich wyznania, dla spisania aktu małżeństwa, przed urzędnikiem utrzymującym akta stanu cywilnego razem z nowożeńcami się nie stawiają, ulegną:

Rabini — karze pieniężnej dziesięciu rubli;

a Imani i inni duchowni niechrześcijańskich wyznań — podobnejże karze trzech rubli.

919. Urzędnik utrzymujący akta stanu cywilnego, który, przekonawszy się, że małżeństwo między osobami niechrześcijańskich wyznań zawartém było wbrew istniejącym przepisom, o tém bezzwłocznie właściwemu Prokuratorowi nie doniesie, ulegnie:

karze pieniężnej trzech rubli.

920. Za każde inne przestąpienie przepisów o utrzymywaniu, zachowywaniu lub sprawdzaniu ksiąg aktów stanu cywilnego, niemniej o sporządzaniu samych aktów i wydawaniu z nich wypisów, winny ulegnie:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od jednego do pięciu rubli;

za drugim i trzecim, a w przypadkach szczególnej ważności i za pierwszym razem, karze pieniężnej od pięciu do pięćdziesięciu rubli.

РАЗДѢЛЪ ДЕСЯТЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ ПРОТИВЪ ЖИЗНИ, ЗДРАВІЯ,
СВОБОДЫ И ЧЕСТИ ЧАСТНЫХЪ ЛИЦЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О СМЕРТОУБИЙСТВѢ.

921. За умышленное убійство отца или матери, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ безъ срока. По прибытіи ихъ въ мѣсто каторжной работы, они ни въ какомъ случаѣ и ни по какимъ причинамъ не переводятся въ отрядъ исправляющихся, увольняются отъ работъ не иначе, какъ за совершенною къ онымъ отъ дряхлости неспособностію, и даже тогда не освобождаются отъ содержанія въ острогѣ.

922. Кто, бывъ уже однажды наказанъ за учиненное съ обдуманномъ намѣреніемъ или умысломъ убійство, будетъ снова изобличенъ также въ смертоубійствѣ предумышленномъ, тотъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ безъ срока.

923. Наказанію, опредѣленному въ предшедшей 922 статьѣ, подвергается также виновный въ убійствѣ предумышленномъ:

жены своей или мужа, сына своего или дочери, родныхъ дѣда или бабки, внука или внуки и вообще од-

DZIAŁ DZIESIĄTY.

O PRZESTĘPSTWACH PRZECIW ŻYCIU, ZDROWIU,
WOLNOŚCI I HONOROWI OSÓB PRYWATNYCH.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O ZABÓJSTWIE.

921. Kto ojca lub matkę umyślnie zabije, ulegnie: pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach na czas nieograniczony. Po przybyciu zaś swém na miejsce robót ciężkich, w żadnym przypadku i z żadnych powodów do oddziału skazanych, okazujących poprawę, przeniesionym być nie może, a od robót uwolnionym zostanie jedynie ze względu na zupełną, skutkiem zgrzybiałości, niezdadność, lecz i wówczas od uwięzienia wolnym nie będzie.

922. Kto raz już za rozmyślne zabójstwo karany, znowu rozmyślnie zabójstwo popełni, ulegnie: pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach na czas nieograniczony.

923. Karze, w poprzedzającym 922 artykule postanowionej, ulegnie również ten, kto rozmyślnie popełni zabójstwo na osobie:

żony lub męża, syna lub córki, dziada lub baby, wnuka lub

ного изъ родственниковъ восходящей или нисходящей прямой линіи, въ какой бы то ни было степени; или роднаго брата или родной сестры, роднаго дяди или родной тетки; или начальника или господина, или членовъ семейства господина вмѣстѣ съ нимъ живущихъ, или хозяина или мастера, у кого убійца находился въ услуженіи, рабѣ или ученіи; или человека, коему убійца былъ долженъ воспитаніемъ своимъ или содержаніемъ.

Наказаніе смягчается тремя степенями въ случаѣ когда убійство незаконнорожденныхъ сына или дочери совершено матерью отъ стыда или страха, при самомъ рожденіи младенца, если однакожь при семъ не будетъ доказано, что она была уже прежде виновна въ томъ же преступленіи. Когдажъ дѣтоубійство сего рода было непредумышленное, то виновная въ ономъ женщина, особенно если она незамужняя и разрышилась отъ бремени въ первый разъ, подвергается токмо:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ или менѣе отдаленныхъ мѣстахъ Сибири, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ея.

924. Кто, съ обдуманнѣмъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ, убьетъ женщину беременную, зная, что она въ семъ положеніи, тотъ подвергается за сіе:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ пятнадцати до двадцати лѣтъ.

925. Къ определенному въ предшедшей 924 статьѣ наказанію приговариваются также виновные въ убійствѣ съ обдуманнѣмъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ:

1) Когда сіе убійство учинено или чрезъ поджогъ или чрезъ произведенное взрывомъ пороха или газа, или инымъ образомъ разрушеніе строенія, или же чрезъ учиненное

wnuczki, i w ogóle krewnego w linii prostéj, wstępnéj lub zstępnéj, jakiegobądź stopnia; albo rodzonych lub przyrodnych tak brata lub siostry, jak i stryja, wuja lub ciotki; albo zwierzchnika, pana lub mieszkającego z tym ostatnim jednego z członków jego rodziny, albo gospodarza lub majstra, u którego zabójca zostawał w służbie, na robocie lub nauce; albo téż na osobie, której zabójca winien był swoje wychowanie lub utrzymanie.

Kara powyższa zniżoną będzie o trzy stopnie, jeżeli zabójstwo dziecka z nieprawego łoża przez matkę własną, ze wstydu lub obawy, zaraz przy porodzeniu popełnioném zostało, chyba by udowodnioném przytém było, że już przedtém podobnego przestępstwa się dopuściła. Jeżeliby zaś dzieciobójstwo tego rodzaju nie rozmyślnie popełnioném zostało, kobieta, która się go dopuściła, zwłaszcza niezamężną będąc i przy piérwszém porodzeniu, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do odleglejszych lub mniej odległych miejsc Syberyi na osiedlenie, stosownie do okoliczności winę jej zwiększających lub zmniejszających.

924. Kto ciężarną niewiastę, wiedząc że się w tym stanie znajduje, rozmyślnie zabije, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach na czas od piętnastu do dwudziestu lat.

925. Karze, w poprzedzającym 924 artykule postanowionej, ulegną również sprawcy rozmyślnego zabójstwa:

1) Gdy zabójstwo popełnioném zostało przez podpalenie, przez zniszczenie budowli, za pomocą wysadzenia prochem lub gazem, albo innym sposobem zrządzone, przez zatopienie, za pomocą

прорваніемъ плотины или другимъ какимъ-либо способомъ потопленіе, или же чрезъ порчу мостовъ, желѣзныхъ дорогъ, или чрезъ выстрѣлы въ толпу людей, хотя и для лишенія жизни одного только человѣка, и вообще чрезъ такія дѣйствія, отъ коихъ подвергались гибели или опасности нѣсколько лицъ, или и цѣлое селеніе или городъ;

2) Когда убитый лишенъ жизни чрезъ истязанія, или же былъ предъ тѣмъ подвергаемъ какимъ-либо, болѣе или менѣе жестокимъ мученіямъ;

3) Когда для учиненія своего злодѣянія убійца скрывался въ какой-либо засадѣ, или заманилъ убитого въ такое мѣсто, гдѣ онъ удобнѣе могъ посягнуть на жизнь его;

4) Когда убійство учинено для ограбленія убитого, или для полученія наслѣдства, или вообще для завладѣнія какою-либо собственностію его или другаго лица;

5) Когда оно учинено посредствомъ отравленія.

926. Виновный въ убійствѣ съ обдуманномъ заранѣ намѣреніемъ или умысломъ, безъ тѣхъ особенныхъ, увеличивающихъ вину его обстоятельствъ, которые означены въ предшедшихъ 921 — 925 статьяхъ, подвергается:

лишенію всехъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати лѣтъ.

Если однакожъ убійство, хотя и безъ тѣхъ увеличивающихъ вину обстоятельствъ, на которыя указываетъ въ статьяхъ 921 — 925, учинено не однимъ лицомъ, а нѣсколькими, по предварительному между ими на сіе соглашенію, то зачинщики,

по лишеніи всехъ правъ, приговариваются къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ пятнадцати до двадцати лѣтъ.

927. Кто учинитъ убійство, хотя и безъ обдуманнаго заранѣ намѣренія или умысла, въ запальчивости или раздраженіи, но однакожъ и не случайно, а зная, что онъ посягаетъ на жизнь другаго, тотъ приговаривается:

zerwania tamy lub innym sposobem sprawione, przez zepsucie mostów, dróg żelaznych, przez strzelanie w tłum ludzi, choćby dla zabicia jednej tylko osoby, i w ogóle przez takie działania, które groziły zgubą lub niebezpieczeństwem kilku osobom, albo też całej osadzie lub miastu;

2) Gdy zabity pozbawionym został życia przez zadanie mu udęceń, albo gdy, przed odjęciem życia, wyrządzone mu były mniej lub więcej srogi męczarnie;

3) Gdy, dla spełnienia swęj zbrodni, zabójca czatował z zasadzki, lub zwabił zabitego w takie miejsce, w którem dogodniej mógł targnąć się na jego życie;

4) Gdy zabójstwo popełnionem zostało celem zrabowania zabitego, otrzymania spadku, lub w ogóle dla owładnięcia jakiegobądź własności jego lub trzeciej osoby;

5) Gdy zabójstwo popełnionem zostało przez otrucie.

926. Kto się rozmyślnie zabójstwa dopuści, bez szczególnych wszakże, w powyższych 921 — 925 artykułach wymienionych, a winę jego zwiększających okoliczności, ten ulegnie: pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat.

Jeżeliby jednak zabójstwo, wprawdzie bez wymienionych w artykułach 921 — 925 zwiększających winę okoliczności, nie przez jedną wszakże, lecz przez więcej osób, w skutek poprzedniej między nimi umowy, popełnionem zostało, wówczas herszei ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach na czas od piętnastu do dwudziestu lat.

927. Kto popełni zabójstwo w zapalczywości lub w gwałtowném uniesieniu, wprawdzie bez rozmysłu, jednakże nie przypadkowo, lecz z wiadomością, że się targa na życie cudze, skazanym zostanie:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ.

Если и въ такомъ случаѣ злодѣяніе совершено надъ лицомъ, съ коимъ виновный имѣлъ означенныя въ предшедшей 923 статьѣ родственныя, брачныя или особыя по службѣ, положенію или полученнымъ отъ онаго благодѣяніямъ связи, то наказаніе его возвышается одною степенью.

928. Кто имѣя намѣреніе нанести кому-либо смерть, вмѣсто сего лица, по ошибкѣ или иному случаю, лишитъ жизни другаго, тотъ подвергается:

тому же самому наказанію, какому на основаніи предшедшихъ 921—927 статей онъ долженствовалъ бы подвергнуться, если бы умертвилъ того, на жизнь коего онъ имѣлъ умыселъ.

929. За всякія принимаемыя для совершения убійства мѣры, каковы суть: приобрѣтеніе или приготовленіе нужныхъ для того оружія, или иныхъ орудій и снарядовъ, или яда и т. п., когда сіи приготовленія были дѣлаемы съ намѣреніемъ совершить убійство, но однакожь не доказано, чтобы подсудимый былъ отъ сего удержанъ лишь независѣвшими отъ него обстоятельствами, а не собственнымъ побужденіемъ и раскаяніемъ, виновный подвергается:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Когдажь, напротивъ, онъ вполне изобличенъ въ томъ, что лишь обстоятельства воспрепятствовали ему приступить къ совершенію преднамѣреннаго имъ преступленія или къ настоящему на оное покушенію, то онъ приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

930. Кто зная и предвидя, что отъ предпринимаемаго имъ какого-либо противозаконнаго дѣйствія другое лицо или нѣсколько лицъ должны подвергнуться опасности, не смотря на то, исполнить преднамѣренное, и, хотя безъ прямого

на позбавленіе wszelkichъ правъ i zesłanie do robót ciężkich w twierdzachъ на czasъ od dziesięciu do dwunastu lat.

Jeżeli zaś w tymъ przypadku zbrodnia dokonana została na osobie, z którą przestępcę łączyły wymienione w powyższymъ 923 artykule związki pokrewieństwa lub małżeństwa, albo szczególne, ze służby, położenia lub odebranychъ dobrodziejstwъ wynikające stosunki,

kara o jeden stopień podwyższoną zostanie.

928. Kto, mając zamiar zadać śmierć jakiej osobie, zamiastъ niej, inną osobę skutkiemъ błędu lub innego przypadku życia pozbawi, ulegnie:

takiejże samej karze, jakiej z mocy poprzedzającychъ 921—927 artykułówъ powinienby ulecъ za zabójstwo tej osoby, którą życia pozbawić zamierzył.

929. Za przedsięwzięcie środkówъ do popełnienia zabójstwa służyć mającychъ, jakimi są: nabycie lub przysposobienie potrzebnej do tego broni, lub innychъ narzędzi i przyrządów, albo trucizny i t. p., jeżeli te przygotowania czynione były w zamiarze popełnienia zabójstwa, a dowiedzionémъ jednakъ nie zostało, że obwiniony od wykonania tego zamiaru odstąpiłъ jedynie z powodu okoliczności od woli jego niezawisłychъ, nie zaś z własnychъ побudek i żalu, winny ulegnie:

osadzeniu w więzy od roku jednego do dwóchъ lat.

Jeżeliby zaś przeciwnie, obwinionemu niewątpliwie dowiedzionémъ zostało, że do spełnienia lub do rzeczywistego usiłowania zamierzonego przestępstwa jedynie okoliczności przystąpić mu przeszkodziły, wówczas ulegnie:

pozbawieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie.

930. Kto, wiedząc i przewidując, że w skutekъ nieprawego czynu, jaki przedsięwzięje, inna osoba lub kilka osób на niebezpieczeństwo narażone być muszą, bezъ względu на to przecież, czyn przedsięwzięty wykona, i choćby bezъ wyraźnego

умысла учинить убійство, лишить кого-либо жизни, тотъ, смотря по роду и важности самаго противозаконнаго дѣянiя его, а равно и по роду и по большей или меньшей опасности, которую виновный не могъ не предвидѣть и другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ, подвергается за сiе:

лишенiю всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до двѣнадцати лѣтъ.

931. Кто при содѣянiи какого-либо соединеннаго съ насильственными дѣйствiями преступленiя, каковы суть: возстанiе противъ установленныхъ правительствомъ властей, сопротивленiе онымъ, взломъ тюремъ, освобожденiе преступниковъ, насильственное завладѣнiе чужою собственностiю и т. п., учинить убійство, хотя и безъ прямого на оное намѣренiя, тотъ за сiе подвергается:

наказанiю, въ предшедшей 930 статьѣ опредѣленному; но если за преступленiе, при содѣянiи коего совершено убійство, опредѣлено закономъ наказанiе строже означеннаго въ предшедшей 930 статьѣ, то виновный въ ономъ приговаривается:

къ самой высшей мѣрѣ наказанiя за то преступленiе положеннаго, на основанiи правилъ, постановленныхъ о совокупности преступленiй въ статьѣ 157 сего Уложенiя.

932. Женщина, которая отъ стыда или страха, хотя и не умертвить незаконнорожденнаго своего младенца, но оставить его безъ помощи и младенецъ отъ того лишится жизни, приговаривается за сiе:

къ ссылкѣ на житѣе въ губернiи Томскую или Тобольскую, съ заключенiемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде она по закону не изъята отъ наказанiй тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ рабочiй домъ на время отъ трехъ до шести лѣтъ, на основанiи постановленiй статьи 85 сего Уложенiя.

замiarу спелнениа забойства, зыча кого поzbави, ten, stoso-wnie do rodzaju i waznosci samego nieprawego czynu swego, tudziez stosownie do rodzaju i stopnia niebezpieczestwa, ktorego nie mogl nie przewidziec, niemniej w miare innych okolicznosci wine jego zwikszajacych lub zmniejszajacych, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zeslanie do robót cięzkich w twierdzach na czas od ośmiu do dwunastu lat.

931. Kto przy wykonaniu jakiegobądź z czynami gwałtownemi połączonego przestępstwa, jakimi są: bunt lub opór przeciw władzom rządowym, wyłamanie więzienia, oswobodzenie przestępców, gwałtowne owładnięcie cudzej własności i t. p., popełni zabójstwo, choćby bez wyraźnego zamiaru spełnienia go, skazanym zostanie:

na karę, w poprzedzającym 930 artykule oznaczoną.

Jeżeli wszakże za przestępstwo, przy wykonaniu którego zabójstwo popełnionem zostało, prawo oznacza karę surowszą od tej, jaka w poprzedzającym 930 artykule jest postanowioną, wówczas sprawca tegoż przestępstwa ulegnie:

najwyższej w zakresie swym karze za to przestępstwo oznaczonej, podług przepisu o zbiegu przestępstw, w artykule 157 niniejszego Kodexu objętego.

932. Jeżeli kobieta, ze wstydu lub obawy, nie zabije wprawdzie dziecka swego z nieprawego łoża, jednakże bez pomocy je pozostawi, i skutkiem tego dziecie życie utraci, ukaraną zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączoną, zamknięciem w domu roboczym od trzech do sześciu lat, w myśl przepisów w artykule 85 niniejszego Kodexu objętych.

Если однакожь будетъ доказано, что младенецъ родился мертвымъ и мать, волнуемая стыдомъ или страхомъ, только скрыла его тѣло, вмѣсто того, чтобы объявить о семъ какъ слѣдовало, то за сіе она подвергается лишь:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ея.

Лица, состоящія съ такою женщиною въ близкихъ отношеніяхъ родства или власти надъ нею, или же вмѣстѣ съ нею жительствующія, которыя не предприняли мѣръ для предупрежденія такого оставленія или сокрытія младенца, имѣя въ томъ поводъ и возможность, подвергаются за сіе: денежному взысканію отъ пяти до тридцати рублей; или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

933. Кто, безъ вѣдома и согласія беременной женщины, умышленно какимъ бы то ни было средствомъ произведетъ изгнаніе плода ея, тотъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Ежели, въ слѣдствіе сего преступленія, причинится самой беременной женщинѣ, сверхъ изгнанія плода ея, какое-либо тяжкое поврежденіе въ здоровьѣ, то виновный,

по лишеніи всѣхъ правъ, приговаривается къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

Когдажь отъ того послѣдовала и смерть беременной женщины, то виновный въ семъ,

по лишеніи всѣхъ правъ, подвергается ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

934. Кто, съ вѣдома и по согласію самой беременной женщины, употребитъ съ умысломъ какое-либо средство для изгнанія плода ея, тотъ за сіе подвергается:

Jeżeli jednak dowiedzioném będzie, że dziecko wydane zostało na świat nieżywém i że matka ukryła tylko ciało jego, pod wpływem wstydu lub obawy, zamiast doniesienia o urodzeniu komu należy, wówczas ulegnie ona:

osadzeniu w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego, stosownie do okoliczności winę jej zwiększających lub zmniejszających.

Osoby, zostające z taką kobietą w bliskich związkach pokrewieństwa, lub mające nad nią władzę, albo z nią mieszkające, któreby, mając ku temu powód i możność, nie użyły przecież stosownych środków celem zapobieżenia opuszczeniu lub ukryciu dziecięcia, ulegną:

karze pieniężnej od pięciu do trzydziestu rubli;

albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

933. Kto, bez wiedzy i zezwolenia ciężarnej niewiasty, umyślnie płód jej jakimkolwiek sposobem spędzi, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat.

Jeżeli, w skutek tego przestępstwa, sama ciężarna niewiasta, oprócz spędzenia płodu, poniesie ciężki uszczerbek na zdrowiu, sprawca skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat.

Jeżeli zaś ztąd śmierć ciężarnej niewiasty nastąpiła, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

934. Kto, za wiedzą i zezwoleniem ciężarnej niewiasty, w złym zamiarze jakiegobądź środka do spędzenia jej płodu użyje, ulegnie:

лишению всехъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

Сама беременная женщина, которая, по собственному произволу или по согласію съ другимъ, употребить какое-либо средство для изгнанія плода своего, подвергается:

лишению всехъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

935. Наказанія, опредѣляемыя въ предшедшихъ 933 и 934 статьяхъ.

возвышаются одною степенью, если въ употребленіи средствъ для изгнанія плода беременной женщины изобличены врачъ, акушеръ, повивальная бабка или аптекаръ, или же когда дознано, что подсудимый былъ уже и прежде виновенъ въ семъ преступленіи.

936. Если въ слѣдствіе нанесенныхъ не по неосторожности, а съ намѣреніемъ, хотя и безъ умысла на убійство, побоевъ или иныхъ насильственныхъ дѣйствій, причинится кому-либо смерть, то виновный въ семъ приговаривается:

къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ;

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его;

сверхъ сего, если онъ Христіанинъ, то предается церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

Когдажъ при содѣяніи сего преступленія было и злоупотребленіе власти, то виновный,

сверхъ вышеозначеннаго наказанія, лишается навсегда права на какое-либо управленіе или должность съ властью соединенныя.

pozbawieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu na osiedlenie w odleglejszychъ miejscachъ Syberyi.

Sama ciężarna niewiasta, która, z własnego popędu lub za zmoową z kim innym, użyje jakiegobądź środka do spędzenia swego płodu, ulegnie:

pozbawieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie.

935. Kary, w poprzedzającychъ artykułachъ 933 i 934 oznaczone,

o jeden stopień podwyższone zostaną, jeżeliby użycia środkówъ do spędzenia płodu niewiasty ciężarnej dopuścili się: lekarz, akuszer, akuszerka lub aptekarz, albo jeżeliby obwiniony poprzednio już podobne przestępstwo popełnił.

936. Jeżeli kto życie utraci, skutkiemъ pobicia lub innychъ gwałtownychъ czynówъ, bezъ zamiaru odjęcia życia, nie przez samą wszakże nieostrożność, lecz umyślnie dokonanychъ, sprawca czynówъ tychъ ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do trzechъ lat, z utratą niektórychъ, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanychъ, szczególnychъ правъ i przywilejów; albo osadzeniu w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększającychъ lub zmniejszającychъ;

oprócz tego, jeżeli jest Chrześcianinemъ, ulegnie pokucie kościelnej podługъ zarządzenia swęj duchownęj zwierzchności.

Jeżeliby zaś popełnieniu tego przestępstwa towarzyszyło nadużycie władzy, winny,

oprócz poniesienia powyższęj kary, pozbawionymъ zostanie na zawsze prawa do sprawowania jakiegobądź zarządu lub obowiązkówъ, do którychъ władza jestъ przywiązana.

937. Если въ начавшейся безъ всякаго намѣренія на совершеніе убійства дракъ, кому-либо будетъ нанесена смерть, то участвовавшіе въ насильственныхъ противъ убитаго дѣйствіяхъ подвергаются наказаніямъ на слѣдующемъ основаніи:

1) Когда извѣстно, къмъ именно нанесены убитому удары смертельные, виновный или виновные въ томъ приговариваются:

къ заключенію въ смиренномъ домъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ,

и сверхъ того, если они Христіане, предаются церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

2) Когда же нанесшіе убитому смертельные удары не извѣстны, то бывшіе зачинщиками драки или возбуждавшіе къ продолженію или возобновленію оной словами или дѣломъ, подвергаются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ: заключенію въ смиренномъ домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

а всѣ прочіе, участвовавшіе въ дракъ, приговариваются: къ заключенію въ тюрьмъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

938. Кто, безъ намѣренія учинить убійство, дозволить себѣ какое-либо дѣйствіе, противное ограждающимъ личную безопасность и общественный порядокъ постановленіямъ, и послѣдствіемъ онаго, хотя и неожиданнымъ, причинится кому-либо смерть, тотъ за сіе подвергается:

заключенію въ тюрьмъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Если однакожъ за то противное установленному порядку дѣланіе опредѣлено въ законахъ другое строжайшее наказаніе, то виновный подвергается оному,

937. Jeżeli kto w bitwie, między wielu osobami bez wszelkiego zamiaru popełnienia zabójstwa wszczętęj, śmierć poniesie, wówczas ci, którzy w gwałtownych przeciw niemu czynach udział mieli, ulegną karze podług następnych prawideł:

1) Gdy jest wiadomem, kto mianowicie zabitemu śmiertelne razy zadał, sprawca ich lub sprawcy skazani zostaną:

na zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów;

a nadto, jeżeli są Chryścianami, ulegną pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej zwierzchności.

2) Gdy zaś sprawca śmiertelnych razów nie jest wiadomym, wówczas ci, którzy hersztami bitwy byli, albo słowem lub czynem do przedłużenia jęj lub wznowienia pobudzali, ulegną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

zamknięciu w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego;

a wszyscy inni, którzy w bitwie udział mieli, skazani zostaną: na osadzenie w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

938. Kto, bez zamiaru popełnienia zabójstwa, dopuści się czynu przeciwnego ustawom, bezpieczeństwo osobiste i porządek publiczny ochraniającym, i czynem takowym, chociaż nieprzewidzianie, śmierć czyją zrządzi, ten ulegnie:

osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

Jeżeli wszakże za czyn powyższy, istnjącemu porządkowi przeciwny, prawo stanowi inną surowszą karę, wówczas skazanym zostanie:

на основаніи правилъ, постановленныхъ о совокупности преступленийъ въ статьѣ 157 сего Уложенія.

Во всякомъ случаѣ, буде онъ принадлежитъ къ одному изъ Христіанскихъ вѣроисповѣданій, то
предается церковному покаянію по усмотрѣнію своего духовнаго начальства.

939. Кто и при необходимой личной оборонѣ, о коей упоминается въ статьяхъ 108, 109 и 110 сего Уложенія, превзойдетъ полагаемые оной сею необходимостію предѣлы, и безъ нужды, послѣ уже отвращенія грозившей опасности, нанесетъ нападавшему на него смерть, тотъ, смотря по роду побужденія, коему онъ слѣдовалъ и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается за сіе:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или аресту на время отъ трехъ до семи дней;

или же токмо строгому выговору въ присутствіи суда,

и во всякомъ случаѣ, если онъ Христіанинъ,
предается церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

940. Если отъ дѣянія, закономъ невоспрещеннаго и такого рода, что нельзя было съ вѣроятностію ожидать вредныхъ отъ него послѣдствій, но однакожъ явно неосторожнаго, причинится кому-либо смерть, то виновный или виновные въ непринятіи надлежащихъ мѣръ предосторожности, подвергаются за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, и сообразно съ правилами, означенными въ статьѣ 117 сего Уложенія:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или аресту на время отъ трехъ дней до трехъ мѣсяцевъ;

или же строгому выговору въ присутствіи суда.

на tę ostatnią karę, w myśl przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

W każdym zaś przypadku, jeżeli jest Chrześcianinem, ulegnie też pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej zwierzchności.

939. Kto w przypadku koniecznej obrony, o której mowa w artykułach 108, 109 i 110 niniejszego Kodexu, przestąpiwszy właściwe jej ze względu na konieczność granice, bez potrzeby, już po odwróceniu grożącego niebezpieczeństwa, napastnikowi swemu śmierć zada, ten, stosownie do rodzaju pobudek, któremi był powodowanym i w miarę innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, skazanym zostanie:

na osadzenie w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na areszt od trzech do siedmiu dni;

albo tylko na surową naganą w obec sądu;

w każdym zaś razie, jeżeli jest Chrześcianinem,

ulegnie pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej zwierzchności

940. Jeżeli kto życie utraci skutkiem czynu prawem niewzbronionego, z którego, jakkolwiek z istoty swęj był jawnie nieostrożnym, nie można było przecież prawdopodobnie następstw szkodliwych przewidywać, wówczas winny lub winni zaniechania należytych środków ostrożności skazani zostaną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających, jak niemniej w myśl przepisów, w artykule 117 niniejszego Kodexu zawartych:

na osadzenie w więzy od trzech do sześciu miesięcy;

albo na areszt od trzech dni do trzech miesięcy;

albo na surową naganą w obec sądu.

Они также, буде принадлежать къ одному изъ Христіанскихъ исповѣданій, во всякомъ случаѣ предаются церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

941. Кто, въ случаѣ когда какою-либо женщиною будетъ рожденъ младенецъ чудовищнаго вида, или даже имѣющій человѣческаго образа, вмѣсто того, чтобъ донести о томъ надлежащему начальству, лишитъ сего уroda жизни, тотъ за сіе, по невѣжеству или суевѣрію, посягательство на жизнь существа, рожденнаго отъ человѣка и слѣдственно имѣющаго человѣческую душу, приговаривается:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Сверхъ того, если онъ Христіанинъ, то передается церковному покаянію по усмотрѣнію своего духовнаго начальства.

942. Кто случайно, не только безъ намѣренія, но и безъ всякой съ его стороны неосторожности, причинить смерть человѣку, тотъ не подвергается никакому за сіе наказанію, и самое церковное покаяніе можетъ быть на него налагаемо не иначе, какъ по собственному его желанію или особому постановленію духовнаго начальства его.

943. Смертоубійство также не вѣняется въ преступленіе:

1) Когда оное было послѣдствіемъ дозволяемой закономъ обороны собственной жизни, или чуждому и чести женщины, или жизни другаго, безъ нарушенія необходимыхъ и въ семъ случаѣ границъ и правилъ, сообразно съ постановленіями статей 108, 109 и 110 сего Уложенія;

2) Когда чиновникъ или служитель карантинной стражи убьетъ человѣка, покушающагося бѣжать изъ-подъ надзора ея, или прорваться за карантинную черту, или бѣжать изъ

Въ каждомъ за́ случаѣ, ежели належа́ до одного зъ вьзна́нъ Хрѣсѣіа́нскихъ,

улегна́ покucie ко́сцелнѣ́ подлугъ за́ра́дженіа свѣ́й дуcho-wnѣ́ звierzehnósci.

941. Кто, вь случаѣ вьдана на свіа́тъ прьезъ невіастѣ плóду потворного, луб не маіа́его наветъ лудзі́ей постачи, за-мíа́ст doniesieníа о тѣ́мъ влáсцívѣ́й звierzehnósci, плóдъ ten жьíа́ поzbавí, ten за takowe, z cíemnotы lуб zabobonu pochodzące, targńíe sіę na жьíа́e ístoty z cзłowíека zrodzonѣ́, a затѣ́мъ duszę lудzką маіа́е́ей, ulegńíe:

zesłaníu na mieszkanie do Tomskі́ей lуб Tobolskі́ей guberníи, а ежели не jest od kar cielesnych prawem wyláczony, oddaníu do poprawczych arestancckíeh rot na czas od roku jednego do dwóch lat;

oprócz tego за́, ежели jest Chrzęścíанíнемъ, ulegńíe покucie ко́сцелнѣ́́ подлугъ за́ра́дженіа свѣ́й дуcho-wnѣ́́ звierzehnósci.

942. Кто прьпадкíемъ, не ть́лько безъ заміа́ру, а́е і безъ wszelkі́ей ze swѣ́й strony nieostróznosci, прьзпъравí cзłowíека о śmíerć, ten żadnѣ́й за to karze не ulegńíe, а наветъ покута ко́сцелна мо́же mu бь́е naznaczoną ть́лько на wlasne jego жь́а-данíe, lуб w skutek szczególnego postanowíeníа duchownѣ́й je-go звierzehnósci.

943. Zabójstwo не jest równíе́ż за przestępstwo uwa-żanémъ:

1) Gdy nastąpíło skutkiem dozwołonѣ́й prawem obrony wlasnego жь́íа́, lуб wstydu і cзчi niewíesćíей, albo жь́íа́ ínnѣ́й osoby, bez przestąpíeníа wlasćívych w tym прьзпадкѣ́ granic, і z zachowaníемъ prawídeł, w artykułach 108, 109 і 110 niniejszego Kodexu objętych;

2) Gdy urzędńík lуб sлуга, do straży прьзъ kwarantанíе належа́ей, zabíje cзłowíека usílującego zbíedz z pod jѣ́j dozoru, прьздрзс́іę sіę за lınıą kwarantаны, lуб z samѣ́й kwarantаны uciec, і uzná-

карантина, и будетъ признано, что безъ сего нельзя было остановить его покушенія;

3) Когда и частнымъ челоѣкомъ будетъ убитъ старающійся бѣжать изъ карантина, или перебраться за карантинную черту, если равномерно и въ семь случаевъ не было другого средства остановить его;

4) Когда таможенною или лѣсною стражею, при точномъ исполненіи возложенныхъ на оную обязанностей и безъ всякаго отступленія отъ установленныхъ для употребленія ея огнестрѣльнаго оружія правилъ, будетъ убитъ челоѣкъ, покусившійся на одно изъ преступленій, которыя сія стража должна стараться предупредить;

5) Когда часовымъ или инымъ караульнымъ или дозорнымъ и вообще какою-либо стражею будетъ убитъ нападавшій силою на нихъ или на вѣренныя ихъ охраненію зданія, деньги или вещи, или покушавшійся бѣжать изъ тюрьмы или изъ-подъ стражи заключенный, когда не было иного средства предупредить сей побѣгъ.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О САМОУБИЙСТВѢ.

944. Лишившій себя жизни съ намѣреніемъ и не въ безуміи, сумасшествіи или временномъ отъ какихъ-либо болѣзненныхъ припадковъ безпамятствѣ,

признается неимѣвшимъ права дѣлать предсмертныя распоряженія, и потому какъ духовное завѣщаніе его, такъ и вообще всякая какимъ-бы то ни было образомъ въ отношеніи къ дѣтямъ, воспитанникамъ, служителямъ, имуществу или къ чему-либо иному изъявленная имъ воля не приводится въ исполненіе и считаются ничтожными.

Если самоубійца принадлежалъ къ одному изъ Христіанскихъ исповѣданій, то онъ лишается Христіанскаго погребенія.

нѣмъ zostanie, iż niepodobnѣmъ było inaczej powstrzymać to usiłowanie;

3) Gdy prywatna nawet osoba zabije usiłującego zbiedz z kwarantany lub przebyć jej linią, w takim przypadku, w którym również do powstrzymania go nie było innego sposobu;

4) Gdy straż celna lub leśna, przy ściśłym wykonaniu włożonych na siebie obowiązków, nie odstępując w niczym od wydanych dla niej, względem użycia broni palnej, przepisów, zabije człowieka usiłującego popełnić jedno z przestępstw, jakim straż ta, z obowiązku swego, zapobiegać powinna;

5) Gdy sztyldwach, warta, ront, lub w ogóle jakakolwiek straż zabije człowieka, napadającego gwałtem na nią, lub na powierzone jej strzeżeniu budowle, pieniądze lub rzeczy, albo usiłującego uciec z więzienia lub z pod straży, jeżeli nie było innego sposobu zapobieżenia jego ucieczce.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O SAMOBÓJSTWIE.

944. Jeżeli kto, nie w skutek obłąkania, niemocy lub czasowej, z powodu choroby, nieprzytomności umysłu, lecz z zamiarem, życie sobie odbierze, wówczas uważać się będzie:

że nie miał prawa czynić rozporządzeń na wypadek śmierci, i z tego powodu tak testament jego, jako też w ogólności wszelka, jakimkolwiek sposobem, we względzie dzieci, wychowawców, służących, majątku i czego bądź innego, objawiona przezeń wola nie będzie w wykonanie wprowadzoną i za żadną i niebyłą ma być uważana.

Jeżeli zaś samobójca do jednego z Chrześcijańskich wyznań należał,

Chrześcijańskiego pogrzebu pozbawionym zostanie.

945. Изобличенный въ покушеніи лишить себя жизни также не въ безуміи, сумасшествіи или временномъ отъ какой-либо болѣзни припадкѣ безпамятства, когда исполненіе его намѣренія остановлено посторонними, независѣвшими отъ него обстоятельствами,

предается, если онъ Христіанинъ церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

946. Постановленія, въ предшедшихъ 944 и 945 статьяхъ означенныя, не относятся къ случаямъ, когда кто-либо, по великодушному патриотизму, подвергнетъ себя очевидной опасности или и прямо вѣрной смерти для сохраненія государственной тайны и въ другихъ подобныхъ случаяхъ, а равно, если женщина лишить или покусится лишить себя жизни для спасенія цѣломудрія и чести своей отъ грозившаго ей и никакими другими средствами неотвратимаго насилія.

947. Кто склонитъ другаго къ самоубійству, или же чрезъ доставленіе средствъ къ тому, или инымъ какимъ-либо образомъ будетъ участвовать въ совершеніи имъ сего преступленія, тотъ за сіе подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ за пособіе въ убійствѣ, учиненномъ съ обдуманномъ намѣреніемъ или умысломъ, на основаніи постановленныхъ въ статьѣ 128 сего Уложенія правилъ о пособникахъ въ преступленіи.

948. Родители, опекуны и другія, облеченныя какою-либо властію лица, которыя чрезъ явное, соединенное съ жестокостію злоупотребленіе власти, побудятъ подчиненное имъ или ввѣренное ихъ попеченію лице къ самоубійству, подвергаются за сіе:

лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

сверхъ того, если они Христіане, предаются церковному покаянію по усмотрѣнію своего духовнаго начальства.

945. Przekonany o usiłowanie odjęcia sobie życia, również nie w skutek obłąkania, niemocy lub czasowej, z powodu choroby, nieprzytomności umysłu przedsięwzięte, w wykonaniu zaś przez uboczne, od usiłującego niezawisłe okoliczności wstrzymane,

ulegnie, jeżeli jest Chrześcianinem, pokucie kościelnej podług zarządzenia swój duchownej zwierzchności.

946. Przepisy, w poprzedzających 944 i 945 artykułach zawarte, nie stosują się do przypadków, w którychby kto, powodowany uczuciami szlachetnego poświęcenia, naraził się na widoczne niebezpieczeństwo lub na pewną nawet śmierć dla zachowania tajemnicy stanu lub w innych podobnych zdarzeniach, niemniej, w którychby niewiasta odebrała lub usiłowała odebrać sobie życie dla ocalenia czci i wstydu przed grożącym jej gwałtem, żadnemi innemi środkami odwrócić się niedającym.

947. Kto drugiego do samobójstwa skłoni, albo przez dostarczenie środków do tego, lub innym sposobem w dokonaniu tego przestępstwa udział weźmie, ukaranym zostanie:

jako uczestnik w zabójstwie rozmyślnie popełnionem, podług właściwych o uczestnikach w przestępstwie przepisów, w artykule 128 niniejszego Kodexu zawartych.

948. Rodzice, opiekunowie i inne jakąkolwiek władzę sprawujące osoby, które przez jawne, z srogością połączone władzy tej nadużycie, podwładną sobie lub powierzoną pieczy ich osobę do samobójstwa przywiodą, skazane zostaną:

na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat;

a nadto, jeżeli są Chrześcianami, ulegną pokucie kościelnej podług uznania swój duchownej zwierzchności.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О НАНЕСЕНІИ УВѢЧЬЯ, РАНЪ И ДРУГИХЪ ПОВРЕЖДЕНІИ ЗДОРОВЬЮ.

949. Кто, съ обдуманнѣмъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ, нанесетъ кому-либо тяжкое увѣчье, или иное важное въ здоровьѣ или тѣлесныхъ способностяхъ поврежденіе, лишивъ его зрѣнія, языка, слуха, или руки, ноги или дѣтородныхъ частей, или же какимъ-либо средствомъ произведетъ неизгладимое на лицѣ его обезображеніе, тотъ за сие, смотря по большей или меньшей обдуманности умысла, по степени жестокости при совершеніи преступленія, по средствамъ для того употребленнымъ, особливо если ударъ, причинившій увѣчье, нанесенъ измѣнническимъ образомъ, а равно и по мѣрѣ опасности жизни и страданій подвергшагося тому увѣчью или поврежденію, наконецъ и по важности послѣдствій онаго для его существованія и средствъ пропитанія въ будущемъ, и по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину обстоятельствомъ, приговаривается:

или къ лишенію всѣхъ правъ и късылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ;

или же, по лишеніи всѣхъ правъ, късылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

Если нанесеніе тяжкаго увѣчья или поврежденія здоровья, или неизгладимое на лицѣ обезображеніе, были сопровождаемы еще истязаніями или иными мученіями, то виновный въ сѣмъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и късылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ.

950. За причиненіе кому-либо съ обдуманнѣмъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ другаго менѣе тяжкаго увѣчья, виновный, смотря также по большей или меньшей обдуманности умысла, по мѣрѣ причиненнаго сѣмъ страданія,

ROZDZIAŁ TRZECI.

O ZRĄDZENIU KAŁECTWA, RAN I INNYCH USZKODZEN NA ZDROWIU.

949. Kto rozmyślnie drugiemu ciężkie kalectwo zada, albo inne znaczne uszkodzenie na zdrowiu lub władzach ciała zrądzi, pozbawiając go wzroku, mowy lub słuchu, ręki, nogi lub części płciowych, niemniej kto jakim bądź sposobem nie zatarte na twarzy drugiego oszpecenie sprawi, ten, w miarę większego lub mniejszego rozmysłu z jakim działał, w miarę srogości, którą przy dokonaniu przestępstwa okazał, w miarę środków w tym celu użytych, szczególnie zaś jeżeli raz, którym kalectwo zrządzoném zostało, zadany był zdradzieckim sposobem, niemniej w miarę niebezpieczeństwa zagrażającego życiu okaleczonego lub na ciełe uszkodzonego i cierpień jego, tudzież ważności skutków, ztąd wynikłych, pod względem bytu jego i środków utrzymania się na przyszłość, stosownie wreszcie do innych winę zwiększających lub zmniejszających okoliczności, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat;

albo też na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do Syberyi na osiedlenie.

Jeżeli zaś zrządzeniu ciężkiego kalectwa, uszkodzenia na zdrowiu lub nie zatartego oszpecenia na twarzy, towarzyszyły udęczenia lub inne męczarnie, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do ośmiu lat.

950. Kto drugiemu inne mniej ciężkie kalectwo rozmyślnie zada, ten, również w miarę większego lub mniejszego rozmysłu z jakim działał, w miarę zrządzonych cierpień, wynikłej ztąd dłuższej lub krótszej niezdolności pokrzywdzonego do zwyczaj-

по происходящей отъ того болѣе или менѣе продолжительной неспособности подвергавшагося тому къ своимъ обычнымъ занятіямъ и работамъ и по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ, приговаривается:

къ ссылкѣ на житѣе въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или же въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или же безъ заключенія, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ, или отъ одного года до четырехъ лѣтъ.

951. Если нанесеніе означеннаго въ предшедшей 950 статьѣ не столь тяжкаго увѣчья было сопровождаемо истязаніями или иными мученіями, то виновный въ семъ, смотря какъ по мѣрѣ важности причиненнаго увѣчья, такъ и по степени оказанныхъ имъ при совершеніи преступленія злобы и жестокости, подвергается:

высшимъ одною степенью противъ постановленныхъ въ 950 статьѣ наказаніямъ.

952. Кто нанесетъ кому-либо увѣчье, болѣе или менѣе тяжкое, или произведетъ неизгладимое на лицѣ его обезображеніе, безъ обдуманнаго заранѣе намѣренія, въ запальчивости или раздраженіи, но однакожь и не случайно, а съ знаніемъ послѣдствія сего дѣянія, тотъ за сіе, смотря по важности нанесеннаго увѣчья или обезображенія, по причинамъ сего раздраженія и другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ, приговаривается:

ныхъ zatrudnień i prac, tudzież stosownie do innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Irkuckiej lub Jenisejskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, i wzbronieniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w przeciągu zakreślonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu lat, albo zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, lub bez zamknięcia, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od sześciu do ośmiu lat, lub od roku jednego do czterech lat.

951. Jeżeli zadaniu mniej ciężkiego kalectwa, w poprzedzającym 950 artykule wymienionego, towarzyszyły udręczenia lub męczarnie, wówczas sprawca, tak w miarę ważności zadanego kalectwa, jako też stopnia okazanej przy spełnieniu tego przestępstwa złośliwości i srogości, ulegnie:

karom o jeden stopień wyższym od tych, jakie w artykule 950 są oznaczone.

952. Kto, w zapalczywości lub w gwałtowném uniesieniu, drugiemu mniej lub więcej ciężkie kalectwo zada, albo nie zatarcie na twarzy oszpecenie sprawi, wprawdzie bez rozmysłu, jednakże nie przypadkiem, lecz z przeświadczeniem o skutkach swego czynu, ten, stosownie do ważności zadanego kalectwa lub oszpecenia, do powodów uniesienia, i w miarę innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności, ulegnie:

или къ ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ; или къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ; или же токмо къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

953. Кто съ обдуманномъ заранее намѣреніемъ или умысломъ нанесетъ кому-либо тяжкую рану, тотъ, смотря по роду сей раны и орудія, для нанесенія оной употребленнаго, а равно и по важности части тѣла, подвергшейся ранѣ и по бывшей послѣдствіемъ того болѣе или менѣе продолжавшейся болѣзни раненнаго, или неспособности его къ обычнымъ занятіямъ и работамъ, приговаривается:

или къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке въ Сибирь на поселеніе;

или же токмо къ ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или безъ заключенія, или, вмѣсто того, если онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, или отъ одного года до двухъ лѣтъ.

954. Кто, также съ обдуманномъ заранее намѣреніемъ или умысломъ, нанесетъ кому-либо рану или нѣсколько ранъ, но легкихъ, тотъ, равномерно смотря по роду сихъ ранъ и орудія, коимъ онъ нанесены, а равно и по важности подвергшейся онымъ части тѣла и вообще по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, приговаривается:

или къ ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ

зесланію на mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat; albo zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów; albo osadzeniu w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego.

953. Kto drugiemu ciężką ranę rozmyślnie zada, ten, stosownie do rodzaju tej rany i narzędzia użytego do jej zadania, tudzież stosownie do ważności zranionej części ciała i wynikłej ztąd dłuższej lub krótszej choroby zranionego lub niezdolności jego do zwykłych zatrudnień i prac, ukarany zostanie:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do Syberyi na osiedlenie;

albo zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, lub bez zamknięcia, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat, lub od roku jednego do dwóch lat.

954. Kto, również rozmyślnie, drugiemu jedną lub kilka lekkich ran zada, ten, podobnie stosownie do rodzaju tych ran i narzędzia którem zadane zostały, tudzież do ważności zranionej części ciała i w ogóle do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających, ukarany zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony,

наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

или токмо къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

955. За нанесеніе ранъ или инаго поврежденія, безъ обдуманнаго заранѣ намѣренія, въ запальчивости или раздраженіи, но однакожъ и не случайно, а съ знаніемъ послѣдствій сего дѣянія, виновный подвергается, когда сіи раны или поврежденія суть тяжкія,

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

а когда нанесенныя раны или поврежденія суть легкія, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

956. Если отъ причиненнаго съ обдуманнымъ намѣреніемъ или умысломъ увѣчья, раны или инаго поврежденія здоровую, послѣдуетъ смерть, то виновный въ нанесеніи сего увѣчья, раны или поврежденія здоровую умершаго, подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

Если увѣчье или раны, въ слѣдствіе коихъ послѣдовала смерть, были нанесены не съ обдуманнымъ заранѣ намѣреніемъ, а въ запальчивости или раздраженіи, но однакожъ умышленно, то виновный въ семъ приговаривается:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ.

oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat;

albo osadzeniem w więzy od roku jednego do dwóch lat.

955. Kto, w zapaleczywości lub gwałtowném uniesieniu, drugiemu ranę zada lub inne uszkodzenie na zdrowiu sprawi, wprowadzie bez rozmysłu, jednakże nie przypadkiem, lecz z przeświadczeniem o skutkach swego czynu, ten ulegnie, jeżeli rana takowa lub uszkodzenie są ciężkie,

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od jednego do dwóch lat;

jeżeli zaś zrządzone rany lub uszkodzenia na zdrowiu są lekkie, osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

956. Jeżeli skutkiem zadanego rozmyślnie kalectwa, rany lub innego uszkodzenia na zdrowiu śmierć nastąpi, wówczas sprawca takowego kalectwa, rany lub uszkodzenia na zdrowiu zmarłego, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

Jeżeli zaś kalectwo lub rany, w skutek których śmierć nastąpiła, wprowadzie bez rozmysłu, jednakże umyślnie w zapaleczywości lub gwałtowném uniesieniu zadane zostały, winny ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Irkuckiej lub Jenisejskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, i wzbronieniem wydalenia się do innych gubernij Syberyjskich w przeciągu zakreślonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od sześciu do ośmiu lat.

957. Если увѣчье или раны нанесены въ дракъ или ссорѣ, не только безъ обдуманнаго заранѣе, но и вовсе безъ намѣренія причинить увѣчье или рану, то участвовавшіе въ насильственныхъ противъ изувѣченнаго или раненнаго дѣйствіяхъ подвергаются наказаніямъ на слѣдующемъ основаніи:

1) Когда извѣстно, кѣмъ именно нанесены тѣ увѣчья или раны, то виновный или виновные въ томъ приговариваются: къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

2) Когдажъ нанесеніе увѣчье или раны не извѣстны, то бывшіе зачинщики драки или возбуждавшіе словами или дѣйствіемъ къ продолженію или возобновленію оной подвергаются, смотря по роду увѣчья или ранъ и по другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года;

а всѣ прочіе, участвовавшіе въ дракъ, приговариваются:

къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

958. Кто съ обдуманнымъ заранѣе намѣреніемъ причинить кому-либо разстройство въ здоровьѣ, примѣшаетъ ядовитыя или другія вредныя вещества въ съѣстные припасы или напитки, или же чрезъ иное какое-либо употребленіе такихъ веществъ повредить здоровью его, тотъ, смотря по роду и важности происшедшихъ отъ сего болѣзни или разстройства тѣлеснаго или умственнаго, приговаривается въ случаѣ, когда болѣзнь или разстройство будутъ признаны неизлечимыми,

къ опредѣленному выше сего въ статьѣ 949 за умышенное нанесеніе тяжкаго увѣчья наказанію, но всегда въ высшей онаго мѣрѣ;

а во всѣхъ прочихъ, также

къ высшей мѣрѣ тѣхъ наказаній, которыя опредѣляются въ предшедшей 950 статьѣ за увѣчья менѣе тяжкія,

957. Jeżeliby kalectwo lub rany w bitwie lub kłótni, między wielu osobami zaszły, zadanemi zostały nie tylko bez rozmysłu, lecz wcale bez zamiaru ich zadania, wówczas ci, co w gwałtownych przeciw okaleczonemu lub zranionemu czynach udział mieli, ukarani zostaną podług następnych prawideł:

1) Gdy jest wiadomém, kto mianowicie kalectwo lub rany zadał, sprawca lub sprawcy ich skazani zostaną: na osadzenie w więzy od roku jednego do dwóch lat;

2) Gdy zaś sprawcy kalectwa lub ran nie są wiadomi, wówczas ci, którzy hersztami bitwy byli, albo słowem lub czynem pobudzali do jej przedłużenia lub wznowienia, skazani zostaną, stosownie do rodzaju kalectwa lub ran, tudzież w miarę innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających,

na osadzenie w więzy od trzech miesięcy do roku jednego;

a wszyscy zaś inni, którzy udział w bitwie mieli, na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni.

958. Kto rozmyślnie, w celu nadwreżenia zdrowia jakiej osoby, przymiesza do żywności lub napojów trujące lub inne szkodliwe przedmioty, albo też przez inne jakiegobądź użycie przedmiotów podobnych zdrowiu téj osoby zaszkodzi, ten, w miarę rodzaju i ważności wynikłej ztąd choroby lub nadwreżenia na ciele lub umyśle, skazanym zostanie, w razie jeżeli choroba lub nadwreżenie uznanemi zostaną za nieuleczone,

na wyższą w zakresie swym karę, za umyślne zadanie ciężkiego kalectwa powyżej w artykule 949 postanowioną;

a we wszystkich innych przypadkach,

na wyższe w zakresie kary, za zadanie mniej ciężkich kalectw powyżej w artykule 950 oznaczone;

соображаясь однакожь при семъ съ степенью важности болѣзни и большей или меньшей трудности излеченія оной.

Если сіе преступленіе учинено врачомъ, фармацевтомъ, или повивальною бабкою, то опредѣленные за оное наказанія

возвышаются одною степенью.

959. Опредѣленнымъ въ предшедшей 958 статьѣ наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются и тѣ, которые, не употребляя для того ядовитыхъ или сильно-дѣйствующихъ веществъ, какимъ-либо другимъ средствомъ, но съ намѣреніемъ нанести вредъ, причинять кому-либо разстройство въ умственныхъ способностяхъ.

960. Ежели, въ слѣдствіе означеннаго въ предшедшихъ 958 и 959 статьяхъ преступленія, кому-либо причинилась смерть, то виновный въ ономъ подвергается:

наказанію, опредѣленному выше сего въ статьѣ 956 за нанесеніе увѣчья, причинившаго въ послѣдствіи смерть, но всегда въ высшей онаго мѣрѣ.

961. За причиненіе кому-либо съ умысломъ тяжкихъ, подвергающихъ жизнь его опасности, побоевъ или иныхъ истязаній или мученій, виновный, смотря по оказанной имъ при семъ большей или меньшей жестокости, по степени причиненнаго имъ вреда и другимъ, сопровождавшимъ его дѣяніе обстоятельствамъ, приговаривается:

къ ссылке на житѣ въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до двѣнадцати лѣтъ, или въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до десяти лѣтъ.

прyczемъ мiany бѣдзіе wzgląd na waźność choroby i na większą lub mniejszą trudność jęj wyleczenia.

Jeżeli przestępstwo powyższe popełnionem zostało przez lekarza, farmaceutę lub akuszerkę, kara za nie oznaczona o jeden stopień podwyższoną zostanie.

959. Karom, w poprzedzającym 958 artykule postanowionym, i podług tychże samych prawideł, ulegnie również ten, kto, nie używając do tego trujących lub gwałtownie działających przedmiotów, innym jakim sposobem, w zamiarze wszakże uszkodzenia na zdrowiu, drugiego o nadwężenie władz umysłowych przyprawi.

960. Jeżeli w skutek przestępstwa, w poprzedzających 958 i 959 artykułach określonego, śmierć czyja nastąpi, sprawca ulegnie:

karze, za zadanie kalectwa, skutkiem którego śmierć nastąpiła, w powyższym 956 artykule oznaczonej, zawsze wyższej w swym zakresie.

961. Za umyślne zadanie drugiemu ciężkiego, niebezpieczeństwem życia zagrażającego pobicia lub innych takiegoż rodzaju udęczeń i męczarni, winny, stosownie do okazanej przy tém większej lub mniejszej srogości, do stopnia zrządzonego uszkodzenia i innych czynowi jego towarzyszących okoliczności, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od dwóch do czterech lat, i wzbrońnieniem wydalenia się do innych gubernij Syberyjskich w przeciagu zakreślonego przez sąd czasu od ośmiu do dwunastu lat, albo zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot od czterech do dziesięciu lat.

962. Если послѣдствіемъ означенныхъ въ предшедшей 961 статьѣ побоевъ, истязаній или мученій будутъ увѣчья или тяжкія раны, о коихъ упоминается выше сего въ статьяхъ 949, 950 и 953, или же поврежденіе въ умственныхъ способностяхъ, то виновный, хотя бы онъ и не имѣлъ прямого намѣренія нанести сіи увѣчья или раны, или повредить умственнымъ способностямъ оскорбленнаго имъ, приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Когдажъ послѣдствіемъ оныхъ была самая смерть, то онъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

963. За нанесеніе беременной женщинѣ завѣдомо и съ умысломъ увѣчья, ранъ, или важнаго въ здоровьѣ вреда, или же побоевъ или истязаній или иныхъ мученій, если послѣдствіемъ сего будутъ преждевременные роды и смерть ея младенца, виновный, хотя и будетъ доказано, что онъ не имѣлъ прямого намѣренія причинить сіе несчастіе, приговаривается за сіе:

къ строжайшимъ изъ наказаній, опредѣленныхъ выше сего статьями 949—956 и 958—962 за умышленное нанесеніе увѣчья, ранъ, поврежденія здоровью, или истязаній или мученій и побоевъ, и всегда въ самой высшей оныхъ мѣрѣ.

964. Строгость наказаній, опредѣленныхъ въ предшедшихъ 949—963 статьяхъ, возвышается трѣмя степенями, когда увѣчья, раны, поврежденія въ здоровьѣ или умственныхъ способностяхъ или побои нанесены виновнымъ отцу или матери; двумя степенями, когда они нанесены кому-либо изъ родственниковъ его въ восходящей линіи, или же вообще изъ лицъ, поименованныхъ выше сего въ статьѣ 923.

962. Jeżeli skutkiem pobicia, udrczeń i męczarni, w poprzedzającym 961 artykule określonych, zrządzone zostaną kalectwo lub ciężkie rany, o których mowa w artykułach 949, 950 i 953, albo nadwężenie władz umysłowych, wówczas winny, chociażby nie miał wyraźnego zamiaru zadania kalectwa, rany, lub nadwężenia władz umysłowych pokrzywdzonego, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat.

Jeżeli zaś skutkiem tego przestępstwa czyja śmierć nastąpiła skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

963. Jeżeli kto ciężarnę niewieście umyślnie i z wiadomością o jej stanie zada kalectwo, rany, znaczne uszkodzenie na zdrowiu, pobicie, udrczenia lub inne męczarnie, i skutkiem tego przedwczesny poród i śmierć jej dziecienia nastąpi, wówczas chociażby nie miał wyraźnego zamiaru zrządzenia tego niebezpieczliwego wypadku, skazanym zostanie:

na najsurowsze i w zakresie najwyższe z pomiędzy kar, postanowionych za umyślnie zadanie kalectwa, ran, uszkodzenia na zdrowiu, udrczeń, męczarni lub pobicia, w powyższych artykułach 949—956 i 958—962.

964. Kary, w poprzedzających 949—963 artykułach oznaczone, podwyższone będą o trzy stopnie, gdy kalectwo, rany, nadwężenie zdrowia lub władz umysłowych, albo pobicie, zrządzonemi zostały ojcu lub matce; o dwa stopnie, gdy zrządzonemi zostały jednemu z krewnych w linii wstępnej, lub w ogóle osobom, w powyższym 923 artykule wymienionym.

рожного, нанесены будут кому-либо увѣчье или раны, или же причинено иное повреждение въ здоровью, то виновный или виновные въ непринятии надлежащихъ мѣръ предосторожности подвергаются за сѣ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, и сообразно съ правилами, означенными въ статьѣ 117 сего Уложения:

или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;
или же денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей.

968. Кто случайно, не только безъ намѣренія, но и безъ всякой съ его стороны неосторожности, нанесетъ кому-либо увѣчье, рану или иное повреждение здоровью, тотъ не подвергается никакому за сѣ наказанію.

969. Не подлежатъ также никакому наказанію увѣчья и раны, нанесенныя въ случаяхъ, определенныхъ выше сего въ статьѣ 943.

970. Сверхъ определенныхъ въ сей Главѣ наказаній и взысканій за увѣчья, раны, побои, истязанія или иные мученія и за причиненіе важнаго въ здоровью вреда, виновные, по требованію самихъ потерпѣвшихъ отъ того или же родителей ихъ, дѣтей, супруговъ, родственниковъ, опекуновъ или повѣренныхъ, могутъ быть приговариваемы:

къ платежу за расходы, употребленныя на ихъ излеченіе и къ вознагражденію за всѣ причиненныя имъ убытки и вредъ.

Примѣчаніе. Въ случаѣ нанесенія лишь легкихъ ранъ и увѣчья, и причиненія неважнаго по степени своей вреда здоровью, а равно и въ тѣхъ случаяхъ, когда увѣчье или раны были послѣдствіемъ одной неосторожности, дѣла по онымъ начинаются не иначе, какъ по жалобѣ того, который подвергся симъ ранамъ или увѣчью.

можно было пречіеъ prawdopodobnie następstw szkodliwych przewidywać, wówczas winny lub winni zaniechania należitych środków ostrożności skazani zostaną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających, tudzież w myśl przepisów, w artykule 117 niniejszego Kodexu zawartych:

na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni;
albo na karę pieniężną od pięciu do pięćdziesięciu rubli.

968. Kto drugiemu przypadkiem, nie tylko bez zamiaru, ale nawet bez żadnej ze swęj strony nieostrożności, zada kalectwo, ranę, lub inne uszkodzenie na zdrowiu, ten nie ulegnie żadnej za to karze.

969. Nie ulega także żadnej karze zadanie kalectwa lub rany w przypadkach, powyżęj w artykule 943 oznaczonych.

970. Oprócz kar, w Rozdziale niniejszym za zadanie kalectwa, ran, pobicia, udęceń lub męczarni, i za zrzęczenie znaczego na zdrowiu uszkodzenia oznaczonych, winny, na zaskarżenie samego pokrzywdzonego, lub tēż rodziców jego, dzieci, współ małżonka, krewnych, opiekunów lub pełnomocników, może być zobowiązany

do poniesienia wydatków na leczenie łożonych, tudzież do wynagrodzenia wszelkich zrzęzonych mu strat i szkód.

Uwaga. W przypadku zadania lekkich tylko ran i kalectw, tudzież zrzęczenia mniej znaczego z istoty swęj uszczerbku na zdrowiu, jak niemniej w przypadku zadania kalectwa lub ran jedynie przez nieostrożność, dochodzenie sądowe przeciw sprawcy nie inaczej będzie rozwiniętem, jak tylko w skutek zaskarżenia osoby, której takowe rany lub kalectwo zadane zostały.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О ПОЕДИНКАХЪ.

971. За учиненный кому-либо и по какой бы то ни было причинѣ, кромѣ лишь означенныхъ ниже сего въ статьѣ 973 случаевъ, вызовъ на поединокъ, когда сей вызовъ, хотя и по обстоятельствамъ отъ вызывавшаго независящимъ, не имѣлъ никакихъ послѣдствій, виновный подвергается:

аресту на время отъ трехъ до семи дней.

Когда въ слѣдствие вызова былъ поединокъ, но окончился безъ кровопролитія, то вызвавший приговаривается:

къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Изобличенный въ семъ противозаконномъ дѣяніи во второй разъ подвергается:

заключенію въ крѣпости на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

972. Определенныя въ предшедшей 971 статьѣ наказанія

возвышаются одною или двумя степенями, если вызовъ учиненъ тѣмъ самымъ лицомъ, которымъ данъ и первый поводъ къ ссорѣ.

973. Когда вызовъ на поединокъ учиненъ въ слѣдствие нанесеннаго вызывающему тяжкаго личнаго оскорбленія, или же въ слѣдствие оскорбленія отца его, матери или другаго родственника въ восходящей линіи, или жены, или невесты, или родной сестры, или дочери, невестки, своячины, или ввѣренныхъ опекѣ его лицъ, и вызовъ не имѣлъ послѣдствій, то сдѣлавшій его, или освобождается отъ всякаго наказанія, или же приговаривается только:

къ аресту на время отъ одного до трехъ дней, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O POJEDYNKACH.

971. Za samo wyzwanie drugiego na pojedynek, uczynione z jakiegokolwiek przyczyny, oprócz poniżej w artykule 973 wymienionych, winny, jeżeli wyzwanie to bez żadnych następstw, choćby z powodu okoliczności od niego niezawisłych, pozostało, ulegnie:

aresztowi od trzech do siedmiu dni.

Jeżeli by zaś skutkiem wyzwania pojedynek nastąpił, bez rozlewu krwi wszakże się zakończył, wyzywający skazanym zostanie:

na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Kto się tego nieprawnego czynu po raz drugi dopuści, skazanym zostanie:

na osadzenie w twierdzy od trzech do sześciu miesięcy.

972. Kary, w poprzedzającym 971 artykule postanowione, o jeden lub o dwa stopnie podwyższone zostaną, jeżeli wyzwanie uczynione było przez tę samą osobę, która do zajścia pierwszy powód dała.

973. Jeżeli by wyzwanie na pojedynek w skutek ciężkiej osobistej obrazy samemu wyzywającemu, albo ojcu jego, matce lub innemu krewnemu w linii wstępnej, albo żonie, narzeczonej, rodzonej lub przyrodnej siostrze, córce, synowej, bratowej lub siostrze żony, albo wreszcie osobom powierzonym jego opiece wyrządzonej, uczynione było i bez żadnych następstw pozostało, wyzywający nie ulegnie żadnej karze, lub też skazanym jedynie będzie:

na areszt od jednego do trzech dni, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

974. Кто будетъ изобличенъ въ умышенномъ кого-либо возбужденіи къ поединку, тотъ, въ случаѣ если отъ того дѣйствительно послѣдовалъ поединокъ, подвергается за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

заключенію въ крѣпости на время отъ двухъ до шести лѣтъ,
или въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ.

Тѣмъ же наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергается и уговорившій или побудившій умышенно кого-либо къ нанесенію тяжкаго другому лицу оскорбленія съ цѣлю дать поводъ къ поединку, ежели въ слѣдствіе того будетъ поединокъ.

975. Кто завѣдомо принесетъ къ другому вызовъ на поединокъ, тотъ за сіе подвергается:

наказаніямъ, въ предшедшей 971 статьѣ за самый вызовъ опредѣленнымъ,
если онъ при семъ не употребилъ всѣхъ возможныхъ средствъ для прекращенія давшей поводъ къ вызову ссоры примиреніемъ, или же какимъ-либо инымъ способомъ не предупредилъ послѣдствій вызова.

976. Кто, принявъ сдѣланный ему вызовъ, выйдетъ на поединокъ, тотъ за сіе, когда поединка и за тѣмъ, хотя и по обстоятельствамъ отъ него независѣвшимъ, не было, подвергается:

аресту на время отъ одного до трехъ дней;
а буде имъ обнажено уже или употреблено оружіе противъ своего противника, но поединокъ кончился безъ кровопролитія, то

аресту на время отъ трехъ до семи дней.

977. За поединокъ, коего послѣдствіемъ будетъ смерть или нанесеніе увѣчья или тяжелой раны, виновный въ томъ, если обида, давшая поводъ къ сему, или же въ случаѣ, когда того узнать съ достовѣрностію нельзя, если вызовъ на сей поединокъ сдѣланъ имъ, подвергается:

974. Кто другого умысленно до поединку побудитъ, ten, jeżeli skutkiem tego rzeczywiście pojedynek nastąpił, skazanym zostanie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

na osadzenie w twierdzy od dwóch do sześciu lat;
albo na osadzenie w więzi od sześciu miesięcy do dwóch lat.

Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegnie ten, kto namówi lub umyślnie pobudzi drugiego do wyrządzenia innej osobie ciężkiej obrazy, w celu dania powodu do pojedyunku, jeżeli skutkiem tego pojedynek rzeczywiście nastąpił.

975. Кто świadomie zanieśie drugiemu wyzwanie na pojedynek, ten ulegnie:

karom, w powyższym 971 artykule za samo wyzwanie oznaczonym,
jeżeli przytém nie użył wszelkich w mocy jego będących środków do zagodzenia zajścia, które powód dało do wyzwania, lub jeżeli następstwom wyzwania innym sposobem nie zapobiegł.

976. Кто, принявъ wyzwanie, wyjdzie na pojedynek, ten, jeżeli pomimo to do pojedyunku, choćby dla okoliczności od niego nie zależących, nie przyszło, ulegnie:

aresztowi od jednego do trzech dni;
a jeżeli już dobył lub użył oręża na swego przeciwnika, lecz pojedynek bez rozlewu krwi się zakończył,
aresztowi od trzech do siedmiu dni.

977. За pojedynek, w którymby zadane zostały śmierć, kalectwo lub ciężkie rany, sprawca ich, jeżeli obrazę powodem pojedyunku będącą wyrządził, a w razie niemożności dójścia tego z pewnością, jeżeli wyzwanie uczynił, ulegnie:

заключенію въ крѣпости, въ случаѣ смерти—на время отъ шести до десяти лѣтъ, а въ случаѣ нанесенія увѣчья или тяжкихъ ранъ—на время отъ трехъ до шести лѣтъ. Когдажъ не онъ былъ причиною поединка и вызовъ сдѣланъ его противникомъ, то, въ случаѣ смерти сего противника, онъ приговаривается:

къ заключенію въ крѣпости на время отъ трехъ до шести лѣтъ;

а въ случаѣ нанесенія ему увѣчья или тяжкихъ, но не смертельныхъ ранъ,

на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

978. Когда при вызовѣ на поединокъ положено условіемъ, чтобы онъ окончился непременно смертію одного изъ сражающихся, и послѣдствіемъ сего будетъ дѣйствительно смерть того или другаго, или нанесеніе смертельной раны, то виновный подвергается, если сіе условіе предложено имъ,

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе; а буде оно имъ только принято,

заключенію въ крѣпости на время отъ десяти до пятнадцати лѣтъ.

Бывшіе свидѣтелями (секундантами) поединка, за допущеніе сего условія, подвергаются:

заключенію въ крѣпости на время отъ трехъ до шести лѣтъ.

979. За поединокъ, окончившійся хотя не безъ кровопролитія, но лишь нанесеніемъ легкихъ ранъ, не подвергающихъ жизнь получившаго ихъ опасности и не грозящихъ ему ни увѣчьемъ, ни важнымъ въ здоровьѣ разстройствомъ, виновные подвергаются:

заключенію въ тюрьмѣ или крѣпости,

осажденію въ тверды, въ разѣ заданѣй смери—одъ шеѣи до десяти летъ, а въ разѣ заданія калектва луб еіѣзкихъ ран—одъ трехъ до шеѣи летъ.

Jeżeli zaś nie on był przyczyną pojedynku, i wyzwanie przeciwnik jego uczynił, wówczas, w razie zadania śmierci temu ostatniemu, skazanym zostanie:

na osadzenie w twierdzy od trzech do sześciu lat; a w razie zadania mu kalectwa lub ran ciężkich, lecz śmiertelnymi nie będących,

na też karę od roku jednego do trzech lat, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

978. Jeżeli przy wyzwanii umówioném będzie, że pojedynek ma się nieodzownie zakończyć śmiercią jednego z przeciwników, i skutkiem tego rzeczywiście jeden z nich polegnie lub śmiertelną ranę odniesie, wówczas winny skazanym zostanie, jeżeli warunek ten podał,

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do Syberyi na osiedlenie;

a jeżeli tylko nań przyzwolił, na osadzenie w twierdzy od dziesięciu do piętnastu lat.

Świadkowie (sekundanci) pojedynku, za dopuszczenie podobnego warunku, skazani zostaną:

na osadzenie w twierdzy od trzech do sześciu lat.

979. Za pojedynek zakończony wprowadzie nie bez rozlewu krwi, jednakże tylko zadaniem lekkich ran, nie narażających życia zranionego na niebezpieczeństwo i nie grożących mu ani kalectwem, ani znaczném nadwężeniem zdrowia, winni ulegną: osadzeniu w więzy lub twierdzy, a mianowicie,

тотъ, которымъ нанесена давшая оному поводъ обида, или, буде сего съ достовѣрностію узнать нельзя, тотъ, къмъ сдѣланъ вызовъ,

на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;
а другой—

на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

980. Если вышедшіе или уговорившіеся выйти на поединокъ примирятся и прекратятъ его, хотя и по обнаженіи или приготовленіи къ бою оружія, но безъ кровопролитія, по собственному побужденію или слѣдуя совѣтамъ и убѣжденіямъ свидѣтелей, а не по обстоятельствамъ, отъ нихъ независѣвшимъ, то они освобождаются отъ всякаго наказанія и преслѣдованія.

981. Свидѣтели (секунданты), которые предъ поединкомъ или при самомъ поединкѣ не употребятъ всѣхъ возможныхъ средствъ убѣжденія для предупрежденія или прекращенія онаго, подвергаются за сіе, въ случаѣ ежели послѣдствіемъ сего поединка будетъ смерть котораго-либо изъ сражавшихся или обоихъ, или же нанесеніе смертельной раны:

заключенію въ крѣпости на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

а во всѣхъ прочихъ—

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Примѣчаніе. Врачи, призываемые для помощи раненымъ не почитаются свидѣтелями поединка.

982. Когда свидѣтели поединка (секунданты) изобличены не только въ неупотребленіи всѣхъ возможныхъ средствъ убѣжденія для предупрежденія или прекращенія того поединка, но и въ побужденіи къ началу, продолженію или возобновленію онаго, то они приговариваются:

къ заключенію въ крѣпости на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

ten z nich, który obrażę powodem pojedynku będącą wyrządził, a w razie niemożności dójścia tego z pewnością, ten który wyzwanie uczynił,

od roku jednego do dwóch lat;
drugi zaś,

od trzech do sześciu miesięcy.

980. Jeżeli ci, co na pojedynek wyszli lub wyjść umówili się, do zgody nakłonią się, nie z powodu niezawisłych od nich okoliczności, lecz z własnych pobudek, lub za namową i przełożeniem świadków i w skutek tego, od pojedynku, choćby po dobieciu już lub przygotowaniu do boju oręża, jednakże przed nastąpieniem jakiegobądź krwi rozlewu, odstąpią, wolnymi będą od dochodzenia i kary.

981. Świadkowie (sekundanci), którzy przed pojedynkiem, lub w czasie samego pojedynku, wszelkich w mocy ich będących środków przekonania dla zapobieżenia mu, lub przerwania go, nieużyją, ulegną, w przypadku gdyby skutkiem pojedynku śmierć jednego lub obydwóch przeciwników albo śmiertelne zranienie nastąpiło,
osadzeniu w twierdzy od sześciu miesięcy do roku jednego;
a we wszystkich innych przypadkach—
osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

Uwaga. Lekarze wezwani dla dania pomocy rannym nie uważają się za świadków pojedynku.

982. Świadkowie (sekundanci) pojedynku, którzyby nie tylko wszelkich w mocy ich będących środków przekonania dla zapobieżenia pojedynkowi lub przerwania go nie użyli, lecz nawet do zaczęcia, przedłużenia lub wznowienia go pobudzali, skazani zostaną:

na osadzenie w twierdzy od czterech do sześciu lat.

983. За поединокъ безъ свидѣтелей (секундантовъ), если послѣдствіемъ онаго была смерть или тяжкія раны, виновный подвергается:

наказаніямъ, въ предшедшей 978 статьѣ опредѣленнымъ за предложеніе или принятіе условія битыя непременно на смерть;

когдажъ послѣдствіемъ такого поединка не были ни смерть, ниже нанесеніе тяжкихъ ранъ, то виновные приговариваются лишь

къ заключенію въ крѣпости на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ.

984. Кто на поединкѣ убьетъ своего противника или нанесетъ ему тяжкую рану какимъ-либо измѣническимъ образомъ, тотъ въ первомъ случаѣ подвергается за сіе:

самой высшей мѣрѣ наказанія, опредѣленнаго въ статьѣ 926 сего Уложенія за убійство съ обдуманномъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ;

а буде сей поединокъ былъ безъ свидѣтелей, то наказанію, положенному за умышленное убійство, съ увеличивающими, означенными въ статьѣ 925 сего Уложенія обстоятельствами;

въ случаѣ же нанесенія тяжкой раны, высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ выше сего въ статьѣ 949 за тяжкія увѣчья съ обдуманномъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ.

Тѣмъ же наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются и свидѣтели (секунданты), способствовавшіе причиненію смерти или нанесенію раны измѣническимъ образомъ.

985. Кто, находясь при поединкѣ случайно, не воспользуется симъ для убѣжденія вышедшихъ на поединокъ къ примиренію, тотъ подвергается за сіе, когда слѣдствіемъ поединка была смерть или нанесеніе тяжкой раны:

наказанію, опредѣленному ниже сего въ статьѣ 998 за оставленіе безъ помощи человека въ опасности.

983. За поединокъ безъ свидѣтелей (секундантовъ), jeżeli skutkiem niego zadanie jednemu z pojedynkujących się śmierci lub ciężkich ran nastąpiło, winny ulegnie:

karom, w powyższym 978 artykule oznaczonym za podanie lub przyjęcie warunku bicia się nieodzownie na śmierć;

jeżeli zaś skutkiem takiego pojedynku, ani śmierć jednego z pojedynkujących się, ani zadanie mu ciężkich ran nie nastąpiły, wówczas winni skazani zostaną:

na osadzenie w twierdzy od dwóch do trzech lat.

984. Kto w pojedynku zdradzieckim sposobem przeciwnikowi swemu śmierć lub ciężką ranę zada, ten, w przypadku zabicia, ulegnie:

najwyższej w zakresie swym karze, za rozmyślne zabójstwo w artykule 926 niniejszego Kodexu postanowionej;

a jeżeliby pojedynek bezъ свидѣтелей się odbył,

karze, postanowionej za rozmyślne zabójstwo z obciążającą winę okolicznościami, w artykule 925 niniejszego Kodexu oznaczonych;

w przypadku zaś zadania ciężkiej rany,

wyższym w zakresie karom, za zadanie rozmyślnie ciężkiego kalectwa wyżej w artykule 949 postanowionym.

Tymże karom i podług tychże prawideł ulegną, świadkowie (sekundanci), którzy do takiego zdradzieckiego zabójstwa, lub zadania rany, przyłożyli się.

985. Ktoby, przypadkowo pojedynkowi obecnym będąc, nie korzystał z tej okoliczności dla skłonienia przeciwników do zgody, ten, jeżeli skutkiem pojedynku śmierć jednego z pojedynkujących się lub zadanie mu ciężkiej rany nastąpiło, ulegnie: karze, poniżej w artykule 998 postanowionej za pozostawienie bez pomocy osoby w niebezpieczeństwie znajdując się.

986. Кто невышедшаго, по сдѣланному вызову, на поединокъ, или прекратившаго оный примиреніемъ, будетъ въ томъ упрекать или же и оскорбить словами или дѣломъ, тотъ за сіе, буде въ слѣдствіе того произойдетъ поединокъ, подвергается:

наказаніямъ, въ предшедшей 974 статьѣ за возбужденіе къ поединку опредѣленнымъ и на томъ же основаніи; а въ противномъ случаѣ, наказаніямъ, за обиды болѣе или менѣе тяжкія положеннымъ ниже сего въ статьяхъ 1010 и 1015.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О ПРОИЗВОЛЬНОМЪ ОСТАВЛЕНІИ ЧЕЛОВѢКА ВЪ ОПАСНОСТИ И НЕОКАЗАНИИ ПОМОЩИ ПОГИБАЮЩЕМУ.

987. За подкинутіе, а равно и за оставленіе съ намѣреніемъ младенца груднаго и вообще ребенка, еще не достигшаго трехъ лѣтъ отъ рожденія, хотя и въ такомъ мѣстѣ и въ такихъ обстоятельствахъ, въ коихъ по всѣмъ вѣроятностямъ можно было ожидать, что онъ будетъ найденъ или усмотрѣнъ другими, и что ему будетъ дана нужная помощь, виновные въ томъ родители сего ребенка, или тѣ лица, которыя по званію своему или долгу природы были обязаны имѣть о немъ попеченіе, подвергаются, смотря по важности обязанностей, ими чрезъ то нарушенныхъ, и по особеннымъ побудившимъ ихъ къ сему преступному дѣянію причинамъ, а равно и по тому, были-ль при подкинутіи или оставленіи его приняты какія-либо мѣры для сохраненія его жизни:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, съ лишеніемъ нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

988. Если подкинутый или оставленный такимъ образомъ ребенокъ имѣлъ болѣе трехъ, но менѣе семи лѣтъ отъ роду, то виновные подвергаются, также смотря по важности обязанностей, ими чрезъ то нарушенныхъ:

986. Ктобы osobie, która na uczynione sobie wyzwanie na pojedynek się nie stawiała, lub z przeciwnikiem się pogodziła, za to wyrzuty czynił albo nawet słowną lub czynną obelgę wyrządził, ten, jeżeliby skutkiem tego do pojedynku przyszło, ulegnie: karom, w powyższym 974 artykule za pobudzenie do pojedynku postanowionym i podług objętych w tymże artykule prawideł; a w przeciwnym razie, karom, za mniej lub więcej ciężkie obelgi poniżej w artykułach 1010 i 1015 oznaczonym.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O SAMOWOLNÉM OPUSZCZENIU CZŁOWIEKA W NIEBEZPIECZEŃSTWIE ZNAJDUJĄCEGO SIĘ I NIE DANIU POMOCY GINĄCEMU.

987. Za podrzucenie, jak niemniej za umyślne opuszczenie zostającego przy piersi i w ogóle nie mającego jeszcze trzech lat od urodzenia dziecięcia, chociaż w takim miejscu i w takich okolicznościach, w których podług wszelkiego podobieństwa do prawdy można było spodziewać się, że podrzucone lub opuszczone dziecię będzie znalezionem lub dostrzeżonem przez inne osoby, i że potrzebna pomoc udzieloną mu zostanie, rodzice dziecięcia, albo osoby, które z powołania swego lub z przyrodzonego obowiązku powinny były mieć o niem staranie, ulegną, w miarę ważności obowiązków przez siebie naruszonych i szczególnych pobudek, które ich do tego przestępnego czynu spowodowały, niemniej w miarę tego, czy przy podrzuceniu lub opuszczeniu dziecięcia jakie środki do zachowania go przy życiu przedsięwziętemi były:

zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do trzech lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

988. Jeżeli podrzucone lub opuszczone tym sposobem dziecię miało więcej niż trzy, lecz mniej niż siedm lat od urodzenia, winni ulegną również stosownie do ważności naruszonych przez siebie obowiązków:

или заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;
или же заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

989. Когда младенецъ, имѣющій менѣе трехъ лѣтъ отъ рожденія, подкинутъ или оставленъ съ намѣреніемъ въ такомъ мѣстѣ и въ такихъ обстоятельствахъ, въ коихъ по всей вѣроятности нельзя было ожидать, чтобъ онъ былъ найденъ или усмотрѣнъ другими, то виновные въ семъ подкинутіи или оставленіи съ намѣреніемъ, также смотря по важности обязанностей, ими чрезъ сіе нарушенныхъ, и особеннымъ побудившимъ къ сему преступному дѣянію причинамъ, а равно и по большей или меньшей опасности, коей видимо отъ стужи, вліянія воздуха или другихъ обстоятельствъ подвергался оставленный, приговариваются:

или къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке въ Сибирь на поселеніе;

или же къ ссылке на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до четырехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

990. За подкинутіе или оставленіе такимъ образомъ ребенка, имѣющаго болѣе трехъ, но менѣе семи лѣтъ отъ роду, виновные подвергаются, также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

ссылка на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или же въ губерніи Том-

замкнѣнію в домъ поправки од шестіи мѣсяцы до року
jednego;
albo osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy.

989. Jeżeliby dziecię, mniej niż trzy lata od urodzenia mające, podrzuconém albo umyślnie opuszczoném zostało w takimъ mѣjscu i w takichъ okolicznościachъ, w których, podługъ wszelkiego podobieństwa do prawdy, nie można było spodziewać się, aby przez inne osoby znalezioném lub dostrzeżoném było, wówczas sprawcy takowego podrzucenia lub umyślnego opuszczenia, również w miarę ważności naruszonych przez siebie obowiązkówъ i szczególnychъ pobudek, które ichъ do tego przestępstwa skłoniły, tudzież w miarę większego lub mniejszego niebezpieczeństwa, na jakie opuszczone dziecię widocznie, skutkiem zimna, wpływu powietrza i innychъ okoliczności, wystawioném było, ukarani zostaną:

pozbawieniem wszelkichъ prawъ i zesłaniem do Syberyi na osiedlenie;

albo zesłaniem na mieszkanie do Irkuckiej lub Jenisejskiej gubernii, z zamknięciem od trzech do czterechъ latъ, i wzbronieniem wydalenia się do innychъ Syberyjskichъ gubernij w przeciągu zakreślonego przez sąd czasu od dziesięciu do dwunastu latъ, a jeżeli nie są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni, oddaniem do poprawczychъ aresztanckichъ rot na czas od ośmiu do dziesięciu latъ.

990. Za podrzucenie lub opuszczenie tymъ sposobemъ dziecięcia, mającego więcej niż trzy, lecz mniej niż siedmъ latъ od urodzenia, winni ulegną, również stosownie do okoliczności winę zwiększającychъ lub zmniejszającychъ:

zesłaniu na mieszkanie do Irkuckiej lub Jenisejskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzechъ latъ, i wzbronieniem wydalenia się do innychъ Syberyjskichъ gubernij w przeciągu zakreślonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu latъ, albo zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub To-

скую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до восьми лѣтъ.

991. Наказаніямъ, въ предшедшихъ 987 — 990 статьяхъ опредѣленнымъ и на томъ же основаніи подвергаются тѣ, которые подкинутъ или оставить съ намѣреніемъ, или велятъ подкинуть или оставить въ большей или меньшей опасности чужаго ребенка, хотя бы то было и съ согласіемъ и по желанію родителей его.

992. Къ наказаніямъ, въ предшедшихъ 988 и 990 статьяхъ опредѣленнымъ и на томъ же основаніи приговариваются тѣ, которые, будучи обязаны по званію или долгу природы или данному обѣщанію имѣть попеченіе о малолѣтномъ, хотя имѣющемъ и болѣе семи лѣтъ отъ роду, но не достигшемъ еще того возраста, въ коемъ онъ можетъ собственными силами снискивать себѣ пропитаніе, или же о больномъ или по иной причинѣ лишенномъ силъ или умственныхъ способностей человѣкѣ, съ намѣреніемъ оставить его безъ всякой помощи и чрезъ то подвергнуть жизнь его большей или меньшей опасности.

993. Кто, замѣтивъ на человѣкѣ вмѣстѣ съ нимъ жителствующемъ признаки сильнаго помѣшательства ума, не донесетъ о томъ врачу или мѣстному начальству, или же выпуститъ сего человѣка изъ дома безъ надлежащаго присмотра, тотъ за сіе подвергается:

денежному взысканію отъ двухъ до шести рублей;

или аресту на время отъ трехъ до семи дней.

994. Кто, будучи проводникомъ хотя и не малолѣтнаго и не больного, также съ намѣреніемъ оставить его въ такомъ мѣстѣ или въ такомъ положеніи, въ коемъ жизнь его должна была непременно, и именно отъ сего оставленія его, подвергнуться опасности, тотъ за сіе приговаривается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

bolskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do ośmiu lat.

991. Karom, w poprzedzających 987 — 990 artykułach oznaczonym, i podług objętych w tychże artykułach prawideł, ulegną ci, którzy cudze dziecię, chociażby za zgodą i na żądanie jego rodziców, z wystawieniem go na większe lub mniejsze niebezpieczeństwo podrzuca lub umyślnie opuszczają, albo podrzucić lub opuścić każą.

992. Karom, w powyższych 988 i 990 artykułach postanowionym, i podług objętych w tychże artykułach prawideł, ulegną ci, którzy, z powołania lub z przyrodzonej powinności, albo w skutek danego przyrzeczenia, obowiązani będą mieć pieczę o nieletnim, więcej wprawdzie jak siedm lat od urodzenia liczącym, lecz jeszcze wieku, w którymby mógł własnymi siłami zapewnić sobie wyżywienie, nie mającym, albo też o chorém, lub z innej przyczyny sił fizycznych lub władz umysłowych pozbawioném osobie, takową osobę lub nieletniego bez wszelkiej pomocy z zamiarem opuszczają, i życie ich przez to na większe lub mniejsze niebezpieczeństwo wystawiają.

993. Kto, postrzegłszy na osobie, razem z nim mieszkającej, oznaki mocnego obłąkania umysłu, nie doniesie o tém lekarzowi lub miejscowej zwierzchności, albo dozwoli takiej osobie wyjść z domu bez należytego dozoru, skazanym zostanie:

na karę pieniężną od dwóch do sześciu rubli;

albo na areszt od trzech do siedmiu dni.

994. Kto, będąc przewodnikiem doletniej nawet i zdrowej osoby, z zamiarem opuści ją w takim miejscu lub położeniu iż życie jej koniecznie i właśnie skutkiem tego opuszczenia musiało być wystawioném na niebezpieczeństwo, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или же въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми или отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

Если сіе учинено имъ въ слѣдствіе какихъ-либо самоуправныхъ дѣйствій оставленнаго и когда симъ послѣднимъ самимъ данъ къ возникшей между ими ссорѣ поводъ, то онъ подвергается, также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

995. За самовольное оставленіе попутчика въ такомъ мѣстѣ или въ такомъ положеніи, въ коемъ жизнь его также могла или же и должна была отъ сего оставленія подвергнуться опасности, виновный, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину его, подвергается:

заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, съ лишеніемъ нѣкоторыхъ особенныхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ, или же, безъ сего ограниченія въ правахъ и преимуществахъ, на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

если однакожъ сіе учинено имъ въ слѣдствіе какихъ-либо самоуправныхъ дѣйствій оставленнаго и когда симъ послѣднимъ самимъ данъ къ возникшей между ими ссорѣ поводъ, то онъ приговаривается, также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

зесланію на mieszkanie do Irkuckiej lub Jenisejskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, i wzbronieniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w przeciągu zakreślonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu lat, albo téż zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych areztanckich rot na czas od sześciu do ośmiu lat, albo od dwóch do czterech lat.

Jeżeliby jednak uczynił to w skutek samowolnych czynów opuszczonego, i do następnego między nimi zajścia ten ostatni sam dał powód, wówczas skazanym zostanie również stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

na zamknięcie w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na osadzenie w więzi od trzech do sześciu miesięcy.

995. Kto towarzysza podróży samowolnie opuści w takim miejscu lub położeniu, że życie jego skutkiem tego opuszczenia mogło, albo nawet musiało być wystawionem na niebezpieczeństwo, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów;

albo téż, bez żadnego ograniczenia w prawach i przywilejach, takiemuż zamknięciu od sześciu miesięcy do roku jednego.

Jeżeliby jednak uczynił to w skutek samowolnych czynów opuszczonego, i do następnego między nimi zajścia ten ostatni sam dał powód, wówczas skazanym zostanie, również stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или же къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

996. Когда самовольное оставленіе чловѣка въ такомъ мѣстѣ или положеніи, гдѣ жизнь его подвергалась опасности, было послѣдствіемъ намѣренія лишить его жизни, то виновный въ ономъ приговаривается:

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 926.

997. Если кто-либо изъ какихъ бы то ни было видовъ, хотя и безъ рѣшительнаго намѣренія на смертоубійство, но завѣдомо и съ умысломъ, заведетъ или поставитъ другаго въ такое положеніе, въ коемъ по всей вѣроятности жизнь его должна была подвергнуться опасности, то виновный въ семъ приговаривается:

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 930 за смертоубійство безъ прямого на оное намѣренія.

998. Кто видя чловѣка погибающаго, и имѣя возможность подать ему помощь безъ явной для себя опасности, или же призвать на помощь къ нему другихъ или мѣстную полицію, не приметъ никакихъ для спасенія его мѣръ, тотъ за сіе, если онъ Христіанинъ и отъ сей нечувствительности и небреженія его оставленному безъ помощи послѣдуетъ смерть,

предается церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

999. Неоставившіе практики врачи, акушеры, фельдшеры и повивальныя бабки, которые по приглашенію не явятся, безъ особыхъ законныхъ къ тому причинъ, къ больнымъ или къ родильницамъ, требующимъ ихъ помощи, подвергаются за сіе:

наказаніямъ, въ статьѣ 581 сего Уложенія опредѣленнымъ;

na osadzenie w wieży od trzech do sześciu miesięcy; albo na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy.

996. Jeżeliby samowolne opuszczenie człowieka w takim miejscu lub położeniu, w którym życie jego wystawionem było na niebezpieczeństwo, nastąpiło w skutek powziętego zamiaru pozbawienia go życia, winny ulegnie:

karom, powyżej w artykule 926 postanowionym.

997. Ktoby drugiego z jakichbądź powodów, chociaż bez stanowczego zamiaru pozbawienia go życia, jednakże świadomie i w złym zamiarze, wprowadził lub postawił w takim położeniu, że podług wszelkiego podobieństwa do prawdy życie jego musiało być wystawionem na niebezpieczeństwo, ten skazanym zostanie:

na kary, postanowione w powyższym 930 artykule za zabójstwo bez wyraźnego zamiaru popełnione.

998. Ktoby widząc człowieka ginącego i mając możność podania mu pomocy bez widocznego dla siebie niebezpieczeństwa, albo też wezwania na pomoc innych osób lub miejscowej policyi, nie użył żadnych dla ocalenia go środków, ten, jeżeli jest Chryścianinem, i jeżeliby w skutek jego nieczułości i nie dbałości opuszczony śmierć poniósł,

ulegnie pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej zwierzchności.

999. Lekarze, akuszerowie, felsezerowie i akuszerki, którzyby praktyki jeszcze nie opuściwszy, na wezwanie do chorých lub położnic, pomocy ich potrzebujących, nie stawili się bez szczególnych prawnych do tego przeszkód, ulegną:

karom, w artykule 581 niniejszego Kodexu postanowionym;

но если притомъ они знали объ опасности больного, родильницы или новорожденного младенца, то, сверхъ сего, приговариваются къ аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

ГЛАВА ШЕСТАЯ.

О ОСКОРВЛЕНІЯХЪ ЧЕСТИ.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЕРВОЕ.

О преступленіяхъ противъ чести и цѣломудрія женщины.

1000. За растлѣніе дѣвицы, недостигшей четырнадцати-лѣтняго возраста, если оное было сопровождается насиліемъ, виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ.

1001. Если растлѣніе дѣвицы, недостигшей четырнадцати-лѣтняго возраста, учинено безъ насилія, но по употребленію во зло ея невинности и невѣдѣнія, то виновный въ ономъ приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ, или на заводахъ на время отъ четырехъ до восьми лѣтъ.

Въ назначеніи степени и мѣры наказанія принимаются въ соображеніе какъ обстоятельства, сопровождавшія преступное дѣяніе, такъ и возрастъ и степень образованія виновнаго и самыя вѣроятныя послѣдствія преступленія для сдѣлавшейся жертвою его сластолюбія.

Когдажъ виновнымъ для совершенія преступленія употреблены во зло не только невинность и невѣдѣніе дѣвицы, но

jeżeliby zaś przytém wiedzieli o niebezpieczeństwie, w jakim zostawał chory, położnica lub nowo narodzone dziecko, skazani nadto zostaną:

na areszt od siedmiu dni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

O OBRAZIE HONORU.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O przestępstwach przeciw czci i wstydnosci niewieścemu.

1000. Za połączone z gwałtem użycie cielesne panny, lat czternaście skończonych nie mającej, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat.

1001. Jeżeliby użycie cielesne panny, lat czternaście skończonych nie mającej, popełnioném zostało bez gwałtu, jednakże przez nadużycie jej niewinności i niewiadomości, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat, albo w zakładach fabrycznych na czas od czterech do ośmiu lat.

Przy oznaczeniu stopnia kary i wysokości jej w zakresie, mia-
ne będą na względzie tak okoliczności czynowi przestępnemu towarzyszące, jako téż wiek i stopień ukształcenia sprawcy, nie mniej skutki, dla osoby, która się stała ofiarą jego chuci, prawdopodobnie z przestępstwa wynikać mogące.

Jeżeliby zaś, dla dokonania tego przestępstwa, sprawca nadużył nie tylko niewinności i niewiadomości uwiedzioną pannę,

и предоставленная ему, по званію или по особой доверенности ея родителей, опекуновъ или родственниковъ, власть, то онъ,

по лишеніи всѣхъ правъ, подвергается ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ.

1002. За изнасилованіе имѣющей болѣе четырнадцати лѣтъ отъ роду дѣвицы или женщины, виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до восьми лѣтъ. При назначеніи мѣры и степени наказанія принимаются также въ соображеніе какъ обстоятельства, сопровождавшія преступное дѣяніе, такъ и степень образованія и самый возрастъ виновнаго и вѣроятныя послѣдствія его преступленія для сдѣлавшейся жертвою онаго.

1003. Определенное въ предшедшей 1002 статьѣ наказаніе возвышается одною степенью:

- 1) Когда изнасилована женщина, состоящая въ замужствѣ;
- 2) Когда изнасилованная была для сего противъ воли или обманомъ уведена или увезена;
- 3) Когда изнасилованіе было сопровождается побоями или иными истязаніями;
- 4) Когда оно учинено надъ лицомъ, приведеннымъ въ состояніе безпамятства, или неестественнаго сна, самимъ насилующимъ или по его распоряженію;
- 5) Когда изнасилованіе учинено опекуномъ, попечителемъ или наставникомъ изнасилованной дѣвицы или женщины, или смотрителемъ тюрьмы или другаго заведенія, въ коемъ она содержалась, или вообще лицомъ, имѣвшимъ какую-либо по званію его или по особымъ обстоятельствамъ надъ нею власть, или же врачомъ, въ то время ее пользовавшимся;
- 6) Когда изнасилованіе учинено наемнымъ служителемъ самой изнасилованной, или мужа ея, или родителей, или опекуновъ и воспитателей ея;

лечъ надто власти, jaką miał nad nią skutkiem swego powołania lub szczególnego zaufania jej rodziców, opiekunów lub krewnych, wówczas ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat.

1002. Za zgwałcenie więcej niż lat czternaście wieku mającej panny lub innej niewiasty, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do ośmiu lat. Przy oznaczeniu stopnia kary i wysokości jej w zakresie, miane będą również na względzie tak okoliczności towarzyszące przestępnemu czynowi, jako też stopień ukształcenia i wiek sprawcy, tudzież skutki, dla osoby, która się stała jego ofiarą, prawdopodobnie z przestępstwa jego wyniknąć mogące.

1003. Kara, w poprzedzającym 1002 artykule oznaczona, podwyższoną zostanie o jeden stopień:

- 1) Gdy zgwałconą została niewiasta zameżna;
- 2) Gdy zgwałcona, w tym celu, wbrew woli swęj albo przez podstęp, uprowadzoną lub uwięzioną została;
- 3) Gdy zgwałceniu towarzyszyło pobicie lub inne udręczenia;
- 4) Gdy zgwałcenie spełnionem zostało na osobie, w stan nieprzytomności lub nienaturalnego snu przez samego gwałciela lub z jego rozporządzenia wprawionęj;
- 5) Gdy zgwałcenie popełnionem zostało przez opiekuna, kuratora albo nauczyciela zgwałconęj panny lub innej niewiasty, albo przez nadzorę więzienia lub innego zakładu, w którym pozostawała, albo w ogóle przez kogobądź mającego skutkiem powołania swego lub szczególnych okoliczności jakąkolwiek nad nią władzę, lub też przez lekarza, który podówczas ją leczył;
- 6) Gdy zgwałcenie popełnionem zostało przez najemnego służącego czyli to samęj zgwałconęj, czyli też jej męża, rodziców, opiekunów, lub osób zajmujących się jej wychowaniem;

7) Когда жизнь изнасилованной была угрожаема или подвергалась опасности.

1004. Если послѣдствіемъ изнасилованія была смерть изнасилованной, то виновный, по лишеніи всѣхъ правъ, подвергается ссылке въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ.

1005. Во всѣхъ случаяхъ, въ коихъ изнасилованіе было соединено съ растлѣніемъ, виновный приговаривается: къ определеннымъ предшесшими 1002, 1003 и 1004 статьями наказаніямъ по принадлежности, но въ самой высшей оныхъ мѣртѣ.

Примѣчаніе. Если подвергшаяся изнасилованію дѣвица не имѣетъ средствъ къ существованію, то, по требованію ея, или ея родителей или опекуновъ, дѣлаются распоряженія для обезпеченія содержанія ея приличнымъ состоянію ея образомъ до выхода въ замужество, на счетъ имѣнія, оставшагося послѣ виновнаго.

1006. Кто похитить женщину или дѣвицу въ намѣреніи изнасиловать ее, и только по обстоятельствамъ, отъ него независѣвшимъ, не успѣетъ совершить сего преступленія, тотъ подвергается:

наказанію за покушеніе на изнасилованіе, по правиламъ, въ статьѣ 121 сего Уложенія постановленнымъ о наказаніяхъ за покушеніе на преступленіе.

Но тотъ кто, похитивъ женщину или дѣвицу для изнасилованія, отступитъ отъ сего преступнаго намѣренія по собственному побужденію или по убѣжденіямъ похищенной, приговаривается токмо:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

7) Gdy życie zgwałconej było zagrożone niebezpieczeństwem, lub na nie rzeczywiście wystawione.

1004. Jeżeli w skutku zgwałcenia śmierć zgwałconej nastąpiła, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat.

1005. We wszystkich przypadkach, w którychby zgwałcenie z odjęciem dziewictwa połączone było, winny ulegnie:

karom właściwym, w poprzedzających 1002, 1003 i 1004 artykułach oznaczonym, w zakresie swym najwyższym.

Uwaga. Jeżeli panna, która zgwałceniu uległa, nie ma środków utrzymania się, wówczas, na własne jej, lub rodziców jej albo opiekunów żądanie, wydane zostaną rozporządzenia, celem zapewnienia jej, aż do pójścia za mąż, odpowiedniego stanowi utrzymania, z majątku po przestępcy pozostałego.

1006. Kto pannę lub inną niewiaścę porwie w zamiarze jej zgwałcenia, i jedynie z powodu niezależnych od niego okoliczności przestępstwa tego nie dokona, ulegnie:

karze za usiłowanie zgwałcenia, w myśl objętych w artykule 121 niniejszego Kodexu przepisów o karach za usiłowanie przestępstwa.

Kto wszakże, porwawszy pannę lub inną niewiaścę celem zgwałcenia jej, z własnych pobudek lub na prośby porwanej od swego przestępnego zamiaru odstąpi, skazanym zostanie:

na osadzenie w wieży od trzech do sześciu miesięcy;

albo na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

1007. За похищеніе дѣвицы или женщины противъ ея воли, не съ намѣреніемъ изнасиловать ее, а въ надеждѣ воспользоваться ея слабостію и обольстить ее, или же токмо гласностію такого произшествія повредить ея чести, виновный подвергается

заключенію въ смиренномъ домѣ:

если похищенная была дѣвица или вдова —

на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

а если она состояла въ замужствѣ или была сговорена съ другимъ —

на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, съ лишеніемъ въ семъ последнемъ случаѣ нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

1008. За обольщеніе несостоящей въ замужствѣ торжественнымъ обѣщаніемъ на ней жениться, виновный, если онъ не исполнитъ своего обѣщанія, подвергается:

лишенію нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ, и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ.

1009. Если несовершеннолѣтняя, хотя и достигнувшая четырнадцати лѣтъ отъ роду дѣвица обольщена и обезчещена своимъ опекуномъ, или учителемъ или инымъ лицомъ, имѣющимъ по званію своему или особымъ обстоятельствамъ надзоръ за нею и большую или меньшую степень надъ нею власти, то виновный въ семъ подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

Симъ же наказаніямъ, но съ возвышеніемъ оныхъ двумя степенями, подвергается виновный въ обольщеніи несовершеннолѣтней слуга ея наемный, или же слуга ея родителей, опекуновъ или родственниковъ.

1007. Кто pannę lub inną niewiaстę przeciw jęj woli porwie, nie w zamiarze zgwałcenia, lecz w nadziei korzystania z jęj słabości i uwiedzenia do lubieżności, lub dla zaszkodzenia jęj dobrej sławie przez rozgłoszenie się takowego wypadku, skazanym zostanie

na zamknięcie w domu poprawy:

jeżeli porwaną była panna lub wdowa —

od sześciu miesięcy do roku jednego;

a jeżeli porwaną była niewiaста zamężna, lub komu innemu zaręczona —

od dwóch do trzech lat, z utratą w tym ostatnim przypadku niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

1008. Kto niewiaстę niezamężną, uroczystęм przyrzeczeniem zawarcia z nią małżeństwa, do lubieżności uwiedzie, ten, w razie niedotrzymania tego przyrzeczenia, skazanym zostanie: na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów i na zamknięcie w domu poprawy od dwóch do trzech lat.

1009. Jeżeli nieletnia, chociaż lat czternaście skończonych wieku już mająca, panna uwiedziona i zhańbioną zostanie przez swego opiekuna, nauczyciela, lub inną osobę, z powołania swego lub z innych szczególnych stosunków dozór i większy lub mniejszy stopień władzy nad nią mającą, wówczas winny ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat.

Tymże karom, lecz z podwyższeniem ich o dwa stopnie, ulegnie, za uwiedzenie do lubieżności nieletniej, najemny jęj samęj, rodziców jęj, opiekunów lub krewnych слуга.

Примѣчаніе. Всѣ дѣла о изнасилованіи, растлѣніи, похищеніи и обольщеніи дѣвицъ или женщинъ, когда совершеніе преступленія не имѣю послѣдствіемъ смерти изнасилованной или растлѣнной, начинаются не иначе, какъ по жалобамъ самой изнасилованной, растлѣнной, похищенной или обольщенной, или же ея родителей, родственниковъ, опекуновъ или другихъ лицъ, по званію своему обязанныхъ имѣть о ней попеченіе. О изнасилованіи замужней женщины искъ вѣшается токмо или по собственной ея жалобѣ или по жалобѣ ея мужа.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О непосредственныхъ личныхъ оскорбленіяхъ.

1010. Кто нанесетъ другому личную обиду, болѣе или менѣе тяжкую, ударивъ его съ намѣреніемъ, или замахнувшись на него, или инымъ образомъ погрозивъ рукою или какимъ-либо орудіемъ, или же дозволить себѣ другое неприличное оскорбительное для него дѣйствіе, тотъ за сіе, по жалобѣ обиженного, подвергается:

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, и сверхъ того обязанъ, на основаніи постановленныхъ въ статьѣ 62 сего Уложенія правилъ, испросить у него прощеніе.

Определенныя выше наказанія

могутъ быть возвышены одною степенью, когда обида была соединена съ злоупотребленіемъ власти или тѣхъ правъ на уваженіе, которыми обидѣвшій пользуется по своему званію или положенію въ обществѣ.

Если виновный будетъ упорно отказываться отъ испрошенія прощенія у оскорбленного, то ему за сіе дѣлается строгій въ присутствіи суда выговоръ и онъ оставляется въ тюремномъ заключеніи, или подѣ арестомъ, до того времени пока не исполнить предписаннаго.

Увага. Dochođenje w przedmiocie zgwałcenia, użycia cielesnego panny, porwania i uwiedzenia panny lub innej niewiasty, jeżeli z przestępstwa nie wynikła następnie śmierć zgwałconej lub dziewictwa pozbawionej osoby, rozwinięciem zostanie nie inaczej, jak w skutek zaskarżenia samej zgwałconej, dziewictwa pozbawionej, porwanej lub uwiedzionej, albo też rodziców jej, krewnych, opiekunów lub innych osób, z powołania swego mieć o niej pieczę obowiązanych. Dochođenje w przedmiocie zgwałcenia niewiasty zameżnej rozwinięciem zostanie nie inaczej, jak wskutek jej własnego lub męża jej zaskarżenia.

ODDZIAŁ DRUGI.

O bezpośrednich osobistych obelgach.

1010. Kto drugiemu osobistą, więcej lub mniej ciężką obelgę wyrządzi, przez umyślne uderzenie go, przez zamierzenie się nań, pogrożenie mu innym sposobem, czyli to ręką, czyli jakimkolwiek narzędziem, lub też przez dopuszczenie się innego nieprzyzwoitego i obelżywego dlań czynu, ten, na zaskarżenie obrażonego, ulegnie:

aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, a nadto

obowiązany będzie przeprosić obrażonego, w myśl przepisów, w artykule 62 niniejszego Kodexu objętych.

Wyżej oznaczone kary mogą być

o jeden stopień podwyższone, jeżeli obelga połączoną była z nadużyciem władzy lub praw do poszanowania, jakie obrażającemu, ze względu na jego godność lub stanowisko w społeczeństwie, służyły.

Winny, któryby upornie wzbraniał się przeprosić obrażonego, ulegnie za to:

surowej w obec sądu naganie, i pozostanie osadzonym w więzy lub w areszcie dopóki tego nie wypełni.

1011. Когда личная кому-либо обида, ударомъ или инымъ оскорбительнымъ для него дѣйствіемъ, нанесена съ обдуманномъ заранее намѣреніемъ или умысломъ, то виновный въ семъ, сверхъ испрошенія прощенья, подвергается:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Но если притомъ нанесены, также съ умысломъ, хотя и неподвергающіе жизнь обиженнаго опасности, однакожъ тяжкіе побои, то виновный, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

или заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ;

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года.

1012. Наказаніямъ, въ предшедшихъ 1010 и 1011 статьяхъ опредѣленнымъ, но всегда одною степенью выше, подвергаются виновные въ нанесеніи личной кому-либо, ударомъ или инымъ оскорбительнымъ для него дѣйствіемъ, обиды въ церкви, во дворцѣ, въ публичномъ мѣстѣ или многочисленномъ собраніи, или въ нанесеніи такой личной обиды лицу, которое по состоянію своему, званію, лѣтамъ, или же особеннымъ къ виновному отношеніямъ имѣло право и на особенное отъ него уваженіе, или же въ нанесеніи такой же личной обиды лицу женскаго пола, съ нарушеніемъ правилъ благопристойности и съ оскорбленіемъ въ обиженной нравственнаго чувства стыдливости.

1013. За нанесеніе личной какимъ-либо оскорбительнымъ дѣйствіемъ обиды отцу или матери, или иному родственнику по прямой восходящей линіи, виновный, по жалобѣ оскорбленнаго, приговаривается:

1011. Jeżeli obelga osobista, przez uderzenie lub inny czyn obelżywy, wyrządzoną komu została z rozmysłem, wówczas winny, oprócz obowiązku przeproszenia obrażonego, ulegnie: osadzeniu w więzi od trzech miesięcy do roku jednego, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Lecz jeżeliby przy tém obrażonemu ciężkie, jakkolwiek życiu niebezpieczeństwem nie zagrażające pobicie umyślnie zadane zostało, winny, w miarę okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodeksu opisanych, szczególnych praw i przywilejów; albo osadzeniu w więzi od trzech miesięcy do roku jednego.

1012. Karom, w poprzedzających 1010 i 1011 artykułach oznaczonym, lecz w każdym przypadku o jeden stopień podwyższonym, ulegnie ten, kto, przez uderzenie lub innym znieważającym czynem, wyrządzi komubądź osobistą obelgę w kościele, w pałacu Monarszym, w publiczném miejscu, lub w liczném zgromadzeniu osób, albo osobie ze stanu swego, godności, wieku, lub téż ze szczególnych z obrażającym stosunków, prawo do szczególnego jego poważania mającej, albo wreszcie osobie płci żeńskiej, z naruszeniem prawideł przyzwoitości i z obrazą w zobelżonej moralnego wstydlivości uczucia.

1013. Za wyrządzenie, jakimbądź obelżywym czynem, osobistej zniewagi ojcu, matce, lub innemu krewnemu wstępnej linii, winny, na zaskarżenie obrażonego, ukaranym zostanie:

къ ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

1014. За удары и другія, какимъ-либо оскорбительнымъ дѣйствіемъ нанесенныя обиды, когда сіе произошло при ссорѣ или дракѣ въ питейныхъ домахъ, трактирахъ, корчмахъ, или на ярмаркахъ и рынкахъ, виновные подвергаются:

или денежному взысканію отъ одного до десяти рублей; или аресту на время отъ одного до трехъ дней.

1015. Кто обидитъ другаго ругательными или иными оскорбительными, на счетъ его или жены его или членовъ его семейства, хотя бы уже умершихъ, словами, изустно или въ письмѣ подписанномъ или подметномъ безыменномъ, или же будетъ, также изустно или письменно, укорять его въ дѣлѣ противозаконномъ или безчестномъ, или попрекать обиженнаго тѣмъ, что ему нанесена обида, тотъ, по жалобѣ оскорбленнаго,

обязанъ, на основаніи правилъ, въ статьѣ 62 сего Уложенія постановленныхъ, испросить у оскорбленнаго имъ прощеніе, и, сверхъ сего, приговаривается къ денежному взысканію отъ одного до шести рублей.

1016. Если обида ругательными или иными неприличными словами, или укоромъ въ противозаконномъ или безчестномъ дѣлѣ, нанесена съ обдуманномъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ, или въ церкви, во дворцѣ, или въ публичномъ мѣстѣ, или въ многочисленномъ собраніи, или же такому лицу, которое по состоянію своему, званію или особымъ къ виновному отношеніямъ имѣло право и на особое отъ него уваженіе, то виновный въ томъ,

сверхъ постановленнаго въ предшедшей 1015 статьѣ испрашиванія прощенія, приговаривается къ заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,

зесланіемъ на mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

1014. Za uderzenia i inne jakim bądź czynem wyrządzone obelgi w kłótni lub bitwie, po szynkowniach, traktyer-niach, karczmach, albo na jarmarkach i targach zaszłe, winni ulegną:

karze pieniężnej od jednego do dziesięciu rubli; albo aresztowi od jednego do trzech dni.

1015. Ktoby drugiego słowy jego samego, żonę jego, lub członków jego familii, chociażby już zmarłych, łączemi lub znieważającemi, czyli to ustnie, czyli też w piśmie podpisaném lub bezimiennie podrzuconém zobelżył, jak niemniej ktoby, również ustnie lub na piśmie, wyrzucał drugiemu czyn bezprawny lub niesławiący, albo mu poniesienie obelgi zarzucał, ten, na za-skarżenie obrażonego,

obowiązany będzie przeprosić go, w myśl artykułu 62 niniejszego Kodexu, i oprócz tego ulegnie karze pieniężnej od jednego do sześciu rubli.

1016. Jeżeliby obelga, łączemi lub innemi nieprzyzwoi-temi słowy, lub też przez wyrzucanie bezprawnego lub niesławiącego czynu, wyrządzoną została z rozmysłem, albo w ko-ściele, w pałacu Monarszym, w publiczném miejscu, lub w liczném zgromadzeniu osób, albo osobie ze stanu swego, godności, lub ze szczególnych względem obrażającego stosunków, prawo do szczególnego z jego strony poważania mającej, wówczas winny, oprócz wzmiankowanego w poprzedzającym 1015 artykule przeproszenia obrażonego, skazanym zostanie na zam-knięcie w domu poprawy od trzech do sześciu miesięcy,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

1017. За личное оскорбленіе словами отца или матери, или дѣда или бабки, виновный, по жалобѣ оскорбленнаго, подвергается:

заключенію въ смиренный домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

1018. За личные оскорбленія словами при ссорахъ въ питейныхъ домахъ, трактирахъ, корчмахъ или на ярмаркахъ и рынкахъ, виновные подвергаются:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля.

Примѣчаніе. Всѣ дѣла о нанесеніи личныхъ обидъ и оскорбленій начинаются не иначе, какъ по жалобамъ самихъ оскорбленныхъ, или же супруговъ ихъ, родителей или опекуновъ. Кто за обиду, ему нанесенную, нанесетъ самъ оскорбившему его такуюжъ или не менѣе тяжкую обиду, тотъ теряетъ право приносить на него за сіе жалобу.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О клеветѣ и распространеніи ругательныхъ или другихъ оскорбительныхъ для чести сочиненій, изображеній или слуховъ.

1019. Кто дозволить себѣ, въ представленной присутственному мѣсту или чиновнику бумагъ, оклеветать кого-либо несправедливо, обвиняя его или жену его или членовъ его семейства въ дѣяніи противномъ правиламъ чести, тотъ подвергается, смотря по роду и важности клеветы и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года, и обязанъ, на основаніи правилъ, въ статьѣ 62 сего Уложенія постановленныхъ, испросить у обиженнаго или обиженныхъ имъ прощеніе.

стосовно до обстоятельствъ вине его zwięksзających lub zmniejszających.

1017. Za osobistą obelgę słowną ojcu lub matce, albo dziadowi lub babce wyrządzoną, winny, na zaskarżenie obrażonego, ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego.

1018. Za osobiste obelgi słowne, w kłótni po szynkowniach, traktyerniach, karczmach, lub na jarmarkach i targach wyrządzone, winny ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do jednego rubla.

Uwaga. Dochodzenie w przedmiocie osobistych obelg i zniewag rozwiniętem być może tylko na zaskarżenie samych obrażonych, albo ich małżonków, rodziców lub opiekunów. Kto w skutek poniesionej obelgi wyrządzi obrażającemu takąż samą lub nie mniej ciężką obelgę, ten prawo do zaskarżenia go utracą.

ODDZIAŁ TRZECI.

O potwarzach i rozszerzaniu obelżywych lub innych sławie uwłaczających pism, obrazów i wizerunków, lub wieści.

1019. Kto, w podaniu do władzy lub urzędnika zanieścionem, poważy się niesłusznie kogo spotwarzyć, zarzucając mu, albo żonie jego, lub jednemu z członków jego rodziny, czyn zasądom honoru przeciwny, ten, stosownie do rodzaju i ważności potwarzy i w miarę innych okoliczności wina jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

osadzeniu w więzi od trzech miesięcy do roku jednego, z obowiązkiem przeproszenia obrażonych lub obrażonego, w myśl artykułu 62 niniejszego Kodexu.

Тому жъ наказанію и на томъ же основаніи подвергаются и тѣ, которые дозволятъ себѣ клевету въ печатномъ или же инымъ образомъ, по ихъ распоряженію или съ ихъ согласія, распространенномъ и получившемъ гласность сочиненіи или письмѣ.

Судебные приговоры о изобличенномъ въ клеветѣ могутъ, по желанію подвергшагося ей, быть опубликованы въ Официальной Газетѣ и мѣстныхъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ, на счетъ виновнаго.

1020. За распространяемую, хотя только на словахъ, но съ намѣреніемъ, клевету, виновный приговаривается, также смотря по роду и важности клеветы и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,

и обязанъ, на основаніи правилъ, въ статьѣ 62 сего Уложенія постановленныхъ, испросить у оскорбленнаго или оскорбленныхъ прощеніе.

1021. Определеннымъ въ предшедшей 1020 статьѣ наказаніямъ подвергается и тотъ, кто, хотя не дозволяя себѣ настоящей клеветы, но съ намѣреніемъ оскорбить честь какого-либо лица или повредить оному, распространить такое свѣдѣніе, которое было ему сообщено по званію его или особой къ нему довѣренности, съ обѣщаніемъ сохранять его въ тайнѣ. Наказанія возвышаются одною степенью, если виновный узналъ открываемую имъ тайну чрезъ вскрытіе чужаго письма, пакета, шкафа, ящика или инымъ противозаконнымъ образомъ.

1022. За составленіе и распространеніе какимъ бы то ни было образомъ, хотя и не заключающихъ прямой клеветы, но ругательныхъ или же по чему-либо иному явно оскорбительныхъ для чести какого-либо частнаго лица сочиненій

Тежѣ самѣй карзе и подлугъ тыхъ же правилъ улегне również ka-
ždy, kto się dopuści potwarzy w piśmie, za pomocą druku lub
innym sposobem z jego rozporządzenia lub za jego zgodą roz-
szerzonym i rozgłoszonym.

Sądowe wyroki, względem dopuszczającego się potwarzy
wydane, mogą być, na żądanie spotwarzonego, w Gazecie Rzą-
dowej lub w miejscowym Gubernialnym Dzienniku, kosztem
winnego, ogłoszone.

1020. Za rozsiewanie wieści potwarezych, choćby tylko
ustnie, lecz z zamiarem, winny skazanym zostanie, również
stosownie do rodzaju i ważności potwarzy i w miarę innych
okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy;

albo na osadzenie w więzi od trzech do sześciu miesięcy,
i obowiązany będzie przeprosić obrażonego lub obrażo-
nych, w myśl artykułu 62 niniejszego Kodexu.

1021. Karom, w poprzedzającym 1020 artykule ozna-
czonym, ulegnie również ten, kto, chociaż niedopuszczając się
wyraźnej potwarzy, z zamiarem wszakże obrażenia sławy ja-
kiej osoby lub zaszkodzenia jej, rozgłosi wiadomość, która ze
względu na jego powołanie, lub skutkiem szczególnego zaufa-
nia, pod przyrzeczeniem zachowania tajemnicy, udzieloną mu
została. Kary te podwyższone zostaną o jeden stopień, jeżeli
winny wiadomość o rozgłoszonej przez siebie tajemnicy po-
wziął przez otworzenie cudzego listu, pakietu, szafy, skrzyni,
lub innym sposobem prawu przeciwnym.

1022. Za sporządzenie i rozszerzanie jakimkolwiek sposo-
bem pism lub jakichbądź obrazów i wizerunków, chociaż wyraźnie
niepotwarezych, jednakże dla jakiej prywatnej osoby obelżywych,
lub sławie takiej osoby jawnie uwłaczających, winni, stosownie do

или изображений, виновные, смотря по роду оскорбления или ругательства, по степени участия въ составленіи и распространеніи сочиненій или изображений и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, приговариваются:

или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

или къ заключенію въ тюрьму на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ,

и обязаны, на основаніи правилъ, въ статьѣ 62 сего Уложенія постановленныхъ, испросить у оскорбленнаго или оскорбленныхъ прощеніе.

Они сверхъ того обязаны, подъ надзоромъ полиціи, принять всѣ зависящія отъ нихъ мѣры для отобранія и уничтоженія составленныхъ или распространенныхъ ими оскорбительныхъ сочиненій или изображений.

1023. Если кто для оскорбленія чести какого-либо лица, или же хотя и безъ корыстныхъ, означенныхъ въ статьѣ 1202 сего Уложенія видовъ, но съ намѣреніемъ препятствовать въ какихъ-либо дѣлахъ или же инымъ образомъ вредить ему, поддѣлаетъ письмо или иную бумагу отъ имени сего лица, то онъ подвергается за сіе, смотря по роду и содержанию бумаги и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ;

или также заключенію въ смиренномъ домѣ, но только на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, и безъ лишенія означенныхъ въ статьѣ 54 особенныхъ правъ и преимуществъ.

1024. Когда поддѣлка письма или иной бумаги отъ имени другаго лица учинена не съ намѣреніемъ оскорбить оное

родзaju zniewagi lub obelgi, do stopnia udziału w sporządzeniu i rozszerzaniu tych pism lub obrazów i wizerunków, tudzież w miarę innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających, ulegną:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;
albo osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy,
i obowiązani będą przeprosić obrażonego lub obrażonych,
w myśl artykułu 62 niniejszego Kodexu.

Oprócz tego zaś, powinni, pod dozorem policyi, użyć wszelkich w mocy ich będących środków dla ściągnięcia i zniszczenia obelżywych pism lub obrazów i wizerunków, które przez nich sporządzone albo rozszerzone zostały.

1023. Kto w celu obrażenia sławy jakiej osoby, lub też w zamiarze przeszkodzenia jej w czynności jakiej lub zaszkodzenia innym sposobem, lecz nie w widokach zysku, artykułem 1202 niniejszego Kodexu oznaczonych, podrobi list lub inne pismo od niej pochodzić mające ten, stosownie do rodzaju i treści pisma, tudzież w miarę innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat;

albo także zamknięciu w domu poprawy, lecz tylko od sześciu miesięcy do roku jednego, i bez utraty opisanych w artykule 54 szczególnych praw i przywilejów.

1024. Jeżeliby podrobienie listu lub innego pisma, od jakiej osoby pochodzić mającego, popełnionem zostało nie w za-

или вредить ему, но для какихъ-либо хотя и некорыстныхъ видовъ, то виновный въ семъ приговаривается:

къ заключенію въ смиренномъ домъ на время отъ одного года до двухъ лтъ, съ потерю нѣкоторыхъ особенныхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ;

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину его.

1025. За написаніе или подписаніе письма или иной бумаги отъ имени другаго, безъ всякаго намѣренія оскорбить его, или же повредить или сдѣлать ему какую-либо неприємность, и безъ корыстныхъ, означенныхъ въ статьѣ 1202 сего Уложенія, или иныхъ личныхъ, видовъ, а единственно для шутки, виновный въ томъ подвергается:

строгому въ присутствіи суда выговору, однакожъ не иначе, какъ по жалобѣ лица, отъ имени коего письмо или иная бумага были имъ написаны или подписаны.

1026. За клевету или составленіе и распространеніе сочиненій или изображеній оскорбительныхъ для чести опекуновъ, учителей или начальниковъ виновнаго, или же лицъ, у коихъ онъ находится въ услуженіи,

наказанія, въ предшедшихъ 1019—1023 статьяхъ опредѣленные, возвышаются одною степенью;

а за клевету или составленіе и распространеніе сочиненій или изображеній оскорбительныхъ для чести родителей или иныхъ родственниковъ его по прямой восходящей линіи,

сіи наказанія возвышаются тремя степенями.

Примѣчаніе. Дѣла о клеветѣ и распространеніи ругательныхъ или иныхъ оскорбительныхъ для чести сочиненій, изображеній или слуховъ, начинаются не иначе, какъ по жалобамъ самихъ оскорбленныхъ, или же супруговъ ихъ, родителей или опекуновъ.

миарзе ображенія јѣј lub zaszkodzenia, ani dla zysku, lecz w jakichbądź innych widokach, winny ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów; albo osadzeniu w więzi od trzech miesięcy do roku jednego, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

1025. Kto napisze lub podpisze list lub inne pismo w imieniu drugiej osoby, bez żadnego zamiaru obrażenia јѣј, zaszkodzenia, lub wyrządzenia јѣј jakiegokolwiek przykrości, ani też dla zysku lub innych osobistych widoków: w artykule 1202 niniejszego Kodexu oznaczonych, lecz jedynie przez żart, ten ulegnie:

surowej w obec sądu naganie, nie inaczej wszakże, jak na skargę osoby, w imieniu której list lub inne pismo były napisane lub podpisane.

1026. W przypadku potwarzy lub sporządzenia i rozszerzania pism lub jakichbądź obrazów i wizerunków, uwłaczających sławie opiekunów, nauczycieli lub zwierzchników winnego, albo też osób, u których w służbie zostaje,

kary, w powyższych 1019 — 1023 artykułach oznaczone, podwyższone o jeden stopień zostaną;

a w przypadku potwarzy lub sporządzenia i rozszerzania pism lub obrazów i wizerunków, uwłaczających sławie rodziców lub innych krewnych wstępnej linii,

kary te podwyższone zostaną o trzy stopnie.

Uwaga. Dochodzenie w przedmiocie potwarzy i rozszerzania obelżywych lub innych sławie uwłaczających pism i obrazów, wizerunków lub wieści rozwiniętem zostanie nie inaczej, jak na zaskarżenie samych obrażonych albo ich małżonków, rodziców lub opiekunów.

ГЛАВА СЕДЬМАЯ.

О ПРОТИВОЗАКОННОМЪ ЗАДЕРЖАНІИ И ЗАКЛЮЧЕНІИ.

1027. Кто, по какой бы то ни было причинѣ и съ какимъ бы то ни было намѣреніемъ, кромѣ лишь случаевъ, въ коихъ задержание и самое предварительное заключеніе, по уликамъ или подозрѣніямъ, или же въ видѣ наказанія, дозволено или предписано закономъ, самовольно и насильственно лишить кого-либо свободы, тотъ, буде заключеніе или задержание его продолжалось болѣе трехъ мѣсяцевъ, приговаривается за сіе:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или безъ заключенія, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до четырехъ лѣтъ.

Если такое самовольное заключеніе или задержание продолжалось болѣе недѣли, но однакожъ не болѣе трехъ мѣсяцевъ, то виновный въ ономъ, смотря по продолжительности заключенія или задержанія, подвергается:

лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Въ случаѣ, когда самовольное заключеніе или задержание продолжалось не болѣе недѣли, виновный въ томъ приговаривается:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

1028. Опредѣленные въ предшедшей 1027 статьѣ наказанія возвышаются одною степенью, если лишеніе свободы было сопровождаемо оскорбительнымъ для задержаннаго обхожденіемъ.

ROZDZIAŁ SIÓDMY.

O PRZECIWNEM PRAWU ZATRZYMANIU LUB UWIEZIENIU.

1027. Kto z jakiegobądź przyczyny i w jakimbądź zamiarze, wyjawszы te przypadki, w których zatrzymanie lub tymczasowe uwięzienie, w skutek poszlak lub padającego podejrzenia, albo téż tytułem kary, jest prawem dozwoloném lub nakazaném, samowolnie i gwałtem kogo wolności pozbawi, ten, jeżeli zatrzymanie to lub uwięzienie trwało więcéj niż trzy miesiące, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, lub bez zamknięcia, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniem do poprawczych arestanczych rot na czas od roku jednego do czterech lat.

Jeżeli takowe samowolne uwięzienie lub zatrzymanie trwało więcéj niż tydzień, nie więcéj wszakże niż trzy miesiące, wówczas winny, stosownie do długości czasu uwięzienia lub zatrzymania, ulegnie:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeliby zaś samowolne uwięzienie lub zatrzymanie trwało nie więcéj niż tydzień, winny skazanym zostanie:

na osadzenie w więzi od trzech do sześciu miesięcy.

1028. Kary, w poprzedzającym 1027 artykule oznaczone,

o jeden stopień podwyższone zostaną, jeżeliby pozbawienie wolności osobistej połączone było z postępowaniem dla zatrzymanego obelżywém.

1029. Когда самовольное лишение свободы было сопровождаемо истязаніями или иными мученіями, а равно если послѣдствіемъ онаго была тяжкая болѣзнь задержаннаго или заключеннаго, то виновный въ семъ подвергается: высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ въ статьѣ 961 сего Уложения за причиненіе истязаній или мученій съ обдуманнѣмъ заранее намѣреніемъ или умысломъ.

1030. Если послѣдствіемъ самовольнаго лишенія свободы была смерть заключеннаго или задержаннаго, то виновный въ семъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылки въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

1031. За лишеніе свободы родственника или близкаго свойственника въ восходящей, нисходящей или въ боковыхъ линіяхъ, или же начальника, господина или такого лица, коимъ виновный былъ облагодѣтельствованъ, онъ подвергается:

тѣмъ же наказаніямъ, которыя опредѣлены въ предшедшихъ 1027—1030 статьяхъ, но въ каждомъ случаѣ двумя степенями выше;

а за лишеніе свободы мужа или жены, отца или матери, тестя или тещи, свекра или свекрови,

тремя степенями выше.

1032. За умышленное противозаконное, но не сопровождаемое никакимъ насиліемъ, удержаніе кого-либо въ мѣстѣ, гдѣ онъ остаться не желаетъ, посредствомъ тайнаго или явнаго увода лошадей, порчи повозокъ, или же иными средствами для препятствованія его отбытію, виновные, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, подвергаются:

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ;

или только денежному взысканію отъ пяти до ста рублей.

Примѣчаніе. Дѣла о противозаконномъ задержаніи безъ насилія начинаются не иначе, какъ по жалобѣ самаго, такимъ образомъ, удержаннаго и въ случаѣ, когда отъ сего послѣдовали убытки, виновный обязанъ вознаградить за нихъ.

1029. Jeżeli samowolnemu pozbawieniu wolności towarzyszyły udręczenia lub męczarnie, albo jeżeli skutkiem niego nastąpiła ciężka zatrzymanego lub uwięzionego choroba, wówczas winny ulegnie:

wyższym w zakresie karom, za rozmysłne wyrządzenie komu udręczeń lub męczarni w artykule 961 niniejszego Kodexu postanowionym.

1030. Jeżeliby, skutkiem samowolnego pozbawienia wolności, śmierć uwięzionego albo zatrzymanego nastąpiła, wówczas winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

1031. Za pozbawienie wolności krewnego lub blizkiego powinowatego, wstępnej, zstępnej lub bocznych linij, albo też zwierzchnika, pana lub osoby, od której winny doznał dobrodziejstw, tenże winny ulegnie:

karom, w poprzedzających 1027—1030 artykułach oznaczonym, lecz o dwa stopnie w każdym razie podwyższonym;

a za pozbawienie wolności męża lub żony, ojca lub matki, teścia lub teści, świekra lub świekry,

tymże karom otrzy stopnie podwyższonym.

1032. Kto nieprawnie i umyślnie, lecz bez żadnego gwałtu, zatrzyma drugiego w miejscu, w którym pozostać nie życzy, przez potajemne lub otwarte uprowadzenie koni, zepsucie powozów, lub przez inne dla przeszkodzenia jego oddaleniu się użyte środki, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy;

albo karze pieniężnej od pięciu do stu rubli.

Uwaga. Dochodzenie w przedmiocie nieprawego zatrzymania kogo bez użycia gwałtu rozwiniętem zostanie nie inaczej, jak na zaskarżenie samej tym sposobem zatrzymanej osoby, w przypadku zaś jeżeliby czynem tym zrażone zostały jakie straty, winny obowiązany będzie je wynagrodzić.

ГЛАВА ВОСЬМАЯ.

О НАПАДЕНИИ СЪ НАСИЛЕМЪ.

1033. За всякое на кого-либо нападеніе съ насиліемъ, безъ особыхъ законныхъ къ тому причинъ, когда при томъ не было намѣренія убить или ограбить его и не нанесено ему ни увѣчья, ни неизгладимаго на лицѣ его обезображенія, ни ранъ, ни побоевъ, ниже личнаго оскорбленія ругательствомъ или инымъ образомъ, виновный, по жалобѣ обиженнаго, подвергается:

аресту на время отъ трехъ дней до трехъ мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Если нападеніе учинено въ публичномъ мѣстѣ, или нѣсколькими заранѣе сговорившимися на то лицами, то виновные приговариваются:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Въ случаѣ же когда нападеніе учинено въ пьянствѣ или ссорѣ, или къ оному данъ поводъ самимъ обиженнымъ, виновный подвергается лишь

аресту на время отъ одного до трехъ дней.

1034. Кто, равноумно безъ всякаго покушенія на убійство, разбой, грабежъ или кражу, но и безъ особыхъ законныхъ къ тому причинъ и повода, а лишь съ намѣреніемъ оскорбить или потревожить, насильно вломится или ворвется въ чужое жилище, тотъ, по жалобѣ хозяина или управителя того дома, или жильца, къ которому онъ насильно ворвался, подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину его:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ. Въ случаѣ, когда виновный не имѣлъ намѣренія оскорбить или потревожить, и ворвался насильно въ чужое жилище въ пьянствѣ, онъ приговаривается:

къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

ROZDZIAŁ ÓSMY.

O GWALTOWNEM NAPADNIĘCIU.

1033. Za wszelkie z gwałtem połączone, a bez szczególnych prawnych przyczyn dokonane napadnięcie na drugiego, jeżeli napadający nie miał przy tém zamiaru zabicia lub zrabowania go i nie wyrządził mu ani kalectwa, ani niedającego się zatrzeć oszpecenia na twarzy, ani ran, ani pobicia, ani nawet osobistej, lżeniem lub innym sposobem dokonanej obrazy, winny, na zaskarżenie pokrzywdzonego, ulegnie:

aresztowi od trzech dni do trzech miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeli napadnięcie w publiczném miejscu nastąpiło, albo przez kilka osób, w skutek poprzedniej między niemi zмовы dokonaniem zostało, winni ulegną:

osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy.

Jeżeli zaś napadnięcie w stanie opilstwa lub w kłótni popełnionem zostało, albo jeżeli sam obrażony dał do niego powód, napadający ulegnie tylko:

aresztowi od jednego do trzech dni.

1034. Kto, również bez wszelkiego usiłowania zabójstwa, rozboju, rabunku lub kradzieży, lecz także bez szczególnych prawnych do tego przyczyn i danego sobie powodu, jedynie w zamiarze obrażenia lub zatrwożenia, gwałtem się włamie lub wejdzie do cudzego mieszkania, ten, na zaskarżenie gospodarza, rzadcy domu lub osoby, do której się gwałtem wdarł, ulegnie, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Jeżeli by wszakże winny nie miał zamiaru obrażenia lub zatrwożenia, lecz wdarł się gwałtem do cudzego mieszkania w stanie opilstwa, skazanym zostanie:

na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni.

1035. Когда ворвавшийся насильно въ чье-нибудь жилище нанесъ хозяину дома или кому-либо изъ живущихъ въ немъ личное оскорбленіе, то за сіе онъ подвергается, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ, или же безъ потери сихъ особенныхъ правъ и преимуществъ, на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Сверхъ того, онъ обязанъ, на основаніи правилъ, въ статьѣ 62 сего Уложенія постановленныхъ,

испросить у оскорбленных имъ прощеніе;
а въ случаѣ, когда имъ что-либо истреблено ими повреж-
дено,

вознаградить за весь причиненный ущербъ или убытокъ.

1036. Если при нападеніи на кого-либо съ насиліемъ въ жилищѣ его или внѣ онаго, сверхъ личнаго оскорбленія или тревоги учинено другое, или же было покушеніе на другое какое-либо преступленіе, то виновный въ семъ подвергается:

наказанію, по правиламъ, постановленнымъ о совокупности преступленій въ статьѣ 157 сего Уложенія.

ГЛАВА ДЕВЯТАЯ.

О У Г Р О З А Х Ъ.

1037. Кто будет кому-либо грозить лишеніемъ жизни его, или членовъ его семейства, или близкихъ родственниковъ, или же поджогомъ жительства, или какого-либо имущества его или членовъ его семейства, или близкихъ его родственниковъ, тотъ, когда нѣтъ доказательствъ, что онъ въ самомъ дѣлѣ имѣлъ намѣреніе совершить сіе преступленіе и сдѣлалъ приготовленіе къ оному, подвергается наказанію на слѣдующемъ основаніи:

1035. Kto, wdarszy się gwałtem do czyjego mieszkania, wyrządzi gospodarzowi domu lub komu bądź z mieszkających w nim osobistą obrazę, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, albo też, bez utraty tych szczególnych praw i przywilejów, téjże karze od sześciu miesięcy do roku jednego.

Oprócz tego, obowiązany będzie, w myśl przepisów w artykule 62 niniejszego Kodexu objętych,

a w przypadku, jeżeli co zniszczył lub uszkodził,
wynagrodzić całą zrządzoną szkodę lub stratę.

1036. Ktoby, przy gwałtowném napadnięciu na drugiego w jego mieszkaniu albo gdzie indziej, oprócz wyrządzenia mu osobistej obrazy lub zatrwożenia go, popełnił lub usiłował popełnić inne przestępstwo, ukarany zostanie

podług przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w arty-
kule 157 niniejszego Kodexu.

ROZDZIAŁ DZIEWIĄTY.

O ZAGROŻENIACH.

1037. Kto drugiemu zagrozi pozbawieniem życia jego samego, członków jego rodziny, lub blizkich krewnych, albo też podpaleniem mieszkania, lub jakiegokolwiek własności do niego, do członków jego rodziny lub blizkich krewnych należącój, ten, jeżeli dowiedzioném nie będzie, że w samej rzeczy miał zamiar popełnienia tego przestępstwa, i że przygotowania ku temu poczynił, ukaranym zostanie podług następujących prawideł:

За угрозы въ письмѣ подметномъ или иномъ подписанномъ или неподписанномъ,

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

За угрозы на словахъ или чрезъ посредство другаго, но также на словахъ,

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ. Но когда къ угрозамъ было присоединено требованіе выдать или положить въ назначаемое для того мѣсто сумму денегъ, или вещь, или письменный актъ, или что-либо иное, или же принять на себя какія-либо невыгодныя обязательства, или отказаться отъ какого-либо законнаго права, то виновный приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 21 сего Уложения для седьмой степени наказаній сего рода, съ положеніемъ клеймъ.

1038. Кто будетъ кому-либо грозить не посягательствомъ на жизнь и не поджогомъ, а лишь побоями (впрочемъ кромѣ тѣхъ случаевъ, гдѣ сіе можетъ быть послѣдствіемъ даннаго закономъ на то права), или причиненіемъ тѣлесныхъ поврежденій, или же инымъ какимъ-либо насильственнымъ дѣйствіемъ, тотъ, въ случаѣ, когда сіе не было соединено съ какимъ-либо изъ означенныхъ въ Главѣ VI сего Раздѣла видовъ непосредственнаго личнаго оскорбленія, подвергается:

аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль. За угрозу причинить какой-либо болѣе или менѣе важный ущербъ или вредъ имуществу, виновный приговаривается:

къ аресту на время отъ трехъ до семи дней; или къ денежному взысканію отъ десяти до ста рублей. Но буде къ угрозамъ причинить побои, поврежденіе въ здоровѣ, или ущербъ или вредъ въ имуществѣ, будетъ присоединено требованіе выдать или положить въ назначенное для того мѣсто сумму денегъ, или вещь, или письменный

За угроженіе въ лиście подрzuconымъ lub w inném piśmíe, podpisaném lub niepodpisaném,

osadzeniem w więzi od trzech do sześciu miesięcy.

За угроженія słowne, bezpośrednio lub za pośrednictwem innej osoby uczynione,

aresztem od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Ktoby zaś do podobnego zagrożenia dołączył warunek wydania lub złożenia we wskazaném na to miejscu pieniędzy, rzeczy, aktu, lub czego bądź innego, albo też zaciągnięcia przez zagrożonego jakiegokolwiek niekorzystnych zobowiązań, lub zrzeczenia się jakiego prawa, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodeksu na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, niemniej na piętnowanie.

1038. Kto drugiemu zagrozi nie targnięciem się na życie i nie podpaleniem, lecz tylko pobiciem (wyjąwszy przypadki, w których to może nastąpić skutkiem służącej z prawa władzy), albo uszkodzeniem na ciele lub też innym jakim bądź gwałtownym czynem, ten, w razie jeżeliby się do tego nie łączyła żadna z wymienionych w Rozdziale VI niniejszego Działu osobistych obelg, skazanym zostanie:

na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni. Ktoby zaś drugiemu zagroził wyrządzeniem mniej lub więcej znacznego uszczerbku lub szkody w majątku, ulegnie:

aresztowi od trzech do siedmiu dni; albo karze pieniężnej od dziesięciu do stu rubli.

Lecz gdyby winny do zagrożenia pobiciem, uszkodzeniem na zdrowiu, uszczerbkiem lub szkodą w majątku, dołączył warunek wydania lub złożenia we wskazaném miejscu pieniędzy, rzeczy, aktu lub czego innego, albo też zaciągnięcia przez zagro-

актъ, или что иное, или же принять на себя какія-либо невыгодныя обязательства, или отказаться отъ какого-либо законнаго права, то виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылки въ Сибирь на поселеніе, а буде онъ по закону не изъять отъ наказаній телесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

1039. Угрожающій кому-либо нанесеніемъ тяжкой личной обиды подвергается за сіе:

аресту на время отъ трехъ до семи дней.

Въ случаѣ повторенія такой угрозы, онъ приговаривается: къ аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

1040. За угрозы начальнику или господину, или же такому лицу, коимъ виновный былъ облагодѣтельствованъ, онъ приговаривается во всякомъ случаѣ:

къ наказаніямъ одною степенью выше противъ опредѣленныхъ въ предшедшихъ 1037, 1038 и 1039 статьяхъ; а за угрозы отцу, матери или иному родственнику по прямой восходящей линіи,

сіи наказанія возвышаются тремя степенями.

1041. Когда угрозы на кого бы то ни было имѣли цѣлю принудить угрожаемаго къ какому-либо противозаконному дѣянію, то грозившій ему подвергается:

наказаніямъ, въ законахъ опредѣленнымъ за покушеніе на то противозаконное дѣяніе, если сіи наказанія по роду или степени строже положенныхъ за угрозы того рода.

Примѣчаніе. Дѣла о угрозахъ начинаются лишь по жалобамъ самаго угрожаемаго или угрожаемыхъ, или же супруговъ ихъ, родителей или опекуновъ.

зонею какихъ-либо некорzystныхъ обязательствъ, или зреченія сіе какого права, вѣвчас сказанымъ зостане:

на позбавленіе вселкихъ правъ и зесланіе до Сыберы на осіелленіе, а жежели не есть од кар чіесныхъ правомъ вылачзаны и на члѣстѣ в ілоści разѣвъ, артыкулемъ 22 нініея-зсего Кодеху на други стопіен кар того родзаяу означоней.

1039. Кто другому загрозі wyrządzeniem ciężkiej osobistej obelgi, ulegnie:

aresztowi od trzech do siedmiu dni.

W razie powtórzenia tego zagrożenia, skazanym zostanie: na areszt od siedmiu dni do trzech tygodni.

1040. Кто сіе допусі загрозенъ względem zwierzchnika, pana lub osoby, która była jego dobroczyńcą, ulegnie w każdymъ przypadku:

karom o jeden stopień wyższym od tych, jakie w poprzedzających 1037, 1038 i 1039 artykułach są oznaczone; ktoby zaś zagrozенъ względem ojca, matki lub innego krewnego wstępnej linii сіе допусі, skazanymъ zostanie: na też kary o trzy stopnie podwyższone.

1041. Ktoby czyniąc zagrożenia miał na celu przymusić zagrożonego do jakiego prawu przeciwnego czynu, ulegnie: karom, za usiłowanie takowego prawu przeciwnego czynu oznaczonym, jeżeli te kary co do rodzaju lub stopnia surowsze są od postanowionychъ za podobne zagrożenia.

Uwaga. Dochodzenie w przedmiocie zagrozенъ rozwiniętemъ zostanie nie inaczej, jak na zaskarżenie samego zagrożonego lub zagrożonychъ, albo małżonkówъ ich, rodzicówъ lub opiekunówъ.

РАЗДѢЛЪ ОДИННАДЦАТЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНИЯХЪ ПРОТИВЪ ПРАВЪ СЕМЕЙ- СТВЕННЫХЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О ПРЕСТУПЛЕНИЯХЪ ПРОТИВЪ СОЮЗА БРАЧНАГО.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЕРВОЕ.

О противозаконномъ вступленіи въ бракъ.

1042. Кто похитить незамужнюю женщину для вступленія съ нею противъ воли ея въ бракъ, тотъ, по принесенной на сіе отъ нея или же отъ родителей или опекуновъ ея жалобѣ, подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Когдажъ похищеніе учинено съ согласія похищенной, то виновные, по жалобѣ родителей или опекуновъ той или другой стороны, приговариваются:

похититель,

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

а согласившаяся на похищеніе,

къ заключенію на столькожъ времени въ монастырь,

DZIAŁ JEDENASTY.

O PRZESTĘPSTWACH PRZECIW PRAWOM FAMILIJNYM.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O PRZESTĘPSTWACH PRZECIW ZWIĄZKOWI MAŁŻEŃSKIEMU.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O nieprawném zawarciu małżeństwa.

1042. Kto porwie niewiaścę niezamężną w celu zawarcia z nią, wbrew jej woli, małżeństwa, ten, na jej własne, rodziców jej lub opiekunów zaskarżenie, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do prawowitych areztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat.

Gdyby zaś porwanie za zgodą porwanej nastąpiło, winni, na zaskarżenie rodziców lub opiekunów jednej lub drugiej ze stron, skazani zostaną,

porywający,

na osadzenie w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego;

a zezwalająca na porwanie siebie,

na zamknięcie przez tyleż czasu w klasztorze,

ежели есть и находятся въ предѣлахъ Царства обители того вѣроисповѣданія, къ коему она принадлежитъ;

или же къ уединенной жизни въ домъ ея родителей или опекуновъ, подѣ ихъ строгимъ присмотромъ.

По просьбѣ приносившихъ жалобу родителей или опекуновъ, время заключенія виновныхъ можетъ быть сокращено.

1043. Кто, чрезъ насилие или угрозы такого рода и въ такихъ обстоятельствахъ, что угрожаемый или угрожаемая могли и должны были считать себя въ опасности, принудить кого-либо къ вступленію съ собою въ бракъ, тотъ, по жалобѣ принесенной на сіе лицомъ, противъ воли съ нимъ въ супружество вступившимъ, или же родителями онаго или опекунами, подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Если же совершенному противъ воли браку предшествовало изнасилованіе принужденной къ оному, то виновный, также по жалобѣ ея, приговаривается:

къ высшей мѣрѣ наказаній, выше сего въ статьѣ 1002 за изнасилованіе опредѣленныхъ.

1044. Кто, для склоненія кого-либо на противное желанію его супружество, приведетъ сіе лице, посредствомъ какихъ-либо напитковъ, или инымъ образомъ, въ состояніе совершеннаго безпамятства или кратковременнаго умоизступленія, или же чрезъ обманъ успѣетъ совершить бракъ сего лица не съ тѣмъ, которое было имъ избрано, тотъ, по жалобѣ на сіе обманутаго или обманутой, или же родителей ихъ, подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылокъ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири.

Тотъ, кто воспользуется сумасшествіемъ или признаннымъ по установленному порядку слабоуміемъ какого-либо лица, для склоненія его къ вступленію въ бракъ, приговаривается за сіе:

къ наказанію одною степенью ниже противъ опредѣленнаго въ сей статьѣ.

jeżeli w obrębie Królestwa znajduje się klasztor tego wyznania, do którego należy;

albo też na samotne życie w domu rodziców lub opiekunów, pod ścisłym ich dozorem.

Na prośbę rodziców lub opiekunów, którzy skargę zanieśli, czas zamknięcia winnych może być skróconym.

1043. Kto drugiego za pomocą gwałtu lub zagrożeń tego rodzaju i w takich okolicznościach uczynionych, że zagrożony lub zagrożona mogli i musieli uważać się za zostających w niebezpieczeństwie, przymusi do zawarcia z sobą małżeństwa, ten, na zaskarżenie osoby, która z nim wbrew woli swój małżeństwo zawarła, albo też rodziców jej lub opiekunów, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat.

Jeżeli zaś zawarcie małżeństwa, skutkiem przymusu, poprzedzonym było zgwałceniem przymuszonej, winny, również na jej zaskarżenie, ulegnie:

wyższym w zakresie karom, za zgwałcenie powyżej w artykule 1002 oznaczonym.

1044. Kto, w celu skłonienia jakiej osoby do zawarcia wbrew jej woli małżeństwa, wprawi ją, za pomocą jakich napojów lub też innym sposobem, w stan zupełnej nieprzytomności umysłu lub przemijającego obłąkania, albo podstępem sprawi, że taż osoba ślub weźmie nie z tą osobą, którą sobie wybrała, ten, na zaskarżenie wprowadzonego lub wprowadzonej w błąd, albo ich rodziców, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberii.

Ktoby z obłąkania lub prawnie uznanej niedoleżności umysłu jakiej osoby korzystał, aby ją do zawarcia małżeństwa nakłonić, ulegnie:

karze, w artykule niniejszym postanowionej, o jeden stopień niższej.

1045. Во всѣхъ случаяхъ, означенныхъ въ предшедшихъ 1042, 1043 и 1044 статьяхъ, Священникъ, коимъ совершено будетъ бракосочетаніе, и завѣдомо участвовавшіе въ томъ священно и церковно-служители, подвергаются наказаніямъ, за совершеніе противозаконныхъ браковъ церковными правилами опредѣленнымъ.

Если однакожь будетъ доказано, что они въ чемъ-либо содѣйствовали бывшему при ономъ насилию или обману, то извергаются навсегда изъ духовнаго сана и приговариваются къ наказанію, какъ сообщники въ сихъ преступленіяхъ, по правиламъ, постановленнымъ въ статьѣ 126 сего Уложенія.

1046. Свидѣтели, бывшіе при бракѣ и подписавшіе актъ о бракосочетаніи, зная о вынужденномъ или полученномъ чрезъ обманъ согласіи одного изъ супруговъ, подвергаются:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или безъ заключенія, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до четырехъ лѣтъ.

1047. Кто изъ лицъ Христіанской вѣры, состоящихъ въ брачномъ союзѣ, вступить въ новый бракъ при существованіи прежняго, тотъ подвергается за сие:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до шести лѣтъ.

Если однакожь доказано, что лице, обязанное прежнимъ супружествомъ, скрыло сие для вступленія въ новый противозаконный бракъ, и объявляло себя свободнымъ, то виновный въ семъ обманъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

1045. We wszystkich przypadkach, w poprzedzających 1042, 1043 i 1044 artykułach opisanych, tak kapłan ślub dający, jako i inni duchowni i służcy kościelni, którzy w tém świadomie udział mieli, ulegną: karom, w ustawach kościelnych za nieprawne obrzędu ślubu dopełnienie oznaczonym.

Jeżeliby jednak do spełnienia przy tém gwałtu lub podstępnie pomogli, ulegną:

pozbawieniu na zawsze duchownej godności, a nadto, jako współnicy tych przestępstw, karom właściwym, w myśl przepisów, w artykule 126 niniejszego Kodexu objętych.

1046. Świadkowie, którzyby zawarciu ślubu byli obecni i akt małżeństwa podpisali z wiedzą, że zezwolenie jednego z małżonków skutkiem przymusu lub podstępnie nastąpiło, ukarani zostaną:

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, lub bez zamknięcia, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do czterech lat.

1047. Kto z osób religią Chrześcianską wyznających, związkiem małżeńskim połączony, w ciągu trwania go zawarł nowe małżeństwo, ten ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do sześciu lat.

Jeżeliby jednak połączony związkiem małżeńskim, w celu zawarcia nowego małżeństwa, poprzednie zataił, i za wolnego siebie udawał, wówczas za postępek takowy ulegnie: pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie.

Когдажъ для учиненія такого обмана виновнымъ представле- ны какіе-либо ложные акты или сдѣланъ иной подлогъ, то онъ подвергается:

наказанію и за подлогъ и за многобрачіе, по правиламъ, постановленнымъ о совокупности преступленій въ ста- тьѣ 157 сего Уложения.

Онъ, сверхъ того, во всякомъ случаѣ, предается церковному покаянію по усмотрѣнію и распо- ряженію духовнаго своего начальства.

1048. Лице Христіанской вѣры, не обязанное прежнимъ супружествомъ, но завѣдомо вступившее въ бракъ съ дру- гимъ, уже состоящимъ въ бракъ лицомъ, подвергается за сіе: ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде оно по закону не изъято отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачъ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ.

Виновный, сверхъ того, предается также и церковному покаянію по усмотрѣнію и распоряженію своего духовнаго начальства.

1049. Свидѣтели, бывшіе при бракѣ и подписавшіе актъ о бракосочетаніи, зная что брачущіяся лица или одно изъ нихъ обязаны прежнимъ супружествомъ, подвергаются за сіе:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣ- лесныхъ, отдачъ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Но если они притомъ и способствовали обязанному пре- жнимъ супружествомъ лицу ввести въ обманъ другое лицо, по невѣдѣнію о томъ вступившее съ нимъ въ противоза- конный бракъ, то приговариваются:

къ наказаніямъ, определеннымъ за пособіе въ престу- пленій на основаніи статьи 128 сего Уложения.

Jeżeliby zaś, w celu dokonania powyższego podstępów, winny jakie nierzetelne dowody okazał, lub innego fałszu dopuścił się, ulegnie:

karze za fałsz i za wielożeństwo, podług przepisu o zbie- gu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Ko- dexu.

Nadto, w każdym z tych przypadków, ulegnie pokucie kościelnej podług uznania i zarządzenia swęj duchownęj zwierzchności.

1048. Osoba religią Chrześcijańską wyznająca, związkiem małżeńskim nie połączona, która zawrze świadomie małżeństwo z osobą, już w takowym związku zostającą, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej guber- nii, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączoną, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat.

W każdym zaś razie ulegnie, oprócz tego, pokucie kościelnej podług uznania i zarządzenia swęj du- chownęj zwierzchności.

1049. Świadkowie, którzyby zawarciu ślubu byli obe- eni i akt małżeństwa podpisali z wiedzą, że jedna z zawierają- cych małżeństwo osób lub obiedwie zostają w poprzednich zwią- zkach małżeńskich, ulegną:

zesłaniu na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej guber- nii, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeliby zaś osobie, w poprzedniem małżeństwie zostającej, do- pomogli do wprowadzenia w błąd drugiej osoby, która przez niewiedomość nieprawne z nią małżeństwo zawarła, skazani zostaną:

na kary właściwe za uczestnictwo w przestępstwie, podług objętych w artykule 128 niniejszego Kodexu przepisów.

1050. Священники Православные, за совершение бракосочетания лица или лиц, состоящих уже въ брачномъ союзѣ, подвергаются:

взысканіямъ и наказаніямъ на основаніи законовъ духовныхъ своего исповѣданія.

Священники Римско-Католическаго исповѣданія и Священники и Проповѣдники другихъ Христіанскихъ исповѣданій, за сочетаніе бракомъ лицъ, уже состоящихъ въ брачномъ союзѣ, въ случаѣ, если сіе учинено ими по извинительной болѣе или менѣе отъ стеченія особыхъ обстоятельствъ ошибокъ, подвергаются:

въ первый разъ строгому выговору;
во второй — денежному взысканію отъ пятидесяти до двухъ сотъ рублей;
а въ третій — лишенію духовнаго сана.

Но если они изобличены въ знаніи о противозаконности совершеннаго ими брака, то за сіе

и въ первый разъ приговариваются къ лишенію сана и къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Когдажъ будетъ доказано, что они и способствовали обязанному прежнимъ супружествомъ лицу ввести въ обманъ другое лице, по невѣдѣнію о томъ вступившее съ нимъ въ противозаконный бракъ, то приговариваются:

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ за пособіе въ преступленіи, на основаніи статьи 128 сего Уложенія.

1051. Лица не Христіанской вѣры, за вступленіе въ новый или новые при существованіи прежнихъ браки, когда сіе противно законамъ ихъ вѣры, или особымъ постановленіямъ правительства, подвергаются:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ потерю нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

1050. Kapłani Prawosławnego wyznania, za dopełnienie obrzędu ślubu osoby lub osób w związku małżeńskim już zostających, ulegną:

skarce niom lub karom właściwym, ustawami kościelnymi ich wyznania oznaczonym.

Kapłani Rzymsko-Katolickiego wyznania, tudzież kapłani lub pastrowie innych Chrześcijańskich wyznań, za dopełnienie obrzędu ślubu osób w związkach małżeńskich już zostających, ulegną, jeżeli to uczynili skutkiem błędu, zbiegiem szczególnych okoliczności mniej lub więcej wymówić się dającego:

za pierwszym razem, surowej naganie;
za drugim — karze pieniężnej od pięćdziesięciu do dwustu rubli;

a za trzecim — pozbawieniu godności duchownej;
jeżeli zaś mieli wiadomość o nieprawności ślubu, którego obrzęd dopełnili,

za pierwszym nawet razem, pozbawieniu godności duchownej, i osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego;

a jeżeliby osobie, w związkach małżeńskich zostającej, dopomogli do wprowadzenia w błąd drugiej osoby, która przez nie wiadomość nieprawne z nią małżeństwo zawarła,

karom za uczestnictwo w przestępstwie, według objętych w artykule 128 niniejszego Kodexu przepisów.

1051. Kto, nie należąc do żadnego z wyznań Chrześcijańskich, w nowy lub w nowe związki małżeńskie, w czasie trwania poprzednich, wstąpi, ten, gdy to zasadam jego religii lub szczególnym rozporządzeniom Rządu jest przeciwne, ulegnie:

zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

1052. Лице, исповѣдующее вѣру Православную, за вступленіе завѣдомо въ бракъ въ такой степени родства или свойства, въ которой законъ не дозволяетъ браковъ, подвергается за сіе:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ и церковному покаянію по опредѣленію духовнаго суда.

Постановленія сей статьи не распространяются на вступившихъ завѣдомо въ бракъ въ первой или второй степени родства. За противозаконныя супружества сего рода, виновные подвергаются:

наказаніямъ, ниже сего въ статьяхъ 1088 и 1089 за кровосмѣшеніе въ сихъ степеняхъ опредѣленнымъ.

1053. Лица Римско-Католическаго и другихъ Христіанскихъ исповѣданій, за вступленіе въ бракъ въ недозволенныхъ закономъ степеняхъ родства или свойства, безъ особаго на то надлежащаго разрѣшенія, подвергаются:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ и предаются церковному покаянію по усмотрѣнію и распоряженію своего духовнаго начальства.

1054. Если вступленію въ бракъ въ недозволенныхъ закономъ степеняхъ родства или свойства предшествовала противозаконная, соединенная съ кровосмѣшеніемъ, связь, то виновные подвергаются:

наказаніямъ по правиламъ о совокупности преступленій на основаніи статьи 157 сего Уложенія.

1055. Родители или опекуны, за допущеніе завѣдомо брака въ воспрещенныхъ законами степеняхъ родства или свойства, подвергаются:

аресту на время отъ трехъ дней до трехъ мѣсяцевъ, смотря по большей или меньшей близости родства или свойства, въ коемъ бракъ допущенъ.

Постановленія сей статьи также не распространяются на допустившихъ завѣдомо бракъ въ первой или второй сте-

1052. Osoba Prawosławnego wyznania, która świadomie małżeństwo zawrze z krewnym swym lub powinowatym takiego stopnia, w którym prawo wzbrania małżeństwa, ulegnie: osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do dwóch lat i pokucie kościelnej podług uznania duchownego sądu.

Przepisy niniejszego artykułu nie ściągają się do tych, którzyby świadomie małżeństwo zawarli z krewnym pierwszego lub drugiego stopnia. Za nieprawne tego rodzaju małżeństwa, winni ulegną:

karom, za kazirodztwo w tych stopniach poniżej w artykułach 1088 i 1089 postanowionym.

1053. Osoby Rzymsko-Katolickiego i innych Chrześcijańskich wyznań, za zawarcie, bez szczególnej i należytej na to dyspensy, małżeństwa z krewnym lub powinowatym takiego stopnia, w którym małżeństwo nie jest prawem, bez takowej dyspensy, dozwolone, ulegną:

osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy i pokucie kościelnej podług uznania i zarządzenia swój duchownej zwierzchności.

1054. Jeżeli zawarcie małżeństwa z krewnym lub powinowatym takiego stopnia, w którym małżeństwo nie jest prawem dozwolone, poprzedziły nieprawne, z kazirodztwem połączone, stosunki, winni ulegną:

karom właściwym podług przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

1055. Rodzice lub opiekunowie, za dopuszczenie świadomie małżeństwa w takim stopniu pokrewieństwa lub powinowactwa, w którym małżeństwo jest prawem zabronione, ulegną: aresztowi od trzech dni do trzech miesięcy, w miarę większej lub mniejszej bliskości zachodzącego pokrewieństwa lub powinowactwa.

Przepisy niniejszego artykułu nie ściągają się do tych, którzyby małżeństwa w pierwszym lub drugim stopniu po-

пени родства; въ сихъ случаяхъ завѣдомо допустившіе та-
кой бракъ подвергаются:
наказаніямъ, какъ сообщники въ кривосмысленіи, на осно-
ваніи статьи 126 сего Уложения.

1056. За вступленіе въ бракъ прежде или позднѣе
опредѣленнаго законами церковными или государственными
возраста, сочетавшіяся лица и согласившіеся на то завѣ-
домо или побудившіе ихъ къ тому родители ихъ, опекуны
или старшіе родственники, подвергаются:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести
мѣсяцевъ;
или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣ-
сяцевъ,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличиваю-
щимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

1057. Лица Православнаго исповѣданія, за вступленіе
въ четвертый бракъ, и за вступленіе въ бракъ съ нехри-
стіанами, если сіи послѣдніе не обратятся въ Христіанство,
подвергаются:

заключенію въ тюрьмѣ на шесть мѣсяцевъ и, сверхъ
того, предаются церковному покаянію по распоряженію
духовнаго начальства.

1058. За вступленіе въ бракъ явно или тайно про-
тивъ рѣшительнаго запрещенія родителей, или безъ испро-
шенія согласія ихъ, виновные, по принесенной на сіе отъ
родителей жалобѣ, подвергаются:

наказаніямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 1042
за похищеніе незамужней женщины, учиненное съ со-
гласія самой похищенной.

1059. Кто, вопреки общихъ или особыхъ по сему
предмету постановленій, вступитъ въ бракъ не испросивъ
надлежащимъ образомъ дозволенія своихъ опекуновъ, тотъ
за сіе, по принесенной ими на то жалобѣ, подвергается:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

кравенства свѣдоміе допустили, еи бовіемъ укарани зо-
станѡ,

яко wspólnicy kazirodztwa, podług przepisów, w artykule
126 niniejszego Kodexu objętych.

1056. За zawarcie małżeństwa przed dójściem lub po
przejściu lat, ustawami Kościoła lub Państwa oznaczonych, oso-
by małżeństwo zawierające, tudzież świadomie zezwalający na
to lub skłaniający ich do tego rodzice, opiekunowie lub starsi
krewni, ulegną:

osadzeniu w więzy od trzech do sześciu miesięcy;
albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy,
stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę ich oko-
liczności.

1057. Osoby Prawosławnego wyznania, za zawarcie mał-
żeństwa po raz czwarty, niemniej za zawarcie małżeństwa z osobą
niechrześcijańskiej religii, jeżeli ta ostatnia na wiarę Chrześcijań-
ską się nie nawróci, ulegną:

osadzeniu w więzy na miesiąc sześć, i pokucie kościelnej
podług zarządzenia swój duchownej zwierzchności.

1058. Za zawarcie małżeństwa jawnie lub potajemnie,
wbrew wyraźnemu zakazowi rodziców, lub bez uproszenia ich
pozwolenia, winni, na zaskarżenie przez rodziców ich zanesio-
ne, ulegną:

karom, postanowionym w powyższym 1042 artykule za
porwanie niezamężnej niewiasty za jęj zezwoleniem.

1059. Kto, wbrew ogólnym lub szczególnym w tym wzgle-
dzie istniejącym przepisom, zawrze małżeństwo, nie uprosi-
wszy w sposób należyty pozwolenia swoich opiekunów, ten, na
ich zaskarżenie, skazanym zostanie:

na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy.

1060. Лица Римско-Католическаго, Евангелическо-Лютеранскаго и Евангелическо-Реформатскаго исповѣданій, за вступленіе въ бракъ съ нехристіанами, подвергаются заключенію въ тюрьмѣ на четыре мѣсяца.

1061. Лица духовнаго званія, коимъ по законамъ церкви ихъ воспрещено вступать въ брачный союзъ, за нарушеніе сего запрещенія, подвергаются:

наказанію по усмотрѣнію ихъ духовнаго начальства.

Но если ими для сего употребленъ какой-либо обманъ или подлогъ, то они, по изверженіи ихъ изъ духовнаго сана, приговариваются:

къ наказаніямъ, определеннымъ выше сего въ статьѣ 1047 за обманъ и подлогъ при многоженствѣ.

1062. Исповѣдующіе Евангелическо-Лютеранскую вѣру вдовцы и вдовы, а равно и супруги, коихъ бракъ признанъ недѣйствительнымъ, за вступленіе въ новый бракъ прежде истеченія установленныхъ для того закономъ сроковъ, приговариваются:

сверхъ наказанія, определеннаго за сіе духовными законами ихъ церкви, къ денежному взысканію отъ пяти до пятидесяти рублей.

1063. Кто, для сокрытія бывшихъ къ заключенію брачнаго союза препятствій, предъявить заведомо поддѣльные или съ умысломъ измѣненные акты или документы, или же употребить какой-либо иной подлогъ, тотъ за сіе подвергается:

наказаніямъ, въ статьяхъ 1200 и 1202 сего Уложенія за подлоги определеннымъ.

Строгость оныхъ возвышается или уменьшается сообразно съ родомъ предъявленныхъ заведомо поддѣльныхъ или съ умысломъ измѣненныхъ документовъ или иныхъ бумагъ, или по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину обстоятельствамъ.

1060. Osoby Rzymsko-Katolickiego, Ewangelicko-Augsburskiego lub Reformowanego wyznania, za zawarcie małżeństwa z osobą niechrześcijańskiej wiary, skazane zostaną: na osadzenie w więzi przez cztery miesiące.

1061. Duchowny, który, z mocy ustaw swego wyznania mając sobie zabronionem zawarcie związku małżeńskiego, zakaz ten naruszy, ulegnie:

karze podług uznania swój duchownej zwierzchności.

Jeżeli by wszakże dla dopięcia tego celu dopuścił się podstęp lub fałszu, wówczas złożonym zostanie z godności duchownej i skazanym:

na kary, za podstęp i fałsz przy wielożeństwie w powyższym 1047 artykule oznaczone.

1062. Wdowcy i wdowy wyznania Ewangelicko-Augsburskiego, niemniej małżonkowie, których małżeństwo unieważnione zostało, za wstąpienie w nowe związki małżeńskie przed upływem przeciągów czasu w tym względzie prawem zakreślonych, ulegną:

oprócz kary, w ustawach kościelnych ich wyznania oznaczonej, karze pieniężnej od pięciu do pięćdziesięciu rubli.

1063. Kto, dla utajenia zachodzących do zawarcia małżeństwa przeszkód, świadomie przedstawi podrobione lub sfałszowane akta lub dokumenta, albo innego rodzaju fałszu dopuści się, ten ulegnie:

karom, za fałsz w artykułach 1200 i 1202 niniejszego Kodeksu postanowionym.

Wysokość kar tych miarkowaną będzie stosownie do rodzaju świadomie przedstawionych, podrobionych lub sfałszowanych, dokumentów lub innych pism, albo też stosownie do innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności.

1064. За несправедливое показаніе или о возрастѣ вступающихъ въ бракъ, или о дозволеніи на оный ихъ родителей или опекуновъ, виновные подвергаются:

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ; но буде для сего были составлены или завѣдомо употреблены ими подложные какого-либо рода письменные акты или иныя бумаги, то за сіе они приговариваются:

къ наказаніямъ, въ статьяхъ 1200 и 1202 сего Уложенія за подлоги опредѣленнымъ, на томъ же основаніи, какъ сіе постановлено выше сего въ статьѣ 1063.

1065. Кто принудитъ Священника къ совершенію брака, вопреки правиламъ или запрещеніямъ церкви или правительства, тотъ, смотря по тому, какія имъ были при томъ употребляемы средства принужденія, съ явнымъ насиліемъ или безъ онаго, подвергается:

вышей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ въ статьяхъ 961, 962, 1037, 1038 и 1039 сего Уложенія за насильственные дѣйствія или угрозы.

1066. Священники Православные, завѣдомо совершившіе бракосочетаніе лицъ, не достигшихъ возраста, для вступленія въ бракъ опредѣленнаго, или въ такихъ лѣтахъ, когда бракъ уже не дозволяется, или же состоящихъ въ такой степени родства или свойства, въ коей бракъ законами церкви воспрещенъ, а равно и въ случаяхъ, означенныхъ выше сего въ статьѣ 1057, подвергаются за сіе:

взысканіямъ и наказаніямъ на основаніи законовъ духовныхъ своего исповѣданія.

1067. Священники Римско-Католическаго, а равно и Армяно-Грегорианскаго, Армяно-Католическаго и Проповѣдники Протестантскихъ исповѣданій, за совершеніе брака, который по закону долженъ быть признанъ недѣйствительнымъ, приговариваются, въ случаѣ когда сіе учинено ими завѣдомо,

къ лишенію духовнаго сана и къ заключенію въ тюрьму на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

1064. Кто, czyli to względem wieku osób zawierających małżeństwo, czyli téż względem pozwolenia na nie rodziców ich lub opiekunów, niezgodne z prawdą zeznanie złoży, ulegnie: aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

jeżeli zaś w tym celu sporządził lub świadomie użył fałszywych jakiegobądź rodzaju aktów lub innych pism, skazanym za to zostanie:

na kary, za fałsz w artykułach 1200 i 1202 niniejszego Kodexu oznaczone, z zachowaniem przepisu, w poprzedzającym 1063 artykule objętego.

1065. Kto przymusi kapłana do dopełnienia obrzędu ślubu wbrew przepisom lub zakazom Kościoła lub Rządu, ten, stosownie do rodzaju środków przez siebie w tym celu użytych, z jawnym gwałtem połączonych lub nie połączonych, ulegnie:

wyższym w zakresie karom, za gwałtowne czyny i zagrożenia w artykułach 961, 962, 1037, 1038 i 1039 niniejszego Kodexu postanowionym.

1066. Kapłani Prawosławnego wyznania, którzy świadomie dopełnią obrzędu ślubu jakieś osoby, nie mającej jeszcze wieku, prawem do zawarcia małżeństwa wymaganego, albo będącej już w wieku, w którym zawieranie małżeństwa nie jest dozwolonym, albo téż osób zostających między sobą w pokrewieństwie lub powinowactwie takiego stopnia, w którym małżeństwo ustawami kościoła jest zabronionem, jak niemniej w przypadkach, powyżej w artykule 1057 przewidzianych, ulegną:

skarceń i karom podług ustaw kościelnych swojego wyznania.

1067. Kapłani Rzymsko-Katolickiego, niemniej Ormiano-Gregoryańskiego i Ormiano-Katolickiego wyznania, oraz Pastrowie Protestanckich wyznań, za dopełnienie obrzędu ślubu, który podług prawa uznanym być powinien za nieważny, ulegną, jeżeli to świadomie uczynili,

pozbawieniu godności duchownej i osadzeniu w więzy od roku jednego do dwóch lat.

Когдажъ они оказываются виновными токмо въ извинительной, болѣе или менѣе по стеченію особенныхъ обстоятельствъ ошибокъ, то подвергаются:

въ первый разъ строгому выговору;

а во второй — удаленію отъ должности.

За совершеніе завѣдомо, изъ какихъ-либо корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, брака воспрещаемого законами, хотя и не считающагося недѣйствительнымъ, они подвергаются:

лишенію духовнаго сана;

когдажъ, напротивъ, они только были вовлечены въ извинительную по обстоятельствамъ ошибку, то за сие,

въ первый разъ имъ дѣлается лишь строгій выговоръ; въ случаѣ жъ новой такого рода неосмотрительности, они

удаляются отъ должности съ воспрещеніемъ вновь опредѣлять къ мѣсту.

Симъ же наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются и тѣ означенныхъ въ сей статьѣ исповѣданій Священники и Проповѣдники, которые, хотя не сами совершили воспрещенный законами бракъ, но свидѣтельствомъ, объявленіемъ въ церкви или иными какими-либо по должности своей дѣйствіями, дали другому Священнику или Проповѣднику поводъ совершить оный.

1068. За совершеніе брака между лицомъ Православнаго и лицомъ другаго Христіанскаго исповѣданія, прежде совершенія онаго Православнымъ Священникомъ, когда нѣтъ въ виду формальнаго удостовѣренія отъ надлежащаго духовнаго начальства, что по правиламъ церкви Восточной къ сему браку не представляется никакихъ препятствій, Священники Римско - Католическаго, Армяно - Грегорианскаго, Армяно - Католическаго и Проповѣдники Протестантскихъ исповѣданій, смотря по тому, оказались или не оказались въ послѣдствіи препятствія къ тому браку, и по другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, подвергаются:

или денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей;

Jeżeliby zaś winnymi byli jedynie błędu, mniej lub więcej zbiegiem szczególnych okoliczności wymówić się dającego,

za pierwszym razem, surowej naganie;

a za drugim — oddaleniu od obowiązków.

Ciż kapłani, za dopełnienie obrzędu małżeństwa prawem zabronionego, chociaż unieważnieniu nie podpadającego, ulegną, jeżeli się dopuścili tego świadomie, dla zysku lub innych osobistych widoków,

pozbawieniu duchownej godności;

jeżeli zaś przeciwnie, uczynili to jedynie skutkiem błędu, okolicznościami wymówić się dającego,

za pierwszym razem, surowej naganie;

a za dopuszczenie się powtórnej tego rodzaju niebaczności,

oddaleniu od obowiązków, z zabronieniem przypuszczenia nadal do ich sprawowania.

Tymże karom i podług tychże samych prawideł ulegną kapłani i pastrowie wyznań, w niniejszym artykule wymienionych, którzy, choćby sami obrzędu ślubu prawem zabronionego nie dopełnili, wszakże przez udzielenie stosownego świadectwa, ogłoszenie zapowiedzi, lub przez inną z urzędu dopełnioną czynność, innemu kapłanowi lub pastrowi dali powód do dopełnienia takowego obrzędu.

1068. Kapłani Rzymsko-Katolickiego, Ormiano-Gregoriańskiego i Ormiano-Katolickiego wyznania, niemniej pastrowie wyznań Protestanckich, którzyby dopełnili obrzędu ślubu osoby wyznania Prawosławnego z osobą innego Chrześcijańskiego wyznania, wprzód nim obrzęd jej ślubu dopełnionym został przez kapłana Prawosławnego, bez formalnego poświadczenia właściwej duchownej zwierzchności, że podług zasad Wschodniego kościoła żadna do zawarcia małżeństwa nie zachodzi przeszkoda, ulegną, stosownie do tego czy się następnie okazały lub nie okazały jakie przeszkody do tegoż małżeństwa, niemniej w miarę innych zwiększających lub zmniejszających winę okoliczności:

karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli;

или же удаленію отъ должности на время отъ двухъ до шести мѣсяцевъ;

или удаленію отъ мѣста.

1069. Если въ одномъ изъ приходовъ Римско-Католическихъ, Армяно-Грегорианскихъ, Армяно-Католическихъ или Протестантскихъ будетъ Священникомъ или Проповѣдникомъ онаго совершенъ бракъ, коему слѣдовало быть въ другомъ приходѣ, безъ согласія Священника того прихода и безъ особаго на сіе разрѣшенія высшаго духовнаго начальства, то сей Священникъ или Проповѣдникъ подвергается: выговору, болѣе или менѣе строгому; или денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей.

1070. За совершеніе брака безъ соблюденія предписанныхъ объ оглашеніи и другихъ предостерегательныхъ правилъ, когда на сіе не было особаго разрѣшенія, Священники Православные, Римско-Католическіе, а равно Священники и Проповѣдники другихъ Христіанскихъ исповѣданій подвергаются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

въ первый разъ выговору, болѣе или менѣе строгому;

а во второй—отрѣшенію отъ должности, съ воспрещеніемъ опредѣлять ихъ вновь къ приходу.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергаются Священники, обвинявшіе кого-либо изъ прибывшихъ временно въ ихъ приходъ, безъ надлежащаго удостовѣренія, что сіе лице не состоитъ въ бракѣ.

1071. Если Священникъ Римско-Католическаго, Армяно-Грегорианскаго и Армяно-Католическаго, или же Проповѣдникъ одного изъ Протестантскихъ исповѣданій, безъ разрѣшенія имѣющаго на то власть высшаго мѣста, позволить себѣ объявить какой-либо бракъ расторгнутымъ, или же благословить разлученіе хотя и временное супруговъ отъ стола и ложа, то онъ за сіе подвергается:

либо завѣшенію въ справованіи обязанностей на czas od dwóch do sześciu miesięcy;

либо zupełnemu od tychże obowiązków oddaleniu.

1069. Jeżeli w jakiej parafii Rzymsko-Katolickiego, Ormiano-Gregoryańskiego, Ormiano-Katolickiego lub Protestantckiego wyznania, kapłan lub pastor, obrzędu ślubu, który w innej parafii danym być był powinien, dopełni bez upoważnienia właściwego tej ostatniej parafii proboszcza lub bez pozwolenia wyższej duchownej zwierzchności, wówczas kapłan ten lub pastor ulegnie:

naganie, mniej lub więcej surowej;

albo karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli.

1070. Kapłani Prawosławnego i Rzymsko-Katolickiego wyznania, niemniej kapłani i pastory innych Chrześcijańskich wyznań, którzyby, nie otrzymawszy na to szczególnego pozwolenia, dopełnili obrzędu ślubu, bez zachowania istniejących przepisów co do zapowiedzi i innych środków ostrożności, ulegną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

za pierwszym razem, naganie mniej lub więcej surowej;

za drugim—usunięciu od obowiązków, z zabronieniem przeznaczania ich nadal do parafii.

Tymże karom ulegną duchowni, którzyby dali ślub osobie, czasowo w ich parafii przebywającej, bez dostatecznego przekonania się, że osoba ta w małżeństwie nie zostaje.

1071. Kapłan Rzymsko-Katolickiego, Ormiano-Gregoryańskiego i Ormiano-Katolickiego wyznania lub pastor jednego z Protestantckich wyznań, któryby, bez upoważnienia właściwej do tego wyższej władzy, sam jakie małżeństwo za ustale uznał, lub też rozłączenie co do stołu i łóża małżonków, nawet czasowe, wyrzekł, ulegnie:

или строгому выговору;
или же отрѣшенію отъ должности;
или и лишенію сана,
по усмотрѣнію своего духовнаго начальства.

1072. За совершеніе брака нехристіанъ прежде опредѣленнаго законами возраста, или въ слѣдствіе неправильныхъ разводовъ, всѣ въ томъ виновные подвергаются:

удаленію отъ своихъ должностей и заключенію въ тюрьму на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О похищеніи женщинъ замужнихъ.

1073. За насильственное похищеніе женщины замужней, виновный подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 1006 и 1007 сего Уложенія и на основаніи сихъ статей.

1074. Если похищенная насильственно замужняя женщина будетъ въ слѣдствіе того лишена чести, или же какими-либо средствами принуждена вступить съ своимъ похитителемъ или другимъ лицомъ въ противозаконный бракъ, то виновные въ семъ преступленіи подвергаются:

высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ въ статьяхъ 1003 и 1004 сего Уложенія за изнасилованіе или въ статьѣ 1043 за принужденіе къ вступленію въ бракъ.

1075. Когда похищеніе замужней женщины было не насильственное, а учинено съ ея согласія, то за сіе похититель и похищенная, по жалобѣ мужа ея, подвергаются:

заключенію въ тюрьму отъ одного года до двухъ лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, и, если они Христіане, предаются церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

суровой наганіе;
либо усуніенію отъ обязанностей;
либо тѣмъ и позбавленію годности духовной,
подлуг признанія свѣдѣній духовной вѣрности.

1072. За допѣтненіе обрѣду слуба особы признанія нехристіанскаго передъ доісціемъ еіе до вѣку правемъ переписаного, луб въ skutek неіравнне удіелонего розводу, винни улегнѣ: oddalenіu od obowіѣzkѣw i osadzenіu w wieży od trzech do sześciu mіesіęcy, stosownie do zwiększajęcyeh lub zmniejszajęcyeh winę ich okoliczności.

ОДДІАЛ ДРУГІ.

О порваніи невіасты замѣжной.

1073. За порваніе гвалтемъ замѣжной невіасты, винны улегнѣ:

карѣмъ, въ артыкулѣхъ 1006 і 1007 ниніеішого Кодеху означѣнѣмъ, і подлуг обіеіыхъ въ тыхже артыкулѣхъ правіделъ.

1074. Жеіелібы гвалтемъ порвана замѣжная невіаста, skutkiem tego czci niewіeіцей позбавіона, луб тѣмъ іакіемібаіеі środками do zawarcia przeciwnego prawu małżeństwa z tym eo ją porwał lub z inną osobą przymuszoną została, винны tego przestępstwa улегнѣ:

выішымъ въ zakresіе карѣмъ, въ артыкулѣхъ 1003 і 1004 ниніеішого Кодеху за zgwałcenіe, луб тѣмъ въ артыкуле 1043 за прzymuszenіe do zawarcia małżeństwa, postanowіonymъ.

1075. Жеіелібы порваніе замѣжной невіасты не гвалтемъ, lecz за еіе zezwolenіem dokonane zostało, wѣwczas, на zaskarżenie męѣа еіе, tak sprawca porwania, іакѣ і сама porwana, улегнѣ: osadzenіu w wieży od roku jednego do dwóch lat, stosownie do okoliczności winę ich zwiększajęcyeh lub zmniejszajęcyeh, і жеіелі są Chriіścіanami, улегнѣ nadto pokucie kościelnej подлуг zarządzenia swęіеі духовной вѣрности.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О злоупотребленіи правъ и нарушеніи обязанностей супружества.

1076. За жестокое обращеніе съ женою, обстоятельствами доказанное, особливо въ случаѣ нанесенія ей увѣчья или ранъ, мужъ, по жалобѣ супруги или ея родителей, подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ въ Раздѣлѣ X, Главѣ III сего Уложенія, за тяжкіе побои, раны или увѣчья, съ возвышеніемъ оныхъ двумя степенями;

и сверхъ того, если онъ Христіанинъ,

предается церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

Тѣмъ же наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергается и жена, которая, пользуясь слабостію своего мужа, дозволить себѣ жестокое съ нимъ обращеніе и нанесетъ ему увѣчье, раны или побои.

1077. Супругъ, который, употребляя во зло свою власть или довѣренность другаго супруга, побудить или принудить его къ какому-либо противозаконному дѣлу или дѣйствию, подвергается за сіе:

вышей мѣрѣ наказаній или взысканій, за то противозаконное дѣяніе опредѣленныхъ.

1078. Состоящее въ бракѣ изобличенное въ прелюбодѣяніи лице подвергается за сіе, по жалобѣ оскорбленнаго въ чести своей супруга:

заключенію въ монастырь, если въ томъ мѣстѣ находятся монастыри его исповѣданія, или же въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, и сверхъ того, если оно принадлежитъ къ одному изъ Христіанскихъ вѣроисповѣданій,

ODDZIAŁ TRZECI.

O nadużyciu praw i naruszeniu obowiązków małżeńskich.

1076. Mąż za srogie, stwierdzone okolicznościami, obchodzenie się z żoną, szczególnie zaś w przypadku zadania jej kalectwa lub ran, ulegnie, na zaskarżenie żony lub jej rodziców:

podwyższonym o dwa stopnie karom, w Dziale X, Rozdziale III niniejszego Kodexu, za ciężkie pobicie, zadanie ran lub kalectwa oznaczonym;

i nadto, jeżeli jest Chrześcianinem,

ulegnie pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej zwierzchności.

Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegnie również i żona, która, korzystając z powolności lub słabości męża, dopuści się srogięgo z nim obejścia się i zada mu kalectwo, ranę lub go pobije.

1077. Małżonek, który nadużywając swęj władzy lub zaufania współmałżonka, nakłoni go lub zmusi do jakich prawu przeciwnych czynności, ulegnie:

wyższym w zakresie karom, za takowe prawu przeciwnie czynności oznaczonym.

1078. Małżonek, który się cudzołóstwa dopuści, ulegnie, na zaskarżenie obrażonego współmałżonka:

osadzeniu w klasztorze, jeżeli się znajduje w miejscu klasztoru jego wyznania, lub w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego,

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, i oprócz tego, jeżeli jest Chrześcianinem,

предается церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

Въ случаѣ, когда не было жалобы на прелюбодѣяніе и оно открылось по производству какого-либо инаго дѣла, виновные отсылаются судомъ гражданскимъ къ суду духовному.

Лице, съ коимъ учинено прелюбодѣяніе, если оно съ своей стороны не состоитъ въ бракѣ, приговаривается, также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ,

и если оно исповѣдуетъ Христіанскую вѣру, то предается также церковному покаянію.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О ЗЛОУПОТРЕБЛЕНІИ РОДИТЕЛЬСКОЙ ВЛАСТИ И О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ ДѢТЕЙ ПРОТИВЪ РОДИТЕЛЕЙ.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЕРВОЕ.

О злоупотребленіи власти родительской.

1079. Родители, изобличенные въ принужденіи дѣтей своихъ къ браку, или къ постриженію въ монашество, если они Православнаго вѣроисповѣданія, подвергаются за сіе: наказаніямъ или взысканіямъ, опредѣленнымъ правилами Восточною Каволическою Церковію на сіи случаи постановленными, по опредѣленію суда духовнаго.

Лица Римско-Католическаго и всѣхъ прочихъ вѣроисповѣданій, за принужденіе дѣтей къ вступленію въ бракъ или къ произнесенію монашескихъ обѣтовъ, приговариваются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ сію вину ихъ:

улегне pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownej zwierzchności.

W przypadku, gdyby skarga o cudzołoztwo занесіона не была і оно w toku innej sprawy wykrytęm zostało, sąd świecki wyzreczenie względem winnych sądowi duchownemu odstąpi.

Osoba, z którą cudzołoztwo było popełnionęm, jeżeli ze swęj strony nie zostaje w związku małżeńskim, skazaną zostanie, stosownie do okoliczności winę jej zwiększających lub zmniejszających:

na osadzenie w więzy od trzech do sześciu miesięcy;

albo na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy;

i jeżeli należy do jednego z wyznań Chrześcijańskich,

ulegne nadto pokucie kościelnej.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O NADUŻYCIU WŁADZY RODZICIELSKIEJ I O PRZESTĘPSTWACH DZIECI PRZECIWI RODZICOM.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O nadużyciu władzy rodzicielskiej.

1079. Rodzice, przekonani o przymuszenie dzieci swych do zawarcia małżeństwa, albo do uczynienia ślubów zakonnych, ulegną, jeżeli są Prawosławnego wyznania:

karom lub skarceniom, Ustawami Wschodnio-Katolickiego kościoła na te przypadki oznaczonym, a to stosownie do uznania sądu duchownego.

Osoby Rzymsko-Katolickiego i wszelkich innych wyznań, za przymuszenie dzieci swych do zawarcia małżeństwa lub do uczynienia ślubów zakonnych, skazane zostaną, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ,
и, буде они Хрістіане,
предаются церковному покаянію по распоряженію ихъ
духовнаго начальства.

1080. Родители, чрезъ употребленіе во зло своей
власти, или посредствомъ преступныхъ внушеній, вовлекшіе
умышленно несовершеннолѣтнихъ дѣтей своихъ въ какое-
либо преступленіе, подвергаются за сіе, хотя бы они сами
въ томъ преступленіи непосредственнаго участія не при-
нимали:

высшей мѣрѣ наказаній или взысканій, за то престу-
пленіе въ законѣ опредѣленныхъ.

1081. За умышленное развращеніе нравственности дѣ-
тей, а равно и за потворство, также съ намѣреніемъ, ихъ
разврату, родители подвергаются:

наказанію по правиламъ, постановленнымъ о престу-
пленіяхъ противъ общественной нравственности въ ста-
тьяхъ 718 и 726 сего Уложенія.

1082. Если, вмѣстѣ съ злоупотребленіемъ родитель-
ской власти, учинено еще другое преступленіе, подлежащее
строжайшему противъ опредѣленныхъ въ семъ Отдѣленіи
наказанію, то виновные,

на основаніи правилъ, въ статьѣ 157 сего Уложенія по-
становленныхъ о совокупности преступленій, подвер-
гаются тому строжайшему наказанію.

1083. За присвоеніе и растрату родителями прина-
лежащаго дѣтямъ ихъ имущества, виновные подвергаются:
высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ въ статьѣ 1190
сего Уложенія за присвоеніе и растрату чужаго иму-
щества.

на осадzenie w wieży od sześciu miesięcy do dwóch lat,
i jeżeli są Chrześcijańskiego wyznania,
ulegną nadto pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj
duchownęj zwierzchności.

1080. Rodzice, którzy, przez nadużycie swęj władzy,
lub za pomocą przestępných podnięt, przywiodą umyślnie nie-
letnie swe dzieci do jakiegokolwiek przestępstwa, ulegną, cho-
ciażby sami w niēm bezpośredniego udziału nie mieli:

wyższym w zakresie karom, prawem za to przestępstwo
postanowionym.

1081. Za umyślne zepsucie obyczajów dzieci, niemniej za
umyślne pobłażanie ich rozpuście, rodzice ulegną:

karom, oznaczonym w artykułach 718 i 726 niniejszego Ko-
dexu za przestępstwa przeciw dobrym obyczajom.

1082. Jeżeliby, obok nadużycia władzy rodzicielskiej,
popelnioném zostało inne jeszcze przestępstwo, zasługujące na
karę surowszą od tych, które w niniejszym Oddziale są ozna-
czone, winni ulegną:

tęjże surowszej karze, w myśl przepisu o zbiegu przestępstw,
objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

1083. Rodzice, którzyby się dopuścili przywłaszczenia
sobie lub strwonienia własności do dzieci ich należącej, ulegną:
wyższym w zakresie karom, za przywłaszczenie sobie i
strwonienie cudzej własności w artykule 1190 niniejszego
Kodexu oznaczonym.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О преступленіяхъ дѣтей противъ родителей.

1084. Сынъ или дочь, дерзнувшіе одному изъ родителей своихъ или обоимъ нанести раны или увѣче или причинить иное тѣлесное поврежденіе, подвергаются за сіе: наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 964 сего Уложенія.

1085. Сынъ или дочь, оскорбившіе кого-либо изъ родителей своихъ бранными или иными неприличными словами, или же дозволившіе себѣ какое-либо насильственное, хотя и несоединенное съ побоями противъ нихъ дѣйствіе, подвергаются, по жалобѣ оскорбленнаго родителя:

наказаніямъ, опредѣленнымъ за сіе выше сего въ статьяхъ 1013 и 1017.

Но родителямъ предоставляется право, буде они пожелаютъ, ходатайствовать объ уменьшеніи мѣры сихъ наказаній, а въ случаѣ оскорбленія лишь словами, и совершенно простить виновныхъ.

1086. За упорное неповиновеніе родительской власти, развратную жизнь и другіе явные пороки, дѣти, по требованію родителей, безъ особаго судебного разсмотрѣнія, подвергаются:

заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

Родителямъ въ семъ случаѣ предоставляется право уменьшить, по усмотрѣнію своему, время заключенія, или и совершенно простить виновныхъ.

1087. Дѣти, которыя, имѣя надлежащія къ тому средства, будутъ отказывать въ доставленіи родителямъ пищи, одежды и другихъ необходимыхъ пособій, подвергаются за сіе, по принесенной родителями жалобѣ:

ODDZIAŁ DRUGI.

O przestępstwach dzieci przeciw rodzicom.

1084. Syn lub córka, którzy się poważą jednemu ze swych rodziców lub obójgu zadać ranę, kalectwo, lub inne uszkodzenie na ciele, ulegną:

karom, w artykule 964 niniejszego Kodexu postanowionym.

1085. Syn lub córka, którzy ojca lub matkę łącząciami lub innemi nieprzyzwoitemi słowy znieważą, albo jakiegobądź gwałtownych, chociaż z pobiciem niepołączonych, czynów względem nich się dopuszczą, ulegną, na zaskarżenie obrażonego ojca lub matki:

karom, za czyny takowe w artykułach 1013 i 1017 niniejszego Kodexu oznaczonym.

Rodzice wszakże mogą wstawić się o złagodzenie tych kar, a w przypadku słownych tylko obelg, winnym zupełnie nawet przebaczyć.

1086. Dzieci za uporną uległość władzy rodzicielskiej, rozpustne życie i inne jawne zdrożności, na samo żądanie rodziców, bez osobnego sądowego rozpoznania, zostaną zamknięte w domu poprawy na czas od trzech do sześciu miesięcy.

Rodzicom w tym przypadku służy prawo skrócenia, podług swego uznania, czasu zamknięcia, lub nawet zupełnego przebaczenia winnym.

1087. Dzieci, któreby, mając dostateczne do tego środki, odmawiały rodzicom pożywienia, odzieży, lub w ogóle niezbędnych alimentów, ulegną, na zaskarżenie rodziców:

аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ;
или же и заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ
мѣсяцевъ до одного года,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличиваю-
щимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

Слѣдующее отъ нихъ родителямъ пособие назначается по
усмотрѣнію суда, и если постановленіе онаго не будетъ въ
точности исполнено, то виновные приговариваются:

къ строжайшему изъ опредѣленныхъ въ сей статьѣ
наказаній.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ ПРОТИВЪ СОЮЗА РОДСТВЕННОГО.

1088. За кровосмѣшеніе съ родственникомъ или род-
ственницею въ прямой, восходящей или нисходящей, линіи,
въ какой бы то ни было степени, виновные приговари-
ваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке въ отдаленнѣйшія
мѣста Сибири для заключенія тамъ, вмѣсто поселенія,
въ тюрьмѣ въ уединеніи на десять лѣтъ; по истеченіи
сего времени они отдаются въ монастырь на всю жизнь,
для употребленія на тяжкія въ ономъ работы.

Тѣ изъ нихъ, которые исповѣдуютъ Христіанскую вѣру,
предаются, сверхъ того, церковному покаянію по рас-
поряженію своего духовнаго начальства.

1089. За кровосмѣшеніе съ родственниками въ бо-
ковыхъ линіяхъ и съ близкими, до второй степени вклю-
чительно, свойственниками, виновные, исповѣдующіе Пра-
вославную вѣру, подвергаются наказаніямъ, смотря по сте-
пени болѣе или менѣе близкой родства или свойства, на
слѣдующемъ основаніи:

За кровосмѣшеніе во второй степени родства,
лишенію всѣхъ правъ и ссылке въ Сибирь для заклю-
ченія тамъ въ тюрьмѣ въ продолженіе пяти лѣтъ; по

аресту отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ;
или осадженію въ вѣжы отъ трехъ мѣсяцевъ до року одного,
стосовно до обстоятельствъ вину ихъ увеличивающихъ или умень-
шающихъ.

Належные отъ нихъ родителямъ алименты черезъ судъ означены остану-
тъ, ежели постановленіе его въ томъ отношеніи не будетъ исполнено,
выполненіемъ, винны осужденны будутъ:

на суровѣе изъ каръ, нинѣшнимъ артикуломъ означенныхъ.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O PRZESTĘPSTWACH PRZECIW ZWIĄZKOWI FAMILIJNEMU.

1088. Za kazirodztwo między krewnymi linii prostej,
wstępnej lub zstępnej, bez względu na stopień, winni ukarani
zostaną:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do odleglejszych
miejsc Syberyi, gdzie, zamiast osiedlenia, ulegną samo-
tnemu osadzeniu w wieży na lat dziesięć, po upływie któ-
rych oddani zostaną do klasztoru na całe życie dla odbywa-
nia w nim ciężkich prac.

Jeżeli zaś do jednego z wyznań Chrześcijańskich należą,
ulegną, oprócz tego, pokucie kościelnej podług zarządzenia
swój duchownej zwierzchności.

1089. Za kazirodztwo między krewnymi linii bocznych,
niemniej pomiędzy blizkimi do drugiego stopnia włącznie powi-
nowatymi, winni Prawosławnego wyznania karani będą, sto-
sownie do bliskości stopnia pokrewieństwa lub powinowactwa,
podług następujących prawideł:

Za kazirodztwo między krewnymi drugiego stopnia,
pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do Syberyi dla
osadzenia ich tamże w wieży na lat pięć, po upływie któ-

истечении сего времени они отдаются въ монастырь на всю жизнь, для употребленія на тяжкія въ ономъ работы.

За кровосмѣшеніе въ третіей степени родства или же въ первой степени свойства, то есть съ тещею или свекромъ, зятемъ или снохою,

ссылкѣ на житѣе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до шести лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

За кровосмѣшеніе въ четвертой степени родства, то есть съ двоюроднымъ братомъ или двоюродною сестрою, или же во второй степени свойства, то есть съ деверемъ или невесткою, зятемъ или своячиною,

заключенію въ монастырь на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

Всѣ они, сверхъ того, во всякомъ случаѣ предаются церковному покаянію по распоряженію духовнаго начальства.

Лица, принадлежащія къ Римско-Католическому и къ другимъ Христіанскимъ вѣроисповѣданіямъ, за кровосмѣшеніе во второй степени родства и первой степени свойства, подвергаются:

наказаніямъ на томъ же основаніи, какъ исповѣдующіе вѣру Православную.

Но наказаніямъ за кровосмѣшеніе, учиненное въ такихъ степеняхъ родства или свойства, въ которыхъ по правиламъ Церкви ихъ можетъ быть дозволено вступленіе въ бракъ, они подвергаются въ такомъ лишь случаѣ, когда сіе преступленіе было соединено съ прелюбодѣяніемъ, или же по какимъ-либо причинамъ бракъ между виновными не можетъ быть допущенъ.

рыхъ oddani zostaną do klasztoru na całe życie dla odbywania w nim ciężkich prac.

Za kazirodztwo pomiędzy krewnymi trzeciego stopnia lub pomiędzy powinowatymi pierwszego stopnia, to jest z teścią lub świekrem, z zięciem lub synową popełnione:

zesłaniem na mieszkanie do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, z zamknięciem od roku jednego do trzech lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do sześciu lat,

stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających.

Za kazirodztwo między krewnymi czwartego stopnia, to jest ze stryjecznym lub ciotecznym bratem, ze stryjeczną lub cioteczną siostrą, albo też między powinowatymi drugiego stopnia, to jest z bratem męża lub bratową, z szwagrem lub siostrą żony popełnione,

osadzeniem w klasztorze od sześciu miesięcy do roku jednego.

Oprócz tego zaś, wszyscy ci winni, w każdym przypadku, ulegną pokucie kościelnej podług zarządzenia duchownej zwierzchności.

Należący do Rzymsko-Katolickiego lub do innych Chrześcijańskich wyznań, za kazirodztwo między krewnymi drugiego stopnia lub powinowatymi pierwszego stopnia, ulegną:

tymże samym karom, co i osoby Prawosławnego wyznania.

Za kazirodztwo zaś popełnione z krewnymi lub powinowatymi takich stopni, w których, podług zasad ich kościoła, małżeństwo może być dozwolonem, ulegną oni karze wówczas tylko, gdy to przestępstwo połączone było z cudzołóstwem, lub gdy z jakiegobądź przyczyn małżeństwo między winnymi dopuszczonem być nie może.

Они также, во всякомъ случаѣ, предаются церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

1090. За кровосмѣшеніе съ изнасилованіемъ, виновные подвергаются:

наказанію на основаніи правила о совокупности преступленій, постановленнаго въ статьѣ 157 сего Уложенія.

1091. За любодѣяніе въ такихъ степеняхъ родства или свойства, въ коихъ по церковнымъ правиламъ не воспрещено вступать въ бракъ, виновные подвергаются:

наказанію, опредѣленному въ статьѣ 721 сего Уложенія за противозаконное сожитіе неженатаго съ незамужнею; но за учиненное въ такихъ степеняхъ родства или свойства прелюбодѣяніе, полагается высшая мѣра наказаній, въ предшедшей 1078 статьѣ за прелюбодѣяніе опредѣленныхъ.

Во всякомъ случаѣ, виновные предаются церковному покаянію по распоряженію своего духовнаго начальства.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О ЗЛОУПОТРЕБЛЕНІИ ВЛАСТИ ОПЕКУНОВЪ И ПОПЕЧИТЕЛЕЙ.

1092. Опекунъ и попечитель, за подлоги и обманы ко вреду лицъ, ввѣренныхъ опекѣ ихъ или попечительству, а равно и за присвоеніе и растрату имущества сихъ лицъ, подвергаются:

высшей мѣрѣ наказаній, за сіи преступленія въ Раздѣлѣ XII сего Уложенія опредѣленныхъ.

1093. Опекунъ, изблеченный въ принужденіи какимъ бы то ни было образомъ лице, ввѣренное опекѣ его, къ вступленію въ бракъ или въ монашество, подвергается за сіе:

А в каждомъ случаѣ улегна также pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownęj zwierzchności.

1090. Kto się dopuści kazirodztwa połączonego ze zgwałceniem, ukaranym zostanie podług przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

1091. Za nierząd między krewnymi lub powinowatymi takich stopni, w których, podług zasad kościoła, związek małżeński nie jest zabronionym, winni ulegną:

karze, oznaczonej w artykule 721 niniejszego Kodexu za nieprawne pożycie mężczyzny nieżonatego z kobietą niezamężną.

Za popełnienie zaś cudzołóstwa przez krewnych lub powinowatych stopni powyższych, wymierzone zostaną wyższe w zakresie kary, za cudzołóstwo powyżej w artykule 1078 oznaczone.

W każdymъ przypadku, winni ulegną pokucie kościelnej podług zarządzenia swęj duchownęj zwierzchności.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O NADUŻYCIU WŁADZY OPIEKUNÓW I KURATORÓW.

1092. Opiekunowie i kuratorowie, za fałsz i podstęp popełnione na szkodę osób, powierzonych opiece ich lub kurateli, niemniej za przywłaszczenie sobie i strwonienie własności tych osób, ulegną:

wyższym w zakresie karom, za te przestępstwa w Dziale XII niniejszego Kodexu oznaczonym.

1093. Opiekun, przekonany o przymuszenie jakim bądź sposobem osoby, powierzonej jego opiece, do zawarcia małżeństwa lub wstąpienia do zakonu, ulegnie:

высшей мѣрѣ наказаній, опредѣленныхъ выше сего въ
статьѣ 1079 виновнымъ въ семъ злоупотребленіи власти
родителямъ, кромѣ лишь церковнаго покаянія.

1094. Опекунъ, который, чрезъ употребленіе во зло
своей власти, или посредствомъ преступныхъ внушеній и
обольщеній, вовлечетъ умышленно въ преступленіе лице,
ввѣренное его опеку, подвергается за сіе:

высшей мѣрѣ наказаній или взысканій, за то преступ-
леніе въ законѣ опредѣленныхъ.

wyższym w zakresie karom, na rodziców za podobne nad-
użycie władzy w powyższym 1079 artykule postanowio-
nym, wyjąwszy wszakże pokutę kościelną.

1094. Opiekun, który osobę opiece jego powierzona, przez
nadużycie swęj władzy, albo za pomocą przestępnych podniet
i uwiedzeń, przywiedzie umyślnie do przestępstwa, ulegnie:

wyższym w zakresie karom, prawem za to przestępstwo
postanowionym.

РАЗДѢЛЬ ДВѢНАДЦАТЫЙ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПРОТИВЪ СОБСТВЕННОСТИ ЧАСТНЫХЪ ЛИЦЪ.

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

О НАСИЛЬСТВЕННОМЪ ЗАВЛАДѢНІИ ЧУЖИМЪ НЕДВИЖИМЫМЪ ИМУЩЕСТВОМЪ, О ЗАХВАТАХЪ И НЕПРАВИЛЬНОМЪ ПОЛЬЗОВАНІИ ДОХОДАМИ ИЛИ ИНЫМИ ВЫГОДАМИ ЧУЖАГО ИМѢНІЯ И О ИСТРЕБЛЕНІИ ГРАНИЧНЫХЪ МЕЖЪ И ЗНАКОВЪ.

1095. За всякое нападеніе съ насиліемъ на чужіе земли, дома или иное какое-либо недвижимое имущество, съ намѣреніемъ завладѣть онымъ, въ слѣдствіе присвоиваемыхъ или даже и законныхъ, но еще непризнанныхъ окончательнымъ судебнымъ рѣшеніемъ правъ, или же подъ какимъ бы то ни было другимъ предлогомъ, особливо если чрезъ сіе нападеніе самъ хозяинъ или владѣлецъ того имѣнія, или живущіе въ немъ, или управляющіе имъ, или же домашніе, слуги или поселяне изъ онаго изгнаны, главные въ томъ виновные и въ особенностяхъ тотъ или тѣ, по приказанію коихъ сдѣлано нападеніе, если они не были вооружены и не учинено при томъ никакого иного преступленія, подвергаются:

заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ;

или же, безъ потери сихъ правъ и преимуществъ, на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года,

DZIAŁ DWUNASTY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH PRZECIW WŁASNOŚCI OSÓB PRYWATNYCH.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

O GWALTOWNEM OWŁADNIĘCIU CUDZEJ NIERUCHOMOŚCI, O ZAGARNIĘCIACH, I NIEPRAWNEM CIĄNIĘCIU DOCHODÓW LUB INNYCH KORZYŚCI Z CUDZEJ WŁASNOŚCI, NIEMNIEJ O ZNISZCZENIU MIEDZ I ZNAKÓW GRANICZNYCH.

1095. Za wszelkie gwałtowne napadnięcie na cudze grunta lub domy, albo na inną jakąbądź nieruchomość, w zamiarze owładnięcia ich, na mocy roszczonych, chociażby i uzasadnionych, lecz jeszcze ostatecznym wyrokiem sądowym nie przyznanych praw, albo pod jakimkolwiek innym pozorem, szczególnie zaś, gdyby skutkiem tego napadnięcia właściciel, posiadacz, mieszkańcy, rządca, domownicy, słudzy lub właścianie z nieruchomości wyrugowani zostali, główni winowajcy, a mianowicie ten lub ci, z rozkazu których napadnięcie nastąpiło, ulegną, jeżeli uzbrojeni nie byli, ani też przy dokonaniu napadnięcia żadne inne przestępstwo popełnionem nie zostało:

zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat, z utratą niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów;

albo, bez utraty tych praw i przywilejów, takowemuż zamknięciu od trzech miesięcy do roku jednego,

смотря по сопровождавшимъ то нападеніе дѣйствіямъ и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину.

Всѣ прочіе, въ томъ участвовавшіе, приговариваются, по мѣрѣ сего участія:

или къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или отъ трехъ до шести мѣсяцевъ; или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Но когда нападеніе учинено людьми вооруженными, или при ономъ нанесены кому-либо тяжкіе побои, или же сдѣлано или допущено что-либо иное, грозившее по видимому опасностію жизни, или нанесеніемъ увѣчья, ранъ или поврежденія въ здоровьѣ лицамъ, бывшимъ въ томъ имѣннн или старавшимся препятствовать завладѣнію онымъ, то главные въ томъ виновные и въ особенности тотъ или тѣ, по приказанію коихъ сдѣлано нападеніе, приговариваются:

или къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе;
или къ ссылкѣ на житъе въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину.

Всѣ прочіе, также по мѣрѣ принятаго ими участія въ семъ преступленіи, подвергаются:

или лишенію нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ;
или же заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

стосownie do czynów, które napadnięciu towarzyszyły i w ogóle do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających.

Wszyscy inni, którzyby w tém przestępstwie udział mieli, skazani zostaną, w miarę tegoż udziału:

na osadzenie w więzy od roku jednego do dwóch lat, albo od trzech do sześciu miesięcy;
albo na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Jeżeliby wszakże napadnięcie popełnioném zostało przez ludzi uzbrojonych, albo jeżeliby przy spełnieniu go kto mocno był pobitym, lub też co bądź takiego zdziałaném lub dopuszczoneм zostało, coby osobom na miejscu znajdującym się, lub owładnięciu nieruchomości przeszkodzić usiłującym, niebezpieczeństwem utraty życia, lub poniesienia kalectwa, ran i w ogóle uszkodzenia na zdrowiu oczywiście zagrażało, wówczas główni winowajcy, a mianowicie ten lub ci, z rozkazu których napadnięcie nastąpiło, ukarani zostaną:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w Syberyi;
albo zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tобольской, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, oddaniem do poprawczych arestzanekich rot na czas od czterech do sześciu lat,
stosownie do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających.

Wszyscy inni zaś, którzyby w tém przestępstwie udział mieli, również w miarę tegoż udziału, ulegną:

utracie niektórych, w artykule 54 opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do trzech lat;
albo osadzeniu w więzy od roku jednego do dwóch lat.

Во всякомъ случаѣ, виновные въ насильственномъ завладѣнн чужою собственностію обязаны вознаградить владѣльца оной за всѣ причиненные ему при семъ убытки.

1096. Если, при насильственномъ нападеніи для завладѣнія чужою недвижимою собственностію, будутъ нанесены кому-либо раны, увѣчья или иное тяжкое поврежденіе въ здоровьѣ, то виновные въ нанесеніи ранъ, увѣчья или поврежденія въ здоровьѣ,

наказываются по правиламъ, опредѣленнымъ о совокупности преступленій въ статьѣ 157 сего Уложения.

1097. Когда, при нападеніи съ насиліемъ на чью-либо землю, домъ или иную недвижимую собственность, захвачено и унесено или увезено находившееся въ оной какое-либо движимое имущество, то виновные въ томъ, сверхъ вознагражденія за причиненные симъ убытки, приговариваются, на основаніи опредѣленныхъ въ статьѣ 157 сего Уложения правилъ о совокупности преступленій:

къ строжайшему изъ наказаній, опредѣленныхъ за насильственное нападеніе на чужую собственность, или же за разбой, грабежъ или кражу, смотря по тому, которымъ изъ сихъ способовъ движимое имущество было похищено.

На томъ же основаніи, по правиламъ въ статьѣ 157 постановленнымъ, подвергаются наказанію и виновные въ насильственномъ нападеніи на чужую недвижимую собственность, за всякое при томъ истребленіе или поврежденіе въ имуществѣ, какъ движимомъ, такъ и недвижимомъ, и обязаны вознаградить за причиненные тѣмъ убытки.

1098. Тотъ, кто, для вступленія во владѣніе и принадлежащимъ ему по безспорному или признанному окончательнымъ судебнымъ рѣшеніемъ праву какимъ-либо недвижимымъ имѣніемъ, или, для возвращенія неправильно захваченной или удерживаемой его собственности, вмѣсто принятія указанныхъ къ тому закономъ мѣръ, употребить насиліе, впрочемъ безъ нанесенія ранъ или увѣчья, подвер-

W każdym przypadku, winni gwałtownego owładnięcia cudzej własności obowiązani będą wszystkie zrządzone przez to straty wynagrodzić.

1096. Jeżeli, przy gwałtowném napadnięciu na cudzą nieruchomości w celu jej owładnięcia, zadane komu zostaną rany, kalectwo lub inne ciężkie na zdrowiu uszkodzenie, sprawcy ich ulegną:

karze podług przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

1097. Jeżeli przy gwałtowném napadnięciu na cudzy grunt, lub dom, albo na inną nieruchomość, zagarnięte i uniesione lub uwieszone zostaną jakiekolwiek ruchomości, wówczas sprawcy tego, oprócz wynagrodzenia strat przez to zrządzonych, ulegną, w myśl przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu:

najsurowszėj z kar, za gwałtowne napadnięcie na cudzą własność, albo też za rozбой, rabunek lub kradzież postanowionych, stosownie do sposobu w jaki zabór ruchomości dokonany został.

Podług tegoż samego prawidła, w myśl przepisu w artykule 157 zawartego, ukarani zostaną winni gwałtownego napadnięcia na cudzą nieruchomość, za wszelkie dokonane przytém zniszczenia lub uszkodzenia ruchomėj lub nieruchomėj własności, a nadto obowiązani będą do wynagrodzenia strat przez to zrządzonych.

1098. Kto, celem wejścia w posiadanie nieruchomości, z mocy bezspornych lub ostatecznym wyrokiem przyznanych praw do niego należącėj, albo też, celem odzyskania własności swėj nieprawnie zagarniętėj lub zatrzymywanej, zamiast właściwych, prawem wskazanych środków, użyje gwałtu, bez zada-

гается за сие, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

Если однакожь при семъ будутъ нанесены кому-либо раны, увѣче или иное тяжкое поврежденіе въ здоровьѣ, то виновные въ сихъ послѣднихъ преступленіяхъ подвергаются:

наказаніямъ, по правиламъ о совокупности преступлений постановленнымъ въ статьѣ 157 сего Уложенія.

1099. Кто землю завѣдомо чужую застроить, запахать или засѣять, или инымъ образомъ захватить, обратить на что-либо для своего употребленія или своей выгоды, безъ согласія и дозволенія владѣльца оной, тотъ подвергается:

денежному взысканію, равному десяти процентамъ той суммы, въ какую исчислены будутъ причиненные симъ убытки.

Сверхъ того, при возвращеніи земли законному оной владѣльцу со всѣми ея произведеніями, безъ всякаго за то платежа, виновный въ захватѣ обязанъ вознаградить его за всѣ понесенные имъ отъ того убытки.

1100. Кто самовольно, но не тайно и не въ видѣ кражи, сожнетъ и соберетъ хлѣбъ, овесъ или иные плоды или овощи, находящіеся на чужой землѣ, или будетъ косить сѣно на чужихъ лугахъ, тотъ, сверхъ вознагражденія владѣльца за причиненные ему вредъ или убытокъ на основаніи законовъ гражданскихъ, подвергается за сие:

денежному взысканію, также равному десяти процентамъ съ суммы, въ которую будутъ исчислены причиненные имъ убытки.

1101. За самовольную порубку и похищеніе деревь на чужой землѣ, виновные подвергаются:

наказаніямъ, определеннымъ въ статьяхъ 1160 сего Уложенія за воровство-кражу,

на wszakże ran lub kalectwa, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie: osadzeniu w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego; albo aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Jeżeli zaś przytém zadane komu zostaną rany, kalectwo lub inne ciężkie na zdrowiu uszkodzenie, sprawcy ich ulegną: karze, podług przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

1099. Ktoby świadomie grunt cudzy, bez zgody i zezwolenia prawnego posiadacza, zabudował, zaorał lub zasiał, albo innym sposobem zagarnawszy, na swój użytek lub korzyść obrócił, ulegnie:

karze pieniężnej wyrównywającej dziesięciu od sta od summy, na jaką ustanowione zostaną zrządzone przez to straty.

Oprócz tego, przy zwrocie prawnemu posiadaczowi gruntu ze wszystkimi jego płodami, bez żadnej za to zapłaty, winny zagarnięcia obowiązany będzie wszystkie zrządzone straty wynagrodzić.

1100. Kto samowolnie, lecz nie potajemnie i nie sposobem kradzieży, na cudzym gruncie zboże lub inne płody zeżnie i zbierze, albo na cudzych łakach siano skosi, ten, oprócz wynagrodzenia zrzadzonych szkód i strat, wmyśl właściwych prawa cywilnego przepisów, ulegnie:

karze pieniężnej wyrównywającej dziesięciu od sta od summy, na jaką ustanowione zostaną straty przez zrządzone.

1101. Za samowolne wyrąbanie i zabór drzewa z cudzych gruntów, winni ulegną:

karom, za kradzież w artykule 1160 niniejszego Kodexu postanowionym,

смотря по цѣнѣ похищеннаго или вырубленнаго лѣса и по тому, въ который разъ сіе преступленіе учинено.

Сверхъ того съ виновныхъ взыскивается цѣна вырубленнаго или похищеннаго лѣса въ пользу того, кому сей лѣсъ принадлежалъ и ему отдается также весь найденный на лицо у похитителей вырубленный или похищенный ими у него лѣсъ.

1102. За охоту и ловлю звѣрей или птицъ въ чужихъ лѣсахъ и дачахъ и за ловлю рыбъ или же чего-либо инаго въ чужихъ водахъ, безъ согласія и дозволенія владѣльца, когда сіе учинено не тайно и не въ видѣ кражи, виновный, сверхъ вознагражденія за убытки на основаніи законовъ гражданскихъ, подвергается:

денежному взысканію отъ одного до пятидесяти рублей, смотря по цѣнѣ противозаконно добытаго въ чужихъ земляхъ или водахъ и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

1103. За поврежденіе чужихъ садовъ и огородовъ, за потраву чужаго хлѣба и луговъ, и за убой чужаго скота, виновные, сверхъ вознагражденія за причиненные ими убытки, подвергаются:

денежному взысканію равному десяти процентамъ суммы, въ которую сіи убытки будутъ исчислены.

1104. Кто съ умысломъ истребить или испортить чужія орудія или снасти, для звѣриной или птичьей охоты или же для рыболовства употребляемыя, тотъ, сверхъ вознагражденія владѣльца за причиненные имъ убытки, подвергается:

денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до десяти рублей.

1105. Кто насильственнымъ или инымъ образомъ, или даже и случайно, отгонитъ къ себѣ съ чужой земли часть чужаго стада или табуна, или гурта птицъ или иныхъ домашнихъ животныхъ, или хотя одну лошадь или скотину,

стосовнне до wartości забраного lub wyrąбаного дрzewа, i w miarę tego po raz który to przestępstwo popełnionem zostało.

Oprócz tego ściągnięta zostanie od winnych, na rzecz właściciela lasu, wartość drzewa wyrąбаного lub забраного, drzewo zaś takowe, któreby u nich w naturze znalezionem było, zwróconem mu również zostanie.

1102. Za polowanie lub łowienie zwierząt i ptaków w cudzych lasach lub na cudzych gruntach, jak niemniej za łowienie ryb lub czego innego w cudzych wodach, bez zgody i zezwolenia prawnego posiadacza, jeżeli to nie potajemnie i nie w sposobie kradzieży nastąpiło, winny, oprócz wynagrodzenia zrzędzonych strat, w myśl właściwych prawa cywilnego przepisów, ulegnie:

karze pieniężnej od jednego do pięćdziesięciu rubli, stosownie do ceny tego, co nieprawnie na cudzym gruncie lub w cudzych wodach upolował lub złowił, i w miarę innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

1103. Za uszkodzenie cudzych sadów i ogrodów, za wypaszenie cudzego zboża i łąk, jak niemniej za zabicie cudzych bydła, winni, oprócz wynagrodzenia zrzędzonych przez siebie strat, ulegną:

karze pieniężnej wyrównywającej dziesięciu od sta od summy, na jaką wynikłe ztąd straty ustanowione zostaną.

1104. Kto w złym zamiarze zniszczy lub popsuje cudze narzędzia lub przyrządy, do polowania na zwierzęta i ptaki lub do rybołówstwa służące, ten, oprócz obowiązku wynagrodzenia zrzędzonych przez to strat, ulegnie:

karze pieniężnej od pięćdziesięciu kopiejek do dziesięciu rubli.

1105. Kto w gwałtowny lub inny sposób, a nawet przypadkowo, z cudzego gruntu część cudzej gromady, trzody lub стада zwierząt domowych i ptactwa, albo nawet jedno bydło, konia lub inne zwierzę domowe, do siebie przypędzi, i na

или иное домашнее животное и не возратить ихъ по первому требованію хозяина, тотъ, сверхъ обязанности вознаградить его за убытки, подвергается:

денежному взысканію отъ одного до тридцати рублей, смотря по цѣнѣ животныхъ и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

1106. За истребленіе граничныхъ межъ и другихъ знаковъ, съ намѣреніемъ присвоить себѣ или кому-либо другому часть чужой недвижимой собственности, или для иной также противозаконной цѣли, виновные, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ ихъ вину, подвергаются:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или же денежному взысканію отъ ста до пяти сотъ рублей.

Но если при томъ будетъ со стороны ихъ учинено какое-либо насиліе противъ препятствовавшихъ сему истребленію, или же что-либо иное также противозаконное, то они подвергаются:

строжайшему изъ опредѣленныхъ за то противозаконное дѣяніе наказаній, по правиламъ о совокупности преступленій постановленнымъ въ статьѣ 157 сего Уложенія.

Примѣчаніе. Дѣла о захватахъ безъ насилія начинаются не иначе, какъ по жалобѣ понесшаго убытокъ лица.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

О ИСТРЕБЛЕНІИ И ПОВРЕЖДЕНІИ ЧУЖАГО ИМУЩЕСТВА.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О зажигательствѣ.

1107. За поджогъ съ умысломъ какого-либо обитаемаго зданія, виновные подвергаются:

перwsze właściciela żądanie ich nie zwróci, ten, oprócz obowiązku wynagrodzenia zrządzonych przez to strat, ulegnie: karze pieniężnej od jednego do trzydziestu rubli, stosownie do wartości zwierząt, i do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

1106. Za zniszczenie między granicznój lub innych granicznych znaków, w zamiarze przywłaszczenia dla siebie lub drugiego części cudzej nieruchomości, albo też w innym prawu przeciwnym celu, sprawcy, stosownie do okoliczności winę ich zwiększających lub zmniejszających, ulegną:

osadzeniu w więzy od sześciu miesięcy do roku jednego; albo też karze pieniężnej od stu do pięciuset rubli.

Jeżeliby zaś przytem, jakiego gwałtu przeciw osobom, które zamierzonemu zniszczeniu się opierały, lub innych bezprawnych czynów dopuścili się, skazani zostaną:

na najsurowszą z pomiędzy kar, którym te czyny ulegają, w myśl przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

Uwaga. Dochodzenie w przedmiocie zagarnięcia cudzej własności bez gwałtu tylko na zaskarżenie poszkodowanego rozwiniętem być może.

ROZDZIAŁ DRUGI.

O ZNISZCZENIU I USZKODZENIU CUDZEJ WŁASNOŚCI.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O podpaleniu.

1107. Za podpalenie w złym zamiarze zamieszkanėj budowli, winny ulegnie:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1108. Опредѣленное въ предшедшей 1107 статье наказаніе возвышается тремя степенями:

когда подожжена церковь;
когда подожженъ принадлежащій Государю Императору или одному изъ членовъ Императорской Фамиліи дворецъ;

когда подожженъ въ разныхъ мѣстахъ городъ съ намѣреніемъ распространить пожаръ по всему городу или по крайней мѣрѣ въ большей части онаго, или хранилище пороха, или больница, въ коей находились въ то время больные;

когда доказано, что виновный въ умышенномъ поджогѣ былъ уже прежде изобличенъ въ подобномъ преступленіи.

Оно возвышается двумя степенями:

когда подожжены присутственное мѣсто, или вообще зданіе, въ коемъ помѣщается какая-либо часть государственнаго управленія или суда, или архивы, гдѣ хранятся бумаги принадлежащія правительству, или же институты, учебныя, ученныя или иныя общественныя заведенія, или же библіотеки, кунсткамеры, музеумы, или тюрьмы;

когда подожжены театръ или иное зданіе, въ коемъ бывають публичныя какого-либо рода собранія, въ то время, когда въ оныхъ было или должноствовало быть собраніе;

когда подожжено селеніе въ нѣсколькихъ мѣстахъ, также съ намѣреніемъ распространить пожаръ по всему селенію или по крайней мѣрѣ въ большей части онаго;

когда подожжено судно, на коемъ въ то время находились люди или же по близости коего были другія суда;

когда подожжены магазины жизненныхъ припасовъ или же военныхъ снарядовъ;

когда поджогъ учиненъ шайкою злонамеренныхъ.

позбавленію wszelkichъ правъ i zesłaniu do robót ciężkichъ w twierdzachъ на czasъ od ośmiu do dziesięciu latъ, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, i chłósie w ilości razówъ, artykułemъ 21 niniejszego Kodexu на piąty stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonęj, niemniej piętnowaniu.

1108. Postanowiona w poprzedzającymъ 1107 artykule кара podwyższoną będzie o trzy stopnie:

gdy podpalonymъ został kościół;
gdy podpalonymъ został pałacъ, własnością Cesarza lub jednego zъ Członkówъ Cesarskiej Rodziny będący;

gdy podpalonymъ zostało miasto w różnychъ miejscachъ, w zamiarze rozszerzenia pożaru po całymъ mieście lub przynajmniej w większej jego części, albo składъ prochu, albo szpitalъ, w którymъ się podówczas chorzy znajdowali;

gdy sprawca umyślnego podpalenia jużъ poprzednio o podobne przestępstwo byłъ przekonany.

Tażъ кара podwyższoną będzie o dwa stopnie:

gdy podpalonymъ został domъ posiedzeńъ jakieјъ władzy, lub w ogóle gmachъ, w którymъ mieści się jaka gałąźъ zarządu Państwa, sądъ, lub przeznaczone do zachowywania papierówъ rządowychъ archiwa, albo też instytutъ, zakłady wychowania, naukowe lub inne publiczne, albo biblioteki, gabinety naukowe, muzea lub więzienia;

gdy podpalonymъ został teatrъ lub inny gmachъ, w którymъ bywają jakiebądźъ publiczne zgromadzenia, w tymъ właśnie czasie, kiedy odbywało się lub odbyć się w nichъ miało zgromadzenie;

gdy podpaloną została osada w kilku miejscachъ, także w zamiarze rozszerzenia pożaru po całejъ osadzie, lub przynajmniej w większej jejъ części;

gdy podpalonymъ został statekъ, na którymъ, w tymъ właśnie czasie, ludzie znajdowali się, lub w pobliżu którego stały inne statki;

gdy podpalonemi zostały składy żywności lub ryszunkówъ wojennychъ;

gdy podpalenie zrządzонémъ zostało przezъ bandę złoczyńcówъ

Въ семь послѣднемъ случаѣ строжайшему, возвышенному двумя степенями наказанію подвергаются только зачинщики, подговорщики или главные виновные.

Оно возвышается, наконецъ, одною степенью:

когда пожаръ учиненъ ночью.

1109. За поджогъ рудниковъ, виновный подвергается, смотря по тому, были ль въ то время въ подожженныхъ рудникахъ люди и по другимъ болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ:

или лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати, или въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 21 сего Уложенія для третіей или четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ;

или, по лишеніи всѣхъ правъ, ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ или менѣе отдаленныхъ мѣстахъ Сибири, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 22 сего Уложенія для первой или второй степени наказаній сего рода.

Когдажъ доказано, что виновный легко могъ и долженъ былъ предвидѣть опасность, коей отъ сего подвергались находящіеся въ рудникахъ рабочіе и другіе люди, то онъ приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ безъ срока, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 21 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Въ томъ послѣднемъ случаѣ, суrowsшій, о два stopnie подвышсоней karze ulegnā tylko herszei podzegacze, lub glōwni sprawy.

Taž kara wreszcie o jeden stopień podwyższoną będzie: gdy pożar w nocy zrzadzony został.

1109. За подпаление копални, винны улегне, stosownie do tego, czy w podpalonej kopalni znajdowali się podówczas ludzie, i w miarę innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach na czas od dwunastu do piętnastu lat, lub w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłoscie w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na trzeci lub czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniu;

albo pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w bardziej lub mniej odległych miejscach Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłoscie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na pierwszy lub drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

Jeżeliby zaś winny mógł i powinien był z łatwością przewidzieć niebezpieczeństwo, na jakie skutkiem tego wystawieni byli znajdujący się w kopalni robotnicy i inni ludzie, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w kopalniach na czas nieograniczony, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej na piętnowanie.

1110. За учиненный съ умысломъ поджогъ строения нежилаго и въ такое время, когда известно было, что въ немъ нѣтъ людей, а равно и судна, когда на немъ также не было людей и другихъ въ близости онаго судовъ, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 22 сего Уложения для первой степени наказаній сего рода.

Если однакожъ зажженное нежилое строеніе было въ близкомъ сосѣдствѣ съ другими обитаемыми или такими, въ коихъ находились въ то время люди, или же подожжены лавки, кладовыя или магазины съ товарами или припасами какого-либо рода, кромѣ жизненныхъ и воинскихъ, о коихъ упоминается въ предшедшей 1108 статьѣ, то виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 21 сего Уложения для седьмой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Тому же наказанію подвергается учинившій поджогъ и обыкновеннаго нежилаго строения, но въ ночное время.

Когдажъ зажигателю было известно, что въ подожженномъ имъ хотя нежиломъ строеніи находились въ то самое время люди, то онъ приговаривается:

къ наказанію, определенному выше сего въ статьѣ 1107.

1111. За покушеніе на зажигательство, виновные подвергаются наказаніямъ на слѣдующемъ основаніи:

1) Когда пожаръ, учиненный чрезъ поджогъ, хотя уже и начался, но потушенъ въ самомъ началѣ стараніемъ самаго раскаявшагося въ томъ зажигателя, или призванными имъ на помощь людьми, то виновный подвергается токмо:

1110. За подпаленіе въ злымъ замарѣе будовли нежамішканѣй і въ таіимъ часіе, гдѣ вѣдомѣмъ было, ѣе въ нѣй лудіе сіе не знајудуја, нѣмнѣй за подпаленіе статку, гдѣ на нѣмъ подобнѣй лудіе сіе не знајудовалі, ані теѣ въ поблізу јего інне статкі не стаы, вѣнны сказанымъ zostаніе:

на позбавленіе вселкѣхъ правъ і zesланіе на осіедленіе въ одлеглејшыхъ мѣісцахъ Syberyi, а јеѣелі не јест од кар сіеіесныхъ правемъ вылачзаны, і на хлѣстѣ въ ілосіі разѣвъ, артыкулѣмъ 22 нѣіејсзего Kodexu на јервшы сто- јеніе кар теґо родзaju означѣнѣй.

Јеѣелі једнакъ подпалѣна нежамішкана будовла стаыа въ поблізу інныхъ заміеішканыхъ, lub таііехъ, въ ктѣрыхъ сіе подѣв- час лудіе знајудовалі, або теѣ јеѣелі подпалѣне zostаыы sklepy, składy lub magazyny z towarami lub zapasami вселкѣеґо родзaju, oprѣcz skłадѣвъ żywnoсіі і rynszтunkѣвъ wojennyxъ, въ powyѣszымъ 1108 артыкуле wzmіанkowanyxъ, вѣнны сказанымъ zostаніе:

на позбавленіе вселкѣхъ правъ і zeslanіe do robѣt сіеѣѣ- kѣхъ въ zakłадaxъ fabrycznychъ на часъ од czterechъ do sześciu lat, а јеѣелі не јест од кар сіеіесныхъ правемъ вылачзаны, і на хлѣстѣ въ ілосіі разѣвъ, артыкулѣмъ 21 нѣіејсзего Kodexu на сіѣдмы јепеніе кар теґо родзaju означѣнѣй, нѣмнѣй на piętnowanie.

Тѣјѣе карзе ulegnѣіе ten, kto подпалі zwyклѣа нежамішканѣа будовлѣ, lecz въ porze nocnѣй.

Јеѣелі подпалачъ мѣа вѣдомѣсі, ѣе въ подпалѣнѣй przez нѣеґо нежамішканѣй будовли знајудовалі сіе подѣвчас лудіе, ulegnѣіе:

karze, wyѣѣј въ артыкуле 1107 означѣнѣй.

1111. За usіłowanie подпаленіа, вѣнны карані бѣдѣа podługъ następnychъ zasad:

1) Јеѣелі поґар, przez подпаленіе zrzадзѣony, wybuchnaы wprawdзіе, lecz ugaszѣonymъ zostaы зараз въ początku przez sa- meґо ѣаіемъ pobudzoneґо подпалача lub przez лудіе, ктѣрыхъ онъ на pomoc wezwаы, вѣнны ulegnѣіе:

заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ потерей нѣкоторыхъ, на основаніи статьи 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ; или же заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,

смотря по большей или меньшей увѣренности въ искренности его раскаянія и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его;

2) Когдажъ пожаръ, учиненный чрезъ поджогъ, потушенъ при самомъ началѣ, однакожъ не по извѣстію данному самимъ зажигателемъ и не призванными имъ на помощь людьми, то онъ, хотя бы потомъ и не препятствовалъ утушенію пожара, приговаривается:

къ ссылке на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ и съ воспрещеніемъ выезда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде онъ по закону не изытъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ;

если однакожъ и въ семъ случаѣ зажигатель, раскаявшись въ своемъ преступленіи, съ особенною дѣятельностію и личною для себя опасностію способствовалъ къ потушенію пожара и отвращенію вредныхъ оного послѣдствій, то сіе наказаніе можетъ быть, по усмотрѣнію суда,

уменьшено одною или даже двумя степенями;

3) Наконецъ, когда учинивъ поджогъ или подоживъ окончательно приготовленные уже для того горючіе или иные предметы, виновный скрылся, или оставаясь на мѣстѣ, ни чѣмъ не доказавъ раскаянія въ своемъ преступленіи, то хотя бы пожаръ и былъ при самомъ началѣ поту-

замкнѣнъ въ домъ поправки отъ року одного до двухъ лѣтъ, зъ утратою нѣкоторыхъ, въ артикулѣ 54 нинѣшняго Кодѣксу описанныхъ, szczególnыхъ правъ и привилегій; або осадженію въ вѣжы од шеściу мѣсѣцѣ до року jednego,

stosownie do większego lub mniejszego przekonania o szczerości żalu, jaki okazał, i w miarę innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

2) Jeżeli zaś pożar, przez podpalenie zrzadzony, zaraz w początku ugaszonym został, jednakże nie w skutek wiadomości udzielonej przez podpalacza i nie przez ludzi, których on sam na pomoc wezwał, wówczas winny, chociażby nawet gaszeniu pożaru nie przeszkadzał, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat i wzbronieniem wydalania się do innych Syberyjskich gubernij w przeciągu określonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodeksu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniem do poprawczych areztanckich rot od sześciu do ośmiu lat;

jeżeliby wszakże i w tym przypadku podpalacz, zdjęty żalem za swoje przestępstwo, ze szczególną czynnością i osobistym narażeniem się na niebezpieczeństwo dopomagał do gaszenia pożaru i zapobieżenia szkodliwym jego skutkom, kara ta może być, według uznania sądu;

zniżoną o jeden lub nawet o dwa stopnie.

3) Jeżeli nakoniec winny, po dopełnieniu podpalenia, albo po podłożeniu już stanowczo przygotowanych w tym celu palnych lub innych przedmiotów, skrył się, lub zostając na miejscu niczem nie dowiódł żalu za swoje przestępstwo, wówczas, chociażby pożar był w samym początku ugaszonym, albo w skutek

шенъ или даже и предупрежденъ усиліями другихъ или какими-либо случайными обстоятельствами, зажигатель подвергается:

наказаніямъ, въ предшедшихъ 1107 — 1110 статьяхъ опредѣленнымъ, также какъ за совершенное въ полной мѣрѣ зажигательство.

1112. За приготовленіе къ учиненію поджога приисканіемъ, пріобрѣтеніемъ или приспособленіемъ нужныхъ для того матеріаловъ, когда въ умыслъ на оный виновный достаточно изобличенъ, онъ приговаривается, смотря по роду употребляемыхъ имъ для сего приготовленія средствъ, другихъ его притомъ дѣйствій и вообще по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или безъ онаго, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для четвертой или пятой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до четырехъ лѣтъ.

1113. За поджогъ какого-либо самому зажигателю принадлежащаго имущества, обезпеченнаго въ страховомъ отъ огня обществѣ, буде сіе имъ сдѣлано единственно въ намѣреніи получить отъ того денежную прибыль, виновный подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

Когдажъ такимъ образомъ подожжено строеніе, въ которомъ находились люди, или когда пожаръ сообщился чужимъ строеніямъ, или наконецъ когда подожженное находилось по бли-

звычайныхъ обстоятельствъ или стараній иныхъ людей вcale не выбухнулъ, винны улегніе:

карѣ, въ poprzedzającychъ 1107 — 1110 artykułachъ oznaczonym, tak samo jakъ за подпаленіе въ zupełności już dokonane.

1112. За przygotowanie do podpalenia przezъ wyszukiwanie, nabycie lub przysposobienie potrzebnychъ do tego materjałówъ, winny, jeżeli o zamiarъ podpalenia przekonany zostanie, ulegnie, stosownie do rodzaju użytychъ przezъ siebie do tego przygotowania środkówъ, orazъ innychъ działań, które temu przygotowaniu towarzyszyły, i w ogóle w miarę okoliczności winę jego zwiększającychъ lub zmniejszającychъ:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, bezъ zamknięcia lub też zъ zamknięciemъ od roku jednego do dwóchъ latъ, a jeżeli nie jestъ odъ karъ cielesnychъ prawemъ wyłączony, chłoscie w ilości razówъ, artykułemъ 35 niniejszego Kodexu na czwarty lub piąty stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonej, i oddaniu do poprawczychъ arestaniekichъ rotъ na czasъ od roku jednego do czterechъ latъ.

1113. За подпаленіе jakiegokolwiekъ do samego podpalacza należacej, odъ przypadku ognia ubezpieczonej, własności, jeżeli czynъ takowy popełniony zostałъ jedynie wъ zamiarze osiągnięcia pieniężnej korzyści, winny ulegnie:

pozbawieniu wszelkichъ prawъ i zesłaniu na osiedlenie wъ Syberyi, a jeżeli nie jestъ odъ karъ cielesnychъ prawemъ wyłączony, i chłoscie w ilości razówъ, artykułemъ 22 niniejszego Kodexu na drugi stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonej.

Jeżeli zaśъ podpalona została wъ sposóbъ powyższy budowla, wъ której znajdowali się ludzie, lubъ jeżeli pożarъ udzieliłъ się cu-

зости другихъ строений, то виновный въ томъ приговаривается къ наказанію

по правиламъ, выше сего въ статьяхъ 1107—1110 о умышленномъ поджогахъ строений обитаемыхъ или необитаемыхъ постановленнымъ.

1114. За поджогъ съ умысломъ чужаго лѣса, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 22 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода.

Въ томъ случаѣ, когда поджогъ сего рода учиненъ шайкою злонамѣренныхъ, или въ такое время, когда, въ слѣдствіе засухи или сильнаго вѣтра, должно было ожидать весьма быстраго распространенія пожара, или когда въ зажженномъ лѣсу находились люди, дома или иныя обитаемыя строения, или же и цѣлыя селенія, то наказаніе за оный определенное возвышается одною,

или, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ вину,

двумя и даже тремя степенями.

1115. За умышленное истребленіе огнемъ чужаго хлѣба на корнѣ, или въ снопахъ или въ скирдахъ, въ полѣ или въ гумнѣ, овинѣ или въ иномъ необитаемомъ строеніи, а равно и фруктовыхъ садовъ, хмѣльниковъ и сѣнокосовъ, или уже скошеннаго сѣна, или складовъ дровъ, и за поджогъ торфовыхъ земель, виновные, смотря по тому, когда учиненъ сей поджогъ, днемъ или ночью, не было ли отъ онаго опасности для обитаемыхъ строений или находившихся въ сосѣдствѣ людей, и по другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, подвергаются:

или лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній

дзымъ budowlom, albo wreszcie gdy w pobliżu podpalonej inne budowle znajdowały się, winny ukaranym zostanie

podług przepisów o umyślnem podpaleniu budowli zamieszkałych lub niezamieszkałych, w powyższych 1107—1110 artykułach objętych.

1114. Za podpalenie w złym zamiarze cudzego lasu, winny skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi, a jeżeli nie jest prawem od kar cielesnych wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

Jeżeli zaś podpalenie tego rodzaju popełnionem zostało przez bandę złoczyńców, albo w takim czasie, w którym, z powodu suszy lub mocnego wiatru, obawiać się należało nader szybkiego rozszerzenia się pożaru, albo gdy w podpalonym lesie znajdowali się ludzie, domy lub inne zamieszkane budowle, lub też całe osady, wówczas kara za takowe podpalenie oznaczona

podwyższoną zostanie o jeden stopień, albo, stosownie do zwiększających winę okoliczności, o dwa, a nawet o trzy stopnie.

1115. Za umyślne zniszczenie ogniem cudzego zboża na pniu, w snopach lub stertach, na polu, w gumnie, w suszarni lub w innej niezamieszkałej budowlі znajdujacego się, również sadow, chmielników, sianożęć lub siana już skoszonego, albo składu drzewa, jak niemniej za podpalenie torfowiska, winni, stosownie do tego czy podpalenie to dokonaniem zostało w dzień lub w nocy, czy zagrażało niebezpieczeństwem zamieszkanym budowlom lub znajdującym się w pobliżu ludziom, i w miarę innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających, ukarani zostaną:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie są prawem od kar cielesnych wy-

тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода; или ссылкѣ на житѣ въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или безъ онаго, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 сего Уложенія для четвертой или пятой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до четырехъ лѣтъ; или же токмо заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ.

1116. За умышленное по злобѣ или мщению истребленіе огнемъ всякаго другаго, кромѣ означеннаго въ предшедшихъ сего Отдѣленія статьяхъ, имущества, виновные, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, подвергаются:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ;

или же денежному взысканію отъ десяти до ста рублей.

1117. Кто причинитъ пожаръ хотя и безъ намѣренія, но въ слѣдствіе нарушенія предписанныхъ закономъ правилъ осторожности, тотъ, смотря по большей или меньшей важности нарушеннаго имъ правила, подвергается:

или аресту на время отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ;

или же денежному взысканію отъ десяти до ста рублей.

Если однакожъ за несоблюденіе нарушеннаго имъ правила осторожности въ законѣ определено другое строжайшее наказаніе, то виновный, на основаніи постановленныхъ въ статьѣ 157 сего Уложенія правилъ о совокупности преступленій, приговаривается:

къ тому строжайшему наказанію.

łączeni, i chłostą w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj;

albo zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, lub bez zamknięcia, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty lub piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj i oddaniem do poprawczych areztanckich rot na czas od roku jednego do czterech lat; albo osadzeniem w więzi od sześciu miesięcy do dwóch lat.

1116. Kto, wiedziony zemstą lub złością, umyślnie ogniem zniszczy jaką inną, w poprzedzających artykułach niniejszego Oddziału nie wymienioną, własność, ten, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, skazanym zostanie:

na osadzenie w więzi od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na arezt od siedmiu dni do trzech miesięcy;

albo na karę pieniężną od dziesięciu do stu rubli.

1117. Kto zrządzi pożar wprowadzie bez zamiaru, jednak w skutek niezachowania przepisanych prawideł ostrożności, ten stosownie do większej lub mniejszej ważności naruszonego prawidła, skazanym zostanie:

na arezt od siedmiu dni do trzech miesięcy;

albo na karę pieniężną od dziesięciu do stu rubli.

Jeżeliby jednak, za niezachowanie naruszonego przezeń prawidła ostrożności, prawo oznaczyło inną surowszą karę, wówczas winny, w myśl przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu, skazanym zostanie:

na tę surowszą karę.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О истребленіи и поврежденіи чужаго имущества взрывомъ пороха, газа или инаго удобовоспламеняющагося вещества, или же потопленіемъ или инымъ образомъ.

1118. За умышленное истребление или повреждение какого-либо чужаго имущества взрывомъ пороха, газа или инаго удобовоспламеняющагося вещества, виновные подвергаются:

самой высшей мѣрь определенныхъ въ предшедшемъ Отдѣленіи за поджогъ наказаній.

1119. За произведенное какимъ-либо образомъ, но нарочно и съ умысломъ, потопление, наказанія определяются на слѣдующемъ основаніи:

Когда сіе преступленіе учинено для разрушенія, истребленія или поврежденія чужой собственности, то, если виновнымъ потоплены чужіе луга, поля, сады, огороды, лѣса, или же склады хлѣба или другихъ жизненныхъ припасовъ, или товаровъ, онъ приговаривается:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣрь, определенной статьею 35 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

или же токмо къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

если сіе предпринято имъ для потопленія, разрушенія или же поврежденія строеній необитаемыхъ, или судовъ, въ то время, когда на нихъ не было людей,

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или безъ онаго, или, буде онъ по закону

ODDZIAŁ DRUGI.

O zniszczeniu i uszkodzeniu cudzej własności przez wysadzenie za pomocą prochu, gazu lub innego łatwo zapalnego przedmiotu, albo przez zatopienie lub innym jakimbyż sposobem.

1118. Za umyślne zniszczenie lub uszkodzenie cudzej własności przez wysadzenie za pomocą prochu, gazu lub innego łatwo zapalnego przedmiotu, winni ulegną:

najwyższym w zakresie karom, w poprzedzającym Oddziale za podpalenie oznaczonym.

1119. Zrządzone w jakimbyż sposób, lecz w złym zamiarze, zatopienie karane będzie podług następnych zasad:

Jeżeli to przestępstwo popełnioném zostało w celu zburzenia, zniszczenia lub uszkodzenia cudzej własności, i winny zatopił cudze łąki, pola, sady, ogrody, lasy, albo składy zboża i innych zapasów żywności lub towarów, ukaranym zostanie: zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodeksu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniem do poprawczych arestanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat;

albo też osadzeniem w więzy od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeli by winny miał na celu zatopienie, zburzenie, lub uszkodzenie budowli niezamieszkaných, lub statków, w czasie gdy się na nich ludzie nie znajdowali, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, lub też bez zamknięcia, a jeżeli nie jest od kar cielesnych

не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 35 для четвертой или пятой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до четырехъ лѣтъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Когдажъ при учиненіи сего преступленія виновный имѣлъ въ виду похитить чужую собственность, то онъ подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ Сибирь, а буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

1120. За умышенное потопленіе рудниковъ, или производимыхъ подъ землею соляныхъ и каменныхъ ломокъ, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Когдажъ доказано, что виновные легко могли и должны были предвидѣть опасность, коей отъ сего подвергались находящіеся въ рудникѣ рабочіе и другіе люди, то они приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ безъ срока, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 для первой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1121. Виновные въ умышенномъ потопленіи судна, обитаемаго строенія или вообще такого мѣста, въ коемъ въ то время находились люди, подвергаются за сие:

правомъ wyłączony, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty lub piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniem do poprawczychъ арестантскихъ ротъ на czas od roku jednego do czterechъ lat, stosownie do okoliczności winę jego zwiększającychъ lub zmniejszającychъ.

Jeżeliby zaś przy spełnieniu tego przestępstwa winny miał na celu zabórъ cudzej własności, skazanymъ zostanie:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ правомъ wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

1120. За умыслне затопленіе кopalни, або znajdującychъ się w głębi ziemi żup solnychъ lub łomówъ kamiennychъ, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkichъ правъ i zesłaniu do robótъ ciężkichъ w twierdzeniachъ na czas od dziesięciu do dwunastu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnychъ правомъ wyłączeni, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniu.

Jeżeliby zaś przestępcy z łatwością mogli i powinni byli przewidzieć niebezpieczeństwo, na jakie wystawieni byli znajdujący się w kopalni robotnicy i inni ludzie, wówczas skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie do robótъ ciężkichъ w kopalniachъ na czas nieograniczony, a jeżeli nie są od kar cielesnychъ правомъ wyłączeni, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej na piętnowanie.

1121. Kto umyślnie zatopi statek, budowlę zamieszkaną lub w ogóle takie miejsce, w którym podówczas ludzie znajdowali się, skazanymъ zostanie:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Когдажъ произведенное съ намѣреніемъ разлитіе водъ было предпринято для потопленія цѣлаго города или селенія, то виновные въ томъ приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ на время отъ пятнадцати до двадцати лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 21 для второй степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1122. Кто причинить потопленіе, хотя и безъ всякаго противозаконнаго намѣренія, но въ слѣдствіе нарушенія предписанныхъ закономъ правилъ осторожности, тотъ, смотря по важности сего нарушенія и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его, подвергается:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;

или же денежному взысканію отъ десяти до пяти сотъ рублей.

Въ томъ случаѣ, когда за учиненное виновнымъ нарушеніе правилъ осторожности постановлено въ законѣ наказаніе строже опредѣляемыхъ сею статьею, то онъ приговаривается:

къ тому строжайшему наказанію, на основаніи постановленныхъ въ статьѣ 157 сего Уложенія правилъ о совокупности преступленій.

1123. За умышенное разрушеніе или поврежденіе чужихъ строеній или судовъ, или же лѣсовъ, садовъ, огоро-

на поzbавленіе wszelkichъ правъ i zesłanie do robót ciężkichъ w twierdzachъ na czasъ od ośmiu do dziesięciu latъ, a jeżeli nie jestъ od karъ cielesnychъ prawemъ wyłączony, i na chłostę w ilości razówъ, artykułemъ 21 niniejszego Kodeksu na piąty stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonej, niemniejъ na piętnowanie.

Jeżeli zaśъ umyślnie zrządzony wylewъ wody miałъ na celu zatopienie całego miasta lub osady, winny skazanymъ zostanie:

na pozbawienie wszelkichъ правъ i zesłanie do robótъ ciężkichъ w kopalniachъ na czasъ od piętnastu do dwudziestu latъ, a jeżeli nie jestъ od karъ cielesnychъ prawemъ wyłączony, i na chłostę w ilości razówъ, artykułemъ 21 niniejszego Kodeksu na drugi stopieńъ karъ tego rodzaju oznaczonej, niemniejъ na piętnowanie.

1122. Kto zrządzi zatopienie, bezъ żadnego wprowadzenia prawu przeciwnego zamiaru, w skutekъ jednakże naruszenia przepisanychъ prawidełъ ostrożności, ten, stosownie do ważności tego naruszenia i innychъ winę zwiększającychъ lub zmniejszającychъ okoliczności, skazanymъ zostanie:

na osadzenie w więzy od trzechъ do sześciu miesięcy;

albo na aresztъ od siedmiu dni do trzechъ tygodni;

albo teżъ na karę pieniężną od dziesięciu do pięciuset rubli.

Jeżeli jednakъ, za popełnione naruszenie przepisanychъ ostrożności, prawo stanowi karę od oznaczonej niniejszymъ artykułemъ surowszą, winny ulegnie:

tęj ostatniejъ karze, w myślъ przepisu o zbiegu przestępstwъ, objętego w artykule 157 niniejszego Kodeksu.

1123. Za umyślnе zniszczenie lub uszkodzenie cudzychъ budowli lub statkówъ, albo teżъ lasówъ, sadówъ, ogrodówъ i t. p., doko-

довъ и т. п. какими бы то ни было средствами, кромѣ тѣхъ, которыя означены въ предшедшихъ сей Главы статьяхъ, виновные, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, подвергаются:

или ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или безъ онаго, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до четырехъ лѣтъ; или же токмо заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

но буде при семъ было намѣреніе подвергнуть кого-либо опасности или и лишить жизни, то

наказаніе виновнымъ въ томъ опредѣляется на основаніи постановленныхъ въ статьѣ 157 сего Уложенія правилъ о совокупности преступленій.

За умышленное, какими бы то ни было средствами, разрушеніе чужихъ рудниковъ и засыпаніе оныхъ землею или чѣмъ-либо другимъ, виновные приговариваются:

къ наказанію, выше сего въ 1120 статьѣ за потопленіе рудниковъ опредѣленному.

1124. За всякое съ умысломъ истребленіе или поврежденіе чужаго движимаго имущества, кромѣ поджога, взрыва порохомъ, газомъ или инымъ удобовоспламеняющимся веществомъ, или залитія водою, виновные подвергаются:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;

или же денежному взысканію отъ одного до ста рублей,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ.

1125. Кто съ умысломъ истребить или повредить чужіе письменные акты и документы, тотъ подвергается за сие, смотря по важности истребленныхъ или поврежденныхъ

нано какимъ-либо способомъ, oprócz wymienionychъ w poprzedzającychъ artykułachъ niniejszego Rozdziału, sprawcy, stosownie do zwiększającychъ lub zmniejszającychъ winę ichъ okoliczności, ukarani zostaną:

zesłaniemъ на mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, bezъ zamknięcia lub zъ zamknięciemъ od roku jednego do dwóchъ latъ, a jeżeli nie są od karъ cielesnychъ prawemъ wyłączeni, oddaniemъ do poprawczychъ arestanckichъ rotъ на czasъ od roku jednego do czterechъ latъ;

albo osadzeniemъ wъ wieży od roku jednego do dwóchъ latъ. Jeżeliby zaś winny miałъ przytémъ zamiarъ kogo wystawić на niebezpieczeństwo, a nawetъ życia pozbawić, ukaranymъ zostanie

w myślъ przepisu oъ zbieguъ przestępstwъ, objętego wъ artykule 157 niniejszego Kodexu.

За умыслне jakimъ-либо способомъ зніщеніе чужихъ копалинъ і засыпаніе ихъ землею lub czembądź innémъ, winni skazani zostaną:

на карę, за затопленіе копалинъ wъ powyższymъ 1120 artykułе oznaczoną.

1124. За wszelkie wъ złymъ zamiarze dokonane zniszczenie lub uszkodzenie cudzej ruchomej własności, wyjąwszy podpalenie, wysadzenie za pomocą prochu, gazu lub innego łatwo zapalnego przedmiotu, i затопленіе, winni ulegną:

osadzeniu wъ wieży od trzechъ do sześciu мiесяцy;

albo arestowi od siedmiu dni до trzechъ tygodni;

albo téż karze pieniężnej od jednego до stu rubli, stosownie do okoliczności winę ichъ zwiększającychъ lub zmniejszającychъ.

1125. Kto wъ złymъ zamiarze zniszczy lub uszkodzi cudze akta i dokumenta, ten, wъ miarę ważności zniszczonychъ lub

документовъ и по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ:

или заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль;

или денежному взысканію отъ десяти до ста рублей.

Но когда истребленіе или поврежденіе чужихъ актовъ и документовъ учинено для доставленія себѣ или кому другому противозаконной выгоды, то виновный въ томъ приговаривается:

къ одному изъ наказаній, опредѣленныхъ ниже сего въ статьѣ 1162.

1126. Кто нарочно и съ умысломъ сообщить заразительную болѣзнь чужому скоту, или же употребить какое-либо средство для отравленія корма чужаго скота, тотъ, въ случаѣ если зараза или смертность отъ сего въ самомъ дѣлѣ распространилась, подвергается:

лишенію нѣкоторыхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ и заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ одного года до трехъ лѣтъ,

смотря по степени бывшей или угрожавшей отъ того опасности и по важности причиненнаго тѣмъ вреда или убытка; а если болѣзнь не распространилась, то

аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

1127. За отравленіе съ умысломъ чужаго скота или другихъ домашнихъ животныхъ, или же рыбы въ прудахъ и рѣкахъ, виновные подвергаются:

или заключенію въ смиренительномъ домѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ;

или аресту на время отъ трехъ дней до трехъ мѣсяцевъ;

или же денежному взысканію отъ одного до двадцати рублей.

ущкодzonych dokumentów i stosownie do innych zwiększających lub zmniejszających winę jego okoliczności, ulegnie:

osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy;

albo aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni;

albo karze pieniężnej od dziesięciu do stu rubli.

Jeżeliby jednak winny popełnił zniszczenie lub uszkodzenie cudzych aktów i dokumentów w celu osiągnięcia przez to dla siebie lub kogo innego bezprawnych korzyści, wówczas skazanym zostanie:

na jedną z kar, poniżej w artykule 1162 oznaczonych.

1126. Kto w złym zamiarze zaraźliwą chorobę cudzemu bydłu udzieli, lub jakiegobądź środków do zatrucia cudzej paszy użyje, ten, jeżeliby zaraza lub pomór istotnie skutkiem tego rozszerzyły się, ulegnie:

utracie niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów, i zamknięciu w domu poprawy od roku jednego do trzech lat,

stosownie do stopnia niebezpieczeństwa, jakie skutkiem czynu jego nastąpiło lub zagrażało, i w miarę zrzędzonej czynem tym straty lub szkody;

a jeżeliby choroba nie rozszerzyła się, aresztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy.

1127. Za zatrucie w złym zamiarze cudzego bydła lub innych zwierząt domowych, albo ryb w stawach i rzekach, winni ulegną:

zamknięciu w domu poprawy od trzech do sześciu miesięcy;

albo aresztowi od trzech dni do trzech miesięcy;

albo karze pieniężnej od jednego do dwudziestu rubli.

1128. Во всѣхъ случаяхъ, означенныхъ въ предшедшихъ сей Главы статьяхъ, виновные, сверхъ опредѣляемыхъ имъ наказаній, приговариваются, на основаніи правилъ въ статьѣ 63 сего Уложения, къ вознагражденію за всѣ причиненные ими кому-либо вредъ или убытки.

Примѣчаніе. Дѣла о истребленіи и поврежденіи чужаго движимаго имущества, или же лѣса, садовъ, огородовъ и т. п., когда отъ того никто не подвергался опасности, начинаются не иначе, какъ по жалобѣ понесшихъ вредъ или убытокъ лицъ.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

О ПОХИЩЕНІИ ЧУЖАГО ИМУЩЕСТВА.

1129. *Похищеніе* чужаго имущества, смотря по видамъ сего преступленія и сопровождавшимъ оное обстоятельствамъ, признается разбоемъ, грабежемъ, воровствомъ - кражею или воровствомъ - мошенничествомъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О разбоѣ.

1130. *Разбой* признается всякое на кого-либо, для похищенія принадлежащаго ему или находящагося у него имущества, нападеніе, когда оное учинено открытою силою съ оружіемъ, или хотя и безъ оружія, но сопровождалось или убійствомъ или покушеніемъ на оное, или же нанесеніемъ увѣчья, ранъ, побоевъ или другихъ тѣлесныхъ истязаній, или такого рода угрозами или иными дѣйствіями, отъ которыхъ представлялась явная опасность для жизни, здравія, или свободы лица или лицъ, подвергавшихся нападенію. Наказаніе за сіе преступленіе опредѣляется по видамъ онаго и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину преступника.

1128. We wszystkich przypadkach, w powyższych artykułach niniejszego Rozdziału określonych, winni, oprócz zasłużonej kary, skazani zostaną, w myśl przepisów w artykule 63 niniejszego Kodexu objętych, na wynagrodzenie szkód i strat przez siebie zrządzonych.

Uwaga. Dochodzenie w przedmiocie zniszczenia lub uszkodzenia cudzej ruchomej własności, lub też lasów, sadów, ogrodów, i t. p., gdy skutkiem tego nikt na niebezpieczeństwo wystawionym nie był, rozwinętem być może tylko na zaskarżenie poszkodowanego.

ROZDZIAŁ TRZECI.

O ZABORZE CUDZEJ WŁASNOŚCI.

1129. *Zabór* cudzej własności czyli *złodziejstwo*, stosownie do sposobu, w jaki przestępstwo to dokonaniem zostało, i do towarzyszących mu okoliczności, uważa się za *rozbój*, *rabunek*, *kradzież* lub *oszustwo*.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O rozboju.

1130. *Rozbojem* jest każde na kogobądź napadnięcie w celu spełnienia zaboru należącć do niego lub przy nim znajdującć się własności, wykonane otwartą siłą i z bronią, albo nawet bez broni jeżeli napadnięciu towarzyszyło dokonanie lub usiłowanie zabójstwa, albo zadanie kalectwa, ran, pobicia lub innych udręczeń na ciele, albo też zagrożenia lub inne czyny takiego rodzaju, że z nich widoczne niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub wolności osoby lub osób napadniętych wynikało. Kara za to przestępstwo wymierzona będzie stosownie do jego rodzaju i do okoliczności winę przestępcy zwiększających lub zmniejszających.

1131. За разбой въ церкви, даже когда при томъ и не было прямого святотатства или покушенія на оное, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ безъ срока, а буде они не изъяты по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрь, определенной статьею 21 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1132. За разбой, съ нападеніемъ на домъ или иное обитаемое зданіе, или цѣлое селеніе, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрь, определенной статьею 21 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1133. За разбой на улицѣ какого-либо города, или мѣстечка, или селенія, или же на большой или иной проѣзжей, хотя бы и проселочной дорогѣ, или же въ открытомъ морѣ или въ пристани, или на озерѣ, или на служащихъ для водоходнаго сообщенія рѣкахъ и каналахъ, виновные подвергаются также:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ восьми до десяти лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣрь, определенной статьею 21 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1134. Когда разбой учиненъ не въ домъ или иномъ обитаемомъ зданіи и не на проѣзжей дорогѣ или улицѣ и не на служащихъ для судоходнаго сообщенія водахъ, а въ какомъ-либо уединенномъ мѣстѣ, то виновные подвергаются:

1131. За rozbój w kościele, chociażby z dokonaniem lub usiłowanіem wyraźnego świętokradztwa nie połączony, winni ukarani zostaną:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich w kopalniach na czas nieograniczony, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłostą w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniem.

1132. Za rozbój z napadnięciem na dom, na inną zamieszkaną budowlę lub na całą osadę, winni ukarani zostaną:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem do robót ciężkich w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłostą w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniem.

1133. Za rozbój na ulicy w mieście, miasteczku lub wsi, albo też na gościńcu, lub na innej w użyciu będącej, chociażby i ubocznej drodze, albo też na otwartym morzu, w przystani, na jeziorze, lub na spławnej rzece i kanale, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od ośmiu do dziesięciu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłostą w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniu.

1134. Jeżeliby rozbój popełnionym został nie w domu lub innej zamieszkaną budowlą, i nie na drodze w użyciu będącej lub na ulicy, ani też na spławnych wodach, lecz w miejscu odosobnionem, winni ulegną:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Сіе наказаніе

возвышается одною степенью, если разбой учиненъ съ обдуманномъ заранѣе намѣреніемъ или умысломъ.

1135. Опредѣленные въ предшедшихъ 1132, 1133 и 1134 статьяхъ наказанія

возвышаются каждое еще одною степенью, когда виновными въ разбой ограблены почта или дилижансъ, или другіе учрежденные правительствомъ, обществами или частными людьми для путешественниковъ или перевоза клади транспорты, или же когда при томъ нанесено кому-либо увѣчье, раны, побои или иныя истязанія или мученія, или же когда разбой учиненъ нѣсколькими сговорившимися на то лицами, хотя и безъ составленія настоящей для сего шайки, подобной тѣмъ, о коихъ упоминается въ статьяхъ 626 и 627 сего Уложенія.

1136. За разбой, учиненный составившеюся для того или вообще для преступленій сего рода шайкою, виновные подвергаются

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу: зачинщики, начальники и всѣ главнѣйшіе преступники,

въ рудникахъ на время отъ двѣнадцати до пятнадцати; а прочіе,

въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ; и буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами:

зачинщики, начальники и всѣ главнѣйшіе преступники, въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для третьей степени;

позбавленію wszelkichъ правъ и zesłaniu do robót ciężkichъ w zakładachъ fabrycznychъ на czas od sześciu do ośmiu lat, а jeżeli nie są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni, i chłóście w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu на szósty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniu.

Kara ta

o jeden stopień będzie podwyższoną, jeżeli rozбой z rozmysłemъ popełnionymъ został.

1135. Kary, w poprzedzającychъ 1132, 1133 i 1134 artykułachъ postanowione,

podwyższone będą każda o jeden stopień, jeżeli rozбой popełnionymъ został przez napadnięcie на почту, dyliżans, lub на inny przez Rząd, stowarzyszenia lub prywatne osoby do przewożenia podróżnychъ lub rzeczy zaprowadzony transport, albo jeżeli przy popełnieniu rozboju zadane komu zostały kalectwo, rany, pobicie lub inne udęczenia i męczarnie, wreszcie, jeżeli rozбой popełnionymъ został przez kilku przestępców, w skutekъ zмовы między nimi, chociaż bezъ utworzenia w tymъ celu istotnejъ bandy, podobnejъ tym, o których mowa w artykułachъ 626 i 627 niniejszego Kodexu.

1136. За разбой popełniony przez bandę w celu dokonania go, lub w ogóle w celu popełniania przestępstwъ tego rodzaju utworzoną, winni ulegną

pozbawieniu wszelkichъ правъ и zesłaniu do robót ciężkichъ: herszci, przywódcy i wszyscy główniejsi winowajcy,

w kopalniachъ на czas od dwunastu do piętnastu;

inni zaś,

w twierdzachъ на czas od dziesięciu do dwunastu lat;

а jeżeli nie są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni,

i chłóście:

hershci, przywódcy i wszyscy główniejsi winowajcy,

w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu на trzeci stopień;

а прочіе,

въ мѣртѣ, определенной тоюжъ статьею для четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1137. За разбой, соединенный съ смертоубійствомъ, хотя и безъ прямаго на оное намѣренія, или съ покушеніемъ на убійство, виновные

наказываются на основаніи правила, определенного въ статьѣ 931;

а за разбой, соединенный съ зажигательствомъ или покушеніемъ на оное, они подвергаются:

наказаніямъ по правиламъ, въ статьѣ 157 сего Уложенія постановленнымъ о совокупности преступленій.

1138. Кто, бывъ уже наказанъ за разбой, окажется виновнымъ снова въ томъ же преступленіи, тотъ за сіе подвергается:

наказанію, въ предшедшей 1131 статьѣ определенному.

1139. Если у виновныхъ въ разбой окажется какое-либо имущество, то изъ онаго определяется вознагражденіе за причиненные ими или сообщниками ихъ вредъ и убытки, на основаніи статей 63, 64 и 65 сего Уложенія.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О грабежѣ.

1140. Грабежемъ признается: во первыхъ, всякое у кого-либо отнятіе принадлежащаго ему или же находящагося у него имущества, съ насиліемъ или даже съ угрозами, но такого рода, что сіи угрозы и самое насильственное дѣйствіе не представляли опасности ни для жизни, ни для здравія, или свободы того лица; во вторыхъ, всякое, хотя безъ угрозъ и насилія, но открытое похищеніе какого-либо имущества, въ присутствіи самаго хозяина или другихъ людей. Наказанія за преступленія сего рода опредѣляются также по видамъ онаго и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину преступника.

ини заѣ,

въ ilości разовъ, tymże artykułem na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj; a wszyscy piętnowaniu.

1137. Za rozbój z zabójstwem, choćby bez wyraźnego zamiaru odjęcia komu życia dokonaniem, lub też z usiłowaniami zabójstwa połączony, winni ukarani zostaną podług przepisów, w artykule 931 objętych.

Za rozbój zaś, z dokonaniem lub usiłowaniami podpalenia połączony, ulegną:

karom właściwym, podług przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

1138. Kto, będąc już za rozbój karany, znowu takiego przestępstwa się dopuści, ulegnie: karze, w powyższym 1131 artykule postanowionej.

1139. Szkody i straty, przez winnych rozboju lub udział w nim mających zrażdzone, ściągnięte zostaną z ich majątku, jeżeli się jaki wykryje, podług przepisów, w artykułach 63, 64 i 65 niniejszego Kodexu objętych.

ODDZIAŁ DRUGI.

O rabunku.

1140. Rabunkiem jest: najprzód, każde komubądź wydarciu należącemu do niego lub przy nim znajdującemu się własności, dokonane za pomocą gwałtu lub nawet zagrożeń takiego wszakże rodzaju, iż ani z tych zagrożeń, ani z samych gwałtownych czynów niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub wolności jego nie wynikało; powtóre, każdy zabór cudzej własności, chociaż bez zagrożeń i gwałtu, jawnie przecież, w obecności właściciela lub innych osób, spełniony. Kary za to przestępstwo wymierzone będą stosownie do jego rodzaju i do okoliczności winę przestępcy zwiększających lub zmniejszających.

1141. За грабежъ, учиненный въ церкви, когда при томъ не было святотатства и оскорбленія святыни, виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣрь, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

Сіе наказаніе возвышается одною степенью, если грабежъ въ церкви учиненъ составившеюся для сего или вообще для преступленій сего рода шайкою.

1142. За грабежъ, учиненный составившеюся для того или вообще для противозаконной цѣли шайкою, съ открытымъ нападеніемъ на домъ или иное обитаемое мѣсто, виновные подвергаются

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ каторжную работу: зачинщики, начальники и всѣ главнѣйшіе преступники, въ крѣпостяхъ на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, а прочіе,

на время отъ восьми до десяти лѣтъ; и буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами:

зачинщики, начальники и всѣ главнѣйшіе преступники, въ мѣрь, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для четвертой,

а прочіе, для пятой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1143. За грабежъ во время пожара, наводненія или при иномъ какомъ-либо несчастномъ случаѣ, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ на время отъ шести до восьми

1141. За рабunek popełniony w kościele bez świętokradztwa i obrazy świętości, winni ulegną: pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłosta w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na czwartym stopień kar tego rodzaju oznaczonej, niemniej piętnowaniu.

Kara ta o jeden stopień podwyższoną będzie, jeżeli raбunek w kościele popełnionym został przez bandę złoczyńców w celu dokonania go lub w ogóle w celu popełniania przestępstw tego rodzaju utworzoną.

1142. За рабunek popełniony przez bandę złoczyńców, w celu dokonania go lub w ogóle w bezprawnym celu zawiązaną, z otwartym napadnięciem na dom lub na inne zamieszkane miejsce, winni ulegną

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich: herszei, przywódcy i wszyscy główniejsi winowajcy, w twierdzach na czas od dziesięciu do dwunastu, inni zaś,

na czas od ośmiu do dziesięciu lat; a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłostą:

herszei, przywódcy i główniejsi winowajcy, w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na czwartym,

inni zaś, na piątym stopień kar tego rodzaju oznaczonej; a wszyscy piętnowaniu.

1143. За рабunek popełniony w czasie pożaru, powodzi lub innej klęski, winni skazani zostaną:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od sześciu do

лѣтъ, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для шестой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1144. Если учинившій грабежъ былъ вооруженъ, хотя и не употреблялъ сего оружія даже и для угрозъ ограбленному, то дѣяніе его признается однимъ изъ видовъ разбоя, и онъ приговаривается:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для седьмой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ.

1145. За грабежъ хотя и безъ тѣхъ увеличивающихъ вину обстоятельствъ, о коихъ упоминается въ предшедшихъ 1141, 1142, 1143 и 1144 статьяхъ, но соединенный съ насилиемъ или угрозами противъ ограбленнаго, если сіи угрозы или насилие, по свойству своему, на основаніи статьи 1130 сего Уложенія, не должны быть признаваемы разбоемъ, виновный, смотря по роду насилія и угрозъ и по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ, подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкой въ каторжную работу на заводахъ на время отъ четырехъ до шести лѣтъ, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 21 сего Уложенія для седьмой степени наказаній сего рода, съ наложеніемъ клеймъ;

или лишенію всѣхъ правъ и ссылкой на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ или менѣе отдаленныхъ мѣстахъ Сибири, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для первой или второй степени наказаній сего рода.

оśmiu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na szósty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, niemniej na piętnowanie.

1144. Jeżeli sprawca rabunku był uzbrojonym, wówczas, chociażby broni swęj nawet dla zagrożenia zrabowanego nie użył, czyn jego uważanym będzie za rodzaj rozboju, i przestępca skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, niemniej na piętnowanie.

1145. Za rabunek popełniony wprawdzie bez obciążających okoliczności, w poprzedzających 1141, 1142, 1143 i 1144 artykułach wzmiankowanych, połączony wszakże z gwałtem lub zagrożeniami zrabowanemu uczynionemi, jeżeli takowe zagrożenia lub gwałt, w myśl artykułu 1130 niniejszego Kodexu, nie mają cech rozbój znamionujących, przestępca, stosownie do rodzaju gwałtu i zagrożeń, niemniej w miarę innych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych na czas od czterech do sześciu lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłoscie w ilości razów, artykułem 21 niniejszego Kodexu na siódmy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj, niemniej piętnowaniu;

albo pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w bardziej lub mniej odległych miejscach Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłoscie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na pierwszy lub drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

1146. За грабежъ, учиненный безъ насилія и угрозъ такимъ человѣкомъ, который не имѣлъ при себѣ не только оружія, но и никакого инаго орудія, коимъ онъ могъ бы устрашить подвергшагося нападенію, виновный приговаривается:

къ ссылке на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 сего Уложенія для третіей степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ. Сіе наказаніе

возвышается одною степенью, если грабежъ учиненъ на улицѣ, или проѣзжей дорогѣ, или иномъ пути сообщенія; и двумя степенями, когда преступленіе учинено въ ночное время.

Когдажъ въ ономъ участвовало нѣсколько человѣкъ, хотя и несговорившихся на сіе заранѣе и не составлявшихъ настоящей шайки, то виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылке въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

Примѣчаніе. Если у виновныхъ въ грабежъ окажется какое-либо имущество, то изъ онаго опредѣляется вознагражденіе за причиненные ими или сообщниками ихъ вредъ и убытки, на основаніи статей 63, 64 и 65 сего Уложенія. Тѣ изъ несостоятельныхъ къ платежу за причиненные ими вредъ и убытки, которые будутъ приговорены къ работамъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ, должны уплачивать оныя изъ слѣдующей имъ за работу платы.

1146. За рабunek popełniony bez gwałtu i zagrożeń, winny, któryby ani broni, ani żadnego narzędzia mogącego zastraszyć napadniętego, przy sobie nie miał, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na trzech stopień kar tego rodzaju oznaczonej i oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat. Kara ta podwyższoną zostanie

o jeden stopień, jeżeli raбunek popełniony został na ulicy, albo na drodze do komunikacyi lądowej lub wodnej służącej;

a o dwa stopnie, jeżeli przestępstwo to nocną porą popełnionem zostało. Jeżeliby zaś kilku przestępców udział w niem miało, chociaż bez poprzedniej zмовы i bez utworzenia istotnej bandy, wówczas winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłoscie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

Uwaga. Szkody i straty, przez sprawców raбunku lub udział w nim mających zrządzone, ściągniętemi zostaną z ich majątku, jeżeli się jaki wykryje, podług przepisów, w artykułach 63, 64 i 65 niniejszego Kodexu objętych. Ci z pomiędzy nich, którzy nie będą w możności wynagrodzenia szkód i strat takowych, zaspokoić je powinni, jeżeli na oddanie do aresztanckich rot skazani zostaną, z przypadającej im za robotę zapłaty.

ОТДѢЛЕНИЕ ТРЕТІЕ.

О воровствѣ - кражѣ.

1147. Воровствомъ-кражею признается всякое, какимъ бы то ни было образомъ, но въ тайнѣ, безъ насилія, угрозы и вообще безъ принадлежащихъ къ свойству разбоя или грабежа обстоятельствъ, похищеніе чужихъ вещей, денегъ, или инаго движимаго имущества. Роды, степени и мѣра наказаній за кражу опредѣляются на основаніи статей 112, 136, 138 и 139 сего Уложенія, какъ по мѣрѣ большей или меньшей предумышленности въ содѣяніи сего преступленія, такъ и по тому, въ первый или не въ первый уже разъ оное учинено виновнымъ, и по другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину обстоятельствамъ.

1148. За кражу, когда оная учинена составившеюся для того или вообще для воровства шайкою, начальники шайки, основатели ея или зачинщики и вообще всѣ главные виновные подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 22 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода.

Изъ прочихъ, болѣе или менѣе въ томъ участвовавшихъ, тѣ, которые сами дѣйствовали при совершеніи преступленія, а равно и подговорщики и подстрекатели къ оному, если они не были въ числѣ зачинщиковъ, и тѣ изъ пособниковъ, коихъ содѣйствіе было необходимо для совершенія преступленія, приговариваются:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до четырехъ лѣтъ и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, или, буде

ODDZIAŁ TRZECI

O kradzieży.

1147. Kradzieżą jest każdy zabór cudzych rzeczy, pieniędzy lub innych ruchomości, w jakibądź sposób, lecz potajemnie, bez gwałtu, zagrożeń i w ogóle bez okoliczności znamionujących właściwie czyny rozboju lub rabunku, spełniony. Rodzaj i stopień kar za kradzież, niemniej wysokość ich w zakresie, wymierzone będą podług prawideł, w artykułach 112, 136, 138 i 139 niniejszego Kodeksu objętych, stosownie do większego lub mniejszego rozmysłu, z jakim została dokonana, w miarę popełnienia jej po raz pierwszy lub więcej razy, i stosownie do innych winę zwiększających lub zmniejszających okoliczności.

1148. Za kradzież popełnioną przez bandę złoczyńców, w celu dokonania jej lub w ogóle w celu popełniania kradzieży utworzoną, przywódcę bandy, założyciele jej, czyli herszer i w ogóle wszyscy główni winowajcy ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w odleglejszych miejscach Syberyi, a jeżeli nie są prawem od kar cielesnych wyłączeni, i chłoscie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodeksu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

Z pomiędzy innych winowajców, którzy mniejszy lub większy w tym przestępstwie udział mieli, ci, którzy przy wykonaniu go sami czynnymi byli, jak niemniej podlegacze, jeżeli do rzędu hersztów nie należą, i ci z pomiędzy uczestników, których współdziałanie było dla dokonania przestępstwa niezbędnem, ukarani zostaną:

zesłaniem na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od trzech do czterech lat i wzbrojeniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w przeciągu zakreszonego przez sąd czasu od dziesięciu do dwunastu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem

они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для первой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

Сіе наказаніе уменьшается
одною степенью—

для тѣхъ, которые, не будучи ни зачинщиками, ни подговорщиками, не находились, хотя и случайно и по независѣвшимъ отъ нихъ обстоятельствамъ, на мѣстѣ преступленія и сами при совершеніи онаго не дѣйствовали, а равно и для тѣхъ изъ пособниковъ, коихъ содѣйствіе не было необходимо для совершенія преступленія;

двумя степенями —

для тѣхъ, которые, также не будучи ни зачинщиками, ни подговорщиками, добровольно прежде совершенія преступленія уклонились отъ принятія въ ономъ участія, хотя и не донесли о томъ своевременно надлежащему ближайшему начальству.

1149. За кражу, учиненную во время пожара, наводненія, или при иномъ несчастномъ случаѣ, виновные подвергаются:

въ первый разъ ссылкѣ на житѣ въ губерніи Иркутскую или Енисейскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ и съ воспрещеніемъ выѣзда въ другія Сибирскія губерніи въ продолженіе опредѣляемаго судомъ времени отъ восьми до десяти лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ шести до восьми лѣтъ;

во второй разъ тѣмъ же наказаніямъ, съ возвышеніемъ ихъ одною степенью;

выłączeni, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj i oddaniem do poprawczych arestaniekich rot na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

Kara zniżoną zostanie
o jeden stopień —

względem tych, którzy nie będąc ani hersztami, ani podżegaczami, chociażby tylko skutkiem przypadku lub zbiegu nie zależących od nich okoliczności na miejscu przestępstwa nie znajdowali się i przy wykonaniu go sami czynnymi nie byli, jak niemniej względem tych z pomiędzy uczestników, których współdziałanie nie było niezbędnem dla dokonania przestępstwa;

a o dwa stopnie —

względem tych, którzy także nie będąc ani hersztami, ani podżegaczami, dobrowolnie przed dokonaniem przestępstwa od wzięcia w niem udziału uchyliłi się, jednakże o niem w swoim czasie właściwej najbliższej władzy nie donieśli.

1149. Za kradzież, popełnioną w czasie pożaru, powodzi lub innęj klęski, winni ulegną:

za pierwszym razem, zesłaniu na mieszkanie do gubernii Irkuckiej lub Jenisejskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat i wzbronieniem wydalenia się do innych Syberyjskich gubernij w przeciągu zakreszonego przez sąd czasu od ośmiu do dziesięciu lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj i oddaniu do poprawczych arestaniekich rot na czas od sześciu do ośmiu lat;

za drugim razem, tymże karom, lecz o jeden stopień podwyższonym;

а въ третій — лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

1150. За кражу со взломомъ, наказаніе опредѣляется смотря по роду и важности учиненнаго взлома, именно:

Когда для сего былъ сдѣланъ подкопъ подъ домъ или иное зданіе, или же отбиты или разбиты ворота или наружныя двери зданія, или проломаны стѣны или кровля, или сдѣланъ иной проломъ, то виновные въ ономъ подвергаются:

въ первый разъ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для третьей степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ;

во второй разъ тѣмъ же наказаніямъ, съ возвышеніемъ ихъ одною степенью;

а въ третій — лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ Сибирь, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

Когдажъ взломъ ограничивался разбитіемъ или поврежденіемъ оконъ или внутреннихъ въ зданіи дверей, шкафовъ, сундуковъ, ларцевъ или иныхъ хранилищъ, въ коихъ находились украденныя вещи или другіе предметы, или же отбитіемъ замковъ, бывшихъ на тѣхъ сундукахъ или иныхъ хранилищахъ, или же оторваніемъ приложенныхъ къ нимъ печатей, то опредѣляемая сею статьею наказанія за содѣяніе преступленія какъ въ первый, такъ и во второй разъ,

уменьшаются каждое одною степенью.

а за третімъ — позбавленію wszelkichъ правъ и zesłaniu do Syberyi на оседленіе, а jeżeli nie są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni, i chłóście w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu на drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

1150. За крадzież przez włamanie się dokonaną, kara postanowioną zostaje podługъ rodzaju i ważności włamania się, a mianowicie:

Jeżeli w tym celu pod dom lub inną budowlę podkopano się, albo wrota lub drzwi zewnętrzne budynku oderwano lub odbito, albo ściany lub dachy wylamano, albo wreszcie inny wyłom uczyniono, sprawcy ulegną:

za pierwszymъ razem, zesłaniu на mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciemъ od dwóch до trzechъ lat, а jeżeli nie są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni, chłóście w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu на trzeci stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniu do poprawczychъ areztanckichъ rot на czas od czterechъ до sześciu lat;

за другимъ razem, tymże karom, lecz o jeden stopień podwyższonym;

а за третімъ — позбавленію wszelkichъ правъ и zesłaniu на оседленіе в Syberyi, а jeżeli nie są od kar cielesnychъ prawemъ wyłączeni, i chłóście w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu на drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

Jeżeli zaś włamanie się zależało jedynie на выбіciu lub uszkodzeniu okien albo wewnętrznychъ drzwi budowli, szaf, kufrów, skrzyń lub innychъ schowań, w których skradzione rzeczy lub przedmioty znajdowały się, albo téż на odbiciu замковъ od tychże kufrów i innychъ schowań, lub на oderwaniu przyłożonychъ на нихъ pieczęci, wówczas kary oznaczone w niniejszymъ artykule за popełnienie tego przestępstwa takъ по pierwszy, jakъ и по drugi raz,

о jeden stopień niższe zostaną.

Но за учиненіе сего преступленія въ третій разъ, виновные приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылке въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 22 для второй степени наказаній сего рода.

1151. За похищеніе запертыхъ сундуковъ, ларцевъ или иныхъ хранилищъ какого-либо движимаго имущества, хотя и безъ разбитія и поврежденія оныхъ, а равно и за открытіе сихъ сундуковъ, ларцевъ, шкафовъ или иныхъ хранилищъ посредствомъ поддѣльныхъ или подобранныхъ или украденныхъ ключей, или же крючьевъ, гвоздей или иныхъ какого-либо рода орудій, виновные подвергаются:

наказаніямъ, во второй части предшедшей 1150 статьи определеннымъ за кражу со взломомъ, когда взломъ ограничивался разбитіемъ или поврежденіемъ шкафовъ, сундуковъ, ларцевъ или иныхъ помѣщеній, въ коихъ хранились похищенные вещи.

Сии наказанія

возвышаются каждое одною степенью, если кража посредствомъ поддѣльныхъ или подобранныхъ ключей, или крючьевъ, гвоздей или иныхъ какого-либо рода орудій, учинена слесаремъ или кузнецомъ.

Тѣжъ изъ нихъ, которые будутъ дѣлать для другихъ такіе ключи или орудія, если сами въ кражѣ не участвовали,

наказываются по правиламъ, означеннымъ въ статьѣ 898 сего Уложенія.

1152. Если кража учинена слугами, работниками, подмастерьями, учениками или другими по какимъ-либо причинамъ живущими въ домѣ или помѣщеніи того, чьи вещи или иное имущество украдены, то наказанія за оную опредѣляются на слѣдующемъ основаніи:

1) Когда кража главнымъ виновнымъ учинена по уговору и въ сообществѣ съ наведенными имъ для сего на домъ

Lecz za popełnienie tego przestępstwa po raz trzeci, winni ulegną:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłoscie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

1151. Za zabór zamkniętych kufrów, skrzyń, lub innych schowań ruchomości, chociaż bez rozbicia ich i uszkodzenia, jak niemniej za otworzenie tych kufrów, skrzyń, szaf lub innych schowań, czyli to za pomocą dorobionych, dobranych, lub skradzionych kluczy, czyli téż za pomocą wytrychów, gwoździ, lub jakichbądź innych narzędzi, winni ulegną:

karom, za kradzież przez włamanie się w drugim ustępie poprzedzającego 1150 artykułu oznaczonym na przypadek, gdy włamanie się zależy jedynie na odbiciu lub uszkodzeniu szaf, kufrów, skrzyń lub innych schowań, w których złożone były skradzione przedmioty.

Każda z tych kar o jeden stopień podwyższoną zostanie, jeżeli kradzież za pomocą dorobionych lub dobranych kluczy, wytrychów, gwoździ lub innych jakichbądź narzędzi, przez ślusarza lub kowala popełnioną została.

Ślusarze i kowale, którzyby, w kradzieży żadnego udziału nie mając, dla drugich podobne klucze lub inne narzędzia dobierali, ukarani zostaną:

podług przepisów, w artykule 898 niniejszego Kodexu objętych.

1152. Za kradzież popełnioną przez służących, robotników, czeladników, uczniów rzemieślniczych lub przez inne osoby mieszkające z jakiegobądź powodu w domu lub lokalu osoby okradzionej, kara wymierzona zostanie podług następnych prawideł:

1) Jeżeli główny winowajca kradzież popełnił skutkiem zмовы i we wspólnictwie z ludźmi, przez siebie w tym celu na

или же другое жилое или нежилое строение людьми и со взломомъ, то онъ подвергается:

лишению всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ Сибири, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложения для первой степени наказаній сего рода.

Строгость наказанія

уменьшается одною степенью, если притомъ не было взлома.

2) Когда кража учинена безъ уговора и сообщества съ другими наведенными для того людьми, но со взломомъ какого-либо рода, то виновные приговариваются:

къ наказанію, определенному въ предшедшей 1150 статьѣ за учиненное въ первый разъ воровство со взломомъ того рода, но съ возвышеніемъ онаго одною противъ положеннаго въ сей статьѣ степенью.

3) За кражу безъ уговора и сообщества съ наведенными для того посторонними людьми и безъ взлома, виновные подвергаются:

высшей мѣрѣ наказаній, определенныхъ ниже сего въ статьѣ 1160,

смотря по цѣнѣ украденнаго и по тому, въ который разъ сіе преступленіе учинено.

1153. Определеннымъ въ предшедшей 1152 статьѣ наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются также виновные въ кражѣ, когда она учинена въ гостиницахъ, постоялыхъ дворахъ и другихъ подобныхъ симъ заведеніяхъ, самими содержателями сихъ заведеній или людьми ихъ.

1154. За кражу сундуковъ, чемодановъ или тюковъ съ почтовыхъ повозокъ, дилижансовъ, или другихъ учреждений правительствомъ, обществами, или частными людьми для путешественниковъ или перевоза клади транспортныхъ, виновные приговариваются:

домъ, albo inną zamieszkaną lub niezamieszkaną budowlę naprowadzonymi, tudzież przez włamanie się, wówczas ulegnie on: pozbawieniu wszelkichъ правъ и zesłaniu na osiedlenie w odleglejszychъ miejscachъ Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, i chłößeie w ilości razów, artykułemъ 22 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

Kara

o jeden stopień zniżoną będzie, jeżeli kradzież nie przez włamanie się popełnioną została.

2) Jeżeli kradzież popełnioną została bezъ zмовы i wspólnictwa z drugimi naprowadzonymi w tym celu ludźmi, lecz przez włamanie się jakiegobądź rodzaju, winni ulegną:

karze, za kradzież przez włamanie się tego rodzaju po raz pierwszy popełnioną, w powyższymъ 1150 artykule postanowionęj, z podwyższeniem wszakże тѣj kary o jeden stopień.

3) За kradzież, bezъ zмовы i wspólnictwa z drugimi naprowadzonymi w tym celu ludźmi i bezъ włamania się popełnioną, winni ulegną:

wyższymъ w zakresie karomъ, poniżej w artykule 1160 oznaczonymъ,

stosownie do wartości skradzionychъ rzeczy i w miarę tego, po raz który kradzież popełnioną została.

1153. Karomъ, w poprzedzającymъ 1152 artykule oznaczonymъ i podługъ prawideł w tymże artykule objętychъ, ulegną również utrzymujący hotele, domy zajezdne i inne tymъ podobne zakłady, lub ichъ służący, którzyby w tychъ zakładachъ kradzieży się dopuścili.

1154. За kradzież kufrów, tłumoków lub pak z wozów pocztowych, dylizansów, lub innych transportów, przez Rząd, stowarzyszenia lub osoby prywatne do przewożenia podróжныхъ lub rzeczy zaprowadzonych, winni ulegną:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для третьей степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

Изобличенные въ семь преступленій во второй разъ подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

1155. За кражу чемодановъ, тюковъ или иныхъ вещей изъ повозокъ, принадлежащихъ частнымъ людямъ, виновные подвергаются:

въ первый разъ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

а во второй — тѣмъ же наказаніямъ, съ возвышеніемъ оныхъ двумя степенями.

Изобличенные въ семь въ третій разъ приговариваются:

къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

1156. Если при кражѣ или покушеніи на оную виновный имѣлъ при себѣ какое-либо оружіе, или иное орудіе,

зесланію на mieszkание do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamkniciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na trzeci stopień kar tego rodzaju oznaczonej i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat.

Kto się po raz drugi tego przestępstwa dopuści, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

1155. Za kradzież tłumoków, pak, lub innych rzeczy z powozów, do osób prywatnych należących, winni ulegną:

za pierwszym razem, zesłaniu na mieszkание do Tomskiej lub Tobolskiej gubernii, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat;

a za drugim — tymże karom o dwa stopnie podwyższonym.

Kto się po raz trzeci tego przestępstwa dopuści, skazanym zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

1156. Jeżeli przy dokonaniu kradzieży lub jej usiłowaniu sprawca opatrzony był w jakąkolwiek broń lub inne narzędzia,

которымъ онъ могъ нанести смерть или увѣче, то онъ за сѣ приговаривается:

въ первый разъ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ;

а во второй — тѣмъ же наказаніямъ, съ возвышеніемъ оныхъ двумя степенями.

Изобличенные въ семь преступленій болѣе двухъ разъ подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

Если учиненная вооруженнымъ человѣкомъ кража была сопровождаема взломомъ, то опредѣляемыя въ сей статьѣ наказанія за оную

возвышаются одною степенью.

1157. Тѣ, которые для учиненія кражи надѣвали на себя маску, или инымъ образомъ измѣняли себѣ лице или вообще видъ свой, или же присвоивали себѣ званіе лица, состоящаго въ государственной или общественной службѣ, или же были въ мундирахъ или вообще въ такой одеждѣ или съ такими знаками отличія или служебныхъ обязанностей, которые составляютъ принадлежность подлогому присвоеннаго ими званія, приговариваются за сѣ:

къ наказанію одною или двумя степенями выше определенного въ законахъ за учиненную ими при семь кражу,

сообразно съ родомъ и сопровождавшими ихъ дѣяніе обстоятельствами.

которыми могъ кого приправить о śmierci lub kalectwo, wówczas ulegnie:

za pierwszym razem, zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat;

a za drugim — takimże samym karom, lecz o dwa stopnie podwyższonym.

Kto się takiego przestępstwa więcej niż dwa razy dopuści, ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłoscie w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

Jeżeliby zaś popełnieniu przez uzbrojonego człowieka kradzieży towarzyszyło włamanie się, wówczas kary, w niniejszym artykule oznaczone,

o jeden stopień podwyższone zostaną.

1157. Kto przy spełnieniu kradzieży zamaskuje się, albo innym sposobem twarz swą lub postać zmieni, albo przybierze znaczenie osoby w rządowej lub innęj publicznej służbie zostającęj, albo przywdzieje mundur lub w ogóle ubranie, albo znaki zaszczytne lub do obowiązków urzędowych przywiązane, podstępnie przybranemu przez niego znaczeniu właściwe, ten ulegnie:

karom, za popełnioną przez niego kradzież postanowionym, z podwyższeniem ich o jeden lub o dwa stopnie, stosownie do rodzaju tej kradzieży i towarzyszących jej okoliczności.

1158. Тѣ, которые, для учиненія кражи, войдутъ, будто по знакомству или для врученія письма или же подъ какими-либо инымъ предлогомъ, въ чье-нибудь жилище, подвергаются всегда высшей мѣрѣ той степени наказанія, которое по роду учиненной кражи опредѣлено закономъ.

1159. Когда кража учинена нѣсколькими сговорившимися на то лицами, хотя и безъ составленія настоящей для того шайки, подобной тѣмъ, о коихъ упоминается въ статьяхъ 626 и 627 сего Уложенія, и безъ связей или сношеній съ другимъ преступнымъ сообществомъ, то виновные подвергаются:

самой высшей мѣрѣ опредѣленныхъ въ предшедшихъ 1149—1158 статьяхъ за кражу того рода наказаній.

Но если притомъ они или одинъ или нѣкоторые изъ нихъ были вооружены, и кража сопровождалась взломомъ, то всѣ приговариваются:

къ наказанію, выше сего въ статьѣ 1144 за одинъ изъ видовъ грабежа опредѣленному.

1160. Когда кража не была сопровождаема ни однимъ изъ означенныхъ выше сего въ статьяхъ 1148—1159 особыхъ, болѣе или менѣе увеличивающихъ вину обстоятельствъ, то наказаніе за оную опредѣляется смотря во первыхъ по тому, въ который разъ сіе преступленіе виновнымъ учинено, во вторыхъ — по большей или меньшей цѣнѣ похищеннаго предмета, на слѣдующемъ основаніи:

За кражу предмета, коего цѣна не превышаетъ тридцати рублей, виновный подвергается:

въ первый разъ ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдачѣ въ рабочій домъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ; во второй разъ отдачѣ въ рабочій домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

въ третій разъ наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для четвертой степени

1158. Кто крадzież popelni wszedłszy do cudzego mieszkania, czyli to udając się za znajomego, czyli też dla oddania jakoby listu lub pod innym zmyślonym pozorem, ten ulegnie: wyższej w zakresie swym karze, podług rodzaju popelnionej kradzieży postanowionej.

1159. Jeżeli kradzież popelnioną została przez kilku przestępców, którzy się na nią zmówili, jednakże w tym celu, ani istotnej bandy, podobnej tym, o jakich w artykułach 626 i 627 niniejszego Kodexu jest mowa, nie utworzyli, ani też w stosunkach i porozumieniu się z innym związkiem przestępców nie zostawali, winni ulegną:

najwyższym w zakresie karom, w poprzedzających 1149—1158 artykułach za kradzież tego rodzaju postanowionym.

Jeżeliby jednak sprawcy, czyli to wszyscy, czyli też jeden lub niektórzy z pomiędzy nich, byli uzbrojeni, a kradzież przez włamanie się dokonana została, ulegną wszyscy:

karze, w powyższym 1144 artykule za rabunek postanowionej.

1160. Jeżeli kradzieży nie towarzyszyły żadne szczególne zwiększające winę okoliczności, w poprzedzających 1148—1159 artykułach opisane, kara za nią wymierzona zostanie, najprzód stosownie do tego, po raz który winny tego przestępstwa się dopuścił, powtórę — w miarę większej lub mniejszej wartości rzeczy skradzionych, a to podług następnych prawideł:

Za kradzież przedmiotu, którego wartość nie przenosi trzydziestu rubli, winny ulegnie:

za pierwszym razem, zesłaniu na mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciu w domu roboczym od trzech do sześciu miesięcy;

za drugim razem, zamknięciu w domu roboczym od sześciu miesięcy do roku jednego;

za trzecim — chłóście w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju ozna-

наказаний сего рода и отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ; въ четвертый—отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ восьми до десяти лѣтъ и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 для первой степени наказаний сего рода.

За кражу предмета, коего цѣна выше тридцати, но не превышаетъ трехъ сотъ рублей, виновный подвергается:

въ первый разъ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изыять отъ наказаний тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 для пятой степени наказаний сего рода и отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ; во второй разъ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 сего Уложенія для четвертой степени наказаний сего рода и отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ; въ третій—отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ восьми до десяти лѣтъ и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 для первой степени наказаний сего рода.

За кражу предмета, коего цѣна превышаетъ триста рублей, виновный приговаривается:

въ первый разъ къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде онъ по закону не изыять отъ наказаний тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 для четвертой степени наказаний сего рода и къ отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ; а во второй—къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 для первой степени наказаний сего рода и къ отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ восьми до десяти лѣтъ.

чонѣй, и oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat; за czwartym—oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od ośmiu do dziesięciu lat i chłostą w ilości razów, artykułem 35 na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

За краzież przedmiotu, którego wartość przenosi trzydzieści, nie większą jest jednak od trzystu rubli, winny ulegnie:

за первымъ разомъ, zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat; за другимъ разомъ, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat; за трzecim—oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od ośmiu do dziesięciu lat i chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj.

За краzież przedmiotu, którego wartość przenosi trzysta rubli, winny ukaranym zostanie:

за первымъ разомъ, zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonęj i oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat; а за другимъ—chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na pierwszy stopień kar tego rodzaju oznaczonęj i oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od ośmiu do dziesięciu lat.

1161. Симъ же наказаніямъ и въ той же постепенности и соразмѣрности съ цѣною предмета подвергаются и виновные въ кражѣ хлѣба съ поля или иныхъ плодовъ земли съ полей и изъ огородовъ, и въ кражѣ земледѣльческихъ орудій или скота (нерабочаго) съ пастбищъ, звѣрей изъ звѣринцевъ, ульевъ съ пчелами, рыбы изъ прудовъ и т. п., когда съ одной стороны сіе дѣяніе по свойству своему не принадлежить къ роду захватовъ, о коихъ упоминается въ статьяхъ 1100—1105 сего Уложенія, а съ другой—не было сопровождаемо какими-либо особыми, увеличивающими вину обстоятельствами, по которымъ оно должно быть признано однимъ изъ видовъ кражи, означенныхъ выше сего въ статьяхъ 1148—1159.

1162. Кто похититъ или истребитъ принадлежащія другому акты, совершенныя у крѣпостныхъ дѣлъ или нотаріальнымъ порядкомъ, или другіе какого-либо рода акты, документы или бумаги, въ намѣреніи доставить себѣ или кому другому противозаконную выгоду, тотъ за сіе, смотря по важности похищенныхъ имъ бумагъ, большей или меньшей предумышленности преступленія и другимъ увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его обстоятельствамъ, приговаривается:

или къ ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, или въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;
или же къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе.

Если виновный по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, то онъ, вмѣсто сего, но въ тойже постепенности, подвергается:

или отдачѣ въ рабочій домъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ;

1161. Tymże samym karom i z zachowaniem tegoż stopniowania, w stosunku do wartości przedmiotu, ulegną sprawcy kradzieży zboża na polu, lub innych ziemiopłodów z pól i ogrodów, niemniej narzędzi rolniczych, bydła (nieroboczego) z pastwisk, zwierząt ze zwierzyńców, ulów z pszczołami, ryb ze stawów i t. p., jeżeli z jednej strony czyn takowy nie należy z istoty swój do rzędu przestępstw, w artykułach 1100—1105 niniejszego Kodexu określonych, a z drugiej, jeżeli czynowi temu nie towarzyszyły żadne szczególne, zwiększające winę okoliczności, któreby mu nadawały cechę jednego z rodzajów kradzieży, wyżej w artykułach 1148—1159 opisanych.

1162. Kto zabierze lub zniszczy należące do drugiego hypoteczne, notaryalne, lub też innego rodzaju akta, dokumenta lub pisma, w zamiarze osiągnięcia dla siebie lub kogobądź nieprawnych korzyści, ten, w miarę ważności pism, których zabór dokonał, tudzież w miarę większego lub mniejszego rozmysłu, z jakim przestępstwo to spełnionem zostało, i stosownie do innych okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających, ukarany zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od sześciu miesięcy do roku jednego, lub do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat;
albo też pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w Syberii.

Winny, który nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamiast kar powyższych, ulegnie, z zachowaniem tegoż samego stopniowania:

zamknięciu w domu roboczym od roku jednego do dwóch lat;

или наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 35 сего Уложенія для четвертой степени наказаній сего рода и отдачь въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ; или, наконецъ, наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 22 сегожѣ Уложенія для второй степени наказаній сего рода и ссылки въ Сибирь на поселеніе.

1163. Когда акты или документы и бумаги похищены вмѣстѣ съ чѣмъ-либо другимъ, и укравшій ихъ не имѣлъ намѣренія похитить именно сіи бумаги, то онъ подвергается: наказаніямъ, определеннымъ за воровство - кражу на основаніи общихъ о томъ правилъ.

1164. Кто похититъ съ умысломъ бумаги для узнанія или сообщенія другимъ какой-либо тайны, относящейся къ заводской, фабричной или иной промышленности, тотъ подвергается за сіе:

вышей мѣрѣ наказанія, определеннаго за воровство - кражу того рода, въ коемъ онъ виновенъ.

1165. За похищеніе бумагъ съ намѣреніемъ открыть какія-либо семейственныя тайны и чрезъ то повредить чести или доброй славы какого-либо лица, виновные приговариваются, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ:

къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или же на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, съ потерю въ семъ послѣднемъ случаѣ нѣкоторыхъ, по статье 54 сего Уложенія, особенныхъ правъ и преимуществъ.

1166. За похищеніе актовъ или иныхъ официальныхъ бумагъ, принадлежащихъ къ дѣламъ какого-либо суда или управленія, хотя временно находившихся у частнаго лица, виновные подвергаются:

наказаніямъ, определеннымъ въ статье 316 сего Уложенія за похищеніе такихъ бумагъ изъ присутственныхъ мѣстъ.

либо члѣстіе въ ілоści разѡвъ, artykułem 35 niniejszego Kodexu na czwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniem do poprawczych areztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat;

albo też wreszcie члѣстіе въ ілоści разѡвъ, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi.

1163. Kto, popełniając kradzież jakiegobądź przedmiotów, razem z niemi zabierze takie akta, dokumenta lub pisma, których skraść nie miał wyraźnego zamiaru, ulegnie: karom, za kradzież oznaczonym, podług ogólnych w tym względzie przepisów.

1164. Kto popełni zabór pism, w zamiarze poznania lub udzielenia komu jakiej tajemnicy, dotyczącej fabrycznego lub innego przemysłu, ten ulegnie: wyższym w zakresie karom, za popełnienie kradzieży tego rodzaju oznaczonym.

1165. Za zabór pism, w zamiarze odkrycia jakiegobądź tajemnie familijnych i ukrzywdzenia przez to kogo na honorze lub dobrej sławie, winni, stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę ich okoliczności, skazani zostaną:

na zamknięcie w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na takież zamknięcie od roku jednego do dwóch lat, z utratą w tym ostatnim przypadku niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów.

1166. Za zabór dokumentów lub pism urzędowych, do akt jakiego sądu lub innej władzy należących, chociaż czasowie u osoby prywatnej znajdujących się, winny ulegnie: karom, w artykule 316 niniejszego Kodexu za zabór takichże pism z zachowania urzędowego oznaczonym.

1167. Опредѣляемая въ семь Отдѣленій по роду и обстоятельствамъ кражи наказанія возвышаются двумя степенями:

- 1) Когда кража учинена ночью;
- 2) Когда для учиненія оной виновные влѣзли въ окно или перелѣзли чрезъ стѣну, заборъ или иную ограду, или вошли въ мѣсто, гдѣ хранились похищенные ими вещи, подземнымъ или инымъ потаеннымъ ходомъ;
- 3) Когда она учинена въ церкви, хотя и безъ святотатства и оскорбленія святыни, или во дворцѣ, или въ присутственномъ мѣстѣ, или въ мѣстѣ управленія или въ кредитномъ установленіи;
- 4) Когда она учинена съ обдуманымъ, заранее намѣреніемъ или умысломъ;
- 5) Когда она учинена тѣмъ именно лицомъ или однимъ изъ тѣхъ лицъ, которымъ было ввѣрено храненіе, или же охраненіе или нагрузка, укладка или перевозъ или вообще доставленіе куда-либо вещей, которыя онъ похитилъ;
- 6) Когда украдена вещь или иное имущество необходимое для пропитанія того, кому оное принадлежало, и сіе было извѣстно виновному въ той кражѣ;
- 7) Когда украденная вещь снята съ мертвого или считаемаго умершимъ.

Сии наказанія возвышаются также, но лишь одною степенью,

за кражу лошадей и всякаго рабочаго скота.

1168. Когда учинившій кражу во второй или третій разъ подвергался предъ тѣмъ наказанію за кражу или кражи другаго рода, болѣе или менѣе противъ настоящей важныя, то онъ приговаривается къ наказанію, опредѣленному закономъ за учиненіе во второй или въ третій разъ кражи важнѣйшей по роду и обстоятельствамъ изъ всѣхъ тѣхъ, въ коихъ онъ былъ изобличенъ прежде и изобличается въ настоящемъ дѣлѣ.

1167. Кары постановленныя въ Oddziale niniejszym, stosownie do rodzaju kradzieży i towarzyszących jej okoliczności podwyższone będą o dwa stopnie:

- 1) Gdy kradzież popełnioną została w nocy;
- 2) Gdy dla jej popełnienia sprawcy dostali się przez okno albo przeleźli przez ścianę, parkan lub inne ogrodzenie, albo weszli do miejsca, w którym znajdowały się skradzione przez nich przedmioty, przez podziemny lub inny wchód tajemny;
- 3) Gdy kradzież popełnioną została w kościele, choćby bez świętokradztwa i bez obrazu świętości, w pałacu Monarszym, lub w miejscu urzędowania władzy jakiej lub zarządu, albo też w jakim kredytowym zakładzie;

4) Gdy popełnioną została z rozmysłem;

5) Gdy popełnioną została przez osobę lub jedną z osób, którym powierzone było zachowywanie, strzeżenie, ładowanie, upakowanie, przewóz lub w ogóle dostawa do pewnego miejsca skradzionych przedmiotów;

6) Gdy skradziona rzecz lub inna własność niezbędną była właścicielowi do wyżywienia się i gdy okoliczność ta była wiadomą przestępcy;

7) Gdy skradziona rzecz zdjęta została ze zmarłego lub z osoby za zmarłą uważanej.

Kary te o jeden stopień podwyższone będą: jeżeli skradzione zostały konie i robocze bydła jakiegobądź rodzaju.

1168. Jeżeliby ten, kto kradzież po raz drugi lub trzeci popełnił, już był poprzednio karany za kradzież lub kradzieże innego rodzaju, ważniejsze lub mniej ważne od ostatnio przezeń spełnionej, wówczas skazanym zostanie na karę, jaką prawo stanowi za popełnienie po raz drugi lub trzeci kradzieży, z rodzaju swego i okoliczności najważniejszej z pomiędzy wszystkich, o które tak poprzednio, jako i w rozwiniętej ostatnio przeciw niemu sprawie przekonany został.

1169. Участвовавшие въ воровствѣ - кражѣ или покушеніи на оную, а равно и попустители и укрыватели самихъ преступниковъ или похищеннаго ими имущества, приговариваются:

къ наказаніямъ на основаніи правилъ, постановленныхъ о участіи въ преступленіяхъ въ статьяхъ 124—135 сего Уложенія.

1170. Тѣ, кои завѣдомо и постоянно даютъ пристанище ворами, хотя и не принадлежащимъ ни къ какой шайкѣ, подвергаются за сіе:

наказаніямъ, определеннымъ въ статьѣ 633 сего Уложенія.

1171. Если виновный въ кражѣ, добровольно и прежде начатія слѣдствія о семъ преступленіи его, возвратитъ украденное хозяину, то наказаніе, определенное въ законѣ за учиненную имъ кражу,

уменьшается двумя или тремя степенями, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе уменьшающимъ вину его.

Когда украденное возвращено хотя и добровольно, но уже послѣ начатія о томъ слѣдствія, то виновный подвергается: наказанію, определенному за кражу, но въ самой меньшей онаго мѣрѣ, или же и одною степенью ниже, также смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе уменьшающимъ вину его.

1172. Все похищенное имущество, по открытіи онаго, немедленно возвращается тѣмъ, у коихъ оно было похищено. За все утраченное или испорченное, виновные и участвовавшие въ семъ преступленіи обязаны, на основаніи постановленій статьи 63 сего Уложенія, вознаградить потерпѣвшихъ отъ онаго и отвѣтствуютъ всѣ и каждый изъ нихъ одинъ за другаго. Тѣ, изъ несостоятельныхъ къ платежу за причиненные ими убытки, которые будутъ приговорены къ работамъ въ исправительныхъ арестантскихъ ротахъ или въ рабочихъ домахъ должны уплачивать оныя изъ слѣдующихъ имъ за заработки денегъ.

1169. Mający udział w dokonaniu lub usiłowaniu kradzieży, jak niemniej nieprzeszkadzający, i ukrywający czyli to przestępców, czyli też przedmioty przez nich skradzione, ulegną:

karom właściwym, podług przepisów o udziale w przestępstwie, w artykułach 124 — 135 niniejszego Kodexu zawartych.

1170. Ci, którzyby świadomie i ciągle dawali przytułek złodziejom, chociażby do żadnej bandy nie należącym, ulegną: karom, w artykule 633 niniejszego Kodexu oznaczonym.

1171. Jeżeli złodziej skradzioną przez siebie rzecz dobrowolnie i przed rozpoczęciem śledztwa właścicielowi zwróci, kara, prawem za popełnioną przez niego kradzież oznaczona, o dwa, lub nawet o trzy stopnie zmniejszoną zostanie, stosownie do okoliczności winę zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeli zaś złodziej skradzioną rzecz właścicielowi zwróci, dobrowolnie wprowadzie, lecz po rozpoczęciu już śledztwa w przedmiocie popełnionej kradzieży, wówczas ulegnie:

karze, za kradzież oznaczonej, lecz w swym zakresie najniższej, lub nawet karze o jeden stopień niższej, stosownie do okoliczności winę jego mniej lub więcej zmniejszających.

1172. Wszelka skradziona własność zwróconą być powinna, natychmiast po jej wykryciu, osobie przez kradzież poszkodowanej. Za rzeczy uszkodzone lub brakujące, sprawcy kradzieży, jak niemniej ci, którzy w jej popełnieniu udział mieli, są, w myśl artykułu 63 niniejszego Kodexu, solidarnie do wynagrodzenia poszkodowanego obowiązani. Ci z pomiędzy nich, którzyby strat przez siebie zrządzonych wynagrodzić nie byli w możności, uiścić je powinni, jeżeli skazani zostaną na oddanie do poprawczych aresztanckich rot lub na zamknięcie w domu roboczym, z przypadającą im za robotę zapłatą.

Примѣчаніе. Дѣла о кражахъ между родителями и дѣтьми, и между супругами, начинаются не иначе какъ по жалобѣ того лица, у коего сдѣлана покража.

ОТДѢЛЕНІЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

О воровствѣ-мошенничествѣ.

1173. Воровствомъ-мошенничествомъ признается всякое посредствомъ какого-либо обмана учиненное похищеніе чужихъ вещей, денегъ или инаго движимаго имущества. Мѣра наказанія за оное опредѣляется по степени большей или меньшей предумышленности преступленія, по свойству употребленныхъ для совершенія его средствъ и по другимъ обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину преступника.

1174. Тотъ, кто, для содѣянія преступленія признаваемого по закону воровствомъ-мошенничествомъ, выдавая себя за чьего-либо уполномоченнаго, или повѣреннаго, или служителя, или же присвоивъ себѣ ложное имя, склонить кого-либо къ платежу, или же къ ссудѣ, или вообще къ несльдующей выдачѣ ему денегъ, вещей или другаго движимаго имущества и, такимъ образомъ, похитить чужую собственность, за сіе подвергается:

ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ рабочій домъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Но если виновный въ семъ преступленіи, для учиненія онаго выдавалъ себя за лице дѣйствующее по порученію какого-либо присутственнаго мѣста или начальства, или присвоивалъ себѣ непринадлежащее ему званіе, то онъ приговаривается:

Увага. Dochodzenie w przedmiocie kradzieży, między rodzicami i dziećmi, tudzież między małżonkami popełnionych, rozwiniętem być może tylko na zaskarżenie osoby przez kradzież poszkodowanej.

ODDZIAŁ CZWARTY.

O oszustwie.

1173. Oszustwem jest każdy zabór cudzych rzeczy, pieniędzy lub innych ruchomości, za pomocą podstępny dokonany. Kara za to przestępstwo wymierzona będzie podług mniejszego lub większego rozmysłu, z jakim zostało spełnione, tudzież stosownie do rodzaju użytych dla dokonania go środków i do innych okoliczności winę przestępcy zwiększających lub zmniejszających.

1174. Kto, w celu dokonania oszustwa, udając się za mającego czyje upoważnienie lub pełnomocnictwo, albo za czyjego sługę, lub też przybrawszy sobie nie służące mu nazwisko, skłoni przez to drugiego do wypłacenia, pożyczenia lub wogóle nienależnego wydania pieniędzy, rzeczy lub innej ruchomości i tym sposobem zaboru cudzej własności dokona, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od sześciu miesięcy do roku jednego, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciem w domu roboczym od roku jednego do dwóch lat.

Jeżeli by zaś winny, celem popełnienia tego przestępstwa, udawał siebie za osobę działającą ze zlecenia jakiegobądź władzy lub zwierzchności, albo przybrał nienależną mu godność lub powołanie, wówczas ulegnie:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 сего Уложения для пятой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

1175. Если виновный въ воровствѣ-мошенничествѣ, выдавая себя за лице, дѣйствующее по порученію правительства, или за чиновника государственной или общественной службы, для приведенія намѣреній своихъ въ дѣйство надѣвалъ на себя мундиръ или же какой-либо принадлежащій присвоенному имъ званію знакъ отличія, то онъ приговаривается:

къ наказанію по правиламъ, въ статьѣ 157 сего Уложения постановленнымъ о совокупности преступленій.

1176. Кто посредствомъ какого-либо вымысла, подъ видомъ предстоящаго будто бы выгоднаго торговаго предпріятія, или для мнимыхъ расходовъ по какому-нибудь дѣлу, или приношеній на богоугодныя или иныя благотворительныя предпріятія, или же подъ инымъ предлогомъ, выманить у кого-либо деньги, товаръ или иное движимое имущество и растратитъ ихъ или присвоитъ себѣ, тотъ за сіе приговаривается:

къ ссылкѣ въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, къ отдачѣ въ рабочій домъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ.

1177. Семужъ наказанію подвергается тотъ, кто, чрезъ сообщеніе какого-либо ложнаго извѣстія, склонитъ или побудитъ кого-либо сдѣлать ему или другому подарокъ, или же уступить или продать что-либо за безцѣнокъ, или, напротивъ, купить какой-либо товаръ или же что иное за непомѣрную цѣну.

1178. Кто при продажѣ, куплѣ или мѣнѣ какихъ-либо жизненныхъ припасовъ, товаровъ или иныхъ вещей, умышленно обвѣситъ, обмѣритъ, выдастъ одну вещь вмѣсто

засланію на mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłößeie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej i oddaniu do poprawczych arezszanekich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

1175. Ktoby, przy popełnieniu oszustwa, udając siebie za osobę ze zlecenia Rządu działającą lub za urzędnika rządowej lub innej publicznej służbie zostającego, celem doprowadzenia zamiarów swoich do skutku, przywdział mundur lub jaką inną oznakę przybraną przez niego godności lub powołaniu właściwą, ten ukaranym zostanie:

podług przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

1176. Kto pod pozorem następczającego się jakoby korzystnego handlowego przedsięwzięcia, albo mniemanych na jakiś przedmiot wydatków, lub składek na dobroczynne i inne miłosierne cele, albo wreszcie pod innym również zmyślonym pozorem, wyłudzi od drugiego pieniądze, towary lub inne ruchomości, i takowe strwoni lub sobie przywłaszczy, ukaranym zostanie:

zesłaniem na mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciem w domu roboczym od trzech do sześciu miesięcy.

1177. Tejże samej karze ulegnie i ten, kto drugiego, przez udzielenie mu fałszywych wiadomości, skłoni lub spowoduje do uczynienia sobie lub trzeciej osobie darowizny, albo do ustąpienia lub sprzedaży czego za bezcen, albo też przeciwnie do kupienia towaru lub czegoś za zbyt wygórowaną cenę.

1178. Kto przy sprzedaży, kupnie lub zamianie jakiegobądź przedmiotów żywności, towarów lub innych rzeczy, umyślnie kogo na wadze lub mierze ukrzywdzi, jedną rzecz za drugą

другой, или же инымъ какимъ бы то ни было образомъ обманеть въ количествѣ или въ качествѣ товара, или въ расчетъ слѣдующаго за оный платежа, тотъ за сѣ подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 1160 за воровство-кражу и на томъ же основаніи и въ той же постепенности и соразмѣрности съ цѣною похищеннаго.

Когдажъ при семъ были имъ употребляемы вѣсы или мѣры неклеименные, или хотя клейменные, но невѣрные, то онъ, сверхъ высшей мѣры сихъ же, опредѣленныхъ въ статьѣ 1160 наказаній, приговаривается:

къ денежнымъ взысканіямъ и къ временному прекращенію торговли своей, или и къ лишенію навсегда права на оную, на основаніи статей 871 и 872 сего Уложенія.

1179. Тѣмъ же, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 1160 наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются и изобличенные въ обманъ при размѣнѣ какой-либо монеты металлической или бумажной на другую.

1180. Тотъ, который въ игрѣ запрещенной или запрещенной будетъ завѣдомо употреблять поддѣльныя карты, кости и т. п., или давать играющимъ упоительные напитки или зелья, или передернеть или подмѣнить карту или служащія для игры кости, или же вообще будетъ изобличенъ въ какомъ-либо другомъ для обыгранія обманъ, приговаривается за сѣ:

къ ссылкѣ на житѣе или въ губерніи Томскую или Тобольскую, или въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, или, буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣлесныхъ, то или къ наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 35 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или къ отдачѣ въ рабочій домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года,

выда, lub инымъ jakimъбądź способомъoszuka, czyli to na ilości lub jakości towaru, czyli téż w obrachowaniu należącѣj mu zań zapłaty, ten ulegnie:

karom, za kradzież wyżej w artykule 1160 oznaczonym, podługъ objętychъ w tymъże artykule prawideł i z zachowaniem tegoż stopniowania stosownie do wartości przedmiotu oszustwa.

Jeżeli jednakъ przytѣmъ użyte zostały miary lub wagi, cechą właściwą nie opatrzone, albo choćby i opatrzone, lecz nierzetelne, winny ulegnie:

wyższymъ w zakresie karom, w artykule 1160 oznaczonym, a oprócz tego, karze pieniężnej i czasowemu zabronieniu handlu lub nawet zupełnemu pozbawieniu prawa prowadzenia go, podługъ przepisów, w artykułachъ 871 i 872 niniejszego Kodexu objętychъ.

1179. Karom, w powyższymъ 1160 artykule oznaczonym, i podługъ prawideł w tymъże artykule objętychъ, ulegnie również ten, ktoby dopuścił się oszustwa przy wymianie jakiegobądź monety brzęczącej lub papierowej na inną.

1180. Kto w grze, bądź zakazanej, bądź nie zakazanej, świadomie fałszywychъ kart, kości i t. p. użyje, albo grającymъ upajające trunki lub zioła poda, albo przeciągnie (sfiluje) lub przemieni kartę lub służące do gry kości, albo w ogóle jakiegobądź podstępъ, w celu ogrania kogo, się dopuści, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, albo do jednej zъ odległychъ gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciemъ od trzechъ do sześciu miesięcy, a jeżeli nie jest odъ kar cielesnychъ prawemъ wyłączony, chłoscie w ilości razów, artykułemъ 35 niniejszego Kodexu na piąty stopieńъ kar tego rodzaju oznaczonej i oddaniu do poprawczychъ аresztanekiehъ rot на czas odъ roku jednego do dwóchъ lat, albo zamknięciu w domu roboczymъ odъ sześciu miesięcy do roku jednego,

смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

1181. Тѣ, которые при перенесеніи, перевозкѣ или доставленіи инымъ какимъ-либо образомъ съѣстныхъ припасовъ, напитковъ, товаровъ, или иныхъ вещей, съ умысломъ перемѣнять одну или нѣкоторыя изъ сихъ вещей, приговариваются:

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 1160 за воровство-кражу въ той же постепенности и соразмѣрности съ цѣною похищенныхъ ими посредствомъ подмѣна предметовъ.

1182. Продавцы горячихъ напитковъ, которые изъ противозаконной выгоды будутъ примѣшивать къ симъ напиткамъ воду или что-либо другое, хотя и невредное для здоровья, подвергаются за сие:

денежному взысканію отъ одного до шести рублей, смотря по количеству испорченныхъ такимъ образомъ напитковъ.

Подмѣшанные ими напитки
конфискуются.

1183. Всѣ опредѣленные въ предшедшихъ 1174—1181 статьяхъ за воровство-мошенничество наказанія возвышаются одною степеню:

1) Когда преступленіе учинено по предварительному соглашенію и уговору нѣсколькихъ лицъ и было послѣдствіемъ обдуманнаго заранее намѣренія или умысла;

2) Когда для обмана были виновнымъ приготовлены особыя какія-либо орудія или вещи, или же сдѣланы иныя нарочно для того приготовленія;

3) Когда виновный по званію своему или мѣсту, или же по особымъ къ лицу имъ обманутому отношеніямъ, долженствовалъ внушать и особую къ себѣ довѣренность;

4) Когда онъ обманулъ такимъ образомъ малолѣтнаго, или же слѣпаго или глухо-нѣмого;

stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

1181. Kto przy przenoszeniu, przewożeniu, lub wszelkiej innej dostawie przedmiotów żywności, napojów, towarów lub innych rzeczy, jedną lub niektóre z nich w złym zamiarze przemieni, skazanym zostanie:

na kary, za kradzież wyżej w artykule 1160 postanowione, z zachowaniem tegoż samego stopniowania w stosunku do wartości zabranego przez to zamienienie przedmiotu.

1182. Przedający upajające trunki, którzyby do nich wodę lub cokolwiek innego, chociażby zdrowiu nieszkodliwego, dla osiągnięcia nieprawnych zysków dolewali, ulegną:

karze pieniężnej od jednego do sześciu rubli, stosownie do ilości sfałszowanych tym sposobem trunków.

Sfałszowane zaś przez nich trunki
skonfiskowane zostaną.

1183. Kary, w powyższych 1174—1181 artykułach za oszustwo oznaczone, podwyższone zostaną o jeden stopień:

1) Gdy przestępstwo, w skutek poprzedniego porozumienia się i zмовы kilku osób, rozmyślnie popełnionem zostało;

2) Gdy, w celu oszukania kogo, winny przygotował szczególne jakie narzędzia lub rzeczy, albo też poczynił inne umyślnie w tym celu przygotowania;

3) Gdy winny, z powodu swego powołania, położenia lub szczególnych stosunków z osobą oszukaną, powinien był w niej wzbudzać szczególne ku sobie zaufanie;

4) Gdy dopuścił się oszustwa względem osoby nieletniej, niewidomej, lub głuchoniemej;

5) Когда преступление, признаваемое по закону воровством-мошенничеством, учинено во второй разъ.

1184. За учинение преступления, признаваемого по закону воровством-мошенничеством, въ третій разъ, виновные приговариваются:

къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 35 сего Уложения для третіей степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ четырехъ до шести лѣтъ.

1185. Изобличенные въ воровствѣ-мошенничествѣ болѣе трехъ разъ подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ на поселеніе въ Сибирь, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложения для второй степени наказаній сего рода.

1186. Изобличенные въ воровствѣ-мошенничествѣ такого рода, который не означенъ именно въ предшедшихъ статьяхъ настоящаго Отдѣленія, когда сіе преступленіе не было сопровождаемо ни однимъ изъ особыхъ, также въ семъ Отдѣленіи означенныхъ, болѣе или менѣе увеличивающихъ или уменьшающихъ вину обстоятельствъ, подвергаются:

наказаніямъ, определеннымъ выше сего въ статьѣ 1160 за воровство-кражу,

смотря по тому, въ который разъ сіе преступленіе учинено и по большей или меньшей цѣнѣ предмета чрезъ то противозаконное дѣяніе похищеннаго.

1187. Если означенное въ предшедшей 1186 статьѣ воровство-мошенничество учинено повѣреннымъ обманутаго, или вообще такимъ лицомъ, которое по особымъ къ обманутому имъ отношеніямъ должно было пользоваться и

5) Gdy po raz drugi oszustwa się dopuścił.

1184. Za popełnienie oszustwa po raz trzeci, winny ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od dwóch do trzech lat, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłößeie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na trzeci stopień kar tego rodzaju oznaczonej i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od czterech do sześciu lat.

1185. Kto się oszustwa więcej niż trzy razy dopuści, skazany zostanie:

na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i na chłostę w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

1186. Kto popełni oszustwo, w poprzedzających artykułach niniejszego Oddziału wyraźnie nie określone, któremu nie towarzyszyły żadne z opisanych również w tym Oddziale szczególnych okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających, ulegnie:

karom, za kradzież w powyższym 1160 artykule oznaczonym, stosownie do tego, po raz który przestępstwo powyższe popełnionem zostało, niemniej w miarę większej lub mniejszej wartości przedmiotu, którego zabór za pomocą tego przestępnego czynu był dokonany.

1187. Jeżeli jedno z oszustw, o których mowa w poprzedzających 1186 artykule, popełnionem zostało przez pełnomocnika oszukanego, lub w ogóle przez taką osobę, która, ze względu na szczególne swe z oszukanym stosunki, powinna była wzbu-

особою отъ него довѣренностію, то опредѣляемыя на основаніи сей 1186 статьи наказанія

возвышаются одною или двумя степенями.

1188. Виновные въ воровствѣ-мошенничествѣ обязаны возвратить все ими похищенное и вознаградить за причиненные ими убытки, на основаніи постановленій предшедшей 1172 статьи.

Примѣчаніе. Дѣла о воровствѣ-мошенничествѣ между родителями и дѣтьми, и между супругами, начинаются не иначе какъ по жалобѣ понесшаго отъ преступленія убытокъ лица.

1189. Наказанія за обманы всякаго рода въ обязательствахъ опредѣляются въ слѣдующихъ за сею Главахъ IV и V настоящаго Раздѣла.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

О ПРИСВОЕНІИ И УТАЙКѢ ЧУЖОЙ СОБСТВЕННОСТИ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О присвоеніи вѣреннаго чужаго движимаго имущества.

1190. Кто чужую какого-либо рода собственность, вѣренную ему для сохраненія, или же какого-либо рода употребленія или назначенія присвоить себѣ, запираясь въ полученіи оной или утверждая ложно, что она имъ уже возвращена, или передана, или употреблена по назначенію, или же будто бы безъ вины его истреблена или утрачена, а равно, кто такую собственность съ умысломъ растратить, тотъ подвергается за сіе:

вышей мѣрѣ наказаній, выше сего въ статьяхъ 1186 и 1187 опредѣленныхъ за воровство-мошенничество.

Но когда вѣренные виновному вещи или предметы были запечатаны и онъ распечаталъ ихъ для присвоенія себѣ, то онъ за сіе приговаривается:

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ за кражу со взломомъ внутреннимъ въ статьѣ 1150 сего Уложенія.

дѣлать въ немъ особенныя также къ себѣ заупамятованія, въ то время 1186 статьи постановлены,

о одинъ или о два степеня повышенныя будутъ.

1188. Винныя мошенничества обязаны возвратить все за помощью этого преступленія забрали, не менѣе вознагражденія зрѣданные черезъ себя потери, въ смыслъ предписаній, въ вышеупомянутой 1172 статьѣ изложенныя.

Уваженіе. Изслѣдованіе въ предметѣ мошенничества, между родителями и дѣтьми, не менѣе между супругами совершеннаго, развитіемъ быть можетъ только на жалобу пострадавшаго.

1189. Кары за подлоги всякаго рода, въ договорахъ совершенныя, означены въ Раздѣлахъ IV и V настоящаго Дѣла.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

O PRZYWŁASZCZENIU I ZATAJENIU CUDZĘJ WŁASNOŚCI.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O przywłaszczeniu powierzonych cudzej ruchomej własności.

1190. Kto jakiegokolwiek cudzą własność, czyli to na skład, czyli też na jakiegokolwiek inny użytek lub cel sobie powierzoną, przywłaszczy, zaprzeczając jej otrzymanie, albo kłamliwie twierdząc, że własność takowa już zwróconą, wydaną, podług swego przeznaczenia użytą, albo bez winy jego zniszczoną została lub zaginęła, jak niemniej ten, kto takową własność w złym zamiarze straci, ulegnie:

wyższemu w zakresie karom, za oszustwo w powyższych 1186 i 1187 artykułach oznaczonym.

Jeżeliby zaś powierzone winnemu rzeczy lub przedmioty były opieczętowane, a przez niego, w celu przywłaszczenia ich sobie, rozpieczętowane zostały, ulegnie on:

karom, za kradzież przez włamanie się wewnętrzne w artykule 1150 niniejszego Kodeksu oznaczonym.

1191. Кто утаить и присвоить себѣ найденныя имъ чайно деньги или какія-либо вещи, зная, кому оныя прилежать, тотъ за сіе приговаривается:

въ первый разъ денежному взысканію вдвое противъ утаенной имъ суммы денегъ или цѣны утаенныхъ и присвоенныхъ имъ вещей, и обязанъ, сверхъ того, возвратить хозяину утаенныя деньги или вещи, или цѣну сихъ послѣднихъ, и вознаградить его за всѣ понесенныя имъ отъ того убытки.

На семь же основаніи подвергается наказанію и тотъ, кто утаитъ и присвоитъ себѣ найденный имъ на чужой землѣ или въ иной чужой собственности кладъ.

Изобличенный въ утайкѣ и присвоеніи найденныхъ имъ денегъ или вещей, съ знаніемъ кому оныя принадлежать, во второй разъ, или хотя и въ первый разъ, но когда оныя были отъ него требованы, или ему было извѣстно, что о сей потерѣ опубликовано въ вѣдомостяхъ, приговаривается:

къ наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 1186 опредѣлен-
нымъ за воровство-мошенничество въ первый разъ.

возвышаются еще одною степенью, когда виновный изобличен въ утайкѣ и присвоеніи себя найденнаго болѣе двухъ разъ.

1192. Если нашедшій деньги (въ городахъ не менѣе десяти рублей, а въ селеніяхъ не менѣе одного рубля), или же вещь (такой же цѣны), не зналъ, кому оныя принадлежать, и вмѣсто того, чтобы объявить о находкѣ своей установленнымъ порядкомъ немедленно и во всякомъ случаѣ въ городахъ не позднѣе какъ чрезъ три дня, а въ селеніяхъ не позднѣе какъ чрезъ три недѣли, утаить ее и присвоить себѣ, то онъ за сіе подвергается:

O przywłaszczeniu rzeczy znalezionej.

1191. Kto znalezione przypadkowo pieniądze lub rzeczy, wiedząc do kogo należą, zatai i sobie przywłaszczy, skazanym zostanie:

za pierwszym razem, na karę pieniężną we dwójnasób większą niż zatajona kwota pieniężna lub wartość zatajonych i przywłaszczonych rzeczy wynosi, a nadto obowiązany będzie zwrócić właścicielowi zatajone przez siebie pieniądze lub rzeczy, albo też wartość tych ostatnich, i wynagrodzić mu wszelkie straty, skutkiem tego zatajenia poniesione.

Podług tychże samych prawideł ukaranym zostanie i ten, kto, znalazłszy na cudzej ziemi lub w innej cudzej własności skarb, zatai go i sobie przywłaszczy.

Kto zatajenia i przywłaszczenia sobie znalezionych pieniędzy lub rzeczy, z wiedzą do kogo należą, po raz drugi się dopuści, albo nawet i po raz pierwszy, jeżeli zwrot zguby był od niego żądanym, lub jeżeli o uczynionych względem niej przez pisma publiczne ogłoszeniach wiadomość posiadał, ulegnie:

karom, za oszustwo po raz pierwszy popełnione w powyższym 1186 artykule oznaczonym.

Kary te

o jeden stopień podwyższone będą, gdy winny dopuścił się więcej niż dwa razy zatajenia i przywłaszczenia sobie znalezionej rzeczy.

1192. Kto znalazłszy pieniądze, w miastach nie mniej jak dziesięć rubli, a po wsiach nie mniej jak jeden rubel, lub rzecz takież wartości, i nie wiedząc do kogo należą, właściwego w tym względzie oświadczenia niezwłocznie, a w każdym przypadku w miastach w przeciągu dni trzech, po wsiach zaś w przeciągu trzech tygodni, uczynić zaniedba, a znalezione przedmioty zatai i sobie przywłaszczy, ten ulegnie:

денежному взысканію, равному суммъ денегъ или цѣнъ вещей имъ утаенныхъ, и сверхъ того, обязанъ возвратить утаенное, или же вознаградить за потерю или растрату онаго.

Изобличенные въ семь нарушеніи закона во второй разъ, сверхъ возврата утаеннаго или же вознагражденія за потерю или растрату онаго, подвергаются:

наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 1186 опредѣленнымъ за воровство-мошенничество въ первый разъ.

Виновные въ необъявленіи о найденныхъ ими деньгахъ или вещахъ чиновники, служители полиціи, а равно и смотрители и сторожа мѣстъ или заведеній, въ коихъ найдены потерянные деньги или вещи, подвергаются:

симъ же взысканіямъ и наказаніямъ и во всякомъ случаѣ отрываются отъ должности.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О присвоеніи ученой или художественной собственности.

1193. Если кто присвоивъ себѣ чужое произведеніе словесности, наукъ, искусствъ или художествъ, издастъ оное подъ своимъ именемъ, то онъ, сверхъ обязанности вознаграждать сочинителя или художника за всѣ причиненные ему ущербъ и убытокъ, подвергается:

ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, съ заключеніемъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, или, буде онъ по закону не изыять отъ наказаній тѣлесныхъ, отдать въ рабочій домъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

1194. Кто, не выдавая себя за автора чужаго сочиненія, перевода или инаго произведенія наукъ, искусствъ или художествъ, но зная, что оное есть литературная или художественная собственность другого, будетъ, безъ надлежащаго уполномочія, находящимся у него по какому-либо

карзе денежнѣй, wyrównywającej kwocie pieniędzy lub wartości rzeczy przez niego zatajonych, a nadto obowiązany będzie do zwrotu takowych pieniędzy lub rzeczy, albo też do wynagrodzenia za ich uronienie lub strwonienie. Kto po raz drugi powyższego naruszenia przepisów się dopuści, ten, oprócz obowiązku zwrócenia zatajonych przedmiotów lub wynagrodzenia za ich uronienie lub strwonienie, ulegnie:

karom, za oszustwo po raz pierwszy popełnione w powyższym 1186 artykule oznaczonym.

Winni zatajenia znalezionych przez siebie pieniędzy lub rzeczy urzędnicy, śludzy policyjni, niemniej dozorca i stróż domów rządowych i zakładów publicznych, w których zgubione pieniądze lub rzeczy znalezione zostały, ulegną:

tymże samym karom i w każdym przypadku usunięciu od obowiązków.

ODDZIAŁ TRZECI.

О приwłaszczeniu sobie własności literackiej lub artystycznej.

1193. Kto przywłaszczywszy sobie cudze płody literackie lub naukowe, albo utwory kunsztów i sztuk pięknych, pod swoim imieniem je wyda, ten, oprócz obowiązku wynagrodzenia wszystkich zrządzonych szkód i strat, ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do jednej z odległych gubernij, oprócz Syberyjskich, z zamknięciem od sześciu miesięcy do roku jednego, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, zamknięciu w domu roboczym od roku jednego do dwóch lat.

1194. Kto nie udając siebie za autora cudzego dzieła, przekładu lub innego płodu naukowego, kunsztów lub sztuk pięknych, wiedząc wszakże że one własność literacką lub artystyczną drugiego stanowią, rozrządzi, bez należytego upoważnienia, znajdującymi się u niego, z jakiegokolwiek powodu, płodami tego

случаю произведеніемъ сего рода располагать какъ бы принадлежащимъ ему, напечатать или дозволить напечатать книгу, статью или музыкальныя ноты, или же представить драматическое или играть музыкальное сочиненіе въ публичномъ собраніи, или повторая и размножая картины и другія произведенія искусствъ или художествъ, тотъ за сие, сверхъ слѣдующаго за причиненныя имъ чрезъ то убытки вознагражденія, приговаривается:

къ заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Сему же наказанію подвергаются, какъ тѣ, которые безъ дозволенія автора напечатываютъ или дозволяютъ напечатать новымъ изданіемъ книгу, статью или музыкальное сочиненіе или эстампъ, такъ и тотъ, который продастъ рукопись или право на изданіе книги, статьи или музыкальнаго сочиненія или эстампа нѣсколькимъ лицамъ порознь безъ ихъ согласія, если при семъ не было съ его стороны никакого подлога или инаго обмана.

1195. Тѣ, которые не перепечатывая вполнѣ книги, статьи или музыкальнаго сочиненія, или цѣлаго эстампа, помѣщаютъ въ своихъ книгахъ, журналахъ, гравюрахъ и т. п. какія-либо заимствованныя, въ размѣрѣ выше опредѣленнаго закономъ, части литературныхъ или художественныхъ произведеній такихъ авторовъ или художниковъ, которые еще въ живыхъ, или коихъ права на ученую или художественную собственность принадлежатъ еще исключительно ихъ наследникамъ или другимъ лицамъ, приговариваются, впрочемъ не иначе какъ по жалобѣ обиженныхъ:

къ денежному взысканію вдвое противъ цѣны всѣхъ напечатанныхъ ими экземпляровъ книги, нотъ или эстамповъ съ такими заимствованными изъ чужихъ произведеній частями.

rodzaju, jak swoją własnością, drukując lub pozwalając drukować książkę, artykuł lub nótę muzyczne, albo przedstawić dramatyczny lub wykonać muzyczny utwór w publicznym zgromadzeniu, albo wreszcie powtarzając i rozmnażając obrazy i inne płody sztuk lub sztuk pięknych, ten, oprócz wynagrodzenia zrzędzonych tym sposobem strat, skazanym zostanie:

na zamknięcie w domu poprawy od trzech miesięcy do roku jednego, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Téjże saméj karze ulegnie nie tylko ten, kto bez pozwolenia autora wydrukuje, lub pozwoli wydrukować nowe wydanie książki, artykułu, muzycznego utworu, lub ryciny, ale i ten, kto rękopism lub prawo na wydanie książki, artykułu, muzycznego utworu lub ryciny, sprzeda oddzielnie kilku osobom, bez ich zezwolenia, jeżeli przytém nie zaszedł z jego strony jakiś fałsz lub inny podstęp.

1195. Kto bez przedrukowania w całości książki, artykułu lub muzycznego utworu, albo nie odbijając na nowo całokształt rycin, umieści w swych książkach, pismach czasowych, rycinach i t. p. wyjątki, w większej niż prawo dozwala obszerności, wzięte z plodów literackich lub artystycznych autorów lub artystów przy życiu będących, lub których prawa literackiej lub artystycznej własności służą jeszcze wyłącznie ich spadkobiercom lub innym osobom, ten na zaskarżenie poszkodowanych, skazanym zostanie:

na karę pieniężną we dwójnasób większą od ceny wszystkich wydrukowanych lub odbitych przez niego exemplarzy książki, nót lub rycin, takie wyjątki z cudzych utworów obejmujących.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

О ПРЕСТУПЛЕНІЯХЪ И ПРОСТУПКАХЪ ПО ДОГОВОРАМЪ
И ДРУГИМЪ ОБЯЗАТЕЛЬСТВАМЪ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

*О преступленіяхъ и проступкахъ по обязательствамъ
вообще.*

I. О принужденіи къ дачѣ обязательствъ.

1196. Кто силою или угрозами заставить кого-либо написать, выдать или подписать какое-либо на себя обязательство, или, напротивъ, истребить актъ, служащій доказательствомъ его права на собственность какого-либо рода, или же согласиться на какую-либо невыгодную для него сдѣлку по имуществу, или на отреченіе отъ какого-либо права или иска, или же на иное, также невыгодное условіе, тотъ за сіе подвергается:

лишенію всѣхъ правъ и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, и наказанію розгами въ мѣръ, определенной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

1197. Если означенное въ предшедшей 1196 статьѣ принужденіе было сопровождаемо побоями, или иными истязаніями или жестокостями, или лишеніемъ свободы, или же при ономъ подвергались опасности жизнь или здоровье принуждаемаго лица, то виновный приговаривается:

къ одному изъ наказаній, определенныхъ за разбой въ статьяхъ 1131—1139 сего Уложенія.

II. О обманѣ для побужденія къ дачѣ обязательствъ.

1198. Кто изъ корыстныхъ или иныхъ личныхъ видовъ, чрезъ сообщеніе съ умысломъ кому-либо ложныхъ завѣдомо

ROZDZIAŁ PIĄTY.

O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH W PRZEDMIOCIE UMÓW
I INNYCH ZOBOWIĄZAŃ.

ODDZIAŁ PIĘRWSZY.

*O przestępstwach i wykroczeniach w przedmiocie
zobowiązań w ogólności.*

I. O wymożeniu zobowiązań przez przymus.

1196. Kto, gwałtem lub groźbami, zmusi inną osobę do napisania, wydania lub podpisania jakiegobądź zobowiązania, albo do zniszczenia aktu, służącego jej za dowód jakiegobądź praw własności, albo do zezwolenia na niekorzystną dla niej, własności dotyczącą umowę, albo też do zrzeczenia się jakiego prawa lub poszukiwania, albo wreszcie do przyjęcia innych niekorzystnych warunków, ten ulegnie:

pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, i chłöße w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczonej.

1197. Jeżeli przymus, w poprzedzającym 1196 artykule określony, z pobicie, albo z innymi udurczeniami, srogosciami lub z pozbawieniem wolności był połączonym, albo też jeżeli życie lub zdrowie osoby przymuszonej na niebezpieczeństwo było wystawione, winny skazanym zostanie: na jedną z kar, za rozбой w artykułach 1131—1139 niniejszego Kodexu oznaczonych.

II. O wyłudzeniu zobowiązań przez podstęp.

1198. Kto z zamiarem, dla zysku lub innych osobistych widoków, drugiego, przez udzielenie mu świadomie fałszywych

извѣстій о какихъ-либо мнимыхъ произшествіяхъ или обстоятельствахъ, побудить его къ невыгодной по имуществу сдѣлкѣ, или, также чрезъ завѣдомо ложныя свѣдѣнія и увѣренія, вовлечь его въ убыточные или по крайней мѣрѣ весьма неудобные для него предпріятія или обороты, тотъ за сіе приговаривается:

къ лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, по статьѣ 54 сего Уложенія, правъ и преимуществъ и къ заключенію въ смиренномъ домѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Сіе наказаніе

возвышается одною степенью,

когда обманъ такого рода учиненъ уполномоченнымъ или повѣреннымъ по дѣламъ обманутаго, или сочленомъ его по какому-либо торговому обществу или товариществу, или же избраннымъ отъ него для третейскаго суда посредникомъ, или присяжнымъ цѣновщикомъ, или инымъ назначеннымъ отъ правительства или общества для оцѣнки, разсмотрѣнія или разрѣшенія свѣдущимъ, или же опекуномъ, или попечителемъ и вообще такимъ лицомъ, которое по своему званію, мѣсту или особымъ къ обманутому отношеніямъ, имѣло право и на особенную его довѣренность.

Но если виновный, для достиженія своей цѣли, присвоилъ себѣ непринадлежащее ему званіе какого-либо должностнаго по государственной или общественной службѣ лица, или составилъ или употребилъ завѣдомо фальшивые документы или торговые также фальшивыя письма, или сдѣлалъ иной какой-либо подлогъ, или же, чрезъ упоительные напитки или другія средства, привелъ обманутаго въ состояніе безпамятства, то онъ подвергается:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ етъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 35 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

wiadomości o jakichbądź mniemanych wypadkach lub okolicznościach, do niekorzystnej umowy własności dotyczącej skłoni, albo, także przez świadomie fałszywe wiadomości i zapewnienia, w przedsięwzięcia lub obroty, z uszczerbkiem albo przynajmniej z wielką dla niego uciążliwością połączone, weciągnie, ten skazanym zostanie:

na utratę niektórych, w artykule 54 niniejszego Kodexu opisanych, szczególnych praw i przywilejów i na zamknięcie w domu poprawy od roku jednego do dwóch lat.

Kara ta

o jeden stopień podwyższoną zostanie, gdy podstęp tego dopuści się mający upoważnienie lub pełnomocnictwo oszukanego, albo do spółki lub stowarzyszenia handlowego razem z nim należący, albo wybrany przez niego polubowny sędzia, albo przysięgły taxator, lub inny biegły przez Rząd lub stowarzyszenie jakie do ocenienia, sprawdzenia, lub rozpoznania czego wyznaczony, albo opiekun, kurator i w ogóle taka osoba, która, z powodu swego powołania, położenia, szczególnych z oszukanym stosunków, do szczególnego téż jego zaufania prawo miała.

Lecz jeżeli winny, dla osiągnięcia swojego celu, przybierze nienależną mu godność jakiej osoby, w rządowej lub innej publicznej służbie zostającej, albo dopuści się sporządzenia lub użycia świadomie fałszywych dokumentów lub listów handlowych, albo inny jaki fałsz popełni, albo téż przez upajające trunki lub inne środki oszukanego do nieprzytomności umysłu przyprowadzi, wówczas ulegnie:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest prawem od kar cielesnych wyłączony, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej, i oddaniu do poprawczych aresttanekich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

1199. Если кто-либо, также чрезъ обманъ и ложныя увѣренія, пользуясь незнаніемъ закона или легкомысліемъ и слабостію лица несовершеннолѣтняго, войдетъ съ нимъ въ недозволенныя сему лицу сдѣлки по имуществу, или приметъ отъ него какія-либо, также не допускаемыя по закону до совершеннолѣтія обязательства, тотъ за сіе, сверхъ уничтоженія всѣхъ такихъ сдѣлокъ и обязательствъ безъ всякаго за сіе вознагражденія, приговаривается:

къ заключенію въ смиренномъ домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года;

или въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.

Когда въ преступленіи семъ изобличенъ состоящій въ службѣ государственной или общественной, то онъ, сверхъ опредѣленныхъ выше сего наказаній, отрывается отъ должности.

III. О подлогахъ въ актахъ и обязательствахъ.

1200. За подложное составленіе актовъ, совершенныхъ у крѣпостныхъ двѣль или нотаріальнымъ порядкомъ, и за умышленную переправку или подчистку и другія измѣненія въ актахъ настоящихъ сего рода, виновные, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, приговариваются:

или къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, а буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, и къ наказанію розгами въ мѣртъ, опредѣленной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода;

или же къ ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, къ наказанію розгами

1199. Кто, również za pomocą podstępów i fałszywych zapewnień, korzystając z nieznamomości prawa lub lekkomyślności i powolności osoby nieletniej, zawrze z nią umowę własności dotyczącą, której ta osoba zawierać nie jest mocną, lub otrzyma od niej zobowiązanie, którego ona, również podług prawa, przed dójściem do pełnoletności zaciągać nie może, ten, oprócz uznania nieważności takich umów i zobowiązań bez żadnego za to wynagrodzenia, skazanym zostanie:

na zamknięcie w domu poprawy od sześciu miesięcy do roku jednego;

albo na osadzenie w więzi od trzech do sześciu miesięcy, stosownie do okoliczności winę jego zwiększających lub zmniejszających.

Jeżeliby o powyższe przestępstwo przekonany był ktobądź z zostających w rządowej lub innej publicznej służbie, wówczas ulegnie,

oprócz kar wyżej oznaczonych, złożeniu z urzędu.

III. O fałszu w aktach i zobowiązaniach.

1200. Za sporządzenie fałszywych aktów hipotecznych lub notaryalnych, i za poczynienie w złym zamiarze poprawek, skrobania lub innych zmian w prawdziwych aktach tego rodzaju, winni, stosownie do zwiększających lub zmniejszających winę ich okoliczności, ukarani zostaną:

pozbawieniem wszelkich praw i zesłaniem na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, i chłostą w ilości razów, artykułem 22 niniejszego Kodexu na drugi stopień kar tego rodzaju oznaczony;

albo zesłaniem na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, z zamknięciem od roku jednego do dwóch lat, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłostą w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kode-

въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 35 сего Уложения для четвертой степени наказаній сего рода и къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ. Тѣмъ же наказаніямъ подвергается и всякій, кто совершитъ актъ крѣпостный или нотаріальный отъ имени другаго лица, выдавая себя за оное, или же отъ имени лица, отъ котораго данное ему уполномочіе уже прекратилось и ему сіе известно, или представивъ подложную на сіе довѣренность.

1201. Симъ же наказаніямъ подвергаются изболоченные въ подложномъ составленіи завѣщанія, или въ умысленныхъ въ настоящемъ завѣщаніи переправкахъ, подчисткахъ или иныхъ измѣненіяхъ.

1202. За поддѣлку другихъ какого-либо рода актовъ и бумагъ, которые въ дѣлахъ исковыхъ или тяжбныхъ, или же въ дѣлахъ торговыхъ, могутъ быть по закону принимаемы въ доказательство права на имущество, или принятыхъ къ-либо обязанностей, виновные подвергаются:

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 35 сего Уложения для пятой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ. Тѣмъ же наказаніямъ подвергаются и поддѣлывающіе, изъ корыстныхъ или иныхъ противозаконныхъ видовъ, чьи-либо печати, или же употребляемые въ нѣкоторыхъ случаяхъ частными людьми стемпели.

1203. Опредѣленнымъ въ предшедшей 1202 статьѣ наказаніямъ подвергаются и тѣ, которые изъ корыстныхъ видовъ поднесутъ къ подписанію слѣпаго другую, вмѣсто слѣдовавшей согласно съ его желаніемъ и намѣреніемъ, бумагу.

1204. Опредѣленнымъ въ предшедшей 1202 статьѣ наказаніямъ, но одною степенью выше, подвергается и тотъ,

ху на чzwarty stopień kar tego rodzaju oznaczonėj i oddaniem do poprawczych aresztanckich rot na czas od dwóch do czterech lat. Tymże samym karom ulegnie każdy, kto zezna akt hypoteczny lub notaryalny w imieniu innėj osoby, udając siebie za nią, lub téż z wiedzą, iż dane mu przez nią umocowanie już ustało, albo nareszcie kto w tym celu fałszywe umocowanie przedstawi.

1201. Tymże samym karom ulegną również przekonani o podrobienie testamentu, albo o poczynienie, w złym zamiarze, w prawdziwym poprawek, skrobań, lub innych zmian.

1202. Za podrobienie innych jakiegobądź rodzaju aktów i pism, które w sprawach cywilnych lub handlowych mogą służyć za dowód praw do własności lub zaciągniętych zobowiązań, winni ulegną:

zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłoscie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonėj i oddaniu do poprawczych aresztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

Tymże samym karom ulegną ci, którzyby podrobili, dla zysku lub innych nieprawnych widoków, czyje pieczęcie, lub téż cęchy w niektórych przypadkach przez osoby prywatne używane.

1203. Karom, w poprzedzającym 1202 artykule oznaczonym, ulegną również ci, którzyby, w widokach zysku, podali do podpisania osobie niewidomėj inne pismo jak to, które, życzeniu i zamiarom jēj odpowiadało.

1204. Karom, w powyższym 1202 artykule oznaczonym, lecz o jeden stopień podwyższonym, ulegnie także ten,

кто пользуется вверенною ему кѣмъ-либо бланковою подписью для написанія какого-либо акта, самовольно, вмѣсто онаго, напишетъ другой актъ убыточный или по чему-либо вредный для вверившаго бланкъ лица, или же присвоить себѣ и употребить для своей выгоды бланковую подпись.

1205. Лжесвидѣтели и подставныя, подписавшіяся подъ актами заведомо подложными лица подвергаются:

определеннымъ въ предшедшихъ 1200—1204 статьяхъ за поддѣлку актовъ наказаніямъ, какъ сообщники въ семь преступленій, на основаніи правилъ, постановленныхъ въ статьѣ 126 сего Уложенія.

1206. Наказаніямъ, определеннымъ выше сего въ статьяхъ 1200—1204, подвергаются и тѣ, которые будутъ заведомо употреблять для своихъ дѣлъ и выгодъ акты и другія бумаги подложныя, хотя и не ими самими составленныя.

1207. За продажу, передачу, переводъ, а равно и за принятіе, покупку или приобрѣтеніе инымъ образомъ какихъ-либо документовъ или актовъ заведомо подложныхъ, виновные наказываются, какъ участники въ подложномъ тѣхъ документовъ или актовъ составленіи.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРОЕ.

О преступленіяхъ и проступкахъ по нѣкоторымъ обязательствамъ въ особенности.

I. По куплѣ и продажѣ.

1208. Кто имущество, уже проданное, въ намѣреніи обмануть продать кому-либо другому, тотъ за сіе, сверхъ возвращенія взятыхъ за противозаконную продажу денегъ и вознагражденія за причиненныя тѣмъ убытки, подвергается: лишенію всѣхъ правъ и ссылке въ Сибирь на поселеніе, а буде онъ по закону не изъять отъ наказаній тѣ-

кто користаясь з blankietu, dla napisania jakiegobadź aktu sobie powierzonego, w miejsce tegoż, napisze samowolnie inny akt, dla osoby, która mu blankiet powierzyła, z wyraźnym uszczerbkiem połączony lub z jakiegobadź względu szkodliwy, albo też blankiet takowy sobie przywłaszczy i na swą korzyść użyje.

1205. Fałszywi świadkowie, jak niemniej osoby podstawione, któreby akt świadomie fałszywy podpisały, ulegną:

karom, za fałszowanie aktów w poprzedzających 1200—1204 artykułach oznaczonym, jako współnicy tego przestępstwa, w myśl przepisów w artykule 126 niniejszego Kodexu objętych.

1206. Karom, w powyższych 1200—1204 artykułach oznaczonym, ulegną i ci, którzyby świadomie używali w swych sprawach lub na swą korzyść aktów lub innych pism fałszywych, chociażby nie przez nich samych sporządzonych.

1207. Za sprzedanie, ustąpienie i przelew, niemniej za przyjęcie, kupienie lub nabycie innym sposobem dokumentów lub aktów świadomie fałszywych, winni karani będą jako udział mający w fałszowaniu tych dokumentów lub aktów.

ODDZIAŁ DRUGI.

O przestępstwach i wykroczeniach w przedmiocie niektórych szczególnych zobowiązań.

I. W przedmiocie kupna i sprzedaży.

1208. Kto majątność już sprzedaną, w zamiarze oszukania kogo, sprzeda drugiemu, ten, oprócz obowiązku zwrocenia wziętych za nieprawą sprzedaż pieniędzy i wynagrodzenia zrządzonych przez to strat, ulegnie: pozbawieniu wszelkich praw i zesłaniu na osiedlenie w Syberyi, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony,

лесныхъ, и наказанію розгами въ мѣртъ, определенной статьею 22 сего Уложенія для второй степени наказаній сего рода.

Тому же наказанію подвергается и тотъ, кто продасть завѣдомо имущество, ему не принадлежащее, безъ особаго на то уполномочія или права, или же имѣніе мнимое.

1209. За продажу какого-либо завѣдомо украденнаго или чрезъ насилие или обманъ полученнаго имущества, виновный въ томъ, если похищеніе учинено другимъ и только было ему извѣстно, подвергается:

наказанію, какъ пособникъ въ томъ преступленіи, чрезъ которое имѣніе получено, и обязанъ вознаградить купившаго то похищенное имущество за всѣ понесенные имъ отъ того убытки.

Когда же проданное кому-либо имущество похищено или получено чрезъ обманъ самимъ продавцемъ, то

наказаніе ему опредѣляется по правиламъ, въ статьѣ 157 сего Уложенія постановленнымъ о совокупности преступленій.

1210. Кто завѣдомо купить какое-либо недвижимое имущество у такого лица, которое ни по праву собственности, ни по довѣренности или иному уполномочію, не могло на основаніи постановленій закона продать оное, или же движимое имущество завѣдомо краденое или полученное чрезъ насилие или обманъ, тотъ подвергается въ первомъ случаѣ наказанію,

какъ участникъ въ противозаконной продажѣ чужаго имущества;

а во второмъ,

какъ участникъ того преступленія, чрезъ которое получено сіе имущество продавшимъ его.

Сверхъ того онъ обязанъ во всякомъ случаѣ имущество имъ купленное возвратить настоящему хозяину, безъ всякаго за то вознагражденія.

и чѣмъ въ іюльскомъ указѣ, артикуломъ 22 нинѣшняго Кодексу на другиі степені кар того родзѣ означонѣй. Тѣ же самѣ карѣ улегне і тен, кто спреда свѣдомѣ маіетносѣ чужѣ, безъ szczególnego на то umocowania lub prawa, albo téz маіетносѣ урѣонѣй.

1209. Kto sprzeda świadomie skradzioną albo przez gwałt lub podstęp nabytą własność, ten, jeżeli posiadał jedynie wiadomość o jej zaborze przez kogo innego dokonany, ulegnie: karze właściwej, jako uczestnik w przestępstwie, za pomocą którego własność ta była otrzymana, i obowiązany będzie wynagrodzić nabywcę, który od niego własność takową kupił, wszystkie straty skutkiem tego poniesione. Jeżeli zaś sprzedana własność otrzymana została za pomocą zaboru lub podstępu, przez samego sprzedawcę popełnionego, kara wymierzona nań zostanie, w myśl przepisu o zbiegu przestępstw, objętego w artykule 157 niniejszego Kodexu.

1210. Kto świadomie kupi jaką nieruchomość od osoby, która ani z mocy prawa własności, ani na zasadzie pełnomocnictwa lub innego upoważnienia, w sposób prawny sprzedać jej nie mogła, albo ruchomą własność, o której wiedział że jest skradzioną albo przez gwałt lub podstęp otrzymana, ten ukarany zostanie, w pierwszym przypadku, jako udział mający w nieprawnej sprzedaży cudzej majątności; a w drugim, jako udział mający w tém przestępstwie, przez które sprzedawca własność takową otrzymał.

Nadto obowiązany będzie, w każdym przypadku, do zwrocenia kupionej własności prawnemu właścicielowi, bez żadnego za to wynagrodzenia.

1211. Купившій завѣдомо имущество у малолѣтнаго или несовершеннолѣтняго, безъ надлежащаго на то разрѣшенія или же требуемаго существующими о семъ законами согласія попечителей, приговаривается за сие:

къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ и обязанъ возвратить купленное имѣніе безъ всякаго за то вознагражденія.

II. По отдачѣ имуществъ въ наемъ, временное владѣніе или на сохраненіе.

1212. Кто отдастъ въ наемъ или безвозмездное пользованіе какое-либо чужое имущество, не имѣя на то права или уполномочія, тотъ, сверхъ вознагражденія хозяина сего имущества за причиненный имъ убытокъ, подвергается за сие:

аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль; или денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей,

смотря по цѣнѣ имущества неправильно отданнаго въ наемъ.

Если сие учинено виновнымъ не только безъ дозволенія владѣльца, но съ намѣреніемъ присвоить себѣ слѣдующую за наемъ сумму или часть оной, или же извлечь изъ сего какую-либо другую противозаконную для себя выгоду, то онъ приговаривается:

къ наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 1186 и 1187 сего Уложенія за воровство-мошенничество.

1213. Кто умышленно истребить или повредить вещи или какіе-либо иные предметы, отданные ему на сохраненіе или во временное владѣніе, не имѣя на то права, тотъ подвергается за сие:

вышей мѣрѣ наказаній, въ Главѣ II сего Раздѣла за истребленіе или поврежденіе чужаго имущества опредѣленныхъ,

смотря по роду имущества и самаго истребленія или поврежденія.

1211. Kto świadomie kupi jakąkolwiek własność od osoby nieletniej, bez należytego w tym względzie upoważnienia, lub wymaganego istniejącymi przepisami zezwolenia jej kuratora, ulegnie:

osadzeniu w więzi od trzech do sześciu miesięcy i obowiązany będzie do zwrotu kupionej własności, bez żadnego za to wynagrodzenia.

II. W przedmiocie wypuszczenia własności w najem lub oddania jej w czasowe posiadanie lub na skład.

1212. Kto cudzą własność w najem wypuści lub w bezpłatne używanie odda, nie mając do tego ani prawa, ani umocowania, ten, oprócz wynagrodzenia właścicielowi zrządzonych strat, ulegnie:

aresztowi od siedmiu dni do trzech tygodni;

albo karze pieniężnej od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli, stosownie do wartości własności nieprawnie w najem wypuszczonej.

Jeżeliby zaś winny uczynił to nie tylko bez zezwolenia właściciela, lecz także w zamiarze przywłaszczenia sobie w całości lub części należnej za najem opłaty, albo osiągnięcia przez to innej nieprawnej korzyści, ulegnie:

karom, za oszustwo w artykułach 1186 i 1187 niniejszego Kodexu oznaczonym.

1213. Kto oddane sobie na skład lub w czasowe posiadanie rzeczy lub jakiejkolwiek inne przedmioty, umyślnie, nie mając do tego prawa, zniszczy lub uszkodzi, ulegnie:

wyższym w zakresie karom, za zniszczenie lub uszkodzenie cudzej własności w Rozdziale II niniejszego Działu postanowionym,

stosownie do rodzaju własności i zrządzonego w nią zniszczenia lub uszkodzenia.

III. По займамъ.

1214. Кто отдасть въ закладъ какую-либо вещь завѣдомо краденую, или чрезъ насилие или обманъ похищенную или присвоенную, тотъ за сѣе подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ въ предшедшей 1209 статьѣ за продажу такого имущества.

Принявшіе завѣдомо въ закладъ имущества краденыя или же чрезъ насилие или обманъ похищенные или присвоенныя, подвергаются также:

наказаніямъ, въ предшедшей 1210 статьѣ за покупку такихъ имуществъ опредѣленнымъ.

Свидѣтели акта о таковомъ закладѣ, знавшіе о происхожденіи сихъ вещей,

наказываются, какъ участники въ томъ преступленіи.

1215. Кто, получивъ вполнѣ деньги по заемному письму, съ намѣреніемъ не возвратить оного должнику, или о части платежа, также съ намѣреніемъ, не означитъ на семъ заемномъ письмѣ, или съ умысломъ не выдастъ или утаитъ платежныя росписки или подписанные счета, тотъ за сѣе подвергается:

наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 1186 и 1187 сего Уложенія за воровство - мошенничество.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергается и тотъ, кто данный ему въ обезпеченіе займа закладъ не возвратитъ при полной уплатѣ долга, съ намѣреніемъ присвоить его себѣ или отдать другому.

1216. Кто вещь, полученную имъ отъ кого-либо въ закладъ, утаитъ, или съ намѣреніемъ истребить, или, также съ намѣреніемъ, чрезъ отнятіе части оной или другое какое-либо измѣненіе, уменьшить цѣну сей вещи, безъ вѣдома и согласія лица, имѣвшаго право располагать ею, тотъ за сѣе подвергается:

наказаніямъ, выше сего въ статьѣ 1190 за присвоеніе, или же въ статьѣ 1124 за умышленное истребленіе чужаго имущества опредѣленнымъ.

III. W przedmiocie pożyczek.

1214. Kto rzecz jaką, wiedząc że jest skradzioną, przywłaszczoną, albo przez zabór za pomocą czyli to gwałtu, czyli też podstępem dokonany, otrzymaną, w zastaw odda, ulegnie: karom, za sprzedaż takich rzeczy w powyższym 1209 artykule oznaczonym.

Kto własność jaką, wiedząc że jest skradzioną, przywłaszczoną, albo przez zabór za pomocą czyli to gwałtu, czyli też podstępem dokonany, otrzymaną, w zastaw weźmie, ulegnie również: karom, za kupowanie takiej własności wyżej w artykule 1210 oznaczonym.

Ci, którzy byli świadkami przy zawarciu aktu takowego zastawu, z wiedzą o pochodzeniu rzeczy powyższych, ukarani będą jako udział w tém przestępstwie mający.

1215. Kto, odebrawszy w zupełności należne mu z mocy aktu pożyczki pieniądze, aktu tego umyślnie dłużnikowi nie zwróci, lub też, częstkową wypłatę na jej rachunek otrzymawszy, również z zamiarem, nie odpisze jej na akcie pożyczki, albo w złym zamiarze kwitów wypłaty lub podpisanych rachunków nie wyda albo je zatai, ulegnie:

karom, za oszustwo w artykułach 1186 i 1187 niniejszego Kodeksu oznaczonym.

Tymże samym karom ulegnie i ten, kto, pomimo całkowitej zapłaty długu, nie zwróci danego sobie na zabezpieczenie tego długu zastawu, z zamiarem przywłaszczenia go sobie lub oddania drugiemu.

1216. Kto rzecz w zastaw wziętą zatai lub umyślnie zniszczy, albo także umyślnie, przez ujęcie części jej lub uczynienie w niej innej zmiany, wartość tej rzeczy uszczupli, bez wiedzy i zezwolenia osoby rozrządzania nią prawojącej, ten ulegnie:

karom, wyżej w artykule 1190 za przywłaszczenie, lub w artykule 1124 za umyślnie zniszczenie cudzej własności postanowionym.

1217. Кто будетъ изобличенъ во взятіи при отдачѣ въ заемъ денегъ болѣе установленныхъ по закону процентовъ, тотъ подвергается:

въ первый разъ денежному взысканію втрое противъ взятыхъ имъ лихвенныхъ процентовъ;

во второй, сверхъ означеннаго выше денежнаго взысканія, аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

а въ третій, сверхъ такогожъ денежнаго взысканія, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

1218. Кто приметъ въ закладъ отъ воинскихъ нижнихъ чиновъ казенное оружіе, казенное платье или аммуничныя вещи, тотъ, сверхъ возвращенія всего принятаго имъ въ закладъ, безъ всякаго за то платежа, подвергается:

денежному взысканію втрое противъ цѣны сихъ вещей.

IV. По довѣренности.

1219. Повѣренный, который злонамѣренно преступить за предѣлы даннаго ему уполномочія, или же войдетъ въ сношенія или сдѣлки съ противниками своего довѣрителя во вредъ ему, приговаривается, сверхъ вознагражденія за всѣ причиненные симъ довѣрителю его убытки, къ наказаніямъ, определеннымъ въ статьѣ 1187 сего Уложения.

Тѣмъ же наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются управляющіе по довѣренности недвижимыми имѣніями, если они съ умысломъ нарушать данное имъ уполномочіе, ко вреду своихъ довѣрителей.

1220. Повѣренный, который передавъ или же хотя только сообщивъ ввѣренные ему документы, или иные акты или бумаги противникамъ своего довѣрителя, безъ согласія его и не по распоряженію суда, причинить ему чрезъ то какой-либо ущербъ или убытокъ, подвергается за сіе, смо-

1217. Ktoby wyższe niż prawo pozwala procenta od wypożyczonych pieniędzy pobierał, ulegnie:

za pierwszym razem, karze pieniężnej we trójnasób większej od lichwy przez niego pobranej;

za drugim, oprócz wyżej oznaczonej kary pieniężnej, areztowi od trzech tygodni do trzech miesięcy;

a za trzecim, oprócz takiejże kary pieniężnej, osadzeniu w więzy od roku jednego do dwóch lat.

1218 Kto od wojskowych niższych stopni skarbową broń, odzież lub amunicję w zastaw weźmie, ten, oprócz zwrotu, bez żadnego za to wynagrodzenia, wszystkiego co w zastaw wziął, ulegnie:

karze pieniężnej w trójnasób większej niż wartość tych rzeczy.

IV. W przedmiocie pełnomocnictw.

1219. Pełnomocnik, który zakres udzielonego sobie umocowania w złym zamiarze przestąpi, albo z przeciwnikami mocodawcy swego na jego szkodę porozumie się lub ułoży, ulegnie, oprócz obowiązku wynagrodzenia wszystkich zrządzonych przez to mocdawcy swemu strat,

karom, w artykule 1187 niniejszego Kodexu oznaczonym. Tymże samym karom i podług tychże prawideł ulegną zarządzający w skutek pełnomocnictwa nieruchomością, którzy w złym zamiarze przestąpią udzielone sobie pełnomocnictwo na szkodę swych mocdawców.

1220. Pełnomocnik, który, przez wydanie lub tylko udzielenie powierzonych sobie dokumentów lub innych aktów i pism przeciwnikom swego mocdawcy, bez zezwolenia tego ostatniego i nie wskutek rozporządzenia sądu, zrządzi swemu mocda-

тря по важности сообщенных имъ бумагъ и причиненныхъ тѣмъ убытковъ,

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года,

или же, если сіе учинено имъ изъ корыстныхъ или иныхъ противозаконныхъ видовъ,

ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣрѣ, определенной статьею 35 сего Уложенія для пятой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Сверхъ того, онъ обязанъ вознаградить за всѣ нанесенные имъ доверителю своему убытки.

1221. За злонамѣренное истребленіе или поврежденіе ввѣренныхъ актовъ или имущества, а равно и за присвоеніе, злонамѣренную утайку или самовольную растрату такого имущества, повѣренные приговариваются:

къ высшей мѣрѣ наказаній, определенныхъ въ предшедшихъ 1124, 1125 и 1190 статьяхъ за сіи преступленія.

Подписано: *За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта*
Графъ Левашовъ.

vey jaką szkodę lub stratę, ulegnie, stosownie do ważności udzielonych przez siebie pism i zrzadzonych przez to strat, osadzeniu w więzy od trzech miesięcy do roku jednego, albo też, jeżeliby to uczynił dla zysku lub innych nieprawnych widoków,

żesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, a jeżeli nie jest od kar cielesnych prawem wyłączony, chłößeie w ilości razów, artykułem 35 niniejszego Kodexu na piąty stopień kar tego rodzaju oznaczonej i oddaniu do poprawczych areztanckich rot na czas od roku jednego do dwóch lat.

Oprócz tego zaś, obowiązany będzie wynagrodzić wszystkie zrzadzone przez siebie mocodawcy swemu straty.

1221. Pełnomocnik, któryby w złym zamiarze zniszczył lub uszkodził powierzone sobie akta lub inną własność, albo przywłaszczył sobie, w złym zamiarze zataił, lub samowolnie strwoził własność takową, ulegnie:

wyższym w zakresie karom, w poprzedzających 1124, 1125 i 1190 artykułach za te przestępstwa oznaczonym.

Podpisano: *Za Prezesa Rady Państwa*
Hrabia Lewaszow.

[illegible]

1190. Wskazywał na to puzostopnia okazywania.
Wzrostu w zakresie known w puzostopnia 1194. 1195
stwierdzone wskazywał na to puzostopnia 1196. 1197
puzostopnia 1198. Wskazywał na to puzostopnia 1199. 1200
lub wskazywał puzostopnia 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1

Robinson: Mr. President, Mr. Speaker

11/10/1911

ПРИЛОЖЕНИЕ.

D O D A T E K.

- ПРИЛОЖЕНИЕ.**
-
- ДОДАТЕК.**

ПРИЛОЖЕНИЕ.

О ЛИЦАХ ИЗЪЯТЫХЪ ОТЪ НАКАЗАНИЙ ТѢЛЕСНЫХЪ.

1. Подъ именемъ наказаній тѣлесныхъ разумѣются:
 - 1) Наложение клеймъ;
 - 2) Наказаніе розгами;
 - 3) Наказаніе шпицрутенами;
 - 4) Заключение въ оковы.
2. Отъ наказаній тѣлесныхъ изъяты:
 - 1) Дворяне потомственные и личные, какъ Россійской Имперіи, такъ и Царства Польскаго;
 - 2) Дворяне иностранные;
 - 3) Священно-служители Греко-Россійской и Греко-Уніатской церкви;
 - 4) Монашествующіе Греко-Россійскаго и Греко-Уніатскаго исповѣданія;
 - 5) Священно-служители и монашествующіе Римско-Католическаго и Священно-служители Армяно-Католическаго исповѣданія;
 - 6) Священно-служители Армяно-Грегоріанскаго исповѣданія и Проповѣдники церквей Протестантскихъ;
 - 7) Почетные граждане потомственные и личные;
 - 8) Лица, исправляющія общественныя должности, недоставляющія права дворянства, какъ то: члены кредитныхъ и промышленныхъ установлений, учрежденныхъ съ утвержденія правительства, попечители и надзиратели церквей, училищъ, больницъ, богадѣльнъ, тюремъ, также Адвокаты, Регенты, Нотаріусы, Судебные Приставы, Возные и лица, занимающія должности по городовымъ и сельскимъ управленіямъ;
 - 9) Лица, имѣющія Университетскія или Академическія степени, или аттестаты о окончаніи курса ученія въ Гимназіяхъ или Общественныхъ Училищахъ;

DODATEK.

O OSOBACH WYŁĄCZONYCH OD KAR CIELESNYCH.

1. Za kary cielesne uważane są:
 1. Piętnowanie;
 2. Chłosta;
 3. Przepędzenie przez różgi (szpiceruty);
 4. Okucie w kajdany.
2. Od kar cielesnych wyłączeni są:
 - 1) Szlachta dziedziczna i osobista, tak Cesarstwa Rosyjskiego, jako i Królestwa Polskiego;
 - 2) Szlachta zagraniczna;
 - 3) Duchowni wyświęceni Grecko-Rosyjskiego i Grecko-Unickiego Kościoła;
 - 4) Zakonnicy Grecko-Rosyjskiego i Grecko-Unickiego wyznania;
 - 5) Duchowni wyświęceni i zakonnicy Rzymsko-Katolickiego, niemniej Duchowni wyświęceni Ormiano-Katolickiego wyznania;
 - 6) Duchowni wyświęceni Ormiano-Gregoryańskiego wyznania i Pastorowie wyznań Protestanckich;
 - 7) Obywatele poczesni dziedziczni i osobiści;
 - 8) Osoby sprawujące publiczne urzędy, nie nadające praw szlachestwa, jakoto: członkowie kredytowych i przemysłowych instytucyj, na mocy potwierdzenia Rządu założonych, osoby opiekę i dozór mające nad kościołami, szkołami, szpitalami, dobroczynnemi zakładami i więzieniami, także Obrońcy Sądowi, Pisarze Aktowi i Regenci, Komornicy Sądowi, Woźni, jak niemniej osoby, obowiązki w zarządzie gmin miejskich i wiejskich sprawujące;
 - 9) Osoby posiadające uczone Uniwersyteckie lub Akademickie stopnie, albo patenta ukończenia kursu nauk w Gimnazjach lub Szkołach Powiatowych;

- 10) Владѣльцы недвижимыхъ имуществъ, платящіе съ нихъ ка-
кую-либо подать;
 - 11) Фабриканты, хозяева рукодѣльныхъ заведеній, также куп-
цы, имѣющіе въ магазинѣ или лавкѣ товаровъ на 1,500 ру-
блей;
 - 12) Учители, занимающіеся съ разрѣшенія правительства воспи-
таніемъ юношества;
 - 13) Художники или другія лица, получившія отъ правитель-
ства привилегію на сдѣланное ими изобрѣтеніе;
 - 14) Лица, имѣющія ордена и другія знаки отличія;
 - 15) Иманы Магометанскаго исповѣданія.
3. Освобождаются также отъ наказаній тѣлесныхъ жены, вдо-
вы и дѣти лицъ, означенныхъ въ предшедшей статьѣ въ
пунктахъ отъ 1 до 3 и отъ 6 до 14.
4. Сверхъ того, изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ всѣ лица, не-
поименованныя въ статьѣ 2, кои на основаніи особыхъ по-
становленій пользуются таковымъ изъятіемъ въ Имперіи.
5. Престарѣлые, имѣющіе не менѣе семидесяти лѣтъ отъ роду,
изъемяются также отъ наказаній тѣлесныхъ.

Подписано: За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта

Графъ Левашовъ.

- 10) Właściciele nieruchomości, jakibądź podatek z nich opłacający.
 - 11) Fabrykanci, niemniej właściciele rękoźmielnych zakładów, oraz
kupcy, w swych składach lub sklepach towarów na 1,500 ru-
bli wartości mający;
 - 12) Nauczyciele, wychowaniem młodzieży z upoważnienia Rządu
zajmujący się;
 - 13) Artysci lub inne osoby, które od Rządu listy przyznania na
własne swe wynalazki pozyskały;
 - 14) Osoby, order y i inne zaszczytne znaki posiadające;
 - 15) Imany Mahometańskiego wyznania.
3. Są również od kar cielesnych wyłączonemi żony, wdowy i dzieci
osób, oznaczonych w poprzedzającym artykule w punktach od 1 do
3 i od 6 do 14.
4. Nadto, są także od kar cielesnych wyłączonemi wszystkie osoby,
w artykule 2 nie wymienione, którym, na zasadzie oddzielnych
przepisów, służy podobne wyłączenie w Cesarstwie.
5. Starcy, nie mniej siedmdziesięciu lat wieku mający, są także od
kar cielesnych wyłączeni.

Podpisano: Za Prezesa Rady Państwa
Hrabia Lewaszow.

РАЗДѢЛ I — О преступлении, проступке и правонарушении
 Глава I. О преступлении, проступке и правонарушении
 Отдѣлъ I. О преступлении, проступке и правонарушении

ОГЛАВЛЕНИЕ.

Отдѣлъ II. О проступке, проступке и правонарушении
 Глава II. О проступке, проступке и правонарушении
 Отдѣлъ III. О правонарушении, проступке и правонарушении

SPIS PRZEDMIOTÓW.

Отдѣлъ I. О преступлении, проступке и правонарушении
 Глава I. О преступлении, проступке и правонарушении
 Отдѣлъ II. О проступке, проступке и правонарушении
 Глава II. О проступке, проступке и правонарушении
 Отдѣлъ III. О правонарушении, проступке и правонарушении
 Глава III. О правонарушении, проступке и правонарушении
 Отдѣлъ IV. О проступке, проступке и правонарушении
 Глава IV. О проступке, проступке и правонарушении
 Отдѣлъ V. О правонарушении, проступке и правонарушении
 Глава V. О правонарушении, проступке и правонарушении

10) Въ случаѣ необходимости, подлежаще подателъ, а не оплеще...

11) Единолично, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

12) Зависитъ отъ характера проступка, проступка и правонарушения...

13) Арестъ, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

14) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

15) Иные, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

16) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

17) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

18) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

19) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

20) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

21) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

22) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

23) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

24) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

25) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

26) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

27) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

28) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

29) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

30) Орудия, орудия, или же, въ случаѣ необходимости, въ составѣ...

УЛОЖЕНИЕ

О НАКАЗАНИЯХЪ УГОЛОВНЫХЪ И ИСПРАВИТЕЛЬНЫХЪ.

РАЗДѢЛЪ I. — О преступленіяхъ, проступкахъ и наказаніяхъ вообще, ст. 1—181.

Глава I. О существѣ преступленій и проступковъ и о степеняхъ вины, ст. 1—17.

Отдѣленіе 1. О существѣ преступленій и проступковъ, ст. 1—7.

Отд. 2. О умыслѣ, о приготовленіи къ преступленію, о покушеніи на оное и о совершеніи преступленія, ст. 8—12.

Отд. 3. О участіи въ преступленіи, ст. 13—17.

Глава II. О наказаніяхъ, ст. 18—96.

Отд. 1. О родахъ, степеняхъ и послѣдствіяхъ наказаній, ст. 18—62.

Отд. 2. О вознагражденіи за убытки и вредъ, ст. 63—67.

Отд. 3. Особенныя наказанія за преступленія и проступки по службѣ, ст. 68—72.

Отд. 4. О замѣнѣ однихъ наказаній другими, ст. 73—96.

Глава III. О опредѣленіи наказаній по преступленіямъ, ст. 97—157.

Отд. 1. О опредѣленіи наказаній вообще и обстоятельствахъ, при коихъ содѣянное не вѣняется въ вину, ст. 97—110.

I. О опредѣленіи наказаній вообще, ст. 97—98.

II. О причинахъ, по коимъ содѣянное не должно быть вѣняемо въ вину, ст. 99—110.

KODEX

KAR GŁÓWNYCH I POPRAWCZYCH.

DZIAŁ I. — O przestępstwach, wykroczeniach i karach w ogólności, art. 1—181.

Rozdział I. O istocie przestępstwa i wykroczenia, i o stopniach winy, art. 1—17.

Oddział 1. O istocie przestępstwa i wykroczenia, art. 1—7.

Od. 2. O zamierzeniu, przygotowaniu, usiłowaniu i dokonaniu przestępstw w ogólności, art. 8—12.

Od. 3. O udziale w przestępstwach w ogólności, art. 13—17.

Rozdział II. O karach, art. 18—96.

Od. 1. O rodzajach, stopniach i skutkach kar, art. 18—62.

Od. 2. O wynagrodzeniu strat i szkód, art. 63—67.

Od. 3. Kary szczególne za przestępstwa i wykroczenia służbowe, art. 68—72.

Od. 4. O zamianie kar jednych na drugie, art. 73—96.

Rozdział III. O wyrzeczeniu kar za przestępstwa w ogólności art. 97—157.

Od. 1. O wyrzeczeniu kar w ogólności i o powodach wyłączających poczytanie przestępstwa, art. 97—110.

I. O wyrzeczeniu kar w ogólności, art. 97—98.

II. O powodach wyłączających poczytanie przestępstwa, art. 99—110.

Отд. 2. О мѣрѣ наказаній, ст. 111—151.

I. О наказаніи по мѣрѣ большей или меньшей умышленности преступленія, ст. 112—117.

II. О наказаніи по мѣрѣ покушенія на преступленіе, ст. 118—123.

III. О наказаніи по мѣрѣ участія въ преступленіи, ст. 124—135.

IV. О обстоятельствахъ, увеличивающихъ вину и наказаніе, ст. 136—140.

V. О обстоятельствахъ, уменьшающихъ вину и наказаніе, ст. 141—151.

Отд. 3. О власти и обязанностяхъ суда въ опредѣленіи наказаній, ст. 152—157.

Глава IV. О смягченіи и отмѣнѣ наказаній, ст. 158—173.

Глава V. О пространствѣ дѣйствія постановленій сего Уложения, ст. 174—181.

Отд. 1. О дѣйствіи постановленій сего Уложения на пребывающихъ въ Царствѣ Польскомъ подданныхъ Имперіи и Царства, ст. 174—175.

Отд. 2. О дѣйствіи постановленій сего Уложения на иностранцевъ, въ предѣлахъ Царства Польскаго находящихся, ст. 176—179.

Отд. 3. О дѣйствіи постановленій сего Уложения на подданныхъ Царства Польскаго, находящихся внѣ Государства, ст. 180—181.

РАЗДѢЛЪ II. — О преступленіяхъ противъ вѣры и о нарушеніи ограждающихъ оную постановленій, ст. 182—252.

Глава I. О богохуленіи и порицаніи вѣры, ст. 182—189.

Глава II. О отступленіи отъ вѣры и постановленій церкви, ст. 190—212.

Отд. 1. О отвлеченіи и отступленіи отъ вѣры, ст. 190—201.

Отд. 2. О ересьяхъ и расколахъ, ст. 202—209.

Отд. 2. О высотѣ кар, арт. 111—151.

I. О укараніи stosownie do stopnia zaminaru, z jakim przestępstwo popełnionem zostało, арт. 112—117.

II. О укараніи w miarę odleglejszego lub bliższego usiłowania, арт. 118—123.

III. О укараніи w miarę udziału w przestępstwie, арт. 124—135.

IV. О okolicznościachъ zwiększających winę i karę, арт. 136—140.

V. О okolicznościachъ zmniejszających winę i karę, арт. 141—151.

Отд. 3. О władzy i obowiązkachъ sądu przy wyrzeczeniu kar, арт. 152—157.

Rozdział IV. О złagodzeniu i umorzeniu kar, арт. 158—173.

Rozdział V. О mocy obowiązującej przepisów niniejszego Kodexu, арт. 174—181.

Отд. 1. О mocy obowiązującej przepisów niniejszego Kodexu względem przebywających w Królestwie Polskimъ poddanychъ Cesarstwa i Królestwa, арт. 174—175.

Отд. 2. О mocy obowiązującej przepisów niniejszego Kodexu względem cudzoziemców w obrębie Królestwa przebywających, арт. 176—179.

Отд. 3. О mocy obowiązującej przepisów niniejszego Kodexu względem poddanychъ Królestwa, znajdującychъ się w obcychъ państwachъ, арт. 180—181.

DZIAŁ II. — О przestępstwachъ przeciwъ religii i о нарушении охраняющихъ ją przepisów, арт. 182—252.

Rozdział I. О bluźnierstwie i obrazie religii, арт. 182—189.

Rozdział II. О odstąpieniu od wiary i przepisów kościoła, арт. 190—212.

Отд. 1. О odwiedzeniu i odstąpieniu od wiary, арт. 190—201.

Отд. 2. О kacerstwie i odszczepieństwie, арт. 202—209.

Отд. 3. О уклонении от исполнения постановлений церкви, ст. 210—212.

Глава III. О оскорблении святыни и нарушении церковного благочиния, ст. 213—230.

Отд. 1. О оскорблении святыни и духовных лиц во время священнослужения, ст. 213—220.

Отд. 2. О нарушении благочиния во время священнослужения в церквах, ст. 221—226.

Отд. 3. О нарушении благочиния во время священнослужения вне церкви, ст. 227—230.

Глава IV. О святотатстве, разрытии могил и ограблении мертвых тель, ст. 231—247.

Глава V. О лжеприсягах, ст. 248—252.

РАЗДѢЛЪ III. — О преступлении государственных, ст. 253—272.

Глава I. О преступлениях против священной особы Государя Императора и членов Императорского Дома, ст. 253—260.

Глава II. О бунте против Власти Верховной и государственной измены, ст. 261—272.

Отд. 1. О бунте против Власти Верховной, ст. 261—264.

Отд. 2. О государственной измене и преступлениях против народного права, ст. 265—272.

РАЗДѢЛЪ IV. — О преступлениях и проступках против порядка управления, ст. 273—342.

Глава I. О сопротивлении распоряжениям правительства и неповиновении установленным от оного властям, ст. 273—288.

Глава II. О оскорблении и явном неуважении к присутственным местам и чиновникам при отправлении должности, ст. 289—302.

Глава III. О самовольном присвоении власти и о составлении подложных указов или предпи-

Od. 3. О niezachowaniu przepisów kościoła, art. 210—212.

Rozdział III. О znieważeniu Świątyni Pańskiej i uchybieniu przeciw porządkowi i przyzwoitości kościelnej, art. 213—230.

Od. 1. О znieważeniu Świątyni Pańskiej i osób duchownych w czasie nabożeństwa, art. 213—220.

Od. 2. О nieprzyzwoitem zachowaniu się w czasie odprawiania nabożeństwa w kościele, art. 221—226.

Od. 3. О nieprzyzwoitem zachowaniu się w czasie odprawiania nabożeństwa za obrębem kościoła, art. 227—230.

Rozdział IV. О świętokradztwie, pogwałceniu grobów i obdarcu trupów, art. 231—247.

Rozdział V. О krzywoprzysięstwie, art. 248—252.

DZIAŁ III. — О przestępstwach stanu, art. 253—272.

Rozdział I. О przestępstwach przeciw świętej i nietykalnej osobie Cesarza i Członkom Cesarskiego Domu, art. 253—260.

Rozdział II. О rokoszu przeciw Władzy Najwyższej i zdradzie państwa, art. 261—272.

Od. 1. О rokoszu przeciw Władzy Najwyższej, art. 261—264.

Od. 2. О zdradzie państwa i przestępstwach przeciw prawu narodów, art. 265—272.

DZIAŁ IV. — О przestępstwach i wykroczeniach przeciw porządkowi administracyi kraju, art. 273—342.

Rozdział I. О oporze przeciw rozporządzeniom Rządu i nieuległości władzom przezeń ustanowionym, art. 273—288.

Rozdział II. О znieważeniu i jawném lekceważeniu władz i urzędników w czasie ich urzędowania, art. 289—302.

Rozdział III. О przywłaszczeniu sobie władzy i о fał-

саний и других исходящихъ отъ правительства бумагъ, ст. 303—315.

Глава IV. О похищеніи бумагъ или вещей изъ присутственныхъ мѣстъ, сорваніи печатей и уничтоженіи поставленныхъ или приложенныхъ по распоряженію правительства знаковъ, ст. 316—320.

Глава V. О взломѣ тюремъ, уводѣ и побѣгѣ находящихся подѣ стражею или надзоромъ, ст. 321—331.

Глава VI. О тайныхъ обществахъ и запрещенныхъ сходбищахъ, ст. 332—338.

Глава VII. О недозволенномъ оставленіи отечества, ст. 339—342.

РАЗДѢЛЪ V. — О преступленіяхъ и проступкахъ по службѣ государственной и общественной, ст. 343—455.

Глава I. О неисполненіи указовъ, предписаній и законныхъ по службѣ требованій, ст. 343—350.

Глава II. О превышеніи власти и противозаконномъ оной бездѣйствіи, ст. 351—363.

Глава III. О противозаконныхъ поступкахъ должностныхъ лицъ при храненіи и управленіи ввѣряемаго имъ по службѣ имущества, ст. 364—373.

Глава IV. О подлогахъ по службѣ, ст. 374—376.

Глава V. О неправосудіи, ст. 377—381.

Глава VI. О мздоимствѣ и лихоимствѣ, ст. 382—392.

Глава VII. О нарушеніи установленныхъ при вступленіи въ должность и оставленіи оной правилъ, ст. 393—397.

Глава VIII. О нарушеніи порядка при опредѣленіи на службу и къ должностямъ и при увольненіи отъ оныхъ, ст. 398—400.

Глава IX. О преступленіяхъ и проступкахъ въ сношеніяхъ между начальниками и подчиненными, ст. 401—417.

szowaniu ukazów, oraz innych rozporządzeń lub pism urzędowych, art. 303—315.

Rozdział IV. O zaborze z pod zachowania urzędowego pism lub rzeczy, oderwaniu pieczęci i zniszczeniu znaków postawionych lub położonych z rozkazu Rządu, art. 316—320.

Rozdział V. O wyłamaniu więzienia, uprowadzeniu i ucieczce osób znajdujących się pod strażą lub dozorem, art. 321—331.

Rozdział VI. O towarzystwach tajnych i zakazanych schadzkach, art. 332—338.

Rozdział VII. O opuszczeniu kraju bez pozwolenia, art. 339—342.

DZIAŁ V. — O przestępstwach i wykroczeniach w rządowej i innej publicznej służbie, art. 343—455.

Rozdział I. O niewykonaniu ukazów, poleceń i prawnych zarządzeń czynionych wezwaniom, art. 343—350.

Rozdział II. O przestąpieniu władzy i o przeciwnym prawu zaniechaniu jej użycia, art. 351—363.

Rozdział III. O przeciwnym prawu postępowaniu osób, w służbie zostających, przy zarządzaniu własnością z urzędu im powierzoną, lub jej strzeżeniu, art. 364—373.

Rozdział IV. O fałszach w urzędowaniu, art. 374—376.

Rozdział V. O nieprawym wymiarze sprawiedliwości, art. 377—381.

Rozdział VI. O braniu datków i przedajności, art. 382—392.

Rozdział VII. O naruszeniu przepisów, w przedmiocie objęcia i opuszczenia urzędu postanowionych, art. 393—397.

Rozdział VIII. O naruszeniu przepisów względem przyjmowania do służby, mianowania na urzędy i uwalniania od nich, art. 398—400.

Rozdział IX. O przestępstwach i wykroczeniach w stosunkach między zwierzchnikami i podwładnymi, art. 401—417.

Отд. 1. О нарушении долга подчиненности, ст. 401—406.

Отд. 2. О нарушении порядка въ отношеніи къ подчиненнымъ, ст. 407—412.

Отд. 3. О слабости за подчиненными надзоръ, ст. 413—417.

Глава X. О медленности, нерадѣніи и несоблюденіи установленнаго порядка въ отправленіи должности, ст. 418—432.

Глава XI. О преступленіяхъ и проступкахъ чиновниковъ по нѣкоторымъ особеннымъ родамъ службы, ст. 433—455.

Отд. 1. О преступленіяхъ и проступкахъ чиновниковъ при слѣдствіи и судѣ, ст. 433—441.

Отд. 2. О преступленіяхъ и проступкахъ чиновниковъ полиціи, ст. 442—455.

РАЗДѢЛЪ VI. — О преступленіяхъ и проступкахъ противъ постановленій о повинности военной службы, ст. 456—462.

РАЗДѢЛЪ VII. — О преступленіяхъ и проступкахъ противъ имущества и доходовъ казны, ст. 463—505.

Глава I. Положенія общія, ст. 463—469.

Глава II. О нарушении уставовъ монетныхъ, ст. 470—489.

Отд. 1. О поддѣлкѣ и уменьшеніи достоинства монеты, противозаконномъ переливѣ, привозѣ и вывозѣ оной, ст. 470—481.

Отд. 2. О поддѣлкѣ государственныхъ кредитныхъ бумагъ, ст. 482—489.

Глава III. О нарушении уставовъ о гербовой бумагѣ и приложеніи казеннаго стемпеля, ст. 490—505.

РАЗДѢЛЪ VIII. — О преступленіяхъ и проступкахъ противъ общественнаго благоустройства и благочинія, ст. 506—898.

Глава I. О преступленіяхъ и проступкахъ противъ постановленій ограждающихъ народное здравіе, ст. 506—614.

Od. 1. О нарушении обязательствъ подвѣднѣности, art. 401—406.

Od. 2. О нарушении przepisanego porządku postępowania względem podwładnych, art. 407—412.

Od. 3. О занедбаніи надлежащаго дозора над подвѣдными, art. 413—417.

Rozdział X. О злѣоце, niedbalstwie i niezachowaniu ustanowionego porządku w czasie sprawowania urzędu, art. 418—432.

Rozdział XI. О преступеніяхъ и wykroczeniachъ urzędników w niektórychъ szczególnychъ gałęziachъ służby, art. 433—455.

Od. 1. О преступеніяхъ и wykroczeniachъ urzędników podczas śledztwa i sądowego postępowania, art. 433—441.

Od. 2. О преступеніяхъ и wykroczeniachъ urzędników policyjnych, art. 442—455.

DZIAŁ VI. — О преступеніяхъ и wykroczeniachъ przeciw przepisom dotyczącymъ obowiązku służby wojskowej, art. 456—462.

DZIAŁ VII. — О преступеніяхъ и wykroczeniachъ przeciw własności i dochodomъ skarbowymъ, art. 463—505.

Rozdział I. Rozporządzenia ogólne, art. 463—469.

Rozdział II. О нарушении уставовъ mennicznych, art. 470—489.

Od. 1. О фальшваніи и uszczuplaniu wartości monety, oraz о zakazanémъ jęj przetapianiu, przywozie i wywozie, art. 470—481.

Od. 2. О фальшваніи kredytowychъ papierówъ rządowych, art. 482—489.

Rozdział III. О нарушении уставовъ о papierze stemplowymъ и przykładaniu skarbowego stempla, art. 490—505.

DZIAŁ VIII. — О преступеніяхъ и wykroczeniachъ przeciw publiczmemu porządkowi i urządzeniomъ policyjnymъ, art. 506—898.

Rozdział I. О преступеніяхъ и wykroczeniachъ przeciw przepisomъ zabezpieczającymъ stan zdrowia powszechnego, art. 506—614.

Отд. 1. О нарушении Уставов карантинных, ст. 506—527.

Отд. 2. О нарушении постановлений против распространения повальных и прилипчивых болезней, ст. 528—537.

Отд. 3. О нарушении правил для погребения мертвых, ст. 538—545.

Отд. 4. О нарушении правил установленных на случай скотских падежей, ст. 546—550.

Отд. 5. О нарушении правил для охранения чистоты воздуха и безвредности воды, ст. 551—555.

Отд. 6. О нарушении правил, охраняющих безвредность жизненных припасов и напитков, ст. 556—570.

Отд. 7. О нарушении правил, установленных для продажи, хранения и употребления веществ ядовитых и сильнодействующих, ст. 571—575.

Отд. 8. О нарушении уставов врачебных, ст. 576—614.

I. Недозволенное и неправильное врачевание, ст. 576—580.

II. Неисполнение обязанностей врачами, акушерами, повивальными бабками и т. п., ст. 581—589.

III. Нарушение правил об учреждении аптек, ст. 590—597.

IV. Нарушение правил о внутреннем устройстве и управлении аптек, ст. 598—604.

V. Нарушение правил о приготовлении и отпуск лекарств из аптек, ст. 605—614.

Глава II. О нарушении постановлений для обеспечения народного продовольствия, ст. 615—623.

Od. 1. O naruszeniu przepisów o kwarantanach, art. 506—527.

Od. 2. O naruszeniu przepisów, mających na celu zapobieżenie szerzeniu się chorób epidemicznych i zaraźliwych, art. 528—537.

Od. 3. O naruszeniu przepisów dotyczących chowania zmarłych, art. 538—545.

Od. 4. O naruszeniu przepisów mających na celu zapobieżenie pomorowi bydła, art. 546—550.

Od. 5. O naruszeniu przepisów mających na celu utrzymanie czystości powietrza i nieszkodliwości wody, art. 551—555.

Od. 6. O naruszeniu przepisów mających na celu zabezpieczenie nieszkodliwości pokarmów i napojów, art. 556—570.

Od. 7. O naruszeniu przepisów, dotyczących sprzedaży, zachowywania i używania trujących i innych gwałtownie działających artykułów, art. 571—575.

Od. 8. O naruszeniu ustaw lekarskich, art. 576—614.

I. Niedozwolone i błędne leczenie, art. 576—580.

II. Niewypełnienie obowiązków właściwych przez lekarzy, акушерów, акушерki i t. p., art. 581—589.

III. Naruszenie przepisów dotyczących zakładania aptek, art. 590—597.

IV. Naruszenie przepisów, wewnętrznego urządzenia aptek i zarządzania nimi dotyczących, art. 598—604.

V. Naruszenie przepisów, dotyczących przygotowywania i wydawania lekarstw z aptek, art. 605—614.

Rozdział II. O naruszeniu przepisów, zaopatrzenia mieszkańców w przedmioty żywności dotyczących, art. 615—623.

Отд. 1. О противозаконныхъ дѣйствіяхъ для перекупа и непомѣрнаго возвышенія цѣнъ на жизненные припасы, ст. 615—616.

Отд. 2. О нарушеніи постановленій противъ безвременнаго и излишняго истребленія служащихъ на пищу дикихъ животныхъ и рыбы, ст. 617—623.

Глава III. О нарушеніи общественнаго спокойствія, порядка и ограждающихъ оныя постановлений, ст. 624—714.

Отд. 1. О составленіи злонамѣренныхъ шаекъ и пристанодержательствѣ, ст. 624—633.

Отд. 2. О распространеніи вредныхъ слуховъ, ст. 634—636.

Отд. 3. О подложномъ проявленіи чудесъ и другихъ сего рода обманахъ, ст. 637—640.

Отд. 4. О живыхъ доносахъ и лжесвидѣтельствѣ, ст. 641—645.

Отд. 5. О бродяжествѣ и нарушеніи постановленій о паспортахъ и другихъ видахъ на жительство, ст. 646—660.

I. О бродяжествѣ, ст. 646—649.

II. О нарушеніи постановленій о паспортахъ и другихъ видахъ на жительство, ст. 650—660.

Отд. 6. О нарушеніи правилъ о прошеніи подавля, ст. 661—664.

Отд. 7. О возбужденіи къ ссорамъ и буйству, и о нарушеніи правилъ благочинія въ публичныхъ мѣстахъ и собраніяхъ, ст. 665—675.

Отд. 8. О противозаконномъ выдѣлываніи и храненіи оружія или пороха, и нарушеніи другихъ для огражденія личной безопасности постановленныхъ правилъ осторожности, ст. 676—708.

Отд. 9. О запрещенныхъ играхъ, содержаніи мѣстъ для игры сего рода и недозволенныхъ лотереяхъ, ст. 709—714.

Отд. 1. О дѣяніяхъ противныхъ праву в celu перекупу предметовъ żywności i nadmierne-go cen na nie podniesienia, art. 615—616.

Отд. 2. О нарушении przepisów wzbraniających wy-tępienia zbytecznego i w porze niewłaści- wów służących do pożywienia zwierząt dzi- kich i ryb, art. 617—623.

Rozdział III. О нарушении publicznej spokojności i po- rządku, oraz zabezpieczających je prze- pisów, art. 624—714.

Отд. 1. О заwiązaniu band złoczyńców i dawaniu im schronienia, art. 624—633.

Отд. 2. О розгласзаниу wieści szkodliwych, art. 634—636.

Отд. 3. О оказываніи змыслонныхъ чудовъ i innych tego rodzaju oszukaństwach, art. 637—640.

Отд. 4. О потварчеземъ oskarżeniu i fałszywem świa- dectwie, art. 641—645.

Отд. 5. О тулactwie i włóczęgostwie, oraz o naru- szeniu przepisów o paszportach i innych kartach pobytu, art. 646—660.

I. О тулactwie i włóczęgostwie, art. 646—649.

II. О нарушении przepisów o paszportach i in- nych kartach pobytu, art. 650—660.

Отд. 6. О нарушении przepisów dotyczących zebrac- twa, art. 661—664.

Отд. 7. О побудзаниу do kłótni i burzliwości, tu- dzież o нарушении prawideł przywoitości w miejscach i na zgromadzeniach publi- cznych, art. 665—675.

Отд. 8. О przeciwnem праву wyrabianіu lub posia- daniu broni lub prochu i нарушении in- nych przepisów ostrożności, osobiste bez- pieczeństwo na celu mających, art. 676—708.

Отд. 9. О grze zakazanej i utrzymywaniu domów gry takowej, oraz o niedozwolonych lo- teryach, art. 709—714.

Глава IV. О преступленіяхъ противъ общественной нравственности и нарушеніи ограждающихъ оную постановленій, ст. 715—735.

Отд. 1. О соблазнительномъ и развратномъ поведеніи, о противоестественныхъ порокахъ и о сводничествѣ, ст. 715—730.

1. О соблазнительномъ и развратномъ поведеніи и о противоестественныхъ порокахъ, ст. 715—725.

II. О сводничествѣ и употребляемыхъ для того обольщеніяхъ, ст. 726—730.

Отд. 2. О противныхъ нравственности и благопристойности сочиненіяхъ, изображеніяхъ, представленіяхъ и рѣчахъ, ст. 731—735.

Глава V. О нарушеніи постановленій о Ценсурѣ, ст. 736—746.

Отд. 1. О преступленіяхъ и проступкахъ Ценсоровъ, ст. 736—739.

Отд. 2. О нарушеніи постановленій о книгопечатаніи и торговлѣ книгами, эстампами и т. п., ст. 740—746.

Глава VI. О нарушеніи правилъ благоустройства въ городахъ и селеніяхъ, ст. 747—762.

Глава VII. О нарушеніи правилъ Устава строительнаго, ст. 763—781.

Глава VIII. О нарушеніи правилъ осторожности отъ пожаровъ, ст. 782—818.

Отд. 1. О нарушеніи правилъ касательно предосторожности отъ пожаровъ въ городахъ и селеніяхъ, ст. 782—807.

Отд. 2. О нарушеніи правилъ касательно предосторожности отъ пожаровъ въ жилыхъ мѣсть, ст. 808—815.

Отд. 3. О несоблюденіи правилъ, установленныхъ для потушенія пожаровъ, ст. 816—818.

Глава IX. О нарушеніи правилъ установленныхъ для сохраненія путей сообщенія, ст. 819—843.

Rozdział IV. O przestępstwachъ przeciwъ dobremu obyczajomъ i o naruszeniu ochraniającychъ je przepisów, art. 715—735.

Od. 1. O gorszącemъ i rozwiązłemъ prowadzeniu się, o przestępstwachъ przeciwъ naturze i o stręczeniu do nierządu, art. 715—730.

I. O gorszącemъ i rozwiązłemъ prowadzeniu się i o przestępstwachъ przeciwъ naturze, art. 715—725.

II. O stręczeniu do nierządu i uwodzeniachъ w tym celu używanychъ, art. 726—730.

Od. 2. O przeciwnychъ moralności i przystojności piśmiamъ, obrazachъ i wizerunkachъ, przedstawieniachъ i mowachъ, art. 731—735.

Rozdział V. O naruszeniu przepisówъ o Cenzurze, art. 736—746.

Od. 1. O przestępstwachъ i wykroczeniachъ Cenzorów, art. 736—739.

Od. 2. O naruszeniu przepisówъ w przedmiocie druku i handlu książkami, rycinami i t. p., art. 740—746.

Rozdział VI. O naruszeniu przepisówъ dotyczącychъ porządku w miastachъ i wsiachъ, art. 747—762.

Rozdział VII. O naruszeniu przepisówъ dotyczącychъ budownictwa, art. 763—781.

Rozdział VIII. O naruszeniu przepisówъ ostrożności od ognia, art. 782—818.

Od. 1. O naruszeniu przepisówъ ostrożności od ognia w miastachъ i po wsiachъ, art. 782—807.

Od. 2. O naruszeniu przepisówъ ostrożności od ognia za obrębemъ miejscъ zamieszkałychъ, art. 808—815.

Od. 3. O niezachowaniu przepisówъ dotyczącychъ gaszenia pożarówъ, art. 816—818.

Rozdział IX. O naruszeniu przepisówъ, mającychъ na celu zachowanie w całości komunikacyi lądowychъ i wodnychъ, art. 819—843.

Отд. 1. О нарушении постановлений о сообщениях сухопутных, ст. 819—839.

I. О повреждении дорог, мостов, перил и т. п., ст. 819—824.

II. О нарушении правил о содержании дорог, мостов и т. п., ст. 825—827.

III. О нарушении правил установленных для езды по шоссе и почтовым дорогам, ст. 828—832.

IV. О нарушении правил о езде по железнодорожным дорогам, ст. 833—839.

Отд. 2. О проступках против постановлений о судоходстве по рекам и каналам, ст. 840—843.

Глава X. О нарушении Уставов почтовых, ст. 844—857.

Глава XI. О нарушении постановлений о кредите, ст. 858—869.

Глава XII. О нарушении уставов торговых, ст. 870—887.

Отд. 1. О нарушении постановлений о правах на торговлю, ст. 870.

Отд. 2. О нарушении правил о производстве торговли, ст. 871—882.

Отд. 3. О нарушении постановлений о торговых обществах, товариществах и компаниях, ст. 883—887.

Глава XIII. О нарушении Уставов фабричной, заводской и ремесленной промышленности, ст. 888—898.

РАЗДѢЛЪ IX. — О преступлениях и проступках против законов о состояниях, ст. 899—920.

Глава I. О незаконном лишении прав состояния, ст. 899—905.

Отд. 1. О сокрытии истинного звания или состояния какого либо лица, ст. 899—903.

Отд. 2. О продажах в рабство и участии в торговле неграми, ст. 904—905.

Od. 1. О нарушении przepisów dotyczących komunikacji lądowych, art. 819—839.

I. O uszkodzeniu dróg, mostów, poręczy i t. p. przedmiotów, art. 819—824.

II. O нарушении przepisów, dotyczących utrzymania dróg, mostów i t. p., art. 825—827.

III. O нарушении przepisów dotyczących jazdy po bitych i innych почтовых дорогах, art. 828—832.

IV. O нарушении przepisów dotyczących jazdy по дорожке железнодорожной, art. 833—839.

Od. 2. O wykroczeniach przeciw przepisom, dotyczącym żeglugi na rzekach i kanałach, art. 840—843.

Rozdział X. O нарушении уставов почтовых, art. 844—857.

Rozdział XI. O нарушении przepisów o kredycie, art. 858—869.

Rozdział XII. O нарушении уставов handlowych, art. 870—887.

Od. 1. O нарушении przepisów dotyczących prawa prowadzenia handlu, art. 870.

Od. 2. O нарушении przepisów dotyczących prowadzenia handlu, art. 871—882.

Od. 3. O нарушении przepisów o handlowych wspólnościach, stowarzyszeniach i kompaniach, art. 883—887.

Rozdział XIII. O нарушении przepisów, dotyczących zakładów, fabryk i rzemiosł, art. 888—898.

DZIAŁ IX. — O przestępstwach i wykroczeniach przeciw ustawom dotyczącym praw stanu osób, art. 899—920.

Rozdział I. O nieprawym pozbawieniu praw stanu, art. 899—905.

Od. 1. O ukryciu rzeczywistej godności lub stanu drugiemu służących, art. 899—903.

Od. 2. O zaprzędaniu w niewolę i udziale w handlu Murzynami, art. 904—905.

Глава II. О присвоении правъ состоянія или особыхъ онаго преимуществъ, или же званія, или почетныхъ достоинствъ, титуловъ и иныхъ отличій, ст. 906—912.

Глава III. О нарушении правъ и преимуществъ, дарованныхъ Высочайшею Властію разнымъ въ государствѣ состояніямъ, 913—915.

Глава IV. О проступкахъ противъ постановленій о содержаніи актовъ гражданского состоянія, ст. 916—920.

РАЗДѢЛЪ X. — О преступленіяхъ противъ жизни, здравія, свободы и чести частныхъ лицъ, ст. 921—1041.

Глава I. О смертоубійствѣ, ст. 921—943.

Глава II. О самоубійствѣ, ст. 944—948.

Глава III. О нанесеніи увѣчья, ранъ и другихъ поврежденій здоровью, ст. 949—970.

Глава IV. О поединкахъ, ст. 971—986.

Глава V. О произвольномъ оставленіи человека въ опасности и неоказаніи помощи погибающему, ст. 987—999.

Глава VI. О оскорбленіяхъ чести, ст. 1000—1026.

Отд. 1. О преступленіяхъ противъ чести и чѣломудрія женщинъ, ст. 1000—1009.

Отд. 2. О непосредственныхъ личныхъ оскорбленіяхъ, ст. 1010—1018.

Отд. 3. О клеветѣ и распространеніи ругательныхъ или другихъ оскорбительныхъ для чести сочиненій, изображеній или слуховъ, ст. 1019—1026.

Глава VII. О противозаконномъ задержаніи и заключеніи, ст. 1027—1032.

Глава VIII. О нападеніи съ насиліемъ, ст. 1033—1036.

Глава IX. О угрозахъ, ст. 1037—1041.

РАЗДѢЛЪ XI. — О преступленіяхъ противъ правъ семейственныхъ, ст. 1042—1094.

Глава I. О преступленіяхъ противъ союза брачнаго, ст. 1042—1078.

Rozdział II. O przywłaszczeniu praw stanu jakiego lub szczególnychъ jego przywilejów, albo też godności, dostojenstw, tytułów i innych zaszczytów, art. 906—912.

Rozdział III. O naruszeniu praw i przywilejów, nadanychъ przez Władzę Najwyższą rozmaitymъ w Państwie stanom, art. 913—915.

Rozdział IV. O wykroczeniachъ przeciwъ przepisomъ o utrzymywaniu aktъ stanu cywilnego, art. 916—920.

DZIAŁ X. — O przestępstwachъ przeciwъ życiu, zdrowiu, wolności i honorowi osóbъ prywatnych, art. 921—1041.

Rozdział I. O zabójstwie, art. 921—943.

Rozdział II. O samobójstwie, art. 944—948.

Rozdział III. O zrzadzeniu kalectwa, ran i innych uszkodzeń na zdrowiu, art. 949—970.

Rozdział IV. O pojedynkach, art. 971—986.

Rozdział V. O samowolnémъ opuszczeniu człowieka w niebezpieczeństwie znajdującego się i o niedaniu pomocy ginącemu, art. 987—999.

Rozdział VI. O obrazie honoru, art. 1000—1026.

Od. 1. O przestępstwachъ przeciwъ czci i wstydomu niewieściemu, art. 1000—1009.

Od. 2. O bezpośrednichъ osobistychъ obelgach, art. 1010—1018.

Od. 3. O potwarzy i rozszerzaniu obelżywychъ lub innychъ sławie uwłaczającychъ pism, obrazów i wizerunków, lub wieści, art. 1019—1026.

Rozdział VII. O przeciwnémъ prawu zatrzymaniu lub uwięzieniu, art. 1027—1032.

Rozdział VIII. O gwałtownémъ napadnięciu, art. 1033—1036.

Rozdział IX. O zagrożeniachъ, art. 1037—1041.

DZIAŁ XI. — O przestępstwachъ przeciwъ prawomъ familijnymъ, art. 1042—1094.

Rozdział I. O przestępstwachъ przeciwъ związkowi małżeńskiemu, art. 1042—1078.

Отд. 1. О противозаконномъ вступленіи въ бракъ ст. 1042—1072.

Отд. 2. О похищеніи женщинъ замужнихъ, ст. 1073—1075.

Отд. 3. О злоупотребленіи правъ и нарушеніи обязанностей супружества, ст. 1076—1078.

Глава II. О злоупотребленіи родительской власти и о преступленіяхъ дѣтей противъ родителей, ст. 1079—1087.

Отд. 1. О злоупотребленіи власти родительской, ст. 1079—1083.

Отд. 2. О преступленіяхъ дѣтей противъ родителей, ст. 1084—1087.

Глава III. О преступленіяхъ противъ союза родственнаго, ст. 1088—1091.

Глава IV. О злоупотребленіи власти опекуновъ и попечителей, ст. 1092—1094.

РАЗДѢЛЪ XII. — О преступленіяхъ и проступкахъ противъ собственности частныхъ лицъ, ст. 1095—1221.

Глава I. О насильственномъ завладѣніи чужимъ недвижимымъ имуществомъ, о захватахъ и неправильномъ пользованіи доходами или иными выгодами чужаго имѣнія и о истребленіи граничныхъ междъ и знаковъ, ст. 1095—1106.

Глава II. О истребленіи и поврежденіи чужаго имущества, ст. 1107—1128.

Отд. 1. О зажигательствѣ, ст. 1107—1117.

Отд. 2. О истребленіи и поврежденіи чужаго имущества взрывомъ пороха, газа, или иного удобовоспламеняющагося вещества, или же потопленіемъ или инымъ образомъ, ст. 1118—1128.

Глава III. О похищеніи чужаго имущества, ст. 1129—1189.

Отд. 1. О разбоѣ, ст. 1130—1139.

Отд. 2. О грабежѣ, ст. 1140—1146.

Отд. 3. О воровствѣ кражѣ, ст. 1147—1172.

Od. 1. O nieprawneŃm zawarciu małżeństwa, art. 1042—1072.

Od. 2. O porwaniu niewiaŃsty zamężnej, art. 1073—1075.

Od. 3. O naduŃyiciu praw i naruszeniu obowiązków małżeńskich, art. 1076—1078.

Rozdział II. O naduŃyiciu władzy rodzicielskiej i o przestępstwach dzieci przeciw rodzicom, art. 1079—1087.

Od. 1. O naduŃyiciu władzy rodzicielskiej, art. 1079—1083.

Od. 2. O przestępstwach dzieci przeciw rodzicom, art. 1084—1087.

Rozdział III. O przestępstwach przeciw związkowi familijnemu, art. 1088—1091.

Rozdział IV. O naduŃyiciu władzy opiekunów i kuratorów, art. 1092—1094.

DZIAŁ XII. — O przestępstwach i wykroczeniach przeciw własności osób prywatnych, art. 1095—1221.

Rozdział I. O gwałtowneŃm owładnięciu cudzej nieruchomości, o zagarnięciach, i o nieprawneŃm ciągnięciu dochodów lub innych korzyŃci z cudzej własności, niemniej o zniszczeniu miedzy i znaków granicznych, art. 1095—1106.

Rozdział II. O zniszczeniu i uszkodzeniu cudzej własności, art. 1107—1128.

Od. 1. O podpaleniu, art. 1107—1117.

Od. 2. O zniszczeniu i uszkodzeniu cudzej własności przez wysadzenie za pomocą prochu, gazu lub innego łatwo zapalnego cięła, albo przez zatopienie, lub innym jakim bądź sposobem, art. 1118—1128.

Rozdział III. O zaborze cudzej własności, art. 1129—1189.

Od. 1. O rozboju, art. 1130—1139.

Od. 2. O rabunku, art. 1140—1146.

Od. 3. O kradzieży, art. 1147—1172.

Отд. 4. О воровствѣ-мошенничествѣ, ст. 1173—1189.

Глава IV. О присвоеніи и утайкѣ чужой собственности, ст. 1190—1195.

Отд. 1. О присвоеніи ввѣреннаго чужаго движимаго имущества, ст. 1190.

Отд. 2. О присвоеніи найденной вещи, ст. 1191—1192.

Отд. 3. О присвоеніи ученой или художественной собственности, ст. 1193—1195.

Глава V. О преступленіяхъ и проступкахъ по договорамъ и другимъ обязательствамъ, ст. 1196—1221.

Отд. 1. О преступленіяхъ и проступкахъ по обязательствамъ вообще, ст. 1196—1207.

I. О принужденіи къ дачѣ обязательствъ, ст. 1196—1197.

II. О обманѣ для побужденія къ дачѣ обязательствъ, ст. 1198—1199.

III. О подлогахъ въ актахъ и обязательствахъ, ст. 1200—1207.

Отд. 2. О преступленіяхъ и проступкахъ по нѣкоторымъ обязательствамъ въ особенности, ст. 1208—1221.

I. По куплѣ и продажѣ, ст. 1208—1211.

II. По отдачѣ имущества въ наемъ, временное владѣніе или на сохраненіе, ст. 1212—1213.

III. По займамъ, ст. 1214—1218.

IV. По довѣренностямъ, ст. 1219—1221.

Приложение. О лицахъ изъятыхъ отъ наказаній тѣлесныхъ, стр. 314.

Od. 4. O oszustwie, art. 1173—1189.

Rozdział IV. O przywłaszczeniu i zatajeniu cudzej własności, art. 1190—1195.

Od. 1. O przywłaszczeniu powierzonych cudzej ruchomej własności, art. 1190.

Od. 2. O przywłaszczeniu rzeczy znalezionej, art. 1191—1192.

Od. 3. O przywłaszczeniu własności literackiej lub artystycznej, art. 1193—1195.

Rozdział V. O przestępstwach i wykroczeniach w przedmiocie umów i innych zobowiązań, art. 1196—1221.

Od. 1. O przestępstwach i wykroczeniach w przedmiocie zobowiązań w ogólności, art. 1196—1207.

I. O wymożeniu zobowiązań przez przymus, art. 1196—1197.

II. O wyłudzeniu zobowiązań przez podstęp, art. 1198—1199.

III. O fałszu w aktach i zobowiązaniach, art. 1200—1207.

Od. 2. O przestępstwach i wykroczeniach w przedmiocie niektórych szczególnych zobowiązań, art. 1208—1221.

I. W przedmiocie kupna i sprzedaży, 1208—1211.

II. W przedmiocie wypuszczenia własności w najem lub oddania jej w czasowe posiadanie lub na skład, art. 1212—1213.

III. W przedmiocie pożyczek, art. 1214—1218.

IV. W przedmiocie pełnomocnictw, 1219—1221.

Dodatek. O osobach wyłączonych od kar cielesnych, str. 915.

Страницы.	Строки.	Напечатано.	Надлежитъ читать.
20	19	на всегда	навсегда
26	3	;	,
—	19	;	,
42	21	не состоятельнымъ	несостоятельнымъ
—	25	лишь	лишь
48	2	на заводахъ	работъ на заводахъ
52	23	осужденные	осужденные
54	34	не изъятые	неизъятые
58	33	зажигательство	зажигательство,
104	5	и	на
114	34	двухъ	двухъ
168	1	третий	третий
226	23	лтъ	лтъ
—	35	наказаніямъ	наказанію
228	3	лицомъ	лицемъ
230	7	такія	такіе
302	32	на всегда	навсегда
378	28	нарушеніи	О нарушеніи
380	32	не приложеніе	неприложеніе
460	21	въ	въ
472	32	звѣрей	звѣриной
610	5	водопуски	водоспуски
642	14	таковагожъ	такогожъ
672	13	въ томъ	къ тому
674	34	властью	властію
694	9	въ	въ
804	17	исчислены	исчислены
932	23	нарушеніемъ	нарушеніи

ERRATA.

	Wydrukowano:	Czytać należy:
Str. 21 wiersz 25	zwierzchności	zwierzchności
— 25 — 15	wypomnienia	napomnienia
— 65 — 1	przytrzymaniu	przytrzymaniu siebie
— 71 wiersz ostatni	nimi	niemi
— 73 — 19	niemi	nimi
— 121 — 23	chrześcijańskie	Chrześcijańskie
— 137 — 14	święte Sakramenta	Święte Sakramenta
— 145 — 3	nabożeństwa	nabożeństwa
— 153 — 29	używanie	użycie
— 167 — 14	wyłączonym	wyłączony
— 191 wiersz ostatni	wszyscy inni zaś	a wszyscy inni
— 245 — 1	pozbawieniem	pozbawieniem
— 247 wiersz ostatni	Rządowi	Rządowi
— 271 — 20	Jeżeli zaś dopełnić	Jeżeli zaś dopełnić
— 349 — 13	a gdyby wszakże	gdyby wszakże
— 363 — 16	zwierząt	zwierząt,
— 371 — 3	na chłostę	chłostą
— 371 — 5	na oddanie	oddaniem
— 415 wiersz 7 i 8	odjąwszy	wyjąwszy
— 425 — 18	znalezionego	znalezionego:
— 449 — 4	O naruszeniu	Naruszenie
— 497 — 8, 12, 21	Domu Przytułu i Pracy	domu przytułku i pracy
— 567 — 9	wiń	wiń
— 581 — 8	który,	który
— 597 — 15	kommunikacyi	kommunikacyj
— 605 — 6	drodze żelaznej	drogach żelaznych
— 605 — 19	aresztanskich	aresztanckich
— 625 — 14	kwitów	kwitów wypłaty
— 695 — 15	a wszyscy zaś inni	a wszyscy inni
— 719 — 3	czerech	czterech

Str. 791 wiersz
— 811 —
— 813 —
— 817 —
— 827 —
— 843 —
— 859 —
— 869 —
— 895 —

Wydrukowano:	Czytać należy:
2 od roku	do roku
12 podpalonym	podpaloném
2 herszci	herszci,
27 sądu;	sądu,
19, 20 na chłostę	chłości
15 otwatém	otwartém
4 artykułem 35. artykułem 35 niniejszego Kodexu	oddaniu
3 oddaniem	upoważnienie
12 upoważnienienie	

102302